

KANIZSA

MEGJELENIK: MINDEN PÉNTEKEN

VII. évf. 27. sz. 1995. júl. 7.

Konzumhölgyek
a búzában

Nyolcvanhárom, jogellenes cselekményt elkövető külföldi csíptek fülön június 19. és július 2. között a Nagykanizsai Határő Igazgatóság által ellenőrzött magyar-szlovén szakaszon. A horogra akadtak ezúttal is változatos képet mutattak, soraikban egyaránt megtalálható volt ukrán, lett, olasz, Fülöp-szigeteki, bolgár, román és szlovén. Köztük volt június 21-én az a négy ukrán nő és két szlovén kísérőjük, akiket egy búzátáblában lapulva fogtak el. A fiatal nők meghallgatásuk során elmondták, Horvátországból az ottani rendőrség tizenhetedikén konzumnői tevékenységük miatt utasította ki őket, ezért ültek fel Zágrábban egy Magyarországra tartó vonatra. Az utazás során ismerkedtek meg egy férfival, akinek az ukrán nők elmondták bánatukat. Pártfogásába vette a harmincnyolc éves közötti úr a hölgyeket, s ennek eredményeként a kanizsai vasútállomáson már autó várta őket, majd egy közeli családi háznál szállásolták el őket. Nem hagyhatták el ugyan az épületet, de ígéretet kaptak rá, hogy Szlovéniába viszik őket, ahol bántalmasként dolgozhatnak. Huszadikán a társaságot Lentibe vitték, s egy nappal később Tornyiszentmiklós közelében kúszva jutottak el a már említett búzaföldre, ahol az éber határőrök elcsípték őket. A magyar-horvát zöldhatáron ketten kísérelték meg, hogy illegálisan hagyják el hazánkat. A vasúti átkelőhelyeken még ennél is nagyobb mozgást tapasztaltak. Június 30-án Murakeresztúron a kilépő Dráva nemzetközi gyors padlásterében öt románt találtak, június 2-án a Gyékényesen kilépő Veneziának szintén a padlásterében három román lapult.

K.R.

ÜNNEPSÉG A KÓRHÁZBAN

Pénteken ünnepélyes keretek között átadták a kórház konyháját. A több mint százmillió forintos beruházás következtében lehetőség nyílik a betegek lehető leggyorsabb felépülését szolgáló étlendek összeállítására. Az ünnepség egyik vendége

dr. Kökény Mihály, a szaktárca államtitkára volt, aki beszélt az egészségügy komoly gondjairól, de elmondta azt is, hogy a jövőben valamivel több pénzt kívánnak fordítani az egészségügy korszerűbb felszereltségére. Ezt követően Suhai

Sándor, majd dr. Szabó Csaba emelkedtek szóásra. A kórház igazgató főorvosa a Semmelweis-nap alkalmából jutalmakat és kinevezéseket adott át a kórház dolgozóinak.

D.É.

Födémomlás és pincetűz

Három alkalommal kérték az elmúlt héten tűzoltóink segítségét. Először június 27-én riasztották őket Valkonyára, ahol az éjszaka folyamán egy családi házhoz tartozó

földpince födeme beszakadt. Tűzoltóink a beomlott tetejű épületet aláducolták és kimentették belőle az értékes tárgyakat. Két nappal később eddig ismeretlen okból kapott

lángra a tótszentmártoni Kálmánhegyen egy pince. A becsült kár kétszázezer forint. Június 30-án egy családi ház melléképülete gyulladt ki Nagyrecsén a Petőfi utcában ötvenezer forintos kárt okozva ezzel.

K.R.

Szent-Iványi Tótszerdahelyen

Tótszerdahelyen a polgármesteri hivatal tanácstermében tartott tájékoztatót hétfőn kora délután az SZDSZ területi irodájának szervezésében Szent-Iványi István állam-

titkár és Zvolimir Bartolics, Muraköz megye országgyűlési képviselője az alapszerződésekről, a Mura menti horvátok identitástudatának megőrzéséről, valamint Mu-

raköz és Varasd megye közötti együttműködési megállapodásról.

K.R.

Cigány holocaust

A Nagykanizsai Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke, Teleki

László tájékoztatása szerint július 29-én a cigány holocaustra való em-

lékezés keretében országos rendezvénynek ad helyet városunk. A színhely az Ifjúsági Parkban álló emlékmű előtti térség. A programra meghívták Goncez Árpád köztársasági elnököt is.

L.L.

Volkswagen és Audi Nagykanizsán.

Színvonalas környezetben, a két márkához méltó szolgáltatásokkal és választékkal várjuk valamennyi leendő és jelenlegi Volkswagen és Audi tulajdonost a **Schmell-Novák Kft.**-nél.

Szolgáltatásaink:

- Új gépkocsi értékesítése ● kedvező lízing- és részletfizetési lehetőségek ● műszaki vizsgára történő felkészítés
- motordiagnosztika, beállítás ● teljeskörű szervizszolgáltatás ● környezetvédelmi felülvizsgálat, zöldkártya ● futómű műszeres vizsgálata, beállítása ● kerékszerelés, centírozás ●

Schmell-Novák Kft.

8800 Nagykanizsa, Garay utca 19.

Telefon: 93/318-271, 318-272 Fax: 93/318-233

Kisebbségi Önkormányzat Segélyek Táborozások Emléknap

Múlt hét elején ülésezett a kisebbségi önkormányzat. Az elnöki beszámolóból megtudhattuk, a Polgármesteri Hivatal félmillió forintot adott át a kisebbségi önkormányzatnak, amely, mint krízissegély osztható szét a rászorulóknak között, például halál esetén, gyógyszervásárlási segélyként, vagy tanszervásárlási segélyként, illetve élelmiszersomagnaként. A krízissegélynek csak egy fajtája vehető igénybe, tudhattuk meg. Az elmúlt egy hónapban huszonkilencen kaptak élelmiszersomagnak, és huszonötven pénzüben segítséget. Szociális segélyben kétszázötvenen részesültek az elmúlt félévben, a segélyezetteknek mintegy hetven százaléka visszatérő. Húsz alkalommal keresett a kisebbségi önkormányzat állást a rászorulóknak, azonban mindössze hárman vették fel közülük a munkát. Elkészültek a környezettanulmányok, a cigányság szociális és iskolázottsági helyzetéről tanúskodó felmérések. A felmérések szerint mindössze három százalék az analfabéták száma, s az egy családra eső gyerekek száma 3,2, jölehet van olyan család is, amely tizenkét gyermeket nevel. Váradi Istvánné beszámolt a balatonyöröki cigánytábor tapasztalatairól. Harmincnégy gyermek nyaralt a táborban, akik között volt olyan, aki életében először látta a Balatont. Igaz fürdőzni nem lehetett, de a hajókirándulás és az Afrika múzeum megtekintése valamelyest kárpótolta a táborozókat. Az esti beszélgetések jó hangulatban teltek, a gyerekek őszintén beszéltek gondjaikról, problémáikról, és szívesen tanultak cigányul. A tábor vezetője köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik segítettek abban, hogy ez a kezdeményezés sikerrel járjon, s külön megköszönte Lenti polgármesterének a segítséget. A tábori beszámolót követően az egyebek napirendjén belül esett szó a cigány Holocaust tervezett rendezvényeiről, amelyre Güncz Árpádot is meg szeretnék hívni. Az emléknapi a tervek szerint három részből állna, délelőtti sportnap, délután és este kulturális rendezvények. A rendezvény megszervezéséhez negyven-

ezer forintot szeretnének pályázaton nyerni. Megtudhattuk azt is, hogy kibővül az előző tanév végén meghirdetett klubok helyszíne, hiszen a jövő tanévtől nemcsak Nagykanizsán, hanem Zalakomáriban, Garaboncon, Galambokon és Zalakarosban is meghirdetésre kerülnek.

D. É.

Pénzügyi Bizottság Kárpótlási jegyek Hitelfelvétel

Csütörtökön délután a szokásos időben ülésezett a Pénzügyi Bizottság. Első napirendi pontként a kárpótlási jegyek hasznosításáról tanácskoztak. Több ajánlat is részletes megvitatásra került, s a bizottság a HB Westmister Rt. ajánlatát tartotta legkedvezőbbnek, de hogy mi lesz a város névértékén ötvenmillió forint értékű kárpótlási jegy átlománnyával még nem lehet tudni.

A következő napirendi pont keretében az előző önkormányzati ciklus hitelpolitikájának felülvizsgálatát kezdte meg a bizottság. A napirend előterjesztője *Köteles Józsefné* volt. Az előterjesztő értetlenségét fejezte ki, miért kellett 1993 novemberében kétszázmillió forint működési hitelt felvenni, illetve arra a kérdésre is választ szeretett volna kapni, pontosan mikor vette fel 1992-ben az önkormányzat a nyolcvanegymillió forint működési hitelt. A két előbbi tétel kamatterhei körülbelül húszmillió forintot tesznek ki, ugyanakkor nem ismeretes mekkora volt a pénzügytechnikai megoldások során jelentkező kamatbevétel. Az összeállított anyagból a bizottság tagjai számára az derült ki, hogy évek óta a hitelfelvételek felültervezettek, a törlesztések alultervezettek, ebből következően az egész költségvetés alultervezett. A bizottság tagjai abban maradtak, hogy augusztusban visszatérnek erre a napirendre.

A következő napirend keretében a bizottság elvi támogatásáról biztosította a dr. Mező Ferenc Gimnázium fűtésrekonstrukciójának nyári megkezdését. Mint Köteles Józsefné elmondta, Suhai Sándor polgármester megígérte, hogy amennyiben a régi kazánház értékesíteni tudják, és annak bevétele fedezi a rekonstruk-

ció költségeit, abban az esetben van esély a munkálatok elvégzésére. A kivitelezésre váró munkálatokat az iskola saját költségén megtervezette, bekerülési költsége ennek alapján 2,4 millió forint lenne, a régi kazánházat is ilyen értékre becsülték, igaz ez jócskán alábecsülés a bizottság tagjai szerint, de már ebben az esetben is lenne esélye az iskolának a munkák elvégzésére, de ez közgyűlési döntés nélkül elképzelhetetlen. Kérdés csak az, hogyan kerülhet a napirendi javaslat a közgyűlés elé.

D. É.

Pontosítás

Múlt heti számunkban a Gazdasági Bizottság üléséről szóló tudósításunk kapcsán Schmidt László és Stampler Lajos tájékoztatta lapunkat, hogy az NSR Kft. felügyelőbizottságában elvégzett munkáért a tagok nem havi, hanem évi tizenötezer forintos jutásban részesültek.

*Szabad Demokraták
Szövetsége*

Felelős az MSZP-s városvezetés

Sajtótájékoztatóra invitálta múlt pénteken a kanizsai médiumok képviselőit az SZDSZ helyi szervezete, hogy ismeresse nyilatkozatát – mivel úgy vélték, e kérdés rendkívül foglalkoztatja a polgárokat – Suhai Sándor polgármester etikai és fegyelmi vizsgálatáról. Ezen belül a közgyűlés június 27-i határozatával egyetértettek, ám hozzáfűzték, a polgármester nem vonta le a polgári demokráciákban szokásos konzekvenciát, azaz nem mondott le. Magatartása következtében pedig Nagykanizsán bizalmi válság alakult ki mind a közgyűlésben, mind a polgármesteri hivatalban és a város polgárai körében. Kifejtik Nagykanizsa külső megítélésén keresztül az egész várost érte kár. Hangsúlyozták, a közgyűlés a polgármester munkajogi felelősségének megállapítására fegyelmi bizottság felállításáról döntött. Viszont az MSZP saját javaslata ellenére – hogy pártparitáson alapon álljon fel a bizottság – nem delegált képviselőt, ezzel megakadályozta Suhai Sándor

munkajogi felelősségének vizsgálatát. A kialakult helyzetért, amely a város önkormányzatának munkáját lejárattja, az SZDSZ nagykanizsai szervezete az MSZP-s városvezetést teszi felelőssé és a történetektől elhatárolja magát.

K.R.

Négypartii sajtótájékoztató

Az MSZP és a polgármester felelőssége közös

A FIDESZ MPP, az FKGP, a KDNP és az MDF nagykanizsai szervezetei közös sajtótájékoztatót tartottak. Ennek témája a polgármester erkölcstelennek minősített eljárása további vizsgálatára felállítandó fegyelmi bizottság létrehozásának sikertelensége és Suhai Sándor, valamint pártja felelősségének kérdése volt. A négy párt közös nyilatkozat közzétételéről döntött. A sajtó képviselőinek kérdésére válaszolva Marton István, a kollégiumi férőhely megvásárlását vizsgáló Pénzügyi Bizottság elnöke elmondta, kisebbségben maradt azon véleményével, hogy a vizsgálatot még bizottsági hatáskörben is folytatni kellene. A rendelkezésére bocsátott levél a képviselő szerint egyben minősít is, hiszen iktatószám nélkül polgármesteri pecséttel és aláírással ellátva került a címzettekhez, és valójában csupán két példányban íródott, hiszen a hivatalban semmi nyomára nem lehetett bukkanni. Másrészt ezzel az eljárási módszerrel a polgármester hivatali beosztottjai, a szakosztályok megkerülésével hozta olyan helyzetbe az érintetteket, melynek során magyarózkodniuk kellett. Emellett Marton István összefoglalása alapján hét fórumon állított valótlanságot a polgármester az ügygel kapcsolatban: két bizottság előtt, egy albizottság előtt valamint négy közgyűlésen. A helyzet súlyosságát fokozza, hogy – még ha lett is volna joga a férőhely megvásárlására – a vagyonrendelés alapján beszámolási kötelezettségének eleget kellett volna tennie, ezzel szemben több mint negyed éven keresztül mindenkit megpróbált félrevezetni – fűzte hozzá Marton István. Czupi Gyula elmondta, a négy párt sem az ügy lezárásáról, sem a

további lépésekről nem tárgyalt, a fegyelmi bizottság felállításához a maguk részéről továbbra is hozzájárulnak, a jelenlegi helyzet kialakulásáért az MSZP a felelős. Palotás Tibor szerint a kérdés nyitott, a képviselőkön múlik az ügy folytatása, amely valószínűleg szeptemberre is áthúzódik, hiszen a közgyűlés szünetelése valamint a polgármester szabadsága miatt a fegyelmi eljárás nem is folytatható le. Tarnóczy Attila hozzáfűzte, hogy amennyiben nem állna fel a fegyelmi bizottság, akkor a közgyűlésnek van egy olyan határozata, amit saját maga nem hajtott végre. A polgármesterek jogállásáról szóló jogszabály szerint fegyelmi eljárást csak fegyelmi bizottság folytathat le, ha ez elmarad, a közgyűlésnek más eszköze nincs. A jogállamban - tette hozzá a képviselő - a törvények korlátoznak. Palotás Tibor szerint az ügy egyre kényesebb, hiszen senki nem lehet kényszeríteni, hogy egy fegyelmi bizottságban részt vegyen, már csak azért sem, mert egy MSZP-s képviselő szerint ez a fegyelmi döntés politikai döntés lenne.

L.I.

Ülésezett az önkormányzat I.

Hétfőn délelőtt tíz órakor folytatta ülését városunk önkormányzati testülete, mely elsőként a Kanizsa TV Kft.-be történő belépésről és az ezzel kapcsolatos intézkedésekről döntött. Czobor Zoltán javasolta, hogy a tizenhét jelenlévő az anyagi kérdésekben foglaljon állást. Felvette, hogy a médium e megoldással sem válik függetlenné, lévén minden évben döntenie kell majd a grémiumnak a támogatás összegéről. Ezenkívül javasolta kössön együttműködési szerződés az önkormányzat és a kft., mely szabályozná a támogatás fejében mit várnak el az új cégtől. Suhai Sándor tájékoztatásul közölte, a KTV idén a második félévben még kap egy kétmillióssal összeget, a jövő évben pedig a lízing díjon kívül maximum ötmillió forintot. Dr. Kerekes József emellett emelte fel szavát, ne támogatasson az önkormányzat ercén felül egyetlen kft.-t sem. Marton István figyelmeztetett, nem beszéljenek támogatásról, hiszen a jelen esetben üzleti partnerek közti kapcsolatról van szó. Magyar József kérte, a kft.

a jelenlegi helyzetre és a jövőre nézve dolgozzon ki üzleti tervet. Végül Czobor Zoltán és Magyar József javaslatával kibővítve az előterjesztést megszavazta a testület.

Jóváhagyták a mozi bérletbe adásának tervezetét is. Eszerint húszéves időtartamra a DIPOL-H Kereskedelmi Kft., a Quadron Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. valamint az Átrium Stúdió Kft. bérli majd az épületet felújítási kötelezettséggel, melyet a főépítész és a műszaki osztály is figyelemmel kísér. Előbbi Tarnóczy Attila indítványára, hogy az esetleges iptörténeti emlékeket megmentse, utóbbi Magyar József javaslatára a felújítás logikájának ellenőrzésére.

Ezután az üvegipari művek kezelésében lévő földterület értékesítése körül bontakozott ki vita. Suhai Sándor kérte, támogassa a testület az értékesítést oly módon, hogy az ingatlan eladása során lemond a belterületi földterék vételárreszének ötven százalékáról, amennyiben az ingatlant a K. H. G. Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. vásárolhatja meg. (E kft. az üveggyár dolgozóiból alakult. A területet a Pannoglass tartozásai révén jelzáló terhel.) Ily módon látja ugyanis biztosítottak, hogy több mint háromszáz embernek megmaradjon a munkája. Dr. Kerekes József és Marton István ellenezte ezt, mivel nézetük szerint a városnak ebből csak kára származna. Czobor Zoltán felvetette, ha a kft.-nek

fontos az üzlet, akkor fizessen az önkormányzatnak a lemondásért ötmillió forintot. Ebből kétmilliót az üvegipari művek Május 1. utcai ingatlanra fedezze. Tarnóczy Attila megjegyezte egy dolgozó Kft.-nek sok a rá-mért hárommillió. Ezt Benze Péter, a K. H. G. ügyvezetője is megerősítette, mikor napirend levétele után szót kapott. Kelemen Z. Pál javasolta, kerüljön vissza a kérdés a GVB-hez, melyet a grémium el is fogadott. Böröcz Zoltán kérte, hozza meg a végleges döntést a bizottság az ügy sürgőssége miatt. Ezzel szintén egyhangúlag egyetértettek.

Módosítás nélkül hagyták jóvá a Dráva Piért és az önkormányzat közötti ingatlanvesztés és az Imperial befektető társaság ingatlanvásárlási kérelmét.

Vita nélkül voksoltak a Rozgonyi utca 1. szám alatti lakóépület felújítására és a IKI 1995. évi lakóházfelújítási-karbantartási címjegyzékére.

Tarnóczy Attila pontosításra vonatkozó kérelmével szavazták meg az OTP és az önkormányzat között megkötésre kerülő együttműködési megállapodást. A folytatólagos ülés utolsó napirendi pontjaként a 635/26 helyrajzi számú ingatlan értékesítéséről döntöttek. Ez alapján nyilvános versenytárgyaláson keres majd gazdát a terület, melyen a kiáltási ár négyzetméterenként kétezer-kétszáz forint lesz.

K.R.

MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERE
NAGYKANIZSA

/1995.

Janus Pannonius Tudományegyetem
Rektori Hivatala
B o k a y Endre Igazgató ÚrP. o. c. s
Szántó Kovács János u. 1/B.
7 6 3 3

Tisztelt Igazgató Úr!

Cirkó Gyula kollégiumvezető és Molnár Jostanácson Úrakkal folytatott telefonbeszélgetéseim eredményeként Nagykanizsa Megyei Jogú Város további 3 kollégiumi férőhely, 20 évre történő megváltását tervezi.

Ebből az egy I. helyre már 1995. március 10-éig szükségünk van. Ennek ellenértékét Pénzügyi Osztályunk a megkötött szerződés megkötésével párhuzamosan átutalja Önöknek.

Kérem, hogy az így kialakult elhelyezési leendőseget

Suhai Szabolcs
IV. éves joghallgató számára biztosítsák.

Nevezett hallgató már lakott ebben a kollégiumban, akkor négy Szala megye keretén.

A jelzett + 2 férőhelyre szeptembertől van szükségünk. Az erre vonatkozó szerződést a nyár folyamán rendezzük, illetve július végéig a 600.000 Ft-ot is átutaljuk. Ezzel városunk kerete 8-ra emelkedik.

Nagykanizsa, 1995. március 7.

Üdvözléssel:

Suhai Sándor

NYILATKOZAT

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlése június 27-i ülésén történetekkel kapcsolatban szükségesnek tartjuk az alábbiak közlését:

Bár a képviselő-testület MSZP-frakciója szavazataival szinte egyhangúlag támogatta a polgármester ellen indítható fegyelmi vizsgálatot, azzal, hogy a létrehozandó háromtagú fegyelmi bizottságba először egy, majd kettő, illetve három képviselőt sem volt hajlandó adni - előzetes állásfoglalásával szemben -, gyakorlatilag megakadályozta a vizsgálat lefolytatását. A magunk részéről azzal, hogy a leendő bizottságba - az MSZP-s alpolgármester javaslatára - készek voltunk tagot adni, a tőlünk elvárható mértékben igyekeztünk hozzájárulni az ügy tisztázásához. Az a taktikázás, melyet az MSZP követett három órán át, megakadályozta az érdemi munkát. A bizottsági tagságot - véleményünk szerint - az MSZP képviselők azért nem vállalták, mert biztosak voltak egy fegyelmi bizottság elmarasztaló ítéletében, és ezt kimondani az ellenzéknek szánták, hogy őket végül elfogultnak mondhassák. A kollégiumi férőhelyek vásárlásával kapcsolatos szabálytalanságok kivizsgálásának megakadályozása ezzel teljes egészében az MSZP frakció felelőssége, amelyet növel, hogy Suhai Sándor polgármester az MSZP jelöltjeként került pozíciójába.

FIDESZ-MPP, FKGP, KDNP, MDF
Nagykanizsai Szervezete

ÜLÉSEZETT AZ ÖNKORMÁNYZAT II.

Nyári szünet előtti utolsó ülését tartotta kedden városunk közgyűlése. Először *Magyar József*, *Hajgató Sándor* és *dr. Kerekes József* korábbi interpellációira adott választ a polgármester. Ezt csupán *dr. Kerekes József* nem fogadta el, mivel úgy ítélte meg, nem kapott kielégítő ismereteket arra nézve, hol és mennyi pénzt költöttek el a városban utak felújítására. E véleményében a testület is támogatásáról biztosította a városatyát.

Krémer József ezt követően két kérdést intézett *Suhai Sándor*hoz. Azt tudakolta, miért nem vesz részt Nagykanizsa Megyei Jogú Város képviselői a megyei közgyűlés bizottságainak munkájában, holott rendszeresen megkapják a meghívót. A részvétel fontosságára példaként említette, hogy a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának legutóbbi ülésén egy rendkívül érdekes francia ajánlattal foglalkoztak. A gallok ugyanis kereskedelmi főiskolát indítanának Zala megyében, és ehhez megfelelő helyszínt keresnek. Keszthely és Zalaegerszeg képviselői azonnal bejelentették igényüket e lehetőségre, Kanizsa azonban nem volt jelen – annak ellenére, hogy épp ilyen jellegű felsőoktatási intézmény telepítésének vágya érzékelhető a városban –, így úgy néz ki, elesett attól, hogy a külföldről érkező összegből részessüljön. A másik kérdésre arra irányult, hogy hétfőn mi okból nem fogadta a polgármester *Szentiványi István* államtitkárt, hiszen a szervezők telefonon egyeztettek a találkozó időpontját. *Suhai Sándor* válaszában elmondta, a megyei közgyűlésen ő vagy az alpolgármester szoktak képviselni a várost, ám ami igaz, az igaz, a bizottsági munkában nincsenek jelen. Felvetette, a jövőben a helyi bizottságok elnökei vagy tagjai, illetve majdan a tanácsnokok képviseljék a város érdekeit a megyei fórumokon. A második kérdésre válaszolva kijelentette, sajnálja, hogy a telefonon megbeszélte találkozó egyszerűen „kiesett” neki, mikor a folytatólagos közgyűlésre sietett.

Tarnóczky Attila egy lehetőségről tájékoztatta a testületet. *Dr. Szigeti István* ugyanis egy küldöttséggel augusztusban tíz napra hanti-mansi földre utazik, és szívesen látná a kanizsai közgyűlés egy tagját is a delegációban. *Bicsák Miklós*, mint vállalkozó, önként jelentkezett e feladatra, s a grémium is meg erősítette ebben.

Kelemen Z. Pál a Kábeltel Kft. új kábelhálózatával kapcsolatban fogalmazta meg kérdéseit. A biztonságos földkábelek helyett ugyanis a kft. jelenleg légkábeleket húz városzerte, melyek olasz településekhez teszik hasonlatossá Kanizsát. Ráadásul a kivitelezést végzők nem kis veszélyt jelentenek a közelmúltban rendbehozott tetők szigete-

lésére nézve, mivel nem a lefektetett járólapokat veszik igénybe, hanem tetőszerte közlekednek. Ezért érdeklődött, ki hagyta jóvá a légkábelek megvalósítását, és vállal-e a kivitelező felelősséget a tetőszigetelésben és másutt bekövetkező károkért.

Ezt követően a Zala Volán Rt. és az önkormányzat között kötetendő gazdasági és üzemeltetési megállapodás került az érdeklődés középpontjába. *Zalatnay László*, a társaság vezérigazgatója kifejtette, a képviselők előtt fekvő megállapodás szövege hosszú tárgyalássorozat eredménye, bár nem a legjobb megoldás. A város szempontjából annyiból előnyös, hogy a vállalat veszteségének finanszírozását nem készpénzzel valósítják meg. Emlékeztetett, a világon mindenütt veszteséges a tömegközlekedés. *Czobor Zoltán* kifejtette, csak a város kiszolgáltatottságát tudják csökkenteni a szerződés elfogadásával. Arra azonban figyelmeztetett, senki ne mondja, hogy nem jó üzlet az infláció-követő áremelés. *Tarnóczky Attila* nem örül annak, hogy a nem forgalomképes törzsvagyon ily módon kikerüljön a város tulajdonából. *Zalatnay László* kifejtette, Kanizsa egyetlen település, ahol nem az övek a buszpályaudvar alatti földterülete. *Dr. Fodor Csaba* a Zala Volán Rt.-től azt kívánta tudni, pontosan mit ért infláción, a KSH által nyilvánosságra hozott termelői inflációt, vagy a fogyasztói inflációt, ami ennek körülbelül ötven százaléka. *Zalatnay László* erre nem tudott válaszolni. Mivel a nézetek egyre inkább távolodni látszottak, technikai szünet vette kezdetét, mely során a jelenlévők meg egyezésre jutottak a megállapodás vitás pontjairól. Ezt követően tizenöt igennel hagyták jóvá a tervezettet.

A Csonakázó-tó Részletes Rendezési Tervének jóváhagyása is kisebb vitát kavart. *Óri Sándor* módosító indítványként vetette fel, hogy a horgász egyesülettel közösen jelöljék ki a pecázásra szánt területeket. *Magyar József* kérte, a vízminőséget rendszeresen ellenőrizték és helyezzenek el megfelelő számú hulladéktárolót és illemhelyet. Mindkét képviselő indítványát elfogadta a testület. *Kelemen Z. Pál* a Rókvári forrás környékét is a tervbe illeszthetőnek látta. Erről azonban úgy döntöttek a városatyák, külön felmérést és előterjesztést érdemel. *Dr. Csáka István* a bükkhez hasonló ökoterrum megvalósítását látta volna jónak. *Dr. Kerekes József* nem ér-

tett egyet az előterjesztés azon pontjával, mely nem engedélyezi a tó környezetében az állattartást. Javaslatára a korlátozott állattartás mellett foglaltak állást a jelenlévők.

Ezt követően a lakástulajdonhoz jutás helyi támogatásáról szóló rendelettervezetet – erről lapunk nem kapott írásos anyagot – fogadták el nagyszámú módosítási javaslattal.

Ezután jóváhagyták a Piac-tomb Beépítési Tervét azzal a kiegészítéssel, melyet a Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság épített be a javaslatba, mely szerint a tömb középső részén elhelyezkedő teresedésről lehetőség szerint a gépjárműforgalmat ki kell szorítani.

A miklósfai Mindenki Háza ingatlanának tulajdonba adásakor számos érv merült fel az előterjesztés mellett és ellen. *Tarnóczky Attila* ellenezte az indítványt, lévén, ha az ingatlan a helyi városszépítő egyesületé lesz, nem lesz már Miklósfáé. A legjobbnak azt látta, ha az épület kerül csak az egyesület tulajdonába, a föld viszont a városé marad. *Krémer József* emlékeztetett, Kanizsán nem ez az egyetlen olyan épület, amelynek nem ugyanaz a tulajdonosa, mint a földterületnek. *Röst János* azt javasolta, nem adják addig tulajdonba az épületet, míg nem történik meg a hatósági üzembe helyezés. Ezt nem fogadta el a testület, ezzel szemben az előterjesztést tizenkét igennel megszavazták.

A garázshelyek pályázati körének módosítása illetve kijelölése volt a következő napirend. *Krémer József* kifogásolta a garázsok építésével, értékesítésével kapcsolatos rendkívül lassú tempót. *Ferenczy Zoltán* a Péterfai utca 37. számú épület melletti tömbben építendő garázsok miatt emelte fel szavát. A lakók ugyanis már korábban hatvan-négy aláírással ellátott tiltakozó jegyzéket juttattak el a Hivatalba az elműhelyesedéstől tartva. *Dr. Fodor Csaba* kérte, kerüljön be a határozati javaslatba, hogy egy tömbben egyforma garázsok készüljenek és senki se térhessen el az elkészült tervektől. *Kovács Tamás* kérte, a hatóságilag engedélyezett, felépült garázsokkal szemben ne fogadjanak el lakossági tiltakozást. Ezt és az előterjesztést elfogadta a grémium.

A feleslegessé vált intézményi vagyon kérdésén belül szó esett az Erzsébet téri úgynevezett kiskastélyról is. *Suhai Sándor* kijelentette, Z. Soós István nemrég járt a városban, és nem kell neki a kiskastély, ellenben a Zalaipar-

ker Sugár úti kiürült irodáit elfogadná kiállítóteremnek. *Zsoldos Ferenc* megállapította, városunk legértékesebb épületei vannak jelenleg a legrosszabb állapotban. *Krémer József* is egyetértett ezzel és javasolta, ezekkel az épületekkel – Zsinagóga, Rozgonyi utca 3-as épület, Kiskastély stb. – a közeljövőben külön előterjesztésben foglalkozzanak. *Tarnóczky Attila* emlékeztetett, egy rendelet kiköti, hogy a költségvetés három százaléka a védett épületek felújítására fordítandó.

A kárpótlási jegyek hasznosítása kapcsán a jelenlévők HB Westminster ajánlatát fogadták el.

A hulladékelhelyezés helyzetének vizsgálatáról szóló tájékoztatót *Kovács Tamás* kérésére gazdasági megfontolásra hivatkozva levették a napirendről.

A hulladékgazdálkodási szerződés újabb módosítását elfogadták. Ezzel kapcsolatban *Magyar József* kérte, mivel rendkívüli módon megváltozott a szerződés megszűlése óta, célszerű lenne újra leírni az egészét.

Vokoltak az észak-keleti lakótelep III. ütem közművesítés beruházási programja mellett is.

Az előző közgyűlésen vetette fel *Bicsák Miklós* a korpavári temető ravatalozójának felépítését. *Tarnóczky Attila* elmondta, lehet nélkülözni a vizet, a pormentes utat, ám az emberhez méltó végtisztességet nehezen. *Röst János* a megvalósítás forrására is javaslatot tett, lévén a közelmúltban a Limes Kft.-vel megállapodás született, így különböző címeken a cég kétmillió forintot ad a városnak. Egyhangúlag ezért jóváhagyták *Bicsák Miklós* indítványát.

Ezek után a „Nagykanizsa Város Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskolájáért” Alapítvány létrehozásáról döntöttek. *Dr. Fodor Csaba* fontosnak látta tisztázni, megfelel-e az alapító okirat a PTK-ban lefektetetteknek, mivel úgy tudja, csak természetes és jogi személyek hozhatnak létre alapítványt. Kijelentette, nem kíván jogászokni, de sorozatban jogszabályokkal ellentétes dolgokat tesznek eljűk, annak ellenére, hogy a Hivatalnak vannak szakemberei, akik előkészítik az anyagokat.

Végül két kérelmet utasított el a közgyűlés, a Zala Megyei Mentőállomás fejlesztését és a nemesrádói templom építésének támogatását, mivel úgy vélték, elsősorban a hasonló, helyi kezdeményezéseket kéne támogatni.

NYUGAT-
DUNÁNTÚLI

TÜZÉP RT.

TISZTELT VÁSÁRLÓINK!

Értesítjük Önöket,
hogy a GWC-kártya tulajdonosainak a vásárláskor
5% engedményt adunk.

Kapható nálunk minden építőanyag,
a hiányzókat igény szerint rövid határidővel meghozatjuk.
LB KNAUF vakolatok fehér színben
állandóan kaphatók, a *színeset igény szerint megrendeljük.*

Alkalmazzanak lábazati vakolatot is.
Tekintsék meg billenős garázskapuinkat!
A **BRAMAC cserepet 96 Ft helyett 80 Ft-ért árusítjuk,**
amíg a készlet tart! A tartozékokra is
van engedmény.

**Ezenkívül kapható tatai hornyolt és hódfarkú cserép,
valamint békéscsabai JAMINA cserép natúr és
piros mázas színben.**

Az áruk házhoz szállítását a telepünkön lévő
magánfuvarozók megoldják!
Rendelhető telefonon is áru, számla alapján otthon is
fizethető az értéke.

Mi szombaton is dolgozunk!

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 7.30–15.30 óráig,
szombaton 7.30–12 óráig.

MINDENKIT SZERETETTEL VÁRUNK!

11. sz. TÜZÉP-telep Nagykanizsa
Telefon: 93/312-005 Fax: 93/312-972

KANIZSA IZÉ TRÉP

MOL

Magyar Olaj- és GÁZIPARI Rt.

"MOL TRAVEL" UTAZÁSI IRODA

MAGYAR csapat
arany fokozatú támogatója

MOL TRAVEL Utazási Iroda ajánlataiból:

Spanyolország – Costa Brava luxusbusszal, teljes panzióval, szállodában	24.000 Ft-tól
Kréta, Korfu repülővel, szállodában reggelivel	34.000 Ft-tól
Mallorca, Ibiza repülővel, félpanzióval szállodában	42.900 Ft
Tunézia repülővel, félpanzióval háromcsillagos szállodában	46.900 Ft
Párizs – Disneyland	21.900 Ft
Róma–Nápoly–Sorrento–Capri	35.200 Ft

Apartmanok Olaszországban,
Horvátországban, Görögországban.

Valutavétel-eladás, utasbiztosítások.

Címünk: Nagykanizsa, Deák tér 3.

Tel.: 311-096, 310-738

KANIZSA IZÉ TRÉP

Üzleteinkben
július 11–16-ig
ismét
ZÉTA hét!

Nyári szörpvásár akciós áron:

– Málna, szamóca, jaffa, alma 0,5	124 Ft helyett	59 Ft
– Kiwizú, citromízú, narancsízú 0,5	114 Ft helyett	79 Ft
– Quanto öblítő 1/1-es koncentrátum szellőfriss	403 Ft helyett	303 Ft
– Trappista sajt szögletes kg	580 Ft helyett	519 Ft
– ESKIMO Calipo jégkrém	65 Ft helyett	49 Ft
– ESKIMO Nogger Choc jégkrém	75 Ft helyett	59 Ft

Ezenkívül még több termék is akciós áron
vásárolható!

Figyelje az üzletekben kihelyezett plakátokat!

Július 10–30-ig ZÉTA-PEPSI akció!

2 palack Pepsi termékkel akár hűtőszekrényt is nyerhet
tele Pepsivel, vagy hűtőládát, vagy walkmant.
A vásárlást igazoló blokkot névvel és címmel ellátva
a kihelyezett gyűjtőládába kell dobni.

Sorsolás: 1995. aug. 3-án 15 órakor Zalaegerszegen,
a 20. sz. ABC-ben (Kossuth út 24. szám) lesz.

NYERJÜNK EGYÜTT!

KANIZSA IZÉ TRÉP

KASZIMPEX
Export–Import Kft.

8800 Nagykanizsa, Kisberki u. 1.
Levélcím: 8800 Nagykanizsa, Pf.: 378
Tel./fax: (06-93) 312-932, (06-60) 399-933

Minőségi fékszerelvények olcsó áron!

Tehergépkocsi, autóbussz fékszerelvények olcsó áron, gyors
kiszolgálás a nap bármely időszakában. Igény szerint házhoz
szállítva, csak hívja a lent megadott telefonszámok bármelyikét:
Tel./fax: 93/312-932 7–15 óráig
Tel.: 06/60-399-933 15–7 óráig.

Kizárólagossággal forgalmazzuk a szlovén Agis gyár GRAU
licenc alapján gyártott légfékszerelvényeket. A fékszerelvénye-
ket ajánljuk első beépítéshez és pótalkatrészként is. 100%-os
cserez szabatos szerelvényeket kínálunk a KNORR, WABCO,
BOSCH stb. szerelvények helyett. Vállaljuk a légfékes jármű-
vekhez blokkolásgátló (ABS) rendszerek szállítását, utólagos
beépítését, bármely típusú jármű fékátalakítását stb. Keressen
meg bennünket és győződjön meg a gyors és minőségi kiszol-
gálásról.

CÍMÜNK:

KASZIMPEX Export-Import Kft.

8800 Nagykanizsa
Toldi Miklós u. 1.
Pf.: 378

KANIZSA IZÉ TRÉP

Megjelent a Borsodi Sörgyár dobozos söre

Szezon előtt vagyunk, mivel a sörös szakma nagy öregjei szerint a Balaton-parti intenzív beindulás időpontja július elsejétől számítható, és a felkészülésünket is erre az időpontra időzítettük – mondta bevezetőjében Ragats József, a Borsodi Sörgyár Rt. Nagykanizsai Kirendeltségének a vezetője.

– Az őszhöz viszonyítva lényeges változás, hogy megjelent a 0,33-as kiszerezésű Borsodi Világos, a Spaten, és a Holsten dobozos változata. Ma érkezett az első szállítmány Kanizsára. (Június 28-án érdeklődtünk.) A sörök szavatossági ideje hat hónap, ami kedvező a forgalmazás területét figyelembe véve. Az üdítők közül az RC (Royal Crown) COLA, az UPPER 10 (citromízű), az ORINA (narancsízű), a FIZ (tonik zamatú) márkajelekkel ellátott változatok. A termékeink 0,25, 1,0 és 1,5 literes kiszerezésben kerülnek forgalomba, térvünk a két liter tartalmú változat megjelentetése, piacra dobása.

– Milyen előnyökkel rendelkeznek?

– A társgyárakhoz viszonyítva mi húsz százalékkal olcsóbbak vagyunk. Havi tervünk négy-öt-ezer hektoliter sör értékesítése, ami az ismert tényezőket figyelembe véve nem elhanyagolható teljesítmény. Kedvelt a Holsten és a Spaten üveges és hordós változata egyaránt. A hordósban négy fajta hazai: a Borsodi Világos, a Borsodi Barna, a Spaten és a Holsten és két belga gyártmány, a Stella Artois, valamint a Leffe Dork kerül forgalomba. A hordós sörök ötven literes változatban kerülnek a kereskedelembé. A kanizsai körzetben nyolcvan sörözőt látunk el borsodi sörrel, szerviztechnikusaink folyamatosan üzembe helyeznek és a berendezéseket karbantartják. Kirendeltségünkön a készpénzfizetés mellett csekkkel is lehet fizetni. A tizenkilenc fős helyi létszámunk a megrendeléseket soron kívül is felveszi és huszonnégy órán belül ki is szállítjuk a rendelt mennyiséget.

Bödör Béla

A Kanizsa Trend új bemutatóterme

A Kanizsa Trend Kft. nemrégiben megnyitotta új bemutatótermét a volt bútorgyári üzlet helyén, az Ady utca 45-ben. Ha egy új üzlet nyílik, az ember mindig kíváncsi, milyen lehet belül, mit lehet ott vásárolni. Ebből a kíváncsiságból aztán nem egyszer vásárlás lesz mindkét fél meglegedésére. S ez nem is különös eset. Ezúttal azonban nem vásárlás, hanem beszélgetés lett a kíváncsikodásból. Beszélgetőpartnerem Mismás Lászlóné, a Kanizsa Trend lakberendezési áruházának vezetője. Nevét, mint ha nem jól érteném – némi öszemololygás közepette –, kétszer is megismételtem, aztán komolyra fordítottuk a szót.

– Mikor is nyílt meg ez az üzlet?

– A bútorgyári bolt átalakítása után, június 1-jén. Egyelőre ezer négyzetméter területet vehettünk birtokba a kínálatunk bemutatására. Hamarosan azonban, a két szinten együttvéve kétezer-négy-száz négyzetméterre növeljük a bemutató alapterületét.

– Milyen bútorokat kínálnak?

– A Kanizsa Trend kárpitosbútorokat gyárt, tehát elsősorban ilyeneket láthatnak itt is, és a Csengery úti bemutatóteremben is, mely továbbra is ellátja a feladatát. Emellett már eddig is kínáltunk importból származó

étkezőket, forgószékeket, komódokat. Mást egyelőre még nem láthat ebben a bemutatóteremben sem. Viszont a jövőben más lesz a helyzet. Szeretnénk ugyanis bővíteni a kínálatunkat más hazai gyártók bútoraival. Szekrény sorok, konyhabútorok is kaphatók lesznek. Össze alakul ki minden igazán. Akkorra érjük el azt, hogy nálunk vásárolt bútorokkal az egész lakást vagy családi házat is be lehessen rendezni.

– Hogyan lehet önöknél vásárolni, hiszen – ha jól tudom – ezen a helyen inkább csak megtekinteni, kiválasztani lehet a bútorokat.

A vásárlók, gondolom nem innen szállítják el?

– Valóban nem. Ha valamely itt látható egyfunkciós vagy kétfunkciós kárpitosgarnitúra megtetszik valakinek ugyanazt a garnitúrát a vevő kívánsága szerinti huzatösszeállításban elkészítjük. Megrendelés esetén húsz százalék előleget kell befizetni, és valamennyit várni, hogy elkészülhessen. De érdemes várni rá, mert ezek egyébként sem tucatbútorok, s a kívánság szerinti kárpit megér egy kis várakozást.

Gombás Imre

Lux Világítástechnikai Szaküzlet

– Miért a Zrínyi út 20. piac felőli szárnyában létesült a Lux Világítástechnikai Szaküzlet? – A kérdésre a legilletékesebb, az üzlet tulajdonosa, Nováczkyné Tóber Gabriella így válaszolt: – Jobb lett volna a központban létesíteni ezt a mutatós üzletet, de hát az üzlet bérlemény és a fő téri árak magasan behatároltak...

– Kimondottan lakásvilágítási cikkeket forgalmazunk. A függesztékeket, a falikarokat, a csillárokat, és az állólámpákat jól egészítik ki a kerti lámpák. A termékek zöme magyar, olasz és belga gyártmány. A termékek vonzata a tartozék: a kapcsolók, vezetékek, az égők hagyományos, halogén és az energia-

takarékos kompakt nevet viselő változatai. Árubeszerzéseinket a budapesti Eglolux cégtől, a MASSIVE Villamos Technikai Vállalat tamási üzeméből szerezzük be.

– Az áraink hogyan igazodnak hozzánk vásárlókhöz? Milyen réteget céloztak meg?

– Az áraink középárfekvésűek. Szerencsések vagyunk, mivel a termék többségét a gyártóktól és a nagykereskedőktől vásároljuk, ebből adódóan tíz-tizenöt százalékkal olcsóbbak vagyunk, mint társüzleteink. Nagyobb darabszám esetén olcsóbban kapjuk az árut, de mi is olcsóbban adjuk, ez természetesen a termékeknek csak egy részére vonatkozik... A forgalmazott termékek

többségét katalógusból választjuk ki, köztük a legolcsóbbtól a legdrágáig sok izléses, praktikus villamosipari szerelvény megvásárolható. Egyéb kiegészítő elemek között ajánljuk vásárlóinknak a videokazettákat és a rúdelemeket.

A fiatal üzletasszony többnyire személyesen keresi fel a gyártócégeket és a kereskedelmi egységeket, ezzel a gyors kiválasztás és az azt követő szállítás mintegy egységet képez. Az üzlet műszaki eladójának, Mezei Barnabásnak a személye is garancia arra, hogy érdeklődésünk és vásárlásunk esetén szakszerű felvilágosítást kapunk.

Bödör Béla

Elegáns kis üzlet az Erzsébet téren, Nagykanizsa egyik legszebb helyén. Az üvegajtón csinos kis függönyök... A többes szám nem véletlen, rövid-áruboltba nyitunk be. A felirat: ELISE Kereskedelmi Bt. Molnár Sándorné, Erikától - aki magát szerényen csak boltvezetőnek ne-

vezi - megtudhatjuk, hogy ő a „legrégibb bútordarab” ebben a

Harmincöt év fonalai

boltban. Azon nagyon ritka szerencsés emberek közé tartozik, akik évtizedeket tölthetnek el egyetlen munkahelyen. 1960-ban ugyanebben a boltban kezdett kereskedelmi tanulóként, s máig is itt dolgozik. Persze, a körülmények változtak körülötte. Ma már rég nem a „nagyvállalat” kicsiny láncszeme, önálló kereskedelmi tevékenységet folytat.

Sok-sok gombot, varrótűt el kell ahhoz adni, hogy egy ilyen üzlet életképes maradjon! Egyetlen „trükkje” van: ha csak lehet, a nagykereskedelem helyett a gyártótól vásárolja árukészletét. A bolt legszelebb áruskálával - nevéhez híven - rövidáruból rendelkezik. Nemcsak a hobbiból varrogatók, kötőgépek találhatnak itt meg mindent, amire szükségük lehet, hanem a profik, a varró-

nők, szabók is. A sokféle kelléken kívül még méterárut is.

Viszont ha egy háziasszony jön be a boltba, a szükséges gumipertli, patent vásárlása közben felfedezheti, hogy másért is érdemes idejönni. Zoknijából, harisnyából soha nincs otthon elég, s itt azt is meg lehet venni. A függönyök is csodaszépek, és nem is drágák. Sőt... S fél éve, hiszen itt az áru kínálat szélesítése jelenti a több lábon állást, női és férfi fehérnemű is kapható. Mivel ezek is magyar gyártóktól származnak, árai nem szöknek az égig. Kérdésre három kívánsága közül az egészséget teszi az első helyre Molnár Sándorné, s a második ugyanaz, mint a harmadik: sok-sok vevő... Úgy legyen!

Gombás Imre

Akkor mit tegyünk? Három variációból is választhatunk, ha felkeressük a Simon Irodatechnika néven működő magánvállalkozást a Rozgonyi utcában. Gyors segítség-

Ha elromlott a fénymásoló...

ként azonnal elkészülhet a sürgős másolat a kívánt iratokról. S aztán pénzünk függvényében gondolkodhatunk, hogy megjavíttatjuk-e a régitt ugyanott, vagy veszünk helyette egy újat, modernebbet, „mindentudóbbat”. Simon úrnál a garanciális szerviz és javítás is biztosítva van.

1994 októberében kezdődött és azóta is két lábon állt a vállalkozás. Írógép, számológép, fénymásoló, pénztárgép, árazógép, számítógép-nyomtató forgalmazása mellett ugyanolyan fontos mindezeknek a gépeknek a szervizelése, javítása is. A forgalmazást és a szerviztevékenységet viszont nem nagyon lehet egymástól elválasz-

tani, hiszen az új gépeknél is tanácsos a rendszeres, legalább három havonkénti karbantartás. Emellett egy-egy gép javítására, ellenőrzésére szerződést is lehet kötni, melyek közül a legátfogóbb szerződést az átalánydíjas szerződés jelenti. Ilyenkor bármilyen alkatrésze is van szükség, semmit sem kell javításokor fizetni. Természetesen nemcsak a szerződött ügyfelek számíthatnak a gyors javításra, hanem mindenki, akinek ilyen gépe van. A megbeszélte időpontban házhoz is megy, ha szükséges. De fordulhatnak hozzá az irodagépek üzemeléséhez szükséges kellékekért is. Fénymásoló-papírok, leporellók, pénztárgép-sza-

lagok, festékszalagok, fénymásoló-festékek, tintapatronok... stb. ugyanúgy beszerezhetők itt. S ha valami éppen nincs raktáron, másnap már átveheti a megrendelő. Hogy teljes legyen az irodagépek skálája, hamarosan indul a számítógép-forgalmazás is... az alkatrészek, elemek tetszés szerint variálhatók a vevő igényei szerint. Mostani slágere az APEH által előírt pénztárgép, Simon úr ugyanis maga gondoskodik arról, hogy a vállalkozó jól megtanulja a kezelését. Az árazógépek is kelendők, hiszen (sajnos!) sok dolguk van mostanában...

Gombás Imre

Nagykanizsai Szuperáruház

Hirdessen, hogy megismerjék: Tel.: 93/313-919

ESZ

biztos tipp

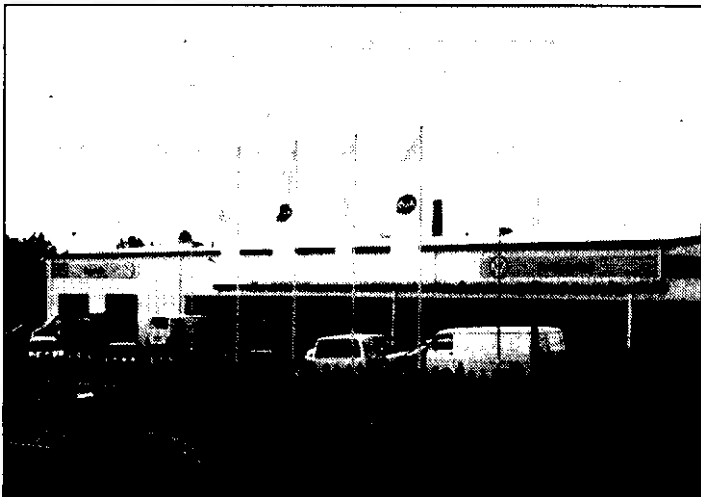
KANIZSA D-Z. Hirdetés

KANIZSA

Egyhetilap,
amit szem előtt
kell tartani!

KANIZSA

Lap a városban.
Keresse péntektől
az
újságárusoknál!

Schmell-Novák Kft.

8800 Nagykanizsa, Garay utca 19.
Telefon: 93/318-271, 318-272 Fax: 93/318-233

Pályázat jegyzői állásra

Nagykanizsa Megyei
Jogú Város
Önkormányzatának
Közgyűlése
**PÁLYAZATOT
HIRDET**
a megüresedett
**JEGYZŐI
MUNKAKÖR
BETÖLTÉSÉRE.**

Pályázati feltételek:

- állam- és jogtudományi doktori képesítés,
- legalább két éves szakmai gyakorlat,
- erkölcsi feddhetetlenség.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az eddigi szakmai tevékenységet is bemutató részletes önéletrajzot,
- három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt,
- végzettséget igazoló okirat másolatát.

Bérezés a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény alapján; megegyezés szerint személyi illetmény is megállapítható.

Szükség esetén szolgálati lakás biztosítható.

A pályázat benyújtási határideje:

1995. július 31.

A pályázatot Nagykanizsa Megyei Jogú Város Polgármestere címére kell benyújtani (8800 Nagykanizsa, Erzsébet tér 7.) Telefon: 93/311-040 vagy 313-080.

KANIZSA D.Z. HETI

Kilimáni Húsüzem Kanizsai Mintaboltja

A Kilimáni Húsüzem termékei Nagykanizsán ismertek és keresettek. Íz, küllem és egyéb jellemzőikkel a legjobb termékek között említik a fogyasztók. Öt éve a Baki Tangazdaság Mintaboltjaként nyitották meg az Erzsébet téri üzletüket. Dolmányos József üzletvezető készségesen választott kérdéseinkre.

- A szakmában immár huszonöt éve dolgozom. A tanulóévek után néhány évig segédként, tizenöt évig boltvezetőként gyűjtöttem a szakmai ismereteket. A Kilimáni Húsüzem vezetőjének, Bakonyi János kollégámnak a felkérésére jöttem annak idején a mintaboltba. Másfél éve a bolt magánkezelésbe került, de a húsüzem privatizációja óta - ez tavaly szeptemberben volt - az üzlet változatlanul mintaboltként üzemel.

- Milyen kiterjedésű a mintabolt vevőkörzete, hogyan élnek az akciók lehetőségeivel?

- Túlsúlyban kanizsai vevőink vannak, húsz százalékra tehető a vidéki, tíz százalékra a horvát és a szlovén vásárlók köre. Hétfőtől, azaz június 26-tól kétéhetes akciónk keretében a sertéscsombot 500, a lapockát 470, a sertés rövidkarajt 540, a hosszúkarajt 479, a sertésdagadót 420, a sertésstarját 400, az oldalast 360, míg a csont nélküli csülköt 360 forintért árusítottuk.

- A jelek szerint az áruválaszték jó. Egyéb termékek árusítása milyen célt szolgál?

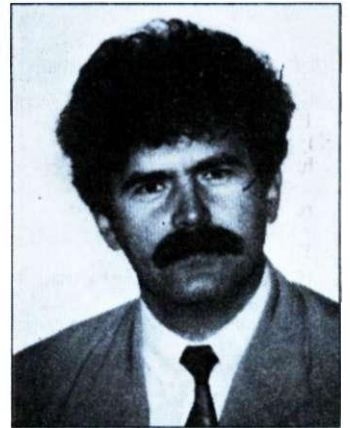
- Valóban az áruválasztékunkkal elég széles réteg igényeit sikerül kielégíteni, ezt bizonyítja a nem elhanyagolható forgalmunk is. A háziás ízesítésű, szép küllemű termékek vonzzák a vevőket. A kisebb feldolgozó üzemünk jobban és gyorsabban tud váltani és igazodni a vásárlókhoz. Az egyéb termékek árusításával, savanyúságokkal, tézstaféllel könnyíteni és segíteni akarjuk a gyorsabb és az egyhelyben történő bevásárlást.

- Milyen a vásárlási kedv? Tapasztalataink szerint csökkent a kereslet, ennek kiegyensúlyozására milyen lépéseket tesznek?

- Érezni lehet, hogy nincs pénz az embereknek. Szinte elűnt a középvásárló réteg, aki a termékek zömét megvásárolta. Kereslet mutatkozik az olcsóbb áruk iránt, de ebből is kevesebbet vesznek... Ebből a megfontolásból a hét minden napján minden beszállítónktól szinte folyamatos a szállítás. A kilimáni üzemünk termékeit, a Zalabromfi Rt., a Zalahús Rt. piknik sonkáit, a szárazárut, a Szombathelyi Húsipar Rt. szárazárut, sonkaféleségeit, néha a tőkehúst is állandó jelleggel forgalmazzuk.

- Milyen az összhang a megrendelt termék, az utánrendelés és a szállítás között?

- Ezen a területen óriási a

változás! Szinte zökkenőmentes a szállítás. Hiányosság esetenként az olcsóbb árukból fordul elő, de csak rövid időre. Egy délutáni utánrendelést másnap reggel nyolcig a partnerünk leszállít, nem lehet panaszunk a gyártókra.

- Az eladók megjelenése, udvariassága a legjobb reklám. Van-e teendő ezen a területen? A reklámjuk az első időszakban úgy tűnik, jobb volt!

- Az áruajánlás területén kell előrelépni. Minden termék mellett van egy olcsóbb is, ami az esetek többségében a vásárlóink tetszését megnyeri és árban is elfogadható. Megjelenésben és udvariasságban nem maradunk el az exponáltabb üzletek mögött. Az tény, hogy ha üzletünk utcafronti elhelyezkedésű lenne, vagy a Fő úton lenne, a forgalmunk ötven-hatvan százalékkal meghaladná a mostanit. Valóban van tennivalónk! Ebből a megfontolásból a húsüzemmel közös akciókat szervezünk június 26-tól. Ettől a lépésünktől tíz-tizenöt százalékos feljutást várunk - mondta befejezésül a Kilimáni Húsüzem Nagykanizsai Mintaboltjának vezetője.

Bődör Béla

A vevők takarékosabbak, az olcsóbb árukat keresik

Budapestten két évtizede kezdem a kereskedelmi szakma gyakorlását a MÚART-nál. Nagykanizsára a múlt év őszén pályázattal kerültem. A sikeres kereskedelmi érettséget követően felsőfokú áruforgalmi végzettséget is szereztem - informált bennünket Tóth Sándor, a Bizományi-Kereskedőház és Záloghitel Rt. nagykanizsai üzletének vezetője.

- Vevőkörzetünk Nagykanizsa várost és mintegy tíz-tizenöt kilométeres körzetét foglalja magában. Amióta horvát nyelven is megjelenik hirdetésünk, azóta sok a bevásárló turizmusban résztvevő, horvát és szlovén személy keresi fel üzletünket és vásárol.

A forgalmazott terméktípusokat

hat csoportra oszthatom. Ruházati, cipő, az elektronikai és a műszaki cikkek közül több, míg bazáráruból, lakásfelszerelési cikkek közül és kisbútorokból kisebb mennyiségben állunk vásárlóink rendelkezésére. A forgalmazott darabszám kétezer-öt száz-háromezer között változik.

- Tapasztalataink szerint csökkent a kereslet, ennek kiegyensúlyozására milyen lépéseket tesznek?

- Folyamatos választék bővítést hajtunk végre, olcsóbb árukat szerzünk be és forgalmazzuk, továbbá élünk a kedvezményes, kamatmentes részletfizetési lehetőségekkel is. Tapasztaljuk, hogy a vevők egyre takarékosabbak, az olcsóbb áruk felé fordulnak. Bizo-

mányba kevesebb terméket hoznak be és gyengébb minőségű árut... Amíg fél éve a divatos terméket is behozták, ma már nem. Hosszabb ideig használják az emberek, mivel az újat egyre kevesebben tudják megvenni.

- Az eladók udvariassága, megjelenése a vásárlók előtt a legjobb reklám. Mi a teendő ezen a területen?

- Folyamatban van az új formaruha bevezetése. Az üzlet eladóra fokozottan ráfigyelek. Vevő előtt üzleti problémát nem szabad megbeszélni. A nyugodt hangnem, a szép beszéd fontos a kereskedelemben.

- Milyen arányban vesznek át használt termékeket?

- A bolt készletének mintegy húsz százaléka használt, nyolcvan százaléka új termék. Beszerzéseink kilencven százalékát központi raktárunkból Budapestről eszközöljük, a fennmaradó tíz százalékos beszerzést káosztól, bététől és magánüzemektől végezzük az áru árfekvése és minősége függvényében.

- Az üzlet hogyan él az akciók lehetőségeivel?

- A folyamatos és a kampányjellegű akciók lehetőségével egyaránt élünk. Az ötezer forint feletti áruk részletre is vásárolhatók, továbbá minden hónap első péntekjén családi bevásárló napot tartunk, míg minden szombaton kétezer forint feletti vásárlásnál száz-, ötezer forint felettinél ötszázforintos ajándékutalványt adunk. Az öt szakképzett eladó figyelmessége, hozzáértése sok vásárlót vonz üzletünkbe.

Bődör Béla

FELHÍVÁS!

Nagykanizsa közigazgatási területén lévő temetőekben az 1970. évben váltott sírhelyek használati ideje ez évben lejár.

Felhívjuk a hozzátartozók, rendelkezésre jogosultak szíves figyelmét, hogy a 12/1991. sz. önkormányzati rendelet szerint - amennyiben a sírhelyre továbbra is igényt tartanak - az ismételt megváltás megváltható. A sírmegváltás elmulasztása esetén a sírhely újraértékesítésre kerül.

Ügyintézés hétfőtől péntekig 8-15 óráig a központi temető irodájában. (Tel.: 93/311-530)

N.S.R. Kft.
Temetőgondnokság
Nagykanizsa,
Tripammer u. 1.

KANIZSA DZ Hely

ÚJ HELYEN

Cím: Nagykanizsa, Ady u. 45. Tel.: 93/310-505

**A KANIZSA
TREND KFT.
LAK-
BERENDEZÉSI
SZALONJA!**

**FEDEZTETÉS
ÚJ HELYEN**

Nagykanizsa
Megyei Jogú Város
Önkormányzata
tájékoztatja
az érintetteket,
hogy az állami
tulajdonú apaállattartás
(méntartás) helye
megváltozott.

**AZ ÚJ HELY:
HERÁN
TECHNIK Kft.**
Ifj. Dobri Lajos
Nagykanizsa-Miklósfá,
Szentendrei u.

A fedeztetési díj
változatlan.

KANIZSA DZ Hely

**„NYUGAT”
Kereskedelmi Kft.**

SZÉLES ÁRUVÁLASZTÉK, KEDVEZŐ ÁRAK!

- ◆ olasz import lámpatestek, vezetéksatornák, dobozok
- ◆ villanszerelési és műszaki anyagok
- ◆ kapcsolók, vezetékek, kábelek, tokozottak
- ◆ villamos motorok, hegesztőberendezések

HA A NYUGATNÁL JÁR, JÓL JÁR!

MŰSZAKI ÜZLETHÁZ

8800 Nagykanizsa, Magyar u. 162/A.

Tel./fax: 06/93/310-126

Telefon: 06/93/315-569

NYITVA:

hétfőtől péntekig

7.30-17.00 óráig

**NEM LESZ
FÉLFOGADÁS**

Értesítjük
a város
lakosságát,
hogy
a polgármester,
alpolgármester,
aljegyző
hivatalos
félfogadása
1995. július
4-től augusztus
30-ig szabadság
miatt szünetel.

KANIZSA DZ Hely

telinfo **rmix**®

**Zalában először
Nagykanizsán!**

93/310-751

REGGEL 8-TÓL ESTE 8-IG AZ ÉV MINDEN NAPJÁN.

LAKOSSÁGI SZOLGÁLTATÁS

Hívjon, hogy segítsünk, a 93/310-751-en!

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS!

Egy jól működő, országos hálózat nagykanizsai kirendeltségének élére
ezúton keresünk vezető munkatársat!

Pályázati feltételek:

- ✦ részletes önéletrajz
- ✦ a pályázó legyen 25-50 év közötti
- ✦ rendelkezzen minimum érettségivel és vállalkozói igazolvánnyal
- ✦ jó kommunikációs készséggel

A pályázatokat Nagykanizsa, Pf.: 456 címre kérjük eljuttatni 1995. július 7-ig.

Mégis kinek a kábele?

Három-négy évvel ezelőtt parázs viták dúltak városzerte és az önkormányzati üléseken egyaránt arról, mi legyen a városi kábelhálózat sorsa, hiszen amennyiért az akkori NELKA felajánlotta, többeknek úgy tűnt, jutányos ár. Akkor valamiért mégsem élt a város a vásárlás lehetőségével, s mára úgy tűnik, a bánat késő. A Polgármesteri Hivatalban kérdésünkre elmondták, a kábel tulajdonának és tulajdonlásának kérdései mind a mai napig jogilag tisztázatlanok. Közben fejlesztésbe kezdett a működtető-tulajdonos, régi kábelekre alapozva – amelynek bizonyos részei mégsem elavultak? – megkezdte saját rendszerének kialakítását, ami egy kicsit a tisztázatlan tulajdonú földre épített házra emlékeztet. Eddig a lakásokban lévő kábelek a lakó tulajdonát képezték, inentől úgy tűnik, a helyzet változik, vagy ha nem, az új kábel árát is meg kell fizetnünk, pedig nekünk akár a régi is megfelelt. A lakó jogosan háborog, vele egyszer már az egész városra kiterjedő hálózatot megvásároltatták, most ez a tulajdona az értéktelen kategóriába került, s akarata ellenére egy monopólium kényének, kedvének lett kiszolgáltatva. Ez csak az érem egyik oldala, hiszen ezúttal nemcsak az egyes ember, hanem maga a város is rosszul járt, hiszen a régi kábelekre alapozva, ahogy a vállalkozó is teszi, körülbelül egymillió forintos költségráfordítással, egy új fejállomás kialakításával maga is üzemeltethette volna a rendszert a KANIZSA TV KFT. rész tulajdonosaként, s a bevétel a város kasszáját gyarapíthatta volna. Mindez azonban mára már csak egy meg nem ragadott lehetőség marad, hiszen a kábel tulajdonjogának elvesztésével az új rendszer kiépítése többmillióba kerülhet. Erre pedig végképp nincsen forrás!

Dukát Éva

Kábel csomagterv

Úgy tűnik a csomagtervek időszakát éljük, hiszen hetente újabb csomagtervekkel áll elő a kormány, a TB, az illetékes szakminisztériumok, az önkormányzatok, s most már a Kábeltel Kft. is. Mint Bagladi Józseftől megtudhatuk, a csillagpontos kábelrendszer kiépítése közben, méginkább azt követően új szisztéma kerül bevezetésre, amelynek alapján mindenki anyagi kondíciója, igényei szerint döntheti el, milyen televíziós csatornát néz majd otthonában. A csomagterv nem újkeletű, Magyarország jónéhány nagyvárosában már működik a rendszer, például Sopronban, Pécsen, Székesfehérváron és Egerben. A csomag három részre bontható. Első része egy minimális szolgáltatást nyújt a nézőnek, havi száz forint körüli összegért öt földi csatorna vételét biztosítja a vállalat. Ebben a csomagrészen a tervek között az MTV 1-es csatornája, az osztrák

egy vagy kettő, a Szlovén Tv és a Horvát Tv lesz nézhető. Hogy melyik lesz a másik magyar adó, amely e csomagrészt keretében fogható lesz, még nem tudni, lévén csak ezután dől el, kereskedelmi adó lesz-e a TV2 és helyette a Duna TV lesz-e a másik közszolgálati csatorna, mert nyilván a közszolgálati kerül a szociális csomagba. E csomagrészt külön érdekessége, hogy ehhez nem vehető igénybe az HBO szolgáltatása, amelynek jelenlegi ára havonta 750 Ft. A második csomagrészt már egy emeltebb szintű szolgáltatás élvezetét teszi lehetővé a vásárló számára, hiszen havi háromszáz forint körülí áron a mai mintegy tizenhat csatorna nézésére ad módot. A csomag harmadik része az ingyencenek készült, akik havi körülbelül négyszáz forintos áron huszonnégy-huszonhat program közül választhatnak. Ezen adók közé tartozik majd a tervek szerint

a Spektrum TV, vagy akár a TOP TV is. Mint megtudhatuk eddig is létezett a hetven év felüliek különleges kedvezménye, hiszen nekik eddig is csak negyven forintot kellett fizetniük a vételért, s a kedvezményt ezt követően sem kívánják eltörölni, igaz egy minimális szintű áremelésre ők is számíthatnak. Mint Bagladi Józseftől megtudhatuk, továbbra is életben marad majd a régi hálózat is, de annak elavultsága miatt csak a minimális szolgáltatás lesz nézhető rajta. A régóta beígért, jelenleg folyó szerelések oka egyrészt az, hogy ezzel a technikai megoldással kívánják elérni azt, hogy mindenki csak azokat az adókat nézhesse, amelyért fizetett, másrészt a több évtizedes kábelrendszer zavarja az URH rádiókat, a személyhívó és az őrző-védő rendszereket.

Dukát Éva

Mennyiért tévézünk?

Tévézni és tévedni emberi dolog. A két foglalatosság abban is hasonlatos, hogy jól meg kell fizetnünk érte. A tévzés mégis tagyabb pénztárcát feltételez. Ha a jövőben Nagykanizsán kábeltevézni szeretnénk, készüljünk föl idegileg és pénzügyileg egyaránt. Ha a megvásárolt tévékészülékünk árához – 40–80 ezer forint – hozzáadjuk a szokásos kéthavi tévéelőfizetés közel ezer forintos díját, már csak a fogyasztott áramért és a kábeltevézés programokért kell fizetnünk. Ez viszont elengedhetetlen, különben a drága készülék a díjjal együtt fabatkát sem ér, ugyanis ennyi befektetéssel csupán arra elég, hogy kis terítőcskével letakarjuk és ráhelyezzük díszként az NDK-ból hazahozott bologató fejű nejlonkutyát. A csillagpontos rendszerrel való igaz, egyetlen feltétellel nézheti mindenki a mű-

sort. Aki eddig nem fizetett, esetleg házilag bütykölt dekóderrel lopta az adást, most nem tehet mást: fizet a monopóliumnak. Annak, aki egyedülként diktálhatja az árakat. Ha valóban igaz, amiről a beszereléskor a lakókat tájékoztatták, nem olyan rossz a helyzet. Nyugdíjas néminek elmondták, a rászorulóknak kedvezményeket kapnak – értsd ötven forint/hó lesz a kvóta –, a díj követi ugyan az inflációt, de nem lesz magasabb sokkal, mint ma. Na, akkor akár meg is nyugodhatnánk... Ha nem jönne a hír, hogy a csomagokért – itten kérem programcsomagokról van szó, a Bokrosé egy másik pénztárcát nem kímélő balyu – akár az ezres fölött is fizetni kell. Az első csomag lenne ötszáz-hétszáz körül, a többi még erre jönne rá. Mert okos a vállalkozás, persze, hogy a harmadik csomagba is be-

letesz egy már megkedvelt vagy megszokott programot mézesmadzag gyanánt. Ezt mondják a népek. Meg azt, hogy egy, a nyereségért mindent elkövető vállalkozás – főleg ha megvan az az előnye, hogy csak ő diktál – boldog lenne szociális érzékenységből szolid áron szolgáltatni. Ez utóbbi valóban így is lehet, de a népek más pletykáinak nem kell hinnie. Hiszen a szerelők azt mondták, hogy a kedvezmények... Az sem lenne azért rossz, ha előre tudná mindenki, hogy mennyi lesz az első csomag ára, mennyibe kerül a második, és hogy' aggyák a harmadikat. Meg hogy mi lesz a pakokban. Így legalább tudnánk, mi kell nekünk. Kell-e egyáltalán a csillagpontos rendszerű kábeltevé szolgáltatása ennyiért?

Lukács Ibolya

KÁBELI ZÚRZAVAR

Az elmúlt hetekben, hónapokban megkezdődött városunkban is a már régóta beígért csillagpontos kábelkiépítés. Olvasóinktól kaptam információk alapján úgy véljük a lakosság tájékoztatása, és a megkezdett munkálatok minőségi szintje itt-ott kívánivalót hagy maga után.

Van, volt nem egy olyan ház, ahol a lakóknak fogalma sincs, mi is történik a lépcsőházban, miért fűrik át szótlan szakemberek az ajtókat felett a falat, s hogy miként kerül a kábel albeletbe a gaz- illetve villanyórák mellé a szekrénybe. A lépcsőház ajtajára kifüggesztett cetliket vagy észreveszik vagy nem, márpedig ha nem, akkor kimaradnak a százdávéghez nem igen illő szintű szerelésből, mert ugyebár mindenki munka-

időben dolgozik, a szerelő is meg a lakó is, csak nem egy helyen. Nem igazán értik az emberek miért kell a már kiépített, s általában több tízezer forintokért megvásárolt kanóc mellé egy újabb, pláne úgy, hogy TV készüklékig végighuzalozzák vele a lakását, s valljuk be ez nem a legszebb látvány. Eddig tudták tévézni, minnek hát a felhajtás, vagy ez már megint egy versenyhelyzet...

Dukát Éva

KÖZÖS LÓNAK...

Mindent szabad, amit nem tilos, szól a régi mondás, s nincs is ezzel semmi baj. Annál inkább azzal, hogy miért szabad azt, ami tilos. Mert mint megtudtuk a KÖGÁZ Rt. szakembereitől, a gázvezetékhez tilos bármit is rögzíteni, legyen az futónövény, gyermekhinta, vagy bármilyen más lakásdísz. Rejtély, hogy ezzel az általános szabállyal miért nincsenek tisztában a csillagpontos kábelt kiépítő szakemberek. Olvasóink jelztek, hogy otthonaikban az új kábelek tartójául a gázvezetékek szolgálnak, amelyekhez minden tekintetben nélkül – talán a nagyobb rombolás elkerülése érdekében műanyag rögzítőkkal csak úgy hozzábilincseltek a ka-

nócokat. Van ahol a gázóraszakrényekben húzódnak a kábelek, ám a KÖGÁZ-tól kapott információink szerint ehhez semmilyen engedélyt nem kértek a kábel kiépítő, sőt a KÖGÁZ Rt. szakembere szerint ha ilyen állapotok fennállnak, azt sürgősen meg kell szüntetni. Nincs gond azonban a villanyóraszakrényekben elvégzett szerelésekkel, hiszen erre kért is, kapott is engedélyt a DEDÁSZ Rt.-től a kábelépítő társaság, mint ahogy az IKI lakások esetében is született egyezmény, nevezetesen, ha a lakó élni kíván a lehetőséggel, megteheti, az esetleges károkat a kivitelező állítja helyre.

Dukát Éva

Mivel fogjunk jelet?

A műholdvevő sok háztartáshoz úgy hozzátartozik, mint a hajszárfő vagy a mosógép. A kábeltévé nem mindenkinél adott meg eddig sem, ők antennával, és maszek parabolával vették a jelet. Nem kétséges, hogy a csillagpontos kábelrendszer bevezetésével véget érő ügyeskedő korszak után újra a tetőkre, erkélykorlátokra kerülnek a tetőtéri jeladó berendezések. Miután bekábelezetlen lakóépületei a városnak is vannak, az IKI-lakásokban élők között pedig olyanok is élnek, akik nem kívánnak havi X forintot fizetni a kábeltévé vételért, megkérdeztük, mi a teendő ebben az esetben. Az illetékes szerint – annak ellené-

re, hogy az IKI korábban meg egyezett a kábeltévésekkel – a lakásban lakó maga döntheti el, igényli-e a rendszert. Ellenkező esetben saját maga is szereltesse fel akár parabolaantennát, csupán az Ingatlankezelőtől kell egy írásos engedélyt kérni ehhez. Azok a lakóközösségek, akik már társasággá alakultak, teljes egészében maguk dönthetnek antennaszerezés-ügyben. Ha utána számolnak, valószínűleg önerős behúzás mellett döntenek, ami családokra és havi átlagkiadásra visszabontva kevesebb lesz a legfenyegetőbb hírekben szereplő havidíjak összegénél.

Lukács Ibolya

Szobabuzerátor

Egyszer nagy tragédia történt nagypapáéknál. Az öreg egy előre nem megfontolt szándékkal, hirtelen mozdulattal megvakarózott. Ez a családra azért volt rossz hatással, mert a papa leverte azt a színes festékekkel befolyatott üveghalat, ami az akasztós szekrény fogantyúján lógó szobaantenna vezetéket volt hivatott súlyánál fogva a futó filodendront tartalmazó virágcserep jobb belső oldalához rögzíteni. Ugyanis így volt szinte kristálytisztán látható, ahogy Onedin kapitány bevonatja vagy éppen kurtitánna az orrvitorlát Baines kapitánnyal a Charlotte Rhodes-on. A hal halálával új technikai megoldást kellett keresni, némi kísérletezés után az

erkélykilincs és a nőlakot formázó gyertyatartó segítségével újra jó volt a vétel. Hasznos tárgy volt a szobaantenna, vásárolták készen és alkottak házilag a megfelelő paraméterek alapján. Most újra reneszánszát élhetik a műtűrök, a Magyar Televízió két adása, kis ügyességgel – egy családtag oldalsó középtartásban állva földeli az antennát – az osztrák műsor is vehető, de a volt jugoszláv utóállamoké akár antenna nélkül is. A szobaantennát tehát mindenki bátran kipróbálhatja, erre való buzdításunk még a kábeltévések érdekeit sem sérti, hiszen őmaguktól származik, hogy kábeltévézni nem kötelező.

Lukács Ibolya

Mese a Csillagpontos juhászról, avagy álmaink netovábbja

Csöngesnek. Ajtót nyitok és megdöbbenek. Maga a Csillagpontos juhász köszön kedvesen a küszöbről, majd rögtön meg is szólal:

– Volna egy üzleti ajánlatom. Nézze meg ezt a listát, és válasszon. Megnézem, és ismét csodálkozom. Töménytelen mennyiségű televízióadót látok felsorolva, egyenként beárva. Még végig sem futottam, ő már folytatja.

– Természetesen Ön csak azért az adóért fizet, amelyiket választja, ha egyet akar akkor is, ha ötvenet akkor is. No-no! – itt valami gubanc van – vagy már elszoktam attól, hogy a szolgáltató szolgáltatni akar. Rá is kérdezek rögtön:

– Na és eddig miért nem így működött?

– Mert az Ön által megvásárolt lakásban az Ön kábele erre nem alkalmas, de ne aggódjon, kicseréljük.

– De akkor az már nem az enyém, hanem az önöké, amihez soha többé semmi közöm, ha akarok sem tudnék másik juhással szerződést kötni.

– Tudja mit? Egyezkedjünk! Ön maradjon a kábel, mi megelégedzünk az árát, és később az előfizetési díjjal együtt törlesztí.

Na, ettől már kakukkok kezdtek körözni a pupillámban, és még mindig nem volt vége.

– A ajánlatom utolsó része úgy szól, hogy minden év elején új szerződést körtünk melyben egész évre rögzítjük az árakat. Természetesen Önnek még lehetősége lesz arra, hogy év közben lemondjon vagy igényeljen tévéadást. Akar velem szerződést kötni?

Erre én már kész voltam, mint a biatorbágyi viadukt.

– Hát persze!... kezdtem volna, de akkor felébredtem arra, hogy sístereg a tévém, már megint nincs egyetlen csatornán sem adás, hiba van a kábelben.

Nagy Imre

Árajánlatkérés

- három tízemeletes ház
- a házakban a lakók tulajdonában álló kábelrendszer működik, esetleg kisebb javítás szükséges
- lakások száma 250
- az induláskor kért csatornák száma 20-22, a későbbiekben folyamatosan egyre több, akár 60 is.
- ezekből földi adó: magyar 1-2, osztrák 1-2, horvát ill. szlovén+Kanizsa TV
- a házak egymás közötti távolsága – háromszög alakban felfűzve – 25-30 méter

Árajánlat

Az 1995. június 28-án kelt telefaxában körülírt adatok alapján az alábbi ajánlatot adom:

Fejállomás kiépítése 20 csatornával, az MSZ-nek megfelelő jelszint biztosítása az egyes tízemeletes épületek bemeneti pontjain

1,5 millió forint
+ 25 % ÁFA

Teljesítési határidő:

az előleg beérkezésétől számított 60 nap.

Fizetési feltételek:

60% előleg
megrendeléskor,
30% a berendezés szállításakor,
10% az installálást követően.

A fenti árajánlat az engedélyeztetési költséget, valamint az egyes lakóépületeken belüli szükséges átépítéseket nem tartalmazza.

Fentiek egyértelműen csak a rendszer alaposabb vizsgálata után dönthetők el.

Fenti ajánlatunk 1995. augusztus 21-ig érvényes.

Így látjuk mi!

Előző év nyarán mindenki csak elismeréssel beszélt a Nagykanizsai Olajbányász labdarúgócsapatáról, akik negyvenéves év után kiharcolták a nemzeti bajnokság első osztályába való feljutást. Idén júniusban azonban keserű lett a hangulat, az együttes egyéves első osztályú szereplés után mehet vissza a második vonalba. Már beszámoltunk arról, hogy a sportegyesület szakosztályánál a vezetők, a játékosok miben látják a bajok gyökereit, a kiesés, a fiaskók elsődleges okait, azúttal azonban a nézők, a szurkolók véleményére voltunk kíváncsiak.

Azon emberekére, akik – ha csak tehetnék – nem mulasztottak el egyetlen hazai meccset sem. Sőt előfordult, hogy „vidékre” is elutaztak, hogy lássák mire is képesek kedvenceik, akik az előző évben sok-sok örömet, idén viszont sorozatos keserűséget szereztek számukra. Véleményüket az alábbiakban tárjuk az olvasók elé.

Varga László fodrász kisiparos: – Szégyelljék magukat a játékosok, mert semmit nem tettek meg azért, hogy bentmaradjanak az NB I-ben. Becsapták azt a tízezer nézőt, akik jó és rossz időben kijártak a mérkőzésekre és aggódtak a csapatért.

Dr. Horváth László műzeumigazgató: – Aktív sportoló voltam egykor, atlétizáltam, majd cselgáncsoztam, tisztában vagyok tehát azzal, hogy az eredményekért meg kell dolgozni. Ezért érthetetlen számomra, hogy egy sportoló – aki még abból is él, hogy futballozik – hogyan tud úgy pályára lépni, hogy nem tesz meg mindent a siker érdekében. Az Olajbányásznál látszott, hogy felbomlott a csapatszellem – korábban egyik erősségük volt –, hírek keringtek arról, hogy ellentét van a régi és az új játékosok között, s hogy az edzőjükkel sem volt összhang. Ezt a lelkes kanizsai közönséget nem lett volna szabad becsapni. Úgy érzem a jövőt illetően is hiányzik egy koncepciózus, átgondolt terv, amely bizakodással tölthet el bennünket. Ez vonatkozik az utánpótlásnevelésre és most már újra NB II-es felnőtt csapatra is.

Krichenbaum Tibor NB I-es kézilabda-játékos (Tungsram SE): – Én jóban vagyok a focistákkal, szurkoltam nekik, hogy bentmaradjanak, ugyanakkor ha őszinte akarok lenni, akkor azt kell mondanom, hogy számunkra – a Tungsram NB I-es kézilabdásai részére – lehet, hogy jobb lett így (?). Mi első osztályú csapat vagyunk, harmadik éve már, hogy a középmezőnyben szereplünk – talán a szponzoroktól több pénz fog elfolyni hozzánk, s nem az Olajbányász nyel el mindent. Ez az én egyéni véleményem, lehet, hogy naiv? Nem a focistákra haragszom, hanem a városra azért, mert bennünket kevésbé támogatnak. Elismerem mindkét labdarúgó edző munkáját, én nem ellenszurkoló voltam.

Joós Lajos üzletvezető: – Engem csalódással töltött el az Olajbányász bajnoki szereplése, amely a kieséshez vezetett. Mint szurkoló a csapattól, de a vezetéstől is sokkal többet vártam. A játékosállomány, a gárda játékerője többre hivatott volt, mint a tizenötödik hely és a bukás. Úgy érzem a csapat szereplését nagyban befolyásolta az edzőváltás is, szerintem megalapozatlan volt. Ha edzőt akartak cserélni, miért nem tették meg az őszi idény végén? Akkor meg az eredmények nem ezt igazolták. Nagyon sajnálom a Keszei Ferit, mivel kanizsai lakos, aki nem azért vállalta el az edzői feladatot, mert nem akart bizonyítani. Ő naponta találkozott a város lakosságával, akik ismerték őt, nem volt számára mindegy, hogyan ítélik meg munkáját. A sportegyesület, a szakosztály vezetése nagyot hibázott akkor, amikor nem tudták megfigyelmezni a játékosokat és átnyúltak az edző feje fölött... Ugyanakkor a játékosoknak adtak igazat. Szerintem, azon múlik az együttes visszakerülése az első osztályba, hogy mely játékosokat tudják megtartani a jobbak közül. A másik fontos dolog, hogy nemcsak a csapatot kellene megerősíteni, hanem a vezetést is. Megfelelő vezetők, szakemberek kellenének! Jelenlétük szurkolói és anyagi táborát elvezette az Olajbányász a kiesésükkel, mert pénz nélkül nem lesz könnyű újra kiharcolni az NB I-et.

Horváth Lajos labdarúgó (Miklósfu): – A vezetésnek

legalább akkora szerepe van a kiesésben, mint a játékosoknak. Ezt a lehetőséget, az első osztályt jobban meg kellett volna becsülni.

Kovács Lajos vállalkozó: – Lassan huszonöt éve járok az Olajbányász mérkőzéseire. Eddig még nem fordult elő, hogy a féldőben otthagyjam a meccset, de ebben a bajnoki évben már többször meg kellett tennem. Leleketlen, szervezetlen játékkal nem lehet mérkőzéseket nyerni.

Sipos Gyula ügyvezető: – Ott voltam az Olajbányásznak valamennyi hazai mérkőzésén és megalapozott véleményem, hogy abban hibázott a legnagyobbat a vezetés, hogy nem tudta „fejben” összefogni a játékosokat. Lélektelen, nemtörődöm játékokat produkáltak, pedig a játékosállomány alkalmas lett volna arra, hogy kivívja a további első osztályú szereplés jogát. Várhattunk volna mást, ha a vezetés színvonala sem NB I-es?

Deregi László

A házasság jól indult

Ingyen újíthatták meg zöldkártyájukat azok az autósok, akik a június 23-án meghirdetett Közlekedésbiztonsági Napon látogattak el a kanizsai Autóklub Ligeti úti telephelyére. A déli órákig már több mint harmincan vették igénybe a Magyar Autóklub Zala Megyei Területi Szervezete által nyújtott kedvezményt – tudtuk meg Kiss Józsefné titkártól, aki a nyílt nap délutánján jött Nagykanizsára. A tervezett munkaértekezlet előtt szakított időt arra is, hogy tájékoztassa lapunkat az elmúlt egy hónap történéseiről.

– Május huszonkilencedikén Bakon, egy vadászházban került sor a Magyar Autóklub egyesített Zala megyei területi szervezetének első olyan küldöttgyűlésére, amelyik a megyei klubtagságot már összességében képviselte. Ide kapott meghívást a Nagykanizsai megválasztott kilenc és a zalaegerszegi tizenhat küldött. Az esemény résztvevője volt Hegedűs Oszkár, a Magyar Autóklub Országos Elnökségének elnöke, és dr. Kovács Zoltán főtitkár. A testület tájékoz-

tatást kapott egyrészt arról, hogy Valkai György kanizsai területi biztos megbízatása lejárt, másrészt, hogy a kanizsai és a zalaegerszegi területi szervezet összevonása nem egy speciális helyi átszervezés volt, hanem az országos szintű fejlesztés egyik lépése a gazdaságosságát megcélózva. Az ülésen Valkai György tájékoztatott arról is, hogy a kanizsai Autóklubban történt számviteli szabálytalanságok célirányos vizsgálata hamarosan befejeződik. Ennek vonzata várhatóan egy önrevízió lesz, új mérleg elkészítésével, és az Országos Elnökség hatáskörébe tartozó felelősségrevonással. A szervezeti kérdésekről talán annyit, hogy az összevont területi szervezet elnökének, Barta Andrásnak munkáját két alelnök segíti majd, a zalaegerszegi dr. Kustos Lajos, és a nagykanizsai Kónya István. A választások során ők ketten és Szűcs Miklós (Zalaegerszeg) lettek az országos küldöttgyűlés tagjai.

– Hogyan tovább?

– A múlt következményeit vállalni kell az érintetteknek. Nekünk pedig tovább kell lépniünk, ahogy ezt a küldöttgyűlés is meghatározta megtorpanni itt nem szabad! Ami a kanizsai műszaki állomást illeti, egész sor feladatunk van. Most éppen az épületek kötelezően előírt biztonságtechnikai vizsgálatát végeztetjük – villany-, tűz-, érintésvédelem, gépi berendezések vizsgálata – s a mulasztásokért most kell fizetnünk. Szeretnénk egy kicsit korszerűsíteni az épületek ügyfélfogadó részeit, akár itt az irodában, vagy a műhelyekben. S ha már a munkavégzés biztonságos, legyen megfelelő a szerszámozottság, a felszerelés – érezzék ezt a klubtagok is. Rendezni kell a dolgozók alacsony béreit, a szociális ellátottságot. A maihoz hasonló nyílt napokat kell tartanunk máskor is, szeretnénk többet adni, több ügyfelet kiszolgálni. Hívható segélyszolgálati állomásként is működünk már egy OPEL Kadett gépkocsival, naponta reggel héttől, este hétfőig. Körülbelül kétfélmillió forintos beruházást igényel egy korszerű Ford-márkaszervezetű működtetése, most éppen erre gyűjtögetünk. Meg kell erősítenünk a taglétszámot, komolyan foglalkozni a tagszervező munkával, elsősorban a szolgáltatás színvonalán keresztül.

- Vajon milyen most a hangulat itt Nagykanizsán?

- A küldöttgyűlés résztvevőinek meggyőződése volt - mondhatjuk kilencvenkilenc százalékban, - hogy szükség volt erre a házasságra. Az indítotték nem az volt, amit az itt történekről néhány lap is félreértelmezett, hanem a Magyar Autóklubnak az a szándéka, hogy műszaki állomásait megerősítse. A város nagysága és a klubtagság létszáma - jelenleg négyezernyolcszáz fő - is azt indokolja, hogy ez az állomás egy magasabb kategóriába kerüljön saját erőből, különféle szolgáltatásokkal és a létszám bővítésével. A hangulat szerintem itt a telepen jó, az átmeneti feszült állapot feloldódott. Éppen ma, a nyílt nap után lesz munkamegbeszélésünk, egy kis bér-emeléssel. Mi, akik felelősek vagyunk a szervezet munkájáért azt szeretnénk tudatosítani, hogy amiből és ahogyan gazdálkodunk, abból tudunk élni.

- Nem titok, az eseményeket ismerők közül jó néhányan nem értettek egyet azzal, hogy a sokat kritizált régi elnökségből ismét többen kaptak bizalmat. Mi erről a titkárszöny véleménye?

- Nem tudom mi baj volt a régi elnökséggel. Csak azt fogom tudni megmondani, hogy a mostani elnökséggel hogyan sikerül majd együtt működni, hiszen az elnökség a titkár munkáltatója, beszámoltat, számonkér. A Kanizsán történeteket az újságokból ismerem. Érthetelen, hogy a titkár és az elnök hogyan jutottak odáig, hogy egymás ellen feljelentést tegyenek. Az igazi nagy probléma máig sem ismert, az viszont biztos, hogy az elnökség nem tudott arról, amit most a vizsgálat feltárt. Persze az is biztos, hogy az ezerkilencszáz-kilencvenkettes választás abszolút szabálytalan volt. Bizom benne, de valamennyi küldött, és segítségükkel a tagság is, hogy ennek az autóklubnak fejlődnie kell, félretéve egy másik rossz hangulati elemet is, az egerszegi irányítás gondolatát. Ami még hátravan az, hogy a fővárosi bíróság vajon milyen döntést hoz majd a dr. Izsák Attila ügyvéd által kezdeményezett perben. Ha ezen is túljutunk, a közös munkában gond már nem lehet.

Tóth Ferenc

„Véletlenek nincsenek, de a csodákban hinni kell”

Harmincéves, jelenleg a tizennegyedik helyen lakik a Kazanlak krt. 7/a-ban. Jatyel Katalinnak hívják és az ajtaján vöröslő felirat tanúsága szerint hivatásos boszorkány.

- Hogyan lesz valaki boszorkány?

- Úgy ahogy elkezdi járni valaki templomba, mert végül is a dolog vallásszerű. Valójában egy fejlődés eredménye, hogy én ez vagyok. Először tény, hogy római katolikusnak keresztelték, majd „hitehagyott” lettem. Ennek ellenére nem beszélek a templom ellen, mert amíg valaki ott jól tanul és az használ neki, addig menjen. Minden szakmában vannak olyanok, akik pénzért, hírnévért dolgoznak. De egynél mindig több oka van annak, ki miért választ egy-egy szakmát.

- Talán már kislány korában is ehhez vonzódtok?

- Mindenkinek vannak valamilyen paraképességei. Ez leginkább a gyerekeknél érhető utol, de belőlük a neveléssel kiölik. Én olyanokat tudtam megérezni, hogy mit akar a másik, mire gondol függetlenül attól, hogy ismerős volt, vagy idegen. Utána nagyon szigorú nevelést kaptam, ami kiverte ezt belőlem egy időre.

- Mit jelentett ez a szigorú nevelés?

- Kisiskolás koromban elég kemény volt a dolog, nem erőltettek végül is a templomba, de nekem a római katolikus vallást úgy állították be a faluban, hogy az Isten azt szereti, ha mi jó sokat szenvedünk. Tehát minden bűn volt, amiben jól éreztem magam. Például csúnya ruhába kellett járni, lesütött szemmel, akár a viktoriánus időkben. Még zenét hallgatni is bűn volt.

- Senki sem marad örökké gyerek.

- Felnőtt fejjel először csak hobbitól kezdtem el álomfejtéssel foglalkozni, mert nagyon dús az álomlételem, sűrű, szimbolikus álmok formájában. Ezenkívül még a jövő foglalkoztatott nagyon, mert olyasmivel akartam foglalkozni, amivel a többiek nem. Nem akartam a tömegbe beleolvadni.

- Hogyan kezdett el ezzel hivatásszerűen foglalkozni?

- Sok évig csináltam otthon, a munkám mellett. Óvónő voltam, ám mivel okos emberek szerint a gyerekekből semmi haszon, a mi óvodánkat is összevonták. Így egy gazdasági helyzet indokolta eseménysorozat végeként én is ugyanolyan elbocsátó levelet kaptam, mint bárki más. Az ezt követő állomás a holland biztosító volt. Ez másfél évig tartott, de emellett is folytattam a házi boszorkánykodást. Mondanom sem kell, hogy nem maradt elég időm arra, hogy annyit dolgozzam, amennyit a főnökök szeretnék volna. E pénzorientált cég, sok mindennek határt szabott: szabadidő nem volt, a magánéletünkről kikérdeztek... Ráadásul fizikailag is fárasztó dolog naponta tizenkét órában családokat járni. Szeretek új embereket látni, velük találkozni, ismerkedni, de mikor szombaton, vasárnap és minden áldott nap ezt végeztem oda jutottam, hogy lopott szabadságokat kezdtem csinálni magamnak. Először hagyományos pszichológiával kezdtem foglalkozni, mert sokszor kerültem kiszolgáltatott helyzetbe, mikor becsaptak, kihasználtak. Valahogy védekezni kellett ez ellen és ezért akartam eredetileg jobban megismerni az embereket. Ez volt az egyik eredete. Ettől idővel elkanyarodtam az érdekességek felé, a szakkönyvekben ugyanis szerepel jópár olyan dolog, amit nem magyaráznak meg. Engem pedig ezek kezdtek el izgatni. Ezzel szinte egyidőben kezdtek megjelenni az ilyen témájú könyvek, amelyek más országokban teljesen hétköznapiak voltak, de itt tiltották, mert útjában volt az állannak, az egyháznak, sőt ez utóbbinak mind a mai napig szálla a szemében. Elhallgattak dolgokat és sok ostobaságot hordtak össze a boszorkányokról. Nem akarok az egyház ellen beszélni, hiszen nekem is volt olyan pap ismerősöm, akit valósággal imádoztam a falu, mert mindenkinek adott egy jó szót, nem tett különbséget hívő és nem hívő között. Egyszóval emberbarát volt, ami az egyház eredeti feladata lenne. Visszatérve a könyvekre csupa olyan kiadványt kezdtem el gyűjteni, melyek témáiról hallgattak a hagyományos pszichológia könyvek, vagy csak nagyon halkan beszéltek róluk. Egyik könyv aztán adta

a másikat, hiszen erre is érvényes, hogy evés közben jön meg az étvágy. Minél többet tanulok, annál inkább rájövök, mennyi mindent nem tudok még, hiszen nemcsak a jópap tanul hollig.

- Mikor váltotta ki az „ipart”?

- Sokan ha megtudják mi vagyok megijednek, pedig senki sem várásolok békává. Egy hónapja került ki az ajtómról: hivatásos boszorkány, tenyéranalízis. Ebbe pedig nagyon sok minden beletartozik, vagy húszféle ágazat. Tanfolyamokon is tanuljuk és vizsgázunk belőle. Egyébként régen a tenyéranalízis az orvosoknak kötelező tantárgy volt, amíg mindenféle mellébeszélés miatt meg nem szüntették. Végül is egy orvosnak ma is érdekében állna az emberismeret - amelyet a tenyéranalízis során szerezhetnek -, ugyanúgy mint a biokémia.

- Eszerint nyíltan vállalja boszorkány voltát?

- Igen, Wicca hívő vagyok, ami azt jelenti állandó önfelnevelésben, erkölcsi fejlődésben vagyok, s folyamatosan tanulunk kell. A másik fontos dolog, hogy egy jó boszorkány soha nem lehet milliomos, mert az alaptétel a másik ember megsegítése. Sajnos ma már nagyon sok ember szégyell segíteni a másikon. Ez nem jelenti azt, hogy agyba-főbe mindent szétoztunk, természetesen megmaradunk az ésszerűség határain belül. A legfontosabb pedig: környezetbarátság, az élet szeretetére nevelés.

- Kicsit bővebben elmondaná, mi a Wicca?

- Az ősi boszorkány hit. Ez a legősibb vallás, mert amíg a kereszténység csak kétezer éves, addig ez körülbelül tizenötezer éves múltat tekintet vissza. Az egyház agyonhallgatta, érdekében állt, hiszen másként nem szedhetett volna pénzt a maga számára, mert az eredeti tanítás azt mondja: A fölöslegetől lehetsz, kaphatsz, de csak elfogadhatsz és nem követelheted. Ha magadnak van fölösleged, adj annak, aki ínséget szenved. Ezt ma már nem tartják be. Mint biztosító sokfelé jártam, városkörnyéki falvakban is és gyakran a nagyon szorgalmas templomba járók is panaszkodtak, hogy például nem tudják a gyereket megkereszteltetni, mert nem képesek annyi pénzt előteremteni, amennyit a pap kér. Annnyira

szegények is vannak, hogy ételük is alig akad. A Wicca hívők között senki senkinek nem paracsolhat, nincs ranglétra. Mindenki egyenragú, de nem egyforma, hiszen mindenki mást tud. Egy fejlődés eredménye, hogy én ez vagyok.

– Mint boszorkányhoz elsősorban jóslatokért fordulnak Önhöz?

– Igen, de a túlnyomó többség nem azért jön, mert előre ki akarja számítani a jövőjét, hanem mert lelkisérült, s nem hallgatja meg senki. Nagyon sok olyan dolgot mesélnek el, amit a férjüknek, szüleiknek, gyerekeiknek kéne elmondaniuk. Nem kérdezek sokat, azt mond el mindenki, amit akar.

– Valahogy olyan ez, mint egy pszichológusnál?

– Nem kérdezek rá konkrét dolgokra, legfeljebb apróságokra, mert nem kell belegyalogni az emberekbe olyan kérdésekkel, amikről ő úgy gondolja, az a magánügye. Ilyenkor ugyanis nem válaszol, vagy mellébeszél és erre semmi szükség. Fontos lenne azoknak is, hogy eljőjenek, akik pályaválasztás előtt állnak, mert segíteni tudok nekik abban, hogy mihez van tehetségük, amit az ő tulajdonságaival sikerre vihet. A helyes az lenne ha a hobbink lehetne a munkánk.

– Miből jósol?

– Elsősorban tenyérből, de használok rúnákat, vagy pénzdobásos módszert is többek között. Egyre több mindent igyekszem megtanulni.

– Melyiket válasszák a leggyakrabban a vendégek?

– A tenyéranalízist. Am elég sok félreértés adódik abból, hogy sokan azt szeretnék megtudni, hogy én mit tanácsolok neki az adott helyzetben, mit csináljon. Én nem jelölhetem ki az útját, noha arra várnak. Csak annyit tehetek, figyelmeztetem, ha ezt meg ezt csinálja, mi lesz belőle. A döntés őrajta áll. Nem szabad beleavatkozni, mert mindenkinek szabad akarata van.

– Vannak már visszatérő vendégei?

– Akik régebben is jártak. Elkövettem ugyanis azt a baklövést, hogy egyáltalán nem reklámoztam, mert alapítélem, hogy sorsszerűen jöjjön el az ember, amikor ő úgy érzi és ne különböző okokból küldjék. Számos más hibát is elkövettem a fejlődésem során, de a hibákat el kell követni, hogy tanuljunk belőlük és növekedjünk általuk. Természetesen a „véletlen” és nem a szándékos hibákról beszéltek.

– Csak ebből él?

– Végül is igen, de jobban kellene. Nem kérek sokat, de nagy a rezsim, ehhez viszonyítva kellene több vendég. Nem vagyok kétségbe esve, mert világos, hogy magamnak is megjósoltam, hogy mi lesz ebből a vállalkozásból. Arról már letettem, hogy nagy vagyont gyűjtsek, mert a másvilágra nem vihetem magammal. Azok, akik abban hisznek, hogy csak ez az egy életük van, mindent megpróbálnak összeharcolni, pedig úgysem vihetik a sírba. Én hiszek a reinkarnációban.

– Ha olyan kor jönne ismét, melyben a boszorkányokat megégetik, akkor is vállalná ezt a szakmát?

– Akkor világos, hogy nem nyíltan kellene csinálni. Régen nem kellett boszorkánynak lenni ahhoz, hogy valakit máglyára küldjenek. Elég volt, ha valaki vörös hajjal, vagy testi fogyatékosnak született, szebb volt a többinél, értett a gyógyításhoz. Ha ma is így tennének, nem sokan maradnának ebben az országban. Titokban művelném, mert a buta emberekkel szemben nem szabad nyíltan harcolni. Ha hiszünk valamiben, hogy az jó, akkor azt meg is kell védenünk.

– Mondta, önmagának is jósol. Akkor is jó tudni jövőt, ha rosszat hoz magával?

– Azt mondom, csak az akarjon mindent tudni, aki mindent el tud viselni. Egyébként ezt akartam kiírni az ajtóra is. Vannak olyan rossz dolgok, amelyek nem elkerülhetők, hiszen senki sem húzhatja keresztlát a karmáját. Akadnak azonban olyanok is, amik fölösleges akadályok csupán és ezek kikerülésében segíthetnek. Hogy konkrét példát említsek: egy hölgy állami vizsgáznai készült és félt. Kérte, csináljunk valamit. Fehérmágiával elértük azt, hogy az egyik vizsgája négyes lett, a másik pedig egyedül neki szünötös. Tévedés ne essék, én nem tanultam helyette, de a kezét lehet irányítani hogy olyan tételt húzzon, amit megtanult. Valamiből lehet csak valamit csinálni.

K.R.

Négyszemközti

Uzsoki Lászlóné

Igazgatónő! Milyen utat kellett bejárni ahhoz, hogy újra induljon Nagykanizsán a keresztény szellemiségű kérdés,

és melyek voltak ennek az útnak a jelentősebb állomásai? – kezdtük a beszélgetést Uzsoki Lászlónéval, a Piarista Iskola vezetőjével.

– Öt évvel ezelőttre kell visszakanyarodnom, amikor Pozsgai Imre ország-világ előtt bejelentette, hogy Magyarországon vallásszabadság van.

– Akkor Ön még a Hevesi iskolában dolgozott, mint igazgatóhelyettes.

– Igen, s kezdeményezője voltam a hitoktatás bevezetésének, melyet az órarendbe is beiktattunk. Támogatóra találtunk Szabó Bakos Szilárd atya személyében, – a Felsőtemplom plébánosa volt –, aki biztosította a hitoktatót.

– Sőt megszervezték egy keresztény osztályt, ennek ellenére nem volt elégedett. Miért?

– Egy idő után látni lehetett, hogy abba az osztályba járó gyerekeket egy kicsit másképp kezelik, nem minden pedagógusnak volt szimpatikus, hogy abban a közegben ilyen is van. Ugyanakkor az iskolai tanítóknak nem volt szükséges együttműködni a hitoktatóval. Ez tulajdonképpen a forrás, ekkor kezdtünk el gondolkodni azon, hogy akkor lenne igazi, ha teljesen önállóan működne.

– Ezután felgyorsultak az események.

– Valóban. Egy kollégám: Steiner Csaba egykoron piarista diák volt, kinek segítségével jutottam el Budapestre Jelenics István rendfőnökhöz, s mivel Nagykanizsán 1948-ig működött piarista gimnázium, javasoltuk a keresztény szellemiségű képzés visszaállítását, s felajánlottuk, munkánkat. A Rend hivatalosan is bejelentette visszatelepédési szándékát, majd a rendfőnök 1992. július 11-én írásban újra alapította az iskolát Nagykanizsán, s megbízott bennünket a szervezéssel. Két főállású tanítóval, egy technikai dolgozóval, három óraadóval és tízenhét tanulóval indultunk egy ideiglenes épületben a Batthyány utcában.

– Mi a jelenlegi helyzet?

– Száztizennyolc tanulóval – két első, két második és egy harmadik osztállyal zártuk az idei tanévet, s beiskolázásra került újabb két első osztály is. Tizenegy főállású és nyolc óraadó tanárunk van. Mi a szaktárgyak oktatása mellett a keresztény hit igazságait, értékeit és a lélek formálását is legalább olyan fontosnak tart-

juk. Ezért nálunk elvárás, hogy más beállítottságú ember ne tanítson.

– Ön már korábban is vallásos ember volt?

– Igen. Engem a szüleim vallásosan és hitben neveltek. Igaz, hogy aztán a középiskolában és a főiskolán ért egy másfajta nevelés is, de egyre inkább éreztem, hogy nekem erre van szükségem. Annak ellenére, hogy nagyon sok szép mozzanata volt már eddig is – hat évet a Péterfy iskolában, majd tíz évet a Hevesi iskolában tanítottam – a pedagógusi pályámnak.

– A gyermekeit is így nevelti?

– A fiam egyetemista, a Pécsi Jogtudományi Egyetemre jár, a lányom tavaly érettségizett, a pedagógusi pályára készül, nekik már el kell tudniuk igazodni az életben. Látják, ismerik a munkámat, a hitemet igyekszem nekik átadni, de, hogy magukban hogy dolgozzák fel, ez már az ő egyéniségük kérdése.

– Amikor nem az iskolai tevékenységek kötik le, mivel foglalkozik?

– Nálam ezt már nem könnyű szétválasztani, de közben tanulok is, a harmadik évet fejeztem be a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, ahol teológiát hallgatok. Szeretek olvasni, prózát, verseket tanulok, hogy az agyamat megfelelő kondícióban tartsam. Memorizálok. Szeretem a muzsikát és az éneklést, már alakult is egy kamarakórus az iskolánkban a zenét és éneklést szerető kollégákból és szülőkből. Több rendezvényen bemutatkoztunk, többek között a karácsonyi hangversenyen és az Országos Öreg Diákszövetség kihelyezett ülésén. Időnként eljutunk egy-egy színházi előadásra, s rendszeresen a hangversenyekre.

– Sportol rendszeresen?

– Három évvel ezelőtt heti két alkalommal rendszeresen kosaraztam, sajnos mióta átvettem a piarista iskola vezetését, nincs rá lehetőségem. Pedig nagyon sajnálom, talán már a régi csapatunk azóta szét is esett. Most egy tornaterem kialakításán fáradozunk, talán majd ha kész lesz.

– Érzékeny ember Ön?

– Igen. Rendkívül érzékeny vagyok, de ez az én magánügyem, luxusban tartom azonban megsértődni és orrolni emberekre. Tisztelem és becsülöm a másikat a véleményét és tiszteletben is tartom. Személy szerint minden kollé-

A KANIZSA Dél-Zalai Hetilap támogatói:

Minden héten
AKCIÓ
a **GRÁCIA**
ÜZLETHÁZBAN.
Sok árucikket
az olcsó árainknál
is olcsóbban kínálunk.

Nagykanizsa,
Eötvös tér
28.

DÉL-ZALAI HETILAP

KANIZSA

MEGJELENIK: MINDEN PÉNTEKEN

Egy hetilap, amit szem előtt kell tartani!

KANIZSA
TREND KFT

Kanizsa Trend

Az életrevaló
bútorok gyártója!

Érdeklődésüket a 93/310-505-ös
telefonon, illetve személyesen a
Nagykanizsa, Ady u. 45. szám
alatti Bútorszalonunknál várjuk.

KÖZÉPDUNÁNTÚLI GÁZSZOLGÁLTATÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
8800 Nagykanizsa, Király u. 2. Tel.: 313-140, 313-040

Hibabejelentés: 311-442

Gázszolgáltatás; gázómlések elhárítása; gázkészülékek javítása;
gázelosztó vezetékek tervezése, építése, üzembe helyezése;
belső gázszerelések.

– Akar Ön kulturált
körülmények között étkezni,
fagyzni?

Térjen be hozzánk!

Légkondicionált, 40 férőhelyes
reprezentatív vadásztermünkben
külön rendezvények tartására is
rendelkezésére állunk.

KREMZNER RESTAURANT

Nagykanizsa, Deák tér 11. Telefon: 93/313-057

MAGYAR GAZDASÁGI CÉGMUTATÓ TÁRSASÁG

1033 Budapest, Kaszásdűlő u. 2. II. em.

Postacím: 1519 Budapest, Pf.: 248

Telefon: 250-0020, 250-0311

Telefax: 185-1268

INFORMÁCIÓ még ma... **ÉGEMUTATÓ** a holnap

NAGYKANIZSA
MEGYEI
JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA

LEGYEN A PARTNERÜNK!

VÁLLALJUK:

- társaságok, vállalkozók, magánszemélyek könyvvezetését, adóbevallásának elkészítését,
- adótanácsadást, könyvvizsgálatot, vagyoneértékelést, belső ellenőrzést,
- vállalkozásszervezést, szoftverképzést – szaktanácsadást – oktatást, piackutatást, pénzügyi-üzleti tanácsadást.

PANNONCONSULT KFT.

Nagykanizsa, Széchenyi tér 3.
Tel./fax: (93) 310-461 Westel: (60) 399-196

**Nálunk biztosan nyer,
ha rendel!**

**MUNKARUHÁZATI TERMÉKEK
TELJES VÁLASZTEKA TERMELŐI ÁRON!**

Szociális Foglalkoztató
8800 Nagykanizsa
Tel.: 93/311-457 vagy 312-277 Fax: 93/310-279

gámat nagyon szeretem, de azt is tudom és be is tartom, hogy munkahelyen nincs barátság. Ott a feladatok végrehajtása az elsődleges. Minden nap feltöltődve megyünk az iskolába, s tudjuk azt, hogy ha kitesszük a szívünket, a lelkünket, akkor nem lehet, hogy annak ne legyen eredménye.

– Mint háziasszonynak is helyt kell állnia?

– Természetesen. Nagyon szeretek sütni-főzni, fiam is minden hétvégén hazajön az egyetemről, már ismerem minden kívánságát.

– Céljai?

– Az iskola még nagyon sérülékeny, mert felnövőben és fejlődésben van a – tizennyolc éves korig felmenő – rendszer. Minden vágyam az, hogy egy valóban jó – s nemcsak mi általunk mondott jónak – oktatási intézmény legyen, ahol minden tanuló jól érzi magát, jókedvűen jön be, örömmel tanuljon és egészséges lelkületű, egymást és a felnőtteket szerető keresztény emberekké váljanak.

Deregi László

A borban már nem igen van se igazság, se erő?...

A magyar embert a régebbi útikönyvek borivóként jellemzik. Ez ma már a múlté, mert tekintélyes lett a sörivők tábora is. A legutóbbi statisztikák szerint az évi több mint egymillió liter üdítő és ásványvíz palackozása mellett mintegy 150 millió liter bor kerül a fogyasztókhoz, s a magyar sörgyárak 800-900 millió litert töltenek az üvegekbe és a hordókba. Ha nem is egyértelműen borivó a magyar, mégis sikerült magunkat feltornáznunk az egy főre jutó borfogyasztásban az évi 30 literre, s ezzel a mennyiséggel felkerülni a nagy borivó nemzetek közé. S hogy milyen minőségű és árú ez a bor? Számottevő része ellenőrizhetetlen csatornákon jut a piacra, s nem a klasszikus kortyolgatást, hanem legtöbbször a vedlést célozzák meg a diszkontokban, zöldségeseknél árult – a

magyar hagyományoktól teljesen idegen – kannás borok dömpinggé válásukkal. Így aztán a bőséges borfogyasztás után el lehet dambulni, hogy borban, bortól lett az erő... no, de hol az igazság? Próbáljuk meg ezt a jelenlegi reménytelenné vált borhelyzetet körüljárni!

– Halotta a legújabb szólásmondást? – kérdeztem Dobos István szőlőtulajdonostól. Egy őstermelő eladásra kínálgatja a szőlőjét. A következő választ kapja: Keresse meg a halálos ellenségét, és hagyja rá!

– Még nem hallottam, de az igen szellemes szólásmondásból kicseng a szőlősgazdák gondja, baja, keserves és sokszor kilátástalannak ítélt léte, jövője. A mai gazdasági helyzet egyáltalán nem kedvez a szőlészkedésnek, a bor messze értékén alul kel el. Egy olyan helyzet alakult ki, hogy csak a kocsmárosok, presszósok aratnak, a termelő és a fogyasztó érdekét senki sem nézi. Borfogyasztási kultúránk igen mélyre süllyedt, az emberek zömének – tisztelet a kivételnek – szinte teljesen mindegy, hogy mit is iszik, a védelemhez nem minőség, csak mennyiség kell. Ezt a célt szolgálják a sokszor illegális eredetű kannás borok. Persze nemcsak magyarországi gond a bor esetleges kommersz italválasza. Nem olyan régen Zágrábban voltam, s ott is azt tapasztaltam, hogy mindent el akarnak adni. Kérdeztem az ottani pincészetben, hogy miből teltek meg azok a hatalmas hordók. A gyenge olasz borokat dalmáciai aromákkal javították fel, s úgy dobták piacra. Én meg valósággal beteg lennék, ha a boromba idegen anyag, vagy akár csak 1 liter víz is kerülne.

– Ha annyira ráfizetéses az őstermelőknek a bor előállítás, akkor Ön és a többiek mégis miért szőlészkednek?

– Tapasztalataim alapján elmondhatom, hogy legtöbbszörnek ez nem egyszerűen egy hobbi, úgy hozzánk nőtt a szőlő, hogy egyszerűen nem lehet lemondani róla. A tulajdonosokat az élteti, hogy változik majd a helyzet, javulás áll be, s nem sokáig tartja, tarthatja magát az a helyzet, hogy örülnöm kell, ha a fajtatizta, gondozott borom 40-50 Ft-ért elkel, s ugyanezt a bort a Balatonon a parti bodegákban esetleg 200-250 Ft-ért látom viszont. Én is, mint sok ismerősöm, nem tájékozatlanul

fogtam a szőlészkedéshez hozzá. A gyerekkori tapasztalataimhoz sok szakkönyv átolvasásával tettem hozzá azt a tudást, aminek az eredménye Nagybakónakon a Déli-hegyen az az 1 hektár szőlőbirtok. 10 év alatt telepítettem be, 80 százalékban új, jóltermő fajtákkal: rizlinggel, zöldszilvánival, királyleánykával, cserzei fűszeressel. Kedvező ízösszetétell a piros borom is, van benne caberné, zweigel, meg kékfankos is. Tulajdonképpen jelenleg az export is pang, a horvát és szlovén területre is már csak áron alul kel el a bor. Talán segíthetne a bajokon, ha 30-40 gazdával erős hegyközségi társulások jönnének létre.

Ezután egy hivatásos borászt kerestem meg, az ő véleményét is fontosnak tartva ebben az áldatlanná váló borhelyzetben. Nink Károly a Szőlő-Bor Kft. Lerakat vezetője a hajdani Borforgalmi Vállalat telephelyén, az Ady Endre utcában.

– A kft. tulajdonképpen a villányi borok lerakata. Nagykereskedelmi cég, foglalkozik szőlőfeldolgozásával is, de a fő profilja a villányi borok palackozásából áll. Ez mintegy 2800 hektoliter évente. Hordós bort is forgalmazunk 750 hektoliternyit, kb. feleannyi mennyiséget vásárolunk más cégektől, de a komplett szolgáltatás elvei közé tartozik, hogy foglalkozunk sör- és pezsgő értékesítésével is. Évente 130 hektoliter kannás szeszt adunk el. Az országban a 3. legnagyobb bor- és szesz-forgalmazó cég a miénk, elsősorban Nyugat-Magyarországra forgalmazunk, például az Afészeket, a ZÉTA-t teljesen mi látjuk el. Ezeknek a testes, jó minőségű, tiszta boroknak van vevőköre.

– Véleménye szerint miért vált szinte teljességgel áttekinthetlenné a bortermelés és a forgalmazás?

– Egyetérték ezzel, szinte ellenőrizhetetlen a piac. Például mi magunk sem ismerjük teljességgel az összes borforgalmazó céget. A bortörvény ugyan előírja az eredetvédelmet, de hol vagyunk már ettől? A gyenge, bizonytalan eredetű borok már ott vannak a történelmi borvidékeken is. Míg az élelmiszerek ellenőrzése egyre szigorodik, ugyanez nem tapasztalható a boroknál. Rendbe kellene tenni ezt a helyzetet, elsősorban a becsületesen dolgozó őstermelők vé-

delmében mondom. Ennek egyik módja az lenne, hogy csak ellenőrzés mellett történhetne az értékesítés. Így a minőségnek meglenne a megfelelő ellenértéke, kiszűrődne az a nagymennyiségű löre, amit ma bor néven eladnak. Nem kívánok senkit megbántani, de véleményem szerint a bortermelésnek nem kedvezett ez a nagymértékű házilagosság, megfelelő minőséget csak nagyzemmi termelésben lehet előállítani. Van, aki hajlandó a minőséget megfizetni. Bizonyított erre a villányi borok színvonala, ára és értékesítése. Az is igen érdekes, hogy míg az étkezési szokások lassan javulnak a baromfiak és az olajok fogyasztásával, addig úgy tűnik az italfogyasztás nem tud elmozdulni a holtpontról. Pedig tudott dolog, hogy a jó és megfelelő mértékben fogyasztott bor hatása igen kedvező, hiszen legalább 47 féle anyag nyomán fejtheti ki áldásos élettani hatását.

– Milyen állapotban vannak a zalai termőhelyek? Melyek a legkeresettebb szőlőfajták?

– Zalában a szőlőnek egy kisebb része elhanyagolt, idős emberek nem bírták a művelést, otthagyták. A közép és ifjabb generáció nagy kedvvel látott hozzá a régi szőlők felújításához, az új és korszerű fajták telepítésével minőségi változás állt be. A direkt termőket leváltották, s ismert fajtákkal újraoltották. Ilyenek az olaszrizling, a sasza, a szürkebarát, a kéknyellő. De elterjedtek francia fajták is, mint a szovinyon és a sárdóné. Sikeres lett a keszthelyi Dr. Bakonyi Károly nemesítése nyomán például a cserzei fűszeres és a nektár. Kereszteződés során állították elő az irsai olivért és a kocsis írma fajtát. 20-30 év kell, hogy ezek elszaporodnak. Van olyan is, amelyik egy nagy felfutás után letűnően van, ez pedig a zalagyöngye. Utólag derült ki, hogy milyen érzékeny a liszt-harmatra. A zalai szőlészek igen fogékonyak az újra, a nemesebb fajták bevezetése hamar megy. Van aki csak hobiból, míg jópáran életcélként telepítenek be újabb és újabb hektárokat, újítják fel a régiit. Sajnálatos, hogy az igényes és igen sok munka jelenleg nem hozza meg a kívánt eredményt. Nagyon kevés család van, aki csak a bortermelésből meg tudna élni.

Büki Erzsébet

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

1995. JÚLIUS 10-14. hétvége

Fogható 5.55-től 9.00-ig a 873 kHz kh-on, valamint a 71,03 és 71,81 MHz URH-n. 5.55-9.00 „Hajnaltól reggelig” – zenés hírmagazin. Benne 6.00 – Kossuth krónika. 6.15 – Dél-dunántúli krónika, regionális lapszemle. 6.30 – A BBC reggeli magyar műsora. 7.00 – Kossuth krónika. 7.15 – Dél-dunántúli krónika, regionális lapszemle. 7.30 – Közlekedési információk. 8.00 – A nagyvilág és a régió hírei, országos lapszemle. 8.10 – Hétköznapi történetek. Szerkesztők: Németh Károly, Kovács Zoltán, Somogyvári Valéria, Zsoldos László, Schweier Rita. 12-től 19.30-ig csak a 873 kHz-es kh adón. 12.00-13.30 – Szerb nyelvű nemzetiségi műsor. 13.30-15.00 – Horvát nyelvű nemzetiségi műsor – 15.00-

16.00 – Dél-dunántúli Magazin – a Pécsi Rádió közszolgálati műsora. 16.00-18.00 – A Pannónia Rádió szolgáltató és kereskedelmi műsora. 18.00-19.30 – Regionális német anyanyelvű műsor. 19.30-20.00 – „In der Muttersprache” – az MR német anyanyelvű műsora Pécsről. 20.00-20.30 – „Na maternjem jeziku” – az MR horvát anyanyelvű műsora Pécsről. 20.30-21.00 – „Na maternjem jeziku” – az MR szerb anyanyelvű műsora Pécsről.

1995. JÚLIUS 15. SZOMBAT

Fogható 9-től 11-ig a 873 kHz kh-on, valamint a 71,03 és 71,81 MHz URH-n. 9.00-11.00 „Jó pihenést!” – szórakoztató magazinműsor. Szerkesztő: Kovács Zoltán. 12-től 19.30-ig csak a 873 kHz-es kh adón. 12.00-13.30 – Szerb nyelvű nemzetiségi műsor. 13.30-15.00 – Horvát nyelvű nemzetiségi műsor. 15.00-16.00 – Dél-dunántúli hírmagazin – a Pécsi Rádió közszolgálati műsora. 16.00-18.00 – A Pannónia Rádió szolgáltató és kereskedelmi műsora. 18.00-19.30 – Regionális német anyanyelvű műsor. 19.30-20.00 – „In der Muttersprache” – az MR német anyanyelvű műsora

Pécsről. 20.00-20.30 – „Na maternjem jeziku” – az MR horvát anyanyelvű műsora Pécsről. 20.30-21.00 – „Na maternjem jeziku” – az MR szerb nemzetiségi anyanyelvű műsora Pécsről.

1995. JÚLIUS 16. VASÁRNAP

8.30-10.00 Szerkesszük együtt! Szerkesztő: László Lajos. 12.00-13.30 – Szerb nyelvű nemzetiségi műsor. 13.30-15.00 – Horvát nyelvű nemzetiségi műsor. 15.00-16.00 – Dél-dunántúli magazin – a Pécsi Rádió közszolgálati műsora. Benne: zenés kívánságok. 16.00-18.00 – A Pannónia Rádió szolgáltató és kereskedelmi műsora. 18.00-19.00 – Regionális német nyelvű nemzetiségi műsor „Gruss und Kuss” ismétlése. 19.00-19.30 – magyar nyelvű zenés sportmagazin. Szerkesztő: Kovács Imre. 19.30-20.00 – „In der Muttersprache” – az MR német anyanyelvű műsora Pécsről. 20.00-20.30 – „Na maternjem jeziku” – az MR horvát nyelvű nemzetiségi anyanyelvű műsora Pécsről. 20.30-21.00 – „Na maternjem jeziku” – az MR szerb nyelvű nemzetiségi anyanyelvű műsora Pécsről.

Pénztár nyitva: 15-18 óráig
Pénztár tel.: (93) 311-468
Telefon: (93) 311-454

Heti programajánló

- 10-től 14-ig: Az én gyűjteményem – kiállítássorozat
Szappangyűjtemény a világ minden tájáról
Vass Rózsa gyűjteménye
- 13-án 19 órakor: Csütörtöki randevú – a HSMK előtti téren
Disco
- július 3-tól augusztus 18-ig, 9-től 16 óráig (hétfőtől péntekig)
Vakációzz velünk – a HSMK színes, érdekes programokkal várja az érdeklődő gyermekeket.

Francia kritika

Beküldési határidő: július 14.
Lapunk 25. számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése:

Ezerévnnyi hírnév múlhat egy órányi viselkedésen.
A sorsoláson Albert Ágostonné, Dankó Lívia, Magyarósi Innréné, Órom Dániel, Ru-

dolf Sámuel olvasóink nyertek ajándékutalványt, vagy negyedéves Kanizsa újság előfizetést, melyet szerkesztőségünkben vehetnek át.

LA ROCHER-CAULD GONDOLATA A KÉK SOROKBAN	HIVATALOS IRAT KOLBÁSZDARAB! KÖNYVOMTOS SOKSZOROSÍTÁST VÉGEZ	SARANYAI KÖZSÉG GIBSON	ARUVA-LASZTEK NAPÓLI EGYN BET	USA-FOCIKAPUS MOLIBDÉN DOKTOR	KOMPUTER KIFEJEZÉS PALÁNK	CSIKÓS FELADATA	FORDÍTOTT DÁTUMRAG	ARENDA FÉL ÖL!	FOLYADÉKBA MERÍT	TEA ZÁS IDEJE
1	2									
ZÜLLÖTT SZEMÉLY								STB. - LATINUL		
PROGRAM NEM SZABAD!		KÖZVETÍTŐHELYSÉG	MŰSZAL KOREAI AUTÓMÁRKA	OLASZ PÉNZNEM ATLETA /CARL/			EDÉNYT TISZTÍTÓ ROSZRE PÜLŐGÉP			
		POPÉNEKESNŐ KOMA EGY NEMŰB.		FÖLDGÁZ RÉSZE "AZ" ANG FŐNEMES			SÉMI NYELVŰ NÉP ... JET		HÁREM-TAG! ARANY, NITROGÉN	
IDŐSEBB ASSZONYRÓKON IRÍDIUM	KANADA FŐVÁROSA HIBÁT VÉT			KÖTŐSZÓ TUNÉZIA, SPANYOL AUTOJELE			DÜLŐRE ... ANGOL FFINEV			BŐR DÉL-AL FOLDI VÁROS
SVÁJCI VÁROS		NÉMET VÁL FOCISTA KATLANBAN VAN!				KARTHAGO NÉPE Y BŐR, POLÓNÍUM			E NAPON KI ... TUD?	
FOSZFOR ALKOTÓ-ELEME!	KANADAI PÓLDR. FELFEDEZŐ TERBIUM				BIM-... SAJÁTKÉZÜLEG				MÁGYAR AUTÓKLUB BELSŐ RÉSZLET!	
BICEGVE			KOZTAR SASÁG NORVÉG GK-JEL							
JÁRÓ	Ü			RENDAHÁZ						

KANIZSA 1995. JÚLIUS 7.

HA JÖ A JEGES

Aprócska gyermekkorom legszebb élménye volt, ha jött a jeges. Jege.e. es. halottam gyakran elnyújtott kiállítását. A hatalmasnak tűnő muraközi lovak megálltak az utcánk végén, s a bőkötényes kocsis leemelte a speedier kocsirol a jég-tömböket. Gyermeki eszembe sehogys sem fért bele, hogy ezek a hófehér, a nyári naptól erősen csurgó jeges valamik hogyan hűtenek, ha olvadoznak. A jeges eltűnt, hiszen ma már a magyar háztartások kilencvenöt százalékában van hűtőszekrény. A jegessel egy időben, s aztán még később is, a fagyaltos csengőszavára rohantunk ki az utcára, s maszatos kis kezünkben szorongattuk az egy-két forintosokat, mert fagyaltotzásra akkor még az is elég volt. Ezután jött egy olyan időszak, amikor az utcák jellegzetes árusai eltűntek. Néhány éve előmerészkedtek először a dinyaesek, aztán őket követték a halasok. Kávét is árultak úton-útfélen, de ma inkább a rövidáru a sláger. S akkor jött a Family Frost. Szombat délután, hiszen arra már valamennyire elpihen a nép. A jólhűtött kisautó minden héten azonos napon, azonos időben, azonos helyen vár – és kiszolgál. Házhoz jön a fagyalt, a húsos pizza, a sokféle finomság. Nem tudom ki hogyan van vele, de én úgy érzem, hogy a kényelem nagyszerű dolog, de a hangulat sem az utolsó. A hűtőautó szignálja soha fel nem ér a triciklis fagyaltos csengésével. Persze, elégsz piesedett világunkban kit érdekel mar a hangulat.

Büki Erzsébet

55 881

Folytatódik városunk állandó lakosainak fogyása, mivel az elmúlt héten csupán hét újszülött látta meg a napvilágot és tízen tértek örök nyugalomra. Házasságot tíz pár kötött az anyakönyvvezető színe előtt.

Mezősök ODK-túrája Ausztriában

Ebben az esztendőben ismét Ausztriában túráztak – Hodák Sándor pedagógus szervezésében és vezetésével – a Dr. Mező Ferenc Gimnázium tanárai és diákjai. Az Országjáró Diákok Köre-mozgalom keretében létrejött kirándulás első napi programja szurdok-túra volt. A vállalkozók több, mint 150 létra „leküzdése” után juthattak fel az 1720 m magas csúcsra. A Bärenschütz elnevezésű szurdokban végig vízesés felett vezetett az út, s közben a vadregényes tájban lehetett gyönyörködni. A következő napon a 815 m magasan fekvő Johnsbach faluból indult a túra, ahonnan a Hochtor (2365 m) és a Zinödl

(2191 m) csúcsok megmászása volt a cél. A kirándulás leg-sikeresebb programja a harmadik napi rafting, azaz a vad-vízi evezés volt. Teljes védőfelszereléssel és szakképzett túravezetővel indult útnak a csapat két rafting-, valamint három kenuesónakon, hogy megismerkedjen a Salza folyó és egyáltalán a rafting rejtelmeivel. Négy kilométer „csónakázás” után a legbátrabbak egy hídról – két emelet magasságból – a Wasserlochba ugrálhattak, ahol a Salza 4 m mély. Ezt követően pikniket adtak a szervezők, majd folytatódott a vizitúra, mely 18 km evezés után a 8 Celsius-fokos folyóban való fürdőzés-

sel fejeződött be. E nap délutánján még városnézésre indult a társaság, a közeli, régi hangulatú Eisenerzet tekintették meg a kirándulók. Hazafelé a mariazeffi templom felkeresése szerepelt a programban, s Oberwart érintésével érkeztek vissza a túrázók. A szállás egy campingben volt, az Enns és a Salza folyók találkozásánál, s természetesen mindenki maga gondoskodott az étkezésről. A mezősök 1995. évi nagy ODK-túrája – az Enns-völgyi-Alpokban – sikeres volt, és a diákok azzal búcsúztak, hogy: „jövőre is megyünk”.

Horváth Ilona

NYARALÁS UTAZÁSSAL

Megérkezett a július, nyakunkon az augusztus, a nyaralóidő. Aki teheti, szabadságot vesz ki és elutazik. De hogyan pihenünk, hogyan nyaraljunk? Legjobb elutazni valamilyen üdülőhelyre, ahol főznek ránk és takarítanak utánunk. Legalább két hétre mindenkinek szüksége van arra, hogy kirázza magából az esztendő nyűgét, hogy felfrissüljön, feltöltődjön. Nyaralás alatt sok mindent értünk; esendes napokat a kis tóparti vityillóban, társaséletet egy nagy üdülőben, jóleső elnyújtóztatást a tengerparti homokon vagy a napsütötte hegyi legelőkön. Akármelyiket is választjuk, két dolgot feltétlenül szem előtt kell tartanunk; az egyik, a vágyainkat összehozni az anyagi lehetőségeinkkel, a másik az utazásra való gondos felkészülés. Az elsőről csak any-

nyit, hogy pénztárcánknak megfelelően válogathatunk az utazási irodák prospektusaiban talált szervezett vagy egyéni utak bő-séges kínálatából. Van, aki azt szereti, ha minden gondot levesznek a válláról, s előre tudja az utazás harmadik napjának esti programját is. Közülük kerül ki a társasutak közönsége. Van, aki csak a szállást igényli, appar-mant bérel, maga főz a hazaiból, de kötöttségek nélkül tölti a szabadságát.

Ha már döntöttünk, és közeleg az utazás napja, megkezdődhet a felkészülés. Ha jól akarjuk érezni magunkat, kevés holmival, de minden egyéb szükséges felszereléssel, akkor javasolhatom az összeírást. Vagyis mindannak a számbavételét, amit el akarunk vinni. Mire kell gondolni ilyenkor? Elsősorban a következőkre:

ki utazik, milyen életkorú, mivel, hová, miért és mennyi időre? Mit kell figyelembe venni? Az évszakot, az időjárást, az utazásra használt járművet, az út cél-pontját.

Néhány alapszabály: egyetlen évszakban sem hiányozhat a csomagból meleg pulóver, hosszú nadrág, esőkabát vagy esernyő, fürdőruha, tisztálkodási felszerelés, pipereholmik, fröszter, varró-készlet és gyógyszer. A cipő a legkényesebb útifelszerelés. Nemesak az évszak, de a láb igénybevétele, egészsége is megszabhatja, hogy milyen kerüljön a csomagba. Semmilyen divatszempont ne előzze meg a kényelmi megfontolásokat. Ha lehet, úgy induljunk útra, hogy otthon biztonsági felszereléssel védett lakás, rendezett, befejezett ügyek maradjanak utánunk.

NYARALÁS UTAZÁS NÉLKÜL

A vasárnapi pihenését mindenki megérdemli. Ugyanúgy nyáron a legalább két hét szabadon eltöltött szabadságot is. Sajnos ez azonban nem így van, az utóbbi időben anyagi okok miatt szaporodik az otthon nyaralók száma. Önmaga ellen követ el bűnt az a háziasszony, aki szabadságát, pihenőidejét a lakás nagytakarítására, az év közben kimaradt munkák elvégzésére használja fel ahelyett, hogy erőt gyűjtene a munkára. Az ember nem gép, óramű. A mosógépbe lehet új motort tenni, a mi alkatrészeinket viszont nem lehet kicserélni.

Akkor hát hogyan pihenünk, nyaralunk otthon? Nem könnyű, de meg lehet tenni. Próbáljuk

ezt úgy megoldani, hogy az erreszánt két héten csökkentjük a házimunkát. Inkább dolgozzunk kicsit előre, és hagyjunk valamit az utána következő hétre is. Ne tervezzünk befűzést, nagytakarítást, tapétázást, semmi idegfeszítő dolgot. Csináljunk közös családi programot, ha pedig a gyerekek éppen ez időben utazott el táborozni, vagy a nagyszülőkhöz, akkor a napi főzést is a lehető legegyszerűbben oldjuk meg. Írhatnám azt, hogy járjunk étterembe, de helyette inkább javasolom, hogy éljük fel a fagyasztólada készletkészletét!

Ami pedig a nyaralással járó költségeket illeti, tudomásul kell venni, ha otthon is maradunk,

több pénz kell, mint egyébként. Voltaképpen az otthoni nyaralás sem kell, hogy teljesen helyhez-kötött legyen. Egy-egy strandolást, kirándulást, rokonlátogatást mindenki beütemez, egy-egy fagyaltotzás, kertmunka vagy szabadtéri színház a nyár eseménye, s ezeket valóban nem szabad megvonni magunktól.

Jó egy kicsit úgy is kiszabadulni a megszokott környezetből, hogy a falusi szülőkkal, rokonokkal töltünk el néhány napot. A konyhakert, az aprójszág, a szőlőhegy, a rét, az erdő mind-mind pihentetheti az örök-ké négy fal között élő, dolgozó embereket.

Büki Erzsébet

Angol diákok Kanizsán

Egyhetes magyarországi látogatásra érkezett a – London-tól nyolcvan kilométerre, északra fekvő – Shuttleworth College nyolc diákja a Cserháti Sándor Szakközépiskolába. Vezetőjük Rob Fletcher, a nevezett iskola mezőgazdasági tanszékének vezetője. Az általában húszéves – farmercsaládból származó – fiatalok a főiskolai végzettséget adó oktatási központban általános mezőgazdasági képzésben vesznek részt, s ezután szakosodnak (disznó-, baromfitermesztés, gépészet) érdeklődésüknek megfelelően. Azért érkeztek hozzánk, hogy tanulmányozzák a magyar mezőgazdaságot és betekintést nyerjenek életünkbe.

A fiúk közül még senki nem járt hazánkban, így számukra minden új volt. Hogy mit láttak, arról Paksa Zsuzsa, a Cserháti-szakközépiskola tanára, a program szervezője beszélt:

– Megérkezésük után először Nagykanizsával ismerkedtek meg vendégeink városnézés keretében. A második napon Zalakarosra látogattunk el, ahol Orosz Józsefné segítségével megtekintették a termálfürdőt, s ki is használták a szaunázási és fürdési lehetőségeket. Ezt követően Korpavárra vezetett az út, ahol Kiss László magánfarmján a növénytermesztésbe, a szarvasmarha- és sertésnevelésbe pillanthattak be a látogatók. A délutáni program Homokkőmárványban ért véget Gyurkó Tibor pincéjében, itt az angol vendégek és a magyar diákkísérők közösen főztek meg a bográcsgulyást. A következő napon a Hevesi Sándor Művelődési Központ és a zöldségpiac megtekintése volt a cél, délután pedig Kovács Ferenc kiskanizsai magángazdasága jelentette a látnivalót. E helyen a legmodernebb (BIG DUTCHMAN) rendszertechnikát láthatták, amely a szárnyastartásra vonatkozik. Érdeklenség, hogy Kovács Ferenc Magyarországon az első, aki ezt a technikát alkalmazza. Ezután a sörgyárban a gyártás

Fotó: Németh Zoltán

egész folyamatát tanulmányozhatták, majd sörköstoló és tekeparti zárta az estét. Keszthelyen a kastély mellett az egyetemre látogattunk el, ahol dr. Kárpáty László tanár úr vezetésével a számítógépes központot, valamint a növénytermesztési és sertésnevelési kísérleti telepeket néztük meg. Természetesen a Balaton sem maradhatott ki a programból: györfői fürdőzés, a Badacsonytomaj-Rizapusztán található borkombinát megtekintése és végül Badacsonyan vacsora a Kisfaludy-házban zárta a napot.

A múlt szerda budapesti kirándulással telt el, a klasszikus nevezetességek mellett a Mezőgazdasági Múzeumot nézték meg a diákok. Szakmailag a legértékesebb program a bábolnai gazdaság megtekintése volt, itt a lovak, a lovarda aratták a legnagyobb sikert.

A fennmaradó napban ismét megismerésére, egy magyar-angol (tanár, diák) focimeccsre és a sörfesztiválra való ellátogatásra volt idő.

Az angol fiatalok a Cserháti kollégiumban laktak és étkeztek, s a zsúfolt program lebonyolításában tanárok, Zieger Krisztina és György Gyula, gépkocsivezetőnk Czupi Jenő és diákok, Gyurkó Zsolt, Ambur Tamás, Hitter Anikó, Somogyi Kornél és Rác P. Róbert egyaránt közreműködtek.

A csoport angol vezetője,

Rob Fletcher így értékelte a látogatást:

– Magyarországon elsősorban a mezőgazdaság érdekelt bennünket, de a kulturális különbségekre is kíváncsiak voltunk. Nagyon széles képet kaptunk a magánfarmtól kezdve a nagygazdaságokig, gyakorlatilag mindenről. Utóbbiak gépesítési szintje pozitív meglepetés volt számunkra. Nekem személy szerint már előtte is lehetőségem volt arra, hogy tapasztalatokat szerezzek, de most még többet láttam. Az egyéb programok közül nagyon élveztük a közös főzést és a sörgyári látogatást. Összességében véve nagyon hasznosnak tartom az utunkat. És hogyan vélekednek a diákok?

– Igazából nem sok elképzelésünk volt az országról – mondják –, de kellemes meglepetésben volt részünk. Sokkal fejlettebb és modernebb minden, mint ahogy azt vártuk. Örülünk a kedves vendéglátásnak, a tartalmas kirándulásoknak. Máskor is szívesen visszajönnénk, s látunk lehetőséget arra, hogy a kapcsolat folytatódjon az iskolával.

És a kapcsolat gyakorlatilag egy hét múlva folytatódott, hiszen a Cserhátiból egy kilencfős csapat Angliába indult, hogy megismerkedjen az ottani mezőgazdasággal és kultúrával.

Horváth Ilona

KANIZSA MŰSOR

JÚLIUS 8. SZOMBAT

9 óra: Zrínyi Miklós etikája és az életmű tanúságai – Lehota János előadása a Thury György Ker. Szakközépiskolában (Identitás Szahadegyetem)

Apolló mozi: 16 és 18 óra: Szimatnak szemét, szemétnék szimat

20 óra: Gyilkosság szexhívrásra

Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: Veszélyes vizeken

20.15 óra: Vad vágyak

JÚLIUS 9. VASÁRNAP

Apolló mozi: 16 és 18 óra: Szimatnak szemét, szemétnék szimat

20 óra: Gyilkosság szexhívrásra

Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: Veszélyes vizeken

20.15 óra: Vad vágyak

JÚLIUS 10. HÉTFŐ

Apolló mozi: 16 és 18 óra: Szimatnak szemét, szemétnék szimat

20 óra: Gyilkosság szexhívrásra
Stúdió mozi: 16.30 és 19 óra: Forrest Gump

Kanizsai Kábelrendszer C2; és a VHF 55-ös csatornán KANIZSA TV: 19 óra: – Híradó: – HALLÓ, telefonos játék (313-208); – A hétvége sportja

JÚLIUS 11. KEDD

Apolló mozi: 16 és 18 óra: Szimatnak szemét, szemétnék szimat

20 óra: Gyilkosság szexhívrásra
Stúdió mozi: 16.30 és 19 óra: Forrest Gump

JÚLIUS 12. SZERDA

Apolló mozi: 16 és 18 óra: Szimatnak szemét, szemétnék szimat

20 óra: Gyilkosság szexhívrásra
Stúdió mozi: 16.30 és 19 óra: Forrest Gump

Kanizsai Kábelrendszer C2; és a VHF 55-ös csatornán KANIZSA TV: 19 óra: – HOMOK-ÓRA; – HÍVJON! NYERJEN! (313-208); – REFORMTÁPLÁLKOZÁS; – JEL-KÉP

JÚLIUS 13. CSÜTÖRTÖK

19 óra: Disco a HSMK előtti téren (Csütörtöki Randevő)

Apolló mozi: 16 és 18 óra: HOOK

20 óra: Halálos mánia

Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: Jobb szépnek és gazdagnak lenni

20.15 óra: Szajha 2.

Kanizsai Kábelrendszer C2; és a VHF 55-ös csatornán KANIZSA TV: 19 óra: HÍRADÓ: – Hétvégi ajánló; – Rendőrségi magazin; – Játék: – Jövő Hét.

JÚLIUS 14. PÉNTEK

Apolló mozi: 16 és 18 óra: HOOK

20 óra: Halálos mánia

Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: Végsebesség

20.15 óra: Szajha 2.

Az El Comercio című limai lap lap írta: Ha egy férfi hibát követ el azt mondják „Ez a férfi ostoba.” Am, ha az illető nő, akkor azt mondják „A nők ostobák.”

KIS VISELKEDÉS-TÖRTÉNET

Az emberek közötti kapcsolatok normarendszerét apáról fiúra öröközték, mióta a világ a világ. Az időszámításunk előtti két-három évezred jogrendszerét Manu törvényei rögzítették. Bizánc szigorú protokollt fejlesztett ki, sokat tanult tőle Európa. VII. Konstantin Ceremoniakönyve 912-ben íródott, és mindenre kiterjedő leírást tartalmaz a császári udvar rendjéről, a felkeléstől a fürdésen át, a császár kilovaglásán, az étkezésen át az udvari gyászszertartásokig. Az európai kontinens másik felén III. Lúlop, Burgundia hercege írt értekezést az étkezési szokásokról. Spanyolország életét a XVI. században szigorú etikett szabályozta, egyes szabályok be nem tartásáért halálbüntetés járt, míg mások abba haltak bele, hogy az etikett által előírt szabályok végrehajtására vártak. Franciahon etikettje az etikett humoros fejezete, jóllehet ennek a történetnek is voltak kegyetlen fejezetei, például a királynő nyilvános szülése. Alig néhány évtized múlva az etikett már nők csinálmánya, a szabályok lassan enyhülnek, később tréfa tárgyává válnak. Mai viselkedeskultúránk közvetlen alapjai a polgárosodás folyamatában alakultak ki. A polgárság igyekszik ugyan utánmozni a nemesség életvitelét, de ehhez sem elég pénze, sem elég ideje nincs, így kialakulnak az újfajta szabályok, amelyeket „új iskolákban” kell tanítani. A polgárság illemének közvetítői a tánciskolák voltak.

Tudni illik...

Egy ország viselkedeskultúrája mindig élesen tükrözi társadalmi-gazdasági-kulturális fejlettségét. Hazánk eme tükörképére a viselkedeskultúra szakemberei szerint nem igazán lehetünk büszkéek. A „nem fizetek, mert a másik sem fizet” gazdasági elv bizony a piaczgazdaságot régóta folytató országokban ismeretlen. A politikai és közéletben az erkölcs, mint olyan nem kifejezetten

jólértelemzett fogalom, gondoljunk csak akár az elmúlt hetek, hónapok híradásaira, mi minden olyat követtek el közéletünk nagyjai, ami akár közéleti, akár politikai szempontból, de kimondottan erkölcsstelen. Ha az erkölcsök hiányát kívánjuk vizsgálni, nyugodtan göröcső alá vehetjük közlekedési kultúránkat is, a STOP táblák figyelmen kívül hagyásától a vadul száguldó

buszokon át, az ajtón kirohanásig sok minden összeegyeztethetetlen az erkölcsös magatartással. Ezek a hiányosságok nem abból adódnak, hogy nincsenek a magyar viselkedeskultúrának évszázados hagyományai, inkább abból, hogy évtizedeken át hagytuk őket elsikkadni, ahogy a közélet nagyságai mind kevésbé tartották szem előtt a „tudni illik, hogy mi illik elvét”, úgy terjedt el a társadalom széles rétegeiben az elerkölcsstelenedés, hiszen a nép híven követi nagyjai mintáját, legyen a minta bármilyen is...

Jog, erkölcs, illem...

A társadalom mindennapi zavartalan életéhez szükséges normákat az állam jogrendszerével fogalmazza meg, és szigorúan szankcionálja őket. Azokat a magatartási-viselkedési normákat, amelyek a társadalom szempontjából nem létfonosságúak, de az egyének mindennapi kapcsolattartásához szükség van rájuk, az erkölcs tartalmazza. Végül vannak olyan társadalmi érintkezési szabályok, amelyeket az emberek elvárnak egymástól, de nem tartoznak sem a jog, sem az erkölcs kategóriájába ezek az illemszabályok. A viselkedési formák gyakran

váltak az emberiség története során a valahová tartozás, vagy a véleménykifejezés formáivá. A túlzások többnyire tisztavirág életű kezdeményezésnek bizonyulnak, a régi hagyományok felülkerekednek rajtuk. A protokoll kifejezés a bizánci görög nyelvből származik. A pergamentekercseket tartalmazó könyvtárak karotékkrendszerének nevéből ered a szó, ugyanis minden egyes tekercset előlappal láttak el az akkori könyvtárosok, hogy könnyebben meglegljk a keresett tekercset. Az előzők lap kifejezés a protosz és a kolla szavakból állt össze,

amelyből az utóbbi a ragasztáshoz használt enyv görög nevéből származik. Mint a könyvtári rend szimbóluma vált a szó a hivatalos kapcsolatok kifejezőjévé. Az etikett a francia udvarban látta meg a napvilágot az abszolutizmus idején. Az etikett azon illemszabályok összessége, amelyeknek erkölcsi tartalmuk is van. „Az etikett a társadalmi élet művészetének technikája.” Az etika valamely hivatás körébe tartozó erkölcsi szabályok összessége. Az illem a viselkedés legősibb, legemberibb, legőszintébb szabályait jelenti.

ÁLLÓFOGADÁS

Az állófogadás napjaink egyik legkedveltebb hivatalos vendéglátási formája. Időpontja általában a délutáni vagy esti órákra esik, de előfordul, hogy délelőtt kerül rá. Időtartama másfél, két óra, a délelőtt rendezett legfeljebb egy óra. A meghívó nem kötelező részvételre. A fogadás napközben is felünnepélyes öltözetet kíván. Az érkezési időpont nem függ össze közvetlenül a fogadás kezdetével, az érkezőket azonban rendező testületből álló fogadóbizottság fogadja, kíséri. A kínált étel és ital többnyire ingyenes. Általában sör, bor és pezsgő, valamint üdítőitalfélések az elfogadottak. Általában hidegtálakból, sajtból, gyümölcsből áll a menü, amelyet kávé egészít ki. Tálalhatunk meleg ételt is, de ehhez speciális melegítő edénnyel kell rendelkeznünk. Az étkezés megkezdésére általában a házigazda ad jelt. Az asztalnál vagy önkiszolgálás folyik, vagy a pincérek segítenek a tálalásban. A fogadások alkalmával a teremben legfeljebb néhány szék áll az idősebb vendégek rendelkezésére. Kisebb asztalokat használhatunk a szennyes tányérok és a hamutartók elhelyezésére. A használt tányérra nem illik tiszták mellé visszahelyezni. Bal kézben illik tartani a tányért, jobban az evőeszközt. Ha olyan ételeket talált a házigazda, amelyek előzetes vágást kívánnak, akkor ne kísérletezzünk a villával vágással, tegyük le a tányért és vágjuk össze az étket. Használt tányérba nem illik újból ételt szedni. Nem illik addig távozni, amíg a fogadást elvonnál fel nem áll ugyanaz a bizottság, amelyik a belépőket fogadta.

MIT, HOGYAN EGYÜNK?

A kenyéret a hagyományos szabályok szerint sem harapni, sem vágni nem illik, két kézzel törjük belőle egy harapásnyi darabot, majd bal kézzel helyezzük a szánkba.

A rántottát csak villával esszük, ha a tojáson kívül csak apró, darabos betétet tartalmaz, például virslit vagy gombát. A nagyobb darabos húsfélésekkel készített rántottát már késsel, villával illik elfogyasztani.

A lekvárt mindig a tálolédénybe készített eszközzel merjük a kenyérrre, de saját késünkkel kenjük el.

A vízben főtt virslit kézzel fogyasztjuk, de a lecsóval leöntöttet késsel-villával.

A halászelevet kanállal esszük, a szánkba került szálkákat a kanál segítségével távolítjuk el a szánkából, s tesszük az alátét szélére.

A sülteket késsel, villával

esszük. Mindig egy harapásnyi darabot vágunk le belőle, s a villára szúrva helyezük a szánkba. A villa hajlított ívére ráhelyezhetjük a hús felszúrásával egyidőben a köretet is, de ehelyett változtatva is. Amerikai szokás a hús előre történő felvágása, s utána csak villával való evés.

A szárnyasokat késsel, villával esszük, a csirkecombot csak akkor illik kézbe venni, ha a végét alufóliával, vagy bármilyen más módon becsomagolták. Szűk családi körben a házigazda kezdeményezésére enélkül is kézbe vehető a csirkecomb, természetesen csak akkor, ha rántott vagy sült, mert a paprikácsirkét egyáltalán nem illik kézzel enni.

A süteményeket csak villával fogyasztjuk, illetve a száraz teasüteményeket kézzel emelhetjük a szánkhoz.

A RUHA TESZI...

Évtizedeken vagy tán századokon át hallhattuk innen is onnan is, nem a ruha teszi az embert. E mondás nem minden szempontból helytálló, sőt magyarázata sem lehet annak a fogalmi zavarnak, ami mai öltözködési kultúránkat jellemzi. Mind hajlamosabbak vagyunk azt hinni, hogy a munkahely azonos a szabadidő eltöltésére kijelölt hellyel, már ami a viseletet illeti, hiszen gyakorta találkozhatunk szabadidőruhába bújtatott hivatalnokkal, eladóval, fodrászal... Félreértés ne essék, a hivatali öltözet ma is öltöny, ami természetesen követheti a divatot, de az öltöny kritériumainak meg kell felelnie. A farmer egyértelműen kizárható a hivatali öltözet elfogadott formái közül, legyen az bármennyire is elfogadott az élet más területein. A hivatalos öltö-

tözet fontos eleme az, hogy az öltözködéssel partnerünket tiszteljük meg. A férfiaknál az öltöny színe a hivatali öltözet kívánalmait szerint a világostól a sötétig terjed, a fekete nem megengedett. Az ing lehet fehér vagy pasztellszínű, enyhén mintás, de semmi esetre sem hawaii. A cipő a ruhához igazodik, de többnyire a fűzős illik, csak Magyarországon terjedt el a makkos-bebujós. Nem illik a farmernadrág, a pulóver, a garbó, vagy a kihajtott ing, s legyen bármilyen meleg is, nem illik levetni a zakót, legfeljebb alatta viselhető rövidujjú ing. A hölgyek viselhetnek szoknyát blúzzal, vagy pulóverrel, kosztümöt szolid fazonban, ugyanakkor a nadrág minden formában kerülendő, ahogy a farmerből készült ruhadarabok is.

ETIKETT NŐKNEK

Az etikett általában a férfiaknak a hölgyekkel szemben tanúsított magatartás-élményeit tárgyalja, de bármilyen furcsa, ennek a „szabálygyűjteménynek” vannak hölgyekre vonatkozó szabályai is. A hölgyekre vonatkozó első szabály az, hogy időt kell adniuk az erősebb nem képviselőinek, hogy az etikett elvárásainak eleget tegyenek. Például a kabát le vagy felsegítését minden esetben illik megvárni. Illik a férfiakat előreengedni a

járműről való leszállásnál, illetve belépésnél. A cigarettára gyújtó hölgynek is illik megvárni, míg a tüzet ígérő férfi megfelelő tűzszerszámát. Egy hölgy, ha csak nem muszáj ne játssza el a férfi szerepét a társaságban, ne töltsön italt, s várja meg, míg a férfi segíthet széke elhelyezésében. A női egyenjogúság régen nem zárja ki, hogy a nő fizessen az étteremben, de az illem elit helyen még ma is a férfi fizetését várja el.

MIT, MIVEL EGYÜNK?

Több fogásos étkezés esetén nem mindig könnyű eldönteni, mit mivel együnk, illetve az üzletekben kapható evőeszközök széles skálájából mi azt, amivel mindenképpen fel kell szerelni ahhoz egy háztartást, hogy kielégítő evőeszköz-választékkal nézzünk a nagyobb családi és egyéb összejövetelek elé.

Íme néhány jótanács:
– Az előételekhez használt evőeszközök formája ugyanolyan, mint a főételekhez használatosaké, de valamivel kisebbek.
– A halhoz késsel és villával terítsünk, a villa fogai viszonylag rövidnek legyenek, a kés széles, hegye a felső peremén tört ívű.

ITAL-ILLEM

Minden italt lehetőleg a vendég előtt illik felbontani, legyen az bármilyen. A borospoharat sohasem illik teletölteni, a borra azonban szabad rátölteni. A sörre azonban nem. A töményt hűtve kínáljuk, 10-12 fokon. A sört 8-10 fokos hőmérsékleten kínálják, északi országokban té-

len külön sörmelegítőt adnak hozzá. A fehér borokat 8-14 fokra hűtik, nyáron ennél lehet valamivel hidegebb a nedű. A vörösborokat szobahőmérsékleten szolgálják fel, a pezsgő jéghidegen jó, ezért bontás után is vissza kell helyezni a jegesvödörbe.

MEXIKÓI KONYHA

Amikor a spanyol hódítók megjelentek Mexikó földjén, szemük-szajuk el-tátották a mexikóiak sok fűszert felvonultató, izletes, változatos konyhájától. A vanília, a mexikói kúszóorchidea termése, vagy a földimogyoró, amelynek lisztjét habarásra használják, illetve a zöld, de érett paradicsom mind-mind idegen volt akkoriban az Európából érkezetteknek. Talán a legismertebb étel a kukoricalisztből készült jóízű mexikói kenyér, a tortilla, amely nélkül elképzelhetetlen a mexikói konyha. A tortilla tányér nagyságú, ha kisebbre sütik taco névre hallgat és mindenféle fűszeres töltelékkel ellátva kerül az asztalra. Ha forró zsírban sütik ropogósra, mártást, salátákat tesznek rá, illetve darált húsokat, akkor tostádnak hívják a mexikóiak. A szárazbalevesnek illetve a többi hab-

ból készült ételnek semmit sem csökkent a jelentősége az idők folyamán. Az indián, a spanyol és kisebb mértékben a francia konyha együttesen alakították ki a mexikói konyhát. Mexikó Latin-Amerika legnagyobb országa, s az éghajlat dönti el, hol mit fogyaszt a lakosság. Mexikóvárosban örökös tavasz van, ennek megfelelően alakult ki az ottani étrend. Egyes helyeken a számunkra ismeretlen körteaktusz lapátszerű, tüskés hajtásaiból salátát készítenek, máshol számtalan formában fogyasztják a leguánt, a sárkánygyököt. Az ételket kakukkfűvel, friss zöld korianderlevéllel vagy chillipaprikával fűszerezik. A mexikói háziasszonyok többnyire színes, mintás, mély agyagtálakban találják a fogásokat.

Tortilla, mexikói kukoricalepény

Hozzávalók: 12 lepényhez. 24 dkg kukoricadara, 2 és 3/4 dl víz, egy teáskanál só.

Keverjük össze a hozzávalókat, dolgozzuk jól össze, hogy egy közepesen puha tésztát kapjunk belőle. Vágjuk egy tojásnál valamivel kisebb darabokra, tegyük kissé megnedvesített zsírpapír közé, és ezen keresztül nyújtsuk kistányér nagyságúra. Zsíradék nélkül tegyük vastag vas palacsintásütőbe, közepes tűzön süssük 2-3 percig egy-egy oldalát.

SZÁRAZBABLEVES

Hozzávalók: 30 dkg 8 órán át áztatott tarka szárazbab, 1 liter víz, 2 evőkanál zsír, 2 gerezd apróra vágott fokhagyma, 2 evőkanál apróra vágott vöröshagyma, 1 mokkáskanál cayenne-i bors, fél evőkanál paradicsompüré, 1 kimagozott paradicsom, fél mokkáskanál szurokfű. A babot áztatóvizével együtt tegyük edénybe és lassú tűzön főzzük puhára. Közben tegyük a zsírt, a fokhagymát és a vöröshagymát serpenyőbe, pirítsuk üvegesre. Adjuk hozzá a cayenne-i borsot, a paradicsompürét, és a friss paradicsomot. Keverjük össze a megfőtt babbal, és főzzük 15 percig. Vegyük le a tűzről, hagyjuk kihűlni, öntsük keverőbe, keverjük simára, önt-

sük vissza a fazékba, melegítsük fel, majd melegített eszeprétálban tálaljuk.

GRILLBEN SÜLT MAJONÉZES ŐSZIBARACK

Hozzávalók: 6 hámozott, kimagozott, kemény őszibarack, fél mokkáskanál chilipor, 3 evőkanál majonéz, 3 evőkanál reszelt parmezán. Tegyük az őszibarackokat szalvétára, hagyjuk lecsorogni őket, majd szórjuk be chiliporral. Hagyjuk 5 percig állni, majd mártsuk majonézbe, és szórjuk be reszelt sajttal. Rakjuk forró grillüstőbe, és süssük addig, amíg megpirul. Tálaljuk forrón, grillben sült szárnyasok, marhahúsok mellé adhatjuk.

KÁVÉ MEXIKÓI MÓDRÁ

Hozzávalók: 6 evőkanál durvára őrölt babkávét, hat teáscsésze víz, 3/4 teáscsésze barna cukor, 6 szem szegfűszeg, 1 db 6 cm hosszú fahéj. Tegyük a kávét egy tányér nagyságú batiztszacsóba, a zacsokot tegyük egy másfél literes melegített eszeprékannába. Fedjük le, majd egy kis lábosban főzzük fel a vizet a cukorral, szegfűszeggel és a fahéjjal. Ha a cukor elolvadt, öntsük a kávéskannába. Fedjük le ismét a kannát, s lassú tűzön főzzük 10 percig, melegített eszeprékannában tálaljuk.

TUDOD-E?

Mi a különbség a szülész nő és a mesebeli boszorkány között?

- Nem sok, mindkettő bába, csak az egyik vasorrú.

Mi az, ami mindig az ember előtt jár?

- Az orra.

Mi az, amit férfi, nő egyszerre csinál?

- Öregszik.

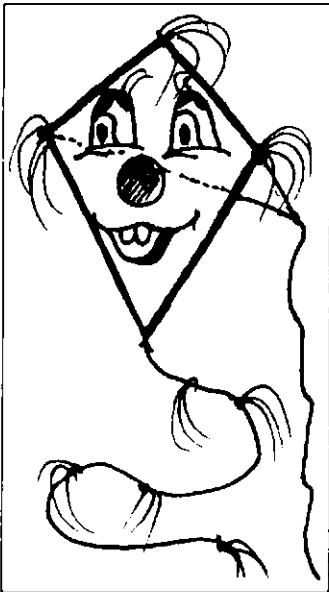
Melyik állat tart ki legjobban az ember mellett?

- A kullancs.

Miért úsznak a récék a vízben?

- Mert nem ér le fenékgig a lábuk.

EREGESSÜNK SÁRKÁNYT!

A langy nyári szellő nagyon alkalmas arra, hogy ha házilag sárkányt készítünk, művünket ki is próbálhatjuk. Négy - két hosszabb, két rövidebb - nád-pálcából deltoid alakú keretet készítünk. Pillanatragasztóval esetleg kötözéssel erősítjük egymáshoz a nádat. A sárkány testét pausz- vagy krepp-papírból ragasztjuk a vázszerkezetre. Csúcsaira könnyű fonalból vagy krepp-szalagokból „hajat” csinálunk, ugyanilyen módon díszíthető a sárkány farka is. Filetollal szemet, orrot, száját rajzolunk alkotásunknak, és megpróbálkozunk a röptetéssel. Lejtőről nekiszaladva igyekezzünk a szél háttára tenni, hogy aztán maga szállhasson. Hosszú röptetőzsinórral lássuk el.

LEVELEK A TÁBORBÓL

Kedves Szüleim!

Szerencsésen megérkeztünk Balatonsivárosra. A víz jó, minden nap fürdünk. (Vízont a vízcsapok elromlottak.) Tegnap reggelire tejbedara, ebédre spenót volt egy tükörtojással. Vacsorára zsíros kenyeret kaptunk teával. Éjjel keveset alszunk. Egy kicsit fáradtak vagyunk, de Etelka néni jobban elaludt, csak délben ébredt a mai napon. A tanító néni is nagyon jól érzik magukat. Orsi néniel itt van a vőlegénye, aki igen jó fej, fülbevalója is van. Tegnap segített nekünk is kigyót tetoválni a vállunkra.

Puszillak titeket

fiatok, Márton

Kedves Anyi és Apu!

Megkaptam aggódó leveleteket, de nem kell eljönni értem, és ha lehet, ne is látogassatok meg, mert ez elég ciki lenne. Különben már Etelka néni meglátogatott bennünket a kórházban, ahova tizenheten kerültünk. De már szépen gyógyul a tetoválás, csak már nincs velünk Csaba bácsi, aki segített a rajzok elkészítésében. Most a Tibi bácsi van itt Orsi néniel, de ő egész nap csak Orsi néni hámulja. Ha lehet, küldjétek egy kis pénzt, mert a zseb-

pénzemet elköltöttem. Vettem nektek ajándékba három szuper jó tetriszt.

Sziasztok:

* Marci

Anyu, Apu!

Utolsó este tábor tüzet rendezünk. Szalonnát is fogunk sütni, már faragjuk a nyársukat. Ehhez beszereztünk olyan bicskát, ami életmentő felszerelés, mert van rajta kés, olló, csipesz, dugóhúzó, csavarhúzó és más eszköz. A kés nem volt drága, de elfogyott a pénz, amit küldtetek. Nem kell már többet küldeni, de egy utazótáskát vagy egy bőröndöt szerezzetek, mert valahogy elkeveredett a sporttáskám. Tizedikén, az esti vonattal utazunk haza, nem tudom, mikor érkezik az állomásra. Ha tudtok, keressetek egy ismerős úveget, mert a Bence véletlenül nekilökött az ablaküvegnek és a kárt meg kell téríteni vagy meg kell csináltatni az úveget.

Gyerekszaj

- Mondj egy ikes igét!
- Milyen az?
- Amelyik „ik”-re végződik.
- Trafik.
- Ragozd el!
- Én trafok, te trafol.
- ő trafik, mi trafunk...

TRÉFÁS TALÁLÓSOK

Hogyan hal meg...

- ...a cipész?
- feldobja a bakancsát.
- ...a kertész?
- a fűbe harap.
- ...a kovács?
- elpatkol.

... - DURROG	▽	▽	MI	▽	TENGERI ÉLŐLÉNY
DÖRÖGNI KEZD!	→		GYEREKET FENYEGE-TŐ SZÓ		AMERIKAI SPORT-SZERMÁRKA
FOLYADÉKBA MERÍT					
A VÁLASZ ELSŐ SORA	▽				N
HADSEREG	→				
ABBA AZ IRÁNYBA			KUP, BETŰI ELEMÉR BECÉZVE	→	
	→				
NYÍLVESZ-SZÓTARTÓK	→				
MÉRTANI TEST	→				SPANYOL AUTÓJEL
A POÉN FOLY-TATÁSA					FULON- CSÍP
HIDROGÉN	→	A NIKKEL VEGYJELE		...SŰL	→
FÉRFI-NÉV		RÁDIÓ- LOKÁTOR		OROSZ GK- MÁRKA	
	→		RÉSZBEN ARATJA!	→	
			FRUIT ... THE LOOM	→	
...-RE	→	ÉSZAKI FÉRFINEV			
		MÁTKA			
ABBA AZ IRÁNYBA MENET	→				
ÁLLAT HÁTÁN A LAPOCKA FOLÓTT	→		FELJÖN A NAP /RÉGISEN/	→	
KIDOMBO RÓDÓ RÉSZ	→		KÁLÍUM	→	
	ó				

- Kár, hogy ilyen rövid a vakáció - panaszkodik egy diák.

- Hát akkor nyújtsd meg egy kicsit!

- Hogyan?
(Válasz a rejtvényben.)
Beküldési határidő: július 14.

Lapunk 25. számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése:

Hiszen már tudja, ő van alatta

A sorsoláson Barbalovics Károlyné, Csengei Dávid, Hertelendi Ágnes, Szarka Márton, Vilmosi Zsuzsa olvasóink nyertek ajándékutalványt, vagy negyedéves Kanizsa újság előfizetést melyet szerkesztőségünkben vehetnek át.

HOGY MIK VANNAK...

Sokszor emlegetjük a világ hét csodáját, de vajon tényleg emlékszünk-e arra, hogy az ókorban mely alkotásokat emlegették e kategóriában. Ide tartoztak az egyiptomi piramisok, Szemiramisz függőkertjei Babilonban, az olimpiai Zeusz szobor Pheidiasz alkotásaként, Artemisz temploma Epheszoszban (Nyugat-Törökország ma), Mauszólosz perzsa uralkodó halikarnasszoszi mauzóleuma, Heliosz napisten óriás szobra a rhodoszi kolosszus és a legendák szerint 122 méter magas alexandriai világítótorony. Mára ezek közül csak a többször kirabolt és folyamatosan pusztuló piramisok maradtak meg, hogy régi idők szellemét idézzék a XX. század gyermekeinek.

Különleges közlekedési kihágásért bírságot Brighton főterén egy rendőr. Történt ugyanis, hogy egy bizonyos Mr. Barrey nevű angol polgár és barátja, hamárosan azonban elfáradtak a cipekedésben, és terhüket a parkolóban biztonságba helyezve bementek egy teázóba erőt gyűjteni. Ötletük jutalma volt a bírság, mivel a szolgálatban lévő rendőr szerint a családi ágyak nem tartoznak a parkolásra jogosult közlekedési eszközök közé.

Bolygónk földrészei között az abszolút rekordert kétségkívül Ázsia. Majdnem nagyobb a terület, mint Európáé, Afrikáé és Ausztráliáé együtt, azaz 43 millió négyzetkilométer. Ott van a világ legmagasabb hegycsúcsa, a 8848 méter magas Csomolungma, és a leghosszabb összefüggő hegység a Himalája, amelynek tízennégy csúcsa emelkedik nyolcezer méter fölé. Ott található a szárazföld legmélyebb pontja a Holt-tengernél, amely 393 méter mélyen fekszik. A világ legmélyebb pontja is e kontinenshez tartozik, a Mariana-árokban lévő Challenger mélység 10863 méter. Ázsiai a legnagyobb tó, a Kaszpi-tó 371 négyzetkilométerrel, valamint a legmélyebb tó is, a Bajkál 1741 méter. Ott mérték a legnagyobb megleget Arábiában, 51 C-fokot, és a legdermesztőbb hideget Verhojanszk mellett, Szibériában, mínusz 78 C-fokot. A legnagyobb évi csapadékmennyiséget Indiában, a Gangesz del-tavidékén mérték, 11500 millimétert. Ázsiai a legnépesebb

kontinens, mely a legtöbb lakosú országot (Kína) és várost (Tokió) is magáénak tudhatja. Ezen kívül még két dologban abszolút rekordert a földrész, lévén ott termelik a világ tea- és rizsmennyiségének háromnegyedét.

Csodálkozhat az utazó, ha Máltán jár, ugyanis az ottani templomok tornyain kétféle időt olvashatnak le. Az egyik a rendes idő, a másik viszont hamis, mivel az ördög megtévesztését szolgálja.

Fizikaórán mindannyian megtanuljuk, hogy melegben a testek kitágulnak, hidegben pedig összehúzódnak. E szabály alól még a párizsi Eiffel torony sem kivétel. Kánikulában 15,5 centivel magasabb, mint fagyban.

A természet edesebb csodákat kínál számunkra, mint a legprofibb cukrászok. Nigériában például 1960-ban fedezték fel a botanikusok a Serendipityberry nevűogyót, mely 1500-szor edesebb a finomított cukornál.

A vatikán testőrségének, a híres svájci gárdának négyszázötven évig maradt változatlan az egyenruhája. Néhány éve eszközöltek a Michelangelo által tervezett öltözéken némi módosítást, mikor is egy zsebecskét varrtak a zubbonyra könnygázgránátok számára.

Dél-Amerikában él egy törzs, mely a Yancos nevet viseli. Kultúrájuk egyáltalán nem ismeri a tűzgyújtást, ezért a villámcsapás okozta lángoskákat őrizgetik. Feljegyezték róluk azt is, hogy csupán háromig tudnak számolni. nyelvük viszont páratlanul bonyolult. Yancos nyelven például az, hogy három, úgy hangzik: poettarrarorincoaroac.

Orville és Wilbur Wright 1903. december 17-én tett repülésük idején – mikor is a világ első irányított motoros gépével felemelkedtek az észak-karolinai Kitty Hawk fővenyéről harminchat és fél métert megtéve – még nőlenc voltak. Hogy miért, arra Orville adott választ a századelő kíváncsi zsurnalisztáinak: „Mert nem tudtunk volna egy feleséget és egy repülőgépet is eltartani.”

Peruban, az őserdőben él egy különleges bogyo, a camu-camu, mely arról nevezetes, hogy egy-egy jókora bogyoja hatvan-szor annyi C-vitamint tartalmaz, mint egy narancs. Az igazsághoz tartozik, hogy körülbelül ennyivel savanyúbb is.

Az édes vermutból, rozspálinkából és bourbon whiskyből kevert Manhattan koktél neves alkotót mondhat magának. Állítólag egy Jennie Jerome nevű ifjú amerikai hölgy találta fel, aki házasságkötése után egy bizonyos Winston Churchill nevű gyermeknek adott életet.

Sir Harry Johnston angol utazó fedezte fel 1901-ben a kongói őserdőben a zsiráf közeli rokonát, az okapit. Különlegessége e nagytestű emlősnek, hogy nyelve közel harminc centiméter hosszú, így bizony előfordul, hogy tisztálkodás gyanánt saját füleit is képes nyalogatni.

Az első országos dinnyemagköpő versenyt 1983-ban rendezték meg Franciaországban. A győztes egy ageni sofőr lett hét és fél méterrel.

1819-ig kétszázhuszonkét gaztettet büntettek Angliában akasztással. Halál várt többek között arra, aki bokrokat rongált nyilvános parkban, vagy egy schillingnél értékesebb árut – például egy zsebkendőt – lopott, esetleg pontyokat engedett ki egy tóból. A források feljegyezték azt is, hogy a törvény lennállásának utolsó évében a kivégezettek kilencven százaléka húsz évnél fiatalabb volt.

Nemcsak kishazánkban lőnek jókora bakot a meteorológusok, hanem bizony Angliában is. II. Erzsébet koronázása előtt a szigetország időjósai átnézték az összes rendelkezésükre álló statisztikai táblázatot, s így esett a választásuk 1953. június másodikára, lévén ekkor esett a legkevesebb eső a megfigyelések alapján. Fel is virradt a nagy nap, egész napos felhőszakadást hozva.

Erkel Ferencet, a zeneszerzőt híres sakkjátékosként is nyilvántartották. Mint a korabeli Pesti Sakk-kör elnöke, vezető szerepet játszott e szellemi sport hazai életében és sok játszóját külföldi szaklapok is közölték.

HOROSZKÓP A 28. HÉTRE

Kos: III. 21-IV. 20.

Hamarosan remek üzleti ajánlattal áll elő az Oroszlán. Szavait fontold meg, mert jó partnerre találsz benne. Különösen, ha kardinális kérdésekben igazat adsz neki.

Bika: IV. 21-V. 20.

Rád vár az a hálátlan feladat, hogy elsimítsd az újabb családi viszályokat. Ezúttal ne a vérző szülői szív vezessen, hanem a józan ész.

Ikrek: V. 21-VI. 21.

A régi szép időkre emlékeztető randevú a rossz filmet leszámítva tökéletesre sikerül, ha önmagad adod. Ne félj, ez a legjobb fómád.

Rák: VI. 22-VII. 22.

Élértél arra a szintre, mikor az autódidakta ismeretelsajátítás már nem elég. Ne kérsd magad. Van benned annyi becsvágy, hogy most már könnyen boldogulsz.

Oroszlán: VII. 23-VIII. 23.

Egy veszélyes jütkéknak vége és most újabb folyoz bele szinte észrevétlen. Némely vágyakat jó kiélni, de te most olyan tiszta tüzelt játszol, mely könnyen megperzseltet.

Szűz: VIII. 24-IX. 23.

Kevesebb titkolózás, több nyílt szó nem vezetett volna ennyi félreértéshez. Ne kövesd el azt a szarvashibát, hogy a bírtozóra lösz, hiszen nem el-lenséged.

Mérleg: IX. 24-X. 23.

Ilyentájt ugyan felpezsdülnek a hormonok, ám párod ezzel az indokkal sem érdemlt, hogy te félrekecsintgass. Mérlegelj, légy hű lényegedhez.

Skorpió: X. 24-XI. 22.

Téged nem fenyeget az a veszély, hogy több nap, mint kolbász. Sőt. Am most már ideje lenne a világ egyéb dolgait is élvezned, ha hosszú életű akarsz lenni.

Nyilas: XI. 23-XII. 22.

Meleg is van, a Nap is sokkal idős az égen. Kapj hát az alkalmon, és végezd be immár évek óta félbemaradt munkádat. Van, aki élete végeig hálás lenne ezért.

Bak: XII. 23-I. 20.

A szerelem szép dolog, ám önmagunk teljes feladása és személyiségünk elhagyása egy deszota szeszélyei szerint értelmetlen. Am, ha mazochista vagy, senkinek se lehet kifogása ez ellen.

Vízöntő: I. 21-II. 20.

A hobbiból ápolt kiskerti végre meghálálja a gondoskodást, jöleső búszkeséggel tölt el kezud munkájának gyümölcse. Más téren is sikerélmény vár a közeljövőben.

Halak: II. 21-III. 20.

E héten is kézni látszik anyagi helyzetud fordulatszerű megizmosodása. Vártni is fog magára, egészen tartós pihenésed megkezdéséig.

Szabó a kanizsai, Keszei a siófoki olajosokat dirigálja

Közel egy hónap múlva ismét benépesülnek a focipályák, amelynek során már a bajnoki pontokért küzdenek az NB II-es csapatok. A klubok háza táján már javában folynak az építkezések, köztük a kanizsai olajosoknál is.

A piros-kékeknél lapzártakor még sok a bizonytalanság. Az viszont már eldőlt, hogy Szabó Imre, a fiatal tréner további bizalmat kapott, akivel a klubvezetés egyéves szerződést kötött, ami úgynevezett rugalmas megbízatást jelent. A szakmai team is csak a későbbiekben áll össze.

A játékoskerettel kapcsolatban még várni kell a végleges kialakításra, mivel lapzártakor még javában folynak a párbeszédok. A „zuhanyhíradó” szerint Svélecz visszatér az olajosokhoz és lehet, hogy Visonovicsal is meglesz az alku. Ugyanakkor az olajosok már nem számíthatnak Csáki kapusra, Kepére, Fuiszra, de elkészül Keszeg, Dudás és Hornyák is, míg két játékosra más klubok figyeltek fel. Bizonytalan az idegenlégiósok további szereplése is.

Az viszont biztos, hogy Keszei Ferenc, a kanizsaiak volt vezetőedzője a Balaton-parton folytatja. A szakember Siófokra, az ugyancsak NB II-es olajosokhoz szerződött, ahhoz a csapathoz, amely a hajrában maradt le az NB I-es szereplési lehetőségről.

B.A.

JUBILEUMI TORNA

Eredetileg július közepére tervezték a Zárda úti stadionban azt a jubileumi labdarúgótornát, amelyet a város 750. évfordulója és az Olajbányász klub fennállásának 50. évfordulója alkalmából írtak ki az olajos-szervezők. Farkas Zoltán szakosztály-igazgató, az előkészítő bizottság vezetője

Évadzáró az olajosoknál

Az Olajbányász klubtermében tartotta meg évadzáró összejövetelét az NB I-ből kiesett olajos-csapat, amelyen a résztvevőket, köztük Baranyai István egyesületi elnököt és több elnökségi tagot Farkas Zoltán szakosztály-igazgató köszöntött.

Az újoncok éves eredmény-sorát, a biztatót ősz és a kritikán aluli tavaszi eredménytelenséget Szabó Imre vezetőedző ismertette, aki csalódásának adott hangot, mivel az általa vezényelt tizenkét befejező fordulóban a csapat nem tudott megfelelni az elvárásoknak, majd többek között ezeket mondta a tréner: – Sok összetevője van annak, hogy kiestünk s ebből mindenkinek okulni kell. Sajnos az általam meghatározott célban nem voltak partnerek a játékosok, nem kapott elsőbbséget a csapatérdek. Tavasszal ugyan juttat a védőjáték, de katasztrófális volt a helyzetkihasználás a Sopron kivételével. A játékosok értékelésétől eltekintem, de az önvizsgálatot mindenki maga végezze el, a jövő érdekében.

Horváth Sándor szakosztály-elnök a következőket mondta: – Ismerem a tényeket, az egy évvel ezelőtti ünneplést és a mostani bukást. Nincs idő a siránkozásra, most azzal kell foglalkozni, hogyan megyünk tovább, mert lépni kell.

HORVÁTH CÍMERES MEZBEN

A korosztályos labdarúgó-válogatott a románokkal mér-

most arról tájékoztatott, hogy a jubileumi torna meglesz, de arra a szakvezető Szabó Imre kérésének megfelelően, július végén kerül sor, két héttel az NB II-es bajnoki rajt előtt, mintegy elősegítve a csapatok sikeres felkészülését.

B.A.

A közösség vizsgázott, a közösség bukott el, de a jövőben mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy újra legyen erő, lendület, hozzáállás és előrelépés – hangoztatta, majd jobb sikereket kívánt a távozóknak.

Bicsák Miklós, a szakosztály-elnökség tagja többek között vázolta azt a rossz hangulatot, amit a kiesés okozott, majd így folytatta: – Az Önkormányzat, a város, az egyesület, a vezetés, a szponzorok mindent megadtak azért, hogy legyen sikeres az NB I-es bemutatkozás. Sajnos, a játékosok mindenképp becsaptak, akiknek szembe kell nézni a valósággal. Remélem, hogy „új” csapat alakul ki, amely úgy dolgozik, hogy egy év múlva Kanizsa újra NB I-es lehessen. Önértékelést kell végezni, őszintén és nyíltan, mert csak így mehetünk előre s ha a vezetés hibázott, azt most itt mondják el.

A kérdés, a felszólítás eredménytelen maradt, a küzdőtér résztvevői hallgattak. A csendet Baranyai István törte meg, akik nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a város, a vezetés biztosította a feltételeket s most néhány játékos jobbról-balra elmarasztalja a vezetést, komolyabb vezetést követelnek, majd így folytatta: – A játékosoknak hiányzik a tükrökép, az önvizsgálat, pedig jól

tudják, hogy mi teljesítettük azt, amit kértek. Ígérték teljesítményt, de ennél meg is maradtak. Ugyanakkor Csákira, Keszegre és Baloghra nem lehet semmi panasz, igaz, hogy ők a pályán bizonyítottak. Most új helyzet kezdődik, miközben nekimegyünk az NB I-nek, de más mentalitással, hozzáállással, hiszen ha ma késünk, akkor igen nagy hátrányba kerül a kanizsai minőségi labdarúgás.

Az Olajtól, a játéktól búcsúzó Kepe Tibor, a csapatkapitány megmentette a társakat, aki így összegezett: – Vitathatatlan, hogy mellénk mindenki felsorakozott. Nem ez volt a gond és nem egymásra kell mutogatni. Alapos önvizsgálat kell s akkor a jövő járható. Igaz, hogy már januárban neves szakemberek eldöntötték, hogy a Sopron, meg mi búcsúzzunk, de a pálya, a tér ott volt, de a lehetőséggel nem tudtunk élni. A kudarcot is fel kell dolgozni, az értékeket meg kell őrizni és észérvek alapján kell úrrá lenni a mai nehéz helyzeten. Jó volt itt lenni – mondta a búcsúzó Kepe Tibor.

Farkas Zoltán zárszavában az új feltételekkel, szerződéskötésekkel foglalkozott, majd célként jelölte meg az élvonalba való visszakerülést.

Balogh Antal

Nagyszabású országos korosztályos labdarúgótornát rendezett a Budapest Foci Klub vezetése a fővárosban a Coca-Cola Grand Prix versenysorozat keretében, amelyre a legjobb korosztályos csapatok nyertek meghívást.

– A szervezők a mi korosztályunkban, nevezetesen az 1982-es születésűek mezőnyében húsz csapatot hívtak meg, köztük a Zrínyi csapatát – újságolta Faller Zoltán, a Zrínyi focisták edző-testnevelője, majd így számolt be az országos tornáról: – A jegyzett élcsapatok korosztályos legjobbjai, a sportiskolai rendszerben rendszeres bajnokságban résztvevők voltak az ellenfelek. Ők éppen ezért előttünk vannak, hiszen nálunk a rendszeres bajnoki sorozat hiányzik. Nos, nagy örömmel

B.A.

Sikerek a vidék-bajnokságon

A korosztályos vidék-bajnokság tenisz egyéni és páros küzdelmeit Balatonbogláron rendezték meg, melynek során népes mezőnyök küzdöttek a bajnoki címért, s a jobb helyezésekért.

A korosztályos bajnokságon folytatták nagyszerű szereplésüket az Olajbányász fiataljai, akik a korosztályos élesoportokban végeztek.

A gyermek korosztályban (10-12 évesek) 69 induló között ezüstérmét szerzett Gyenes Máttyás. Ugyancsak döntős volt és ezüstérmét nyert az újonc korosztályban (14 éves) Tálósi Dániel (75 induló). A serdülők mezőnyében (44 induló) az olajosokat Farkas Kornél, aki az elődöntőig jutott.

A párosok vidék-bajnokságán remekeltek a kanizsai olajosok. Gyermek korosztályban

Gyenes Máttyás a kaposvári Pákai Norbert társaságában vidék-bajnok lett. Az újonc korcsoportban a Tálósi Dániel-Karda Csaba olajos duó nagyszerű versenyzéssel nyert vidék-bajnoki címet (22 induló). A serdülőknél ugyancsak bajnokságot nyert Farkas Kornél a gyöngyösi Dános Gyulával az oldalán.

B. A.

KÜLFÖLDÖN AZ OLAJOSOK

A remekül szereplő kanizsai fiatalok közül Gyenes Máttyás Franciaországban vesz részt korosztályos nemzetközi versenyen, míg Tálósi Dániel a jövő héten az Európa-bajnokságon indul.

NB I helyett Magyar Kupa

A labdarúgó élvonalból kiesett Olajbányász csapatának az országos táblára kerülésért megyei selejtezőn kellett részt venni. A piros-kékek ellenfele a megyében kilencedik helyezést, Zalaszentgyörgy együttese volt, ahol sikerrel vendégeskedtek.

A régi csapat könnyedén birkózott meg az új feladattal, hiszen Képeék már az első félidőben eldöntötték a továbbjutás sorsát, akik ötszáz néző előtt tartottak he-

lyenként bemutatót és új kupaszellemben kezdték meg a sorozatot.

Zalaszentgyörgy-Olajbányász 0-6 (0-5)

A „táblás” csapat: Vlaszák - Szalai, Kepe, Iványi - Farkas, Hegedűs (Bulatovics), Vidóczi, Agics, Balogh (Koller) - Fehér, Filipovics, Edző: Szabó Imre.

Gólszerzők: Farkas (2), Fehér, Hegedűs, Filipovics, Vidóczi.

B. A.

ÉLCSOPORTBAN A ZRÍNYI ISKOLA FOCISTÁI

mondhatom, hogy gyerekeink nagyon szépen szerepeltek, akik számos nagycsapatot megelőzve a hetedik helyen végeztek. A fiúk jó úton haladnak, több meglepetést is okoztak, akik közül főként Kütsön Szabolcs és Majtán Tibor tűnt ki a mezőnyben, de a többiek is bőven helytálltak.

A résztvevő húsz csapat körmerkőzéses rendszerű csoportmérkőzésekkel kezdett, ennek során a kanizsai Zrínyi csapata 5:1 arányban nyert a tavalyi korosztályos bajnok Csepel ellen, majd 1-0-ra verték a Tisza Volán együttesét. Az MTK csa-

patával 1-1-re végeztek, míg a Kispest HFC 3-0-ra nyert a kanizsaiak ellen.

A többszakaszos rendszerű folytatásban, a négy közé jutásért a Parmalat FC ellen játszottak s a későbbi döntőtől a zrínyisták 2:0 arányú vereséget szenvedtek. Ezt követően a Szolnoki SI volt az ellenfél, amely 3:0 arányban jobbnak bizonyult s így a kanizsai fiúk a 7-8. helyért mérköztek. Ellenfelük az a Kispest HFC volt, amely a csoportmérkőzések során jobbnak bizonyult, de most a Zrínyi kerekedett felül 2:0 arányban, amely megszerezte az

Az úszók folytatták

A Somogy megyei és a kaposvári városi úszó-szakszövetség hagyományos versenyén, a dr. Csik Ferenc emléktornán ezúttal is népes mezőnyök rajtoltak. Összesen tizenhét csapat közel háromszáz fővel képviseltette magát, amelyen részt vettek a Vízmű legjobbjai is, akik folytatták nagyszerű szereplésüket.

A kanizsai tehetségek közül Révész Katalin két számban is az élen végzett, aki remek formában versenyzett. 100 m pillangón 1:07.22 mp-es idővel lett aranyos, míg 200 m vegyesen 2:29.60 mp-es eredménnyel győzött.

Major Zsófia 100 m hátton második helyezést szerzett (ideje: 1:17.28 mp), míg Papp Viktória 50 m mellúszásban a harmadik helyen végzett 42.47 mp-es idővel.

A vízmű 4 x 100 m leány vegyesváltója (Süle Orsolya, Holló Adrienn, Major Zsófia, Révész Katalin) ezüstérmes lett 4:54.60 mp-es idővel.

Az összesített pontversenyben a Vízmű csapata az előkelő harmadik helyen végzett a győztes kaposváriak és a pécsiek mögött.

B. A.

Kiss Judit díja

Ünnepélyes külsőségek közepette kezdődött a nyolcadik alkalommal rendezett Tungsram Kanizsa Kupa nemzetközi nyílt sakkverseny, amelynek a Helyőrségi Klub adott otthont.

A megjelent versenyzőket, vezetőket és szponzorokat Kassai Zoltán, a Tungsram csapatvezetője köszöntötte.

Ambros Zoltán dicsérte az előkészítést, szervezést, aki külön is gratulált az ötletes lámpagyáriaknak, akik a felnőttek hagyományos versenyé mellett útjára indították a nemzetközi sakkversenyt, ami újabb lendületet adhat a magyar sakkozás fejlődéséhez. Befejezésül Kiss Juditot, a tizenéves kiválóságot méltatta, aki az OB II-es férfi csapatban azt a ritka bravúrt hajtotta végre, hogy sorozatban tizenegy győzelmet aratott, s ennek emlékére átadta a Magyar Sakk Szövetség díszes kupáját a fiatal tehetségnek, és bejelentette, hogy a szövetség három különdíjat ajánlott fel a nemzetközi gyermek versenyre.

Horváth Miklós dicsérte a lámpagyári sakkozókat az OB I-ben nyújtott sikeres helytállásért. Külön szólt a kupaverseny eddigi sikereiről, a Grand Prix sorozatba tartozó Tungsram Kupáról, amely egyik legrangosabb nemzetközi viadalt jelent. Reményét fejezte ki, hogy a mostani verseny is jól szolgálja a szakágat, a versenyzők új ismeretekre és jó eredményekre tesznek szert.

A megnyitót követően Kovács Ernő elindította a sakkórákat, majd így vélekedett a nyolcadik kupaversenyéről:

- Hét ország képviselőitében közel hatvan versenyző vesz részt a nemzetközi viadalon. Én népesebb mezőnyre számítottam, de nyilvánvaló, hogy a drága sport miatt maradtak távol néhányan a kanizsai versenyéről. A mezőnyben egyébként öt nemzetközi mester vezet a hábakat, köztük az orosz Kopjunkin, a román Bíró Sándor, valamint a magyarok képviselőitében Czebe Attila, Pálkóvi József és Horváth Imre.

B. A.

A BAJNOKSÁG VÉGEREDMÉNYE

1. FOTEX	26	2	2	808-561	54
2. Elektromos	22	2	6	750-601	46
3. Pick Szeged	22	1	7	731-584	45
4. Győri ETO	17	5	8	671-604	39
5. Komlói B.	17	2	11	628-545	36
6. Nyíregyh.	18	-	12	646-639	36
7. Debrecen	14	4	12	604-613	32
8. Szolnok	14	3	13	681-692	31
9. Tungsram	12	3	15	729-755	27
10. Pécsi MSC	12	2	16	603-641	26
11. Pemü SE	12	-	18	601-675	24
12. Tatabánya	10	2	18	622-703	22
13. Ózdi KC	9	2	19	636-695	20
14. Hort SE	8	2	20	667-755	18
15. Százh.	5	2	23	552-691	12
16. Török.	5	2	23	559-734	12

Megjegyzés: a 15-16. helyezettek kiestek az NB I B-be.

Nagy várakozás előzte meg az 1994/95. évi NB I-es kézilabda-bajnokságot, a Tungsram harmadik élvonalbeli szereplését, mivel a sportági szurkolók várták az újabb fel-támadást, a csapat feljavulását. Az előző bajnoki évadban ugyanis a kedvencek elmaradtak az elvárásoktól, csupán a nyolcadik helyen végeztek.

Musits Ferenc, Pintér István és segítőtársaik erőteljes szervezési munkába kezdtek. Visszahozták szakvezetőnek Jéki Zoltánt, a korábbi sikeredzőt, a játéktól visszavonult

Tavasszal leszerepeltek a lámpagyári kézilabdázók

Kálóczy pótlására idekerült Vártok kapus Szombathelyről, de a kiszemelt mezőnyjátékosok közül senkit sem sikerült megszerezni.

Szükség kerettel látott munkához a csapat, de erőteljesek, lendületesek voltak a kerettagok. Az őszi idényben a csapat izzott, kedvenc lett újra a Tungi. A befektetett munka, a hozzáállás nagyszerű sikereket hozott a bajnokság első felidejében.

A lámpagyáriak hosszú időn át még a dobogón is voltak, végül az őszi idényt az élcsoportban zárták. A csapat az előkelő ötödik helyen végzett 19 bajnoki ponttal (9 győzelem, 1 döntetlen a Fotex Veszprém csapatával, a bajnokkal).

A folytatástól, a tavaszi idénytől sokat vártak a szurkolók, az ismét megnövekedett tábor. Nos, semmi jót nem kaptak. Pedig a tavasz nem kezdődött rosszul, hiszen

négy mérkőzésből szereztek öt pontot (győzelem a Százhalombatta és Tatabánya ellen, döntetlen a PMSC csapatával).

Ezt követően kezdetét vette a hanyatlás, majd a zuhanás időszaka. Sorozatban három vereséget szenvedtek, közben még a Hort csapatától is kaptak. A Nyíregyháza elleni hazai győzelem – február 18-án – volt az utolsó izzós-siker, hiszen az ezt követő hét fordulóban kiábrándító játékkal és teljesítménnyel zárták a tavaszt. Mindössze egy döntetlen érték el (25-25 a Debrecen ellen), a többi találkozón sorra elbuktak. A példátlanul gyenge tavaszi sorozatban csupán nyolc bajnoki pontot gyűjtöttek be, s ezzel a halvány teljesítménnyel, a tavaszi eredmények alapján a Tungi az utolsó előtti helyen rangsorolt, miközben minden szét-esett.

Szerencsére volt egy őszi, egy remek sorozat, amely vé-

gül is segített abban, hogy a lámpagyáriak elérhették harmadik NB I-es évadjukban a kilencedik helyet 27 bajnoki ponttal.

Kanizsán a tavasz a kellemetlenségek egész sorát hozta. A sérülések, betegségek, a hozzáállás, a bekövetkezett Tungsram-bizonytalanság, a fokozatos elszegényesedés mind szerepet játszott abban, hogy bekövetkezett a lámpagyári hanyatlás. Az eredménytelenség hatására a közönség is elfordult a csapattól, és több hazai találkozón is bőven nagynak bizonyult az olajosmunkacsarnok.

Tény, hogy a tavaszi eredménytelenséget a bizonytalanság, a hiányzó jövőkép mellett alapjaiban meghatározták a bekövetkezett sérülések. A három kapus, ugyan más-más időpontban, de műtéten esett át, hosszú időn át hiányoztak. Így történt meg az, hogy az elbúcsúztatott Kálóczyt, az

Ragyogóan zártak az élvonalbeli sakkozók

A Tungsram SE gyári, egyéletesi és szakosztályi vezetése, a szponzorok és a hallatlan lelkes, áldozatkész kanizsai sakk-

szervezők, versenyzők jóvoltából immár évek óta a sakkolás egyik vidéki fellegvára Kanizsa.

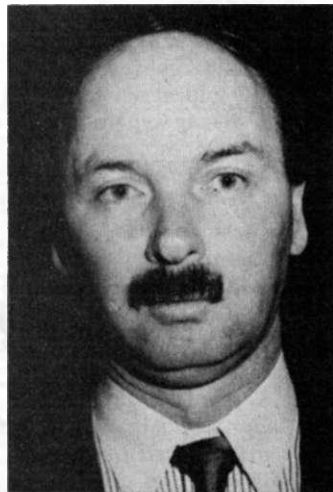
Az OB I-es férfi csapat ez-előtt négy évvel mutatkozott be a minőségi osztályban s azóta a csapat- és egyéni versenyeken szállítják a jobbnál-jobb eredményeket a lámpagyári színekben versenyző élsakkozók. Az erőteljes szervezeti és szakmai munka eredményeként erős közép-csapat alakult ki, amely az erős, nívós mezőnyben nagyszerűen képviseli a város sakk-sportját.

– Minden évben javul az OB I. mezőnye, minden év egy újabb nagy feladatot jelent. Így volt ez az 1994/95-ös bajnokság során is, amikor a tartós OB I-es szereplést jelöltük meg célként, miközben nagy súlyt helyeztünk az utánpótlás nevelésére, a tehetségekkel való rendszeres foglalkozásra. Előjáróban megállapítható, hogy a törekvések végül is sikerrel jártak, ám ezért rengeteget kellett

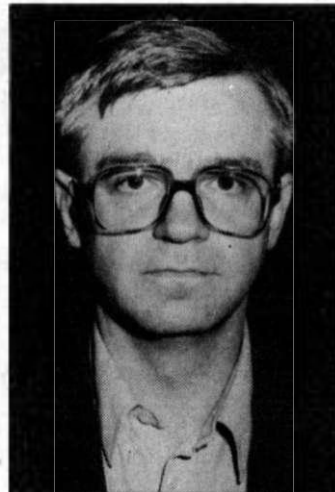
tenni – kezdte Kassai Zoltán, a Tungsram sakkcsapatának vezetője, a fáradhatatlan szervező, versenyző, a szakág elkötelezettje.

A bajnoki rajt előtt kisebb változások következtek be az OB I-es csapatnál s úgy tűnt, hogy az eltávozottakat helyi forrásból sikerül pótolni. Nos, az őszi idény pontszegénynek bizonyult, a hat forduló közül csak egy győzelmet sikerült szerezni (Haladás VSE–Tungsram 5,5-6,5), a többi rivális ellen veszítettek (Mattador, Miskolc, Statisztika, Törekvés, Vassas).

– Nem akarok hivatkozni a tungsramos körülményekre, azokra a változásokra, amelyek a csapatot is megérintették, de az tény, hogy a helyzet nem kedvezett a csapatnak. Sajnos bekerültünk az alsóházba, az együttes kiesőhelyen volt. Ekkor minden erőtartalmat, minden lehetőséget szánva vettünk és megkezdtük a vezetőikkel, sportági barátokkal együtt az építést, amivel tartható az OB I-es tagság. Az összefogás, az erőfeszítés sikerrel járt – folytatta a csapatvezető.

Kassai Zoltán

Ribli Zoltán

Fotók: Siproni

NB I. egykori doyenjét vissza kellett hívni, aki szinte edzés nélkül jött segíteni.

Az átlövők közül Becskei megsérült, visszaesett. Kuzmicsov, az igazi csapatember, a meghatározó játékos ha játszott is, akkor is sérülten váltalta a játékot. Az már csak érdekeség, hogy még sérülten is a legjobb kanizsai játékosnak bizonyult. Több mérkőzésen hiányzott Brenner, Ojtó és Krichenbaum, tehát példátlan sérüléshullám is akadályozta a jobb eredményeket. A bajnokság hajrájában aztán az egyesületi vezetés, nyilvánvalóan anyagi megfontolások miatt kölcsönbe adta a dunajvárosiaknak a meghatározó Kuzmicsovot (vezetésével aztán a Dunaferr fel is került az NB I-be).

A szakvezetés a bajnoki év során Mészáros, Bilicz, Várto és Kálóczy kapusokat szerepeltette, attól függően, hogy ki, mikor volt játékra alkalmas. A mezőnyjátékosok közül Radovics, Becskei, Krichenbaum, Rodek, Kuzmicsov, Bjelov, Brenner, Hungler, Székelyhidi, Ojtó, Pánczél és Baksa lépett pályára, akiknek tavasszal csak felvillanásai voltak.

Kanizsán mindent megmozgattak, nagy munkába kezdtek. Kassai Zoltán ugyan nem említette, de tudjuk, hogy a sakkvezetőnek óriási érdemei vannak abban, hogy a Tungsram csapatához került a világhírű Ribli Zoltán. A segítőtárs, a barát, a régi iskolatárs, aki az igazi vezér lett s akinek csupán a jelenléte, a csapat felkészítése megsokszorozta az erőt. És jött egy másik segítség. Szilágyi Péter nemzetközi mester személyében, akik jött és győzött. A csapat megindult és bravúros tavaszi szereplést nyújtott. A „tavaszi” idény a hetedik fordulóval, a jó játékerőt képviselő Postás SE ellen 6-6-os eredménnyel indult, majd a Bp. Honvéd ellen még csak 2,5 pontra telt. Ezt követően kezdetét vette a várt feltámadás, bekövetkezett az, amire oly nagyon vártak. A Tungsram megindult, ellenállhatatlan lett.

Keckemérről hat pontot hoztak el, majd egy nagyon fontos találkozón, a Gázláng SE (Hajdúszoboszló) ellen elért fölényes győzelem (8,5-3,5) óriási lökést adott. A lámpagyáriak eltávolodtak a veszélyes zónától,

– *A ragyogó ős után tudtam, hogy a neheze hátra van, de azért bizakodtam, hogy az ötödik-hatodik hely valamelyike meglesz. Sajnos, a tavasz az ismert körülmények hatására kritikán aluli eredményt hozott, melynek során minden rossz összejött – értékelt Jéki Zoltán, majd a kerettagokról így vélekedett: – A csapatból mindössze a két idegenlégiós, azaz Kuzmicsov és Bjelov tánt ki, míg a többiek tavaszra ala-*

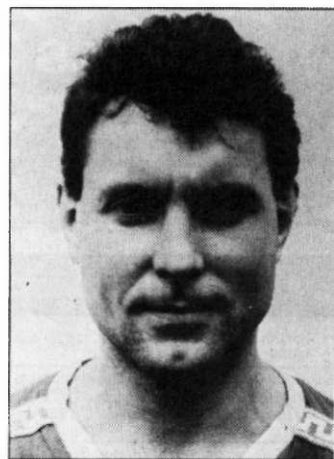
posan visszaestek. Gólkirályunk, a játékmester Krichenbaum 155 góllal az NB I-es góllistán ötödik lett, aki remek dolgokat produkált, de aztán el-eltűnt.

Az új bajnoki évadra, a negyedik élvonalbeli évre a csapat megkezdte a felkészülést, de hogy mit hoz a jövő, annak érdekében még rengeteg a tenivaló.

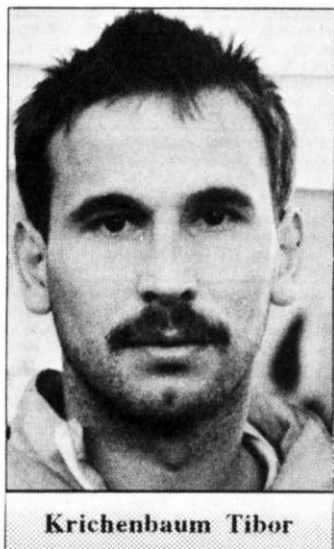
Balogh Antal

Kuzmicsov kapura tör

Andrej Bjelov

Krichenbaum Tibor

Fotók: Szepreni

akik a Zalaegerszegen sorra került megyei rangadón újabb bravúrt értek el.

– *Nagyszerű felkészítés, alapos rákészülés és remek forma hozta meg a sikert, hiszen az akkor még bajnokságra törő Csuti SK csapatát megállítottuk, amely ellen 6,5-5,5 arányban nyertünk – értékelt a csapatvezető.*

A bajnoki évvárót a helyőrségi klubban a neves fővárosi kék-fehérek, az ezüstéremre pályázó MTK ellen vívták a lámpagyáriak, amelyen az ezüstérmes fővárosiak ellen a felszabadult Tungsram csapata szenzációs győzelmet aratott 7,5:4,5 arányban s ezzel a Csuti SK csapatának sikerült az ezüstöt megszerezni.

A kitűnő eredményeket hozott tavaszi sorozatnak köszönhetően a Tungsram a nyolcadik helyet szerezte meg 74,5 ponttal (5 győzelem, 2 döntetlen, 6 vereség), ami közel 50 százalékos teljesítményt jelent.

A táblánként szereplő lámpagyári versenyzők teljesítménye: Ribli Zoltán az első táblán 57 százalékos eredményt ért el (7 mérkőzés, 4 pont), aki igazi ve-

zéregyéniség volt. Faragó Iván hat alkalommal az első, hét alkalommal a második táblán remekelt, a csapat legeredményesebb versenyzője volt (65 százalékos teljesítmény, 8,5 pont). Schneider Attila 42 százalékos teljesítménnyel zárt a harmadik táblán (13 mérkőzés, 5,5 pont).

Kiss László a negyedik táblán 11 mérkőzést vívott 41 százalékos eredménnyel (4,5 pont). Horváth Péter 58 százalékos teljesítménnyel tűnt ki az ötödik táblán (13 mérkőzés, 7,5 pont). Krutti Valér a második legeredményesebb versenyző lett, aki 62 százalékos teljesítményt ért el (13 mérkőzés, 8 pont).

A hetedik táblán Bagonyai Attila 38 százalékos lett (13 mérkőzés, 5 pont). Bodó Norbert 11 mérkőzésen 4 pontot gyűjtött (36 százalék). A kilencedik táblán Rezek Győző 8 mérkőzésen vezette a hábukat (2,5 pont, 31 százalékos eredmény) Papp Nándornak ezúttal nem ment, hiszen 10 mérkőzésen csak 2 pontot ért el (20 százalék). A tizenegyedik táblán szereplő Gerencsér József ötven százalékos teljesítményt nyújt-

tott (12 mérkőzés, 6 pont). A tizenkettedik táblán Csonkics Tünde erősség volt 58 százalékos teljesítménnyel (13 mérkőzés, 7,5 pont).

A fiatal Tamás Norbert, a legtehetségesebb ifjúsági sakkozó 8 mérkőzésen 38 százalékos teljesítményt nyújtott (3 pont), az erősítésnek érkezett Szilágyi Péter 4 mérkőzésen begyűjtötte mind a 4 pontot. Két-két alkalommal játszott Vujosevics (1 pont), Kassai Zoltán (1 pont) és Hegedűs Ferenc (0,5 pont), míg egy mérkőzésen szerepelt Sziva Erika (0 pont).

Az 1994/95. évi bajnokságot a Bp. Honvéd nyerte 103,5 ponttal a Csuti SK (92) és az MTK előtt (90,5 pont). A további sorrend: 4. Dutép (Keckemét) 85,5, 5. Miskolc 83,5, 6. Statisztika 82, 7. Postás 76,5, 8. Tungsram 74,5, 9. Mattador 73, 10. Vasas 72, 11. Haladás VSE 72, 12. Törekvés 69, 13. Gázláng (Hajdúszoboszló) 65, 14. BEAC 53 pont. (Utóbbi kettő kiesett az OB I-ből).

Balogh Antal

Július elseje amolyan előzetes volt a várható kánikulából. A sok eső után mintha megrendelésre jött volna a jó idő, hiszen a HUNGÁRIA Nagykanizsa Sportrepülő Egyesület vezetése ezt a napot választotta az idei repülőnap megrendezésére.

Dél előtt tíz órára szólt a meghívó a nagykanizsai repülőterre. Már akkor több mint harminc fok lehetett árnyékban, de ilyen nem volt, s a szélmérő is alig mozdult. A polgármesteri Hivatal Sportcsoportjának vezetője, *Kápolnás Zoltán* köszöntötte a jelenlévőket. Gondolatai gyerekkori emlékeit idézték a hajdani, óriási tömegeket vonzó helyi repülőnapokról. Szólt a máról is, a sok nehézséggel, anyagiakkal is küzdő sportrepülő-közösségéről, akik így is örömmel hozzák vissza a régít – új tervekkel, a sportág minden szépségével.

A kétnaposra tervezett program a motoros sárkányrepülőgépek látványos bemutatójával kezdődött. *Popellár Jenő*, az egyesület titkára, az események konferálója ez alkalommal köszöntötte a most kilencvenkét éves *Vellák Józsefet*, a hajdani híres repülőt, és nagy valószínűséggel a világ legidősebb sárkányrepülőjét. A vitorlázó repülő-k páros vontatása után a Tazári Honvéd SE három ejtőernyőse ugrott az egymotoros géphől, ezerkétszáz méteres magasságból. Emlékezetes marad az a nap *Bali Ferenc* veterán pilótának is, a kanizsai repülőter egykori parancsnokának. Őt köszöntötték – egy-egy puszival is – az esemény háziasszonyai, *Lang Barbara* Zala Szépe, és e napra választott udvarhölgye, *Kun Zsuzsanna*. A szép leányzók egy fiatal kanizsai repülőt is kitüntettek kedvességükkel. Ifjú *Sebestyén János* karonfogva vezették Mikrofón elé, aki elmondta, hogy a

REPÜLŐNAP

Kecskeméti Repülőiskola harmadéves hallgatója, és két év múlva lesz vadászrepülő pilóta.

Popellár Jenő klubtitkár mennyi elfoglaltsága közepette szakított időt arra is, hogy hétköznapijairól szóljon a Kanizsa Dél-Zalai Hetilap olvasóinak.

– Harmadik alkalommal rendezünk repülőnapot itt Nagykanizsán, mely bizony hosszú és komoly előkészületet igényel. Cél, hogy bemutakozzunk, az érdeklődők megismerjék, megszeressék a repülést. Úgy gondolom, minden olyan város, melynek repülőtere van, gazdagabb olyannal szemben, ahol ez nincs. Egy repülőklub munkája, az itt folyó élet csak színesíteni tudja a város sportéletét. Jelenleg negyvenhatan vagyunk itt a klubban. Nagyon nehezen indultunk a rendszeres klubélettel, hiszen küzdelmes előzmények után ezerkilencszázkilencvenben szerveződöttünk egyesületté. A régmúlt színes volt komoly repülőélettel, mely ezerkilencszázhatvannyolcban megszűnt. Több évtized után, egyéni kezdeményezésekkel alakult egy sárkányrepülő klub, majd ezerkilencszázkilencvenben a kaposvári vitorlázó repülők kanizsai szakosztálya és az itt lévő sárkányrepülő klub alakították meg a mai egyesületünket. Komoly gondjaink voltak, mert sem repülők, sem hangárunk nem volt. Sokszor erőn felüli társadalmi munkával próbáltunk magunkon segíteni, miközben a nagy nehézség árán megépített hangárunkat ezerkilencszázkilencvenháromban természeti katasztrófa érte, és tönkrementek repülőgépeink is. Újra kellett kezdeni, szinte az elejéről. A klubtagság összefogott, sok helyről kapott segítséggel újra áll már a hangárépület, gyarapodtunk gépekkel is. Jelenleg három vitorlázógépünk, és két sárkányrepülőgépünk van. A klubtagok tulajdonában is vannak sárkányrepülőgépek, saját üzemeltetésben. Ami a vitorlázó gépeinket illeti, kiképzési feladatokat el tudunk velük látni, de versenyzésre nem alkalmasak. Bízunk abban, hogy

jövőre ez a gondunk is megoldódik. Az eddigi eredményeink így is szépek. *Ferincz Vince* sárkányrepülő pilótánk kétszeres magyar bajnoki címmel rendelkezik, de ott volt jó eredményekkel az Európa- és világbajnokságon is. Ő jelenleg is tagja a magyar válogatottnak. A szakosztályból többen tagjai voltak a válogatott keretnek: *Kém Sándor*, *Dolmányos László*, *Tóth László*, *Bali Ferenc*, *Koleda Frigyes* és *Marics István*. Valamennyi sárkányrepülő oktatói szakszolgálati vizsgával rendelkező pilóta. Vitorlázórepülő szakosztályunkban hét ezüstkorszorús pilóta van, ugyancsak szakszolgálati engedéllyel. Nem feledkezünk meg az utánpótlásról sem. Minden évben meghirdetjük a vitorlázó és a sárkányrepülő szakosztályunkba történő felvételt. A növendékek kiképzése folyamatos, a repülésben B, C és D vizsgák sorozata kell ahhoz, hogy a pilótavizsgáig eljussanak. Ez évben nyolcan kezdtek el, és fele már eljutott az egyedül való repüléshez. Most éppen a kéthetes repülőtáborunk felénél tartunk, s ha az időjárás engedi, ilyenkor mindennap repülünk. A tábor idejére gépeket bérlünk, hogy minél több vizsgafeladatot tudjunk teljesíteni. Ilyen bérletmény az egymotoros PZL Gavron típusú vontatógép, hogy a pilóták a vontatásos kiképzést is elsajátíthassák, és gyakorolják.

A két nap során volt még vitorlázó bemutató, sárkányrepülő vontatás, műrepülés, ejtőernyős ugrás, a látottakat többször ismételve amolyan kedvesnálóként, a bátrak sportjához. Ahogy forgalmasabb lett a légtér, úgy lett egyre nagyobb közönsége az eseményeknek. Aki akart repülhetett is vitorlázó, motoros, vagy motoros sárkányrepülőgéppel egy iskola-körre, városnézésre. A vitorlázógéppel sikeresen landolt legelső utas csak annyit mondott: jó volt, szép volt.

Tóth Ferenc

KANIZSA VÁRA

1568-tól Kanizsa királyi végvár lett. Az akkori szokások szerint ellátása a várhoz tartozó falvak, az úgynevezett vártartomány feladata lett volna. A török pusztítás miatt ez lehetetlenné vált, ezért a király a lecsökent bevételek pótlására portánként két forint hadiadót vetett ki. Az ingadozó bevételek is okai voltak annak, hogy az ezeröttszáz éves vége fele szinte soha nem volt meg az előirt létszám: 400 huszár, 400 hajdú és 300 német puskás. Az is előfordult, hogy a vár őrsége csak száz főből állt. Pedig az állandóan portyázó törökök távol kellett tartani, a szomszédos kis tartományok segítségét kellett nyújtani. A vár építése még be sem fejeződött, amikor a város újjáépítésével kellett foglalkozni, hiszen 1573-ban a török porig égette. Az építkezésen túl sürgős feladat volt a kanizsai őrség megerősítése. Hosszas hazavona után száz német puskást rendeltek ide, de sem nekik, sem a hajdúknak, sem a huszároknak nem volt elég fegyvere, ennyivalja, szoldjuk kifizetése gyakran elmaradt. Ha a kanizsai előirt létszám teljes lett volna, akkor biztosan az egyik legerősebb magyar végvárnak tarthatnánk. Azonban a város híres volt fizetőkép telenségéről, ezért vezető állásokat, mint például a hadnagyit gyakran be sem tudták tölteni. A törökök jól ismerték ezt a helyzetet, ezért állandóan Kanizsa körül ögelegtek, pusztítva a kisebb falvakat, várakat. A király, a katonák panaszos leveleire választ sem adott, ez elmaradt szoldot pedig egyáltalán nem küldte. A felégett város felépítése megtörtént, de láthatóan gyengében erődített volt, mint a vár. Védelmi helyzetét mutatja, hogy míg a vár egy természetes szigeten és kismértékben feltöltésen helyezkedett el, addig a város a mocsártól elhódított területen állt. A négy éjtáj fele nyílt kapuja, amelyek előtt hid ívelte át a várakat.

Az ezerhatászás előtti években a vár őrsége már képtelen volt megállítani a török bevételeket. Az állandó főkapitányváltás egyenesen szerencsétlenné tette a helyzetet, hiszen az állandóság egyféle biztonságot is jelenthetett volna.

B.E.

FELHÍVÁS!

Szereted a kerti munkát, szívesen gondozod a növényeket? Ha már elvégezted az általános iskola nyolcadik osztályát, jelentkezz a Nagyrác Utcái Általános Iskola Szakiskolájába, hogy **kertészetet tanulj!**

Korlátozott számban a gazdaasszony-képzőbe és varrónőnek is fogadunk el jelentkezőt.

CÍMÜNK:

Kiskánizsa, Nagyrác u. 26.
Dömötörfy Miklósné
igazgató

KANIZSA D.Z. HETILAP

KANIZSA Dél-Zalai Hetilap

Főszerkesztő: Dóró János. **Munkatársak:** Dukát Éva, Gombás Imre, Kovács Rita, Lukács Ibolya. **Titkárságvezető:** Bence Ildikó. **Szerkesztőségi titkár:** Fischer Judit. **Külső munkatársak:** Balogh Antal, Balogh László, Bödör Béla, Buki Erzsébet, Horváth Ilona, Lencsés Gábor, Pungor Attila. **Szirovicza Miklós**, Tóth Ferenc. **Szerkesztőség:** Nagykanizsa, Terv u. 3. **Leveleim:** 8801 Nagykanizsa, Pf.: 154. Tel.: 93/310-540 Tel./fax: 93/312-305. **Computertechnika:** Antal Livia, Borda Menyhért és Foga Kálmán Zalaegerszeg, Kossuth u. 45-49. Tel.: 92/315-800. **Kiadja a Szociális Foglalkoztató Nagykanizsa**, Terv u. 3. Tel.: 93/311-457. **Felelős vezető:** Soós Sándorné. **Gazdasági vezető:** Metzger Istvánné. **Nyomja a Zalai Nyomda Rt.** Zalaegerszeg, Gorkij u. 1. Tel.: 313-550. **Felelős vezető:** Somogyi Tibor ügyvezető igazgató. **Terjeszti a Magyar Posta és a Szociális Foglalkoztató Nagykanizsa.** Előfizetési díj: egy hónapra 100 Ft. **Lapzártá:** A megjelenést megelőző kedd 12 óra. **ISSN 0865-3879**

KANIZSA

MEGJELENIK: MINDEN PÉNTEKEN

VII. évf. 28. sz. 1995. júl. 14.

PECÁSOK, STRUKTÚRA- VÁLTÁS, LAKÁS- TÁMOGATÁS

Beszámoló a bizottsági ülésekről.

2-3. oldal

KÜL- KAPCSOLATOK

Krémer József a város képviselétéről

4. oldal

A CENTRÁL ÉTTERME

Koszorú Ferenc a vendéglátásról

6. oldal

SORSOK

A kisebbségi önkormányzat munkájáról

10-11. oldal

PERBEN AZ AUTÓ- KLUBBAL

Dr. Izsák Attila az ügy állásáról

12. oldal

NEM CSAK NŐKNEK

Érdekességek, szórakoztató írások

20-21-23. oldal

BÚCSÚ AZ NB I-TŐL

Sporttudósítások.

24-25-26-27. oldal

MDF FIDESZ egyeztetés

A Magyar Demokrata Fórum helyi szervezete egyeztető megbeszélésre hívta a nagykanizsai Fidesz Magyar Polgári Párt csoport vezetőit. Ez a találkozó egy olyan sorozatos, állandó kapcsolattartás első eseménye, amit várhatóan a többi ellenzéki párt helyi szervezeteivel is folytatni fog az MDF. Felvázolták egy kanizsai polgári csoportosulás – egyesület, egyesület, kör – létrehozását, melynek keretében a polgári gondolkodású személyek és társaságok

együttgondolkodásának tere születne meg. Ez az elképzelés egybeesett a FIDESZ-MPP kanizsai szervezetének terveivel is, hiszen a fiatal demokraták is hasonló szerveződés létrehozására készültek. Mint a fórumon elhangzott, a KDNP-vel is egyeztetésre kerül sor már e héten és közösen gondolkodhatnak olyan személyiségben, aki az egyesülés vezetését is elvállalná, akinek személyét minden fél el tudja fogadni. Ilyen személyként vetődött fel Rajnai

Miklós neve. E közösen elfogadott személyiségeket illetően az MDF részéről elhangzott, hogy a polgári pártoknak nincs könnyű dolguk a tekintetben, hogy egy majdani elnökválasztás idején megtalálják azt a karizmatikus személyiséget, aki jelöltként eséllyel indulna. A FIDESZ, a KDNP és az MDF, ma talán egy ilyen személyiséget tudna közösen kiállítani, a három párt külön-külön sem többet.

L.I.

KOVÁSZNAI VÖRÖSKERESZTESEK

Vasárnap utazott vissza Kovásznára az a harminckett tagú Vöröskeresztes küldöttség, mely négy napos szakmai programon vett részt a kanizsai szervezet meghívására. A testvérvárosi csoport az eltöltött időben tájékozódhatott a vidéki szervezetek működéséről, a kanizsai átmeneti szállás és a helyi szervezet munkájáról. Ennek keretében látogatást tettek a kerecseny-

orosztonyi Vöröskeresztnél. A szakmai programot kiegészítette némi pihenés is, így az erdélyi város polgárai kirándulást tettek Keszthelyen és Zalakaroson. Ez utóbbi helyszínen a polgármester is fogadta őket. Természetesen a vendéglátók a közeljövőben viszonzózzák majd a látogatást, mikor is július 23-tól hasonló tapasztalateserén vesznek részt Kovásznán.

A kovásznai költségek kanizsai tartózkodásában nem csekély szerepet vállalt a Zalahús helyi gyáregysége, a Bonhonetti Rt., a Mini, a Centrál és a Fortuna vendéglő, a kanizsai kisebbségi önkormányzat, valamint Szabó Imre, akiknek a Vöröskereszt ezúton is köszönetet mond.

K.R.

Betörtek a LIGA-hoz

Július negyedikétől ötödikére virradó éjszaka betörtek az Erkel Ferenc Olajipari Művelődési Házba. Az irodák, termek és a büfé ajtait befejezve az egész épületet végigjárták a hivatalnokok. A legnagyobb felfordulást a LIGA Irodában hagyták maguk után: tönkretették az ajtózárat, az írásztafiókat, szétszörték a dokumentumokat és elvitték a házipénztár tartalmát is, 7600 forintot. A pénzen kívül más nem tűnt el, a diktafonok, fényképezőgép, kártya és egyéb eszközök, technikai tárgyak sértetlenül a helyükön maradtak.

N.L.

Holttest a kútban

Kábelrobbanáshoz riasztották július 3-án délután a helyi tűzoltókat a DEDÁSZ Batthyány utcai transzformátor házához. Személyi sérülés szerencsére nem történt.

Másnap eddig ismeretlen okból Sormáson körülbelül két hektárnyi learatott árpa gyuladt ki és égett el. A becsült kár húszezer forint.

Július 9-én szomorú feladat hárult tűzoltóinkra, mikor Kisfakoson a Damjanich utca egyik házában kútjából kellett egy holttestet kihúzniuk.

K.R.

Határnyitás

Július 16-án (vasárnap) a helyi önkormányzatok kérésére két víziátkelőhely kerül megnyitásra. Murakeresztúr és Alsódomború között a horvát településen lévő búcsú okán reggel hattól este kilenc óráig közlekednek kompok a Murán. Molnári és Kotori között motorcsónakkal szállítják majd az érdeklődőket délelőtt tíztől este kilenc óráig a magyar községben megrendezésre kerülő lovasnapokra. Mindkét ideiglenes átkelőt érvényes útiokmányokkal rendelkező magyar és horvát polgárok vehetik csak igénybe.

K.R.

Városfejlesztési és
Környezetvédelmi Bizottság

Parkolók Horgászok Illegális lerakók

A Gazdasági és Városüzemeltetési Bizottság közösen kezdte meg munkáját az elmúlt hét szerdáján a Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottsággal, hogy meghallgassák *Dr. Kálmán László* tájékoztatóját. A győri szakember csapata, a BAUCONSULT Mérnöki Iroda készítette idén májusban azt a vizsgálatot, mely városunk központjának parkolási lehetőségeit volt hivatott felmérni. E fórumra valamennyi képviselő elé került az a munkaközi anyag, mely Kanizsa belvárosa közterületi jármű elhelyezésének fejlesztési koncepcióját és a fizető parkoló rendszer rehabilitációját foglalja magában. Ezt követően a két bizottság külön folytatta ülését.

A VKB második napirendje szintén egy írásban elkészült tájékoztató volt, melyet az IKI készített az önkormányzati ingatlanok elidegenítéséről. Ezek után ismét a Horgász Szövetség szerződéses ajánlata került az asztalra. *Dr. Fodor Csaba* emlékeztetett az előző napi önkormányzati ülésen született egy határozat, miszerint tárgyalni kell a horgászokkal a horgászásra kijelölésre kerülő partszakaszokról, ám nem nevezték meg ki legyen ennek a felelőse. Így az elnök úgy határozott ezt a feladatot bizottsága látja el. Emellett kijelentette továbbra sem híve annak, hogy a horgászok használhassák céljaikra a kis szigetet. *Óri Sándor* úgy vélte a pecásoknak jogos igénye, hogy ne csak azon a kis területen úzzák hobbijukat, melyet a korábbi ülésen elfogadtak. *Karmazin József* hangsúlyozta nem kérték a horgászok a keleti partot. Ezt erősítette meg *Schmidt László* is a tizenegy horgász egyesület elnökeivel folytatott megbeszélésre hivatkozva. Ő környezetvédelmi szempontból még az egész nyugati partot is túlzásnak tartotta, mivel a tanulmányt készítő szakemberek szerint is e partszakaszon csupán ötszáz méteres hosszon lehetne megengedni a horgászatot. Végül a testület úgy foglalt állást a szigeten és a keleti parton semmilyen körülmények között nem tartják jó-

nak a horgászatot, a nyugati parton viszont igen.

Ezután a Nagytérségi Területfejlesztési Stratégiai terv-hez kapcsolódó közalapítványi kezdeményezéshez való csatlakozást véleményezték. Erről egyhangúlag úgy vélekedtek legyen a város is alapító tagja ennek az alapítványnak.

Egy palini garázkijelölési kérelem került mindezt követően terítékre, majd a többször említett *Pirk Ambrus* féle belvárosi utca és térberendezés tanulmányterve, hogy támpontot nyújtson újabb két kérés elbírálásához. Városi, számítógép vezérlésű információs tábla elhelyezését két helyszínen – az autóbusz-pályaudvarhoz és az Eötvös téri bevásárló központhoz – tartották elfogadhatónak.

A második kérelem Halász Lászlótól érkezett, aki Kölcsey úti lebontandó pavilonja helyett szeretett volna új árusító helyhez jutni. A bizottság megvizsgálta a lehetőségeket és úgy döntött, az Eötvös téren a parkoló végénél – ahol jelenleg a műkö virágtartók találhatóak – még elhelyezhető volna három városképbe illő pavilon. Ezek közül az egyiket megkapná Halász László, a másik kettőt pedig meg kellene versenyeztetni.

Végül utolsó napirendként *Erdős Péter* vázolt egy akcióprogramot az illegális szemételepek felszámolására.

K.R.

Oktatási, Kulturális és
Sportbizottság

Koncepció vagy struktúra- rendezés?

A *dr. Horváth György* vezetésével összeült bizottság egyetlen – igaz sok területtel összefüggő, szerteágazó – témát tárgyalt: az oktatási koncepciót. Az elnök már bevezetőjében hangsúlyozta, a koncepció elkészítése egészen addig nem lehetséges, amíg az országos szintű jogszabályok meg nem jelennek. Ehhez a véleményhez később kapcsolódtak a bizottság más tagjai is. Az első megbeszélésen addig alapvető kérdésekről lehet véleményt cserélni, de a törvényi előírásokat meg kell várni. *Dr. Horváth György* felsorolta, melyek azok a kérdések, amelyeket nem lehet halogatni, amelyek kikerülhetetlenek. Kardinális kérdés, hogy hogyan rendeződik a piarista

iskola ügye, ugyanis az elhelyezésük, az igényeik nem egyértelműen elfogadhatók a város számára. A piaristákkal tárgyalni kell, a polgármesternek kell eljárnia ez ügyben. A jövő alapelvei között említette az elnök, hogy alaposan meg kell vizsgálni, mennyi létesítményre van szüksége a városnak; minden oktatási intézmény vonuljon vissza a saját épületébe; versenyhelyzetet teremtenek a szubjektív feltételek, amelynek célpontjai a gyerekek. Az objektív feltételek – épületek – mellett a szubjektív feltételek alakulásának vizsgálata is elengedhetetlen, hiszen egy hosszútávú vagy akár középtávú tervezéshez tudni kell mennyi a prognosztizálható tanulók, illetve pedagógusok száma. Új helyzetet teremt az is, hogy a városkörnyéken fokozatosan szűnnek meg iskolák. A művelődési osztály szerződéseket köt a kis településekkel, mintegy száz bejáró gyerekre – ez négy osztálynyi tanuló – lehet számítani a kanizsai iskolákban. Nem lehet figyelmen kívül hagyni az országos beiskolázású intézmények kérdését sem, hiszen ez hatással van és lesz a város oktatásügyére is. A jó iskolákat tovább kell erősíteni, a peremkerületeket segíteni. Kiskanizsán a felsőtagozatos oktatást a Templom térré kellene koncentrálni, a Nagytrác utcai iskolában pedig a szakiskola jellegét kellene erősíteni – mondta *dr. Horváth György*. Az óvodák esetében a keretszámok meghatározások, összevonásokra – első körben csoportösszevonásra, majd óvodák összevonására – is sor kerülhet. Emellett el kellene gondolkodni a félnapos csoportok működtetésében is, hiszen ez szakmai feladatokat is ellátna, de a pedagóguskérdésben is megoldást jelenthetne. A nevelési-oktatási intézményeknél jelentkező pedagógusfelesleg problémakörnek kezelésében az elsődleges szempont a minőségi munka kell hogy legyen. Az esetleges főiskolai képzés mellett a bizottság elnöke említést tett vitaindítójában az átjárhatóság kérdéséről, a helyi tantervek önkormányzati szintű koordinálásáról, ellenőrzéséről. Hangsúlyozta, szerinte egységes tantervek alapján kellene tanítani egy városban belül.

Subján Imre felhívta a figyelmet arra, hogy a tervezést időrendi munkavégzéssel kellene ütemezni, elvégezni határidőkkel, részenként lezárni. A piaristák kérdése nemcsak az általános iskolákat, de a kö-

zépiskolákat is befolyásolja. Nem kellene a beiskolázás tekintetében ennyire liberálisnak lenni, a beiskolázási körzetek más városokban is elsődleges szempontok. A bejáró tanuló lakóhelyével kötött szerződések értelmében a települések csak egy helyre küldjék a gyerekeket, az iskolák pedig nem fogadják be a máshova „szereződött” falvak gyermekeit. Az ifjúsági házat *Subján Imre* szerint a HSMK-nak kellene felvállalni, a Zemplén iskola kérdésében pedig végleges döntést kellene hozni. A versenyhelyzet teremtése kérdésében az volt a véleménye, hogy ez ellentmond a nem egyenlő feltételeknek. Megkérdőjelezte azt is, hogy kell-e a városnak ennyi világbanki osztály. A koncepciónak azt is tartalmaznia kellene a szakmai feladatok mellett, hogy az iskolák milyen ütemezésben lennének részei a rekonstrukciós programnak, hiszen az épületek felújítása állandó feladat. *Horváth Ferenc* arra kérte társait, ne feledkezzenek el annak hangsúlyozásáról, hogy nem a koncepcióról tárgyalnak, csupán annak egy részéről, a struktúra átszervezésének lehetőségeiről vagy kényszerítő tényezőiről. Kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a kidolgozásra kerülő terveket vajon a közgyűlés figyelembe veszi-e egyáltalán, ugyanis eddig az irányú ténylegesüket folytatva ilyen eljárásra is számíthat a bizottság. A piaristákkal kapcsolatban szinte fölösleges arról ábrándozni, hogy esetleg elfogadnak más megoldást is, mint hogy egy helyen, egy tömbben helyezkedjen el az egész intézmény. Ez a hely pedig a Zsigmondy-Winkler és a Hunyadi iskola által határolt terület. Egy piarista oktatási centrum befogadásának elutasítását egy város tekintetében elképzelhetetlennek tartja. Abban a kérdésben, hogy hány iskolára van szükség, *Horváth Ferenc* szerint csak a belvárosra kellene koncentrálni. Attól óva intett, hogy konkrétan kimondják, melyik intézménynek kell megszűnnie. Véleménye szerint az alkalom adtán beinduló lobby új helyzetet teremtenek, véresen komoly helyzetet teremtenek. Hangot adott annak az érzésének is, hogy öt év múlva is ennyi iskolája lesz Nagykanizsának, amennyi most van. Ha mégis megszüntetésre kerül iskola, a felszabaduló pénzt mindenképpen tartsák az ágazatban. *Marton István* szerint nem szabadna figyelmen kívül hagyni azokat

a népességi prognózisokat, amelyek mind országos szinten, mind városi szinten rendelkezésre állnak. A helyi felméréseket 2005-ig ki kellene terjeszteni, mert addig garantáltan fogy a népesség. Ez meghatározza az oktatási koncepció kérdését is. A koncepcióhoz elengedhetetlen a törvények végrehajtási utasítása is, amire még tovább várni kell, ha a jogszabályok kihirdetésre is kerülnek. Ha ez nem bonyolódik le ebben az évben, **Marton István** szerint Kanizsán nem is lehet számítani arra, hogy választásokra készülődve meglépnék a változtatás kérdéseit. Meggyőződése az is, hogy négy utca által határolt oktatási centrum a piaristák nélkül nem tudja megtartani funkcióját, mert kifogynak a gyerekek, s így az iskolák is leépülnek. Nagy hibának tartja a képviselő a Vécsey-Petőfi iskolák összevonását, helyette a Hunyadival kellene a Vécseyt egyesíteni, szerinte ráférne a szakmai megerősítés. Szóba került még a volt úttörőház kérdése is. **Marton István** szerint is a HSMK-nak kellene születtől a halálig szolgáltatni a kultúrát. Az épületbe a zeneiskolát költöztetné, mert a volt Krátky-féle ház jól értékesíthető, az ifjúsági ház pedig alkalmas lenne mind zeneoktatásra, mind hangversenyek rendezésére. A vita folytatása a következő üléseken következik.

L.I.

Gazdasági és Városüzemeltetési Bizottság Rendkívüli ülés

Múlt héten szerdán rendkívüli ülésén két napirendi pontot tárgyalt meg a GVB. Mint **Kovács Tamás** elnöktől megtudtuk az egyik napirend egy állásfoglalás megalkotásával foglalkozott, amelyre az IKI vezetője kérte fel a bizottságot. A másik napirendi pont keretében a bizottság egy már korábban vitatott témát tárgyalta, az Üveggyárban létrehozandó kft. földigényét. A bizottság úgy döntött, amennyiben a gyárat a dolgozókból álló kft. működteti, abban az esetben lemond a város a gyár területén lévő föld tulajdonjogáról, s cserébe a Május 1 utcai művelődési ház tulajdonjogát kéri.

D.É.

Egészségügyi és Szociális Bizottság

Beiskolázási segélyek, lakástámogatás

Dr. Csáka Iván elnökletével tartotta soron következő ülését a bizottság. A hivatal szakosztályának illetékese elmondta sürgető kérdésben kell döntenie a bizottságnak. A beiskolázási segélyek odaítélése előtt a költségvetésből a segélyezésre elkülönített pénzalapból a rendszeres nevelési segélyre szánt ez évi tizennyolcmillió forintból júniusra már csak nyolcmillió maradt. Hiába pályáztak, előreláthatólag a pénz nem lesz elég decemberig. Ha csak a rendszeres nevelési segélyben részesülők kapnának beiskolázási segélyt, akkor igazságtalanul járnának el azokkal szemben, akik évente csupán egyszer, a tanévkezdés előtt kérnek az önkormányzattól támogatást. A szakemberek szerint ha átcsoportosítanak kétmillió forintot a beiskolázási segélyekre, megoldható lenne, hogy a rendszeres nevelési segélyben részesülők maximum ezer forintnyi, az ilyen támogatásban nem részesülők minimum ezeröttszáz forintnyi természetbeni támogatást kaphassanak – vásárlási csekk formájában. Igaz, így az átmeneti segélyekre szánt pénzüsszeg csökkenne nagy mértékben. A legutóbbi felvetésre a bizottság elnöke elmondta, a közgyűlésen a költségvetés vitája során elhangzott, hogy addig ad a város segélyt, amíg tud. Az viszont megfontolandóvá teszi a kérdést, hogy mit szól ehhez a lakosság és hogyan vélekedik a testület. A bizottság tagjai közül **Debreczeni Attila** véleménye szerint a sürgősség, a sorrendiség fontos tényező, de gondban lesznek, ha majd az átmeneti segélyek odaítélése során hiányzik az átcsoportosított összeg. **Balogh Tibor** megkérdőjelezte, hogy a rendszeres nevelési segélyben részesülőknek adható beiskolázási segélyt mindenképpen oda kell-e adni. Az illetékes szerint hiába tartozik ez is az adható segélyezési formák közé, aki rendszeres nevelési segélyben részesül, rászorul a beiskolázási támogatásra is. A kétféle millió forint beiskolázási célra való átcsoportosítását a bizottság végül egyhangúlag támogatta. Az egészségügyi és szociális osztály képviselője tájékoztatta a bizottságot arról, hogy befejezték a rendszeres nevelési segélyben részesülők felülvizsgálatát. Akár hatvan eddigi kedvezményezett kieshet ebből a körből, de az is lehet, hogy a fellebbezések után csak harminc. A fellebbezések halasztó hatálya miatt mindenképpen várni kell az újonnan belépőkkel, hiszen a rendelet értelmében csak a megszűnő támogatások helyére kerülhet új támogatásban részesülő. Az osztályon nagy számban felgyűlt kérelmekről sok esetben azért nem született döntés, mert a költözés után hiányos ügyiratok is visszamaradtak, s így a kifizetéseket nem lehetett lebonyolítani. Gondot jelent még az is a szférának, hogy például a legutóbbi számlaellenőrzéskor az állam tartozott az államnak, ugyanis az államnak megelőlegezett pénzek nem kerültek leutalásra a város számlájára. A bizottság ezután zárt ülés keretében folytatta munkáját, s a fellebbezésekkel valamint a lakástámogatási kérelmekkel foglalkozott. Ez utóbbiak a bizottság után a polgármesterhez kerülnek, aki saját hatáskörben dönt, majd nyilvánossá teszi a támogatásban részesülők névsorát. Ezzel kapcsolatban bárki bejelentéssel élhet a lista kifüggesztése után.

L.I.

Környezetvédelmi Felügyelet

Szennyvíz, törmeléklerakás

A szippantós kocsit megspórolták ugyan Miklósfán a Miklósfai utcában lakó polgárok, ám a Környezetvédelmi Felügyelet helyszíni bírságát nem. A hat ház tulajdonosai az utcára kiengedett szennyvíz fejében kétezer forintot szurkoltak le.

Ismét sűrűsödnek az ebtartási rendelethez kapcsolódó ellenőrzések szerte a városban. Az elmúlt hét csütörtökén például Palinban fenyegette befogás „veszélye” a kóbor kutyákat. Az akció keretében egy ebet szállítottak el a gyepterületre, három kedvenc után pedig a gazdik fizették meg a helyszíni bírságot.

A szennyvíztisztítóval szembeni erdőszélen, a récei út mellett építési törmelékot raktak le július 5-én délután az ACX 196-os forgalmi rendszámú autó utánfutójáról. A Környezetvédelmi Felügyelet munkatársai azonban fülöncsípték az illegális hulladékelhelyezés közben a tetteseket és feljelentést tettek ellenük.

BALOGH

TETŐFA-ÉPÍTŐANYAG
KERESKEDÉS

8800 Nagykanizsa, Kemping u. 4. Tel.: 93/310-202

KEZDJE A LEGJOBBNÁL!

Kibővült szolgáltatással várjuk Önöket.

Tetőfa méretre vágva, extra méretben is.

Komplett tetőanyag, rövid határidővel.

Tetőfólia, tetőléc, zsaludeszka, palló folyamatosan kapható ill. megrendelhető.

Ács szakembert ajánlunk.

Kedvező áron kínálunk fuvarlehetőséget.

*„Jót mindig a legjobbtól...”
MINDEN fát a Baloghtól!*

Nk., Kemping u. 4.

Tel.: 93/310-202

KÜLKAPCSOLATOK

Városunk önkormányzatának legutóbbi ülésén Krémer József kérdést intézett a polgármesterhez, melyben többek között nemtetszését fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a közgyűlés és a hivatal elhanyagolja azt a tevékenységet, melynek kapcsán a város külkapcsolatait fejleszteni, a város érdekében hasznosítani lehetne.

– Egy város nem teheti meg, hogy nem foglalkozik lehetőségeihez mérten ezzel a területtel – kezdte Krémer József. – A mostani gazdasági körülmények között nagy szükség van a nyitásra. Az előző választási ciklusban jó irányba kezdett el mozogni a városvezetés, hiszen mind a puchheimi, mind a gleisdorfi kapcsolatainknak eredményei vannak. Jó, hogy

a szomszédos államokkal, Auszriával és a volt Jugoszláviával már idejében felvette a város a kapcsolatot. Ugyanilyen nyitásra lenne szükség többek között a tőlünk keletre fekvő országokkal kapcsolatban is. Hozzátenném, például a volt Szovjetunió utódállamaiban jelen vannak kanizsai vállalkozók is, akár a kőolajiparra, akár más ipari ágazatokra gondolunk. A gyakorlat viszont azt mutatja, hogy a lehetőségeink jobbakként, mint amennyit kihasználunk belőlük.

A képviselő nehezményezte, hogy legutóbb nem képviselte

senki Nagykanizsa Megyei Jogú Várost a megyegyűlés Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságában, amikor Zala megye számára egy francia külkereskedelmi főiskola leteleptetésének lehetőségét ajánlották fel. Erre a lehetőségre azonnal „vevő” volt mind Zalaegerszeg, mind Keszthely. Kanizsa azonban – ahol egyébként dugába dőlt éppen a közelmúltban egy külkereskedelmi főiskolai képzés terve – jelenlét hiányában igényét sem tudta bejelenteni az ajánlatra.

– Bármennyire is van a polgármesteri hivatalnak külkapcsolat felvételével, ápolásával,

koordinálásával foglalkozó referense, véleményem szerint a testület tagjai közül is foglalkozni kellene valakinek kifejezetten a külkapcsolati kérdésekkel. Hogy ezt tanácsnoknak hívják vagy referensnek, az teljesen mindegy, de szükséges, hogy legyen valaki, aki a várost a legfelsőbb szinten képviseli e tekintetben. Természetesen az egész külkapcsolattal foglalkozó tevékenységet egy ember nem végezheti. Minél kiterjedtebb kapcsolattal rendelkező egyéneket kell bevonni ebbe a munkába. Már csak azért is fontos ez – a térben való jobb terjeszkedés, nyitás mellett –, mert ezek a más országokkal való „találkozások” nemcsak gazdasági kapcsolatokat jelentenek, hanem kulturális vagy éppen más szakmai kapcsolatot is.

Krémer József elmondta, hogy véleménye szerint a városi szintű kapcsolatfelvétel az út kezdete lehet, ezek további alakítása az adott térségben, az adott témában érdekelteken múlik. A külkapcsolatok egy célja csupán, hogy a városnak is konkrét gazdasági haszna legyen ebből, a városnak a keretet kell biztosítani ahhoz, hogy vállalkozói, cégei, intézményei, csoportjai profitáljanak az együttműködésből. Lehet városi szintű találkozókat rendezni, meghívásoknak eleget tenni, de a „nagyokhoz” hasonlóan a delegációk része kell, hogy legyen a különböző ágazatok egy-egy képviselője is. A megyegyűléshez hasonlóan létre lehet hozni a nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó team-et – bizottságot, csoportot – vagy a már nem kis ideje szóbanforgó tanácsnoki tisztséget, ám a dolog lényege a kapcsolatfelvétel realizálása. Igazi együttműködés akkor lesz, ha nemcsak terv, de tény is lesz egy ügyből. A polgármester bejelentése szerint a tanácsnoki rendszerrel az augusztusi közgyűlésen lesz szó.

CSÖKKENŐ TANULÓLÉTSZÁM

Foglalkoztatási gondok levezetése két szakaszban...

Amíg az 1993/94-es tanévben száznegyvenháromezren végeztek az általános iskolákban, és közülük ötvenkilencezren tanultak tovább szakmunkásképzőben, addig az előzetes felmérések szerint az 1995/96-os iskolaévben csak száztizenhét ezren fejezik be a nyolcadik osztályt, és a szakmunkásképzőben harmincháromezer-hétszázán kezdik majd meg a szakmatanulást. Gimnáziumi területen a képkezdőbb, hiszen négyszázalékos növekedésre számítanak, míg a szakközépiskolákban is csak két és fél ezres csökkenést prognosztizálnak az előzetes felmérések. A Széchenyi István Ipari Szakközép és Szakmunkásképző Iskola igazgatójával, Tóth Lászlóval néhány aktuális kérdéstről beszélgettünk.

– A tanulólétszám csökkenése, a kollégiumok megszűnése értelemszerűen magával hozza az osztályok számának a csökkenését is. Az előbbieket miatt bekövetkező foglalkoztatási gondok levezetésére két szakaszt kellett beiktatni. Az egyikben a kollégiumot megszüntetjük, március 26-i önkormányzati határozat és az indítható első osztályok számának az elrendelése ugyancsak érzékenyen érintette iskolánkat. A második szakaszt meghatározta a tanévzáró konferencia után kialakult osztály- és szakcsoport csökkenésének ténye...

– Melyek a kritikus területek és ezen belül a szakmák?

– Elsősorban a vasipari terület, ezen belül: a szerkezelakatos, a géplakatos, a hegesztő és az esztergályos szakma. Ezt követi a villamosipari terület, azon belül: a villanyszerelő szakma, amely iránt meglepően csekély az érdeklődés az utóbbi két-három évben.

– Az oktatói és a vezetői állományánál ez milyen változásokot tesz indokolttá?

– A fő gondjaink a gyakorlati oktatás területén mutatkoznak. A csoportok megszűnése és a nagyvállalati képzésben résztvevők igénycsökkenése néhány oktatói státuszt feleslegessé tett. A vezetés szerkezetében egyelőre mélyebb változásokat nem tervezünk, erre eldéláthatólag egy-három éven belül kerül sor. A kollégium vezető állása megszűnt, rövidesen sor kerül a gyakorlati oktatásvezetői létszám csökkentésére is... Ez több tényező függvénye: így a tanulólétszám további alakulása, az iskola szakmai struktúrájának az alakulása a szakmák ismeretében. A szakoktatói állományt érinti a legjobban a karcsúsítási intézkedések sora. Összességében kilenc szakoktatótól, két nyelvétanártól, három technikai dolgozótól váltunk meg eddig, egy kollégiumi nevelőt, három technikai dolgozót a Cserháti Gépészeti Szakközépiskola az át-helyezett kollégistákkal együtt átvesz.

– Az előbbieket tükrében hány

osztály, hány szakmai csoport indítását tervezik?

– Tizenegy első osztály indítását tervezzük, osztályonként 32–34-es létszámmal. Tizennégy második, tizenöt harmadik és két szakközépiskolai tanulmányokat folytató negyedik osztály kezdheti meg az 1995/96-os tanévet. Tizenhét szakmai elméleti csoport indítása a terv.

– Hol helyezkedhetnek el a volt oktatók?

– Egy fő kivételével az oktatók nem rendelkeztek pedagógiai végzettséggel, így az elbocsátás elsősorban ezérett esett rájuk. Elhelyezkedésük a szolgáltató iparban és a termelői szférában várhatóan megoldódik... Sajnálatos, hogy a többségük ötven év feletti, számukra a váltás egzisztenciális problémák forrása is lehet.

Tóth László igazgató a beszélgetés befejező szakaszában arról is említést tett, ha központilag megemelik a kötelező elméleti órák számát, akkor újabb tizenöt–húsz százalékos létszámcsoökkentés következhet be. Ugyancsak fennáll annak veszélye, ha az önkormányzat tovább csökkenti a fenntartási költségeket, akkor az üzemi oktatásból is ki kell vonulni. Sajnos a tények a mai (július 3-i) évfázóra rányomták a bélyegüket, jóllehet az érdekeltek is tudták, hogy országos tendenciáról van szó...

Büdör Béla

L. I.

KÁLOVICS JÓZSEF

gazdajegyző

Fogadó órái
páratlan heteken

Székhely:
Nagykanizsa - Kiskanizsa
Polgármesteri Hivatal
Kirendeltsége
Szent-Flórián tér 30.
Tel.: 319-206

Hétfő: 8-9-ig
Bajcsa Polgármesteri
Hivatal Kirendeltség
Tel.: 369-347

9.15-12-ig
Kiskanizsa Polgármesteri
Hivatal Kirendeltség
Tel.: 319-206

13.30-16-ig
Bagola, Kiszakos,
Nagyfakos, Sánc

Kedd: 8-9.45-ig
Belezná Polgármesteri
Hivatal
Tel.: 377-101

10-11.40-ig
Surd Polgármesteri
Hivatal
Tel.: 377-001

11.55-13.35-ig
Nemespátró
Polgármesteri Hivatal

13.50-16-ig
Palin, Korpavár
Polgármesteri Hivatal
Kirendeltség

Szerda: 8-9-ig
Nagybakónak
Polgármester Hivatal
Tel.: 60-399-288

9.15-10.20-ig
Kisrécse Polgármesteri
Hivatal
Tel.: 371-338

10.35-12-ig
Nagyrécse Polgármesteri
Hivatal

12.15-13.15-ig
Zalasárszeg
Polgármester Hivatal
Tel.: 60-399-136

13.30-15-ig
Kiskanizsa
Polgármester Hivatal
Kirendeltsége
Tel.: 319-206

Csütörtök: 8-10-ig
Liszó Polgármesteri
Hivatal
Tel.: 377-202

10.15-15-ig
Nagykanizsa-Kiskanizsa

Péntek:
értekezlet,
adminisztrációs ügyek
intézése, gazdakör

ÚJ HELYEN

Cím: Nagykanizsa, Ady u. 45. Tel.: 93/310-505

A KANIZSA
TREND KFT.
LAK-
BERENDEZÉSI
SZALONJA!

KANIZSA D.Z. Hirdetés

Elise

RÖVIDÁRU BOLT AJÁNLATA:

- ♣ függönyök, sötétítő
- ♣ selymek, vásznak
- ♣ férfi-női fehérneműk; zoknik, harisnyák
- ♣ rövidáru-kellékek; gombok, zipzárok, díszítő

ELISE KERESKEDELMI BT.

Nagykanizsa, Erzsébet tér 20.

Telefon: 93/310-707

KANIZSA D.Z. Hirdetés

Csőszerelők boltja ajánlata lakásépítőknek és vállalkozóknak

- ♣ Angol és német, minőségi (DIN 1787 szerinti) vörösrézcsövek és fittingek víz-, gáz-, fűtésszerelésre rendszerekhez 08-28 mm méretben.
- ♣ Tartozékok, szerelési segédanyagok, ROTHENBERGER csőmegmunkáló szerszámok.
- ♣ MOFÉM csaptelepek, golyóscsapok
- ♣ Normál olasz és thermostikus HERZ radiátorszelepek
- ♣ PVC lefolyócsövek, idomok
- ♣ IDH műanyagcsöves - cső a csőben - rendszer
- ♣ Fürdőszoba-berendezések, fajtance áruk.

Megrendelésre több színben!

VÁRJUK VÁSÁRLÓINKAT!

Nyitva: H-P.: 8-16 óráig

Sz.: 8-12 óráig

„HIDROTERM” Bt. Csőszerelők boltja
Nagykanizsa, Dózsa Gy. u. 73-75.
(KANIZSATÉX udvar)

KANIZSA D.Z. Hirdetés

KANIZSA D.Z. Hirdetés

A CENTRÁL ÉTTERME NAGYKANIZSÁN

Van-e olyan ember Nagykanizsán, aki ne ismerné? Nap mint nap elmegyünk mellette, előtte... hozzátartozik a városképhez. A Centrál viszont nemcsak a kanizsaiak ismerik, hanem jóval messzebből is felkeresik a már vissza-visszatérőnek számító vendégek Horvátországból, Ausztriából, de még Kanadából is.

– Hogy lesz valakiből Kanizsa legszebb, legegánsabb éttermének vezetője? – a kérdéssel természetesen a legilletékesebbhez, Koszorú Ferenc-hez, a Centrál étterem vezetőjéhez fordulunk.

– 1975-ben végeztem Keszthelyen a vendéglátóipari szakiskolában. Utána felszolgálóként dolgoztam itthon a város kis üzleteiben, majd 1976 júniusában a Centrálban kezdtem el dolgozni. A cukrászdától az éttermen át a bárig a ház minden egységében dolgoztam. 1989-ben lettem üzletvezető.

– Mi a különbség az akkori nyár és a mai között?

– Más volt minden. Valószínűleg több pénze is volt az embereknek, többen jártak szórakozni. Igaz, nem is volt

olyan nagy kínálat vendéglátóhelyekben, mint most... A városban elszórtan ma már igazán sok van, nagy a választási lehetőség. Így kevesebb vendég jut egy-egy egységre. Mégsem ez a legjelentősebb különbség! Számunkra korábban sokat jelentett az átutazó idegenforgalom. Az olasz turisták ma már rég nem Horvátországon keresztül utaznak. Így mi sem kerülünk újukba.

– Idegenforgalom azért most is van!

– Igen. Inkább egyéni. Üzletemberek, egyéni utazók ma is szép számmal felkeresnek bennünket. Akik a városban, a város környékén megfordulnak, ide is betérnek. De ez jóval kevesebb, mintha csoportokat láthatnánk vendégül.

– Ez az elegáns étterem viszont az étkezésen túl egyéb reprezentatív célokra is alkalmas!

– Valóban. És az alapvető képességünk sajnos kevés is ahhoz, hogy jó kihasználtságú legyen az étterem. Ezért olyan nyitvatartási időt vezettünk be, hogy a délutáni órákban egyéb célokra is bérbe tudjuk adni a helyiséget. Pontosan arról van szó, hogy déltől három óráig vagyunk nyitva az étkezők számára, utána pedig este hattól éjjelig. A közbeeső időben – van rá szép számmal igény – különböző bemutatókra, megbeszélésekre, tárgyalásokra bérbe adjuk a termet.

– Hát igen. A horvát nagykövetet például hova lehetne még ezenkívül elvinni? Akárhová azért mégsem lehet...

– Be lehet azért vinni más-

hová is! Az igazi szakemberek egyre inkább igényes éttermeiket, presszókat tartanak fenn. De az bizonyos, hogy több jelentős személyiség fordult már meg nálunk akár egyszerűen étkezés, akár különböző tárgyalások céljából, politikusok, üzletemberek, művészek egyaránt.

– Mennyiben más feladata van most, mint öt-hat évvel ezelőtt?

– Ezt röviden, egy gondolattal el tudom mondani. Öt-hat évvel ezelőtt, amikor üzletvezetőként kezdtem, négy helyettesem volt. Ma egyedül vagyok. Én végzem azt a munkát is, amit akkor ők végeztek. A munkatársaim természetesen segítenek a napi munkák elvégzésében. A raktárak feltöltése, napi anyagbeszerzés, a különböző rendezvények szervezése... ez utóbbiaknál az első pillanattól, az előzetes megbeszéléstől teljesen végig helyt kell állni. A megrendelő szereti, ha menetközben is van kihez fordulnia, s az lehetőleg mindig ugyanaz a személy legyen.

– Egy étteremre a leginkább igaz, hogy „a hasán keresztül lehet megfogni a vendéget”. Milyen választékot kínálnak a Centrálban?

– Hagyományos, magyaros ételeket elsősorban, de a nemzetközi konyha egy-egy érde-

kesebb kínálata is megtalálható az étlapunkon. Semmi esetre sem szeretnék hátat fordítani a hagyományos ételeknek. Én azt mondom, hogy azok a vendégek, akik Magyarországra jönnek, ismerjék meg a magyar konyhát. De az újdonságra azért kaphatóak vagyunk. Mostanában egy új szolgáltatást hívott életre a kereslet. Ez az, amikor nem a vendégek jönnek el hozzánk, hanem mi megyünk el hozzájuk teljes szolgáltatásunkkal. Azaz a vendégfogadással kapcsolatos előkészületeket, az egész kiszolgálást felvállaljuk, intézményeknél, különböző közösségeknél, de akár valakinek a lakásán, hegyi pincéjénél nyaralójánál is. Megrendelik tőlünk a szolgáltatást, és mi teljes eszközkészletünket a tányérokotól az italon át a virágvázáig mindent a helyszínre szállítunk. Természetesen az ételek, italok felszolgálatát is vállaljuk.

– A jó ételek alapfeltétele, hogy jó szakács is legyen!

– A konyhafőnökünket Czákó Erzsébetnek hívják, úgy is mondhatnám „együtt nőtünk fel”, legalább is a Centrálnál. De egyébként is jó szakemberekkel vagyok körülveve, nagyon jó munkakapcsolat alakult ki közöttünk.

Gombás Imre

Hegyi Ferenc: HŰTŐ- ÉS HÁZTARTÁSI- GÉP-JAVÍTÓ IPAROS

Egy-egy termék vásárlásánál ma már természetesnek vesszük, hogy hosszú időn keresztül, hiba nélkül működik, teljesíti feladatát. Ebbe a kategóriába tartoznak a háztartási gépek is. Hegyi Ferenc hűtő- és háztartásigép-javító iparos érdeklődésünkre elmondta, hogy akár magyar, akár külföldi termékről van szó, lényeges különbség nincs közöttük, az üzemelésből eredően adódnak kisebb-nagyobb gondok.

– Ezek az apró, finom munkák mindig érdekelték. A gimi érettségét követően két évig ipari tanuló voltam a Kanizsai Gelkánál, ahol a hűtő- és háztartási-

gép-javító szakmát tanultam ki. Azt követően Budapesten újabb és újabb tanfolyamokon vettem részt, mindenhol kaptam valami új ismeretet. A Gelkánál húsz évig dolgoztam. Önálló iparosként 1990. november elsejétől dolgozom. Ennek két oka is van. Az egyik, hogy sok szakmai ismeretre sikerült szert tennem a két évtized alatt, a másik, hogy a vállalat léte bizonytalanná vált és emiatt is lépésem kellett. Itt a Királyi Pál utcában van egy kis műhelyem, itt inkább előkészítem a szerelésre kerülő egységeket, armatúrákat, míg a munkák zömét a helyszínen végzem el.

ELHELYEZKEDÉSI LEHETŐSÉGEK

- Igaz az, hogy júniusban-júliusban várhatóan tetőzik a nyilvántartásba kerülő fiatalok száma? - kérdésünkre és a többire az egyik legilletékesebb, Kraskovics Lászlóné, a Zala Megyei Munkaügyi Központ Nagykanizsai Kirendeltségének a vezetőhelyettese válaszolt.

- Ez hat éve visszatérő folyamat. A tetőzés csak a pályakezdekre vonatkozik. Az előttem lévő statisztikai adatok is ezt támasztják alá.

- Milyen tanfolyami képzési lehetőség mutatkozik?

- Pillanatnyilag erre a kérdésre pontos választ nem tudok adni, mivel az 1995-re vonatkozó képzési lista még nem áll a rendelkezésemre. Előzetes ismereteim alapján nyelvi képzés - német és angol nyelvből -, számítógépképzés, számítástechnikai műszerész, kazánfüldi, varromunkás, kereskedelmi eladó, szakács és idegenvezetői képzés indítása várható többek között. A képzés időtartama változó. A szakképesítést adóknál nyolc-tíz hónap, a betanító képzést adóknál kettenégy hónap.

- Iskolatípusonként hány fiatal végzett Kanizsán, közülük hányan jelentkeztek továbbtanulásra?

- A két szakmunkásképzőben a 470 fjből százharman jelentkeztek továbbtanulásra az ötszázharmincnyolc szakközépesből; 258-an a kettőszázötvenkettő gimnáziumi végzettségűből, kettőszáznegyvennégyen akarnak továbbtanulni! Technikumi tanulmányait ötszázharmincegy fiatal fejezi be, közülük 59-en jelentkeztek továbbtanulásra. Ezek szerint a végzők 48 százaléka továbbtanulásra jelentkezik, a többi tovább nem tanulóról nincs adatunk. Az előző évek tapasztalata szerint nyolcszázra tehető az el nem helyezkedő fiatal. Őket nyilvántartásba vesszük, se-

gítjük elhelyezkedésüket, egyengetjük tanfolyami, átképzési besorolásukat. Aki az egyik lehetőséget sem tudja elérni, az a kilencvennapos várakozás után a pályakezdekk munkanélküli segélyére lesz jogosult. Július elsejétől a pályakezdekk munkanélküli segélye csökken: haterhétszázhusz forint lesz, ami a saját jogú nyugdíj minimum nyolc százaléka! Eddig a bérminimum hetvenöt százalékát kapták a segélyre szoruló pályakezdekk...

- Milyenek a nyári karosi és a balatoni elhelyezkedési lehetőségek?

- Az idényjellegű bejelentkezés megtörtént. Elsősorban a kereskedelem és a vendéglátás területe jön számításba. A szakmával rendelkezőket keresik. Kanizsán a kereskedelmi és a vendéglátó, valamint az idegen nyelvet beszélőket keresik. Szinte minden munkahelyet úgy jelenítenek be, hogy a számítógépképzeldi végzettséget elvárják...?

- Nők, férfiak esélyei?

- Nőknél a betanított munka viszi el a „pálmát”, véleményem szerint alacsony bérezésük miatt. A nők hátrányos helyzetét a fiatal kor és a gyermeknevelés időszaka is meghatározza. Ugyanakkor a férfiak többműszakos alkalmazásának nincs akadálya. Keresettek az építőipari szakmákban alkalmazható szakembere, brigádok.

- Hirdetéseik és az abban feltüntetett keresetek reális képet mutatnak?

- Hirdetéseinket nem kérdőjelezem meg, mivel az igénylő bejelentése alapján közöljük a sajtóorgániumokban. Az alap és a plusz juttatásokat foglalja magába tájékoztatónk. Tudni kell, hogy a munkaszerződés megkötésekor a bér megegyezés kérdése...

Bödör Béla

tartásokban túlsúlyban vannak a magyar berendezések, de tapasztalom, hogy egyre több a nyugati import készülék is. A hibabejelentések többsége helyből és Kanizsa húsz-huszonöt kilométeres körzetéből érkezik telefonon, vagy személyesen. Reggeli hibabejelentés alapján, hűtőgépnél még aznap javítom, mosógépnél huszonnégy órán belül. Rendelkezésemre állnak azok a szerszámok és készülékek, melyekkel a javítást a vállalt időre teljesíteni tudom. Javítási áraitra nem lehet panasz. Alapóradljam 360 forint, melyhez pluszként jön a kiszállási és az alkatrészdíj, valamint az ÁFA, vagy másik megoldás, hogy egy-egy munkafázis kategória díjtétele alapján áll össze a számla.

Bödör Béla

ARCCAL AZ ISKOLÁK FELÉ

A Dráva Piért felkészült a tanévkezdésre

Ettől az évtől egy új programot indított el a Dráva Piért. A szlogenjük: *Arccal az iskolák felé.* A Nemzeti Tankönyvkiadónak, valamint a Műszaki Könyvkiadónak a Dráva Piért a kizárólagos forgalmazója, ezáltal szinte minden iskolában jelen vannak. Ez a tény azt vonja maga után, hogy a szükséges iskolai eszközöket, szemléltető eszközöket is szállítják az intézményekbe, ha azok megrendelik. Az iskolákat emellett el tudják látni az iskolai nyomtatványokkal, akár pótlólagosan, év közben is. Zalaegerszegen a volt Tanért bolt már átkerült a tulajdonukba, megpróbálják a tanértfunkciót ellátni. Eszközök, térképek is megvásárolhatók ott. Mint *Ecsedi Zolt*, a Dráva Piért Zala megyei iskolareferense elmondta, amint Nagykanizsán is sikerült kialakítaniuk egy bemutatótermet és egy zalaegerszegihez hasonló boltot, városunkban is ki tudják elégíteni az ilyen igényeket. Ha a várossal sikerül megegyezniük, az új helyükön egy diszkontbottot is nyitnának, a bemutatóterem kínálatában pedig helyet kapna a fűzetek, könyvek mellett akár a nagyító és messzelátó is. A Dráva Piért négy megyés, már privatizált cég, sok bolttal áll kapcsolatban és sok saját üzlete is van. Üzletpolitikájukból kifolyólag jobb árrakkal tudnak jelen lenni a piacon, de az eladók, a gyártók is jobban viszonyulnak a nagyobb potenciális vásárlóval rendelkező Dráva Piért felé. Zala megyében száznolcvan, Baranyában és Somogyban több, mint kétszáz-kétszáz, Tolnában is közel kétszáz iskola áll kapcsolatban velük. Rajtuk keresztül

kerül a Pátria Nyomdától az iskolákhoz ellenőrző, bizonyítvány, napló és más hivatalos dokumentum, nyomtatvány. Saját nyomtatványboltjuk is foglalkozik e tevékenység lebonyolításával. Nagykanizsán pedig a Zrínyi utcában várják a vevőket, ahol egyéni vásárlók és vállalkozók egyaránt nagykereskedelmi áron juthatnak hozzá a termékekhez. Ez a mai gazdasági viszonyok között nem kis megtakarítást jelent, hiszen az iskolák csak annyira vásárlóképesek, amennyire az önkormányzatok. A Dráva Piért megpróbál az igényekhez igazodni, mind minőségben, mind árszínvonalban. Ennek feltétele, hogy a felek között kétirányú kapcsolat alakuljon ki, az információáramlás, a kereslet-kínálat összehangolása a hosszabb távú és sikeres együttműködés alapja lehet.

Mint a referens elmondta, idén is felkészültek a nagy iskolakezdési rohamra. Mint a Tankönyvkiadó kizárólagos forgalmazói, bizakodnak abban, hogy nem kell nagy hiányosságokkal kezdeni az iskolákban a tanévet, hiszen a tankönyvek legnagyobb része már megérkezett. Augusztus második hetétől már szállítják a könyveket, még huszadika előtt megkapják a megye városainak, majd huszadika után a kisebb települések iskolái. A Dráva Piért boltjaiban akcióra is készülnek. Aki augusztus hónap meghatározott időszakában a cég partnerboltjaiban vásárol, sorsjegyet kap, és ha szerencséje van, akár színes televíziót is nyerhet.

L. I.

Egy hetilap,
amit szem előtt
kell tartani!

KANIZSA

Lap a városban.
Keresse péntektől
az
újságárusoknál!

KANIZSA

Ágoston Tibor autófényező kisiparos a szakmai alapokat a Nagykanizsai Autójavító Vállalatnál tanulta huszonnégy éve. Szakmunkásként dolgozott Nagybakonon, az első keményebb munkák végzésére a Miklósfán létesített műhelyben került sor. Az egy-, majd kétállásos műhelyt további két munkaállás kialakítása követte. A munkák, a feladatok növekedése felvetette a bővítés gondolatát. A hetven négyzetméter alapterületű első üzemcsarnokot kettőszázötven nm-es bővítés követte, de folyamatban van egy 140 nm-es műhely kialakítása is.

- A létesítményen belül egy tárolótér, egy fényező kamra, egy szociális helyiség, valamint két száraz és két nedves csiszolóállás kialakítására került sor - vette át a szót Ágoston Tibor. - Külön kialakítottunk egy betonozott sávot, ami a kocsik tárolására és átadaterületül szolgál. A karosszériáért szállított kocsit fedett területen tároljuk, mivel az utórozda sok plusz munkát jelentene, és ez egyben ronta-

Karosszériaafényezés korszzerű anyagokkal

na az általunk elvégzett fényezés minőségét is.

- A festékelőkészítő helyiségbe beépített keverőpad és a mellette lévő kamra milyen munkák végzésére alkalmas?

- Műhelyünk a hagyományos egykomponensű, a kétkomponensű Akrill festékekkel, valamint az unimetal és a gyöngymetál festékekkel dolgozik. A beépített festékeverőpad német gyártmány. Szerves részét képezi a mikrofilm leolvadó, a tizedgramm pontosságú mikromérleg, az azonosító kártyarendszer, a keverőgép, a speciális keverőfej, amely egyetlen csepp festék kiejtésére is alkalmas. A kamra lényegében egy kombinált festő- és szárítófülke. Szuper szigetelésű, energiatakarékos. Hatvan Celsius-fokon szárít, egy közepes minőségű kamrához viszonyítva egyharmados az energiafelhasználása. A kamra olasz, a vezérlésgyűjtemény Siemens gyártmány.

- Milyen árakkal dolgoznak?

- Amíg egy hagyományos festés, fényezés például egy kis Polskin vagy Trabanton az anyaggal együtt huszonkétezer forintot tesz ki, addig egy Fiat Punto teljes fényezése átfával százharmincezer forintba kerül. Ez egyenes következménye annak, hogy amíg a hagyományos festékek kilója 700-800 forint, addig a korszzerű festékanyagok literje hétezer forintba kerül. A kiegészítő anyagok és egyéb kellékek speciális nyugati gyártmányok. Fontos követelmény, hogy olcsó anyagot az eldőben jó minőségű festékkel bevont karosszériára nem szabad felvinni, a kívánt minőséget nem lehet elérni a legjobb indulattal sem. A Glasurit festékrendszer termékeire nincs panasz, rendkívül jó hatásfokkal, jó minőségben végezhető a művelet.

A fényező mester hangsúlyozta, hogy a család, az iparos-társak, a Surdi Takarékszövetkezet segítségével nélkül csak négy-öt év múlva sikerült volna ezt a műszakilag jól felszerelt üzem létrehozni.

Bödör Béla

„A dízelüzemű gépkocsi és a bonyolult elektronika plusz ismeretet igényel a szerelőktől”

Szakony Szilárd autószerelő szakképesítést 1973-ban szerzett. Az autószervezben sajátította el a gyakorlati ismereteket. A jótanuló, jóképességű fiatal érezte, hogy állandó fejlődéssel, továbbképzéssel lehet a legjobbak közé kerülni. Szükségét érezte az értekezési megszerzésének, melyet 1981-ben a sikeres mestervizsga követett. Üzemgyakorlata során dolgozott a Kanizsai Szolgáltató Szövetkezetnél és Ottmayer Kálmán szerelő kisiparosnál is. Ez a két hely jó alapokat szolgáltatott ahhoz, hogy 1982 májusában önálló műhelyt nyisson itt Kanizsán a Wlassics Gyula (volt Brónyai) utcában.

- Mindig törekedtem a műhely műszerezettségének a megvalósítására. Az egyre korszerűbb autókat „jó füllel” beállítani már nem lehetett. Az első időszakban inkább Skoda, Lada és a Dacia típusok javítását vállaltam, műszeres beállításával kiegészítve. Ez szakmai biztonságot is adott és a műhely jó hírt láthatóan növelte. A szerelési munkák mellett építettünk néhány versenymotort, sőt néhány sárkányrepülő motor átalkítására is sor került. Ebben az időszakban több karosszériajavító műhely számára a futóműbeállításokat mi végeztük el. A kerék nagyon fontos eleme a gépjárműnek, ennek keretében meghozhatjuk a gumit, szakosított szerelését, kiegyensúlyozást

speciális gépen tudjuk végrehajtani.

- Milyen változást hozott a nyugati gépkocsik megjelenése?

- A dízelek megjelenése miatt lépni kellett. Együttműködést kezdtünk a budapesti illetőségű Lippai-Hajnal Kft.-vel. Ennek a házasságnak az az eredménye, hogy a nyugati kocsikhoz minden alkatrész a rendelkezésünkre áll, sőt, ami a lényeg, hiány esetén is a szállítás folyamatos. Például szolgáljon, hogy szerdán délután öt órakor leadott rendelés alapján az ügyfelünk másnap reggel kilenckor az alkatrészt átveheti. A számítógéppel leadott rendelés hiánytalanul megérkezik. Ebbe a kategóriába a vonóhorgoktól a kábelvégegekig minden beletartozik. A régi ügyfeleink jórésztének ma már nyugati gépkocsija van. Ez indokolta tette, hogy elmerüljünk a szakmai anyaggrészek tanulmányozásában, a dízelüzemű gépek és nem utolsósorban a bonyolult elektronika miatt. A városban elsők között állítottam üzembe egy előbefecskendezési szögbeállító műszert. A beállítás az új berendezésnél a tüzelőanyag rendszer megbontása nélkül végezhető el. Egyéb elképzeléseim között szerepel egy márkakereskedés és szerviz létesítése. Az idő sürget, sajnos a Budapest Banktól kevés a hitel. A tervezet szerint a Hevesi úti M7-es elkerülő szakaszánál egy ismert kocsi típus kereskedelmi

egységét és márkaszervizét valósítom meg, ha minden összejön...

- A városban Önt sokan mint a technikai sportok egyik fő támogatóját ismerik, sőt versenyzőként is leadta a névjegyet. Erre az időszakra hogyan emlékszik?

- Az autóversenyek valóban nem maradhatnak ki az életemből. 1973-tól sok itthoni versenyen vettem részt, mint versenyző, később rendezőként, sportbíróként segítettam a sportág fejlődését. Közel száz sportbíró képeztünk ki a különböző szintű versenyek vezetésére. A múlt év nyarán az egyik autóversenyen izomgyulladást kaptam, a következménye csípőműtét lett az ORFI-ban Budapesten. Ott közölték velem, hogy fizikai munkát és a versengést a jövőben nem folytathatom! Ekkor erősödött fel bennem az a gondolat, hogy a huszonöt éves szakmai tapasztalatomat ezen a területen kell kamatoztatnom egy márkaszerviz üzemeltetésében. Állapotommal megbarkóztam, lehet nem szeretni a helyzetet, de ez van!

A tapasztalattal rendelkező mester, a Zala megyei Kézműves Kamara alelnöke örömmel újságolta, hogy az Erzsébet téri pünkösdi autókiallítás egyik szervezője volt, sőt részt vett az Első Magyarországi Bajnokok Tomáján is itt Nagykanizsán.

Bödör Béla

AUTÓ- ALKATRÉSZ SZAKÜZLET

NAGYKANIZSA

LADA, SAMARA, TRABANT,
SKODA, WARTBURG, P126 és
nyugati típusú autókhoz
alkatrészek, gumiköpenyek,
akkumulátorok és felszerelések
kaphatók és megrendelhetők.

*Viszonteladóknak és
szerelőknak 10% kedvezményt
biztosítunk.*

Cím: Nagykanizsa, Király u. 15.
Tel.: 06-30/475-239

Nyitva tartás: Hétfőtől péntekig 8–17 óráig
Szombaton 8–12 óráig

KANIZSA D.Z. Hirdetés

PROFI – VILL

VILLAMOSIPARI TERVEZŐ,
KIVITELEZŐ
ÉS KERESKEDELMI BETÉTI TÁRSASÁG

**várja
megrendelésüket
Nagykanizsáról
és környékéről**

8800 Nagykanizsa, Kinizsi u. 15.
Telefon: 93/310-711

KANIZSA D.Z. Hirdetés

FEDEZTETÉS ÚJ HELYEN

Nagykanizsa
Megyei Jogú Város
Önkormányzata
tájékoztatja
az érintetteket,
hogy az állami tulajdonú
apaállattartás (méntartás)
helye megváltozott.

AZ ÚJ HELY:
**HERÁN
TECHNIK KFT.**
Ifj. Dobri Lajos
Nagykanizsa–Miklósfa,
Szentendrei u.
A fedeztetési díj
változatlan.

KANIZSA D.Z. Hirdetés

FELHÍVÁS!

Nagykanizsa közigazgatási
területén lévő temetőekben az
1970. évben váltott sírhelyek
használati ideje ez évben lejár.

Felhívjuk a hozzátartozók,
rendelkezésre jogosultak szí-
ves figyelmét, hogy a
12/1991. sz. önkormányzati
rendelet szerint – amennyiben
a sírhelyre továbbra is igényt
tartanak – az ismételtlen meg-
váltható. A sírmegváltás el-
mulasztása esetén a sírhely
újraértékesítésre kerül.

Ügyintézés hétfőtől pénte-
kig 8–15 óráig a központi tem-
ető irodájában. (Tel.:
93/311-530)

N.S.R. Kft.
Temetőgondnokság
Nagykanizsa,
Trlpammer u. 1.

KANIZSA D.Z. Hirdetés

MEGNYÍLT!

LAKBERENDEZÉS

NAGYKANIZSÁN

Kisbútorok, lámpák és egyéb lakberendezési
tárgyak egyedülállóan alacsony áron.

étkezőgarnitúra 4 székkel	39140 Ft
tea asztal újságtartóval	2950 Ft
TV-állvány	8060 Ft
polc	3490 Ft

Nagykanizsa, Magyar út 14.

**500 FT
KEDVEZMÉNYT**
Képp.

KANIZSA D.Z. Hirdetés

Nagykanizsai

Szuperinfó

**Hirdessen,
hogy megismerjék:
Tel.: 93/313-919**

KANIZSA D.Z. Hirdetés

Kisebbségi lakossági fórum

Pénteken délután tartotta lakossági fórumát a kisebbségi önkormányzat. A nyár délutáni és szokatlan időpont ellenére meglehetősen sok résztvevőt vonzott a szociális segítségnyújtás lehetőségeivel és az új lakásrendelettel foglalkozó fórum. Jóllehet a polgármester úr és a Családsegítő Központ is meghívást kapott a fórumra, de ők távol maradtak. A fórum elején Teleki László elnök ismertette a kisebbségi önkormányzat munkáját, terveit, lehetőségeit. Az elnök elmondta, véget ért az, hogy valaki úgy kap szociális segítséget, mert rászorul, s nem szabad felelőtlenül gyermeket vállalni sem, abban bízva, az állam majd felneveli. Kitért arra, hogy elkészültek a cigány lakosságról szóló szociális felmérések. A tájékoztatót követően a jelenlévők kérdéseket tehetek fel a kisebbségi önkormányzat tagjainak, illetve Millei Évának, a Polgármesteri Hivatal szociális ügyekkel foglalkozó szakemberének. A központi kérdés természetesen a lakáshoz jutás kérdése volt, de sem a tisztviselő, sem a kisebbségi önkormányzat tagjai nem tudtak jó hírekkel szolgálni, ígéretet meg nem akartak. A jelenlévők közül volt, aki azt javasolta, hogy először azokat juttassa a város hajlékhoz, akik abban emberi módon tudnak és akarnak élni, akik képesek a lakások fenntartására. Mint kiderült, az ilyen típusú megkülönböztetésre nincs mód, s a szakemberek szerint nem is lenne szerencsés, mindenkinek egyformán kell esélyt adni a jobb lakáskörülményekre. Volt olyan résztvevő, aki elpanaszolta, hogy hatodmagával – három generáció – él együtt egy kétszobás lakásban. A fiataloknak évtizedeken át bent volt a lakásigénylés, most esélyük sincs arra, hogy valami módon lakáshoz jussanak, s mi lesz, ha a második kisgyerek is megszületik a fiataloknál. A jelenlévők őt sem tudták biztatni. Az új lakásrendelet ezeknek a meglehetősen rossz sorsú embereknek nem ad segítséget, hiszen nem rendelkeznek olyan tőkével, amelyet lakásvásárlásra fordíthatnának – hangzott el. Arra sem született válasz, hogy mikor kezdik el, ha egyáltalán elkezdik a volt Gábor Áron laktnya lakásokkal alakítását, hogy

legalább ott otthonhoz juthassanak. Több felszólaló is utalt a meglévő lakások rossz körülményeire, lelakottságukra, komfortnélküliségükre. E felvetésre válaszként hangzott el, hogy a szegénység nem feltétlenül kell, hogy együttjárjon a kosszal, s a munkanélküliség is elegendő időt – ha más nem is – biztosít a rendtartásra. Egy felszólaló azt kívánta tudni, mi van azzal a pénzzel, ami az önkormányzati lakások eladásából folyt be a város kasszájába, abból miért nem épülnek lakások, amikor másutt adtak is át már ilyen lakásokat. Elhangzott az is, hogy az önkényes lakásfoglalók eleve kizárják magukat a lakásvásárlási támogatásból. Egy idős cigányasszony véleménye az volt, hogy nem kellene olyanok segélyt adni, aki az első adandó alkalommal megy a piacra, hogy eligya. Ő maga harminc éve megözvegyült, de soha nem kért segélyt, csak azt szeretné elérni, hogy a mozgásképtelen lánya végre egy komfortos lakáshoz juthasson. Várt eddig is, s vár eztán is türelemmel, mint mondta, mert hát azért vannak a szakemberek, hogy megoldják a gondokat. Egy ifjú asszony azt panaszolta, hogy nekik ugyan van lakásuk, de a körülmények olyan rosszak, hogy a kisgyermekük belebetegedett, s ezért szeretnének máshová költözni.

D. É.

Emberi? sorsok

Jóllehet cigány- és szegénykérdés mindig is volt Magyarországon, ám a hivatalos politika hosszú évtizedeken át az ismert okokból nem kívánt foglalkozni vele. Nemrégiben aztán létrejöttek a kisebbségi önkormányzatok, akik végül e nehéz gondok megoldását kapták feladatuk. Hogy mindez hogyan néz ki a hétköznapi valóságában, arról egy ügyfélfogadási nap délelőttjén szerezhettünk információkat.

Jólöltözött cigányasszony, tisztán felöltöztetett kisgyermeket vezet. Az asztalnál Molnár Jenőné, a Kisebbségi Önkormányzat tagja várja, és együttérzően hallgatja az asszony panaszát, amelynek központi mondanivalója, hogy otthon nincs mit enni az öt éhes száznak, s valami pénzt szeretne, hogy betévé kerüljön az asztalra. Szó szót követ, s kiderül e probléma orvoslására nincs pénz,

hiszen a nemrégiben odaítélésre megkapott krízissegély erre nem adható. Az asszony egyre idegesebb, hiába mondja a halkszavú panaszfeltevő, hogy a törvény az törvény, az asszony csak kiabál. Végül már olyanokat mond, hogy az állam azért van, hogy gyermekeit felnevelje. Nincs mit tenni, de végül a hivatalnok megoldást talál, olajat, ecetet, lisztet, cukrot és morzsát tartalmazó csomagot ajánl az asszonynak, aki még mindig pénzt követel. Végül a hivatalnok is türelmét veszti, s annyit mond csak, a csomag is adható, elvinni nem kötelező. Az asszony már a folyosón kiabál, a táskáját veri a földhöz, s állítja hangosan, hogy ő tapodtat sem megy, míg az élelmiszercsomagot el nem viszi. Végül megkapja, aztán továbbáll, szitkozódását még soká verik vissza az ódon épület falai.

Tizenéves fiatalember érkezik, munkát szeretne, mert nyegdemagával él enniavaló, pénz nélkül. Telefonkönyv és névjegykártyák kerülnek elő, s beindul a gépezet. Molnárné telefonál ide-oda, míg végül egy helyen azt mondják, menjen a fiú, ott munkát kap, amiből aztán kenyeret vehet. Úgy tűnik a fiúnak nem nagyon fülk a foga ehhez a munkához, mert hát ő nem akar az utcán mindenki szeme láttára dolgozni, inkább valami segély kéne, amennyiben felveszi a munkát. Az első fizetésig ezer forinttal tudják segíteni. A fiú szemmel láthatóan elégedetlen távozik, s valószínűleg nem a nagy nehezen megszerzett munkahely telepe felé indul.

Három fiatalember érkezik, zavarukban egyik lábukról a másikra állnak, munkát szeretnének. Mindegy milyen, mert erejük, akaratuk van hozzá, lényeg hogy munka legyen. Tavaly nyáron is építkezésen dolgoztak, s mint kiderült a mester igencsak elégedett volt velük. Amikor kiderül, hogy megint van lehetőség az egyik építkezésen, már sietve távoznak is, nehogy megelőzze őket valaki.

Középkorú asszony érkezik. Mint megtudjuk két lányát szeretné a táborozók listájára vetetni, miközben Molnárné az adatokat írja, az asszony Váradinének meséli, hogy a fiát felvették hegesztőnek, s csak ott derült ki, hogy a fiú szeme miatt alkalmatlan a szakma megtanulására. Igaz, hogy ezt már az általános iskolában észre kellett volna venniük, nem így történt. Vá-

radiné azt kéri legközelebb hozza magával az asszony a fiút is, hogy az elmondhassa mit szeretne, s hogy együtt találhassanak valami megoldást a sorsára.

Begipszelt karú férfi érkezik, tétován, lesütött szemmel kéri a kisebbségi önkormányzat segítségét, mert hát beteg is, munkaképtelen is, a gyógyszer ára meg borzalmasan magas. A doktor szerint gyógyszer nélkül nem gyógyulhat meg. E problémák enyhítésére adható a krízissegély, s már készül is a nyomtatvány, amellyel a férfi hozzájuthat a gyógyszerre szükséges pénzhez. Sietve távozik, hogy még időben beválthassa az utalványt.

Idős házaspár érkezik, gondtalannak, vidámnak látszanak. S mint kiderül, nem is azért jöttek, hogy támogatást, segítséget kérjenek, csak erre jártak, hát úgy gondolták benéznek. Nyugdíjasok mindketten, kicsiny kétszobás családi házban éldegelnek, a gyerekek már kirepültek, saját családjukat gondozzák. Igaz, kevés a nyugdíj, luxusra már nem telik, igaz, régen se nagyon telt, mert hát négy gyermeket iskoláztatni nem kis dolog, de azért minden nap van az asztalon kenyér, s a ház körüli kert megtermi a konyhába valót, a tó néha ad egy-egy halat, a haveroknál végzett munka meg némi gyümölcsöt, ezt-azt. Jövedelmük alapján segélyre szorulnának, de még sohasem kértek, mert a kérés már-már szégyen.

D. É.

Pályázattal, programokkal a közösségért

A református gyülekezet tevérlől, a folyamatban, szervezés alatt álló programokról beszélgettünk Balogh Tibor református lelképásztossal.

– A Nagykanizsa Református Gyülekezetért Alapítvány alapító okiratában megfogalmazott céljai között szerepel – kezdte a lelkész –, hogy az egyházközösséghez tartozó egyháztag elbádók által létrehozott szellemi és tárgyi értékek fenntartása, állagának megőrzése és adományokból való bővítése mellett tudományos és ismeretterjesztő elbádásokat, közhasznú rendezvényeket szervez. Az értékek gyarapítását, az egyházközösséghez tarto-

zók tagok hitéletének és a közösséghez való tartozásának erősítését szolgálja az a pályázat is, amit az alapítvány a közelmúltban kiírt.

– Mi a témája a pályázatnak? Kik pályázhatnak?

– A címe: Nagykanizsa és a protestantizmus. A pályázók korát nem kötjük meg, de elsősorban középiskolás diákokra, középiskolás korosztályra számítunk. A pályázatok elkészítéséhez forrásanyagokat is megjelöltünk, amelyek részben a lelkesítő hivatalban, részben a könyvtárban hozzáférhetőek. A dr. Mező Ferenc Gimnázium pedig könyvtárközi kapcsolatok révén több forrásmunkát is beszerezett és rendelkezésre bocsát annak, akik kutatómunkát kíván folytatni.

– A terjedelemlre vonatkozóan milyen megkötések vannak?

– Nincsenek konkrét megkötések, de mi öt-hat oldalnyi munkára gondoltunk, hogy ne kössük le túlságosan a gyerekeket. A célunk az, hogy egyáltalán foglalkozzanak a témával, hiszen nagyon sokan nem tudják, hogy Nagykanizsán a kezdet kezdetén, a protestantizmus megjelent már a végvári katonák között is. Gyorsan terjedt a zalai és somogyi országrészre, de sajnos csak maradványai éltek túl az ellenreformációt. Ezek után a reformáció egyházai csak később tudtak új életre kelni.

– Milyen beadási határidővel hirdették meg a pályázatot?

– Úgy gondoltuk, a nyári szünetben kellene a diákoknak megírni a pályamunkákat és szeptember 15-ig benyújtani az Alapítványhoz. A kiírást elküldtük a középiskoláknak, hogy szélesebb körben tudjanak róla. Érdeklődtek már a Mező és a Batthyány Gimnáziumból, de Csurgóról is kértek információt.

– Milyen díjakért lehet elnyerni és kik lesznek az elbírálók?

– Tíz-, hét- és ötezer forint az első három helyezett pályadíja. Az értékelést szakértők, főleg történelemtanárok fogják elvégezni, de beleszólása lesz ebbe természetesen a kuratóriumnak is. A díjátadásra valószínűleg szeptember huszonegyedikén kerül sor, Tőkés László püspök úr kanizsai szolgálata alkalmával.

– Ha sikeresen zárul a pályázat, hova kerülnek a pályaművek?

– Nem tudjuk, milyen kutatási eredményeket tudnak fel-

mutatni a diákok, de mindenképpen irattárba helyezzük a dolgozatokat. Ezek későbbi kutatásokhoz is felhasználhatók lesznek. A kiadásával kapcsolatban nem tudok még információval szolgálni, csak akkor, ha olyan volumenű pályázatok is lesznek, amelyeket bátran ki lehet nyomtatni.

– A szeptemberi díjátadás egy nagyobb rendezvény része lesz?

– A város 750. jubileumi évi programjai kapcsán a Református Gyülekezetért Alapítvány és a gyülekezet is kilép a nagyobb nyilvánosság elé. Megkerestük Tőkés László nagyváradai püspököt, a Királyhágó melléki egyházkerület püspökét, vállalták-e szolgálatot itt Nagykanizsán. Ő igent mondott, szívesen fogadta meghívásunkat. Úgy néz ki, hogy időpontban is sikerült megegyeznünk, szeptember huszonegyediké megfelelő számúra. Mivel ez vasárnapra esik, azt szeretnénk, ha a délelőtti tíz órakor kezdődő istentiszteletet, a gyülekezeti találkozást délután a várossal való találkozás is követné. A Hevesi Sándor Művelődési Központban kerülne sor egy előadásra, amit Tőkés László tartana az érdeklődőknek. Gondolom, az ő személye és a téma is, amiről majd beszél, nem kis érdeklődésre tarthat számot. A programhoz kapcsolódik még egy koncert is, Máté János orgonaművész elvállalta, hogy fellép a templomunkban a huszonegyediké rendezvény előestéjén. Mi ezekkel a programokkal járunk hozzá a jubileumi év rendezvényeinek színesebbé tételéhez.

– Mire készül még a gyülekezet?

– A nagykanizsai református gyülekezet történetét szeretnénk kiadni. Ezt az anyagot már lektorálták, nem is akárcsak: a pápai gyűjtemények igazgatója. A kérdés az, hogy a Honismereti kör gyűjteményei körében tudjuk-e kiadni, vagy más módot kell keresnünk. A leendő kiadvány szerzője az a Pomóti Dezső, aki negyvenegy éven át volt a gyülekezet lelkipásztora. Most is aktív nyugdíjas, nyolcvanöt éves, és ő fejezte be a történeti kutatásokat, mert az utóbbi tizenöt év még hiányzott. Még annyit hozzáfűznék a dologhoz, hogy a kiegészítés nélküli forrásanyagot a pályázni kívánó diákok is felhasználhatják.

L.I.

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata támogatásával jelenik meg a Keserű ifjúság című könyv szerzőjének, Rózsás Jánosnak újabb regénye, a DUSZJA NÖVÉR

Rózsás János: Duszja nővér (Egy ápolónő életmentő embersége a Gulagon). A magyar Szeltsenyicin, Rózsás János Keserű ifjúság című kötete elsőként adta hírül az országnak, hogy hogyan élt és halt százezer magyar a Gulagon. Mostani kötete, a Duszja nővér szépirodalmi élményt is nyújtó dokumentumpróza. Ha valaha a Gulag rabjaink történetét meg akarja írni valaki, akkor csak a hamis vádakot olvashatja, a valóságos történet nem rakható össze a hivatalosan fennmaradt iratokból, csak az emlékezők írásából. A szerző – rendkívüli emlékező képessége révén – hitelesen, a napi frissesség élményével írja le az egykori eseményeket. A Duszja nővér külön értéke, hogy az emberi megértésről szól, arról, hogy a legsanyarúbb és legembertelenebb viszonyok között is megterem a segítség. Rózsás János, a Gulag egykori foglya két éve díszpolgára Nagykanizsának. A díszpolgári cím átadásának évfordulójára, 1995. október 23-ára – szép emlékként – régen megírt, de nyomtatásban még nem jelent önéletrajzi regényt – a Duszja nővér – az olvasók kezébe kívánjuk adni. (Kedves karácsonyi ajándék is lehet belőle.)

A Duszja nővér-t UTÁNVÉTTTEL e levelezőlap kitöltésével és postára adásával rendelheti meg.

Megrendelő:

Neve:

Címe:

Megrendelem a Duszja nővér c. könyv példányát.

Az utánvétellel érkező könyv átvételét és kifizetését vállalom.

.....
alíírás

Amennyiben ELŐRE FIZET, akkor egyszerűen a Posta rózsaszínű utalványán fizetheti be a példányszám x 490 Ft-ot. Ezen a befizető neveket az a név és cím szerepeljen, ahova a kötetet, ill. köteteket küldendünk kell. Ekkor a kötet Önhöz juttatása a mi költségünkön történik. A cím, ahova az összeget utalni kell:

Czupi Gyula 8801 Nagykanizsa, Rózsás u. 14/A pf.: 484

MÖBEL SPAN
*Asztalok - barkácsolók,
figyelem!*

MÖBELSPAN KFT.

Nagykanizsa, Magyar út 168.
Telefon: 93/311-356

- INTERSPAN laminált bútorlapok teljes választéka
- MOFA farostlemezek
- MOFAL falburkoló és kiegészítői (új termék)
- SALICE bútorpántok
- ALFIT fiókgörgők
- SIRO bútorhúzó
- MOSOGATÓK
- ELZET záruk, vasalatok

☐ Aktuális ajánlat: INTERSPAN laminált bútorlapvásár
6-10% engedmény!

Perben az Autóklubnál

Lapunk április huszonegyedik számában időrendi sorrendben vázoltuk azokat az eseményeket, melyek év elejétől alakítják a kanizsai autóklub életét. Mint akkor megtörtént, a Magyar Autóklub Országos Elnöksége a Nagykanizsai Területi Szervezetnél lefolytatott vizsgálat alapján az elnökség működését felfüggesztette, egyidejűleg megállapította, hogy a március hatodikán megválasztott küldöttgyűlés legitímnek nem fogadható el. A megválasztott kilenc küldött az érdekeit sértő határozat ellen április tizenegyedikén polgári pert indított a Fővárosi Bírósághoz címzett keresetében. Vajon mit értett azóta? – kérdeztük dr. Izsák Attila ügyvédet mint küldöttet és társait képviselő felperest.

A Fővárosi Bíróság július negyedikén délelőtt tizenegy órakor tartott tárgyalást a Magyar Autóklub Országos Elnöksége elleni perben, melyet határozathozatal felülvizsgálata iránt indítottunk. Az alperes ismertetve előkészítő iratát, melynek lényege az volt, hogy az alperes jogszerűen halasztotta el az ezerkilencszázkilencvenöt április hatodika napjára kitűzött küldöttválasztó gyűlést, mégpedig azért, mert az alapszabály hatáskörébe utalja a küldöttgyűlés összehívását és lemondását. Következésképpen, mivel az elnök mondta le azt a bizonyos küldöttválasztó gyűlést, a hozott határozat is jogszerű. Az alperes csatolta annak az ezerkilencszázkilencvenöt február huszonhetedikén megtartott elnökségi ülésnek jegyzőkönyvét is. Az irat tanúsága szerint abban Bobai Jenő elnökségi tag megkérdezte, hogy a jelenlévő hat fő jogosult-e ülésezni, az határozatképes-e. A titkár azt válaszolta, hogy az alapszabály értelmében nem. Ennek ellenére úgy döntött, hogy a március hatodikára tervezett köztes közgyűlést elnapolja későbbi időpontra.

A jegyzőkönyv ismertetése után felhívtam a bíróság figyelmét a Zalai Hírlapban megjelent hirdetésre, mely szerint nem az elnök, hanem az elnökség mondta le az ülést. Perdönt az ügyben, hogy nem is határozatképes elnökség hozott döntést olyan ügyben, mely az alapszabály szerint sem jogköre. Aszerint az

elnöknek kellett volna lemondani a küldöttválasztó gyűlést.

Az alperes továbbá hivatkozott arra, hogy több tag, illetve esetünkben felperes nem tagja a Magyar Autóklubnak. Névszerint Szekeres Sándor, Cserti József, dr. Izsák Attila és dr. Máthé Zoltán. Minket kértek arra, hogy igazoljuk tagságunkat, illetve a személyi adatok bekérésével ők tehessenek megállapítást, miszerint március hatodikán a nevezettek tagjai voltak-e az Autóklubnak. Felhívtam a bíróság figyelmét arra, hogy egy társadalmi szervezet bármelyik tagja megtagadhat jogszerűen döntést, így esetünkben a kilenc érintett személy közül ezt egy tag is megteheti.

Felhívtam a bíróság figyelmét arra is, előfordulhat, hogy a nyilvántartás szerint néhányan nem vagyunk tagok. Saját esetem a példája, hogy ezerkilencszázkilencvennégyben – mivel nem küldtek, – személyesen kellett csekket kérni a tagsági díj befizetéséhez. Kiállítottak egy ideiglenes igazolványt, ami ebben az évben ugyancsak meg fog ismétlődni. Ezt a rosszhiszemű magatartást nem a mi terhünkön rója a bíróság. Nem tudom, milyen társadalmi szervezet az, amelyiknél a tagsági vizsgát a tagdíj nem fizetésétől, esetünkben december harmincegyedikén automatikusan megszüntik. Ne a tagoktól várják, hogy a folyamatos tagsági ügyeik után rohanganjanak. (E sorok írója januárban fizette be az éves tagsági díjat, az érvényes klubigazolványt máig sem kapta meg. A szerk.)

Továbbá a bíróság felszólította az Autóklubot arra, hogy csatolja annak a bizonyos határozatképtelen elnökségi ülésnek jelenléti ívét is, és közölje azt, akkor hány tagú volt az elnökség. Egyértelmű az elkövetett hiba, persze még nem tudni, de szerintem a bíróságnak helyt kell adni keresetünknek.

A március hatodikai küldöttválasztó gyűlés kapcsán arra is hivatkozott az alperes, hogy a levezető elnököt az elnöknek kellett volna kijelölnie. Az elnök nem jelölte ki –, mivel ott sem volt – a titkár személyemet kérte fel erre a feladatra. Ez nem jogszabályt sértő, csupán technikai dolog, úgy éreztem ezt a bíróság respektálta.

Az ügy végkifejlete azon múlik: a bíróság elfogadja-e az alperes fő indokait, miszerint lemondták a küldöttválasztó gyű-

lést és azt közzé is tették. Álláspontom szerint nem joghatályosan történt: egy határozatképtelen elnökségi döntés volt és nem az elnök rendelkezése. Hatalmas hibát követtek el.

Időközben, pontosabban május tizenötödikén újabb küldöttválasztó gyűlésre került sor Nagykanizsán. Hivatalosan is megtörtént az Autóklub Nagykanizsai és Zalaegerszegi Területi Szervezetének összevonása és sor került az első egyesített küldöttgyűlésre is. Miközben a munka jól és zavartalanul folyik – erről adtunk hírt múlt heti számunkban – maradt még néhány válaszra váró kérdés: hogyan halmozható hibát hibára a régi elnökség; legitím volt vagy sem a köztes küldöttválasztó gyűlés, s ha igen, akkor melyik az igazi elnökség? A válaszokat lehet találgatni a sorra kerülő október tizediki bírósági tárgyalásig.

Tóth Ferenc

Négyszemközt

Simon Imre

A Dél-Dunántúli Sört Értékesítő Kft. négy megyét: Zala, Somogy, Tolna és Baranya látja el a kőbányai és a kanizsai sörrel, éves szinten mintegy 371 ezer hektoliter értékesítésével. A régióban 114 fő dolgozójával két és félmilliárd forint fölött forgalmaz.

A terület – a központ és nyolc kirendeltsége – igazgatója Simon Imre, aki vezetői munkája mellett a Nagykanizsai Olajbányász Sportegyesület elnökségi tagja, a kézilabda szakosztály elnöke, valamint a Kanizsa Sörgyár – melynek két NB I-es tekecsapata, és tömegsport szakosztálya van – elnöke.

– Igazgató úr! Ennyi területen, hogyan lehet eredményesen helytállni, megfelelni az elvárásoknak?

– Azt hiszem szerencsés alkat vagyok, nagy a teherbírásum, s igyekszem úgy szervezni a dolgokat, úgy beosztani az időmet, hogy mindenhol eleget tegyek kötelezettségeimnek, s hatékony is legyen az, amit csinállok.

– Mikor jött létre a Dél-Dunántúli Sört Értékesítő Kft.?

– Tavaly július hónapban, azóta foglalkozom ezzel a területtel, előtte a Kőbányai Sörgyár egyik kft.-jét vezettem, amely Zala, Vas és Somogy megyére terjedt ki, nagykanizsai központtal és egy kaposvári kirendeltséggel. A jelenlegi munkaköröm azonban sokkal nagyobb ka-

liberű, általában naponta reggel hat órakor kezdem a munkát és este nyolc, kilenc, de nem ritka, hogy tíz órakor tudom csak befejezni.

– Mit szól mindehhez a családja?

– Nagyon nehezen, de hozzászoktak már ahhoz, hogy hét-közben alig látnak, sőt még el kell mondanom azt is, hogy rendezvények miatt még a hétvégeim is foglaltak.

– Felesége, gyermekei?

– Nejem a Kilimáni Húszézem könyvelője, s két nagy lányom van, akik közül az egyik most érettségizett a Baththyány Gimnáziumban, a másik szintén abban az oktatási intézményben a harmadik osztályba lépett. Nagyobbik Budapestre a Jogtudományi Egyetemre jelentkezett, túl van egy sikeres, írásbeli felvételi vizsgán, s remélem a szóbelin sem lesz gond. A szükséges pontszámokat el kell, hogy érje!

– Akkor teljes nőuralom van odahaza?

– Maximálisan.

– Aki sörrel foglalkozik, azt értékesíti, ő maga is fogyasztja ezt az italt?

– Szeretni szeretem a sört, azt azért nagyon ritkán tehetem meg, hogy igyak is. Napjaim nagy részét gépkocsiban, vezetéssel töltöm, komolyan veszem és összegyeztethetetlen ez a kedv.

– Hogyan, merre tölti a szabadságát, a szabadidejét?

– Szabadidőm nagyon-nagyon kevés van, szinte nincs. Amit azért sikerül kicsikarnom, azt a családommal igyekszem tölteni. Van egy kis szőlőm, időnként még magam sem tudom megmaggazárni, hogyan jutok ki, de művelem, rendbentartom. Megte-rem egy kis bor is, de az kimonodottan a vendégeim részére. Az éves szabadságomat általában augusztusban veszem ki, amikor elutazunk, kimonodulunk a városból, az országból. Idén még nem tudom, hogy erre mikor kerül sor, függ ez attól, hogy milyen lesz a szezon, mennyire tolódik ki. Ezt a programot a másik két nagy gyermekemmel is össze kell hangolnom, hogy együtt lehessünk. Azért, hogy igazi szabadság legyen messze el kell mennünk, hogy ne érjük utol munkával az embert.

– A sporttal való kapcsolata honnan indult?

– Még Gelsén a Vörös Meteor kézilabda-szakosztálynál kerültem közel a sporthoz, már húsz éve kötődöm a kézilabdázáshoz.

Abban a csapatban játszott akkor Uzsocki, Horváth Dezső, Bakonyi, Pölöskei, Földesi I és Földesi II is. Nem véletlen tehát, hogy rám „találtak” az Olajbányász kézilabdás lányai és elváltam a szakosztályelnöki feladatkört. Ugyanakkor azon a lépésem nem sokáig gondolkodtam, amikor kiderült, hogy komoly segítségre szorul a Sörgyár Sportegyesület. Nádasi Tamás ügyvezető elnökként azonban továbbra is segíti a munkámat.

– Ön is játszott, kézilabdázott?

– Nem, Gelsén szerveztem, intéztem a szakosztály dolgait. Volt egy időszak, amikor birkóztam a Pápai Honvédnál, de hamar abbahagytam.

– Színház, mozi?

– Időhiány miatt még a színházba is nagyon ritkán jutunk el. Néha-néha elutazunk egy jobb darabot megnézni Budapestre, de most már ezt sem engedhetem meg, mivel éjjel még vissza kell jönni, reggel pedig szeretek frissen érkezni a munkahelyemre.

– A feszített tempóhoz megfelelő étkezés is szükséges, mi a kedvence?

– Nem vagyok válogatós, elsősorban az ebédre ügyelek, s ott is arra, hogy egy kiadós leves legyen.

– Olyan céget vezet, ahol az eredményesség egyértelműen lemérhető, hiszen a sörértékesítés, az eladás, a pénzforgalom objektív, pontosan követhető. Szigorú igazgató Ön?

– Nagyon fontosnak tartottam és tartom a személyi állomány jó megválasztását, a szelektálást, s úgy érzem jó úton járunk ebben a tekintetben. Az, hogy milyen vezető vagyok, azt a munkatársaimtól kellene megkérdeznem...

Deregi László

A tbc ugyan fetőző betegség, de szociális betegségi kategória

Különböző sajtóanyagokban riasztó híreket olvastunk a tbc megjelenéséről, terjedéséről. Mi a valóság? Milyen feladatokat lát el Nagykanizsa Megyei Jogú Város Kórház – Rendelőintézetének Tüdőgondozó Intézte és Ernyőfénykép Szűrőállomása? Erről kérdeztük a Rozgonyi ut-

cai egészségügyi létesítmény főorvosát Dr. Kovács Andrászt.

– Kettős feladatot látunk el. Az egyik az ernyőfényképszűrő vizsgálatok elvégzése, ez megelőző funkció, a másik feladatkör a tüdőbetegek gondozása és gyógykezelése. Ez utóbbi csoport további két részre bontható: az egyikbe a gümőkórosok, a másikba a nem gümőkóros betegek tartoznak. Ez utóbbiba az asztmás, az idült hörghurutos és mindenekelőtt a tüdőrák felkutatása és gyógyítása témakörök tartoznak.

– Milyen a kapcsolat a városi, a megyei és a többi kórházzal, klinikával?

– Annak ellenére, hogy az új egészségügyi szemléletünk a járóbeteg-ellátásra helyezi a hangsúlyt, nem nélkülözhetjük a fekvőbeteg osztályokkal való szoros kapcsolattartást. A Nagykanizsai Kórháznak tüdőosztálya nincs, ezért a kórházi kezelést igénylő városi és városkörnyéki tüdőbetegeinket a Zalaegerszegi Megyei Kórház tüdőosztályára utaljuk be. Ennek ellenére szoros a kapcsolatunk a városi kórházzal is, mivel itt is ápolják gondozotaink egy részét, a vizsgálatok tükrében konziliumi feladatokat látunk el a városi kórház osztályai számára.

– Egyre többet hallunk arról, hogy a tbc ismét terjedőben van?

– Való igaz! Annak ellenére, hogy az évenkénti új megbetegedések száma az elmúlt években nem – vagy alig – emelkedett, ez csak az országos átlagra igaz! Az utóbbi egy-két évben Kelet-Magyarországon kétszerezére emelkedett az új tbc-s betegek száma. Az országos átlag azért nem emelkedik, mert a nyugat-dunántúli és a Szeged környéki területeken előforduló kevesebb beteg ezt kiegyenlíti. A különbség oka: az ország északi részének gazdasági és szociális helyzete jóval hátrányosabb, mint a nyugati országrészé. Ennek ellenére, hogy a tbc-t a KOCH bacillus okozza, tehát fertőzőbetegség, mindenképpen szociális betegségi kategóriába tartozik.

– Milyen a gépesítetttség, milyen a gépek állapota?

– Jelenleg országosan elmondható, hogy a harminc évvel ezelőtt megszervezett és telepített tüdőszűrő állomások gépparkját már régen le kellett volna cserélni, nem a korszerűtlenségük, hanem az elhasználtságuk miatt. Erre az elmúlt években sem volt anyagi fedezet és ha az országunk gazdasági helyzetét tekint-

tem akkor erre még várni kell...

Az elhasználtság miatt egyre gyakoribb a kényszerleállás, ami jogosan sok bosszúságot okoz az állampolgároknak. Az előbbieken az ernyőfényképszűrő állapotról beszéltem! Nem lenne egész a kép, ha nem mondanám el, hogy pár éve létesítményünkben telepítésre került egy korszerű, képerősítős röntgenberendezés, ami a vizsgált személy és a vizsgálatot végző orvos számára is lényegesen kevesebb terhelést jelent, mint annakidején, amikor a hagyományos mellkasröntgenvizsgálatot sötétben kellett végrehajtani.

– Legsürgetőbb feladataik?

– Intézetünk épülete, elhelyezkedése, belső szerkezete nem felel meg egy korszerű létesítménnyel szembeni követelményeknek. Az épület a század elején családi háznak épült, jelenlegi funkcióját csak a többszöri átalakításokkal tudta teljesíteni. Több, mint húsz éve az elődöm Dr. Juhász János főorvos úr kezdeményezte egy új, korszerű komplexum létesítését. Több variáció is felmerült. Így: a kórház területén létesítsük, vagy a város központjában egy többszintes épület földszintjén, mint például ez Szombathelyen történt? Erről egyébként a korabeli sajtó is írt. Több alkalommal már majdnem együtt volt a pénz, de a különböző szervezeti és közigazgatási változások miatt sajnos meghűlt.

– Mi a jövő?

– Területünk nehéz helyzetben van, ezt részben annak is köszönhetjük, hogy a tbc mint népbetegség elleni küzdelem a nyolcvanas évek második felében oda vezetett, hogy elterjedt az a nézet – részben szakmai körökben is –, hogy a tbc-kérdés leküzdése „leírta” vált. Ebben az időszakban olyan nézetek is voltak, hogy a jól szervezett országos tüdőgyógyászati hálózatot meg lehet szüntetni, mert a tbc elvesztette népbetegség jellegét. Hála Isten erre nem került sor, sőt fejleszteni kell a hálózatot, mivel olyan jóslatok is elhangzanak, hogy az ezredforduló tájkán a tbc ismételt jelentős emelkedésére lehet számítani. Ez részben összefügg az aids-es betegek létszámának az emelkedésével is, mivel olyan állapot és ártalom, amely az emberi szervezet immunrendszerét gyengíti, nagyon kedvez a tbc terjedésének. A nehéz tárgyi és eszközös gondjainkat a hálózatban, ezen belül a mi intézményünkben is,

a szakmailag jól képzett, feladatot példamutatóan ellátó lelkes asszisztens munkatársaink könnyítik meg.

Bödör Béla

Ahol ötvenkét község lakóinak állnak szolgálatában

Keves olyan ember akadna a Nagykanizsa vonzáskörzetéhez tartozó ötvenkét helységben, akinek még soha semmilyen ügyet ne kellett volna intéznie a Földhivatalban. Különösen az utóbbi néhány évben.

Dr. Varga Tóth Antal közel két éve áll a Földhivatal élén Nagykanizsán. A nagy kárptólással kapcsolatos hullámhegy akkor már elvonulóban volt. De tennivaló azért akadt bőven neki is, 28 munkatársának is.

– Hogy telt el az év első fele?

– Eddig nyolcezer ügyirat érkezett, éves szinten 15–16 ezer ügyet kell intéznünk. Az eddig eltelt idő alatt nyolcezer, az ügyfeleknek mindig nagyon fontos ügyet intéztünk. Ez azt jelenti, hogy ügyfélfogadási napon általában 50–60 ember jelenik meg nálunk. De ha valaki vidékről nagyon fontos ügygel keres fel bennünket, gyakran teszünk kivételt, és egyéb napokon is a rendelkezésére állunk.

– Ilyen gyakori a tulajdonos-változás?

– Nem kizárólag erről van szó. Bár kétségtelen, hogy nálunk jelentkezik minden tulajdonosi mozgás a földdel, ingatlannal kapcsolatban. Lehet, hogy mindenki gyorsan szeretné az ügyeit intézni, de a sürgősség részünkről akkor kap soronkívüliséget, ha például építkezésről vagy hitelterhelésről van szó.

– Gondolom, tulajdonosi viták esetén a telekkönyvi bejegyzést is figyelembe veszik.

– Igen. Gyakran fordulnak hozzánk önkormányzatok is, ha utána akarnak járni a tulajdoni viszonyoknak. Ilyenkor is minden segítséget megadunk. A termelőszövetkezetek használatában lévő részarány-tulajdonok kimérése, bejegyzése is folyamatban van. Ugyanakkor a kárptólási munkák kitűzése, kimérése, 7–8 földmérő kapacitását köti le.

– Győzik ennyi emberrel a munkát?

– Győznünk kell. Létszámbővítésről nem lehet szó. Sem hely,

sem számítógépes kapacitás nincs hozzá. Ebben az évben ugyanis a számítógépekre való adatátvitel a meghatározó feladatunk. Gyakran az is előfordul, hogy a számítógépes adatfelvétel során derülnek ki tisztázatlan tulajdonviszonyok. Ilyenkor ezeknek utána kell járnunk. Ahhoz viszont, hogy az ügyfelek kiszolgálása gyors, pontos, európai színvonalú legyen, ma már elengedhetetlen a számítógépes adatfeldolgozás, nyilvántartás.

Gombás Imre

Az aktív tanítást befejezte, de átlagon felüli tudását, ismereteit ma is kamatoztatja

A Bolyai János Matematikai Társulat Békéscsabán tartott 35. négynapos Vándorgyűlésén Dr. Tóber Ernőt kiváló matematika-oktató és népszerűsítő munkásságáért Beke Manó Emlékdíjjal tüntette ki. Lapunk, a Kanizsa már több alkalommal próbált interjú készíteni Dr. Tóber Ernő tanárral, de minden alkalommal szerényen elhárította a munkájával, életútjával kapcsolatos beszélgetés megjelentését. Most sikerrel jártunk.

– Melyek voltak a középiskolás és egyetemi éveink a főbb állomásai?

– A középiskolai tanulmányokat 1950. szeptember elsejétől, 1953. szeptember 1-ig folytattam Nagykanizsán az Állami Irányi Dániel Általános Gimnáziumban a jelenlegi Batthyány Lajos Gimnáziumban. Jó tanuló voltam, ezért tanáraink közül többen és az iskola igazgatója a budapesti Oleg Kosevoj Szovjet-öszöndíjas Iskolába irányítottak. 1953. tavaszán sikeres vizsgám alapján felvételt nyertem az intézménybe. A negyedik osztályt ott végeztem el és kitűnő eredménnyel érettségiztem. 1954. júliusában az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Természettudományi Kar matematika-fizika szakára nyertem felvételt. Az egyetemi tanulmányokat 1958. júniusában sikerrel befejeztem, de az államvizsgák letételére egy sajnálatos balesetem miatt csak egy év múlva került sor. A kórházi ápolási időszak alatt megkerestek a Belkereskedelmi Minisztériumból. Helyzetemet mérlegelve állásajánlatukat elfogadtam.

– Mikortól tanított Kanizsán, milyen a kötődése a városhoz?

– A Belkereskedelmi Minisztérium 1959. augusztus elsejei hatállyal a Thury György Közgazdasági Technikum Kereskedelmi Tagozatára tanárnak nevezett ki. Bár nem kanizsai vagyok, de egy kicsit mégis hazajöttem. A tanterület nem volt ismeretlen, mert Fülöp Ernő igazgató úr volt az igazgatóm diákként is. Varga Ferenc nevelőtanárom, míg Balogh Árpád és Dr. Pillér Ernő középiskolai tanáraink is voltak... Két évig órákat is adtam egykori iskolámban a gimnáziumban, de tanítottam a Felsőfokú Mezőgazdasági Technikumban is.

– Az évek során sok jó matek-szakos tanár a magasabb fizetés miatt üzemi pályára ment dolgozni. Nem volt ilyen elképzelése?

– Szerettem tanítani! A tehetséges tanulókkal szívesen foglalkoztam. Így nem gondoltam a pályamódosításra. Ha az anyagi dolgok motiváltak volna, akkor eleve alkalmazott matematikusi pályára megyek.

– Véleménye szerint milyen változásokon ment keresztül a matematika tárgyatoktatása?

– A matematika oktatása a tárgyi köröket tekintve óriási változásokon ment keresztül. A geometriában a vektorok alkalmazása, a halmazelmélet elemeinek és az analízis elemeinek a bekerülése bizonyos értelemben modernizálta az oktatást. Az elcsúsztatandó ismeretek nagyon megterhelik a tanulókat, mert a problémák sokoldalú elemzésére nem jut idő. Az önálló feldolgozásra pedig sokkal több időt kellene fordítani. Meg kellene tanítani a tanulókat a tankönyvek és egyéb segédanyagok használatára. Sajnos az a tapasztalatom, hogy sok a kapkodás, a bizonytalanság. Egy-két definíció leírása nem pótolja a fogalmak kelendő megalapozását. A házi feladatok ellenőrzése, megbeszélése az oktatási folyamatok szerves része...

– A szakmai továbbképzések, a balatoni ifjúsági matek táborok milyen célt szolgáltak az elmúlt évtizedben?

– A szakmai továbbképzéseknek aktív tagja és közreműködője is voltam. Előadásokat tartottam és szinte zsinórban vezettem a foglalkozásokat. A megyében elsőként kapcsolódtam be az ELTE TTK Matematikai Szakmódszertani Csoportja által kezdeményezett matematika tanítási

kísérlet-sorozatba. Az 1970/71-es tanévben sikerrel fejeztem be az ELTE I. továbbképzését. A Megyei Matematika szakkörben 1978-ig rendszeresen vezettem foglalkozásokat, ezt egészítette ki a nyaranta szervezett Balatonedericsi Szaktábor, amely ugyancsak a tehetség-gondozást szolgáltatta.

– Mikor érlelődött meg a gondolat, hogy a matematika doktrint megszerzi?

– A doktori megszerzése a továbbképzés során vált lehetővé. 1978. tavaszán Dr. Horváth Jenő tanszékvezető egyetemi docens irányításával elkezdtem az ELTE II. fokozatú továbbképzését, melyet sikerrel befejeztem és 1980. szeptember 18-án tettem doktori szigorlatot.

– Milyen tanácsokat ad a fiatal kollégáknak, a tanulóknak, a jövő nemzedékének?

– A matematikával való foglalkozás igen elmélyült és kitarító munkát igényel. Ma már szerencsére sok és jól használható szakirodalom áll rendelkezésre. Egymástól is sokat tanulhatnak a fiatalok, én is sokat köszönhetek egykori kiváló tanárainknak. Véleményem szerint az iskolai szakkörök, a különféle versenyek a tehetségek kibontakoztatását szolgálják.

A kitüntetett tanár nyolc éve az aktív tevékenységét a vissza-visszatérő betegsége miatt befejezte, ennek ellenére nem szakadt el a matematikától. Több éven keresztül a nyári matek táborok egyik előadó tanára volt. Örömeink a középiskolás tankönyvek lektoraként kamatoztatja átlagon felüli tudását, ismereteit.

Bödör Béla

Harminckét fajta fagyalt, ugyanennyi sütemény és negyvenféle kávé

Szép, elegáns kivitelű Hévízen, a kanizsai illetőségű – Gaál László tulajdonos által üzemeltetett – Eis Caffé Szalon. Tavaly egy anyaggal már jelentkeztünk a helyszínről, akkor megígértük, hogy egy év múlva ismét tájékoztatjuk kanizsai olvasóinkat a tervezett átalakítás-bővítés után.

– Ha minden összejön, akkor

területbővítéssel kombinálva hajjuk végre a szalon építészeti és átalakítási munkáit, – informált bennünket a szakmában több mint két évtizede dolgozó tulajdonos, majd így folytatta: – ennek az évnek az első két hónapjában karbantartók és berendezést felújítók vették kézbe vendéglátó egységünket. Elégedetten nyugtázom ízléses munkájukat.

A szalon harminckét fajta fagyallal, százfajta kehelllyel negyvenféle kávéval szolgálhat folyamatosan. Új irányzatot tükröz a sterilizált gyümölcsből készült Eis Shakes névre hallgató ital. Harminc-nyegen fajta süteményünket új technológiával, az európai norma szerint készítjük. A kávéfogyasztás a garantáltan jó minőségű olasz Segafredo termékből megháromszorozódott a hasonló méretű presszókhoz viszonyítva. A két szakképzett cukrász a jó minőségű fagyaltok készítésének is a felelőse, sőt a személyük is garancia arra, hogy állandó, jó minőséget tudunk felszolgálni. Házi tejjel dolgozunk, Galambok községből egy őstermelőtől vásároljuk.

– Mennyire udvariasak a felszolgálók?

– Aki nem tudott beilleszkedni, az elment... Itt olyan személy nem verhet gyökeret, aki nem a vendégre koncentráll! Az új belépő dolgozóktól az udvariasság, a hozzáértés mellett a nyelvi ismeret is elvárom. A tízenegy fős személyzet egyet akar: az üzletet egyre elismertebbé és színvonalassá tenni. A fagyalt és a italkártyáink ajánlata kiegészül a kávékártyával is, sőt a közkedvelt nyári italok sok-sok változatával. Amelyeket szóbeli kiegészítéssel is ajánlanak felszolgálóink.

Az árak a külföldi vendégeknek közepes árfekvést jelentenek, míg a magyar fogyasztók drágának tartják a termékek többségét. A főnök, a cukrász végzettségű fiával a téli leállítás alatt külföldi bemutatókon, továbbképzéseken vett részt Olaszországban, majd egy későbbi időpontban ugyancsak négy napos olasz bemutatóval és kiállításal egybekötött rendezvény résztvevői voltak. A meghívókat azok a cégek küldték, akiknek a termékeit forgalmazták. A hazai rendezvények közül kiemelkedett a Budapesten tartott bemutató, melyet a Cukrász Szövetség szervezett huszonöt exponáltabb üzlettulajdonos részére.

Bödör Béla

A KANIZSA Dél-Zalai Hetilap támogatói:

Minden héten
AKCIÓ
a GRÁCIA
ÜZLETHÁZBAN.
Sok árucikket
az olcsó árainknál
is olcsóbban kínálunk.

Nagykanizsa,
Eötvös tér
28.

DÉL-ZALAI HETILAP

KANIZSA

MEGJELENIK: MINDEN PÉNTEKEN

Egy hetilap, amit szem előtt kell tartani!

KANIZSA
TREND KFT

Kanizsa Trend

Az életrevaló
bútorok gyártója!

Érdeklődésüket a. 93/310-505-ös
telefonon, illetve személyesen a
Nagykanizsa, Ady u. 45. szám
alatti Bútorszalonunknál várjuk.

KÖZÉPDUNÁNTÚLI GÁZSZOLGÁLTATÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
8800 Nagykanizsa, Király u. 2. Tel.: 313-140, 313-040

Hibabejelentés: 311-442

Gázszolgáltatás; gázólmélek elhárítása; gázkészülékek javítása;
gázelosztó vezetékek tervezése, építése, üzembe helyezése;
belső gázszervelek.

– Akar Ön kulturált
körülmények között étkezni,
fagyizni?

Térjen be hozzánk!

Légkondicionált, 40 férőhelyes
reprezentatív vadásztermünkben
külön rendezvények tartására is
rendelkezésére állunk.

KREMZNER RESTAURANT

Nagykanizsa, Deák tér 11. Telefon: 93/313-057

MAGYAR GAZDASÁGI CÉGMUTATÓ TÁRSASÁG

1033 Budapest, Kaszásdűlő u. 2. II. em.

Postacím: 1519 Budapest, Pf.: 248

Telefon: 250-0020, 250-0311

Telefax: 185-1268

ÉGRÓDEX

INFORMÁCIÓ még ma... **ÉGMUTATÓ** a holnap

**NAGYKANIZSA
MEGYEI
JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA**

LEGYEN A PARTNERÜNK!

VÁLLALJUK:

- társaságok, vállalkozók, magánszemélyek könyvvezetését,
adóbevallásának elkészítését,
- adótanácsadást, könyvvizsgálatot, vagyonértékelést,
belső ellenőrzést,
- vállalkozásszervezést, szoftverkészítést – szaktanácsadást
oktatást, piacutatást, pénzügyi-üzleti tanácsadást.

PANNONCONSULT KFT.

Nagykanizsa, Széchenyi tér 3.

Tel./fax: (93) 310-461 Westel: (60) 399-196

*Nálunk biztosan nyer,
ha rendel!*

**MUNKARUHÁZATI TERMÉKEK
TELJES VÁLASZTÉKA TERMELŐI ÁRON!**

Szociális Foglalkoztató

8800 Nagykanizsa

Tel.: 93/311-457 vagy 312-277 Fax: 93/310-279

Tizennyolcan akadtak fenn a végek őreinek hálóján a július 3-tól 9-ig eltelt időben a Nagykanizsai Határőr Igazgatóság által ellenőrzött magyar-szlovén szakaszon. Köztük volt július 4-én az a szlovén férfi és a társaságában lévő bosnyák nő három gyermekével, akiket Nemesnép közelében fogtak el. Meghallgatásukkor a huszonöt éves férfi elmondta, hogy ljubljana-i vállalkozó, és közel lakik az ottani menekültábrhoz. Ott ismerkedett meg egy bosnyák férfival, aki segítségét kérte, hogy Nagyatádon lévő családját illegális úton Szlovéniába vitesse. Mivel nem talált megfelelő embert, maga vállalta el a feladatot ismerőse iránti szíveségből. Július 4-én Bajánsenyén lépett társával, gépkocsival magyar földre, a nagyatádi mene-

kültábornál felvették az asszonyt a három kislánnyal, majd Nemesnépnél gyalog indultak neki a határnak. A felnőttek - akik nem éltek a családegyesítés hivatalos útjával - ellen eljárás indult. Július nyolcadikán Tornyiszentmiklósnál szintén egy szlovén polgár két bosnyák férfit - akik szintén Nagyatádon voltak elhelyezve, lévén tavaly ideiglenes védelmet kértek és kaptak - próbált Szlovéniába segíteni. Határsértő segítése miatt három éves beutazási tilalmat „nyert” ezzel. A magyar-horvát határon csupán egy horvát próbál-

ta Zákánynál törvénytelen módon a határt átlépni. Gyékényesnél egy kilépdő nemzetközi gyors padlásterében három román lettek az útlevelekezelők. A kánikulai melegben sokan vágyódnak a vízpartokra vagy egyenesen a vadvizekbe. Így volt ezzel az a horvát férfi is, aki július ötödikén este a Drávában fürdött, ám az ár átsodorta magyar területre. A csöpögő fürdőzőt a berencei közúti átkelőn adták át a horvát szerveknek.

Határforgalmi ellenőrzés során a magyar-szlovén átkelő helyeken 103143 utast és 33501 közúti járművet, míg a magyar-horvát pontokon 173429 utast, 55053 közúti járművet és 6682 vagont léptettek át. Sármelléken az ideiglenes légi átkelőhelyen két repülőgép és hatvanhárom utas fordult meg. Beutazási feltételek hiánya miatt hetvenkilenc külföldi irányítottak vissza.

k.r.

Zalában először Nagykanizsán!

telinformix

Telefon: 93/310-751

Reggel 8-tól este 8-ig az év minden napján.
LAKOSSÁGI SZOLGÁLTATÁS

Üzleti partnert keres... Elromlott a tv-je...

Nem tudja hol van akció...

HÍVJON, HOGY SEGÍTSÜNK, A 93/310-751-EN!

ÚJ SZOLGÁLTATÁS:

- Ha Ön lakossági apróhirdetését címünkre - Pf.: 456 - elküldi, és 600 Ft-ot befizet, 30 napig szerepel adatbankunkban.
- Meglepetően olcsó külföldi utakhoz juthat - igényének megfelelően - a pécsi ATLANTIS TRAVEL ajánlataiból. Részletes felvilágosítás, propagandaanyag, kedvezmény, ha a TELINFORMIX-nál rendel meg pihenését. Hétfévégén is ÉRDEKLŐDJÖN!
- Tagjainknak 20%-os árengedmény a WESTEL 900-as készülék aribaól.

Üzleteinkben
július 11-16-ig
ismét
ZÉTA hét!

Nyári szörpvasár akciós áron:

- Málna, szamóca, jaffa, alma 0,5	124 Ft	helyett	89 Ft
- Kiwiízű, citromízű, narancsízű 0,5	114 Ft	helyett	79 Ft
- Quanto öblítő 1/1-es koncentrátum szellőfriss	403 Ft	helyett	303 Ft
- Trappista sajt szögletes kg	580 Ft	helyett	519 Ft
- ESKIMO Calipo jégkrém	65 Ft	helyett	49 Ft
- ESKIMO Nogger Choc jégkrém	75 Ft	helyett	59 Ft

Ezenkívül még több termék is akciós áron vásárolható!

Figyelje az üzletekben kihelyezett plakátokat!

Július 10-30-ig ZÉTA-PEPSI akció!

2 palack Pepsi termékkel akár hűtőszekrényt is nyerhet tele Pepsivel, vagy hűtőládát, vagy walkmant. A vásárlást igazoló blokkot névvel és címmel ellátva a kihelyezett gyűjtőládába kell dobni.

Sorsolás: 1995. aug. 3-án 15 órakor Zalaegerszegen, a 20. sz. ABC-ben (Kossuth út 24. szám) lesz.

NYERJÜNK EGYÜTT!

LIGA

HÍREK

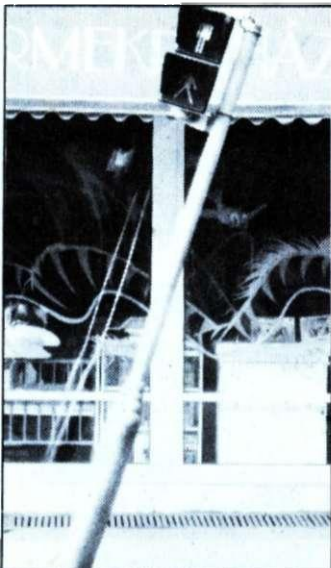
- A Dél-zalai Szövetségi Választmány ülésén megerősítették azt a helyi Ügyvivő Testületi javaslatot, amely a konföderáció tulajdonában lévő székházak - Zalaegerszeg, Kecskemét - hasznosítási lehetőségeire való előterjesztést fogalmazza meg az Országos Választmány részére.

- Augusztustól heti egy alkalomra szűkül a Szövetségi Üdülési Irodájának ügyfélszolgálat, szerdánként 13-16 óráig vállalják nyitott szolgáltatás-ként - tagságon kívül a lakosság részére is - az üdülőjegyekkel kapcsolatos információk biztosítását és a jegyértékesítést. A Jogsegélyszolgálat ezen-től keddi napokon kizárólag a tagság részére áll rendelkezésre, míg csütörtökönként a tagságon kívüliek is felkereshetik jogászukat problémáikkal. Előbbséget a munkahelyi, érdek-

védelmi jogi problémák kezelésének biztosítanak.

- Tagjaink a Liga részére augusztus elején kedvezményes áruvásárlási napot szervez. Az akció részleteiről a LIGÁ-s szervezetek ügyvivői adnak tájékoztatást.

- A LIGA Országos Választmány budapesti ülésén a választási adatok értékelés utáni tájékoztatóból kitűnt, hogy az Üzemi (Közalkalmazotti Tanács) választások két évvel ezelőtti eredményeit a LIGA Szakszervezetek már most túlszárnyalták. Az országos ülésen határozat született arról, hogy a jövőben a szakértői munka és az érdekegyeztetés kapjon nagyobb hangsúlyt a programban. A LIGA nem zárkózik el a potenciális szövetségesekkel való szorosabb együttműködéstől, de önállóságának feladására nem érez sem politikai, sem működési kényszert.

Kanizsa nevezetesség a Fő úti ferde lámpa. Hogy mikor állítják helyre? Rövidesen eldől.

Álljunk meg egy szóral - a kistólmácsi tónál. ...és ha sürgős?

Toth Ferenc felvételei

KANIZSA I. Z. HÍREK

**1995. JÚLIUS 17-
JÚLIUS 21.
hétfőtől péntekig**

Fogható 5.55-től 9.00-ig a 873 kHz kh-on, valamint a 71,03 és 71,81 MHz URH-n. 5.55-9.00 „Hajnaltól reggelig” – zenés hírmagazin. Benne 6.00 – Kossuth krónika. 6.15 – Dél-dunántúli krónika, regionális lapszemle. 6.30 – A BBC reggeli magyar műsora. 7.00 – Kossuth krónika. 7.15 – Dél-dunántúli krónika, regionális lapszemle. 7.30 – Közlekedési információk. 8.00 – A nagyvilág és a régió hírei, országos lapszemle. 8.10 – Hétköznapi történetek. Szerkesztők: Németh Károly, Kovács Zoltán, Somogyvári Valéria, Zsoldos László, Schweier Rita. 12-től 19.30-ig csak a 873 kHz-es kh adón. 12.00-13.30 – Szerb nyelvű nemzetiségi műsor. 13.30-15.00 – Horvát nyelvű nemzetiségi műsor – 15.00-

16.00 – Dél-dunántúli Magazin – a Pécsi Rádió közszolgálati műsora. 16.00-18.00 – A Pannónia Rádió szolgáltató és kereskedelmi műsora. 18.00-19.30 – Regionális német anyanyelvű műsor. 19.30-20.00 – „In der Muttersprache” – az MR német anyanyelvű műsora Pécsről. 20.00-20.30 – „Na maternjem jeziku” – az MR horvát anyanyelvű műsora Pécsről. 20.30-21.00 – „Na maternjem jeziku” – az MR szerb anyanyelvű műsora Pécsről.

**1995. JÚLIUS 22.
SZOMBAT**

Fogható 9-től 11-ig a 873 kHz kh-on, valamint a 71,03 és 71,81 MHz URH-n. 9.00-11.00 „Jó pihenést!” – szórakoztató magazinműsor. Szerkesztő: Kovács Zoltán. 12-től 19.30-ig csak a 873 kHz-es kh adón. 12.00-13.30 – Szerb nyelvű nemzetiségi műsor. 13.30-15.00 – Horvát nyelvű nemzetiségi műsor. 15.00-16.00 – Dél-dunántúli hírmagazin – a Pécsi Rádió közszolgálati műsora. 16.00-18.00 – A Pannónia Rádió szolgáltató és kereskedelmi műsora. 18.00-19.30 – Regionális német anyanyelvű műsor. 19.30-20.00 – „In der Muttersprache” – az MR német anyanyelvű műsora Pécsről. 20.00-20.30 – „Na maternjem jeziku” – az MR horvát nyelvű nemzetiségi műsora Pécsről. 20.30-21.00 – „Na maternjem jeziku” – az MR szerb nyelvű nemzetiségi anyanyelvű műsora Pécsről.

Pécsről. 20.00-20.30 – „Na maternjem jeziku” – az MR horvát anyanyelvű műsora Pécsről. 20.30-21.00 – „Na maternjem jeziku” – az MR szerb nemzetiségi anyanyelvű műsora Pécsről.

**1995. JÚLIUS 23.
VASÁRNAP**

8.30-10.00 Szerkesszük együtt! Szerkesztő: László Lajos. 12.00-13.30 – Szerb nyelvű nemzetiségi műsor. 13.30-15.00 – Horvát nyelvű nemzetiségi műsor. 15.00-16.00 – Dél-dunántúli magazin – a Pécsi Rádió közszolgálati műsora. Benne: zenés kívánságok. 16.00-18.00 – A Pannónia Rádió szolgáltató és kereskedelmi műsora. 18.00-19.00 – Regionális német nyelvű nemzetiségi műsor „Gruss und Kuss” ismétlése. 19.00-19.30 – magyar nyelvű zenés sportmagazin. Szerkesztő: Kovács Imre. 19.30-20.00 – „In der Muttersprache” – az MR német anyanyelvű műsora Pécsről. 20.00-20.30 – „Na maternjem jeziku” – az MR horvát nyelvű nemzetiségi anyanyelvű műsora Pécsről. 20.30-21.00 – „Na maternjem jeziku” – az MR szerb nyelvű nemzetiségi anyanyelvű műsora Pécsről.

Pénztár nyitva: 15-18 óráig
Pénztár tel.: (93) 311-468
Telefon: (93) 311-454

**Heti
programajánló**

- 17-től 21-ig: Az én gyűjteményem – kiállítássorozat
Régi pénzek, fényképek, sörcímkek
Sziva Gyula gyűjteménye
- 17-én 21 órakor: Bazar Udvari Zenei Esték '95
Nótaest – Hatvani Kiss Gyöngyi, Szentendre Klára, Takács Béla, Csányi János
Közreműködik: ifj. Oláh Kálmán cigányzenekara
- 20-án 19 órakor: Csütörtöki randevú – a HSMK előtti téren Utcabál

ÉRTHETŐ

Beküldési határidő: július 21.

Lapunk 26. számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: A szív kalandornak születik és mint nyárspolgár hal meg.

A sorsoláson Elek Róbert, Faics Gáborné, Hetési Szabolcs, Katona Gyöngyi és Prodornak születik és mint nyárspolgár hal meg.

A sorsoláson Elek Róbert, Faics Gáborné, Hetési Szabolcs, Katona Gyöngyi és Prodornak születik és mint nyárspolgár hal meg.

havez Melinda olvasóink nyertek ajándékutalványt vagy negyedéves Kanizsa újság előfizetést, melyet szerkesztőségünkben vehetnek át.

MIÉRT VAGY ILYEN IDEGES? - A HORGASZÁSTÓL VAN - HISZEN AZ MEGNYUGTATÓ SPORT (VÁLASZ)	MEGFOGJA A NAP LUTÉCIUM PEST N. HELYSÉG	HASZNELLEK KÉS VITELÉK NAGYON KÖNYÖRÖG	3 ÓRAI 1100	DE... NÁSARLÁSI FORMA	NE... TITKUN... NYELVEI	„KELSA... MAGYAR... KESÍTÉSE NEWTON	ANGOL... KÖNYV... ANGOL FILM C.	VAGY... BETŰI KEVERVE	HORVÁT... HÍRUGY... NOKSÉG	... GOGH ANYAGOK VIZTARTALMANAK MEGHATÁROZÁSA
2	1					BEC FERFINÉV BALATONI LAKOS				Z
ÜJSZÜLÖTT BAROMFI			HÁZVÉGI CSOMAGO LÓANYAG		KOMÓTO SAN TUPOLJEV GÉPEI		CYENGE MINŐSÉGÜ	SÉMI NYELVÜ NÉP ARAB ATYA	VELEM HATÁRAI! A VESE ORV. NEVE	
IBOLYA BECÉZVE		GERMANIUM TANÁCS ÖTLET		STRAND JELZŐJE EX-POLICE ÉNEKES		BEC AGNES TAKARÓ		MUTATÓ NÉVMÁS TARISZNYA		
ÜDÍTŐ FOLYADÉK	FOLYADÉK		ELESÉG EGYNEMŰ BETŰI SÜLFÜR				KETTŐS EBTEHESÉ TŐK EGY LETE			
NÉMET PÁRT										
SVÉD AUTÓJEL	FOLYADÉK	VESZPRÉM M. FALU PEREC JELZŐJE			HUNGARICUS /KODÁLY/ Z. HANGOK				TUNÉZIA AUTÓJELE BAZITA RÉSZTE!	
- FI			KÖLYKEZIK ZENE-RÉSZLET!		FIÁKER EGYEN B. KÉKÜLNI KEZD!			SIÓFOKI LABDARUGÓ VOLT		
A TÁVIRO FELTÁLLÓJA					ÉNEKEL					
ROSSZ AKARAT /2 SZÓ/	G				FEL OL!			KOREAI AUTÓ-MÁRKA		

Köszegről hazafelé végig azon gondolkodtam, hogy a sors milyen rendkívüli kényezteteket produkálhat. Nyugat-Magyarországon él egy idős ember megfáradva, beteg, s ha néha eszébe is jut a háború utolsó tavasza, akkor is bizonyára a hazatérés boldog pillanatai idéződnek fel számára először. Aztán a katonatársak arca, s hosszú töprengés után talán felrémlik az a fél Németországon és Ausztrián át cipelt viaszos vászon csomag is, amelyik egy zászlót rejtett magában. Ha a szombathelyi körzeti műsorban nem veszik át és nem vetítik le Nagykanizsa 750. jubileumáról készített összefoglalót, Heves János volt hadnagynak,

„A ZÁSZLÓT HÁTRAHAGYÓ KATONA ÉN VOLTAM”

a Ludovika Akadémia hajdani növendékének életében talán soha nem érkezik el a megnyugvás, egy hatalmas lelkiismereti gond feloldásának érzése.

Köszegen, a hajdani katonai alreáliskola épületében működő gyógypedagógiai intézetnek egyik szolgálati lakásában az örömteli fogadtatás után Domján Károly őrnagy, a Thury Laktanya képviselője és Szabó Zsigmond operatőr társaságában beszélgettünk a lebénult, de

szellemileg friss, jó memóriával rendelkező János bácsival és feleségével, Gizella asszonnyal.

– 1939-ben Zalaegerszegen éltünk. A felső-kereskedelmi elvégzése után sikeres érettségit tettem, majd negyvenegy őszén bevonultam a nagykanizsai 17. gyalogezredhez – kezdi felfejteni a régmúltat Heves János. – Újonc évemet a 17/1 zászlóaljnál töltöttem, majd 1943. június 1-jén felvételt nyertem a Ludovika Akadémiára. 1944. november 15-én Körmentden avattak fel, mint hegyivadász hadnagyot. Ezután Döberitzbe vezényelték három hónapos tanfolyamra, majd Berlin-Spandauba kerültem a 89. magyar kiképző ezredhez. Parancsnokom Szita János alezredes itt kinevezett a tisztviselő iskola parancsnokává. Nagy meglepetésemre elkészítettem a tervet, de már az iskolát ténylegesen irányítani nem tudtam, mert újabb parancsot kaptam.

Heves János élete ezzel a parancsral kapcsolódott össze a 17. gyalogezred oly sokáig hányattatott sorsú zászlajával. Mert a parancs úgy szólt, hogy a zászlót haza kell hoznia Szombathelyre.

– De hogyan kerülhetett az ezredzászló Spandauba? – for-

dulok Domján Károlyhoz, az ezred történetének ismerőjéhez.

– A doni katasztrófa után az ezred maradványai 43. április 28-án és május 2-án visszatértek Nagykanizsára. Negyvennégy tavaszán az újjászervezés után a 7. gyalog hadosztály alárendeltségében megjárták Galiciát, de mivel a veszteségek ismét nagyok voltak, a megmaradt személyi állományt a 24. gyalog hadosztályba osztották be. Így kerültek aztán kanizsai katonák Szlovákiába, Morva területekre, később sokan fogságba estek vagy átálltak a szovjetekhez. A visszamaradó különítmény, ami a pótkeretet jelentette, vitte magával az ezredzászlót Németországba. Így kaphatta meg János bácsi a zászló hazamenekítésének parancsát – adta meg a felvilágosítást az őrnagy.

El is indultam negyed magammal – mesél tovább Heves János – de Bécsben az odahelelyezett Magyar Honvédelmi Minisztériumban nyílt parancsral arra utasítottak, hogy menjünk vissza, de már nem Spandauba, hanem a hochenfelsi katonai kiképző táborba. Itt kaptam a szakaszparancsnoki beosztást. Ezután irány Neumarkt! Emlékezetes hely volt, a várost hatalmas repülőtéradás érte.

Domján Károly átadja a laktanya ajándékát Heves Jánosnak

SZÉPRE SZÁLL A FÜST

Semmilyen helyiségbe nem illik égő cigarettával belépni.

Ha rá akarunk gyújtani, illik megkérdezni, nincs-e a társaságban olyan, akit zavar a füst, mert ha van, ezt illik komolyan venni.

A hamutartó a csikkek, és a cigarettavégek tárolására szolgál, más egyebet, például cukorpapírt nem illik beledobni.

Sose fújjuk a füstöt beszélgetés közben a másik fél arcába.

A tömegközlekedési eszközökön nálunk tilos a dohányzás, de ez sok esetben úgy tűnik, csak az utasokra, a sofőrre nem vonatkozik. Asztalnál ülve nem illik a túlóladalon ülőket az asztal fölött kínálni, illik felállni, és átmenetileg hozzájuk.

Egy lángtól csak két cigarettát illik meggyújtani. A szokás az angol-búr háborúból ered, ahol a lövészárkokban rágyújtó katonák a hosszú ideig lobogó fénnyel tőkéletes célponttá válhattak volna.

Tűzet kérés nélkül is illik adni, de sohasem cigarettavégről.

Étkezés közben, vagy amíg asztalunknál bárki is eszik, nem illik rágyújtani. Vendégségben asztalbontás után gyűjtünk csak rá.

TELEFON ILLEM

Mielőtt bárkit felhívunk, érdemes átgondolni, nem rossz időpontban zavarjuk-e. Ez a hívás elején akár meg is kérdezhajjuk.

Ha a beszélgetés megszakad, a kezdeményező félnek illik másodszer is hívni.

A beszélgetést a hívónak illik befejeznie. A hívott félnek csak udvarias magyarázat után illik elbúcsúznia.

Meghívást is nyugodtan közölhetünk ma már bárkivel telefonon.

A távbeszélés szó a beszélgető felek közötti fizikai távolságra, s nem a beszélgetés hosszára utal.

Kutyák, lovak, fogatok

Akik a kutyákat, lovakat szeretik, azoknak bőven akadt látnivaló az elmúlt hét végén Kiskánizsán, a Vásártéren megrendezett bemutatón. Az események mindenese, Tasnádi Zoltán, a Kiskánizsa Lovas-klub edzője két lovaszám között szakított időt lapunknak:

– Kutyák bemutatójára, díjlovaglós- és fogathajtó versenyre hívtuk az érdeklődőket. Ami a lósportot illeti, ezerkilencszázhetvennégyben volt utoljára területi verseny itt Kiskánizsán. Ez most inkább egy edzőmérkőzés a várható területi meghívásos versenyekre, a lovak, lovasok felkészüléséhez. Bemutatóként szántuk a közönségnek, versenyszerű szabályokkal és szerény díjakkal a jól szereplőknek. Egyben nyitánya annak a lovas-tábornak is, amelyik július tizenhétől augusztus tizenhétig várja a klubtagokat és a lósport iránt érdeklődőket. Így szeretnénk mindinkább népszerűsíteni a lovaglást

és a sok helyütt már feledésbe merülő fogathajtást. Bízunk rendezvényünk sikerében és a folytatásban is.

Mint a szűrőtől megtudtuk, a bemutató versenyszámok győztesei a következők lettek: A kezdő lovak díjigurató versenyében első lett Kozma József Miklósfáról, a kezdő lovasok győztese pedig Timbakovics László Fakospusztáról. A staféta díjiguratásban Sznopek Gabriella és Géczy Zoltán Kiskánizsai páros jeleskedett, míg a fogathajtó versenyszámokban Vékási Vendel és segédhajtója, Póvics Viktória palini páros lett a győztes.

A nap folyamán mintegy négyszáz néző tapsolta végig az eseményeket, akik ezúttal a Saubermacher Ryno vendégei voltak, hiszen a kft. biztosított területet, nem sajnálva anyagiakat és egyéb segítséget az újszerű próbálkozás sikeréhez.

égett minden, a tábori telefon már nem működött. Teljes zűrzavar uralkodott, ezért a századparancsnokunk felosztatta a századunkat. Ezután megkezdődött a bolyongásunk. Egyetlen célunk volt: haza Magyarországra! Mintegy huszonötven együttmaradtunk, amikor április közepén egy kis faluba érkezünk. Csak most, a televízió műsorából tudtam meg, hogy ennek a falunak Wang a neve. Itt amerikai fogságba esett német hadifoglyokkal találkoztunk, akik közölték velünk, hogy mi is azok vagyunk. Nekem lelkiismereti gondom volt a zászló biztonságba helyezése, hiszen nem akartam, hogy idegen kézbe kerüljön. Megkérdeztem a falusi vendéglő tulajdonosnőjét, hogy mit is csináljak. Ő adta aztán azt a nagyszerűen bevált tanácsot, hogy a zászlót a templomba vigyük. Megkönnyebbülten adtam át a fehrernek, aki rögtön gondoskodott róla. Nehéz szívvel búcsúztam, de mégis megnyugodtam, hiszen tudtam, hogy a zászló biztonságban van.

– A későbbiek során soha nem gondoltak arra, hogy visszatérjenek Bajorországba?

– De igen – vette át az emlékeztéstől alaposan kifáradt férjétől a szót Gizella asszony. – Többször is beszéltünk róla, de mivel a falu nevét sem tudtuk, meg nem a legjobb idők következtek a férjemre, ez rendre elmaradt. Tulajdonképpen hatvankettőig hányódtunk, a férjemnek mint volt ludovikás ka-

tonatisztnak sok megaláztatást kellett eltűrnie. Az amerikai hadifogság sem volt jó ajánlólevél. Gyerekiünk született, valamiből élni kellett, ezért férjem kitanulta az asztalos szakmát. 1962-ben alkalmazták itt műhelyoktatónak, majd TMK-vezető lett. Innen ment nyugdíjba 1981-ben. Igen nagy megnyugvás, lelki megkönnyebbülés számára, hogy ötven év után a zászló hazatért, ünnepélyesen átvették és méltó helyére került.

Miután a Heves házaspártól megtudtuk az ezredzászló hátrahagyásának körülményeit és küldöttségünk részletesen beszámolt az áprilisi ünnepi rendezvényekről, még egy meghatározó esemény történt. János bácsi reszkető kézzel, meghatottan mutatta meg hadnagyi végzettségét tanúsító diplomája másolatát, meg az ezzel járó díszoklevelet és emlékgyűrűt. A Honvéd Hagományörző Egyesület 1994 szeptemberében tartotta ünnepi ülését, és ebből az alkalomból a Kosuth Lajos Katonai Főiskola, mint a Ludovika Katonai Akadémia eszmei és történelmi jogutódja díszoklevélben részesítette az ötven éve tisztelt avatott Heves Jánost.

A megöregedett hadnagynak a sors többrendbeli elégtételt szolgáltatott.

Büki Erzsébet

Gyertyafénykeringő

Megnyílt a Kanizsai Nyári Színház. Ebben az esztendőben először szervezte meg a Hevesi Sándor Művelődési Központ – a Bazar udvari zenei esték sikerén felbuzdulva és a színházi holtseason pótolva – a szabadtéri előadásokat.

Az első bemutató előtt, melyet a művelődési ház melletti parkolóban öleletesen kialakított helyszínen tartottak meg, Papp Ferenc igazgató köszöntötte a nézőket, s örömet fejezte ki azért, mert az új kezdeményezés sikerresnek tűnik. A Pécsi Nemzeti Színház produkcióját ugyanis nagy érdeklődés és telt „ház” fogadta az elmúlt héten, amikor a szépszájú közönség a Gyertyafénykeringő című zenés vígjátékot tekinthette meg. Igen, a cím ismeretlen cseng, hiszen a sokszor hallott, közkezdvelt dallamot idézi fel, amely a darab fő zenei motívuma is egyben. A vig-

játék témája amúgy felejthető – mi történik akkor, ha báró és inasa szerep cserél, s a találkára érkező hölgy az utóbbit nézi a nemes embernek –, de a sok félreértésen alapuló, habkönnyű mű mégis jó szórakozást nyújtott a nézőknek. Ehhez nagymértékben hozzájárult a színészek igyekezete is, a főszereplők – Unger Palma, Dévényi Ildikó, Moravetz Levente, N. Szabó Sándor – jókedvűen használták ki a darab adta – nem túl sok – lehetőségeket. A pécsi színház játékaival kellemes estét szerzett a közönségnek, s bizonyította, hogy nyáron is érdemes színházba menni.

A Kanizsai Nyári Színház következő előadását július 26-án láthatják az érdeklődők, a Veszprémi Petőfi Színház a Prókátor című zenés bohózatot mutatja be.

Horváth Ilona

Páneurópai Piknik

1995. július 16.

MOLNÁRI

GÁZ- ÉS
CSATORNAMŰ-
AVATÁS,
IDEIGLENES
HATÁRÁTKELŐ
MEGNYITÁSA,
MEGHÍVÁSOS
DÍJUGRATÓ
LOVASVERSENY

HELYSZÍN:

Molnári község

RÉSZTVEVŐK:

Horvátország Páneurópa Szervezet

Szlovén Páneurópai Szervezet

Ausztria Páneurópai Szervezet

Magyar Páneurópai Szervezet

Horvátország Budapesti Nagykövetség

Magyarország

Zágrábi Nagykövetsége Zala Megye Közgyűlése

Magyarországi Horvát Egyesület

ZM Közigazgatási Hivatal

Horvát, szlovén, osztrák állampolgárok

PROGRAM:

Sportpálya, iskola, a település központi területe

10.00 Határnyitás (Horvát vendégek fogadása a Mura folyó partján)

11.00 Szentmise (katolikus)

12.00 Csatorna- és gázmű avatása és szentelése. Páneurópai kopjafa avatása, szalagozása.

13.00 Ebéd. Vendégek ebéden és fogadáson vesznek részt az iskolában.

14.00 Horvátországi folklór vendégegyüttesek fellépése

Magyarországi horvát nemzetiségi együttesek fellépése

18.00 A Lord együttes koncertje

21.00 óra Szabadtéri bál (játsszik a LORD)

A központi területen kirakodó vásár és FORD autószaalon bemutatója.

LOVAS PÁLYA:

Díjugratás különböző számokban, fogathajtás

10.00 Kezdő lovas, kezdő ló

13.00 Staféta

14.30 Fogathajtó akadályverseny

16.30 „MOLNÁRI” nagydíj díjugratás

KANIZSA MŰSOR

JÚLIUS 15.

SZOMBAT

Apolló mozi: 16 és 18 óra: HOOK

20 óra: Halálos mánia
Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: Végsebesség
20.15 óra: Szajha 2.

JÚLIUS 16.

VASÁRNAP

Apolló mozi: 16 és 18 óra: HOOK

20 óra: Halálos mánia
Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: Végsebesség
20.15 óra: Szajha 2.

JÚLIUS 17. HÉTFŐ

21 óra: Bazar Udvari Zenei Esték '95: Nóta est

Apolló mozi: 16, 18 és 20 óra: Bad boys – Mire jök a rossz fiúk?

Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: A parazita
20.15 óra: Szajha 2.

UHF 55-ös csatornán KANIZSA TV: 19.00–20.30 óráig: VAKÁCIÓ TV

JÚLIUS 18. KEDD

Apolló mozi: 16, 18 és 20 óra: Bad boys – Mire jök a rossz fiúk?

Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: A parazita
20.15 óra: Szajha 2.

JÚLIUS 19. SZERDA

Apolló mozi: 16, 18 és 20 óra: Bad boys – Mire jök a rossz fiúk?

Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: A parazita
20.15 óra: Szajha 2.

UHF 55-ös csatornán KANIZSA TV: 19.00–20.30 óráig: VAKÁCIÓ TV

JÚLIUS 20.

CSÜTÖRTÖK

Apolló mozi: 16, 18 és 20 óra: Richie Rich – Rosszcsont beforr

Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: Arnyéország
20.15 óra: Nővérke drága

UHF 55-ös csatornán KANIZSA TV: 19.00–20.30 óráig: VAKÁCIÓ TV

JÚLIUS 21. PÉNTEK

Apolló mozi: 16, 18 és 20 óra: Richie Rich – Rosszcsont beforr

Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: A holló
20.15 óra: Nővérke drága

PICI PACIK

A lovaknak szerte a világon sok barátja van. Az ember miután háziásította az őslóvat, munkára fogta, majd a haszonállat egy idő után más örömforrásként is szolgált. Lovat tartani egyeseknek nem jelentett mást, mint befektetést, lovaglást, versenyeztetést, szabadidőeltöltést. Másoknak éppen ellenkezőleg: szántást, szállítást, közlekedést. Hazánkban a népi demokrácia szinte felszámolta a lótartást, de volt, aki önként mondott le a pacikról, félve, hogy a beszolgáltatás ügyis megfosztaná kedves állatától, munkatársától. Egyes rétegek gazdagodásával, a lehetőségek színrelépésével újra egyre többen tartanak lovat vagy kedvtelésből vagy üzleti vállalkozás céljából. Még többen vannak, akik csak ábrándok szintjén lóbarátok. Nekik marad a más lovában való gyönyörködés, néha egy kis lovaglás, de még többeknek az állatkeret és a cirkusz. Ez utóbbiak azért is érdekes helyek a lóbarátok számára, mert a hely szelleméhez illően extra lovacskákkal is találkozhatnak. A gyerekek kedvencei a kis pónik, mert a kicsi gyerek a kicsi állathoz jobban vonzódik. Sorsközösséget vállalnak egymással – ezzel magyarázható az is, hogy az állatok nagy része nagyon szereti a gyerekeket. A kicsi lovak között azonban vannak olyan állatok is, amelyek sem nem pónik, sem nem kicsi csikók, mégis miniatűr lovak. Ezek az úgynevezett Falabella-lovak, melyeknek átlagos test-súlya ötven kilogramm, magasságuk mintegy hetven-nyolcvan centi. Száz éve kezdett kis lovakat tenyészteni egy argentin család – a Falabellák –, úgy, hogy kezdetben normál méretű lovakat kereszteztek pónikkal. Évek múlva egyre kisebb lovacskák születtek, végül kitenyészítették a mini csodóroket és kancákat. Ma már több száz él belőlük szerte a világban. A csöpp lovak jó futók és jó ugrók, néha saját testmagasságuknál magasabb akadályt is át tudnak ugrani. A gyerekek azonban csak a lóápolást tanulhatják meg rajtuk keresztül, mert a kicsi pacik csupán súlyuk egyötödét bírják el. Egy-egy átlagos súlyú, másfél éves gyerek túl nehéz lovas lenne legtöbbször számára. Az aprócska ló furcsa szerzet manapság, pedig a már említett ősló, az cohippusz mindössze ötvenhatvan centi magas lehetett. A kis keeses állat mintegy ötvenöt millió évvel ezelőtt élt a Földön.

EGYSZARVÚ

A régmúlt időkben a csodás egyszarvút nemcsak a mesékben látták. Az ezerévszázad években állítólag valóság volt. Azóta sokan bíztak a csodában, hogy újra találkozhatnak a legendás állattal. Majd tíz évvel ezelőtt amerikai zoológusok kábították el azzal a világot, hogy sikerült kitenyészteniük az egyszarvút. A cso-

daállatról kép is készült, amelyen egy látszólag kecskének vélhető jószág egy szarvat visel a homloka közepén. A nyolcvan centi magas, egy méter hosszú, gyöngyfehér szőrű, páros ujjú patás állat anyja állítólag egy angóramecske volt. Azóta nemigen hallottunk az egyszarvú tenyésztés folytatásáról. Lehet, hogy a fénykép elkészítéséhez egy állatpreparátor is a segítségét adta?

HOL NYÍLIK AZ ERSZÉNY?

A legismertebb erszényes állat a kenguru, és ezért sokan úgy képzelik, a többi erszényes zsebe is hasonló, mint a nagy ugrógépé. A kenguru erszénye igazán kényelmes fészek a kengurukölyök számára, ha akar, vígan nézegethet kifelé a mama zsebéből. Az erszényes farkas erszénye ettől teljesen eltérő, hátrafelé nyitott, a kis farkas koma nem oly könnyen kukucskál ki, mint Zsebihaba rokonai. Ugyanilyen hátrafelé nyíló erszényt visel a vombát is. A rendkívül mókás ausztráliai állat mormotához hasonlít, föld alatti varakban la-

kik. A föld felett kis buldózerként viselkedik, de ma már védett. Báját nem csökkenti, hogy akár farkaskutya nagyságúra is megnő. A nagy népszerűségnek örvendő koalameckók erszénye is hátrafelé nyílik. A legérdekesebb mégis talán az erszényes mókus, aminek csukott erszénye van. A nyitható-csukható zsebbe csak akkor tud betekinteni, csak akkor láthatja, mit csinál odabent a gyerek, ha „kezevel” ügyesen kinyitja. Dolga végeztével lezárja az erszényt. Tévedés viszont, hogy a hangyászün erszényes állat. Zsebet költőtáskának hívják, és nem a könyvét, hanem a tárgyait hordja benne.

PATKÁNY-ÉVEK?

Az emberiség hatalmas harcot vív az egyre nagyobb károkat okozó patkányokkal szemben. Nemcsak fertőzéseket, betegségeket terjesztenek, de megdezmálnak már mindent, terményt, állatot egyaránt. Kérdés, hogy a küzdelemben ki a gyengébb fél? Lehet, hogy az ember? Az iftőháborúk kezdetén még sikereket értek el a patkány-hordák tömegesen pusztultak. De a patkány okos állatnak bizonyult. Egy idő után – ha „megtanulják”, hogy valami oka van a pusztulásnak – a horda nem veti rá magát a mérrege, csalétekre. Kóstolókat küldenek a csalíra. Már kísérleteztek késleltetett mérgek-

kel, véralvadástgátlókat kevertek a csalétekbe, hogy belső vérzés végezzen az állatokkal. Egy idő után – mutáció révén – már olyan patkányok születtek, amelyek ellenálltak ennek a megoldásnak is. Igaz, később nem is fogyasztották el a véralvadástgátlóval ellátott mérgeket, mert rájöttek a dologra, sőt ismereteiket át is adták társaiknak. Akár veréssel is súlyosították az információátadást, csak hogy az oktondibb egyedek ne kóstolják meg a mérgeket. Képesek az értelmi tevékenységre? Hosszútávú genetikai emlékezettel rendelkeznek? Ellenállnak még az R-sugaraknak is? Lehet, hogy a patkányok élnek legtöbbször a Földön?

LOMBIKBÉBI GORILLA

A lombikbébi-programok sikerességén felbuzdulva évek óta kísérleteznek azzal, hogy a kihalással fenyegetett gorillák természetes szaporodásának hiányosságait a kémsővek és a petricsészék segítségével pótolják. Ausztráliában már tíz éve sikerült a mesterséges úton megtermékenyített

petesejtet a gorilla mamába visszahelyezni, és a lombikbébi gorilla sikeresen világra is jött. Igaz, nem sokáig élt, de a későbbi próbálkozások sikeresebbnek bizonyultak. A gorillák rendkívül lassú szaporodási ciklusát ily módon az ember felgyorsíthatja, és segíthet azokon a gorillapárokon is, „akik” állatkeretben valamilyen oknál fogva nem képesek szaporodni.

GYILKOSSÁGI KÍSÉRLET KÍGYÓVAL

Kígyóval történt öngyilkosságról Kleopátra kapcsán már tud a világtörténelem. A mai kor „követelményeinek” megfelelően már gyilkossági kísérletet is követtek el csörgőkígyóval. Egy amerikai – Los Angeles-i – lakos a család volt közeli barátjának levelszekrényébe gyömmöszölte a hullőt. Az ügyvéd korábban a család összes peres ügyét intézte, de egy közösen lerészegedett éjszakán ajánlatot tett a feleségnek. A részeg férj segíteni akart immel-ámmal tiltakozó – szintén kaptos – asszonyának, de az ügyvéd úr az ágáló férjét könnyedén a fürdőszobába zárta. A másnap nemcsak a kijózanodást hozta meg, de az ötletet is: a férj megöli az erőszaktevőt. Be is szerzett hát egy csörgőkígyót, gondolva, hogy ezzel a módszerrel személye titokban maradhat. A tett sikerrel végződött, igaz, az áldozat mégsem halt meg. A megmart ügyvéd szerencséjére a marás pillanatában éppen arra hajtott egy rendőrautó és bevitte a kórházba. A gyors orvosi segítség mentette meg az életét. A bíróság öt évi szabadságvesztésre ítélte az elkövetőt, de az enyhítő körülményekre való tekintettel ezt próbaidőre felfüggesztette. Később csak a pénztárcája bánta a dolgot.

AGANCCSAL AZ IMPOTENCIA ELLEN?

A szegény rinocérosz – orrszarvú – majdnem a teljes kihalás szélére jutott, mert a hiedelem szerint a rinószarvból készített szerek potencia-növelő hatással bírtak. Azóta újabb „feldedezésekkel” bővült az impotencia kezelésének tárháza. Már a szarvas-aganccs is hasonló erőt tulajdonítanak egyes új-zélandi szakemberek. No nem az agancs fizikai valóságában való felhasználását szorgalmazzák, csupán porrá őrölt formájához adnak némi ginzenget, s ettől a keveréktől várja a csodát. Lehet, hogy nem is a szarvasaganccs a csodatevő?

CSÓK

Talán mindannyian emlékszünk a Kim Basinger alakította úrmamára, amikor bűvös szerkentyűjétől megérdeklődte, mit is jelent a földi halandónak a csók. Nos mindannyian láthattuk, hányféle csók is létezik, s ezt hogyan művelték a filmművészet nagyjai. De hát a csók nemcsak a filmsztárok privilégiuma, műveli azt minden földi halandó, bár a meglehetősen intim cselekvés eredete ismeretlen. Egyes tudósok szerint a csók egy beprogramozott cselekvés, amely minden emberben egyformán megvan. Mások kulturális vívmányként tartják számon a csókot, megint mások a turmixgépek előtti csecsemőetetés maradványaként kezelik.

Ez utóbbi azt jelenti, hogy mielőtt az emberiség a Hamik, a Milupák és egyéb kiskanálnyi segítségük korszakába ért volna, a mamák rágták előbb pépessé az eledelet, majd kicsinyük szájába dugták. Nos ez a fajta táplálás később a kicsit idősebb nemzedék kedvelt étkezési formájául is szolgált, gondoljunk csak a szerelmesek szájából szájba etetésére. Végül is mindegy mi az eredete eme kellemes cselekvésnek, egy biztos, mindkét nem előszeretettel gyakorolja. Egy felmérés szerint az erősebb nem képviselői gyakrabban vágnak csókra, a hölgyeknek viszont egy-egy jól sikerült csókvolt sokkal több gyönyört okoz, mint az előjáték. Egyes orvosdoktorok szerint a csók egészséges, jót tesz a vérkeringésnek, má-

sok szerint akár napokkal meg rövidítheti egy-egy csók az életünket. A bensőséges szájszaj kapcsolattal rengeteg baktérium cserél gazdát, ilyenkor akár szifilisz is átadható. Az urak egy felmérés szerint a romantika és a szex egyesülését, a testi kapcsolatot szeretik a csókban, ugyanakkor nem szeretik a szájszagot, a bagószagú lehetet, a hajszálakat és a ruhaszösztet a szájban, valamint megfázáskor csókolózni. A hölgyek azt szeretik a csókban, hogy általa úgy kerülhetnek közelebb a szeretett férfinhoz, hogy az nem feltétlenül kötelezi őket további intimitásokra, hogy a csók végtelenségig variálható, de nem szeretik a bagószagú lehetet, a szúrós szagúakat, az alkoholszagot, a durva csókot.

MADARAT A TOLLÁVAL...

A legújabb kor vívmánya csupán a fogyókúra örület, őseink nem igen törődtek vonalainkkal, annál inkább az asztalra kerülő ételek küllemével és ízével. A régi rómaiaknál például divat volt a pávát, kedvelt szárnyasukat tollastul, kiterjesztett szárnyalalni. Efficile kítőmött madarakra emlékeztető ínycségekkel későbbi korok szakácsai is bibelődtek. Guillaume Tirel, V. Károly konyhafőnöke sült gólyákkal, sasokkal lepte meg urát. A madarakat az elkészítés előtt óvatosan megnyűzták, úgy hogy fejük és a tollazatuk épen maradjon, majd a jószágokat befűszerezték és megsütötték. Az elkészült madarakat aztán újból felöltöztették, majd lábaikra drótot kötöttek, végét deszkára erősítették, amelyet aztán körettel takartak el.

JOBB LESZ A HÁZASSÁGOD, HA...

Emberszámba veszed a másikat, s nem csak arra tartod, hogy legyen kivel üvöltözni, ha rád jön.

Mindig megmondod, hová méész.

Hagyod beleszólni a család pénzügyeibe.

Megmondod, mire vágysz az ágyban, hogyan lehet több örömet szerezni neked.

Nem leszel ellenséges az anyjával, de a többi rokonával se.

Gyakrabban mentek társaságba.

Nem csak akkor vagy kedves, amikor szeretkezni akarsz.

Több dolgot is közösen csináltok.

Próbálsz leszokni azokról a dolgokról, amiket a másik ki nem állhat, vagy legalább ne akkor csinál, amikor a másik látja.

Megpróbálsz elviselni azt a zenét, amit a másik szeret.

Tolerálsz a másik munkáját, és értékeled azt, amit csinál.

Nem forgatod ki folyton azt, amit mondott.

LÉGY ÖNZŐ A BOLDOG-SÁGODÉRT!

A túlzott passzivitás, vagy túlzásba vitt szeretet a házasságban stresszhelyzetet teremt. Ennek egyik legjobb ellenszere, ha

mindkét fél megtanul egy kicsit önzőnek lenni, s annyit kihozni a házasságából, amennyit csak lehet. A nőknek évtizedeken át azt tanították, sőt egyes vidékeken azt tanítják ma is, hogy a férfinak alá kell rendelniük magukat, hogy a férfi vágya mindennél előbbre való. Erre tipikus példa a szeret-

kezés, ahol a nő szünet nélkül arra koncentrálnak csak, hogy a másik félnek jó legyen, akkor ez hamarosan a kapcsolat rovására megy. Nem szabad, hogy a házasság teljes önfeláldozás legyen, a kapcsolatot alapja a kölcsönös áldozathozatal.

MEGGYPAKOLÁS

A kimagozott megy levéből és két kanál tehéntúróból nyugtató, hidratáló arcpakolást készíthetünk a nap által megviselt arcbőrünkre. A megtisztított bőrre kenjük fel a pakolást, majd 15-20 perces száradás után hideg vízzel mossuk le.

NAGYI KERTI TRÜKKJEI

* A rózsát langyos vízzel szabad csak locsolni, de ne a levelekre, hanem a tövekre öntsük a vizet.

* A rózsabokrok tovább virágoznak, ha az elnyílt rózsákat még szirmhullatás előtt levágjuk.

* Ha fokhagymát ültetünk a rózságyásba, a rózsza ellenállóbb lesz, és illata is áthatóbb.

* Ha az elvirágozott kerti szarkalábát visszavágjuk, hamarosan új virágot hajt.

NÉZD MEG AZ ANYJÁT, S CSAK UTÁNA VEDD EL...

Ha két ember különbözik egymástól, annak oka elsősorban neveletésükben rejtezik. A családi háttér sokkal fontosabb és meghatározóbb az ember viselkedését illetően, mint azt általában

hisszük. Sok ember házassága azért fut zátonyra, mert nem veszik figyelembe a partner kulturális és szociális hátterét. A feleség gyakran ki van akadva, mert a férje semmit sem segít, egész nap ül a TV előtt, vagy barátaival flangál. Elég lett volna még a házasság előtt ellátogatnia a partner otthonába, s felmérni a helyi viszonyokat, máris tudhatta volna, mire számíthat a szeretett

férfitől. Persze ugyanígy vonatkozik ez a lányokra, asszonyokra is, hiszen szinte minden lány olyan háziasszony, olyan anyává válik, mint amit a saját anyjától látott. A csalódások elkerülése érdekében még a kapcsolat házasságba torkollása előtt érdemes az ifjú párnak sok időt eltöltenie a szülőkkel, figyelni hogyan viselkednek egymással, mi a véleményük a világ dolgairól.

EGY GYEREK NEM OLD MEG SEMMIT!

Televíziós műsorok, telefonos tanácsadások gyakran javasolják a hölgyeknek, házasságuk megmentése érdekében szüljenek gyermeket. A pszichológia egyes szakemberei ezzel ellentétes véleményen vannak, hiszen nagy valószínűséggel egyik félnek

sincs szüksége egy síró-rívó csecsemőre, pláne akkor, ha ezernyi más gondjuk van. Véleményük szerint egyszerűen örültség ilyenkor leterhelni az asszonyt, pláne hogy még saját gondolj megoldására is képtelen. Annak a férfinak meg, aki éppen szabadulni akar a feleségétől, vagy gyerekeitől, esetleg az anyagi gondoktól nem valószínű, hogy egy kisgyermek lenne a gyógyír.

Recepttétel

ZÖLD RIZS

Hozzávalók: 20 dkg rizs, 5 dkg vaj, 1 leveskocka, 1 gerezd fokhagyma, só, örölt bors, 1 nagy csokor petrezselyem, 1-2 szál zellerzöld, 1 csokor metélőhagyma, vagy zöldhagyma szára.

A rizst olajban megpirítjuk, majd kétszer annyi vi-

zet öntünk rá, amennyi a rizs. Rászórjuk a rengeteg apróra vágott zöld fűszert, majd lefedjük, másfél perc forralás után eloltjuk a gázt, és úgy főzzük gőzében tovább. Ízlés szerint sózzuk, borsozzuk. Angliában a zöld rizshez kis tányékában sajtot is tálalnak, s akár önálló fogásként is fogyasztható.

ELEFÁNT-ÓRA

Egy Jumbó nevű elefánt idomárja megtanította, hogyan kell felismerni az óramutatók állását. A cikusz porondján Jumbó formányára erősített órával jelenik meg, jobb lábával jelzi az órákat, ballal a perceket. Annyiszor döngtet lábával, ahány óra ahány percet mutat az orr-óra. Ébresztőként úgy lenne alkalmazható, ha a kellő időben ormányával hangjelzést is adna. Senki nem aludna el, még a halottakat is felébresztené a trombitaszó.

MI MEDDIG?

A különböző organizmusok eltérő ideig dolgozzák fel táplálékaikat. Az állatok között is hatalmas eltérések mutatkoznak. A koalamacsi – mivel csak rostos táplálékon él, és az eukaliptusszal is befolyásolja életfolyamatait – hosszú hetekig emészti meg a táplálékát. Teljesen két hónap alatt ürül ki szervezetéből az elfogyasztott eledel. Ez azért is érdekes, mert a napi élelemadag felével „már” két hét alatt végez. A nyúl tizenkét óra alatt, a szarvasmarha és a juh négy nap alatt üríti ki szervezetéből a táplálék maradványait.

Gyerekszáj

– Mondj egy testet, ami nem oldódik vízben!
– A hal.

Az apa az állatkerben sétál a fiával. Szorosan fogja a gyereke kezét, majd így szól:

– Ne menj közel a vadállatokhoz!

– Ne félj apa, nem hántom őket.

Egy sündisznóbébi eltevé a kertben. Kétségbeesetten bolyong ideoda, majd beleütközik a kaktuszba. Reménykedve megkérdezi:

– Mama, te vagy az?

MESÉS APRÓK

Mit gondoltok, ki adhatta fel ezeket az apróhirdetéseket?

Levágott arany hajfürtjeimért királyi kertben éjfélkor szedett aranyalmát adok cserébe. Kérem önöket, minél előbb válaszoljanak, mert holnapután véglegesen Tündérhonba távozom. Ajánlataikat „Énmelitem csak elaludni lehet” jelígre várom a hirdetőbe.

(Tündérszép Ilona)

Vegetát, 7-féle fűszersót, Knor és Maggi leveskockákat adnék némi jódozott tengeri sóért cserébe. Pénzes ajánlat is érdekel, hiszen királyi apámnak kell, akit az egyik testvérem úgy szeret, mint galamb a tiszta búzát. Ajánlatait „Só az élet showja” jelígre a hirdetőbe kérek.

(Só című mese legkisebb királykisasszonya)

Kis testi hibával született, rendíthetetlen katona vagyok, aki beleszeretett egy hasonlóan testi hibásnak vélt, szépsé-

ges táncosnőbe. TB-finanszírozás hiányában kérem azok segítségét, akik némi ólmot tudnának felajánlani hibám korrigálására. Ajánlatokat „Fél láb, egy világ” jelígre kérek a hirdetőbe.

(Rendíthetetlen Olomkatona)

Kedvező befektetési lehetőségeket keres egy hulladékválogató szakmunkás nemrégiben talált szénzármaszékű félkrajcárjának. Kút, kemence és császári bugyogó nem jöhet számításba! Ajánlatokat „Aki korán kel, az a kakas” jelígre a hirdetőbe kérek.

(A kiskakas a kiskakas gyémánt félkrajcárja című meséből)

Nagyravágyó, mindig elégedetlen feleségemet kívánságteljesítő kishalra cserélném. Ajánlatokat „Sose lesz belőled csali” jelígre várok a hirdetőbe.

(Az öreg halász és nagyra-
vágyó felesége című mese-
halásza)

Kutya mese

A számozott négyzetekben frandó betűk sorrendben összcsovasva egy vízimadár nevét adják.

Beküldési határidő: július 21. Lapunk 26. számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése:

... de bácsi már fél tizenkettő van.

A sorsoláson Borbás Vince, Gubasoczi Károlyné, Huszár Margit, Pánscsicsné Nagy Stella, Petrasovics Roland olvasóink nyertek ajándékutalványt, vagy negyedéves Kanizsa újság előfizetést, melyet szerkesztőségünkben vehetnek át.

ZÚZOTT KÖBÖL KÉSZÍTETT ÜTBURKOLAT	MAGATARTÁS, RÉGISEN	ÁLLAT FEKHELVE	MARÓ FOLYADÉK FOZELÉKNÖVÉNY	NÉMET SÖRMÁRKA	NEM VALÓSÁG	BENZINTÁROLÓ EDÉNY
FINN NEMZETI EPOSZ	>					
REZEG A HÁLÓ				SZESZES ITAL		
GYUMOLCSÍZ			FÉRFINÉV	VEGTAG	AZONOSAK EGSZÉSGES ITAL	
FÉL ÉV!		SZEMMEL ÉRZÉKEL			OXIGÉN	
ITT A HÁZBAN		ÁLLOKEP			TOLNAI KÖZSÉG	
DUNANTULI CSA-TORNA				AZSIAI EMLŐS CSELEKEDET		
3			LARDARÓGÓ TRÓFEA	KICSINYÍTŐ KÉPZŐ ARAB FÉRFINÉV		
ROCKSZTAR (CHRIS) FÉL ÓL!		BECÉZETT BEATRIX SAJTSELET!			NORVÉG AUTÓJEL SZEKRENYBEN VANI	
ÜGYETLEN MOZGÁSÚ						
HARCMODOR						

HOGY MIK VANNAK...

Történelmi pillanatot látott 1823-ban az angliai Rugby városának hírneves középiskolája. Egy bizonyos William Webb Ellis nevezetű ifjú úriember egy sorsdöntő futballmérkőzés során hirtelen felkapta a labdát és esze nélkül, lélekszakadva futni kezdett vele. El is neveztek hát az új játékot rugbynek. Az angol hagyománytisztelő nép, így ragaszkodnak az akkor született játék tisztaságához, és ma is ugyanazzal a szabályokkal úzik, mint a hőskorszakban. Ezért kezelik hát arisztokratikus megvetéssel a rugbyből kinőtt amerikai futballt, melyet jóval durvább körülmények között játszanak. A jó öreg britek nemcsak a szabályokhoz ragaszkodnak, hanem a kézzel varrt tojásforma labdához is, melynek legismertebb és legnépszerűbb gyártója Rodney Webb. Igen, jól sejtjük, ez az egykori kiváló rugby játékos bizony a kiagyáló Webb Ellis ükunokája.

Tizenkilenc éves volt, kopott ruhájú, vidéki fiú és 1832-ben jelentkezett a milánói konzervatóriumba. A bizottság hamarosan meghozta szigorú döntését: az ifjúnak semmi zenei képessége nincs, ezzel szemben feltűnően ápolatlan. Hatvanhét év elteltével ugyanez a zenei műintézmény engedélyt kért a hajdani ifjútól, hogy nevét felvehesse. Ám az aggastyán, Giuseppe Verdi ebbe nem egyezett bele jól emlékezve a hajdani megszégyenítésre.

Hihetetlen, de igaz, hogy az olasz reneszánsz fantasztikus polihisztor, Leonardo de Vinci nem lenyűgöző találmányaira – ejtőernyő, tank, ismétlő fegyver, lépcsőház –, nem biológiai felfedezéseire, nem szobraira és festményeire volt a legbüszkébb, hanem egy testi erejét illusztráló mutatványra. A felfedezések szerint pedig ez nem volt más, minthogy pusztá kézzel képes volt kettétörni egy lópatkót.

Selvio (Észak-Olaszország) városka bírái 1519-ben ünnepélyesen összeültek és számúzték a falaik közül az egereket. Az okmány rendkívül humánus feltételeket szabott. Ezek szerint szabad elvonulást ígértek a rágcsálónak, mely közben minden polgár lakattal lezárt helyiségben tartja macskáját. Ezen kívül

az idősebb egerek és az állapotos egérmamák tizennégy napos felkészülést kaptak a hosszú út előtt. Hogy mennyire hatékony volt ez a helyi rendelet, arról bárki személyesen meggyőződhet a településen.

Egy utazó jegyezte le 1740-ben az olaszországi Bologna szépasszonyairól, hogy időnként egy nagy babát kaptak ajándékba, amely a legutóbbi párizsi divat szerint volt öltöztetve. Ezekről a babákról másoltatták aztán ruhatárukat. Mikor fűzöt hordtak a francia főváros dámái, akkor ezt viselték a divat-nagykövetek is. Amikor a múlt században fejlődésnek indult a játékipar, megszaporodtak a divatbabák is, melyek már akkor is felnőttnőt formáztak. Tehát Barbie kiötlése nem igazán mai zseni szülöttje. A játékbabák csak a XX. század végén váltak pufók csecsemőformájúvá.

Már a régi Egyiptomban ismerték a szárított fű különleges, jótékony hatását és alkalmazták a szénafürdőt évszázadokon át. Nem merült szerencsére a feledés homályába e gyógymód, hiszen a századfordulóig előszeretettel használták hátfájásra vagy reuma és köszvény esetén. Felső-Ausztriában a régi népi gyógyászat vívmányait ma is életben tartják. Nem egy ház falusi udvarán megtalálhatók a nyilvános szénafürdők. Egy hatalmas medencében hetven fokra melegítik fel a vizet. Erre kerül a szénapadló, amelyen a gazda kényelmes ágynak vet vendégeinek, amire furdóruhában fekszenek a páciensek, akiket aztán jókora szénával takarnak be. Egy-egy vendéghez körülbelül tizenhat kilogramm szénát használnak fel. Míg a páciensek hevernek, a vízgőz felfelé jár, áthalad a fűvön, és szabadabbá teszi a hatóanyagokat, melyeket a furdózók részint belélegeznek, részint bőrükön keresztül vesznek fel. A széna ily módon nyugtatja az idegrendszert, élénkíti a szervezetet és erősíti az immunrendszert, salkatlanítja az organizmust, csökkenti az ízületi és légzési panaszokat.

Hogy melyik a világ legöregebb élőlénye, azon sokáig vitatkoztak a tudósok. Évtizedekig tartotta magát az a nézet,

hogy a kaliforniai mamutfenyő az, mely átlagosan háromszáz évig él. Majd rövidesen kiderült, hogy szintén Kaliforniában a szúrósfenyők között akár 4500 éves is. Ám a nyolcvanas évek elején ez a rekord is megdőlt, mikor a botanikusok felfedezték a Mojave sivatagban egy jelentéktelennek tűnő növényt, a kreozotcserjét. Megvizsgálták a C-14-es – radioaktív szénizotóp – módszerrel, ami azt igazolta, a növény 11700 évet ért meg a zord körülmenyek között.

Nemcsak a kasszasiker hollywoodi riogató filmekből tudjuk, hogy a cápák jópár faja, bizony emberre nézve finoman szólva is veszélyes. Az elmúlt háromszáz évben körülbelül ezer embert támadtak meg az áramvonalas ragadozók. A sokszerű találkozókól négyszázötven végződött halállal, ezek közül is a legtöbb Ausztrália vizein.

A legrégebb pávián nyilván az a példány, melyet Egyiptomban gazdája sírjaiban leltek a régészek bebalzsamozva. A kedvencet a lelet tanúsága szerint nem tartották valami jó sorban, valószínűleg szűk ketrecben tengette napjait, ráadásul táplálkozására sem igen ügyeltek. Erre enged következtetni az állat rossz fogazata és angolkos csontozata.

Különös kísérletet végeztek a párizsi Természettudományi Múzeum kutatói. Tizenkét fekete-terigónak 584 féle poloskát kínáltak. Feljegyezték, a bűdösebb fajokhoz tartozó bogarakat csak a tapasztalatlan, fiatal állatok ették meg.

Nyelvünkben a bumerágon kívül még egy ausztrál szó található. Igen, kitalálták: a kenguru, amely egy félreértésnek köszönheti nemzetközi karrierjét. Mikor James Cook kapitány először lépett az új kontinens földjére, mókás, hosszúfarkú, ugráló jószágokat vett észre, melyek gyorsan menekültek a füves pusztán. Meg is kérte a mellette álló bennszülöttől az erszényesre mutatva, hogy mi az. Ám a derék – éppen csak felfedezett – őslakó nem értette az angolul feltett kérdést, saját nyelvén csak ennyit válaszolt: kenguru, ami saját nyelvén pontosan annyit tesz „nem tudom”.

HOROSZKÓP A 29. HÉTRE

Kos: III. 21–IV. 20.

Hidd el, tőlünk nyugatabbra sincs kolbászból a kerítés. Ám, ha néhol mégis, ott megdolgoztak érte. Svindlivel nem sokra mész. Próbáld meg hát mással.

Bika: IV. 21–V. 20.

Mondd meg, hogy kit szeretsz, és megmondom ki vagy. Hát, ha ezt a mondást vesszük alapul, lehet, hogy roppant naívnak fogsz tűnni. Ébresztő.

Ikek: V. 21–VI. 21.

Ne engedd, hogy cserbenhagyjon a képzeleted. Ha már ez sem működik, végleg becsukhatod a boltod. Tévedhetetlen ítélőképességre most van csak igazán szükséged.

Rák: VI. 22–VII. 22.

Boldog lehetsz, ha nem bírod szóra azt, akinek nincs semmi mondanivalója. Ne is kísérletezz vele tovább, ha fontos tartós jókedélyed.

Oroszlán: VII. 23–VIII. 23.

Szüntelen küzdened kell, hogy meglásd, ami réges rég az orrod előtt van. Ez a fajta rövidlátás még szemüveggel sem kompenzálható.

Szűz: VIII. 24–IX. 23.

Többet foglalkozol azzal, mit csinálsz kéthetes szabadságod alatt, mint azzal, mi lesz veled életed hátralévő részében. Nem ártana fordítani a dolgot.

Mérleg: IX. 24–X. 23.

Attól még nem vár rád fizetésemelés, ha folyton hangoztatod, hogy két ember helyett dolgozol. A reményt ennek ellenére ne add fel. Hamarosan rád süt a nap. (Itt a szabadság.)

Skorpió: X. 24–XI. 22.

Oly soká válogatsz már, hogy lassan kifogysz a lehetőségekből és nem lesz niből. Meddig hezitálsz még döntésre várva? Mozdulj!

Nyilas: XI. 23–XII. 22.

Ne felejtse, az élet a legnagyobb üzlet, mivel ingyen van. Tartsd hát ezt szem előtt, és használd fel jobban beosztva napjaid.

Bak: XII. 23–I. 20.

Ha azt szeretnéd, hogy el is készüljön, amit akarsz, olyasvalakit bízz meg vele, aki elfoglalt. Az eddigi ígéretekkel szemben ő biztosan szakít rá időt.

Vízöntő: I. 21–II. 20.

A rágalom bizony veszélyesebb, mint gondolnád. Különösen az, amit nemrég indítottál útjára. Visszacsinálni már késő, idd a levét.

Halak: II. 21–III. 20.

Nem tudhatod előre, mikor leszel akaratos ellenére bátrabb, mint bármikor is álmodtad. Ne félj hát megtenni szerencseszámaidat a jövő héten.

A bajnokság végeredménye

1. FTC	17	8	5	62-41	59
2. Újpesti TE	15	7	8	57-34	52
3. Debrecen	14	7	9	45-37	49
4. Kispeszt	14	6	10	60-42	48
5. Békéscsaba	11	15	4	47-32	48
6. BVSC D.	14	4	12	51-46	46
7. Pécsi MSC	12	6	12	38-43	42
8. ZTE	12	6	12	49-56	42
9. Stadler FC	9	10	11	30-34	37
10. Vasas CV.	10	7	13	38-45	37
11. Győri FC	11	5	14	42-40	35
12. Csepel	8	11	11	23-26	35
13. Vác FCS.	8	11	11	37-44	35
14. Parmalat	9	7	14	44-50	34
15. Olajb.	7	6	17	24-57	27
16. Sopron	6	10	14	36-56	25

Megjegyzés: a győriektől és a soproniaktól 3-3 büntetőpont levonva. A 15-16. helyezett egyenes ágon kiesett, a 13-14. helyezettek osztályozón vettek részt.

Az elmúlt év júniusában joggal ünnepelt a város, ünnepele a játékosok, vezetők. Az Olajbányász NB II-es csapata a tudatos építés, rákészülés és a nagyszerű játék eredményeként bajnokságot nyert a labdarúgó NB II. Nyugati csoportjában. Az olajosok nagy bravúrt hajtottak végre, akik negyvenévi évi szünet után újra NB I-es szereplést harcoltak ki.

A kanizsaiak magabiztos játékkal lepték meg a focit szerető szurkolókat és a vezetők sem tétlenkedtek. Gyorsan munkához láttak s ebben példaértékű volt az önkormányzat, a szponzorok, köztük a DKG-EAST Rt., Sörgyár Rt., a kanizsai olajipari vállalatok hozzáállása, a vállalkozók magatartása.

A Zárda úti stadiont is élvonalbelivé tették, az alapvető feltételeket biztosították. Megkezdték építeni az NB I-es csapatot is és mindenki nagy örömeire sikerült együtt tartani a bajnok-

Búcsú az élvonalaltól

Az NB I-es évadnyitón kitűnően mutatkozott be az újonc (Olaj-DVSC 3-1).

A 34 éves Fuisz akkor még ellenállhatatlan volt.

csapatot, köztük Filipovicot, a gólvágót, akitől a szakvezető akár az NB I-es gólkirályságot is várta. Egyedül csak Visnovicsról mondott le a szakvezetés, aki a Hodosan csapatánál folytatta a játékot.

- A sikeredző Keszeit bíztuk meg az NB I-es csapat szakmai munkájának irányításával, a folytatással. Szabad kezet kapott, akinek szinte minden kérését egyből teljesítettük. Így maradt meg a bajnokságot, így került hozzánk Vlaszák, Agics, Dudás, Fehér, Róth, majd később Kajdy, annak érdekében, hogy a tervet, a bentmaradást a csapat teljesíteni tudja - kezdte Baranyai István, az egyesület elnöke.

A bajnoki rajtra összeállt az újonc, amely az érdeklődés középpontjába került, a

hazai mérkőzésekre vonzotta a szurkolókat. Ősszel az olajosok tizenhét bajnoki pontot szereztek, a tizedik helyen zártak, bár volt egy olyan ötös sorozat, ami visszavetette a csapatot, megbontotta az egységet. Idegenben mindössze csak négy pontra voltak képesek. Győzelem Győrben, döntetlen Székesfehérváron.

Az összességében sikeres őszi, a szerzett tapasztalatokkal és tanulságokkal együtt alapot adott a jogos bizakodáshoz, az eredményes tavaszi folytatáshoz. A szakvezetés javaslatára újabb játékosok érkeztek az újonchoz: piros-kékbe öltözött Keszeg, Hornyák, Balogh, Szedlacsék, Szócze és Bulatovics, az újabb idegenlégiós.

A csapat a hazai és a tengerparti, rovinji alapozáshoz minden lehetőséget megkapott, bár utóbbinak Svélecz kölcsönbe adása lett az ára, a horvát Hodosan csapatához került a középpályás. Keszei Ferenc vezetőedző a tavaszi rajt előtt sikeresnek ítélte meg a felkészülést, dicsérte az erőteljesebb duzzadó játékosokat. Reménykedett, bízott a csapatban s bizakodott mindenki, hogy a csapat megfelel az elvárásoknak.

A tavaszi nyitányon Debrecenben 3:1 arányban ki-

kaptak az olajosok, majd a hazai folytatásban 0-0-ra végeztek a Vác csapatával. A harmadik fordulóban 2-0-ra vesztek Csepelen, amely után gyorsan zajlottak a belső események. A meghatározónak vélt játékosok, majd a szakosztályelnökség javaslatára az egyesületi elnökség nagy szótöbbséggel felmentette Keszei Ferencet és a csapat szakmai munkájának irányításával Szabó Imrét, a korábbi pályaedzőt bízták meg.

- A váltástól mindenki megváltást remélt, de nem számoltunk azzal, hogy január-február hónapokban a csapat már szétesett s ekkor megalapozta sorsát. Ugyanis szív, erő, küzdés, hozzáállás nélkül még ebben a halvány élvonalban sem lehet tagságot tartani - folytatta az elnök.

A Szabó-korszak a hazai 0-0-ás döntetlennel kezdődött az ellen a PMSC ellen, amelyet gólokkal kellett volna verni, de az olajos-fiúk képtelenek voltak gólt lőni. A nehéz helyzetet tetőzte és a sírásás kezdetét vette a Fáy úti Vasas elleni találkozón, amikor a gyenge fővárosiak 2-0-ra legyőzték a még gyengébb olajosokat. Ez a találkozó sorrendben a negyedik volt, amikor a kanizsaiak gólképtelennek bizonyultak.

Reménysugárt adott az első tavaszi győzelem, amikor az ugyancsak veszélyeztetett Sopron ellen 2-0 arányban nyertek az olajosok. A gólokat Keszeg és Agics szereztek, a támadók gyengélkedése tovább tartott. A folytatásban, az FTC pályán közel álltak a meglepetéshez, de végül 2:1 arányban nyert a bajnok s úgy tűnt, hogy a helytállás összehozta a csapatot.

Május 6-án, hazai pályán úgynevezett hatpontos mérkőzést vívtak a kiesőnek tartott Parmalat FC ellen. Vezettek is az egykori kedvencek 1-0-ra, de utána elemi hibák sokaságát vétették és beleszaladtak egy nagy zakóba (1-4), s az alagútba. Ez-

Szakírók rangsora

A labdarúgó NB I-ben a szakírók elkészítették a játékosrangsort, amelybe az a tizenhárom kapus és százhatvanhárom mezőnyjátékos került, akik legalább tizenhat olyan mérkőzésen játszottak, amelyen teljesítményük osztályozható volt (éremjegyek 1-től 10-ig), ebben az olajosok a következőként rangsorolnak.

A kapusok között Csáki a 8. helyen végzett (5.857), míg a mezőnyjátékosok közül: 68. Kepe 5.346, 111. Hegedűs 5.148, 115. Agics 5.120, 117. Vidóczi 5.107, 132. Fehér 4.964, 144. Szalai 4.889, 146. Fuisz 4.870, 149. Kiss 4.842, 152. Iványi 4.818, 157. Farkas 4.696, 158. Filipovics 4.619.

után Akasztón kellett volna javítani, de az erőből csak a védekezésre tellett, 0-0 lett a vége, miközben csak néhány játékosnál tapasztaltunk odaadó, lelkes és harcos játékosokat.

A megyei rangadón, a ZTE ellen nem sikerült a szükséges három bajnoki pontot begyűjteni, 1-1 lett a végeredmény, s ezzel tovább romlott az Olaj pozíciója. A BVSC ellen a védőjáték elfogadható volt, viszont a támadójáték megint dadogott s így 1:0 arányban vesztek.

A bajnokság vége előtt három fordulóval a csabaiak látogattak el az olajosokhoz s ugyancsak meglepődtek, amikor egy felforgatott csapat próbálta meg a lehetetlent. Nem is lehetett más, mint vereség s a 0-3-mal már ekkor megpecsételődött az Olaj sorsa. Újpesten még helytálltak, 1-0-ra vesztek, a Győri FC ellen 1:0 arányú győzelemmel köszöntek el a hazai közönségtől, míg az évadzárón, a Kispest HFC ellen 3-1-es vereséggel mondtak búcsút az NB I-nek.

A kanizsai újoncok a harminc bajnoki mérkőzésen hét győzelmet arattak, hat alkalommal értek el döntetlent és tizenhét vereséget szenvedtek. Összesen huszonhét bajnoki pontot szereztek, gólkülönbségük 24-57 s végeredményben az utolsó előtti, tizenötödik helyen végeztek.

A biztató őszhöz képest (13 pont hazai, 4 pont idegenbeli pályán) tavasszal alaposan leszerepeltek a kedvencek. A nyolc idegenbeli találkozón csak egy pontot értek el, Kanizsán rendezett hét mérkőzésen kilenc pontot gyűjtöttek s ezzel a rendkívül rossz eredménysorral a tavasz leggyengébb csapatának bizonyultak. A kritikán aluli tavasz pecsételte meg az Olaj sorsát.

– Minden bukás fájó, de a mostani felettebb. Ugyanis a csapat nem tudott élni a kapott nagyszerű lehetőséggel. Állítom, hogy a mi állományunknak helye lett volna ebben az NB I-ben. Csak egy kis plusz kellett volna a játékosok részéről, de ezzel is adósak maradtak. A mi védelmünk volt a leggólképebb, támadójátékunk, az eredménytelenségben a cse-

peliek mögött rangsoroltunk – állapította meg Baranyai István, majd így folytatta: – Hallottam furcsa hangokat, néhány játékos a vezetést marasztalta el. Azt a vezetőt, amely küzdött, harcolt az NB I-ért, de kérem sem én, sem vezetőtársaim feladata nem a gólszerzés volt, nem a bajnoki pontok gyűjtése. Mi a feltételeket biztosítottuk, s ezzel élni kellett volna, nem pedig visszaélni. Ugyanis a huszonöt szerepeltetett játékos többsége mindenkit becsapott és csupán csak Csáki, Keszeg, Balogh és Agics teljesítménye dicsérhető. Ehhez mást nem kívánok hozzáfűzni, ez mindenél többet mond.

Népszerű volt Kanizsán a labdarúgás, ahol közel nyolcezer néző látogatta átlagosan a hazai bajnoki mérkőzéseket, s ez az NB I-es nézőlistán az FTC, Újpest mögött a harmadik legjobb látogatottságot jelentette. Így aztán többszörösen kár, hogy a csapat elkészült az NB I-től.

Keszei, majd Szabó vezetőedzők a bajnokság során összesen huszonöt játékost szerepeltettek kezdő, illetve cserejátékosként: Vidóczi (30 alkalommal játszott), Fehér (29), Kepe, Agics és Hegedűs (27-27), Fuisz (26), Csáki (24), Farkas (23), Kiss és Iványi (22-22), Filipovics (21), Szalai (19), Keszeg és Balogh (14-14) Svélecz (12), Dudás (11), Tóth P. (8), Valszák és Kajdi (7-7), Bulatovics és Szedlacek (5-5), Hornyák (4), Szócze (3), Kercsmár és Gyulai egy-egy alkalommal lépett pályára az NB I-ben.

Az olajosok huszonnégy gólt lőttek a bajnokságban, akik közül Filipovics hét góllal lett házi-gólkirály (tavasszal csak az idénynyitón és az évadzárón volt eredményes), míg a további gólszerzők: Fehér 4, Vidóczi és Hegedűs 3-3, Fuisz és Kiss 2-2, Agics, Farkas és Keszeg 1-1 gólt ért el. A kanizsaiak új csapata július 10-én kezdte meg a felkészülést az új bajnoki évre, amely az NB II. Nyugati csoportjában készül a helytállásra.

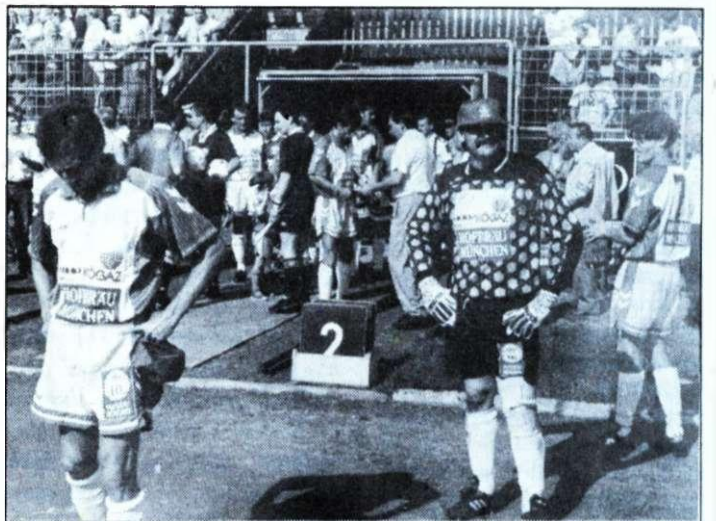
Balogh Antal

Amikor még ment a szekér. Olaj–Vasas 2-1

Remek mérkőzésen, 14 ezer néző előtt: Olaj–FTC 0-2. Balogh kapus ment Agics előtt. Biztosít: Telek, a válogatott erőssége.

Kivonulás előtt. Az utolsó hazai NB I-es találkozón előtti kép. Az előtérben. Balról: Fuisz, Csáki, Balogh (Olaj–Győri FC 1-0)

(SOPRONI TIBOR FELVÉTELEI)

Helytállás a harmadik vonalba

A sakk OB II. Asztalos-csoportjában rajtolt a Tunggram SE tartalék-csapata, amely Kercsmarics József és Sziva Antal vezetésével szerepelt a férfi mezőnyben.

- A bajnoki sorozat jó lehetőséget ad az OB I-es tartalékoknak és főként a fiataloknak. A jövő reménységeinek fejlődését a rendszeres megmérettetés elősegíti - vélekedett Kercsmarics József.

A csapat a tizennégyes mezőnyben gyengén vette az őszi akadályokat (1 győzelem, 2 döntetlen, 3 vereség), bár a szekezdáriak legyőzése és az egerszegi volánosokkal elért döntetlen bravúros teljesítmény volt.

A tavaszi sorozatban rendezett hét mérkőzésen nagyszerűen teljesítettek a lámpagyáriak, akik öt győzelmet szereztek, s ezzel a középmezőnyben végeztek.

- Tavaszra összeért a csapat, amely végül a nyolcadik helyet szerezte meg 79,5 ponttal. A bajnoki év során összesen hat győzelem, két döntetlen mellett öt alkalommal szenvedtünk vereséget. Elégedettek vagyunk, bár ha néha jobban fel tudunk volna állni, akkor előrébb is végezhetünk volna, de a lényeg a fiatalok szerepeltetésén volt - mondta Kercsmarics József.

A bajnokság során összesen 21 versenyző ült asztalok mellé, akik közül kimagaslóan teljesített Kiss Judit, aki 12 mérkőzésen 11 pontot szerzett (sorozatban nyert) és 92 százalékos teljesítménye szenzációs. Kercsmarics és Sziva 13-13 mérkőzésen versenyzőként is kitűntek. Az előző 65. mígutóbbi 62 százalékos eredménnyel a második, illetve harmadik legjobb pontszerző volt. Bellán 60, Lenkey 55 százalékot ért el, míg 50 százalékos eredménnyel szerepelt Sipos, Földesi és Simon, akik a csapat legjobbjai voltak az 5-5 mérkőzésen játszó Tamással (3,5 pont), Vellákkal (2,5 pont) és Biskopiccsal együtt (2,5 pont).

B. A.

Tunggram Kanizsa Kupa

Egy héten át sakknagyüzem volt a Helyőrségi Klubban, ahol a nemzetközi nyílt versenyen közel hatvanan vettek részt az értékszám és címszerző versenyen, valamint harminc tehetség a renthagyó nemzetközi gyermek versenyen. A VIII. Tunggram Kanizsa Kupa kilencfordulós, svájci rendszerben került lebonyolításra a főbíró Kovács Ernő vezetése mellett.

- A mezőny közepes erősségű, amelyben a mintegy féltucat nemzetközi mester, a magas Élő-pontszámmal rendelkező orosz sakkozók az esélyesek, de azt várom, hogy a hazai, kanizsai versenyzők legjobbjai megszorítják a külföldieket - mondta a versenyszorozat kezdete előtt a főbíró, aki ugyancsak beletartozik a nyolcasok klubjába, hiszen a nyitánytól vezényli a kupaversenyt.

Néhány meglepetést leszámitva, az első négy fordulóban a papírfornának megfelelően éles harcban dőlték el a játszmák. Ennek sorában az oroszok - Zemerov, Zimmermann, Kopjonkin - mellett biztosan haladt előre a bajnok Honvéd csapatából Pálkövi

nemzetközi mester, az ezüstérmes Csuti Sk-ból Horváth Imre és kellemes meglepetésként Bagonyai Attila, a kanizsaiak remekül rajtolt sakkozója.

Ebben a szakaszban döntetlenel ért véget a Zemerov-Pálkövi és a Horváth I.-Czebe mérkőzés, míg éles harcban dőlt el a Shipunov-Kopjonkin (0-1), Zimmermann-Parkányi (1-0), Kostin-Bagonyai (0-1), Rezek-Kovacs (0-1) Kiss L.-Lenkey (1-0) találkozó.

A folytatásban egyre nívósabb partikra került sor (a legjobb pontszámúak kerültek egymással szembe) s ebben a mieink megtorpantak, a jegyzett oroszok viszont mentek előre. A féldőben még sok döntetlen jellemezte a versenyt, köztük a Bagonyai-Zemerov, Kopjonkin-Horváth I., Pálkövi-Zimmermann, Czebe-Gladisev, Csetveriv-Kiss L., Kovacs-Biró, Severgin-Sziva mérkőzés lett remi, míg a fiatal kanizsai tehetség, Flumbort világgossal veszített a nyugdíjas egerszegi sakkozói. Dömötör ellen és Krutti Valér, a kanizsaiak egyik legjobbjára az orosz Shipunov ellen.

Az izgalmakban bővelkedő színvonalas hajrában többség-

ben az orosz sakkozók játszották a főszerepet, akik ezúttal is nagyszerű eredményeket értek el és gazdagon távoztak.

A kupaversenyen holtversenyben végzett az élen az egyaránt hétpontos Zimmermann és Zemerov, holtversenyben lett harmadik a hat és fél pontot gyűjtött orosz Gladisev és a legjobb magyaroknak bizonyult Pálkövi József.

Jóval a várakozás alatt szerepelt a legmagasabb Élő-ponttal rendelkező Czebe Attila nemzetközi mester (Törökves, OB I.), aki hat pontot szerzett, míg igen jól helytállt az ugyanennyi pontot gyűjtött Kiss László, aki a legeredményesebb zalai-kanizsai versenyzőnek bizonyult. A kanizsai Krutti és Bagonyai öt és fél ponttal végzett a holtversenyben 12. helyen.

A mintegy kétszázézer forint összdíjazású pénzdíjas kupaversenyben számos tiszteletdíj került kiadásra. Kiss László mellett különdíjban részesült a kanizsai Domina Ágnes, aki a női versenyben a harmadik helyen végzett. A győztes az orosz Chusova lett.

B. A.

Zalai sikerek a gyermek versenyen

A példás kanizsai szervezők hagyományteremtőként írták ki és rendezték meg a nemzetközi gyermek versenyen a Tunggram Kanizsa Kupa keretében.

- Nagyszerű dolognak tartom a kanizsaiak kezdeményezését, amelyhez nagy tisztelettel gratulálok és nagyra értékelem s amely újabb lendületet adott a tehetségek fejlődéséhez - összegezett Ambrus Zoltán, a sakkszövetség főtitkára.

Harminc reménység vett részt a kilencfordulós, svájci rendszerű versenyen (játékidő: 30-30 perc), amelyen az abszolút versenyt a zalaegerszegi Mészáros Tamás nyerte (7,5 pont), aki jól alapozott

a korosztályos vb-re. Második Nagy András (Ajka) 7 ponttal, míg a kanizsai Flumbort András 6,5 ponttal a harmadik lett. A tíz éven aluli fiúk versenyének értékelésében: 1. Mészáros, 2. Mihalik, 3. Ladányi, a kanizsai reménység.

A lányok mezőnyében szép kanizsai siker született, miután Domina Ágnes az első, Szabó Virág pedig a második helyet szerezte meg 6, illetve 5,5 ponttal.

A kitűnt tehetségek, a legjobban szerepeltek számos tiszteletdíjban részesültek a rendezők, támogatók jóvoltából. A gyermek verseny főszponzora a Bonbonetti Rt. volt.

B. A.

A vasutasok nem éltek a lehetőséggel

A MÁV NTE megyei bajnokságban szereplő férfi sakksapata a bajnokságban a második helyen végzett a Csuti SK III. együttese mögött. A kanizsaiak így indulhattak volna az OB II-es minősítő osztályozón, de a lehetőséggel nem éltek a vasutasok.

- A megyei csapatbajnokságon 12 együttes vett részt. A résztvevőket két hatos csoportba sorsolták, ott körmérkőzéses rendszer volt, majd a csoportgyőztesek vívták a döntőt. Mi jól vittük az akadályokat, versenyzőink közül főként Hegedűs F., Bellán, Kardics és Szittár J. tűnt ki. Egy kis erősítésrel, helyi lámpagyári együttműködéssel az OB II-es csapat is összejöhet volna, de nálunk sajnos nincs pénz, még a minimális feltételek is hiányoznak. Így aztán szóba sem jöhetett az előrelépés, maradtunk a megyeiben, mert maradni kellett - összegezett Mátés József, edző és szakosztályvezető.

B. A.

Városkörnyéki bajnokok: Zalaszabab, Liszó, Hahót

A városi labdarúgó-szövetség rendezésében bonyolították le az 1994/95. évi küzdelmeket, a falusi fiatalok egyik kedvelt sportági versengését.

A városkörnyéki bajnokságban harmincöt felnőtt és tizenhárom ifjúsági csapat szerepelt. A községi, kis-pénzzel gazdálkodó sportköröknek is komoly gondot okozott az MLSZ azon rendelkezése, hogy csak játékegélyes labdarúgók szerepelhetnek a bajnokságban. A sportkörök, játékosok tiltakoztak, de hiába, sőt a helyzetet tovább nehezíti, hogy az új bajnoki évaadtól már ezerötven forint lesz a játékegély játékosonként. Hát, hogy ebből mi lesz, arról a jövő hónapban tudok nyilatkozni, de az biztos, hogy további csökkenés várható - kezdte Kiss Ernő, a VLSZ vezetője, a megyei LSZ elnökségi tagja.

- Milyen tapasztalatokat hozott a bajnoki év az egyes osztályokban?

- A tizenhárom csapatos első osztályban kiemelkedett Zalaszabab, de remekelt az újonc Belezna is, aki a bajnoki eredmények mellett jeleskedett a Magyar Kupában is. Ugyanakkor meglepetés az előző év-

ben még megyeiben szereplő fityeháziak leszerelése.

A bajnokságot Zalaszabab nyerte 71 ponttal (104-19) Belezna (59, 71-34) és Miháld előtt (45, 56-39). A további sorrend: 4. Bajcsa 44, 5. Felsőrajk 41, 6. Murakeresztúr 41, 7. Pusztamagyaród 40, 8. Gelse, 38, 9. Police 34, 10. Borsfa 32, 11. Fityeház 25, 12. Pat 24, 13. Nemespátró 13, 14. Zalakomár 12 pont.

Az ifjúságiak mezőnyében: 1. Zalaszabab 67, 2. Murakeresztúr 50, 3. Belezna 48, 4. Pusztamagyaród 46, 5. Gelse 40, 6. Bajcsa 38, 7. Felsőrajk 35 ponttal.

- A második osztályban huszonegy csapat küzdött a bajnoki pontokért. Az A-osztályban kiemelkedett Liszó együttese, míg a B-osztályban a mezőny fölé nőtt Hahót csapata, amely azzal a bravúrral is dicsekedhet, hogy pontvesztés nélkül végzett az élen.

Az A-ban: 1. Liszó 55 (73-21), 2. Bázakerettye 48, 3. Eszteregnye 34, 4. Szepetnek 31, 5. Semjénháza 30, 6. Petrivente 30, 7. Pogányszentpéter 23, 8. Surd 23, 9. Bánokszentgyörgy 19, 10. Palin 16, 11. Molnári 7 pont.

A B-ben: 1. Hahót 54 (100-16), 2. Zalaszabab 36, 3. Újudvar 31, 4. Pölöskefő 28, 5. Zalakaros 24, 6. Balatonmagyaród 20, 7. Zalaszabab 19, 8. Nagyréce 18, 9. Magyarszerdahely 18, 10. Orosztony 13 pont.

- Miként alakult a fegyelmi helyzet?

- Nem volt munkanélküli a fegyelmi bizottság, amely elé mintegy hetven játékos került. A többség megúsza dorgálással, néhány mérkőzéstől való eltiltással, ezek mind nevelő szándékúak voltak. Sajnos, voltak kirívó, goromba vétések, amikor néhány játékos megfélemlített magáról és a bűnbak a játékvezető lett. A súlyos vétéseket elkövetők aztán megkapták méltó büntetésüket, köztük jövő év június végéig lett eltiltva Szabó Kálmán (Zalaszabab) és Vezendi Tibor (Borsfa), míg ez év végéig került eltiltásra Gilicze Sándor (Nemespátró), Bagó Csaba (Zalakomár) és Kele Sándor (Belezna), akik a bajnoki hajrában „elmarasztalták” a bírót - mondta végzetül a szakági vezető.

B. A.

NEMZETKÖZI BÁNYÁSZ KUPA

Megkezdődtek az előkészületek a 45. Bányásznap alkalmából rendezendő nemzetközi Bányász Kupa küzdelmeire.

- Három szlovén és három magyar iparági csapat részvételével bonyolítjuk le az első nemzetközi Bányász Kupát, amelyre augusztus 26-án kerül sor. Tulajdonképpen ezzel a

versenysorozattal kezdődnek a bányásznapi rendezvények, melynek során hat sportágban rendezzük meg a nemzetközi versengést az Olajbányász pályán (kispályás labdarúgás, teke, pikadó), városi lőtérén (kispuska lövészet), a Csónakázó-tónál (halsfogó verseny) és az Erkel Ferenc Olajipari

Művelődési Házban (sakk). A házigazda a MOL helyi bányászati üzemének szakszervezete és a ROTARY szakszervezet lesz - tájékoztatót Szalai Géza szakszervezeti és ÜT-elnök, a versenybírószág elnökhelyettese (MOL Bányászati Üzem).

B. A.

Olajos helyezett

A serdülő korcsoportos atléták országos bajnokságán rajtoltak az Olajbányász legtehetségesebb versenyzői is, akik közül a legjobb eredményt Kárász Krisztián ért el, aki egyaránt a negyedik helyen végzett 800 méteren (1 perc 58,7 mp) és 1500 méteren (4:08,3 mp).

B. A.

Gajcsiék negyedikek

Első alkalommal rendeztek Prágában (Csehország) nagy-szabású meghívásos nemzetközi sportakrobaticai versenyt, mintegy hagyományteremtőként.

A rendezők rangos mezőnyt hívtak meg, s ott voltak az ifjúsági és felnőtt világbajnokság legjobbjai is. A magyar színeket a Zalaerdő-Hevesi DSE legeredményesebb egysé-

ge, a Gajcsi-Kondor női páros képviselte.

Az ifjúsági vb-vel megegyező mezőnyben rendkívül szoros és színvonalas versenyt folytattak a párosok, melynek során a kanizsai lányok remek formában mutatták be a gyakorlatokat, akik most nagyot léptek előre: a negyedik helyen végeztek.

B. A.

- Zalaerdős lendület. Népés mezőnyök vettek részt a hagyományos Berzsényi Kupa és Soproni Kupa tájékoztatósi futóversenyen, amelyet a soproni házigazdák nagyszerű környezetben, a Soproni Lövérék és térségében rendeztek meg. A kétnapos versenyen rajtoltak a Zalaerdő legjobbjai is, akik értékes helyezésekkel hálálták meg a DKG-EAST Rt. támogatását.

A Berzsényi Kupán harmadik helyezést szerzett Varga József (F 21 B) és az ötödik helyen végzett Vargáné Kocsis Katalin (N 21 B), valamint Horváth Norbert (F 21 C).

A Soproni Kupán bronzérmes lett Horváth Norbert és egyaránt az ötödik helyet szerezte meg Varga József és Hans György (F 15 B).

- Kerekesekek a Zala Kupán. A Csónakázó-tónál bonyolították le a Zala Kupa kerékpáros bajnokság harmadik fordulóját, amelyen közel félszáz kerekesek négy korcsoportban versengtek.

A kanizsai versenyzők közül Borsos Dénes megnyerte az I. korosztályos versenyt, Farkas Gyula második lett (II. korosztály), míg harmadik helyen végzett Jáger Gábor (III. korosztály) és Horváth József (IV. korosztály).

- Gépgyári lövészek. A MOL Bányász Szakszervezet Szegeden bonyolította le az országos iparági lövész versenyt, amelyen csapat- és egyéni számokban versengtek a legjobb olajos kispuska lövészek. A tizenkilencedik alkalommal sorra került döntőn hagyománytisztelőnek bizonyultak a DKG-EAST Rt. (Nagykanizsa) kispuskásai, akik a négy aranyéremből kettőt hazahoztak és még két ezüstérmét és két bronzérmét szereztek. Országos iparági bajnok lett a gépgyári női csapat 26 köregység élönnyel és a férfi csapat 50 köregység élönnyel. Női egyéniben Serb Lászlóné ezüst-, Cserni Lászlóné bronz-, míg férfi egyéniben Cserni László és Tóth József lett ezüst-, illetve bronzérmes.

A MAGYAR CONTINENTAL SINGERS NAGYKANIZSÁN

Nagy sikert aratott tavaly a HSMK előtti téren a Magyar Continental Singers a bibliai ihletésű, Józsefről szóló musical előadásával. Idén ugyanazon a helyszínen augusztus 2-án este nyolc órakor üdvözölhetik Kanizsa polgárai e keresztény fiatalokból álló együttest, mely „Örvendezz az Úr előtt!” című műsorával di-

namikus zenével hirdeti az evangéliumot, és bátorítja a hívőket az ingyenes koncerten.

Ezúton is várjuk azokat a zeneszerető családokat, melyek augusztus 2-án (szerdán) befognak a 38 tagú Magyar Continental Singers néhány zenészét, énekesét – csak fiúkat vagy lányokat – egy éj-

szakára és elutazásukig (csütörtök reggelig) gondoskodniuk ellátásukról. E segítséget előre is köszönik! Jelentkezni lehet a koncert kanizsai szervezőjénél, Rózsahegy Zsófiánál a Kossuth tér 5. szám alatt, illetve a 311-913-as telefonszámon.

K. R.

Majorettek Fonyódligeten

Fellépésekkel tarkított táborozáson vett részt június 22. és július 3. között Fonyódligeten a Somogy megyei gyermektáborban a Helyőrségi Klub Rover Majorette csoportja és az Aranyvessző gyermek néptáncsoport. A tíznapos Balaton-parti nyaralást nemcsak pihenésre fordították, hanem arra is, hogy az eddigi produkciók mellett újakat tanuljanak be, melyeknek a város közönsége majd az őszi évadban tapsolhat.

K. R.

Új gépjárművel gazdagodott a kanizsai Autóklub országúti segélyszolgálat. A személyzet – Horváth Balázs és Imre Ferenc autószerelő – joggal büszké az OPEL-Kadett 1.6 injektoros automata váltós, a gyors hibaelhárításhoz jól felszerelt gépkocsira. Mindennap reggel hetől estő hétig hívhatók a pécsi központ 088 segélyhívó telefonszámon.

(Tóth Ferenc felvétele)

TOVÁBBTANULÁSI LEHETŐSÉG ÉRETTSGIZETTEKNEK

A nagykanizsai Batthyány Lajos Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola (8800 Nagykanizsa, Rozgonyi u. 23.) 1995-ben indítja az érettségire épülő 3 éves ápolóképzés programját.

A képzés nappali tagozatos formában történik, a felvett tanuló a szakmai elmélet és gyakorlat mellett idegen nyelveket, informatikát is tanulnak.

Sikeres záróvizsga esetén a végzetek ápoló szakképesítést kapnak, amelynek birtokában az egészségügyi és szociális ellátás bármely területén elhelyezkedhetnek. Az iskola fiúk jelentkezését is várja.

Az iskola jelentkezéseket még 1995. augusztus 10-ig fogad el levélben. A jelentkezés feltétele érettségi bizonyítvány. Vidéki tanulóknak kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

Igazgatóság

KANIZSA Dél-Zalai Hetilap

Főszerkesztő: Dóró János. **Munkatársak:** Dukát Éva, Gombás Imre, Kovács Rita, Lukács Ibolya. **Titkárságvezető:** Bencze Ilkó. **Szerkesztőségi titkár:** Fischer Judit. **Külső munkatársak:** Balogh Antal, Balogh László, Bódor Béla, Buki Erzsébet, Horváth Ilona, Lencsés Gábor, Pungor Attila, Szirovics Miklós, Tóth Ferenc. **Szerkesztőség:** Nagykanizsa, Terv u. 3. Levelem: 8801 Nagykanizsa, Pf.: 154. Tel.: 93/310-540 Tel./fax: 93/312-305. **Computertechnika:** Antal Lívia, Borda Menyhért és Foga Kálmán Zalaegerszeg, Kossuth u. 45-49. Tel.: 92/315-800. **Kiadja a Szociális Foglalkoztató Nagykanizsa, Terv u. 3. Tel.: 93/311-457. Felelős vezető:** Soós Sándorné. **Gazdasági vezető:** Metzger Istvánné Nyomja a Zalai Nyomda Rt. Zalaegerszeg, Gorkij u. 1. Tel.: 313-550. **Felelős vezető:** Somogyi Tibor ügyvezető igazgató. **Terjeszti a Magyar Posta és a Szociális Foglalkoztató Nagykanizsa.** Előfizetési díj: egy hónapra 100 Ft. **Lapzárta:** A megjelenést megelőző kedd 12 óra. **ISSN 0865-3879**

A VIHAR ELŐSZELE

A 15 éves háború időszaka 1591-93 között nemzetközi méretű és hosszan elhúzódó háborúba torkollott. A hadműveletek váltakozó sikerrel folytak, egyik félnek sem hoztak jelentős eredményeket, viszont magyar földön a pusztulás hihetetlen méreteket öltött. Fálvak szakai néptelenedtek el, egész vidékek váltak lakatlanná. Az 1578-ra szépen felépített Kanizsa vára is húsz év múlva pusztuló látványt nyújtott. Haym Kristóf várkapitány 1594-95-ös levelezése pontos láttelepet nyújt: „Körüllötte kis árok van, ezen belül magas kerítés. Nagyon gyenge, le kellene bontani, vagy inkább megerősíteni, mert eleste után az ellenség sáncként használhatja...” „Itt minden palánk, híd, kapu, görre és rondella részben ledült, részben pedig ledülőben van... a falazott kapu a várban bíányos, a várban a tetők mind beáznak.”

Az utolsó főkapitány a karinthiai Paradeiser György volt, akinek a tevékenysége másból sem állott, mint folyamatosan pénzt, katonát, lőszert kért és sürgetett. A magyar katonasággal nem tudott bánni, a városég zöme zsoldosokból és a környékről be rendelt hajdúkból állt. 1600 júliusában nyilvánvalóvá vált, hogy a török pontot akar tenni a kanizsai ügy végére. Erre az időre már elesett Temesvár, Gyula, Szigetvár, a környékbeli tarisznyavárak semmivé váltak. Babócsát védői szeptember elején háromnapos ágyúzás után feladták, és a kanizsai várba vonultak. A kétségbeesett helyzet közepette érkezett el szeptember nyolcadika. A török sereg Palinnál tábort vert.

Mekkora erőt képviselt ez a török sereg?

Ibrahim nagyvezér törökökből és tatárokból álló hada mintegy 48000 főt számlált, s ez az irtatlan tömeg még kiegészült Lala Mohamed ruméliai berberbeg seregtestével. Budáról indulva francia zsoldosok is csapódtak hozzájuk. A ravasz nagyvezér azt a hírt terjesztette, hogy nem vonul tovább Babócsánál. Ebben azonban ekkor már senki nem bízhatott.

B. E.

HUNGUEST AZUR HOTEL

Last minute a Hotel Azurban Siófokon – 1 hét félpanzióval 2 ágyas, zuhanyzós/WC-s szobában

1995. 07. 20-27-ig, bruttó áron:

15.163,- Ft/fő felnőtteknek,

12.983,- Ft/fő 10-14 év között,

10.955,- Ft/fő 2-10 év között.

MEGRENDELHETŐ:

Azur Hotel szállodavezetőnél,
8600 Siófok,
Vitorlás u. 11.
Tel.: 84/312-419
Telefax: 84/312-105

KANIZSA

MEGJELENIK: MINDEN PÉNTEKEN

VII. évf. 29. sz. 1995. júl. 21.

MARLBORO VITA?

Már többször is hírt adtunk lapunkban – leggyakrabban a Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság üléseiről szóló tudósításainkban – a belvárosban a cég- és reklámtáblák terén uralkodó áldatlan helyzetről. Számos tábla hirdetőüzletet, márkát, kedvezményes akciót védett, városképileg

meghatározó jelentőségű épület homlokzatán engedély nélkül. E téren valami lassan mozdulni látszik, legalábbis ami a Kanizsa számos pontján elhelyezett Marlboro feliratokat illeti. A cég képviselője időközben ellátogatott a polgármesteri hivatalba, és bemutatta a terveket a fennmaradási engedélykére-

lemhez. Ha a jelenlegi jogszabályok szerint ez nem adható meg – dohányáru reklámozásával szemben ma is él a tiltás, viszont a cég amellett kardoskodik, hogy márkanévükkel nemcsak cigarettát forgalmaznak – elrendelik hamarosan a vitatott táblák lebontását.

K. R.

IDEGEN-FORGALMI KONFERENCIA

Litter Nándor
tájékoztatója

2. oldal

KI HOL TÖLTI SZABADSÁGÁT

Körkérdés
a képviselő-testület
tagjaihoz

4. oldal

AZ ARANY KÖZÉPÚT LÉTEZIK

Dr. Fodor Csaba
nyilatkozata

12. oldal

DR. IZSÁKÉK ISMÉTLÉSRE TÖREKSZENEK

Rallys tervek '95

13. oldal

NEGYVEN NAP NÉPÁLBAN

Hivekovics Ákos
ismét útra kel

14. oldal

JÉKI ZOLTÁN VESSZŐ-FUTÁSA

Edzőváltás
a Tungsramnál

14. oldal

NEM CSAK NŐKNEK

Érdekességek,
szórakoztató írások

20–21–23. oldal

TILTAKOZIK A PLATÁN SOR

A múlt hét vége óta tiltakozó aláírásokat gyűjtenek a Platán sor lakói a házaik mögé tervezett garázsorok ellen. Mint megtudtuk, a tervben lévő építkezésekről a Zalai Hírlapból szereztek információt az érintettek, de már voltak olyanok is, akik a Polgármesteri Hivatalban

próbáltak pontos információhoz jutni. A lakók tiltakozását – az aláírásgyűjtők szerint – az váltotta ki, hogy nem saját garázsaik épülnének az, ablakaik alá, hanem idegen gépkocsik tárolására szolgáló épületek. Ma még rejtély, hogy lesz-e eredménye a tiltakozásoknak, hiszen a nyári

szünet előtti utolsó közgyűlésen Kovács Tamás javaslatára az alábbi határozat született. Amennyiben a tervezett garázsok az építésügyi szabályoknak megfelelnek, és felépülnek, úgy nem adnak helyet a lakosság ellenvéleményének.

D. É.

HOL NYARAL A GYEREK?

A Nagykanizsa Megyei Jogú Város önkormányzatának Csónakázó-tavi zöldtáborát immár évek óta a Zemplén Győző Általános Iskola működteti. Idén június 19 és augusztus 19 között vehetik igénybe azok a szülők gyermekük számára, akiknek gondot okoz a kiskorú nyári elhelyezése. A balatoni és

más üdülőhelyi, valamint a helyi szervezésű, de nyereségorientált táborokéhoz mérten olcsón töltheti el szép környezetben, szervezett szabadidős programok keretében a nyarat a gyermek. A napközis térítési díjjal megegyezően nyolcvanöt forintért igényelhető a tábori szolgáltatás, havi, heti vagy

akár egynapi időszakokra is. A kezdő nyáreleji százhuszas létszámot mostanság mintegy száz fős igénybevétel követi, augusztusra ez ötven-hatvanra csökken várhatóan. Egész nyári átlagban 90–100 fő/nap a zöldtábor igénybevétele.

(Folytatás a 4. oldalon)

Eddig egy jelentkező van jegyzőnek

Tíz nap múlva zárul az ismételt kiírt jegyzői pályázat. Információink szerint lapzártánkig csupán egyetlen pályamunka érkezett a polgármesteri hivatalba egy vidéki településről.

K. R.

Újra Váradiné

A Magyarországi Cigányok Kulturális Szövetségének Zala megyei szervezete tisztújító közgyűlést tartott. A korábban lemondásra készülő Váradiné Istvánné mégis vállalta a további elnökségi megbízást, és a bizalmat is megkapta, így újra ő az elnök. Elnökhelyettesnek a garabonci Fenyvesi Tibort, a vezetőségbe pedig Orsós Zoltánné lisszói lakost választották.

L. I.

Vadásán a Vöröskereszttel

A Vöröskereszt segítségével tizenkét szegény családban élő kisgyermek tölthetett el egy hetet a Vadása-tónál. Mint Antal Istvánné elmondta, a kiválasztásban nagy segítséget kaptak az iskolák vöröskeresztes tanáraitól, akik jobban ismerik a gyerekeket, biztosabban tudják, ki milyen szociális helyzetben van. A táborozás egyben jutalom is volt, hiszen figyelembe vették azt is, hogy az elmúlt tanévben ki hogyan teljesítette iskolai kötelezettségét.

L. I.

KÁLOVICS JÓZSEF

gazdajegyző

Fogadóórái páratlan heteken

Székhely:
Nagykanizsa - Kiskanizsa
Polgármesteri Hivatal
Kirendeltsége
Szent-Flórián tér 30.
Tel.: 319-206

- Hétfő: 8-9-ig
Bajcsa Polgármesteri
Hivatal Kirendeltség
Tel.: 369-347
- 9.15-12-ig
Kiskanizsa Polgármesteri
Hivatal Kirendeltség
Tel.: 319-206
- 13.30-16-ig
Bagola, Kisfakos,
Nagyfakos, Sánc
Kedd: 8-9.45-ig
Belezna Polgármesteri
Hivatal
Tel.: 377-101
- 10-11.40-ig
Surd Polgármesteri
Hivatal
Tel.: 377-001
- 11.55-13.35-ig
Nemespátró
Polgármesteri Hivatal
- 13.50-16-ig
Palin, Korpavár
Polgármesteri Hivatal
Kirendeltség
- Szerda: 8-9-ig
Nagybakónak
Polgármester Hivatal
Tel.: 60-399-288
- 9.15-10.20-ig
Kisrécsa Polgármesteri
Hivatal
Tel.: 371-338
- 10.35-12-ig
Nagyrécsa Polgármesteri
Hivatal
- 12.15-13.15-ig
Zalasárszeg
Polgármester Hivatal
Tel.: 60-399-136
- 13.30-15-ig
Kiskanizsa
Polgármester Hivatal
Kirendeltsége
Tel.: 319-206
- Csütörtök: 8-10-ig
Liszó Polgármesteri
Hivatal
Tel.: 377-202
- 10.15-15-ig
Nagykanizsa-Kiskanizsa
- Péntek:
értekezlet,
adminisztrációs ügyek
intézése, gazdakör

IDEGENFORGALMI KONFERENCIA LESZ VÁROSUNKBAN

Nagykanizsa nevének frásos említése 750. évfordulóján szeptember hónap lesz a rendezvények harmadik időszaka. Az előzetes jelzések alapján többek között a Magyar Olaj- és Gázipari Részvénytársaság Üdültetési és Szállodai Üzletága idegenforgalmi konferenciát szervez. Az előkészületekről érdeklődünk Litter Nándor igazgatótól, aki lapunk olvasóinak az alábbi tájékoztatást adta.

- Magyarországon az utóbbi két évtizedben nem volt idegenforgalmi konferencia. Ennek megrendezésével kettős célt szeretnénk elérni: a magunk módján csatlakozni a jubileumi év rendezvénysorozatához, és alkalmat teremteni a szakma számára, hogy leüljünk, és a részben kitároló, részben szűkülő utazási kedvet és idegenforgalmi változásokat megbeszéljük. Ismert,

hogy a kilencvenes évek közepére hatalmas verseny indult meg a vendégért, a vendég korszerű és igényes ellátásáért, a fizetőképes kereslet eléréseért. A MOI-nak ez az üzletága tulajdonképpen csak januárban indult, de szervezetünk máris ötvenhat, az igények széles skáláját kielégítő létesítménnyel és szervezett programokkal áll vendégeink rendelkezésére. Mintegy háromezer ágyat tartunk fenn, közöttük olyan hoteleket is, mint a sziráki kastélyban működő Hotel Kastély. Itt is, mint más szállóinkban, készen állunk a mai kor embere magasszintű igényeinek a kielégítésére, de tradicionális vendéglátó helyet, tanácskozótermeket és sportolási objektumokat is fenntartunk. A három- és kétszintes szállók mellett természetesen olcsóbb szálláshelyeket is tudunk biztosítani, így például Bogácson, az Ötfaház Udulónkban.

lyeket is tudunk biztosítani, így például Bogácson, az Ötfaház Udulónkban.

- Mennyire készült el a konferencia tematikája? Hogyan állnak az előkészítő tevékenységek?

- A tematika teljesen készen van, valamennyi előadót felkértünk, és a visszaigazolások is folyamatosan érkeznek. A konferenciát a Helyőrségi Klubban szeptember 7-én rendezzük. Vendőnknek dr. Schagrín Tamást, az Országos Idegenforgalmi Hivatal elnökét, Varga Lászlót, a Zala Megyei Közgazdász elnökét és Suhai Sándor polgármestert kértük fel. Az előadások felölelik a magyar idegenforgalom jelenleg legjelentősebb és legégetőbb kérdéseit, a kialakult versenyhelyzet előnyeit és anomáliáit, a minőségbiztosítást, a kereskedelmi és iparkamarák idegenforgal-

Kétkerekű-tolvajok

Ahogy egy ország lakóira mind inkább jellemzővé válik az elszegényedés, úgy esnek egyre inkább tolvajok, bűnözők áldozatává az egyes emberek értékei. Eddig is voltak kurrens cikkek az elutazás piacán, s ma is vannak. Az egyik ezek közül a mind magasabb áron megvásárolható, divatos kerékpár. Mint Eszenyi Ambrusnéól, a nagykanizsai rendőrkapitányság munkatársától megtudhattuk naponta két-három esetet jelentenek be a károsultak, s bizony nagy értékű, egyedi kerékpárokról van. A rendőrség bár igyekszik mindent megtenni, nehéz esetek ezek, hiszen többnyire nem hagy nyomot maga mögött az elkövető. Az

egyik bringalopási gócpontja a városnak a keleti városrész, illetve annak kapuja, a Teleki utca és a Platan sor környéke. A biciklik gyakran a tárolókból tűnnek el, egy éjszaka alatt több is. A betörők előtt sajnos nincsen zár, a kisebb láncokat fogók segítségével, a nagyobbakat, a keményebb ötvözetből készíttettek akkumulátorral működtetett flex segítségével hatástalanítják. A biciklik gyakran a lakás ajtaja elől tűnnek el, alig néhány perc alatt is hullt helyét találhatja az óvatlan látogató vagy lakó. A szakemberek szerint nem kizárt, hogy különböző csoportok működnek a városban, akik nem személyes használatra, hanem or-

gazda segítségével történő újraértékesítés céljából lopnak. A lakosság a rendőrség nélkül tehetetlen, a rendőrség pedig a lakosság segítségével nélkül. Mivel minden egyes bicikli mellé nem állíthatnak rendőrt, nagy a lakóközösségek felelőssége ebben a dologban, hiszen együtt könnyebben óvhatják meg értékeiket. Figyelhetnek a gyanús jelekre, furesán viselkedő emberekre. A házmeistereknél is akad felelőssége az ügyben, hiszen ha a tárolóban idegen járgányt látnak, nekik van lehetőségük kérdészködni, kié, hogy került oda. Jó lenne ha a kerékpártárolók ajtaját biztonsági zárral szerelnék fel, s a lépcsőházi bejáratok sem állnának

Segíts magadon...

Nemrégiben egy lakossági fórumon érdekes, de mint később kiderült nem példa nélküli ötlettel állt elő egy résztvevő. A városban mint közismert égetők a lakásgondok, megoldásuk évtizedeket vesz majd igénybe, ha egyáltalán megoldódnak. Viszont a városban vannak olyan lakatlan, rossz állapotú lakások, amelyeket a lakásvásárláshoz szükségesnél kisebb tőkével rendelkező emberek képesek lennének felújítani, majd később ezt a pénzt „lelakni”. Igaz a módszer nem oldana meg minden gondot, de lehet, hogy valamelyest csökkentené azt.

A felvetéssel felkerestük Kámán Lászlónét, az IKI vezetőjét, akitől megtudhattuk, hogy az ily módon lakáshoz jutáshoz már ebben az évben is három példa volt. A dolog rendje az, hogy az állampolgárral közösen vizsgálják meg a szóban forgó ingatlant, felméri van-e egyáltalán lehetőség a felújításra, mekkora anyagi eszközök mozgósítását igényli a munka, majd a közös megegyezést követően együtt keresik fel a polgármestert, aki aztán kiutalhatja a szóban forgó ingatlant.

Nem kevés olyan állampolgár

van, akinek ez az egyetlen lehetősége a lakáshoz jutáshoz, ilyen például Bogdán Ferenc is, aki eddig albérletben lakott családjával, de a főbérlet, mondván szüksége van a lakásra felmondta a bérletet. Bogdánék azóta hajlékot keresnek, de az egy keresővel rendelkező négytagú család nem nagyon képes megfizetni a tízezer forintos albérletet. Ők már több olyan ingatlant is felkerestek, amely elmondásuk szerint a fent említett módszerrel otthonná válhatna, ám nyár lévén, az ügyfélfogadások szünetében a dolgok még lassab-

mi szerepét. Nagykanizsán természetesen nem hagyható ki sem a gyógyidegenforgalom, sem a Balaton helyzete és jövője. A megye turizmusának koncepciójában feltétlenül szó fog esni a falusi vendéglátás kiszélesítéséről, ezért szándékunk van meghívni az érdekeltek falvak polgármestereit is. Ezzel is szeretnénk hozzájárulni, hogy az országban a belső és főként a zalai turizmus kiszélesedjen. Az előadók között találjuk Nagykanizsáról és Keszthelyről a két vendéglátóipari és idegenforgalmi képzést folytató szakközépiskola igazgatóját, valamint egy helyi helytörténészt, aki a város vendéglátásának múltját mutatja be.

Szakembereket elsősorban Vas, Zala és Somogy megyéből várunk, de bizonyára az ország más tájáról is megismerjük kollégáink bennünket. A konferencia rendezésében a MOL Rt. mellett részt vesz a Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány Nagykanizsai Vállalkozásfejlesztési Irodája is.

B. E.

naphosszat tárva-nyitva, csalogatva az elkövetőket. A lakosság segítségét várják a rendőrök és elkövetők felderítésében akár névtelen bejelentés formájában is, de azt kéri, ha valaki megtalálja netán ellopott értékét, ne kezdjen semmilyen okmány nem áll a tulajdonos rendelkezésére, amellyel tulajdonát igazolhatná, igaz, ha lenne, akkor megpróbálnák hamisítani. Megoldás csak egy van, ne hagyjuk ott sehol a biciklit felügyelet nélkül, tárolására pedig otthonunk szolgáljon.

D.É.

ban intéződnék, mint máskor. Az idő meg sürget, hiszen a családnak költöznie kell, s ha sikerülne is megfelelő ingatlant találni, a felújításokat nem lehet a télre halasztani, előbb meg a félfogadások szünetelése miatt nem záródhatnak le a jogi procedurák – véli *Bogdán Ferenc*.

A dolgot tisztázandó felkerestük *Tutó István* alpolgármestert, akitől megtudhatuk, az ilyen és ehhez hasonló jellegű témákra nem vonatkozik az ügyfélfogadások felfüggesztése, annál is inkább, hiszen ha az IKI és az állampolgár között létrejött a megállapodás, onnantól az már hivatalos ügyintézését kíván, s ezek a nyári szabadságolások ideje alatt sem szünetelnek.

D.É.

Megállapodás a tömegközlekedésről

Hosszas tanácskozás és vita előzte meg Nagykanizsán is, Zalaegerszegen is azt a megállapodást, mely végre 1995. július 11-én aláírásra került a két város önkormányzatának vezetői és a ZALA VOLÁN Közlekedési Rt. vezérigazgatója, Zalainai László által. A tét a két város tömegközlekedésének ellátása. Ezzel kapcsolatosan jutottak közös nevezőre finanszírozási, pénzügyi kérdésekben is.

A megállapodás lényegét tekintve arról van szó, hogy a Zala Volán Rt. nem lép fel támogatási igénnyel az önkormányzatok felé a veszteség ellensúlyozására. Ezzel szemben a Zala Volán tulajdonába kerül az a belterületi ingatlan, melyet valójában eddig is használt. Az ügylet kapcsán egyértelműbbek lesznek a tulajdonviszonyok, lehetősége lesz a Zala Volánnak a fejlesztésekre. Hogy a tervezett fejlesztések valóban megvalósul-

nak, annak biztosítéka például Nagykanizsán, hogy a buszpályaudvar területének tulajdonosaként csak akkor (1998-ban) jegyzik be a Zala Volán Rt.-t, amikor a vállalt kötelezettségeit teljesíti. A cég biztonságérzetét viszont az növelheti Zalaegerszegen, hogy a városban öt évig nem kaphat más cég engedélyt tömegközlekedéssel kapcsolatos tevékenységre.

Ami mindebből a városok lakóit érdekli, az elsősorban a viteldíj kérdése. Az újságírói kérdésre: „Mi a biztosíték arra, hogy a monopolhelyzetben lévő Volán nem emelheti-e túl magasra az árakat?”, a következő válasz érkezett: „A tömegközlekedési díj megállapítása inflációkövető ugyan, de az emelés mértékének jóváhagyása továbbra is az önkormányzatok feladata marad. Az emelés mértékének határt szab az az állami támogatás is, mely a tanulói és nyugdíjas

bérletek árának háromnegyed részét teszi ki.

Ugyanezen a napon egy más „ünnepélyes” eseményre is sor került, a tizenöt éves Ikaruszok kiváltására a városi tömegközlekedésben hat használtan vásárolt, felújított buszt helyeztek üzembe. Közülük kettő a volt NDK területén üzemelt Ikarusz, négy pedig „bálványdöntötés”-képpen Mercedes. Ez utóbbiak Zalaegerszeg utcáin fognak közlekedni, ugyanis itt van a Mercedesnek márkaszervize. Az esetleg adódó problémákat tehát könnyen meg tudják oldani. Ezek a buszok alacsonyabb padlózattal készültek, tehát a mozgássérültek is könnyebben fel tudnak szállni. Az utazókönnyesség kényelmét szolgálja az is, hogy nagyobb az ülőhelyszám, és a leszállásjelző gombokat is sűrűbben helyezték el.

G. I.

HATÁR- NYITÁS

Ideiglenes határnyitásra kerül sor július 22-én szombaton Nemesnép és Kobilje között a helyi önkormányzatok kérésére. Az átkelőhelyet reggel nyolctól este nyolcig csak érvényes útiokmányokkal rendelkező magyar és szlovén állampolgárok vehetik igénybe.

K. R.

Agoston Tibor

FESTÉKRENDSZER

FESTÉKKERESKEDÉS

Nagykanizsa, Miklósfai út 85. • Tel.: 06-93/315-966

Blowtherm
Fényezőkamra

KAROSSZÉRIA JAVÍTÁS
ÉS -FÉNYEZÉS
ANYAGBIZTOSÍTÁSSAL,
A BIZTOSÍTÓKNÁL
TÖRTÉNŐ ÜGYINTÉZÉSSSEL

♦ Városunk balatonmáriai üdülőtáborába az idei szezonra négy-százhetven főnyi táborozót várnak. A működtetési feladatokat a Templom téri Általános Iskola vállalta el. A hét turnusban a két-százötven kanizsai kisdíák mellett a környező településekről – Letenye, Zalaszentbalázs, Zalakaros – és a határainkon túlról is érkeznek gyerekek Balatonmáriára. A Cigány Kisebbségi Önkormányzat által szervezett üdültetésre is itt kerül sor. A turnusok hét vagy tíz naposak. Napi ötszáz forintért a szálláson kívül napi négyszeri étkezést biztosítanak – minden nap van meleg ebéd és vacsora –, és egyszer hajós kirándulásra vagy a diszkóhajóra viszik a gyerekeket. A szezon meghosszabbításaként harminchárom főnyi mozgáskorlátozotttól el pár kellemes kiegészítő napot Balatonmárián – az újszociális otthonból.

♦ Hat különböző táborot hirdet-

tett meg gyerekek és fiatalok számára a nyár elején a Hevesi Sándor Művelődési Központ. Lett volna gitártábor a szabadban ezer, horgásztábor kétezerkilencszáz, népi kismesterségek tanulása ezernyolcszáz, szövőtanfolyam ezernyolcszáz, a „Zöld Békának” környezetvédelmi program ezeröttszáz és fotóstábor ezerhatszáz forintért. Lett volna, ha akad elég jelentkező bármelyikre is. Ám úgy fest, a négynapos, egyhetes turnusokról a szülők nem tudtak vagy drágállták. Így a kulcsos gyerekek szünidei programjait idén is az utca szervezi.

♦ Összesen nyolc gyereket érdekel városunkban, milyen egy restauráló műhely, hol sütik Kanizsa kenyerét, hogyan javítják a mozdonyokat, mit lehet tudni a Romlott váról, a könyv és a bútorkészítésről. Ennek „köszönhető”, hogy a 750. évforduló kapcsán az ünnepi műsorfüzetben is beharangozott helyismereti napközistábor sem sikerült beindítani az idén június 19. és 30. között heti 2400 forintos áron. A szervezők azonban nem csüggednek, tudtuk meg Horváth Gábertől, a Ryno Kulturális

Menedzser Iroda munkatársától, ugyanis a zátonyra futott kezdeményezés ellenére is jövőre ismét meghirdetik számos fórumon a helyismereti táborot.

♦ A Ryno Kft. Kulturális Menedzser Irodája szervezésében e hét elejétől lovastáborban multhatják az időt a gyerekek. Hogy hányan barátkoznak a lovakkal, hányan lovagolnak lapzártánkig, nem sikerült bővebb információhoz jutni, az iroda vezetője, Horváth Gábor nem tudott pontos adatokkal szolgálni.

K. R.–L. I.

KI HOL TÖLTI SZABADSÁGÁT

Balogh Tibor: Tavaly a hegyekben töltöttük a szabadságot. Idén viszont feleségem révén szak szervezeti beutalóhoz jutottunk, így augusztusban tíz napig nyaralunk majd Siófokon.

Baranyi Enikő: Mind a júniust, mind az augusztust itt-hon, munkával töltöm. Itt, a kórház gyermekosztályán nagyon kevesen vagyunk, így nehéz szabadságra menni. Egy rövid nyaraláson júniusban voltam, akkor Korzikán élveztem a napsütést.

Béres Márton: Mivel munkanélküli vagyok, és a Munkaügyi Központ által szervezett átképzésben veszek részt, rendszeres elfoglaltságom van egészen szeptemberig. Ez is az egyik oka annak, hogy nem terveztünk költséges nyaralást, üdülést. Hozzájárul ehhez még az is, hogy egy nagy utazás, nyaralás anyagi oldalát sem tudnánk nagyon biztosítani, ugyanis előre kell tekintenünk: mindkét gyermekünk városhatárokon túl folytatja tanulmányait. Van ugyanis egy balatoni nyaralónk, de oda csak a családom jut el, én nem nagyon tudom pihenéssel tölteni a nyarat.

Bicsák Miklós: Vállalkozóként nem tehetem meg, hogy nyaralni menjek. Ez a szakma nem engedi meg, hogy bezárjak. Így, amikor a kollégáink szabadságra mennek, egyedül én maradok az üzletben. Szerecsére jó feleségem van, aki tolerálja ezt. Ha mégis pihenni akarok, akkor a hétvégén a barátaimmal focizunk egy jót.

Ferenczy Zoltán: Korábbi években mind országhatáron

belül, mind azon kívül sikerült eltölteni a nyári hosszabb pihenésre szánt szabadságot, idén azonban hiába szeretnék három-négy hetet egyhuzamban nyaralni, ez az idő szétszakad. A nagyobbik fiamhoz alkalmazkodik most a család. Elég jól beszél már németül és most van lehetőség arra, hogy egy német családnál tovább gyakorolja a nyelvet. Kivisszük, ő ottmarad és amikor hazajön, vele jön a német család is. Édesanyám balatoni nyaralójában látjuk őket vendégül, ahol a mi családuk is nyaralni fog ebben az évben.

Dr. Fodor Csaba: Augusztusban három hetet töltünk majd feleségemmel és a gyerekekkel a Balatonon, a család nyaralójában. S hogy mivel töltjük az időt? Valószínűleg majd nagyokat úszunk, játszunk és teszünk egy-két kirándulást a környéken.

Dr. Horváth György: A Mező-gimnázium ODK-saival Ausztriában jártunk, majd az osztályommal Kovásznán és Gyergyószentmiklóson töltöttünk el pár napot. Az Irodalomtörténeti Társasággal Isonzóba, Doberdóba látogatunk, felkeressük az olaszországi magyar emlékhelyeket. Augusztus 10–18. között Pacsán edzőtáboroznak a vívók, én is ott leszek és velem jön a feleségem is.

Kovács Tamás: Éppen most töltöm a szabadságom, most Szegedről beszélek (telefonon). A családommal együtt vagyunk a dél-magyarországi városban.

Krémer József: Régi álom teljesül ezen a nyáron – a gyerekek életkora végre lehetővé

teszi –, ugyanis hamarosan az egész családdal, plusz a húgom lányával tizennyolc-húsz napra a Benelux államokba utazunk. Útba ejtjük természetesen a főnyelvi városát, Párizst is. A programokat útikönyvek alapján magunk állítjuk össze, szállásunk pedig – mivel megrögzött sátorozók vagyunk – minden bizonnyal egy-egy kempingben lesz majd.

Röst János: Idén nemigen fogunk nyaralni, mivel minden szabadidőnket a lakásfelújítás emészti fel. Talán majd augusztusban itthon pihenünk pár napot, illetve telelni megyünk majd el hosszabb időre.

Tarnóczy Attila: Szeretek a magas hegyekben járni, de ez az idén sajnos nem jött össze. Így nagyon egyszerű erre a kérdésre a válasz. A nyaram jórészt a Szentgyörgyvári hegyen töltöm és kertészkedem, mert ez az, ami igazán kikapcsol és pihentet.

Tüttő István: Családommal együtt a Balatonon töltjük azt az időt, ami a szabadságomból erre az időre jut. Saját nyaralónk van ott, de sajnos csak két hétre tudok szabadságra menni augusztusban. Pedig azt olvastam, hogy az orvosok szerint nem jó hatású, ha valaki elaprózva veszi ki a szabadságát, a többszöri rövid pihenés nem nyújtja azt a regenerálódást, amire a szervezetnek szüksége van. Most ennyire lesz lehetőségem, de talán ősszel vagy télen ki tudom venni a maradék szabadságomat is.

K. R.–L. I.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Gondozóház I. vezetői állásának betöltésére FELTÉTELEK:

- Szakirányú felsőfokú végzettség
- Szakmai önéletrajz
- Vezetői elképzelések
- Érvényes erkölcsi bizonyítvány
- 5 éves egészségügyi vagy szociális területi gyakorlat

A pályázatokat az ESZI igazgatójához kell benyújtani 1995. augusztus 15-ig, bővebb felvilágosítást is ott lehet kérni. (Nagykanizsa, Szent Imre u. 3.) Munkába állás időpontja: 1995. szeptember 1.

FELHÍVÁS!

Nagykanizsa közigazgatási területén lévő temetőben az 1970. évben váltott sírhelyek használati ideje ez évben lejár.

Felhívjuk a hozzátartozók, rendelkezésre jogosultak szíves figyelmét, hogy a 12/1991. sz. önkormányzati rendelet szerint – amennyiben a sírhelyre továbbra is igényt tartanak – az ismételt megváltható. A sírmegváltás elmulasztása esetén a sírhely újraértékesítésre kerül.

Ügyintézés hétfőtől péntekig 8–15 óráig a központi temető irodájában. (Tel.: 93/311-530)

N.S.R. Kft.
Temetőgondnokság
Nagykanizsa
Tripammer u. 1.

H+C

BT

VILLAMOSSÁGI SZAKÜZLET
 Nagykanizsa, Rózsa út 10. szám alatt
 Tel.: 93/311-317

H+C Szaküzlet kínálatából

Televíziók, videók
 és szórakoztató elektronikai termékek

Csillárok, fürdőszobai lámpák,
 ventilátorok

Háztartási kis- és nagygépek,
 hűtők, valamint fagyasztóládák

CD lemezek, műsoros kazetták

Ezenkívül minden olyan termék,
 amelyre az ön háztartásában
 szükség lehet.

Villamos Termékek Szaküzlete
 Nagykanizsa Rózsa u. 10.

Várjuk kedves vásárlóinkat
 hétfőtől péntekig 9-17,
 szombaton 8-12 óráig.

KANIZSA D.Z. Hirdetés

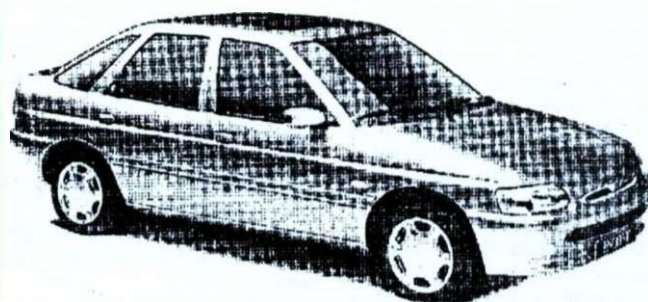

AUTO-KANIZSA Kft.

Vállalkozók, cégek, intézmények,
 figyelem!

SZENZÁCIÓS LEHETŐSÉG!

Akarja-e Ön haszongépként megvásárolni
 a képen látható
 Escort-ot vagy egy Mondeo Kombit?

Amennyiben igen,
 válasszon ajánlatunkból:

- Escort 5 ajtós – nettó 1.525.000 Ft
- Escort Kombi – nettó 1.670.000 Ft
- Mondeo Kombi – nettó 2.480.000 Ft

**Továbbra is kedvező
 fizetési feltételek!**

Auto-Kanizsa Kft.

8800 Nagykanizsa, Eötvös tér 27.

Tel./fax: (93) 311-370

Tel.: (93) 318-360, (06-60) 394-440

„Robbanásszerűen indult be a balatoni szezon...”

A kora tavasszal ígéretet tettünk, hogy a szezon indulásának egyik munkanapján villámlátogatást teszünk a Keszthelyi Sörüzem Kft. új Martinovics úti telephelyén. Szavunkat betartottuk és nagy nyüzsgésnek lehettünk szemtanúi. A vezetőhármás két tagja, Pampetrics György és Kovács György ezúttal is készséggel állt a rendelkezésünkre.

Nem tévedünk amikor azt mondjuk, hogy a szezon küszöbén vagyunk! Várjuk, hogy július harmadika után robbanásszerűen indul be a balatoni szezon. Nyújtott műszakokkal, szombati és vasárnapi nyitva tartással állunk kereskedelmi partnereink rendelkezésére. A tavasszal említett egyezségünk a Kanizsa és a Kőbányai Sörgyárral bejött, mivel a két gyár termékeiből húsz százalékkal többet értékesítettünk, mint az összes többi magyar sörgyár termékeiből együttvéve. A külföldi sörök közül a DAB és a HANSA PILS söröket forgalmazzuk választékbbólítás céljából. Ezek a sörök az árak miatt nem jelentenek konkurenciát a kanizsai és a kőbányai söröknek... A Kanizsa Sörgyár Rt. és a Kőbányai Sörgyár Rt. nyolc-nyolc söre elég széles skálán mutatja be a jóminőségű söröket.

Előszállításokat, betárolásokat terveztek. Sikerült a megvalósítás?

A tervezett előszállításokat végrehajtottuk, raktárházunk egy heti készlettel rendelkezik, de a bérelt raktárunkba a jobban fogyó sörökből gyorsan tudunk kiszállítani, sőt megelőzően egy-egy heti készletet felhalmozni. Itt helyben Keszthelyen és körzetünkben vállaljuk és végrehajtuk a huszonegy órán belüli szállítást. Előzetes számításaink szerint bejött az elképzelésünk Pápa város és környéke ellátását illetően. „Hozták” a tervet, a mostoha időjárás ellenére ezer hektoliteri forgalmaztak havonta.

Ez sok vagy kevés? – tettük fel a kérdést Pampetrics Györgynek.

Ez jó eredmény, hiszen a pápai terület megelőzően a Soproni Sörgyár területe volt. Többik hódítottuk el a piacot, kedvezőbb ajánlataink és áraink alapján. Söreink a világos fajtáknál egy-két forinttal olcsóbbak a soproniak söreinél.

B.B.

Szépségápolás új anyagokkal, testfrissítés gépekkel

Az érettségit követően a Szolgáltató Szövekezetekhez mentem kozmetikus tanulónak. A szakma gyakorlati részét itt Kanizsán, míg a szakelméleti ismereteket Budapesten sajátítottam el – emlékezett a szakmatanulás éveire Tóth Györgyné kozmetikus.

A magánpraxist a Tégtagyári úti családi házukban kezdem. Úgy érzem, hogy a két évtizedes szakmai gyakorlat birtokában a ház belső felén kialakított tágas, elegáns, ízlésesen berendezett szalonunkkal elnyerjük a szépülni vágyók tetszését. Minden réteget „megcéloztam”. Műszakidőmben az egyszerű munkásszonytól az orvosig mindenki megfordul, és szívesen veszi igénybe a szolgáltatásaimat. Naponta 13–20 óra között dolgozom, de ha a kérés délelőtre szól, úgy azt is szívesen vállalom.

Milyen kozmetikai anyagokkal dolgozik?

Csak természetes hatóanyagokkal. A német készítmények közül a BIO KUR és a ROSA GRAF készítménnyel és egy amerikai gyártmánnyal, amely az ARTYSTRY nevet viseli. Az alapkezelésekhez krémeket, arcszeszt, arctejet és arcradírt használok. A gépi kezeléseket iontoforézissel és thermocombival végzem. A magyar készítmények birs, meggy, őszibarack, sütőtök, jázmin és gránátalma alapanyagokból tevődnek össze, ez az arcpakolási anyagok zöme. Sikerült beszerezni egy amerikai gyártmányú gyantázógépet. Egy-

széri szőrtelenítésre alkalmas, teljesen steril, az egyszer már alkalmazott gyanta újra nem használható, míg megelőzően a gyanta újra használható volt...!?

Melyek a leggyakoribb kozmetikai műveletek?

Az arckezelés, a szempilla-, szemöldökfestés és az arcsminkeles. Meghatározó az is, hogy száraz vagy zsírosbőrű a személy. A zsíros bőr kezelése több munkát igényel, mint a száraz. Igyekszem jó szervezéssel folytatni a munkámat, a lényeg, ne kelljen sokat várni a keztől, keztől és fél órás kezelésre. Nagy segítségemre van a 318-990-es telefonom, amely a nap minden időszakában jó szolgálatot tesz, főleg a sürgős munkáknál. A szolgáltatások árai 800–1400 forint között változnak, ezekre sem lehet panasz.

Milyen a helyiségek beosztása? A hatékony munkavégzés milyen gépek segítik?

A helyiségek összterülete nyolcvan négyzetméter. Ez az előteret, a kozmetikai szalont, valamint az alakformáló és gyógyító helyiséget foglalja magában. A legtöbb kozmetikához viszonyítva itt minden terület a kozmetikai szalonnak van alárendelve! Az arcgőzőző készülék, az iontoforézis (a hatóanyagokat a bőr mély rétegeibe juttatja), a thermocombi (a ráncokat simítja és a száraz bőrt puhtítja), a kvarclámpa (a zsíros, pattanásos bőr kezelésére), a steril gyantázó az első munkaszalonnában van elhelyezve, míg a másik helyi-

ségben a helyi fogyasztás, izomerősítés és fájdalomcsillapítás számítógépes vezérlésű berendezéssel valósítható meg.

A férj Tóth György a feleségével együtt meghatározott napokon egy évig Budapesten vett részt elméleti és gyakorlati ismereteket adó tanfolyamokon. A sikeres vizgák után kerülhetett sor a betegek végzett kezelésekre.

A Heitland és Petre német cég hazai képviselője által tartott tanfolyam tette lehetővé, a szalonnában lévő gépekkel és a készítményekkel dolgozhassunk. Havonta egy bemutatót kell részt venniük és ezután itt alkalmazzuk a készítményeket és a kezeléseket.

A férfiak kezelését végző férj szerint egy fogyókúra tizenöt-húsz alkalommal történő megjelenést-kezelést igényel, de természetesen ez függ a vendég túróképességétől is. Az izomerősítés nyolc-tíz kezelést igényel, a fájdalomcsillapító kezelésnél már a második-harmadik alkalom után érezni kell a javulást...

Időjárás front elbtüi egy-két kezelés feldobja az embert. A kompjuter-vezérlésű gép az előbbiekben kívül ismeretapadások és az ödemák minden fajtájának a gyógyítására alkalmas. Egy kezelés ideje húsz-harminc perc között változik. Sok a visszatérő vendégünk. Van, aki hetente, van, aki havonta, de jön és igénybe veszi szolgáltatásainkat – mondta a férj befejezésül.

Büdör Béla

ARANYKÉZ SZAKÜZLET

Háromhetes akció

Nyári csúc? Szezon közepe? A lényeg, hogy a kereskedelmi egységek forgalma Nagykanizsán pozitív képet mutat. A jó kereskedő az sohasem elégedett, ha valamelyik áruféleséget nagyon visznek, akkor keresi annak lehetőségét, hogy mit lehetne a forgalomba még beépíteni, ami hasonlóan felkeltene a vásárlók érdeklődését. Az is igaz, hogy viszonyaink között nem léphetünk vissza a kisbolti időszakhoz, amikor szinte mindent megkaphattunk, de választékról nem beszélhetünk. Az Ady út 1. szám alatt találjuk a Zalaipar-

ker Rt. Aranykéz Szaküzletét. Vezetője, Stumpf László érdeklődésünkre elmondta, hogy lakástextilt és rövidárut árusítanak elég széles skálán.

Szőnyegeinket a hazai gyárak közül a soproni és a szombathelyi szép, ízléses színösszeállításban és elfogadható árban szállítja igényeink szerint. A Belgiumból kapott szőnyeg három minőségben, konfekcionált méretre készített – változatban kerül forgalomba. Jó a forgalmunk az elő- és a sötétítő függönyökből. Készletünk jó részét a Györi Gardénia és a Budapes-

ti Paszomány Függönygyár szállítja.

Mit kell érteni kiegészítő kellékek alatt?

A gombok, a hímző- és kötőfonalak, a kötő- és horgolótű, kézi és gépi munkára alkalmas tű, a szalagok sok-sok változata tartozik ebbe a kategóriába.

Hogyan alakulnak az árak?

Kedvezően! Sikerült több termelő céggel a kapcsolatot kialakítani, ebből adódóan a közvetítő cégeket kikapcsolni. A negyvenöt éves cégünk állandó kedvezményekre hívja fel vásárlóink figyelmét. Az egyik héten

A jóhírű fényképező dinasztia egyik elismert képviselőjével a közelmúltban folytattunk beszélgetést a szakmáról, az elmúlt harmincöt év szakaszairól és a szakma utánpótlásáról. Vastagh Zoltán szívesen emlékezett a múltra, de jó jellemzést adott a szakma jelenéről is.

- Az ötvenes években kezdtem a szakma tanulását. Mestereim az újonnan alapított szövetkezetbe „beléptetett” régi vágású mesterek voltak, akik a szakma szeretetét, a megrendelő megbecsülését beléplántálták, de megtanítottak az udvarias kiszolgálásra is. Szakmunkásvizsgát 1957-ben tettem, nem lettem hűtlen a szakmához, mindig szerettem, hiszen a szüleimtől ezt láttam. Hat év múlva - 1963-ban - Budapesten az Országos Mestervizsga Bizottság elbírta sikeres vizsgát tettem. Sajnos ez idáig nem volt különösebb jelentősége a mesterlevélnek, de ha jól tudom, akkor a közeljövőben a fényképező szakma gyakorlását is vizsgához kötik!

- Milyen mérvű a szakág technikai fejlődése?

- A technikai fejlődést mindig figyelemmel kísértem, talán az is igaz, hogy ráérezésem volt az újra. A színesfilm-kidolgozást Nagykanizsán elsőként kezdtem meg a japán Fuji automata gépekkel. A sokéves tapasztalat jól jön még az automata gépek korszakában is.

- Szolgáltatásaik kiterjedtsége közismert. Mi a véleménye erről, a videóról és a többi technikai újdonságról?

- Szolgáltatásaink sokrétűek. A ma emberének alig van ideje, ezért az igazolványképet három perc alatt, a színesfilm kidolgozását egy óra alatt is elkészítjük! Az esküvői felvételeket, ha a megrendelő kívánja, elkészítjük a házasságkötő teremben, a

VASTAGH ZOLTÁN ELISMERÉSE

A hatvan éve alapított fotóscég évfordulója jegyében

templomban, műteremben, de akár a Csónakázó-tónál is naplamenteiben, hatyúk közelében. A video megjelenése nagy ugrás volt az emlékek megörökítésében, bár előtte mozifilmeket készítettünk. A napokban hoztak egy húsz évvel ezelőtti esküvőről készült mozifilmét és kérték videóra másoltatását hangosítással. Ilyen kérésnek is eleget tudunk tenni. Videostúdióinkban kép-, hang- és szövegszerkesztést is vállalunk, színkorrekciót tudunk végezni a rossz minőségű videofelvételeken. Az Amerikában és Ausztráliában felvett videófilmet Európában nem lehet lejátszani,

ezért át kell másolni VHS kazetára. Egyszóval: az ilyen jellegű kérést teljesíteni tudjuk. Amennyiben a megrendelő a saját negatív filmjéről nagyméretű képet szeretne elkészíttetni, mi azt is vállaljuk, akár felkasztrova, sőt bekeretezve. Előfordul, hogy különleges felületű képet kér az ügyfelünk, például vázsonfestményyszerű felülettel, nálunk ezt is megrendelheti és jó minőségben elkészítjük. Nem ritka a régi fényképről készített reprodukció sem.

- Mi a véleménye a színesfilm térhódításáról?

- Ez már a jelen, de a jövő

is! A színesfilmes fényképezés munkánk kilencven százalékát teszi ki. Ennek egyik oka az is, hogy a fekete-fehér nyersanyag megdrágult, ára a színesfilmé megközelíti.

- Milyennek látja a szakma utánpótlását?

- Ami az utánpótlást illeti, a kép kedvező. A szakképzett fényképező és kereskedelmi végzettségű munkatársaim igyekezete biztató, törekszenek, hogy tudásuk alapján a legjobb munkát végezzék!

- Élnek-e a tavaszi-őszi akciók lehetőségeivel?

- Évente többször rendezünk kedvezményes akciókat, melyek keretében fotóalbumot, filmsomagot vagy ingyen filmeldhívást lehet nyerni. Állandó akciónk az esküvői pároknak, hogy egy másolatot ingyen kapnak a video felvételünkről.

- Elégedett ember?

- Összességében igen! Örömmel szolgál, hogy szülővárosom 750 éves évfordulóján ünnepelhettük édesapám által alapított fotós cég 60. évfordulóját. Ezen kívül a japán Fuji cég ebben az évben adta át azt a kiüntető címet, amelyet minden városban egy általuk jónak tartott fotócentrum kaphat. Ennek jegyében viselheti a Dél-Zala Áruházban lévő szaküzletünk a „Fuji Foto Centrum” VASTAGH FOTÓ üzlet feliratot.

Bödör Béla

Zalában először Nagykanizsán!

telinformix®

93/310-751

Reggel 8 - este 8-ig az év minden napján.
LAKOSSÁGI SZOLGÁLTATÁS

Üzleti partnert keres... Elromlott a tv-je...
Nem tudja hol van akció...

HÍVJON, HOGY SEGÍTSÜNK, A 93/310-751-EN!

ÚJ SZOLGÁLTATÁS:

- Ha Ön lakossági apróhirdetését címünkre - Pf.: 456 - elküldi, és 600 Ft-ot befizet, 30 napig szerepel adatbankunkban.
- Meglepően olcsó külföldi utakhoz juthat - igényének megfelelően - a pécsi ATLANTIS TRAVEL ajánlataiból. Részletes felvilágosítás, propagandaanyag, kedvezmény, ha a TELINFORMIX-nál rendel meg pihenését. Hétvégén is ÉRDEKLŐDJÖN!
- Tagjainknak 20%-os árengedmény a WESTEL 900-as készülék árából.

KANIZSA D.Z. Hirdetés

KANIZSA

Egy hetilap.

amit szem előtt

kell tartani!

KANIZSA

Lap a városban.

Keresse péntektől

az újságarusoknál!

a divatáru, másik héten a lakástextil termékekből tudunk a vendők kedvében járni. Készülünk a háromhetes szezonvégi kiárusításra. Másfél millió forintos alappal indulunk, bizonyára csábítóak lesznek a 30-40-50%-os kedvezményrel forgalombahozott termékeink. Sláger lesz a ruházati selyem-méteráru, a háromhetes akció szaküzletünk teljes keresztmetszetét érinti. Ha kifogy az áru, akkor azt közvetlenül a termelőtől pótoljuk, készleltől gépkocsi bekapcsolásával..., vagy kisebb mértékben a nagykereskedőtől. A nyolc fős eladógárdával elégedett vagyok, szakképzettek, jó kapcsolatot tudnak kialakítani a vásárlókkal, ritka az olyan személy, akinek több terméket ne tudnánk ajánlani és dologvégezetlenül távozna üzletünkéből.

Bödör Béla

Nagykanizsa Megyei
Jogú Város
Önkormányzata
támogatásával
jelenik meg

a Keserű Ifjúság című
könyv szerzőjének,
Rózsás Jánosnak
újabb regénye,
a DUSZJA NŐVÉR

Rózsás János: Duszja nővér (Egy ápolónő életmentő embere a Gulagon), A magyar Szoltsenyicin, Rózsás János Keserű ifjúság című kötete elsőként adta hírül az országnak, hogy hogyan élt és halt százezer magyar a Gulagon. Mostani kötete, a Duszja nővér szépirodalmi élményt is nyújtó dokumentumpróza. Ha valaha a Gulag rabjaink történetét meg akarja írni valaki, akkor csak a hamis vádakot olvashatja, a valóságos történet nem rakható össze a hivatalosan fennmaradt iratokból, csak az emlékezők írásából. A szerző – rendkívüli emlékező képessége révén – hitelesen, a napi frissesség élményével írja le az egykori eseményeket. A Duszja nővér külön értéke, hogy az emberi megértésről szól, arról, hogy a legsanyarúbb és legembertelembb viszonyok között is megterem a segítség. Rózsás János, a Gulag egykori foglya két éve díszpolgára Nagykanizsának. A díszpolgári cím átadásának évfordulójára, 1995. október 23-ára – szép emlékként – régen megírt, de nyomtatásban még meg nem jelent önéletrajzi regényt – a Duszja nővért – az olvasók kezébe kívánjuk adni. (Kedves karácsonyi ajándék is lehet belőle.)

A Duszja nővér-t UTÁNVÉTELEK e levelezőlap kitöltésével és postára adásával rendelheti meg.

Megrendelő:
Nevé:

Címe:

Megrendelem a Duszja nővér c. könyv példányát.
Az utánvétellel érkező könyv átvetelét és kifizetését vállalom.

aláírás

Amennyiben ELŐRE FIZET, akkor egyszerűen a Posta rózsaszínű utalványán fizetheti be a példányszám x 490 Ft-ot. Ezen a befizető nevéként az a név és cím szerepeljen, ahova a kötetet, ill. köteteket küldeni kell. Ekkor a kötet Önhöz juttatása a mi költségünkön történik. A cím, ahova az összeget utalni kell: Czupi Gyula 8801 Nagykanizsa, Rózsa u. 14/A pf.: 484

Jó munkájuk bizonyítéka a törzsvendégek nagy száma

A Mini vendéglő belső tere, elrendezése az elmúlt évtizedben nem sokat változott, de az ételek választéka, minősége, a kiszolgálás óriási változásokon ment keresztül az elmúlt két évben. – Meg kellett újulni, a régi módon már nem lehetett a vendégeket kiszolgálni – kaptuk az információit a Mini vendéglőt két éve bérlő vendéglátós végzettségű vezetőtől, Boncz Sándortól.

– Huszonnégy éve a Centrál étteremben voltam tanuló. Mesterem közül szívesen emlékszem Galamb Lászlóra, Kovács János üzletigazgatóra, akik nagy szeretettel egyengették utamat. 1971–1988 közötti Zalakaroson egy presszót béreltem. A szívem a vendéglátás igazi területére, a vendéglői munkakörbe húzott vissza, amikor a Mini vendéglőt felvállaltam. Tanuló koromban, mint volt vendéglátó vállalati tanuló, a gyakorlati napokon délelőtt a Centrálban, délután háromtól este hatig az Ady vendéglőben segítettem be. A nagy étterem mellett a kisvendéglő jó értelemben vett plusz tudást és szemléletet adott.

– Milyen kiterjedésű a Mini vendéglő körzete?

– Szerencsés helyzetben vagyunk, hiszen közel a centrumhoz, öt-hat perc alatt elérhetők vagyunk. A Sugár és a Rákóczi úti kereszteződésből nyíló utcák jó parkolási helyzetet teremtenek vendégeink számára. Törzsvendégeink az erdészetiek, a vállalkozók, a kisiparosok, de sok az olyan betérő is, aki „hallotta” jóhírünket. Az üzletünk kilencven szalalékban ételeket, tíz szalalékban italokat forgalmaz. Forgalmunk a magyaros ételekre alapoz, sok egyszerű ember, nyugdíjas is a vendégünk.

– Az étlapjuk széles skálán kínálja az olcsóbb és drágább termékeket. Milyenek a választási lehetőségek?

– Naponta kilencféle levessel,

háromféle főzelékkel, halféle sült és kifőtt tésztával, százféle frissen sülttel és húsféle készíttéssel szolgálunk. Áraink mérsékeltek, egy menü például százötven forint. Ételkülönlegességeink között említhetem a svéd pecsenyét, amely lényegében füstölt tarja, gombával sütte tepsiben és hagymás főtt burgonyával tálalt, vagy a pörköltöz dödöllét mellélélünk. Kedvelt a mexikói matrőpecsenye, amely a brassói aprőpecsenye továbbfejlesztett változata.

– A vendégek mennyire elégedettek, milyen a visszajelzés?

– A kérdésre a törzsvendégeink nagy száma a válasz! Gyakori a szóbeli dicséret, de mi is megkérdezzük, hogy: ízlett-e, milyen ízesítés lenne jó, a következő alkalommal nem kérjük más körettel a kedvelt ételféleségeket.

– Milyen arányban dolgoznak fel nyers alapanyagot és konzervárut?

– Túlsúlyban nyersárut dolgozunk fel, de a mai konyhatechnika a konzervet nem nélkülözheti. Az arány nyolcvan-húsz százalék. Az előbbi kategóriába a hús, húskészítmények, a baromfi, a zöldségfélék, míg a másodikba a hasábburgonya, a paradicsompüré, a mexikói köretek, a kompótok tartoznak.

– Kedvezmények, akciók?

– Csoportoknak, lakodalmi, ballagási rendezvények alkalmával tíz százalékos, plusz engedélyezem az alkalomra a bor, sör, üdítő behozatalát. Nagyobb létszámmal igénybe vesszük (100–150 fő) az Olajipari Művelődési Házat, a Vasutas Művelődési Ház Színháztermét is. Ilyen esetekben az ételt itt készítjük el a vendéglő konyháján és a melegítőkonyhával felszerelt rendezvény helyére szállítjuk. Esetenként felkérésre egy-egy jótékonyági akción is „leadjuk a névjegyünket”, például július első

szombatján a Vöröskereszt kérésére egy negyven fős csoportot ingyen láttunk vendégül...

– Mi a szép ebben a szakmában?

– Aki ennyi évig műveli ezt a szakmát, az a szép oldalát látja elsősorban. Elsődlegesnek tartom a szakmai tudást, az udvariasságot és a nyugodt fellépést. Ezt a szakmát azoknak ajánlom, akik megújulásra képesek. Az anyagi indítás nem elegendő, a család besegítése jól jöhet, de az előbbiek nélkül a vállalkozás holtvágányra jut! Ebben a szakmában már nincs annyi pénz, mint a megelőző évtizedben. Az ügyeskedés időszaka megszűnt, a plusz jövedelemért keményen meg kell dolgozni. A vendéglátós társaimmal tartom a kapcsolatot, szívesen meglátogatjuk egymást, véleményt cserélünk. Gondolunk a vegetáriánus vendégre is. Számukra készül a párolt karfiol, a rántott burgonya sajátos változata. A nyolc fős személyzet naponta tízenegy órától szolgálja ki a negyven ülőhellyel ellátott étterem vendégei számára a friss, ízletes ebédet. A két első, három másodéves, egy harmadéves tanuló gyakorlati képzéséért a két képzett felszolgáló is felelős.

– Mindig nyugodt?

– Nem mindig, de kiegyensúlyozott ember vagyok. A halk beszédnek és a gyors, precíz munkának vagyok a híve. Minden embert nagy értéknek tartok, elfogadom őket hibáikkal együtt is. Örülök, ha segíteni tudok bárkin is, ez az alapállásom. Feltétlenül szólnom kell arról, hogy Gyékényesen a tóparton, a strand mellett egy panzió és hozza kapcsolódó étterem építése van folyamatban. Az indulást 1996 tavaszára tervezem...

Bödör Béla

biztos tipp

Nagykanizsai

Szuperélelő

**Hirdessen,
hogy megismerjék:**

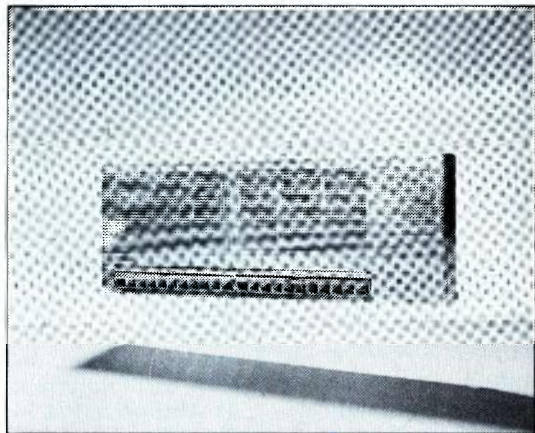
Tel.: 93/313-919

STIEBEL ELTRON

A jövő komfortos technikája

KLÍMABERENDEZÉSEK

A STIEBEL ELTRON – minőség biztonsága

ZALAGÁZ

GÁZKÉSZÜLÉK-LÉGTECHNIKA
KERESKEDELMI, GYÁRTÓ
ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

Nagykanizsa, Huszti tér 5.
Telefon: 93/312-121

KANIZSA D.Z. Hirdetés

ZANUSSI-LEHEL MÁRKABOLT

HŰTŐTECHNIKAI SZAKÜZLET

Nagykanizsa, Magyar u. 8.

Tel.: 06-60 399-108

KÍNÁLATUNKBÓL:

- * hűtőszekrények
- * fagyasztók
- * mosógépek
- * mosogatógépek
- * porszívók
- * porzsákok
- * gáztűzhelyek
- * villanytűzhelyek
- * hűtőládák
- * mikrohullámú sütők
- * kávéfőzőgépek
- * asztali ventilátorok 3999 Ft-tól
- * álló ventilátorok 5200 Ft-ért

**INGYENES
HÁZHOZSZÁLLÍTÁS!**

KANIZSA D.Z. Hirdetés

NAVOTEX

Munkaruházati Leányvállalat Nagykanizsa

**VÁLLALATUNK
FŐ PROFILJA
A MUNKARUHA- ÉS
VÉDŐRUHAVARRÁS.**

*Garantált minőség,
bő választék,
gyors kiszolgálás
– termelői áron!*

A „VOSZK” NAVOTEX
Munkaruházati Leányvállalat
várja megrendeléseiket!

Nagykanizsa, Csengery u. 113/A.
Tel.: 93/312-341

KANIZSA D.Z. Hirdetés

*A nyári forróságban
a Centrál Szálloda
léghűtött étterme
egy hűvös sziget
az Ön számára.*

Tartsa nálunk: lakodalmát,
érettségi találkozóját,
családi és baráti
összejövetelét és
üzleti rendezvényeit.

Telefon: 93/314-000
Telefax: 93/310-111

CENTRAL
hotel
NAGYKANIZSA

KANIZSA D.Z. Hirdetés

Hatékonyan dolgozik az árnyékszervezet is

Okos és dörzsölt romák

A kisebbségi önkormányzatok megalakulása után a cigány kisebbség választással hozta létre országos önkormányzatát. Mint ismeretes, a Lungo Drom elsőpró győzelmet aratott. Így került az országos vezetőségbe megyénkől Bogdán István.

– Az Emberi Jogi és Etnikai Bizottság, a kormány húsz-húszonöt millió forintot akart adni az Országos Cigány Önkormányzat működésére – kezdte Bogdán István. – Később ez negyvenmillióra emelkedett, de az elnök és az elnökség kiharcolta, hogy 71,5 millió forintot kaphasson, ennyivel támogassák a munkánkat. Úgy érzem, azokat a kapcsolatokat, amelyeket az országos önkormányzat kezd kiépíteni, egy más vezetőségnek évekre telt volna realizálni. Ezt még nem érezhetik a vidéki kis cigány önkormányzatok, mert van egy bizonyos kifutási idő, amíg látható, konkrét eredményeket érhetünk el. Ez szerintem fél év.

Mint a kisebbségi képviselő elmondta, nagy feladatuk a megyei koordinációs irodák létrehozása. Az információk automatikusan érkeznének, számítógépes rendszer kiépítésére készülnek. Hetvenmillió forintot szeretnének szétosztani a kisebbségi önkormányzatok között, még nem letisztáztott, hogy milyen módszer szerint. A működésükre fordíthatják, amit a központi támogatásból megkapnak.

– Most az árnyékszervezet „hatékonyan” dolgozik. Nem kell őket leírni, mert ott is vannak okos és dörzsölt romák. Véleményem szerint szükség volna azokra az emberekre is, akik részt vesznek az árnyék kisebbségi önkormányzatban. Jó volna, ha besegítenének az országos önkormányzat munkájába és nem az ellenségeskedéssel, a munka hátráltatásával foglalkoznának és ölnének ebbe hatalmas energiákat. A legális vezető-

ségben megvan az a szándék és erő, hogy azokat az embereket bevonják az országos kisebbségi önkormányzat munkájába, akik most még kívül vannak, de ha csatlakoznak hozzánk, a munkát előre vinnék. Akkor is ez a céljuk egyes vezetőségi tagoknak, ha korábban kijelentették, hogy nem tudnak együtt dolgozni olyanokkal, akik nem tekintik legitimnek a választások eredménye alapján győztes csoport tagjait. Rövid időn belül be fognak potyogni az ilyen ellenzékiek is az Országos Cigány Önkormányzatba.

A közelmúltban érdekes és nem éppen tiszta események folytán Osztojkán Béla is bekerülhet az Országos Cigány Kisebbségi Önkormányzatba. Úgy tudom, valaki önként lemondott a mandátumáról, mert állítólag fenyegették őt és a családját. Többek szerint azonban százezer forint forgott az ügy kapcsán. Az biztos, hogy aki lemondott, egy csóró cigány volt, nálam is csóróbb körülmények között élt, de szerintem ma már nem tartozik a szegény emberek közé. A szabályoknak megfelelően, ha valaki kiesik az országos önkormányzataból, a sorban következő lép a helyébe. Ez pedig Osztojkán Béla. A módszer szerintem az volt, hogy megkeresték, ki a gyenge pont és azt a luftit egyszerűen kilyukasztották.

A szervezet kiépítése is a jövő feladata, de még budapesti központja sincs a kisebbségi országos önkormányzatnak. Hatvanmillió forintot költöhet az országos vezetőség a központ megvásárlására, most ugyanis vidéken, Szolnokon működik az országos önkormányzat. Ez a Lungo Drom központja is egyben, ami nem biztos, hogy jó. Nem kellene a két dolognak összemosódnia, erre vigyázni kell.

A megyei irodának is helyet kell találni. Ha a célszerűség vezet, akkor a megyei iroda

Letenyén fog működni. Én ott lakom, és ha éppen az ország másik feléből vagy Pestről jövök meg, azonnal, akár este tízkor is értesülök a legújabb információkról. Természetesen így azonnal intézkedni is lehetne, nem lenne körülményes az irodába elutazni egy másik településre.

Több forrásból megerősített vélemény, hogy a lehetőségekhez és a rendelkezésre álló anyagiakhoz mérten jól működnek a helyi kisebbségi önkormányzatok. Országosan kivétítve pedig a dunántúli megyékben működők értek el nagyobb eredményeket. A múlt hónapra tervezte az országos önkormányzat, hogy a vezetőség néhány illusztris személyisége ellátogat a megyébe. Teleki László Farkas Flóriánt is meghívta a cigány holocaust központi megemlékezésére.

– Én bízom abban, hogy ez sikerrel zárul. Az Országos Cigány Kisebbségi Önkormányzat tagjainak egy része eléggé adakozó ember hírében áll, remélem, hogy ha kiküldők számukra egy körlevelet, ezt a rendezvényt anyagilag is támogatni fogják.

A cigányság érintettsége folytán gyakorta kerül kapcsolatba a rendőrséggel. E téren is tett lépéseket az országos vezetőség a közelmúltban.

– A tizenkilenc megye és Budapest rendőrfőkapitánya is jelen volt a megbeszélésen, amely az ORFK-n zajlott köztük és a cigány kisebbségi önkormányzat elnökségi tagjai között. Olyan együttműködési megállapodást kötöttünk, hogy a megyei képviselők a megyei rendőrfőkapitányokkal háromhavonta összeülnek, és megbeszélnek a gondokat, problémákat. Ha cigányokkal kapcsolatos atrocitás vagy bármilyen dolog történik, azonnal keresni fognak és fogadnak is. Remélem, sikerül minden körzet rendőrkapitányával is megállapodni a hasonló kapcsolattartás ügyében.

Kisebb elemző beszélgetésbe keveredünk Szirmai Istvánnal arról, hogy kit tartunk ma értelmiséginek Magyarországon. Hogy van-e külön cigány-értelmiség? Ki a cigány, és mitől az? Beszélgetőtársam minden fent említett kategóriába belefér. Hol lehet találkozni vele, hol hallhatunk felőle? Vöröskeresztnél, kisebbségi önkormányzatnál, roma író-olvasó találkózón... De vajon hogyan került a kanizsai közéletbe, hogyan vall önmagáról?

– Teljesen véletlenül kerültem két és fél évvel ezelőtt a Vöröskereszt kötelékébe. Előtte éppen segédmunkásként dolgoztam három hétig. Keszthelyről kerültem Kanizsára családi okok miatt. Zalai vagyok, Nován születtem 1966-ban. A Vöröskeresztnél kapott munka számomra azért nem volt idegen, mert mindig közel álltak hozzám az emberek. Az átmeneti szálló vezetője lettem, bizonyára azért, mert a feltevésem úgy látták, hogy erre a munkára alkalmas lehetek. Örülök, hogy emberekkel foglalkozhatok, különösen az emberi pszichikum érdekel. Általában az élet úgy hozta számomra, hogy tudtam segíteni egy-egy jó tanáccsal, véleménnyel vagy javaslattal.

– Derült égből a villámcsapásként jött, hogy érdekelnek az emberek?

– Az előletemhez kapcsolódik, hogy huzamosabb ideig rendszeresen tanulmányoztam a Bibliát. Ismerve a Biblia belső összefüggéseit és a saját életemben gyakorolva is megszerstem azt az alapismeretet, amit nagyon szívesen, az ebből merített bölcsességet felhasználva tudok konvertálni embertársaim irányába.

– Eredetileg is humán-pályára készült?

– Nem, de úgy tűnik, bennem van egy ilyenfajta én is, és ez úgy látszik megjelent. Eredetileg agrármérnök vagyok, '90-ben végeztem az egyetemen. Utána más jellegű iskolákat, felsőfokú, intenzív tanfolyamokat is elvégeztem. Külkeres végzettséget szereztem, áruforgalmi és növényvédelmi szaktanácsadói képzésem is van. Életviteli kérdés volt, hogy párhuzamosan humán területekkel is foglalkoztam.

– Hogyan kapcsolódott be a kisebbségi önkormányzat munkájába?

– A cigány kisebbségi önkormányzat oktatási-kulturális bizottságának vagyok a tagja. Nemcsak érintettségéből, hanem morális megfontolásból is azt gondolom, hogy fontos ez a tevékenység. Már jóval a válasz-

tások előtt megismertem olyan személyeket, akiknek a munkáját érdemes segíteni. Az a törekvés és feladattömeg, amit a C.K.Ö. felvállalt, mindenképpen támogatásra szorul. Klvánatos lenne, ha mások is hasonlóan állnának hozzá a kérdéshez.

– A szubkulturális ismeretekkel a város iskoláiba is el akar jutni a cigány kisebbség. Milyen stádiumban van az ügy?

– Ennek az előzménye, hogy korábban is folyamatosan jártuk az iskolákat. A kapcsolásfelvétel és az elbonyosítások időszakán túl vagyunk. A fogadókészség megosztott, de dominánsan fogadóképesek és fogadókészek az iskolák. Mindenütt akad olyan pedagógus, aki látja ennek a kérdéskörnek a moralitását, szükségességét és fontosságát. Olyannyira égettek a helyi gondok, illetve iskolánként akadnak olyan kérdéskörök a cigányság helyzetét illetően, amelyek megkövetelik a külső erők bevonását. Jelen pillanatban a helyi kisebbségi önkormányzat olyan minőségűnek mutatkozik, amelyben az érintett hivatali szervek – polgármesteri hivatal, iskolák – komoly partnert látnak.

– Könnyen hozzáférhető ma a cigány kultúra?

– Rendkívül szűk spektrumú ez a témakör. Van néhány író, költő, aki előljár ebben a kérdésben – leginkább Budapesten. Van egy-két kisebbségi lap, ezeket kellene picit szélesebb körben megjelentetni. Az anyagok, amelyek itt napvilágra kerülnek például a Phralipe újságon keresztül, messze megérdemelnék az ország szélesebb körű figyelmét. Rendkívül intenzív időszak ez a cigányságnak, egy etnikai revitalizációs folyamatban vagyunk. Az újjáéledés, újrabadredés erőteljes. Tere van, élettere kell, hogy legyen ennek a területnek. A témakör megelevenítése és szponzorálása fontos feladat. Bizom abban, hogy egyre többen látják meg ennek a szép dolognak a szükségességét. Fontos lenne, hogy sokan ráébredjenek, hogy a más kultúra nem alacsonyabb rendű, hanem része az egyetemes kultúrának. Ahhoz, hogy ez a kijelentés ne csak üres frázisként hasson, nagyon sokat kell tenni. Azokra a haladó hagyományokra, amelyek valóban érdemesek a megelevenítésre, összegyűjtésre, rendszerezésre és bemutatásra, oda kell figyelni. Gazdag ez a témakör, csak kevésbé föl-tárt.

– A cigányság a maga népinvelője kell legyen, vagy a művelődési intézmények hatatosabb segítségére is szükséges?

AZ ÜGYFELEK ISMERIK A „JÁRATOKAT”

– Hatalmas hiányosságok vannak. A módszerességet kellene kidolgozni elsődlegesen. Azt hiszem, megvannak azok a csírák a helyi szinten, amelyek ha teljesülnek, lesz jövője egy helyi közgyűjteménynek. Hasonlóan izgalmas lesz a már említett oktatási program. Bemenni az osztályok elé, elmondani, ki voltaképpen a cigány, ismertetni a sajátosságokat.

– Felkészült arra, hogy a másságot nem toleráló ifjak bombázzni fogják az ellenszenvükkel, ellenvéleményükkel?

– Még nem eldöntött tény, kik fognak tanítani szubkulturális ismereteket, amennyiben engem is alkalmasnak találnak erre, igyekszem megfelelni az elvárásoknak. Persze, igyekszünk felkészülni, hogy ezeket a bombákat el tudjuk háritani. Egy iskola rátermett pedagógusa is közvetíteni tudja a kultúránk értékeit, de ha hitelen viselkedésű cigány személyeket lehet bevonni ebbe a munkába, talán még hatékonyabbá válhat a tálalása. Bizom abban, hogy a gyerekek – azok is, akik otthon csak egyoldalúan kapták az előítéletes ismereteket – meglátják, hogy nem minden cigány „olyan”. Nem tudni előre, hogyan csapódnak le ezek az információk a gyerekekben. A másik oldalról nézve a dolgot: az, hogy valaki egy ügyért tehet, az nem elsődlegesen képesség, képzés kérdése, hanem aki tenni tud, annak kötelessége segítséget nyújtani.

– Önnél a segítségnyújtás a munkájából fakad. Milyen ügyekben kérik nap mint nap a segítségét?

– Általában a hajléktalanság az én asztalom, az egyéb vöröskeresztes ügyek a Vöröskereszt városi titkárához tartoznak. Bi-

zonyos munkaterületekben magam is közreműködöm. Leginkább és leggyakrabban azért keresnek meg, hogy segítsek egy hajléktalan vagy hajlék nélküli család elhelyezésének megoldásában. A szállás mellett munka is kellene a legtöbb segítségre várónak. Gyakorta előfordul, hogy hivatalos iratok hiányoznak, azokat is igyekszünk beszerezni. Jönnek bűnört, ruhaneműért is.

– A betérőket küldi valaki vagy maguktól jönnek? Él a szájhagyomány?

– Jól ismerik a „járatokat”, tudják hol, kit kell keresni. Informálódnak és egymás között is cserélik a híreket.

– Emberileg hogyan lehet elviselni a más baját?

– Az én ingerküszöböm sokkal alacsonyabb, mint az átlagos szint. Általában ráérzek a belső emberi problémákra. Azt hiszem, hamar észreveszem, hogy egy panasz őszinté-e vagy valótlán a probléma. Többszöri beszélgetésekre is sor kerül, próbáljuk a kapcsolatokat mélyíteni. Nekem akár naponként problémát okozhatna egy-egy ember sorsa. Most már megtanultam azt a magatartást, ami segíthet könnyebbé vagy legalább nem túl nehezen emészthetővé tenni a dolgokat: nem túl távol, de nem túlságosan közel kerülni – ez a mottó. Ez nem jelenti azt, hogy nem szomorít el egy helyzet, értem az alapproblémát. De teljesen más megérteni és egyetérteni. Ha bejön egy alkoholista, megértem a helyzetét, de nem tudok azonosulni az alapstátuszával. Mi azt nézzük, mit tudunk tenni. Enipátia kell ehhez a munkához. Ezt – úgy gondolom – nem lehet megtanítani, ezzel valaki vagy rendelkezik vagy nem. Sokszor

emlétték már, a Kanizsában is esett szó arról, hogy a Vöröskereszt munkatársai szakmai képzés hiányában végzik munkájukat, de előfordul, hogy a képességeinket is megkérdőjelezzük. Én azt gondolom, hogy a képességet nem kellene összekeverni a képessítéssel. Azon fáradozunk, hogy olyan munkatársak kerüljenek be a rendszerbe, akik már szakmai képessítéssel rendelkeznek. Leginkább szociális munkásokra és mentálhigiénés szakemberekre lenne szükség, de a kormány megadta a lehetőséget, hogy '97-ig tudjunk megnyugtató helyzetet teremteni.

– Nem lehet könnyű állni a rohamokat, esetleg nemet mondani.

– Én az emberektől soha nem féltém, bármilyen is volt a szituáció. Volt, aki rám akarta börtülni az asztalt, de íz perc múlva szinte baráti hangnemből tárgyaltunk. Meg kell érezni, hogy kívül milyen hangnemből lehet beszélni. Az ügyet vizsgálom, nem azt, hogy az én személyemet milyen támadás, sértés éri. Azt a határvonalat igyekszem keresni, ahonnan egy ügy és már nem egy személy problémáját kell felvállalni. Ha ez elmaradna, talán egy idő után már nem tudnék segíteni. Nincs lehetőségem arra, hogy egy pszichológusnak minden nap elmondhassam a bánatomat. Nem lehet arra várni, hogy a szakmai tanácsaival segítse azt, hogy minőségű munkát végezhessek. Bizonyos öngyógyítást végzek. ...És az egészséges nagyvonalúság sokat tud segíteni az ilyen jellegű munkában.

L. I.

TOVÁBBTANULÁSI LEHETŐSÉG ÉRETTSÉGIZETTEKNEK

A nagykanizsai Batthyány Lajos Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola (8800 Nagykanizsa, Rozgonyi u. 23.) 1995-ben indítja az érettségire épülő 3 éves ápolóképzés programját.

A képzés nappali tagozatos formában történik, a felvett tanulók a szakmai elmélet és gyakorlat mellett idegen nyelveket, informatikát is tanulnak.

Sikeres záróvizsga esetén a végzetek ápoló szakképesítést kapnak, amelyek birtokában az egészségügyi és szociális ellátás bármely területén elhelyezkedhetnek. Az iskola fiúk jelentkezését is várja.

Az iskola jelentkezéseket még 1995. augusztus 10-ig fogad el levélben. A jelentkezés feltétele érettségi bizonyítvány. Vidéki tanulóknak kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

Igazgatósg

Az arany középút létezik

Új ember – a számos régi arc mellett – a kanizsai közgyűlésben dr. Fodor Csaba, a Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság elnöke, akit eddigi pályájáról és elképzeléséről kérdezett lapunk munkatársa.

– Mikor született dr. Fodor Csaba, a politikus?

– A politika az én megfogalmazásom szerint közszereplés. Ha innen nézzük, a „politikus” a középiskolában lépett először színpadra. A hetvenes évek közepén én is, mint mindenki, KISZ-tag voltam, majd alapszervezeti titkár lettem, ezen kívül tagja voltam a kollégiumi diáktanácsnak. Ez akkor olyan feladatokkal járt, mint társadalmi munka szervezése, kötelező KISZ-taggyűlések tartása, építőtáborokban való részvétel, ahová mindenki szívesen ment. A kollégiumi diáktanácsban pedig a kollégiummal kapcsolatos aktuális kérdéseket vitattuk meg, sportrendezvényeket szerveztünk más diáktanácsokkal közösen.

– Akkor még nem dédelgett olyan terveket, hogy felnőttként politikus lesz?

– Nem, dehogyan.

– Miért éppen az MSZP-hez csatlakozott néhány évvel ezelőtt?

– Megalakulásától kezdve vagyok tagja a pártnak, holott korábban az MSZMP-nek nem voltam tagja. A csatlakozásom oka nagyon egyszerű, ugyanis valahol mindig baloldali beállítottságú voltam, s most is úgy gondolom, ez az egyik olyan párt, amelyik képes arra, hogy az országot ebből a szerencsétlen helyzetből kivesse.

– A párt népszerűsége látványosan csökkent az elmúlt hónapokban.

– Ez így van, de nem igazán gondolom, hogy ha az ember ilyesmire adja a fejét, akkor csak a népszerűség adhat okot arra, hogy belépjen egy pártba.

– Nem könnyebb úgy dolgozni egy politikusnak, hogy nagy tömegek bizalmát élvezzi?

– Ez megfoghatatlan kicsit, mert nem hiszem, hogy ma olyan nagy tömegek állnának a szocialista párt mögött. Úgy vélem, hogy felnőttként kell

kezelnünk a társadalmat, aminek mindannyian tagjai vagyunk. Muszáj tudomásul venni, mindenkinek megvan a maga érdekköre, és bizonyos mértékig ezáltal motivált. Aki nem politizál igazából – ha ezt az önkormányzati dolgot politizálásnak vesszük – az könnyebb helyzetben van, mert adott döntésekhez tudja megválasztani az irányait. Mi nem tehetjük ezt meg, mert a legfőbb irányultságunk, hogy a várost kimentjük mostani helyzetéből.

– Nem nyom a párthűség a latban?

– Nem, nem igazán, inkább jó értelemben vett lokálpatriotizmusról van szó. Úgy hiszem, ez a legfontosabb. Az tisztességes pártpolitikus – és most a politikát szűkítjük le városi értelembre –, aki a városnak tisztességesen jót akar. Nem szeretem azt, és ezt a közgyűlésen is állandóan hangsúlyozom, ha valaki állandóan nagy pártérdekekre vagy pártpolitikákra hivatkozik. Tudomásul kell venni, hogy az a huszonnégy ember azért van ott, hogy Kanizsáért felelősséggel tegyen. Nem elfogadható álláspont – bár többen gyakorolják –, hogy azért fogadjanak el dolgokat, hogy az megbukjon és újjal lehessen mutogatni a bűnösökre. Másokat viszont azért nem szavaznak meg, nehogy az ellenfél ebből politikai tőkét tudjon kovácsolni.

– Az idő előrehaladtával egyre többen hangsúlyozzák a közgyűlésben, hogy ők nem MSZP-s képviselők, hanem függetlenek, e párt pedig csupán támogatójuk volt a választások során.

– Ezek csak reakciók, amit az ellenzék kényszerít ki azal, hogy folyamatosan ezt hallani tőlük, hogy „az az oldal”, vagy „MSZP frakció”. Igazából az biztos, hogy mi tízen egyen – a polgármester úrral együtt – pártszínekben vagy az MSZP által összeállított listáról, illetve e párt támogatottjaként kerültünk a testületbe. Ma az emberek nem szeretik az átlagosdit, s hogy valakivel egy kalap alá vesszük őket.

– Eszerint, ahogy Böröcz úr is mondta, nincs MSZP-frakció?

– Nem használjuk a frakció kifejezést. Nem szeretem, mert elég pejoratív értelmet kapott az elmúlt években. Képviselőcsoport van. Két ember között is óhatatlanul véleménykülönbségek alakulhatnak ki egy adott kérdésről, hát még egy ekkora csoportban. Éppen ezért, mivel roppant heterogén

a társaság – szerencsés egyeztetni, ami nem azt jelenti, hogy kötelező szavazás van. Minden bizottságban hál' Istennek többen is képviselik a színeinket, így ezeken a megbeszéléseken plusz információkhoz juthatunk, amelyek birtokában felelősen tudunk dönteni. Sokkal jobb, ha ilyen körben értesülünk a témában járatosabbaktól, mintha a ki-postázott anyag felbontásakor vagy a közgyűlésen döbbenünk rá, hogy nem értjük az előterjesztéseket. Ezek az egyeztetéseken ugyanis van idő megbeszélni, ki miért döntött egy-egy javaslat mellett.

– Ön egyszemélyben a Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság elnöke is. Foglalkozott ezt megelőzően is e témakörökkel?

– Váratlanul ért annak idején a felkérés, de végül is nem bánom, hogy elfogadtam, mert mindkettő nagyon szép és izgalmas terület. Jogász vagyok, így a jogszabályokon keresztül régebben és ma is figyelemmel kísérem ezeket a dolgokat. A MOL Rt.-nél és ennek jogelődjénél foglalkoznom kellett különböző engedélyezési eljárásokkal, telekmegosztásokkal, építkezésekkel, tehát nem volt minden számomra teljesen idegen. Ezen kívül sokat segítettek nekem a bizottságban az e területen sokkal járatosabb építészek, akikre igazán lehet hallgatni.

– Mely területet erősítené a bizottság munkájában?

– Azt hiszem, nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a környezetvédelmi kérdésekre. Több témakör is indokolná ezt: a legnagyobb a hulladék-elhelyezési probléma, illetve az illegális személtelakók ügye, melyben éppen most próbálunk lépni. Emellett nagyon fontosnak tartanám, hogy a város ökológiai környezete a város tüdejeként mégis valahogyan megmaradjon, és a hobbinak, szórakozásnak, pihenésnek tudjon szolgálni. Fontos lesz ez akkor is, ha netán elindulnak a beruházások a városban.

– Nem kevés ehhez a bizottságban a környezetvédelmi szakemberek száma?

– Nem igazán gondolom, hogy a bizottságnak kellene megoldania ezeket a problémákat. Szeretném szétválasztani legalább háromfelé a problémamegoldást. Vannak a speciális államigazgatási, közigazgatási feladatok, amikre Magyarországon létrehozták a polgármesteri hivatalokat, melyeknek a jogszabályokban le-

fektetetten kell eljárniuk. Ebbe nem kívánok beleszólni, mivel képzett, megfelelő rutinnal rendelkező szakemberek ülnek a PMH-ban, és végzik tisztességgel a munkájukat. Én azt várom el tőlük, hogy tegyék ezt legalább így a jövőben is. A másik oldal a testület, melynek az a dolga, hogy ne menjen mélyen bele parttalan vitákba, az előterjesztéseket a bizottsági állásfoglalásoknak megfelelően fogadja el, vagy utasítsa vissza újabb kidolgozásra. E két pólus között helyezkednek el a bizottságok, amelyeknek az volna a feladatuk, hogy kapocsként funkcionáljanak, s a lényegi munkát ott végezzék el. Végül, ha a bizottság kialakítja az álláspontját, nem szerencsés előlött hatalmas vitákat kezdeményezni, mert ezzel a bizottsági munkát tesszük tönkre, s lejárjuk vele a hivatalt. Ennek így nincs értelme. Be kell látni, minden problémamegoldásnál valakinek az érdeke kisebb vagy nagyobb mértékben sérül. Nem szabad elfelejteni, az arany középút létezik, de ezt megtalálni roppant nehéz. Ez a mi feladatunk.

– Hol tart ma a bizottság a kapocs-szerep megformálásában?

– Én azt hiszem, hogy halad efelé. Nagyon szeretném, ha a VKB-ben született állásfoglalások kézzelfogható valósággá válnának. Éppen ezért gyakran rákérdezek az üléseken a hivatal munkatársainál, mi valósult meg ezekből.

– A nyári szünet után első feladatok között kell majd foglalkoznia a testületnek a pótköltségvetéssel. Terjeszt-e elő a VKB pótigényt?

– Nem tudok róla, de jó lenne, ha több pénz az áldozhatnánk ilyen célokra. A környezetvédelem szempontjából is nyilvánvalóan jó lenne, ha valamelyest több pénzzel rendelkezhetnénk. Ezeket a célokat én most tágran értelmezem, mint ahogy városfejlesztés címszó alá sem csak az újonnan készülő épületek, hanem a már meglévő helyi értékek, műemlékek is tartoznak. Ezekre pedig tényleg jelentős pénzt kéne fordítanunk. Dehát sajnos nincs. A legközelebbi – '96-os – költségvetésre már majd nagyon odafigyelünk, hogy el legyenek különítve bizonyos összegek, mert célunk, hogy a régi, meghatározó épületek felújítva és ne romhalmazzá váljanak meg az utókornak, s Kanizsa a századelőn kialakult hangulatát árasztathatná. Úgy vettem észre,

pártállástól függetlenül e téren konszenzus van a testületben. Jó példa erre a Báthory utca. Figyelniük kell arra is, hogy a Fő utca, a belváros megőrizze ezt az arculatot, ne kerüljenek be a felújításokkor kétszer akkora nyílászárók, idegen fémszerkezetek, kirakatok. Muszáj vigyázni a homlokzatokra, mert ezek átalaktatásával a ház, sőt az egész utcasor elveszítheti egész addigi jellegét.

– Közéleti emberként milyen álmokat, terveket dédelget?

– Ezt a mostani munkámat szeretném tisztességesen elvégezni. A vágyam, hogy becsülettel megfeleljek annak a feladatnak, melyet elvállaltam.

– Marad egyáltalán még ideje ezen kívül bármire is?

– Nem sok, ám ha mégis, azt Kiskánizsán a ház körüli munkával, vagy a családdal, a gyermekeimmel töltöm. Az önkormányzati munka – ezt vállaltuk mindannyian – a pihe-nés rovására megy. Így vannak ezzel képviselőtársaim is, akik ily módon dolgoznak a közösségért és nem egyéni célukért. Legalábbis, ahogy látom, nagy többségünk valóban lokálpatriótaként munkálkodik. Ha nem ezt hinném, akkor biztosan nem érezném jól magam a testületben.

K. R.

PONTOSÍTÁS

Technikai hiba folytán sajnálatos hiányossággal jelent meg június 30-i lapszámunkban a „Zokszavak Trianon kapcsán” című írásunk. A hiányosság mellett elnézést kérünk a nyilatkozó Pócza Attilától, akinek neve egy helyütt elírásra került. A hiányos szakasz helyesen:

„Szerencsére vannak olyan keretek, amelyek között publicitást adnak ennek a hangnak is. Ilyen a Magyar Fórum, amelyből tudomást szereztünk a kőszegi, nagy megemlékezésről is. Nem más tartott beszédet ott, mint Csurka István. A Trianoni Keresztnél pedig Király B. Izabella emlékezett meg 1920. június negyediké elfordulóján a sorskérdéseinkről. Felvázolták a magyarság súlyos kérdéseit, nagyon megosztó dolgokról hallottunk. Őket egy dolog vezérli: a magyarság féltése. Ez fogalmazódott meg már két éve a szárszói találkozón. Nem azon, amit a Farkasházy szervezett, hanem amit Püski Sándor neve fémjelzett.”

Dr. Izsákék ismétlésre törekszenek

Egy sportág kategóriájában országos bajnokságot nyerni fantasztikusan nagy dolog, márpedig ezzel büszkélkedhet a Martin László –dr. Izsák Attila autóversenyző páros, akik 1994-ben a magyarországi rali OB N/3-as kategóriájában az első helyen végeztek. A sikerek azonban múltadók, a sportban újra és újra bizonyítani kell, hogy ki a legjobb, s ezzel tisztában vannak Martinék is. Három futam került lebonyolításra az idei bajnoki évben, az indulásról, s az eddigi eredményekről beszélgettünk a duó egyik tagjával, dr. Izsák Attilával, aki Nagykanizsán él és dolgozik, míg társa Kiskőrösön.

– Melyek az idei év célkitűzései?

– Nem adhatjuk alább – ezt a szponzorok is elvárják tőlünk –, meg kell újra, az idei esztendőben is szereznünk a bajnoki címet. Így indultunk, s a három bajnoki futam után is ezt tudom megerősíteni.

– Váltottak autót, vagy megmaradtak a tavalyinál?

– Az 1995-ös évet úgy kezdtük, hogy eladtuk a régi gépjárműt, egy Peugeot 205 GTI-t. Nem láttuk értelmét a toldozgatásnak-foldozgatásnak és vetünk egy újat. Ezt viszont Martin László úgy építette meg, hogy minden elemből, minden alkatrészről a legjobb kerüljön bele. Megerősítette a kocsiszerényt, a futóművet, a lengéscsillapítókat, a motort teljesen felújította és tuningolta.

– Elégedettek az autóval?

– Igen, Túlzás nélkül állíthatom, hogy a magyar bajnokságban futó Peugeot GTI 205-ösök között nincs még egy ilyen szépen és jól megépített versenyautó. Minden szinten megfelel a kategória előírásainak is.

– Elkezdődött a bajnokság, már túl vannak három futamon, milyen eredménnyel?

– A Salgó Rallye-n kiderült, hogy nagyon kemény és veszélyes ellenfelünké vált a Csukovics István–Karácsony István páros, akik egy Mitsubishi Mirage-val versenyeznek, amely lőerőben erősebb, mint a mi

autónk, s korszerű is, hiszen a típus még csak ötéves. Sajnos a futamot beárnyékolta az ott történt balesetek és haláleset, ami jelentkezett a versenyzésünkben, a hangulatunkban is. Ugyanakkor még nem figyeltünk oda eléggé Karácsonyékra, meg is vertek bennünket.

– Következett Esztergom.

– Igen. Az esztergomi rali futamon azonban irreális volt a pálya, hihetetlenül nagy volt a sár, amihez az említett vetélytársaink jobban alkalmazkodtak, ezért ismétellen meg kellett elégednünk a második hellyel.

– A harmadik magyar bajnoki futam színhelye Veszprém és környéke volt, ahol már sikerült bizonyítaniuk, kategória-győzelmet arattak.

– Az első nap után még csupán a negyedik helyen álltunk, Csukovicsék előnye – 4 perc 30 másodperc – hihetetlenül nagy volt. A második nap következtek a murvás gyorsasági szakaszok, amelyek nagyon „fekszenek” nekünk. A nagy kérdés az volt, képesek leszünk ennyi hátrányt lefaragni? Sikerült! Ott értettem meg egy nagyon fontos dolgot az autósportban.

– Mire gondol?

– Versenyzés közben van egy határ, amelynek átlépése kritikus következményekkel járhat, ez a veszélyérzékenység határa. Ha ezt valaki megszi, súlyos gondokkal találkozhat. Ugyanakkor csak ennek a határnak az átlépésével lehet megnyerni egy versenyt. Mi ezt átléptük... A fizikai törvények azt mondják ilyenkor, hogy ne kockáztass többet, de mégis többet kell kockáztatni! Akkor lehet csak valaki első, s ez az utolsó gyorsasági szakaszon egyértelműen beigazoldott. Kockáztattunk és rávertünk az ellenfelünkre egy gyorsasági szakaszon 1 perc 30 másodpercet.

– Erről beszélget egymással a pilóta és a mitfahrer?

– Nem. Ez egy hallgatóságos dolog.

– A győzelem visszaadta a hitüket?

– Igen. Megmutattuk, hogy a Peugeot meg tudja verni a Mitsubishi-t. A lezajlott három forduló után kategóriánkban az összetett pontversenyt figyelembe véve a második helyen állunk a megszerzett 21 ponttal, míg a Csukovics–Karácsony párosnak 24 van, tehát csupán három pont a különbség. A kitűzött célunkat nem változtatjuk meg!

– Mikor ülnek újra bajnoki futamon versenyautóba?

– Augusztus 3 és 5 között a Budapest Rallye-n, amely kétszeres szorzójú, s egyben EB-futam is. A magyar rali-sport történetének első EB-futama, ahol újra bizonyítanunk kell.

Dr. Izsák Attila elmondta még, hogy már hosszabb távon is előre kell tekinteniük, mivel a Peugeot 205 GTI versenyautójuknak 1996-ban lejár a homologizációja. Ez azt jelenti, hogy mivel már nem gyártják ezt a típust, a Nemzetközi Autó és Motorsport Szövetség a lejárát után már nem tekinti versenyautónak. Az évad végén ezért átülnek egy 306-os Peugeot-ba, amely szériában 210 lóerős és 1998 ccm-es. Fel kívánnak lépni egy magasabb kategóriába: az F2-be – kétliteres, kétkerék meghajtású –, amely autóval már a rali-abszolútban is „labdába rúghatnak”, ideális körülmények között akár a legjobb tíz versenyző közé is bekerülhetnek.

Tervekben és elképzelésekben nincs hiány a Martin László–Dr. Izsák Attila autóversenyző párosnál, akik előbb azonban az 1995-ös bajnoki cím megszerzésére törekszenek.

Deregi László

A történelmi hűség kedvéért...

A Kanizsa hetilap állandó olvasója pénteken már a frissen megjelent újsággal a kezében kereste fel szerkesztőségünket. A „Népszerűk”-beszélgetések sorában Simon Imrével készült interjúra kívánt reagálni, véleménye szerint oda a nyilatkozó fél hibájából nem a valóságnak megfelelő tények is bekerültek. Mivel nem a személyes sértettség szólaltatta meg olvasónkat, és nem a nevének nem említése miatt kérte a hibás adatok korrigálását, nevének említése nélkül tesszük közzé észrevételeit. Mint elmondta, kész akár szemtől szemben is felvállalni mondandóját, így neve és címe a szerkesztőségünkben az érintettek számára hozzáférhető.

Az ominózus írásban Simon Imre a gelsei Vörös Meteor kézilabda-szakosztályában végzett

szervező munkájáról és a legendás csapat nagy egyéniségeinek reá gyakorolt hatásáról vallott. Olvasónk észrevételezte, hogy az említett urat valóban megérinthette a kézilabda varázsa, de a felsorolt sportolók idejében nem lehetett intézője ügyeiknek, mivel még kiskorú volt. A hatvanas évek elején a gelsei Földszöv támogatásával alakult meg az a kézilabdacsapat, amely szinte verhetetlennek bizonyult a következő években. Uzsoki László, Almás Béla, Belloni Csaba, Pölöskei György és István, Kálóczi István és olvasónk alkották a csapat gerincét néhány náluk is fiatalabb játékosal, például Varga Rudolfal. Földesiek – akiket szintén említett a nyilatkozó – egyetemi hallgatóként jártak hozzájuk meccset játszani, éppúgy, mint Faragó Mihály, Darabos Gábor, Geiszl György. Ekkor a megyei első osztályban játszottak, komoly eredményeket értek el. Sajnos pénz hiányában 1965-ben megszűnt a csapat. Olvasónk, Uzsoki László és Kálóczi István 1966-ban igazolt át a kanizsai vasutasokhoz. Ebben az időben intézőként nem lehetett a csapat közelében Simon Imre, nyilatkozom az azt nem vonja kétségbe, hogy később, a hetvenes években nem került-e közel akár a női kézilabdacsapathoz Simon Imre, sportvezetőként vagy egyéb hivatalos formában. A „nagy-csapat” idejében Balogh Antal – lapunk munkatársa – volt a szervezésért a felelős. Miután olvasónk Szegedre került – Uzsoki és Kálóczi akkor már az N. Gazdász SE játékosai voltak – új csapatot szerveztek Gelsén. Hazafátogatva, beugró játékvezetőként is kapcsolathoz került a gelsei kézilabdásokkal. Akkor éppen a kanizsai Vasas Izzó női csapatával játszották bajnoki mérkőzésüket – edzőjük Balogh György testnevelő tanár volt, de akkor sem látta a csapat körül Simon Imrét.

I. I.

NEGYVEN NAP NEPÁLBAN

Feltehetően a madarak csiripelték először, majd ké-

sőbb hozzánk is eljutott a hír: Hivekovics Ákos nagy-
récei fiatalember a Magyar Madártani Egyesület Zalai Helyi Csoportjának aktív madarásza, a Gödöllői Agrártudományi Egyetem másodéves hallgatója, valamint a Szombathelyi Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola idén végzett két hallgatója, Varga Zsolt kanizsai és Gucsik Arnold monori flú Nepálba szerveznek expedíciót. Az előkészületek, az utazás szervezése, a felszerelés biztosítása alaposan leköti az egyre közelgő expedíció tagjait, így velük nem találkozhattunk. Hűségessé segítjük Molnár József, a Zalakarosi Állatpark alapítója vállalta az előzetes tájékoztatást.

Amolyan önkéntes menedzserként csöppentem az események sodrába. Ama nevezetes kenyai expedíció nagyszerű élménybeszámolója óta tart a barátság Hivekovics Ákossal, a tv népszerű sorozatából ismert, egykori kanizsai ÁSZ-szal. Lelkesedése, határozott egyénisége, távlati elképzelései akkor azt sugallták, segíteni, támogatni kell ezt a kanizsai fiatalembert, itt végzett diákok, aki már három sikeres expedíció résztvevője volt. Most egy negyedikben lehet része, amikor a lettországi, az albániai, a kenyai expedíciók után ismét egy ornitológust kerestek. Így ismertem meg hasonlóan lelkes társait is.

– Mi lesz a feladat?

– Az expedíció időben előbbre jött, hiszen jövő évre tervezték. Eredetileg hetvennyolc, napos lett volna, szombathelyi indulással és gépkocsival. Az időközben változó, hazánkon kívüli politikai események kapcsán alakult át budapesti indulással: augusztus tizenhatodikán, repülőgéppel Indiába, Új-Delhibe. Onnan bérelt gépkocsival vezet tovább az út a közel tízennegy millió lakosú Nepáli Királyságba. Az ottani út célja a hatezer méter magas Dhaulagiri és Annapurna hegyek közé ékeledő Kali-Gandaki völgy feltárása geológiai, zoológiai és szociológiai szempontok alapján. Az expedíció a geológiai nyomok alapján kutatja majd a völgy földtörténeti kialakulásának folyamatait. Sajátos homály fedti a mindössze kétszázötven kilométer hosszúságú völgyben élő né-

pek történelmét. A néprajzi, szociológiai kutatómunka célja lesz kideríteni, hogy a mind szokásaiban, mind anyanyelvben eltérő hét népcsoport mi módon kerülhetett erre a területre. Érdekesnek ígérkezik a völgy ornitológiai vizsgálata, hiszen ezen a területen a szubtrópusi erdőből az örök hó határáig minden élőhely megfigyelhető, a sajátos madárjajokkal. Egy korábbi sikeres kínai expedíció az előzménye annak, hogy a GATE Biokémiai és Szerves Kémia Tanszékének megbízásából talajmintákat fognak gyűjteni még érintetlen területeken, mert várható, hogy az ezekben található, úgynevezett sugárgombákból további környezetbarát növényvédő vegyszert fejleszthetnek ki. Leszűkítve a feladatok körét, Gucsik Arnold – az expedíció vezetője – a néprajzi és a szociológiai vizsgálatokat végzi, Varga Zsolt feladata a földtani kutatás és a fotózás is, Hivekovics Ákos pedig a madártani megfigyeléseket regisztrálja.

– Mihez kell most a segítség?

– Elsősorban azok a tapasztalatok szükségesek, melyeket annak idején szereztünk, mikor saját magamat kellett menedzselni a Zalakarosi Állatpark létrehozásakor. Nem kis gond ugyanis az anyagiak előteremtése. A Kali-Gandaki Expedíciót a Magyar Földrajzi Társaság „Teleki Sámuel Alapítványa” segíti, de jócskán hiányzik még pénz a teljes fedezetből. Ebben a szervező munkában kell most a fiúk mellé állni. Reménykedünk és bízunk abban, hogy Nagykanizsa vállalatjai, vállalkozói, polgárai, a város image-át emelő, az eddig is kiemelkedő teljesítményeket produkáló expedíciót jelen esetben is segítik anyagi támogatásukkal. Aki nek ez módjában áll, az adományokat a Posta Bank Rt. „Teleki Sámuel Alapítvány Expedíció” 219-98636-021-06748 számú számlájára várjuk.

Lapzártakor újabb hír érkezett: dr. Habsburg Ottó a Pan-Európai Unió elnöke levélben gratulált a közelgő vállalkozáshoz, sok sikert kíván a munkához. Göncz Árpád köztársasági elnök ugyancsak levélben gratulált a gondos szervezőmunkához, kifejezve egyben reményét is, hogy a kutatási

eredmények tovább segítik majd a magyar felsőoktatást.

Tóth Ferenc

Jéki Zoltán vessző- futása

A Nagykanizsai Tungstram SE első osztályú férfi kézilabdacsapata az 1994/95-ös bajnoki év tavaszi küzdelemsorozatában bukdácsolt, ennek ellenére végül – a remek őszi menetelésnek köszönhetően – jó középcepatként a kilencedik helyen zártak. Ugyanakkor látszott, hogy nincs minden rendben a csapat háztáján, s ez különböző intézkedésekben – Kuzmicsov kölcsönadása a Dunaferrennek –, s különböző nyilatkozatokban is jelentkezett. Sokáig még az is kérdéses volt, hogy az együttest vezetik-e az újabb bajnoki évre, s ha igen, akkor milyen név alatt, kinek az irányításával, mivel közben – június 30-án – Jéki Zoltán edzőnek is lejárt a szerződése. A vezetés először július 3-ára hívta vissza szabadságáról a játékosokat – közben Radovics Szegedre, Kuzmicsov pedig Dunaújvárosba igazolt –, arra az időpontra ígérte, hogy rendeződnek az anyagi és személyi szerződés kérdések, gondok. Nem így történt, s erről Jéki Zoltán számolt be:

– A Tungstram klubba invitálták a játékosokat és meghosszabbították a szabadságukat, de hogy pontosan miként zajlott le, erről nekem csak utólagos információim vannak.

Hogyan?

– Elém állt egy vezető, s engem nem engedett be abba a terembe, ahol a csapat gyülekezett.

– Pintér István volt a vezető?

– Most, hogy rákérdezett, el kell mondanom, hogy igen. Először arra gondoltam, hogy azért nem mehetek be, mert ott van már az új edző, de aztán kiderült, még nincs ott, de valószínű, hogy a háttérben az munkálkodott, hogy erre a

A KANIZSA Dél-Zalai Hetilap támogatói:

Minden héten
AKCIÓ
a **GRÁCIA**
ÜZLETHÁZBAN.
Sok árucikket
az olcsó árainknál
is olcsóbban kínálunk.

Nagykanizsa,
Eötvös tér
28.

DÉL-ZALAI HETILAP

KANIZSA

MEGJELENIK: MINDEN PÉNTEKEN

Egy hetilap, amit szem előtt kell tartani!

Kanizsa Trend

**Az életrevaló
bútorok gyártója!**

Érdeklődésüket a 93/310-505-ös
telefonon, illetve személyesen a
Nagykanizsa, Ady u. 45. szám
alatti Bútorszalonunknál várjuk.

KÖZÉPDUNÁNTÚLI GÁZSZOLGÁLTATÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
8800 Nagykanizsa, Király u. 2. Tel.: 313-140, 313-040

Hibabejelentés: 311-442

Gázszolgáltatás; gázólmékek elhárítása; gázkészülékek javítása;
gázelosztó vezetékek tervezése, építése, üzembe helyezése;
belső gázszerelések.

– Akar Ön kulturált
körülmények között étkezni,
fagyizni?

Térjen be hozzánk!

Légkondicionált, 40 férőhelyes
reprezentatív vadásztermünkben
külön rendezvények tartására is
rendelkezésre állunk.

KREMNER RESTAURANT

Nagykanizsa, Deák tér 11. Telefon: 93/313-057

MAGYAR GAZDASÁGI CÉGMUTATÓ TÁRSASÁG

1033 Budapest, Kaszásdűlő u. 2. II. em.

Postacím: 1519 Budapest, Pf.: 248

Telefon: 250-0020, 250-0311

Telefax: 185-1268

INFORMÁCIÓ még ma... CÉGMUTATÓ a holnap

**NAGYKANIZSA
MEGYEI
JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA**

LEGYEN A PARTNERÜNK!

VÁLLALJUK:

- társaságok, vállalkozók, magánszemélyek könyvvezetését,
- adóbevallásának elkészítését,
- adótanácsadást, könyvvizsgálatot, vagyoneértékelést,
- belső ellenőrzést,
- vállalkozásszervezést, szoftverkészítést – szaktanácsadást –
oktatást, piackutatást, pénzügyi-üzleti tanácsadást.

PANNONCONSULT KFT.

Nagykanizsa, Széchenyi tér 3.

Tel./fax: (93) 310-461 Westel: (60) 399-196

**Nálunk biztosan nyer,
ha rendel!**

**MUNKARUHÁZATI TERMÉKEK
TELJES VÁLASZTEKA TERMELŐI ÁRON!**

Szociális Foglalkoztató

8800 Nagykanizsa

Tel.: 93/311-457 vagy 312-277 Fax: 93/310-279

feladatkörre már akkor több jelölt volt.

– Név szerint?

– A caolás edző, a szerb Katona Sándor és a komlói Czimmer Tamás.

– Czimmer Tamás már dolgozott egy fél évet Nagykanizsán az NB I B-ben, majd a félideben felállt a kispadról.

– Azt mondja a mondás, hogy kollégáról vagy jót vagy semmit ne mondjon az ember, ezért nem akarom Tamást minősíteni. Egy dolog biztos: utánpótlás szinten elismerten jól dolgozik, a felnőtteknél ez eddig még nem tudta bizonyítani. Úgy látszik, a Tungsramnál kísérletezni akarnak vele, s ezt egy személy fogja keresztülvinni.

– Újra Pintér Istvánra gondol?

– Igen, s amíg ez így fog menni, én nem sok jövőt jósolok a csapatnak, a szakosztálynak. Felmeríthetetlen, kiszámíthatatlan az a kár, amit ő az utolsó négy évben tett az NB I-es mivoltunkban. Mindent egyedül intéz a szakosztálynál, a többiek talán nem is tudnak a dolgokról, vagy csak utólag.

– Részleteznél?

– Itt van a két eladott játékos: Radovics és Kuzmicsov, az egész ország rajtnak röhög, mennyire kevés összeget kaptunk értük, s ahogy „Kuzmár” bajnokság közben kölcsönadták, az egyszerűen érthetetlen. Sorolhatnám tovább a dolgokat, de nem akarom...

Az edzőkérdés a Tungsramnál tovább húzódozott, Jéki Zoltán el sem mert utazni Nagykanizsáról. Várta, hogy előbb, utóbb csak kiderül: szükség van-e továbbra is az ő munkájára? Már munkanélküli volt, családjára – feleségére, kisgyermekére – költözés várt, mivel a bérelt lakásukat visszakerítette a tulajdonos, nem mert azonban egy másikba pakolni, hiszen nem volt szerződése. Július 13-án este aztán Velicskó Miklós sportköri elnök, Farkas Tibor szakosztályelnök és Pintér István szakosztályvezető a Tungsram étterembe hívta, ahol közölték vele, hogy az NB I-es csapat új edzője: Czimmer Tamás. Últ és csak hallgatta a vezetők indokait az edzőváltással kapcsolatban Jéki Zoltán, az a szakvezető, aki először ezüstéremhez, majd bajnoki aranyhoz segítette a Tungsramot az NB I B-ben, majd stabilizálták helyüket az első osztályban. Amikor felajánlották neki, hogy legyen – szerényebb

anyagi feltételek mellett – Czimmer és a csapat pályaedzője, így válaszolt: – Köszönöm, de ebből nem kérek! – majd felállt és keserű iróniával az alábbiak kíséretében nyújtotta oda kezét Pintér István felé: – Gratulálok Pista bácsinak! Győzött, de ez a győzelem nem lesz hosszú életű.

Amikor megkérdeztem, hogyan tovább, mit fog most csinálni, nagyon letörtén válaszolt.

– Úgy látszik, ezt érdemeltem, hogy ilyen formában, ilyen módon és minden időn túl mondják ki azt, hogy nincs rám tovább szükség. Más csapatoknál már elkezdtek a felkészülést, nem kapkodnak már sehol edző után. Egy dolog marad, elmegyek munkanélküli segélyre, egy évet kihagyok. A sok kanizsai siker után olyan csalódás ért engem, nem hiszem, hogy egyszer én még Zala megyében tréneri munkát vállalok. Nemcsak az a gond, hogy lealacsonyító az a szerepkör – pályaedző –, amit szántak nekem a Tungsramnál, hiszen dolgoztam én már ilyen szerepkörben. Egyszerűen arról van szó, hogy ebben a felállásban, ebből semmi jó nem alakulhatna ki. Veszem a kalapom és holnap reggel elutazom a városból...

Deregi László

Kanizsai örömfestők

A közelmúltban alakult az Erkel Ferenc Olajipari Művelődési Ház csoportjaként a Képzőművészeti Klub, melynek egyik alapítójával, Babati Csabával beszélgettünk.

– Mindenekelőtt köszönünket szeretnénk kifejezni Hajdúné Ibolyának, hogy csoportunknak helyet adott és megszervezte működésünket. Azzal a céllal jött létre a klub, hogy a városban alkotó amatőr és profi művészeknek egyfelől több fórumuk, lehetőségük legyen egymás megismerésére, ugyanis mindenkit nagyon szívesen látunk, mivel nagyon nyitottak vagyunk. Így a tagok hozzák magukkal és határozzák meg céljainkat. Általában kéthetente jövünk össze, hogy az alkotás mellett olyan eszmék-

ről cseréljünk gazdát, melyek épülésünkreszolgálnak.

– Kik a klub alapító tagjai?

– Varga Klárával és Tarcsei Bélával hoztuk létre, ám még mindig csak a kezdeti lépéseket tesszük.

– Miként kívánnak részt venni a város kulturális életében?

– Elsősorban jelenlétünkkel, azzal, hogy vagyunk, mindenféle művészeti ideológiától és megkötéstől mentesen. Ez idáig csak önállóan mutatkoztunk be egy-egy tárlaton, ám ha a csoportbajárok is úgy látják jónak, elképzelhető lenne egy közös kiállítás.

– Tagjaik milyen művészeti irányzatot képviselnek?

– Nehéz volna besorolni valahová. Éppen erről a témáról volt nemrégiben egy érdekes beszélgetésünk, aminek a végén végül is arra jutottunk, hogy örömfestők vagyunk, hiszen mindig azt csináljuk, amihez kedvünk van. Ennek az eredménye, hogy mindig örömmel jövünk össze és tesszük a dolgunkat. Reméljük, a közönség is ezt látja a képeinken.

– Milyen a kapcsolatuk a többi kanizsai alkotóközösséggel?

– Kezdetleges, szinte semmi. Nem nagyon keressük a kapcsolatot, ugyanis azt hiszem, most mindenki várakozó állásponton van. Egyébként ez eléggé érdekes dolog, mivel elég bonyolult a városi művészetszociális élet. Létezik több kör is, de nem tudom, várják-e azt, hogy közeledjenek a többiek öhozzájuk vagy egymáshoz.

– Tervezik-e a nyáron alkotótábor létrehozását?

– Maga a munkánk is hasonlít egy alkotótáborhoz, ám amit csinálunk, nem arról szól.

– Milyen terveket szeretnének megvalósítani a közeljövőben?

– Szeretnénk, ha minél többben tudnának rólunk, hisz ez alapja működésünknek. Emellett gondolkodunk kiállításokról és a csoport bővítéséről is. Ezen kívül többször szeretnénk kiülni festeni, rajzolni a Fő utcára, Deák térre, mint ahogy az identitás szabadegetem ideje alatt is tettük. Az akkor remekül sikerült, és meglepően jól reagáltak rá a járókelők is. Nem lenne rossz, ha ez megismételhető lenne, egy új színpontot vive ezzel Kanizsa életébe.

K. R.

Szenegáliak a határon

Talán a jó időnek köszönhető, hogy egyre többen vágnak neki törvénytelen utakon az államhatárnak. Ezt látszik bizonyítani, hogy a Nagykanizsai Határőr Igazgatóság által ellenőrzött magyar-szlovén határon július 10. és 16. között negyvenkét külföldit (harminchét románt, két-két bosnyákot és makedont, valamint egy spanyolt) fogtak el a végke hazai és szomszédos örei. Rédicsnél a közúti átkelőhelyen egy belépésre jelentkező spanyol polgár jogosítványáról derült ki, hogy fényképcsérés hamisítvány. Hétfőn – július 17-én – hajnali két órákor két szenegáli férfit fogtak el határőreink Rédicsnél, száz méterre az államhatártól. D. Bara (28 éves) és D. Modou (27 éves) július 13-án érkeztek Ferihegy I-re érvényes útiokmányokkal, vízummal. Budapesttől Győrre busszal mentek, majd onnan tovább stoppal Sopronig, az osztrák sztrávközlekedés azonban nem engedte őket Ausztriába, ezért szintén stoppal utaztak a fővárosig, majd a szlovén határig, ahol fülöncsípték őket. A két férfi jelenleg a muraszemenyei közönségi szálláson várja az idegenrendészeti eljárás lefolytatása után kitoloncolásukat. A magyar-horvát zöldhatáron három bosnyák próbálkozott azzal, hogy Berzencénél hagyják el hazánkat, sikertelenül. Változatlanul akadnak vállalkozó szellemű románok, akik vagyonok szűk, meglehetősen porpadlásterében akarják elérni külföldi úticéljukat. Így volt ez az elmúlt héten Gyékényesen és Murakeresztúron is. Mindkét helyszínen két-két személyt fedtek fel kényelmetlen rejtékhelyén. Határforgalmi ellenőrzés során a magyar-szlovén átkelőhelyeken 103 374 utast, 31 060 közúti járművet, míg a magyar-horvát pontokon 137 058 utast, 42 522 közúti járművet és 5992 vagonot léptettek át. A vasárnap megnyitott ideiglenes vízi átkelőhelyeken Molnárinnál és Murakeresztúrnál 6930-an utaztak át a Dráva másik partjára. Sármelléken az ideiglenes légi átkelőhelyen 91 utas és nyolc repülőgép fordult meg. Beutazási feltételek hiánya miatt 72 külföldit irányítottak vissza.

K. R.

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

**1995. JÚLIUS 24-
JÚLIUS 28.
hétfőtől péntekig**

Fogható 5.55-től 9.00-ig a 873 kHz kh-on, valamint a 71,03 és 71,81 MHz URH-n. 5.55-9.00 „Hajnaltól reggelig” – zenés hírmagazin. Benne 6.00 – Kossuth krónika. 6.15 – Dél-dunántúli krónika, regionális lapszemle. 6.30 – A BBC reggeli magyar műsora. 7.00 – Kossuth krónika. 7.15 – Dél-dunántúli krónika, regionális lapszemle. 7.30 – Közlekedési információk. 8.00 – A nagyvilág és a régió hírei, országos lapszemle. 8.10 – Hétköznapi történetek. Szerkesztők: Németh Károly, Molnár László, Dán Tibor, Nagy Gábor, Kovács Imre. 12-től 19.30-ig csak a 873 kHz-es kh adón. 12.00-13.30 – Szerb nyelvű nemzetiségi műsor. 13.30-15.00 – Horvát nyelvű nemzetiségi műsor – 15.00-16.00 – Dél-du-

nántúli Magazin – a Pécsi Rádió közszolgálati műsora. 16.00-18.00 – A Pannónia Rádió szolgáltató és kereskedelmi műsora. 18.00-19.30 – Regionális német anyanyelvű műsor. 19.30-20.00 – „In der Muttersprache” – az MR német anyanyelvű műsora Pécsről. 20.00-20.30 – „Na maternjem jeziku” – az MR horvát anyanyelvű műsora Pécsről. 20.30-21.00 – „Na maternjem jeziku” – az MR szerb anyanyelvű műsora Pécsről.

**1995. JÚLIUS 29.
SZOMBAT**

Fogható 9-től 11-ig a 873 kHz kh-on, valamint a 71,03 és 71,81 MHz URH-n. 9.00-11.00 „Jó pihenést!” – szórakoztató magazinműsor. Szerkesztő: Somogyvári Gabriella. 12-től 19.30-ig csak a 873 kHz-es kh adón. 12.00-13.30 – Szerb nyelvű nemzetiségi műsor. 13.30-15.00 – Horvát nyelvű nemzetiségi műsor. 15.00-16.00 – Dél-dunántúli hírmagazin – a Pécsi Rádió közszolgálati műsora. 16.00-18.00 – A Pannónia Rádió szolgáltató és kereskedelmi műsora. 18.00-19.30 – Regionális német anyanyelvű műsor. 19.30-20.00 – „In der Muttersprache” – az MR német anyanyelvű műsora Pécsről. 20.00-

20.30 – „Na maternjem jeziku” – az MR horvát anyanyelvű műsora Pécsről. 20.30-21.00 – „Na maternjem jeziku” – az MR szerb nemzetiségi anyanyelvű műsora Pécsről.

**1995. JÚLIUS 30.
VASÁRNAP**

8.30-10.00 Vasárnapi telefonok. Szerkesztő: Gungl László. 12.00-13.30 – Szerb nyelvű nemzetiségi műsor. 13.30-15.00 – Horvát nyelvű nemzetiségi műsor. 15.00-16.00 – Dél-dunántúli magazin – a Pécsi Rádió közszolgálati műsora. Benne: zenés kívánságok. 16.00-18.00 – A Pannónia Rádió szolgáltató és kereskedelmi műsora. 18.00-19.00 – Regionális német nyelvű nemzetiségi műsor „Gruss und Kuss” ismétlése. 19.00-19.30 – magyar nyelvű zenés sportmagazin. Szerkesztő: Felső Pál. 19.30-20.00 – „In der Muttersprache” – az MR német anyanyelvű műsora Pécsről. 20.00-20.30 – „Na maternjem jeziku” – az MR horvát nyelvű nemzetiségi anyanyelvű műsora Pécsről. 20.30-21.00 – „Na maternjem jeziku” – az MR szerb nyelvű nemzetiségi anyanyelvű műsora Pécsről.

Pénztár nyitva: 15-18 óráig
Pénztár tel.: (93) 311-468
Telefon: (93) 311-454

Heti programajánló

- 26-án 21 órakor: KANIZSAI NYÁRI SZÍNHÁZ – szabadtéri előadás PRÓKÁTOR – zenés bohózat Veszprémi Petőfi Színház
- Július 3-tól aug. 18-ig (hétfőtől péntekig) Vakációzz velünk! – programjainkra továbbra is várjuk az érdeklődő gyermekeket.

KANIZSA DZ. Helyi

KANIZSA
Egy hetilap,
AMIT SZEM ELŐTT
KELL TARTANI

DETTÓ

Beküldési határidő: július 28.

Lapunk 27. számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: Aki mindenkinél

bőlcsebb akar lenni, az sült bolond.

A sorsoláson Csáki Diana, Fusch Béla, Gerőcs Károlyné, Kele Margit és Magyar Judit

olvasóink nyertek ajándék-utalványt vagy negyedéves Kanizsa újság előfizetést, melyet szerkesztőségünkben vehetnek át.

AZ ÉN FELESÉGEM NAGYON SZERÉNY ASSZONY, SOHA SINCS SEMMI KIVÁNSÁGA, ALKOHOL- ÜZEM	LAPÁTRA SEPRÜZ FELRÖNKI SZAVAK JELZŐJE	BŐCHI ZENEI HANGOK	SIMA, LAPOS	OKTATÁS, IDŐSÖDŐ	HÍREK JÁROM- CSONT	GÖRÖG BETŰ	HÍRES TORNÁSZ NŐNK FLUOR	ONÉRZE- TÉBE GÁZOL TŰZEL	ANGOL FILM/ ITALMÉRŐ PULT
							EURÓPAI NÉP VÉGZETES		E
		KIEMELES A TOBBI KÖZÜL TETEJÉRE						FRANCIA SZAMAR A FÖLD FELE	
HIDROGÉN KÉN EVEK TAKARÍ			SPORTFO- GADAS GYOMNÓ- VÉNY			VITÁS ÜGYET ELDÖNT		TŰLIUM KOMÁROMI BANYA- KÖZSÉG	
FLUOR, SZELEN		KERTI MUNKA KÖVET- KEZŐ		ALYGTÁS VAKAR		AGYALÁ- GYULT VORÖSBOR SZŐLŐ		PARTT- LAN MOSEL! VAG	
		NŐI NÉV			MOLIBDÉN TRICLIUM CSEH VÁROS				
NÉMET FOLYÓ FÉLIG TELT!	MÓKUS- LAK STB, LA- TINUL		ISSZAAD HÍRES ROCKTRIO ROYIDEN		MÉRKÖZÉS VEGE! ARRA A HELYRE		SAJÁT- KEZÜLEG MONDAT ELEMÉ	HARMAD- KOR! TÖRÖK FŐTISZT	
		RITKA FÉRFINEV					A SZOR- POK "HA- ZAJA" KÉTES!		VASI KÖZSÉG
ANGOL PARASZT- FELKÉLŐ TÉSTET RAJZOK- KAL DISZÍT				GYÜMÖLCS- SZÜRET, NYL-VEL AMPÉR				KIEJTETT BETŰ	

Történelem és forrásvidéke

A ZENTAI CSATA

A történelmi források iránti érdeklődés a szakemberek szűk körén túl öröndetes terjedést mutat. A nemzeti, történelmi önismeret iránti igény mind több érdeklődőt vonz a napjainkban oly ígéretesen szaporodó elsődleges és másodlagos forrásanyagot tartalmazó kiadványokhoz, történelmi munkákhoz. A zentai csata közelgő 300. évfordulója szolgáltatta az alkalmat, hogy a *Dudás Gyula Múzeum- és Levéltárbarátok Köre* a Zentai Monográfia Füzetek sorozatában közreadja 37. kötetét, amely egyúttal a Történelmi Emlékeink Feltárása, Kutatása és Közreadása kutatási programot is jól szolgálja. A két szerző *Barta László*: Az 1697. évi zentai csata a Spanyol Államtanács irataiban és *Balassy Ildikó*: A zentai Eugen-szobor regénye című munkája példát szolgáltat a külföldi iratanyagról szóló információk és a helytörténelmi források együttes közlésére. 1697. szeptember 11-én Savoyai Jenő (Eugen) herceg olasz származású, Franciaországban született osztrák császári hadvezér döntő győzelmet aratott II. Musztafa török szultán hadserege fölött az évszázad „legvéresebb csatájának” nevezett zentai csatában. E végső diadalt követte 1699 januárjában a karlócai békekötés, amely a százötven éves török uralom megszűnéséhez vezetett.

A kötet első részében Barta László szentesi levéltárigazgató, a spanyolországi hungarikakutatás jeles képviselője, az 1985. évi bűvárkodásai során a Simancasi Országos Levéltárban feltárt a zentai csatára vonatkozó korabeli iratokat teszi közzé. A történelmi hevezető tanulmányt követik János solsonai püspök, bécsi spanyol követ jelentései, s Spanyol Államtanács 1697. október 12-i ülésének jegyzőkönyve és Savoyai Jenő herceg fővezér 1697. szeptember 15-én, a táborban kelt jelentése a zentai csatáról I. Lipót német-római császárhoz és magyar királyhoz. Az ütközet részletes történetét magának a győztes hadvezérnek a hadi tudósításai-ból ismerjük, amely Bécsben jelent meg 1876-ban, két kötetben. Ezekhez a művekhez ma már rendkívül nehéz hozzájutni, magyar nyelvű teljes fordításukkal még mindig adós a történettudomány. Barta László munkájának értékét éppen az adja, hogy most a csatának a leírását első ízben magyar nyelvű teljes fordítás-

ban a leghitelesebb helyről, a győztes hadvezértől kapja kézbe az olvasó. A második tanulmányban Balassy Ildikó zentai levéltáros annak a lovasszobornak a történetét foglalja össze, amelyet Zenta városa kívánt fölállítani a csata 200. évfordulóján és végül is a Budai Várban kapott helyet. Talán a mai politikai viszonyokkal magyarázható, hogy a szerző már az előszóban védekezni kényszerül: „Ne illessen senki a nacionalizmus, a magyarkodás vádjával, ha gyakran fordulnak majd elő az idézetekben a „hazafias”, „magyar haza”, a „szeretett királyunk” és ezekhez hasonló kifejezések. A zentai levéltárban, múzeumban és könyvtárban fellelhető hiteles helytörténelmi dokumentumok: közgyűlési jegyzőkönyvek, a Szoborbizottság levelezése és

jegyzőkönyve, a múzeumnak a csatára vonatkozó anyag-, tárgy- és fotógyűjteménye alapján készült írás a történelmi háttér vázolója után a zentai jubileumi rendezvényeket mutatja be. A zentai győzelemről szóló megemlékezések sorában kiemelkedik az 1897-es bicentenáriumi. A győzedelmeskedő Savoyai Eugen (Jenő) fővezér tiszteletére fölállítandó lovasszobor kálváriája a helyi forrásokon keresztül még hitelesebben kirajzolódik. A Szoborbizottság erőfeszítése, hogy a szobor költségeit társadalmi úton, közadakozás, sorsjegyek, rendezvények, bállok bevételeiből és önkéntes adományokból összegyűjtse, kudarcba fulladt. Végül Hauszmann Alajos, a királyi palota építész javaslatára a király, I. Ferenc József vásárolta meg az emlékművet: „Én meg-

veszem az emlékművet... de magamnak. És a zentaiak nézhetik a dolgukat. A fukarok!...” 1900-ban állították föl a Budai Várban Róna József szobrász élete fő művét, Savoyai Jenő lovasszobrát, amely a magyar neobarokk szobrászat legjobb alkotása. Balassy Ildikó tanulmánya a helytörténet-írás műfajában is kiváló: a száraz adatokat, tényeket, forrásokat élvezetes, érdekes olvasmánnyá alakítja. A tanulmánykötet arról tanúsít, hogy a vajdasági Zenta és a dél-alföldi Szentés levéltárosainak immár több mint másfél évtizede tartó szakmai és baráti kapcsolata, a hungarika-kutatás és a helytörténet-írás, a magyar és az egyetemes történelem milyen bővizű forrásaihoz is elvezethet.

Bodrits István

Az alarmról sokaknak a riadó jut eszébe. Ebben az esetben azonban egy kanizsai csapatról van szó. Vági Györggyel – Gyurmával –, az együttes basszusgitárosával beszélgettem:

– Talán kezdjük az elején. Mióta él az Alarm?

– 1994 szeptembere óta játszunk ebben a felállásban. Az alapító tag Bاند András.

– Mennyi idő jut gyakorlásra?

– Hetente csak egyszer tudunk összejönni. Általában négy órát gyakorlunk. A próbákat a Mórincz Zsigmond Művelődési Házban tartjuk. Ez egy megfelelő hely, ugyanis egy tömbházban nagyon zajosak lennének a szomszédok számára.

– Zaj... Ennyire bántaná a szomszédok fülét a zenétek?

– Némely szomszédját igen. Dallamos rockot játszunk, és ez nem mindenki szerint elviselhető.

– Hogyan és főleg ki által születnek a dalok?

– A számok legtöbbször Klauszán Sándornak, az „együttes hangjának” köszönhetjük. Ő írja a szöveget és ad egy zenei alapot, amit közösen dolgozunk ki. Ilyenkor támadnak kisebb nézeteltérések, de hamar eloszlatjuk a viharfelhőket. A témát a mindennapi életből vesszük. A Sanyi már

ALARM

vette egy koncertsorozat az „Alarm zenekar és barátai” elnevezéssel, majd május 1-jén a Csónakázó-tó. Június 9-én egy jó élménnyel engedték nyári szabadságukra a cserhátiakat, majd aznap este ismét koncerteztünk, mint a P.Mobil előzenekara. A nemrég megrendezett LaZa-fesztiválon is színpadra kerültünk. A siker sehol sem maradt el.

– A fellépésekhez sok minde- denre volt szükség. Ki segített ebben?

– A felszerelést Dugmanics Zoltán, a Demton stúdió – ez egy profi felszereltségű stúdió – tulajdonosa biztosította. Sokat segített még Pálosi Róbert édesapja is a koncertszerve-

– Ilyen jól emlékszel rá?

– Igen. A közönségnek nagyon tetszett. Azt hiszem, fontos volt, hogy az első próbálkozás ilyen jól sikerült. Ez megadta a lendületet a továbblépéshez. Biztosak voltunk benne, hogy nem szabad abbahagynunk, hanem folytatni kell. Márciusban felléptünk a Tavasz Zsongáson, ahol egy különdíjat is kaptunk. Ezt kö-

AUDENCIÁN A PÁPÁNÁL

Nagy élmény volt számomra, hogy ma délelőtt pápai audencián vehettem részt. Mi buda-pestiek vagyunk, öt tagú családommal olasz körutazásra indultunk, s már otthonról írásban bejelentettük a szándékunkat a Prefetto della Casa Pontificia-ra. Utólagosan megtudtam, hogy itt, a helyszínen akár még kedden délelőtt is lehet jelentkezni, elfogadják. Végül csak egyedül mentem el, mert a férjem a gyerekeket elkísérte Ostia kikötőjét megnézni, mert az őket jobban érdekelte.

Az audencia a Via Paulo aulában volt. Ez egy hatalmas terem itt oldalt, a vatikáni palota külső falai mentén. Talán öthatszáz ember is összegyűlt, s várakozott a mindig szerdán tízenegy órára hirdetett rendezvényen. Itt ért az első meglepetés, hiszen a mintegy fél órát késő pápát nem imádkozva, áhitattal vártuk, hanem egy

olasz katonazenekar koncertjét hallgattuk, ami többnyire a hely szellemétől kissé idegen volt. Fél tizenkettő körül megérkezett a pápa, a szokott fehér ruhájában, személyi titkára és néhány bíboros kíséretében. Először megszólított, köszöntött bennünket számtalan nyelven, így magyarul is. A köszöntők számából érzékeltük, hogy a teremben legalább húsz nemzet képviselői ültek. Hatalmas lengyel tömeg volt, autóbuzsikaikat a tér végében is láttam, mert csak az audenciára érkezők parkolhatnak itt. Ezután olaszul tájékoztatta a jelenlévőket négy napos július eleji szlovákiai útjáról. Beszélt a kassai repülőtéri miséről, a szlovákok és magyarok érdeklődő tömeges megjelenéséről, s itt az audencián is újra elmondta, hogy a nyelvi és kulturális különbözőségek nem szolgálhatnak konfliktusok forrásául. A szlovák útról szóló

tájékoztató után rövid áhitatra került sor, majd mintegy harminc fő – előre történő egyeztetés alapján – felmehetett az emelvényre és kezet foghatott a pápával. Közülük néhányan nem éltek a kézfogás gesztusával, hanem letérdeltek és kezet csókoltak II. János Pálnak, aki a mintegy másfél órás program végén szemmel láthatóan eléggé elfáradt.

Az audencia végén a zenekar eljátszotta a pápai himnuszt, majd a hatalmas tömeg lassan, sokan imát mormolva, elhagyta a termet. Élmény volt számomra, hogy itt lehettem, de őszintén elmondom, hogy nem egészen így képzeltem el, ha egyszer a pápa színe elé kerülhetek.

Róma, Szent Péter tér, 1995. július 5. szerda

Elmondta: **Troján Istvánné**
Lejegyezte: **Büki Erzsébet**

EGY RIADÓ TÖRTÉNETE

zésben ugyanúgy, mint szponzorok keresésében. A koncertsorozathoz rengeteg támogatót talált. A hangszereinkhez főleg szülői hozzájárulással jutottunk.

– Mik a tervek a jövőt illetően?

– Elég sok meghívást kaptunk a nyárra. Július 8-án részt vettünk egy tehetségkutató versenyen Keszthelyen, majd 16-án Molnáriban léptünk fel. Július 27-én a HSMK előtt koncertezik a zenekar, de ott leszünk az augusztusi motoros- és bogarastalálkozó is. Ugyancsak a listán szere-

pel a szeptember 3-i fellépés a Károlyi-kertben.

– Nemcsak a félév volt zsúfolt, de ezek szerint a nyár sem lesz unalmas. Melyik koncertet érzed a legjobban és melyiket a legrosszabbul sikerültnek?

– Véleményem szerint a koncertsorozat jól sikerült, a szervezéssel is meg voltunk elégedve. Ezzel szemben a május 1-je nem szolgált sok jóval. A fő probléma az volt, hogy nem hagytak időt „beállni”, amihez egy órára van szükség.

– Úgy tudom, a számok

egyenlőre csak írásban és fejben vannak meg. Milyenek a kilátások egy esetleges stúdiófelvételre?

– Igen, ez is szerepel a terveink között, ehhez viszont szponzorokra lenne szükség.

– Azt hiszem, már csak az van hátra, hogy sok sikert kívánjak a csapat további munkájához. Reméljük, hogy az Alarm nemcsak Nagykanizsán, de országosan is elismert zenekar lesz. A zenéjüket lehet szeretni, utálni, de közömbösnek lenni iránta semmiképp.

Kovács Krisztina

Magdolna és a kukorica

Július 22. Magdolna napja. A népi időjárás- és termésjóslók ekkor a kukoricaültetvényeket vették szemügyre, s azt tartották, ha ekkorra a kukorica „nem hányt ki a csóvit”, nem lesz jó a termés. Örültek a régiek az Anna-napi esőnek, mert ha felázott a föld, akkor jó kukoricatermésre számíthattak.

Naptippek

A bőrnek öt-nyolc napra van szüksége ahhoz, hogy megfelelő mennyiségű festékanyagot termeljen. A napozás kezdetben nem haladja meg a tíz-tizenöt percet, később fél órára növelhetjük a napfürdőzés idejét. Minden bőr csak annyira tud leburnulni, amennyi festékanyagot a szervezet tárol. Segíti a barnulást, ha sok piros gyümölcsöt, karotinban gazdag sárgarépát és sült tököt fogyasztunk. Csak smink nélkül, tiszta bőrrel napozzunk, a kölni és a szesztartalmú kozmetikumok használatát kerüljük.

KANIZSA MŰSOR

JÚLIUS 22. SZOMBAT

Apolló mozi: 16. 18 és 20 óra: Richie Rich – Rosszcsont beforr

Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: A HOLLÓ
20.15 óra: Nővérke drága

JÚLIUS 23. VASÁRNAP

Apolló mozi: 16. 18 és 20 óra: Richie Rich – Rosszcsont beforr

Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: A HOLLÓ
20.15 óra: Nővérke drága

JÚLIUS 24. HÉTFŐ

Apolló mozi: 16. 18 és 20 óra: Richie Rich – Rosszcsont beforr

Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: Az éj színe
20.15 óra: Nővérke drága

UHF 55-ös csatornán KANIZSA TV: 19.00–20.30 óráig: – SÓHIVATAL; – HALLÓ! Telefonos játék 93/313-208; – SPORT; – Repülőnap

JÚLIUS 25. KEDD

Apolló mozi: 16. 18 és 20 óra: Richie Rich – Rosszcsont beforr

Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: Az éj színe
20.15 óra: Nővérke drága

JÚLIUS 26. SZERDA

Apolló mozi: 16. 18 és 20 óra: Richie Rich – Rosszcsont beforr

Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: Az éj színe
20.15 óra: Nővérke drága

JÚLIUS 27. CSÜTÖRTÖK

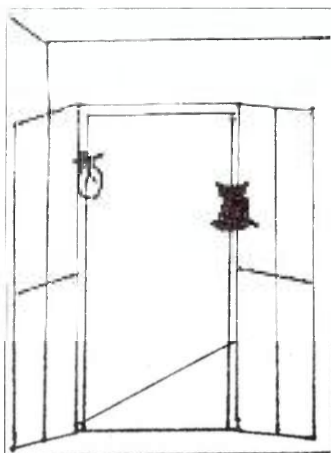
Apolló mozi: 16. 18 és 20 óra: A préda

Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: Szárnyas fejedelmű
20.15 óra: Nővérke drága

JÚLIUS 28. PÉNTEK

Apolló mozi: 16. 18 és 20 óra: A préda

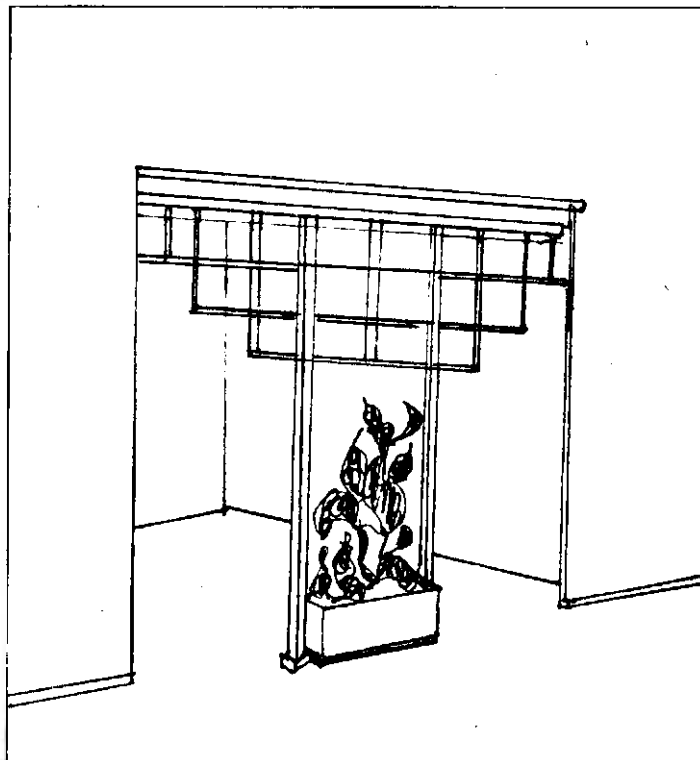
Stúdió mozi: 16.30 és 19.00 óra: Ha a férfi igazán szeret

Boltív helyett

Ha valaki szereti az egybenyíló tereket, de nem akarja a már unalomig ismert boltíves megoldással egybenyitva is elválasztani lakótereit, próbálkozzon faszervezetű tételválasztó-áthidalóval.

A rajzon látható ötlet továbbfejleszthető, a lakás stílusához idomítható. Felső rekeszeibe könyvet, virágot tehetünk. Alsó – nálunk virágtartó – része más tárolóként is használható.

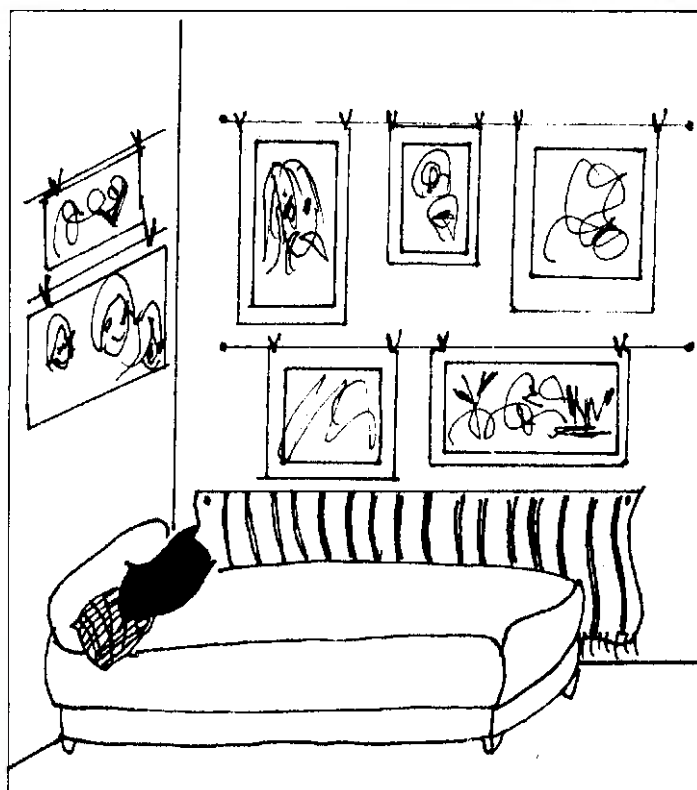
Gyerekszobába ajánljuk

Jó ötlettel találkoztunk egy lakberendezési szaknácсадónak elképzelését tanulmányozva. Az ötlet nem magyar, de a gond, amit kiválthatunk vele, nemzetközi. A gyerekszobák fala a sok posztertől, képtől ragasztós, lyukas, a szülők számára nehezen tolerálható. Az ifjú is gyakorta megunja saját dekorációját és egy idő után nem tud úrrá lenni a több centi vastag rétegek és a leomlott falak gondjain. Ha viszont horgászsinórt – damilt – feszítünk ki a falak mentén, arra ruhasíptetővel mobil dekorációt készíthet a gyerek. Ajánlatos a képeket felragasztani, hiszen kasírozott formában kevésbé gyűrődik, rongálódik.

Illatos otthon

Így nyár derekán egyre több növény virágzik, egyre több illatot hordoz a szél. Ha szánunk rá egy kis időt, a természetes illatokat a lakásunkba varázsolhatjuk és akár telen is felidézhetjük a nyár illúzióját. Gyűjtsünk virágszirmot, illatos növényi részeket – szárat, levelet –, majd otthon szárítsuk meg. Erre a legalkalmasabb, ha textil vagy füllzacskókba rakjuk őket. A később „felhaszná-

lásra” kerülőket zárt helyen, száraz körülmények között tároljuk. A lakásba ajtófélfára, pole szélére is akaszthatunk ilyen kis illatbombákat, ha kicsi vászonzacskókat varrunk, vagy béhiételes üvegbe szórjuk a szirmokat, leveleket és azt színes szalaggal ellátjuk. A szellőztetés persze nem pótolható, sőt: tiszta, friss levegőben lélegzik ki illathullámaikat a mi házi légfrissítőink.

A megjelenés kísérőzenéje

Már az emberiség legősibb írásos emlékei is említést tesznek illatszereceptekről, sőt a Védákban illetve a Gilgames-eposzban számtalan illatszerecept maradt ránk. Illatszerekről, illetve azok alapanyagáról olvashatunk a Bibliában is. Az illatszereket nemcsak a nők, hanem a férfiak is használták, egykorú leírások szerint az ókori férfiak valóságban büzlöztek az ibolyagyökér és a majoranna átható szagú olajos oldatától. Nemcsak folyadékban oldott formában ismerték az illatszereket, hanem a tűzre szórt illatos növények jótékony hatását is. A per fumon, vagyis a tűzön át élvezett illatok ihlették a parfüm elnevezését is. A különböző illatszerek, mint ismeretes, fokozzák a nemi vágyat, vagy éppen a teljesítőképességet, s e kérdésben Kleopátra, aki egész illatszertudományát tartott fenn, kétségkívül nagyot alkotott. Pascal azt írta róla, hogy ha nem lett volna nagy orra, valószínűleg az egész világ képe megváltozott volna. Az istenek oltára sem maradt ilatosítatlan, hiszen az elmúlt korok emberei gyakran égettek ilatos füveket a világ vélt irányítóinak oltárán, hogy jóakarataikat kieszközöljék. A középkor illatmesterei az arabok voltak, ők már ismerték az illatszerkészítés lepárlásos módját. A módszer lényege az, hogy vizet forraltak egy rézüstben, amelynek dupla fedelére helyezték a szűrőszitára virágszirmokat, szárított gyümölcsöket, fűszereket terítettek. A gőz kioldja a keverékből az illóolajat. A középkorban az illatszereknek és a kozmetikumoknak nagy-nagy jelentősége volt az igehirdetők között, mondván a kendőzés, a pacsmagolás ördögi praktika, s rendletek születtek ennek betiltására. A szigor azonban mit sem használt, hiszen a középkor embere

magától az ördögtől sem félt jobban, mint a fürdéstől, ugyanakkor a szagát sem tudta elviselni. A víziszony azonban nem volt megalapozatlan félelem, hiszen a nem megfelelően takarított fürdőházak nagyon sok középkori nyavalyát terjesztettek, de ezt nem a tisztaság hiányosságainak, hanem a víz betegségterjesztő voltának tudták be. Volt egy másik irányzat is az ókornak, hiszen Hügiea – a gyógyítás istenének leánya – képével díszített tégelyekben minden patikában árusítottak illatszereket gyógyszerként, s ezekre nem vonatkoztak az átkok és a tiltások. Az egyik ilyen nagy becsben tartott illat-gyógyszer Magyar királyné vize névre hallgatott és Európa minden patikuskönyvében benne volt. Ezt az ártalmatlan szagosvizet csodaszerként tartották számon, s a közhívtól a pestisen át a fejfájásig minden nyavalya gyógyítására használták. A szer a legenda szerint úgy született, hogy Károly Róbert feleségének, Erzsébetnek álmában jelent meg Árpádházi Szent Erzsébet, s akkor ismertette meg vele a varázsos szer receptjét. A szer egyébként nem más, mint rozmaringlevél és virág szeszes kivonata. Természetesen nem ez volt az egyetlen gyógyító erejűnek vélt szagosvíz ebben a korban, ilyen volt az Angyalvíz és a Karmelita-víz is. Az előbbi méregdrága pacsuli kivonatot is tartalmazott, amelyről talán nem köztudomású, hogy nem más, mint az azonos nevű indiai virág arannyal vetekedő árú illóolaja, amely ma is alapja a legdrágább parfümöknek. Az illatszergyártás forradalmát a kölnivíz jelentette, amely nevét Köln városáról kapta. E városban alapította a világ első kölnigyárát Johann Maria Farina 1790-ben. Ebben az időben Köln utcáiban még

nem voltak házszámok, ám a francia csapatok bevonulásakor elrendelték a házak számozását. A kölnigyár a 4711-es számot kapta, s Farina utódai e számot választották termékük márkanevéül. A készítmény kámfort, méhfüvet, szurokfüvet, citrom, szerecsendió, ibolya, narancs, zsálya, levendula, szegfű és rózsza porított keveréknek párlatából készült. Eleinte csillagászati áron került forgalomba, hiszen csupa természetes alapanyagból készült. Ez pedig nem volt kis pénz, hiszen egy kilónyi jázmin vagy rózsaoilaj előállításához hétszáz kilónyi szírom kell. A növényi alapanyagok mellett az illatszergyártás előszeretettel használ állati eredetű alapanyagokat, az ámbrapéldául az ámbráscet bőrmirigyének ivarzáskor keletkező viaszos váladéka, a cibet a cibetmacskák váladéka, a pézsma a pézsma szarvasoké. Napjainkra az illatszerek használatának egész etikettje alakult ki. Dél-eltötre, sportoláshoz, sportos öltözékhez 4711-es jellegű kölnit ajánlanak, estére nagystílusú illatokat, hiszen az estélyihez a nehéz, bódító illatok illenek. Szőke fiatal lányhoz este is az úde illat illik, a tüzes, spanyolos szépségekhez a hatásos, tömör illat való, például az ilangilang. Az illatok nagy szakértői szerint az egyéniséghez illő illatot kiválasztani művészet, a parfüm ugyanis zene, a megjelenés kísérőzenéje. A megfogalmazás nem is annyira költői, hiszen az illat komponálói először papírlapon, csukott orral álmodják meg az illatokat, amelyeket aztán kottaszerűen lapraveznek, majd a parfümorgonán, egy lépcsőzetes asztalnál ülve, patikamérleggel adagolják össze a hangjegyek diktálta illatkeveréket, amelynek alapja jázmin, rózsza és levendula.

Receptötletek

JÉGBE HÜTÖTT ALMALEVES

Hozzávalók: 1 evőkanál földimogyoró vagy salátaolaj, fél evőkanál currypor, 12,5 dl zsírtalan csirkehúsleves, 3 hámozott, reszelt alma, 1 ek. citromlé, 1 csipet porcukor, 1 késhegynyi cayenne-i bors, 2 dl jól lehűtött tejszín, korianderlevél vagy petrezselyem.

Tegyük az olajat tűzálló edénybe, melegítsük meg, tegyük bele a curryport, pirítsuk 2-3 percig, majd öntsük fel egy poháryi meleg levessel. Főzzük 10 percig, majd tegyük hozzá a megmaradt levét és a lereszelt almát. Vegyük le a tűzről, jól hűtsük le. Tálalás előtt keverőgéppben keverjük simára a citromlével, a sóval, cukorral és a cayenne-i borssal. Fakanállal keverjük bele a tejszint, ízlés szerint még fűszerezzük. Öntsük hűtött leveses csészékbe, díszítsük koriander vagy petrezselyemzölddel.

TANDURI CSIRKE

Hozzávalók: 1-2 tisztított grillezni való csirke, nyolc felé vágva, 3 dl jughort, 1 evőkanál garam masala, 3-4 gerezd péppé zúzott fokhagyma, 1 teáskanál friss gyömbér, 2 teáskanál paradicsompüré, 3 evőkanál citromlé, 1-1 teáskanál porrá zúzott kurkoma, csipős pirospaprika, 1 mokkáskanál őrölt köménymag, 1 késhegynyi törött bors, 1 babérlevél, 2-3 teáskanál só, 6-8 evőkanál olvasztott vaj.

Tegyük a megmosott és szárazra törött csirke darabokat tűzálló tepsibe. A vaj kivételével keverjük össze az összes hozzávalót és dörzsöljük be vele a csirkét. Hagyjuk nyolc órán át állni, közben forgassuk. Sütés előtt rakjuk át vas vagy zománcozott tepsibe, öntsük le az olvasztott vajjal. Fedjük le alufóliával és süssük majdnem puhára. Ezután vegyük le az alufóliát, majd pirítsuk meg.

ENYHE GARAM MASALA

Hozzávalók: 1 evőkanál kardamommag, 1 evőkanál apróra tört fahéj, 2 teáskanál köménymag, 1 mokkáskanál szerecsendióvirág.

Tegyük az első három fűszert forró serpenyőbe, állandóan kevergetve 1-2 percet. Még melegen zúzzuk össze vagy daráljuk meg. Keverjük össze a megmaradt két fűszerrel, rakjuk jól záródó üvegbe, szükség szerint használjuk.

A magyar konyha az utóbbi években valamiért egészségtelemnek lett kikiáltva, s ezzel párhuzamosan mind gyakrabban jelennek meg otthonainkban idegen népek ételei, ami egyébként nem baj, legfeljebb az, hogy nemzedékes ízeink mindinkább méltatlanul háttérbe szorulnak. India konyhájával mindez nem történt meg, ott évszázadok óta őrzik az ételkészítés hagyományos módszereit. Az indiaiak konyhája mindig színes és vidékenként változatos volt, ám van bennük némi közös, a curry. A curry nemcsak az étel ízesítésére használt fűszert jelenti, hanem

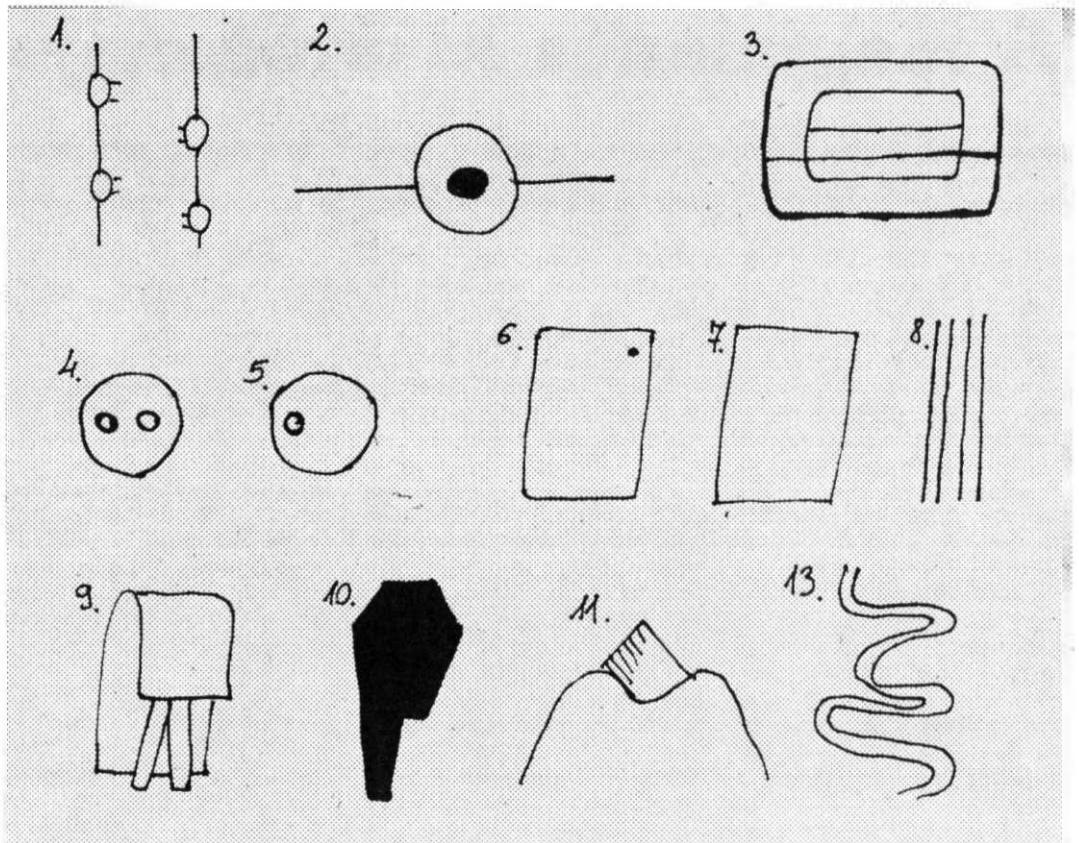
INDIA KONYHÁJA

időnként magát az ételt is. A fűszert a legtöbb háziasszony maga készíti, friss gránitlapon őrli. A jó currypor készítésének titka a felhasznált fűszerekben, a háziasszony ízlésében rejlik. A currypor alapfűszere a masala, amelynek két legfontosabb alkotórésze a koriander és a bors. Ha mindent kurkumával, vagyis indiai sáfránnyal egészítjük ki, egyszerű sárga curryt kapunk. Az indiaiak legszívesebben bivaly- és tehéntejből készített vajat használnak

zsíradékként, de a lakosság nagy része növényi eredetű olajokat használ, lévén az olcsóbb. A rizs őshazájában, Indiában majd ezerféle rizsből válogathatnak a háziasszonyok, akik a rizs minőségét úgy állapítják meg, hogy kétéharapnak egy szemet. Indiai tanács szerint a 4 hónapnál fiatalabb rizst kevesebb vízben, az idősebbet több vízben főzzük. Ízletes indiai ételeket az idősebb rizsből készíthetünk, mert jobb a minősége.

Csináld magad!

Bizonyára már nemegyszer megcsodáltad az ajándék- vagy a virágboltok polcain azokat a mókás figurákat, melyeknek fején zöld hajzat sarjadt. Magad is készíthetsz hasonlót – ráadásul teljesen egyedit –, ha van egy csöpp türelmed és rendelkezel a megfelelő eszközökkel. Először is fogj egy formás krumplit, vágj le a tetejéből és kapard ki a belsejének egy részét, majd helyezd mondjuk egy tojástartóra. (1. kép, ezen rajzolónk az egyszerűség kedvéért – no meg, mert nem tud burgonyát rajzolni – szabályos vonalakkal vázolta ezt a fázist.) Ezután a mélyedést tömd ki vattával, amelyre szórhatsz búza-, hagyma- vagy mustármagot. Végül papírból, rongyból, gombból – anyutól kérd! – vagy más termésekből elkészítheted orrát, fülét száját fantáziád szerint. (2. kép) Miután kész vagy, vizezd meg a vattát és ügyelj arra, hogy állandóan nedves maradjon. Így hamarosan kinő a bohócod haja. Jó szórakozást!

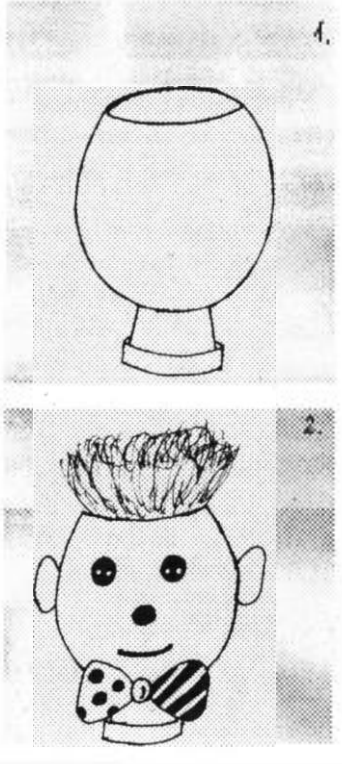
1. Kocka fára mászik. 2. Mexikói biciklizik. 3. Vonalablak egy másik vonalablakból. 4. Komektor. 5. Selymes komektor. 6. Bolha a papíron. 7. Bolha a papír alatt. 8. Kínai evőeszköz készlet. 9. Apu először lapátázik. 10. Fellátni két koporsója. 11. Stratégi rajz. 12. A hűmenygyártó által. 13. A levelekkel.

MI EZ?

KÉT GYEREK BÉSZÉLGET.-AZ ÉN APUKÁM NAGYON JÓ BÁCSI.-NEKEM MONDOD?	TYÚK FEJDIŠZE	SÓDER NÉVELŐVEL	VALAMÉLY SZEMÉLY	VERÉB IS ... /MACYAR FILM C./ SOMOGYI HELYSÉG
/FOLYT A REJTVÉNYBEN/	ALIG ÉRT-HETŐEN BESZÉL			Y
ZÚZOTT KÖBŐL KÉSZÜLT ÚT BURKOLAT				
KONYHAKERTI NÖVÉNY GOMOLYOG				CSENDES DON! NORVÉGI POPTRIO
TYÚK IGÉJE	USA-TIT-KOSSZOLG-TÁBLÁS JÁTÉK			DEHOGY KAVÉ-MÁRKA
GRAMM	MAGYAR ÉS SVÉD AUTOJEL		MERRE? FINN TERHAUTO MÁRKA	
-VE	ILYEN SZARKA IS VAN! IGEKOTÓ	RITKA FÉRFINÉV TAKARMÁNY		AZONOS BETŰK ZAJK HATÁRAI
HELYET VÁLTOZTAT A BOGÁR	T			

Beküldési határidő: július 28.
Lapunk 27. számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: Minden nap kelj fel három óraker.
A sorsoláson Beke Roland, Deés Barbara, Pusztai Máttyás, Vörös Zoltán és Vekler Zsuzsanna olvasóink nyertek ajándékutalványt vagy negyedéves Kanizsa újság előfizetést, melyet szerkesztőségünkben vehetnek át.

HOGY MIK VANNAK...

Bármilyen okos is korunk kedvence, a számítógép, azért ennek ellenére is követ el bosszantó hibákat és okoz olyan kalamajkát, amin csak évek múlva van kedve az embernek nevetni. 1974-ben a londoni Harrods áruház komputere okozott kellemetlen napot a wellingboroughi Mr. Sinclairnek. Története azzal kezdődött, hogy leszállítottak címére egy teherautónyi trágyát – holott csak néhány cserépnnyi földje volt –, majd érkezett francia pezsgő és rajnai bor ládászám, ezután számos ingyencfalat és majonézes ráksaláta, egy bűvész és egy zenekar, végül egy toronydaru. Mindezt azért, mert a gép egy másik ügyfél rendeléseit az ő nevéhez írta. Egy tiroli falu tanítónője szintén a számítógép áldozata lett. Egy fizetési napon ugyanis tizenkétezer schillinget kézbesített számára a postás. Ő nyugodtan át is vette az elég magas összeget, mivel nemrégiben olvasott a pedagógusok közeli béremeléséről. Miután elköltötte a pénzt, derült fény a tévedésre, így a szegény tanítónőnek vissza kellett fizetnie az összeget. Más furcsaságok is megesnek a huszadik század csodamasinájával. Egy házasságközvetítő irodában egy elvált hölgy új partnert keresett, ennek érdekében megadta a vágyott társ paramétereit is. Az eredmény? A gép a hölgy exférjének nevét dobta ki. Vajon ki tévedett?

Időszámításunk előtt 68-ban dolgozta ki a római Marcus Tiro háromezer jelből álló gyorsírás rendszerét. Akkor sikert aratott vele, hogy hatszáz évig használták megszakítás nélkül. Egy új rendszerrel az 1400-as években kezdtek el kísérletezni német tudósok, melyekkel később Luther Márton beszédeit jegyezték le. Ám a jó öreg Tiro jelei sem merültek feledésbe. Eggyel közülük elég gyakran találkozhattunk cégtáblákon és a lapok hasábjain. Ez pedig nem más, mint az „és”-t jelző &, amit azon a nyelvet kell ejteni, amilyen közegben éppen található.

Egy amerikai felmérés arra világított rá, mitől félnek legjobban az emberek. E rangsor

szerint: 1. Nyilvánosság előtti szerepléstől (41%). 2. Szédítő magasságoktól (32%). 3. Férgektől, rovaroktól (22%). 4. Anyagi gondoktól (22%). 5. Mély víztől (22%). 6. Betegségektől (19%). 7. Haláltól (19%). 8. Repülőúttól (18%). 9. Egyedüllétől (14%). 10. Kutyáktól (11%). 11. Autózástól (9%). 12. Sötétségtől (8%). 13. Lifttől (8%). 14. Mozgólépcsőn való közlekedéstől (5%).

Nemcsak a régi képeken láthatjuk azt a színt, melyet mérgezőldnek neveznek és nem is ok nélkül. Az európai festészet történetének legérdekesebb színe valóban méregből készült és nevezik schweinfurti vagy arzénzöldnek is. Ez a különleges szín ugyanis nem más, mint arzéntrioxid, a legerősebb mérgek egyike. Már régi alkalmazói is felfedezték, hogy rendkívül heves anyag és elbontja a másfajta festékeket, ennél fogva nem lehet keverni semmivel. Ha a régi mesterek mégis ragaszkodtak alkalmazásához, kiválasztották azokat a foltokat, ahová fel akarták festeni, majd lelakkozták a felületeket. Miután a lakk tökéletesen megszáradt – ha lakklenolajat használtak, akkor ez több hétig is eltartott – felvittek a halálos festéket, amit szintén lakkal fedtek le. Ma már ezt a színt is szintetikus úton állítják elő, így senki sem játszik az életével, ha beleálmodta egy-egy kompozícióba.

A legújabb kísérletek szerint az átlagos emberi orr tizenhatféle szagot képes megkülönböztetni egymás után. A tizenhetediknél azonban a legtöbb kísérleti alany összezavarodik. Akkor azonban, ha valaki az illatkavalkád után tart egy kis szünetet és megiszik egy pohár vizet, tovább folytathatja az illatok próbálgatását. Nem titok, szaglószerünk rendszeres edzéssel fejleszthető is. Jó példák erre az illatszertiparban dolgozó szakemberek, az úgynevezett „orrok”, akik egymás után több mint negyven illatot tudnak megkülönböztetni. Ez rendkívül fontos, lévén a híresebb „orrok” nemcsak tesztelik, hanem komponálják is az illatokat.

Kolmarden Svédország közepe részén található, és arról nevezetes, hogy ez a világ legkisebb (alig több mint két és fél ezer lakosú) települése, mely önálló állatparkkal bír. Ráadásul ez a legészakibb fekvésű part, ahol forró égövi állatok élnek világukat. 1962-ben vetették fel a község előljárói az ötletet, ami ellen berzenkedtek a villatulajdonosok és az állatvédők egyaránt. Svédországnak ugyanis ezen a területén a kemény fagyot hozó tél akár fél évig is eltarthat, s attól félték, hogy ez a forró égövi állatok pusztulásához vezet. A vadspark építése ennek ellenére megkezdődött és 1965 májusában át is adták. Addigra persze az állatkedvelő hölgyek vastag gyapjúharisnyákat kötöttek az oroszánoknak és tigriseknek. A valóság az alapítótakat igazolta, nem fagyott le sem a nagymacskák, sem az elefántok, sem az orrszarvúak lába. Persze télen nem tartják egész nap az állatseregletet a szabadban, csupán napi két-három órát hancúrozhatnak a hóban. Ám, ha a hőmérséklet mínusz tizenöt fok alá süllyed, vagy hóvihár söpör végig a tájon, bezárják őket. Csupán a majmokat és a zsiráfokat nem engedik ki egyáltalán telente. Az emberszabásúak ugyanis nagyon könnyen megfáznak, a hosszúnyakú jószágok pedig hajlamosak elcsúszni a jégen.

Körülbelül nyolcezer évvel ezelőtt halt ki Máltán az az aprótermetű elefánt, melynek ősei hétmillió éve sétáltak át száraz lábbal Afrikából. Hogyan történhetett ez, kérdezhetnénk. A válasz roppant egyszerű, akkoriban ugyanis Észak-Afrika és Szicília között nem tenger vizét fodrozta a szél, hanem homokszivatag buckái között nyargalt. A törpe ormányosok a csontok tanúsága szerint akkorak voltak, mint egy póni, de a legpróbákban nem nőttek nagyobbra egy házisertésnél. Az elméletek szerint azért volt ilyen kicsi a termetük, mert a szigeten nem volt ellenségük az ember megjelenéséig.

HOROSZKÓP A 30. HÉTRE

Kos: III. 21–IV. 20.

A hóguta ezekben a napokban teljesen normális dolog, emiatt ne aggódj. Megfelelő folyadékutánpótlásról azonban ne felejtj el gondoskodni.

Bika: IV. 21–V. 20.

Ha nincs, aki benyomja a gombot, rákezdjed önidítóval is az aggodást, holott jól tudod, ezzel ártasz a legtöbbet és nemcsak magadnak.

Ikrek: V. 21–VI. 21.

Dicséretes dolog, hogy emlékezetedben őrzöd ezt az évfordulót, ám ne hidd, hogy most pluszköltségekbe kell verned magad. Nem csupán a pénztárcád lesz hálás ezért.

Rák: VI. 22–VII. 22.

Ezzel a stílussal nem ártana végleg szakítanod. Ha nem is adsz mások véleményére, azért ők ennek ellenére kérdés nélkül is megalkotják azt rólad.

Oroszlán: VII. 23–VIII. 23.

Régen adtál hírt magadról, pedig van valaki, aki akár egyetlen telefonóttól a hetedik mennyszágon érezné magát. Ne várj tovább, nem bánod meg.

Szűz: VIII. 24–IX. 23.

A titok csak addig titok, amíg azt egy ember tudja. Ám te hetek óta célozgatasz rá, hogy ezt meg akarod osztani másokkal is. Főlegesen ne spannold az idegeket.

Mérleg: IX. 24–X. 23.

Nem javult ebben a melegben a mosogatás huzamos hanyagolása, ha nem rájössz kimondottan a bomló maradékok szagáért. Mély levegő, akarat, erő, mert alkalmazottad nem lesz.

Skorpió: X. 24–XI. 22.

A rest bizony kétszer fárad, ezt nem árt, ha eszedbe véssed, bár lehet, eme igazságot hamarosan a bőrödön is tapasztalhatod. Nem mindegy, hited mibe vetted.

Nyilas: XI. 23–XII. 22.

A szabadság nem hoz regenerálódást, ha azt nem aktív pihenéssel töltöd. Ne dolgozz magad és a családod ellen, nekik még sok-sok évig szükségük lesz rád.

Bak: XII. 23–I. 20.

Minden türelemnek egyszer vége szakad és áttörnek a gátak. Ez hamarosan nálad is bekövetkezik, ám szerencsére mindez arra zúdul, akit megillet. Ne fojtsd tovább magadba.

Vízöntő: I. 21–II. 20.

Egyszer minden nyaralásnak vége szakad és elkezdődnek a dolgos hétköznapok. Némi kertmunka és úszás segít a pihenés utáni stressz leküzdésében.

Halak: II. 21–III. 20.

Hűvös, sötét szoba, kihúzott telefonszinór és kölcsön adott televízió, napi nyolc óra munka. Így kerülheted el az agyvíz felforralását. Ja, és kezdj el lassan csomagolni.

IFI HELYTÁLLÁS

Az NB I-es felnőtt bajnoksággal párhuzamosan zajlottak az ifjúsági csb-mérkőzések is, amikor a tehetségeknél az edzések mellett a rendszeres bajnoki küzdelmeken kell bizonyítani. Nos, a kanizsai „sörös” fiatalok jól éltek a kapott lehetőséggel. A lányoknál Balogh, Bakos E., Soós küzdött a bajnoki pontokért s ősszel még versenyben voltak az első helyért, de a tavasz kevés sikert hozott. Végül is a mezőnyben összesen tizennégy bajnoki pontot gyűjtöttek ezzel a hetedik helyen végeztek. A fiúknál a ponterős és a nagy-csapatban is bemutatkozott Németh Norbert jeleskedett, aki Tanai Jácint és Tóth Attila társaságában gurított s ők a hatodik helyet szerezték meg.

MEGYEI BAJNOK A TARCSI

A megyei bajnokságban szerepelt a Sörgyár férfi tartalék-csapata, amely a várakozásnak megfelelően magabiztos játékkal bizonyult a legjobbnak. A bajnoki aranyérmet nyert csapatban többségében Szekunda, Fodor I., Fodor II. és a fiatal versenyzők szerepeltek, akiknek jó felkészülést és játéklehetőséget jelentett a megyei küzdelemsorozat.

Manipulált eredmény az NB I-ben

Ami a labdajátékoknál el sem képzelhető, az megis előfordulhat a tekében. A labdarúgásban, például ha győz az Olaj a Győr ellen, akkor az 1-0 a jegyzőkönyvben is 1-0, ami természetes. Nos, a tekében az NB I. zárófordulójában a pályán 6-2-re nyert az Inota – kiesés ellen küzdött –, az ellenfél a Kaposvári Építők volt. Node, a 4-4 az mind a két csapatnak jó volt, hát ez lett papíron a végeredmény. Beküldték a szövetségbe – bár előtte jelezték a 6-2-es végeredményt –, amely után hosszas háza-vona kezdődött arról, hogy mi is történt Inotán. A lényeg, hogy semmi sem derült ki, bizonyítani semmit sem sikerült.

Rendhagyó bajnoki évadot zárt a városi minőségi teke-sport, miután a Sörgyár jóvoltából két csapat szerepelt az NB I-ben az 1994/95-ös évadban. Ugyanis a főzsgárdistának számító női NB I-es csapat mellett a férfiak is megkezdtek élvonalbeli szereplésüket, miután bajnokságot nyertek az NB II. Nyugati csoportjában.

Az előző bajnoki évben szoros versenyben lett bronzérmes a sörgyári női csapat, amely csupán szettarannyal maradt el az ezüstéremtől. Így aztán nem véletlen, hogy az új bajnokságban is a dobogós helyek valamelyikét célozták meg.

A terv azonban nem valósult meg, a sörös-lányok elmaradtak a várakozástól. Ősszel a hatodik helyen tanyáztak és tavasszal sem sikerült a javítás s így az elmúlt bajnokságban a tizenegy csapatos mezőnyben a középen, azaz a hatodik helyen végeztek.

A bajnokság őszi idényében vereséggel kezdtek, de aztán volt egy remek sorozat, amikor sorra szállították a győzelmeket. A hajrá azonban halványra sikeredett, s a hefejező öt fordulóban mindössze egy győzelmet arattak, miközben újabb rutinos versenyző, Tubolyiné távozott el a csapattól.

A télen kezdődött tavaszi idényt súlyos vereséggel kezd-

ték Győrben (7-1). Ezt követően dőltek a bábuk. Három mérkőzést nyertek zsinórban (KS Dreher, ZTE-ZÁÉV, Dunaujváros), de aztán meglepő vereséget szenvedtek a szolnokiaktól. A tabellaszomszéd pécsiak ellen javítottak – 6-2-re nyertek –, majd tartós lett a hullámvölgy, miközben valamennyi ellenfelüktől 6:2 arányban maradtak alul és a sörgyáriak közül csak Némethné és Vágvölgyiné lett „pontos”.

Az idényben csak a szükséges hat versenyző állt rendelkezésre, ami komoly megterhelést jelentett, különösen a mélyvízbe dobott tizenéves fiataloknak.

A bajnokságban a sörgyáriak kilenc győzelmet arattak, tizenny alkalommal vesztek és a megszerzett tizen-nyolc bajnoki pont a hatodik helyet jelentette. A bajnokságot a szanki olajosok nyerték harminc ponttal a Csorna és a Fővárosi Vízművek előtt.

A sörösöknél a bajnokság során összesen nyolcan gurítottak, akik közül a legjobbak voltak: Némethné 19 mérkőzésen 16 egyéni pontot szerzett (fa átlag: 402,3), Vágvölgyiné Miklós Gabriella 20 mérkőzésen 12 pontot ért el (393,6 fa átlag), Gróf 18 találkozáson 9 pontot ért el (377,6 fa átlag), míg a játékos-edző Majorosné mind a 20 mérkőzésen szerepelt (7 pont, 379,7 fa átlag), aki így értékelt.

– A csapat átalakulóban van, egyre több fiatal építettünk be, akik ugyan tehetségek de, a jövő emberei. Az is hátrányosan érintett bennünket, hogy ősszel Vágvölgyiné sérülten játszott, no meg aztán megérezte Tubolyiné kiválását. Az új bajnokságban már jobbak leszünk.

A zalai-kanizsai teke-sportban sporttörténelmet írt a sörgyári férfi csapat, amely újoncként rajtolt az 1994/95. évi bajnokságban. A bajnok-csapat, az egységes társaság együtt maradt, és újonchoz méltó szerénységgel csak arra készült, hogy tartsa meg NB I-es tagságát. Nos, a sörgyáriak bőven teljesítették a tervet, akik jóval a várakozás fölött szerepeltek. Az újonc ötödik lett, nagy sikerrel vette tehát az első akadályt.

A sikert már ősszel megalapozták az újoncok, amikor a tizenkét csapatos mezőnyben tizennégy bajnoki pontot szereztek – hét győzelmet arattak – s holtversenyben voltak a harmadik-negyedik helyen, s két ponttal lemaradva a listavezetőtől.

– Tavasszal nem sikerült megismételni a remek őszi teljesítményt. Ebben szerepet játszottak a munkahelyi elfoglaltságok, a felkészülési gondok, pályaviszonyok és néhány játékos eredményességben visszaesett. No meg azért kétszer is pechesek voltunk, de nincs semmi okunk a kesergésre. Tavasszal csak négyszer sikerült győzni, két alkalommal, döntetlenre végeztünk, míg a többi mérkőzésen kikaptunk. Így is csak négy ponttal maradtunk le a dobogóról – mondta Tóth Ferenc, a sörgyáriak edzője.

A sörgyári újoncok az első NB I-es évadjukban, sorra került 22 csb-mérkőzésen 11 győzelmet aratott, két alkalommal értek el döntetlent és 9 alkalommal hagyták el vesztésként a küzdőteret. A megszerzett 24 bajnoki pont az ötödik helyet biztosította számukra. A bajnok Bélapátfalva lett a Kaposvári Építők és a Strabag előtt.

A szakvezető a bajnokság során összesen nyolc játékost szerepeltetett s az egyéni mérlegre jellemző, hogy nagy volt az eltérés az őszi, illetve tavaszi teljesítmények között. Ősszel, a 11 mérkőzésen például Lukvár 10, Németh S. 8, míg Bende 5 pontot ért el, viszont a tavaszi 11 mérkőzésen Lukvár 7, Bende 4, míg 9 mérkőzésen Németh S. csak 3 egyéni pontot gyűjtött. Ugyanakkor a sérüléséből felépült Zömbik a tavaszi 11 mérkőzésén 7 pontot ért el, aki az egyik legjobbnak bizonyult.

Éves összesítésben újra Lukvár bizonyult a legjobbnak, aki 22 mérkőzésen 17 pontot ért el, átlagteljesítménye 679,8 fa. Zömbik 18 találkozáson 11 pontos lett (fa átlaga: 660,6) s ugyanennyi pontot gyűjtött Németh S., aki 20 mérkőzésen gurított (átlaga: 653,6 fa).

Balogh Antal

B.A.

A bajnokság végeredménye

1. PEAC-B.	18	3	1	539-390	39
2. M. Kábel	17	2	3	550-418	36
3. Olajb.	14	1	7	476-417	29
4. Győri K.	13	2	7	506-419	28
5. Malév	13	2	7	487-462	28
6. Pécsi L.	10	2	10	469-474	22
7. Dreher	8	4	10	436-458	20
8. Dunaujv.	7	2	13	431-499	16
9. ÁFOR SC	7	1	14	430-461	15
10. Csurgó	5	2	15	430-501	12
11. Goldberg.	5	1	16	432-529	11
12. Tököl	4	-	18	387-545	8

Megjegyzés: a 11-12. helyezettek kiestek az NBII-be.

Az egykoron élvonalbeli Olajbányász női kézilabdacsapatánál és a tehetségeket kinevelő erőteljes utánpótlás-bázisnál ugyan még nagy a lemaradás, de az elmúlt év szeptember közepén azért valami mégis megindult. A korábbi jeles szakember és kiváló nevelődő elveszett a bajnoki rajt előtt. A segítség azonban jött, ott volt Varga József személyében, aki közvetlenül a bajnoki nyitány előtt kapta meg az NB I B-s csapatot. Az előző évben a lányok a kilencedik helyen végeztek.

– A csapat maradt, a feltételek a támogatás biztosított. Az új évvel új sorozat is kezdődött, hiszen rendeződtek a sorok, megindult a következetes szakmai munka és a jövőben, ha töretlen lesz a fejlődés és nagyobb a városi összefogás, akkor a női kézilabda is néhány év alatt újra a csúcsra juthat – vélekedett Pátkai József szakosztályvezető.

Nos, ez még odébb van. A csapat az évnitőre ugyan összeállt, de az első két mérkőzés ráment az ismerkedésre. Az öszt végül hét győzelemmel, és négy vereséggel zárták s ez az ötödik helyre volt elegendő.

– A csapat a tavaszi felkészüléshez ideális lehetőséget kapott, amellyel éltünk is. Alapos munkát végeztek a lányok és már akkor elképzelhetőnek tar-

Rendeződtek a sorok az olajos lányoknál

tottuk, hogy felkerüljünk a dobogóra – említette Varga József.

Az olajosok remekül kezdték a tavaszt, akik az első három mérkőzésből öt pontot begyűjtöttek, legyőzték az előttük álló győrieket, pontot szereztek a Mecsek-alján, lelépték a dunaujvárosiakat. Ekkor jött egy kijózanító pofon a csurgóaktól, amelyet két szép győzelemmel feledtettek, de aztán egy harmas sorozatból csak két pontra tellett. Veszélyben volt a titkon remélt bronzérem, ám a hajrában újra eredményesek voltak és felkapaszkodtak a dobogóra. Tavasszal hét győzelmet szereztek, egyszer játszottak döntetlent és három alkalommal szenvedtek vereséget, miközben már Skrach nem állt rendelkezésre anyai örömök miatt.

A bronzérem mindenképpen dicséretes, bár ebben a mezőnyben a második vonalban bizony gyenge a színvonal, a játékosok gyakran elemi hibákat vétének. Ez viszont nem csökkent az olajosok sikerének értékét, de az látható, hogy egy kis plusszal itt nagyot lehetne lépni előre. A PEAC-Babits és a Magyar Kábel kiemelkedett a mezőnyből, ők ketten nagy versenyfutást folytattak, míg hárman a bronzért versengtek.

– A mezőny olyan, amilyen. Mi ezzel nem foglalkozunk, hanem azzal, hogy a rutinos játékosok mellett a fiatalok minél előbb érienek be. No meg azzal, hogy legyen egy erős utánpótlás-iskolánk, ennek feltételeit kellene megteremteni. A jövő érdekében – magyarázta Varga József.

A szakvezető szűkös kerettel dolgozott, aki kezdő- és cserejátékosként a következőket szerepeltette a bajnoki év során: Skrach, Nagy, Hajmási (kapusok), Gombor, Szakonyi, Horváthné, Tókorcsi, Buza, László, Szerdahelyi, Vass, Kiss, Németh A., Majoros (mezőnyjátékosok). Az olajosok gólkirálya Szakonyi lett 103 góllal a 89 gólos Gombor és a 88 gólos Buza előtt, akiken kívül Horváthné Juhász Irén csapatkapitány tette a legtöbbet az éremszerzés érdekében, de a többiek is fejlődtek.

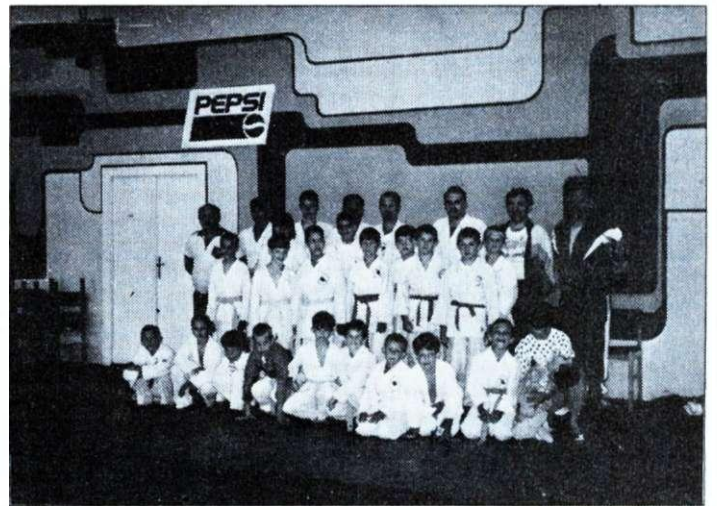
– A csapat előrébb lépett, sőt mondhatom azt is, hogy elérte a csúcsteljesítményt, hiszen régóta nem volt bronzérmes a női csapat. Nos, teljességgel állítom, hogy az egy év alatt jó irányban megyünk előre, de azt is látom, hogy mind a védeke-

zésben, mind a támadásban bőven vannak feladataink – mondta végezetül az edző, akinek irányításával jövő hónap elején kezdik meg a felkészülést az olajosok.

B.A.

Új remények a MÁV judosainak!?

Avagy végre edzőtábor

A MÁV-NTE Judo Szakosztályának több évtizede nem volt lehetősége arra, hogy más szakosztályok részvételével nyári edzőtábort szervezhessen. Az idei évben végre lehetőség nyílt rá, hogy a szakosztály gyermek és felnőtt versenyzői 22 fővel, a Dreher-Kanizsa Sörgyár Rt., a H+C Bt. Villamossági szaküzlet és Szekeres Sándor autószerelő iparos segítségével, megyei edzőtáboron vehessenek részt Balatonyöröknön a Zalai Ifjúsági Táborban június 17-23-ig. Az egyhetes tábor ideje alatt a versenyzők is ismerkedhettek leendő „ellenfeleikkel” és a Jiu-Do önvédelemmel, mely a legnagyobb sikert aratta versenyzői körökben. A túrákkal, kirándulásokkal, és egyéb vetélkedőkkel színesített táborozás mindenkinek kellemes kikapcsolódást jelentett, miközben tanultak, amely a

versenyzői eredményeik építésére szolgált. Köszönet a nagykanizsai és zalaegerszegi edzőknek, akik megszervezték, és „leveztették” a táborozást, minél többet átadva versenyzőiknek szaktudásukból. A tábor sikerén felbuzdulva a szervezők elhatározták, hogy minden évben megszervezik a táborozást. s reményeik szerint kibővítik a résztvevők létszámát az Alpok-Adria judosaival is. Mindehhez elsősorban a támogatók további szimpátiájára és segítségére van szüksége a zalai, de főként a MÁV-NTE judosainak. Ezúton értesítjük tagjainkat, hogy a nyári szünet augusztus 15-ig tart. Az edzések augusztus 16-án, szerdai napon kezdődnek. Szeptember-október hónapban újra tagfelvétel lesz az edzőhelyiségben: H-Sz-P: 17-19 óráig, az Ady u. 78-ban.

Mindenkinek jó pihenést kíván a szakosztály vezetősége.

Kupa menetrend

Az MLSZ-ben elkészítették a labdarúgó Magyar Kupa 1995/96. évi országos küzdelmeinek csoportbeosztását, s ennek során a 64 csapatot 16 négyes csoportba sorsolták.

A kanizsai olajosok NB II-es csapata az NB I-es Győri FC, az NB III-as Balatonfelle és a megyei bajnokságban szereplő Harkány (Baranya) csapatával mérkőzik. A lebonyolítás: egyfordulós, körmérkőzéses rendszer (vagyis nem lesznek visszavágók), melynek eredményeként a csoportban 1-2. helyen végzett csapat jut be a legjobb 32-es mezőnybe.

Az előző években sorozatban kupakudarcok érték az olajosokat, akik háza táján most egy új szemlélettel kísérleteznek. Nevezetesen komolyan veszik a kupamérkőzéseket, szeretnének minél messzebbre jutni, s egyébként is, a kupamérkőzések most választ adnak arra is, hogy hol áll az Olaj új csapata (bajnoki rajt: augusztus 13-án lesz).

Az olajosok országos kupaszereplésüket szerdán Harkányban kezdik meg, vasárnap pedig a Balaton-partján lépnek pályára. A zárófordulóban (augusztus 2-án) hazai környezetben szerepelnek a vendég győriek ellen.

Képlékeny az Olajbányász

Lapzártakor, az új NB II-es évadnyitó előtt alig egy hónappal még rengeteg a nyitott kérdés az Olajbányász háza táján. Érthető, hogy a sok bizonytalanság miatt sem az egyesületi, sem a szakosztályi vezetés nincs irigylésre méltó helyzetben, már ami a jövőt illeti. Ugyanis sok-sok feladat hárul az olajos vezérkarra, élén Baranyai István egyesületi elnökre, Horváth Sándor szakosztályelnökre és Farkas Zoltán szakosztályigazgatóra. Van hőven tennivaló, már ha akarnak valamit a kanizsai olajosok.

- A vezetés a helyén van, javában folyik az építkezés. Mi nem ismerjük a női pihenést, a szabadságot, hiszen ezekben a hetekben, no meg még néhány hétig azon fáradozunk, hogy minél jobb Olajbányász alakuljon ki, amely képes lesz megoldani az új feladatokat. Ez vonatkozik egyébként az egész labdarúgó szakosztályra - említi Baranyai István, az Olajbányász SE elnöke.

Az első csapatnál, az NB II-es gárdánál az operatív teendőket a nagy ügyszeretettel munkálkodó Farkas Zoltán végzi, aki szinte óráról-órára, napról-napra alaposan leter-

helt, de azért amiről lehet és tud, arról készségesen tájékoztat:

- Több kört „Jutunk” a csapat háza táján. Szabó Imrével, a fiatal trénerrel szóban megállapodtunk a további szakmai munka irányításáról, de érthető, hogy a szakember is vár, hogy milyen csapatot sikerül összehozni, s azzal mit lehet majd kezdeni - kezdte Farkas Zoltán, majd így folytatta: - Svécezz visszatért és rendelkezésre áll Czizogh, Gyulai, Koller, Szalai, Kiss, Balogh, Farkas, Filipovics, Szőcze, Kercsmár, Pécsi, Kovács.

Már az első körben eldőlt, hogy Csáki, Kepe és Fuisz mellett leadta a szerelést Tóth Péter, Hornyák, Dudás és Bulatovics is, míg a nagyfokú anyagi veszteség miatt - amire még időben és többször is felhívtuk a játékosok figyelmét - gondolkodóba ment át Vlaszák, Iványi, Hegedüs, Keszeg, Agics, Vidóczi és Fehér is, akik az előterjesztett szerződést nem írták alá.

A második körben aztán megkezdődött a mozgás, melynek során a lapzártáig eldőlt, hogy Agics az NB I-es Győri FC-ben folytatja, Fehér az újonc NB I-es Haladás VSE játékosa lett. Ugyanakkor

várható, hogy Vidóczi is az élvonalban folytatja, akit a ZTE és a Stadler is kiszemelt magának.

Nyitott a kérdés és lapzártakor még bizonytalan, hogy miként dönt Vlaszák, Keszeg, Iványi és Hegedüs, akik a hírek szerint a hét elején választ adnak további pályafutásukról, a valójában szegényes olajosfeltételek elfogadásáról.

A harmadik, egyben befejező körben ki kellene alakítani a rajtoló Olajbányász keretét, hiszen nincs sok idő a bajnoki rajtig, s addig nem ártana erősíteni a csapatot, együtt-tartani a társaságot. Szóval az idő bizony nagyon közeleg, itt van a Magyar Kupa, jönnek az előkészületi mérkőzések, és tudni kellene, hogy kik azok a játékosok, akik a megfogalmazott egyesületi és szakosztályi feladatokat képesek lesznek megoldani. Igaz, hogy még erre is, meg a többi kiemelt feladatra várni kell, no meg arra is, hogy miként áll össze az Olajbányász NB II-es csapata, s az új csapat mire is lesz képes az új bajnoki évben.

Balogh Antal

LEMARADÁSBAN AZ IFIK, FELJÖVŐBEN A SERDÜLŐK

Az Olajbányász csapatának NB I-es szereplése hozta meg azt a lehetőséget, hogy az olajosok korosztályos csapatai, az ifjúságiak (A-csapat) és a serdülők (B-csapat) is bekapcsolódhattak a legjobb bajnoki rendszerébe.

- Nagy feladatot jelentett az utánpótlás szakág számára az NB I-es szereplés. Ugyanis a riválisoknál jóval előrébb tartanak, a többségül kiépült a sportiskolai rendszer, van bőven választék. Sajnos, minálunk óriási a lemaradás, s ez közvetlenül érződött az ifiknél, míg reményteljes a helyzet a serdülőknél - mondta Vlaszák Géza, az olajos utánpótlás szakág vezetője, az A-csapat edzője, aki így folytatta: *- Nagy szomorúság, hogy el kel-*

lett búcsúzni az élvonaltól. Ugyanis az elmúlt évben azért alapoztunk, s minden bizonytalan a folytatásban lehetett volna már számolni a fiúkkal, de most megint visszamegyünk. Csapataink augusztustól az NB II. Nyugati csoportjában szerepelnek, de a kialakított háttért azért meg kellene tartani, erősíteni. Egy biztos, hogy a jövőben sokkal nagyobb figyelmet kellene fordítani az utánpótlásra.

Az A-csapat az NB I. 16 csapatos mezőnyben az utolsó helyen végzett 5 bajnoki ponttal (1 győzelem, 2 döntetlen). Leggyakrabban a Horváth G. - Boa, Hollender, Beke, Bencsik - Tóth Z., Korpics, László, Mészáros - Lovkó, Dékány kezdőcsapat sze-

repelt, de rajtuk kívül gyakran lépett pályára Kapus, Baj, Horváth Cs., Hosszú, Baksai.

- A fiúk közül a válogatott Horváth kapus, valamint Hollender és Tóth Z. dicsérhető, míg a „kiöregedett” László, Lovkó, Mészáros és Dékány, ha csípkedi magát, akkor oda kerülhetnek a felnőtt keretéhez - vélekedett Vlaszák.

A Czebei Tibor edző vezette B-csapat, az ügyes serdülők az NB I. 16 csapatos mezőnyben igazolták tehetségüket. Az olajosok a bajnoki évben a mezőny második felében, a tizenharmadik helyen végeztek, de gyűjtöttek huszonhét bajnoki pontot (8 győzelmet arattak, 3 döntetlent értek el és 19 alkalommal szenvedtek vereséget).

A siker értékét növeli, hogy a korosztályos válogatott Fehér, valamint az ugyancsak gőlerős Gazda fejlődését makacs sérülés zavarta. A két ék néhány éven belül a nagy-csapatnál is számításba jöhet, hiszen igazi tehetségek. A középpályán Balogh és Szűcs jeleskedett, míg a védelemben Hostyánszki és Németh hívta fel magára a figyelmet, bár a védőjáték nem volt erőssége az olajos-csapatnak.

Az említett játékosokon kívül Csörgics, Józsa, Imrei, Simon, Gyuricza, Pongrácz, Tüske, Lukács, Kósek, Kele, Nagy, Horváth A., Horváth Zs. járult hozzá a sikerhez.

B. A.

Mind a három ligában jeleskednek a kanizsaiak

Az ANTS Thury Western-Rotary Baseball Klub csapatai ebben a bajnoki évben nemcsak azzal tűnnek ki, hogy immár három csapat szerepel a különböző osztályokban, hanem a bajnoki pontok és helyezések tekintetében is jegyzettek.

Az első ligában szerepelnek az elmúlt évi bronzérmesek, a „hangyák”, akik az alapbajnokság záró fordulójában a magyar bajnokot fogadták.

ANTS Thury WR – Bp. United 8-25

A papírfórmának megfelelően végig a fővárosiak irányítottak, akik könnyű győzelmet arattak a tartalékos kanizsaiak ellen.

Kanizsa: Barhalics, Szili, Traub, Ivanics, Szécsényi, Poprádi, Weinausz, Soós, Bodka. Edző: Y. Koichi.

A bajnoki szakaszban a kanizsaiak a harmadik helyet szerezték meg a bajnok United és a Szentendre mögött. (Ez a két csapat már bent van a négyes döntőben.) A „hangyák” a négy közé jutásért mérkőznek majd, ellenfelük a Sopron,

amely az alapszakaszban a hatodik lett.

A harmadik ligában folytatta nagyszerű szereplését a kanizsaiak II. számú csapata. A tartalékok az alapszakasz zárón a vendég 424. Alaplabda csapatát „gólgazdag” mérkőzésen 33:23 arányban győzték le.

Sikerkovácsok: Nemesi, Mesztegyei, Varga, Poprádi, Magyar, Bolf, Kálmán, Pataki, Gondi. Edző: Gondi Zoltán.

A kanizsai fiúk a listavezető soproniak mögött a második helyen végeztek, bár úgy, hogy nem került sor a kanizsai összecsapásra, mivel a vendégek nem járultak hozzá a kanizsaiak indokolt időpont-változtatásához, vagyis játék nélkül kapták meg a „mérkőzést”.

Újoncként rajtolt a női softball országos bajnokságban az ANTS Thury WR együttese, amely Traub Attila edző vezetésével remekül mutatkozott be. A kanizsai lányok a második helyen végeztek.

Az alapszakasz záró fordulóiban két alkalommal találkoztak a Testnevelési Egyetem

csapatával, s duplázásra kényszerültek. A terv csak felerészben valósult meg, mivel a Thury-pályán kikaptak 19-5-re, de aztán összeszedték magukat és a fővárosban 16:7 arányban visszavágtak a kanizsai vereségért.

A soron következő fordulóban a vendég Brick Factory csapatával mérkőztek a kanizsai lányok, akik hatalmas küzdelemben kerekedtek felül 18:17 arányban. A záró fordulóban a toronymagas esélyes, veretlen Bp. United volt Kápolnásék ellenfele, amelyet a Thury-pályán fogadtak.

A lányok alaposan rákészültek a fővárosiakra, akik ellen ragyogóan játszottak, bravúros győzelmet arattak 9:8 arányban. Szerintem az United, a bajnok elleni kiváló siker újabb lendületet adhat a szakági fejlődéshez – értékelt az edző, majd sorolta a kitűnt sikerkovácsokat: Mesztegyei, Poprádi, Gyimes, Csizmadia, Sámel, Horváth, Kápolnás, Kun, Dénes, Ivanics, Kovács.

B. A.

Népes mezőnyök a jubileumi tornán

Az Olajbányász SE elnöksége és tenisz szakosztálya nagyszabású országos meghívásos és kiemelt versenyt rendezett a város 750 éves jubileuma és az 50 éves Olajbányász sportkör fennállása alkalmából.

A három napon át tartó, jól szervezett tornán több mint húsz egyesületet 115 korosztályos versenyző képviselt, amelyen vendégsikerek születtek. A kanizsaiak közül Tólosi, Szennay és Farkas tűnt ki, akik ezüst- és bronzérmeket szereztek.

A déldúnántúli körverseny keretében rendezett tornán a győztesek és a legjobb kanizsai helyezettek:

F 10-es korosztály: Both József (Balatonboglár). F 12-es korosztály: Tatár Márk (Vasas SC).

F 14-es országos kiemelt verseny (teljes hazai élgárdával): 1. Fonó László (Vasas SC). 2. Tajta Ákos (Nyíregyháza). 3. Tólosi Dániel (Olajbányász) és Csányi Szabolcs (Tisza TC). Kiemelt páros-verseny: 1. Melцер–Uzonyi (Idom TE–Esztergom). 2. Tólosi Dániel–Szennay András (Olajbányász).

F 16-os korosztály: 1. Dubits Balázs (Pécs), 3. Farkas Kornél (Olajbányász).

Felnőtt férfi II. osztály: Bazsonyi Péter (Elektromos). III. osztály: 1. Jánosdeák Attila (Keszthely), 2. Tólosi Dániel (Olajbányász), 3. Kovács Gábor (ZTE) és Farkas Kornél (Olajbányász).

A széles körű összefogással rendezett jubileumi tornán a győztesek kupadíjazásban részesültek.

B. A.

B. A.

Érmekek minden mennyiségben

A megyei úszó szövetség Lenthiben rendezte meg a korosztályos úszó-bajnokságot, amelyen jeleskedtek a Vízmű SE tehetségei, akik számos arany-, ezüst- és bronzérmeket szereztek.

A kanizsai dobogós versenyzők.

100 m gyorsan a serdülő fiúknál teljes kanizsai siker született. Bajnokságot nyert Mikovics Gábor Takács Zsolt és Gerencsér István előtt. Az utánpótlás korcsoportosoknál Németh Péter ezüstérmes lett. Serdülő lá-

nyoknál Major Zsófia arany-, Süle Orsolya ezüstérmes nyert. Utánpótlásúaknál Kovács Patrícia ezüst-, Papp Viktória bronzérmes szerezett. Az 1985 után születettek mezőnyében második lett Németh Gergely. 200 m gyorsan, az 1984 után születettek versenyében ezüstérmes szerezett Kovács Roland, míg bronzérmes lett Németh Gergely.

100 m mellúszásban, a serdülő fiúknál: 1. Révész Viktor, 2. Tóth Dávid, 3. Gerencsér István. A lányoknál Németh Katalin

bajnokságot nyert. Utánpótlás mezőnyben Németh Péter aranyérmes szerezett, míg a lányoknál: 1. Kovács Patrícia, 2. Papp Viktória.

100 m hátúszásban folytatódott a kanizsai fölény. A serdülőknél Takács Zsolt lett aranyos Mikovics és Révész előtt. A lányoknál Major Zsófia végzett az élen a klubtárs Németh Katalin előtt. Az utánpótlásúaknál bronzérmes lett Kovács Patrícia és Szilovics Barnabás.

100 m pillangón a serdülő Süle Orsolya nyert aranyérmes Major Zsófia előtt, míg a fiúknál Tátrai Zsolt lett aranyos Tóth Dávid előtt. A fiú utánpótlásnál: 1. Szilovics Barnabás, 2. Sipos Gyula.

100 m vegyesúszásban a serdülő Mikovics nyert bajnokságot Tátrai előtt, míg a lányoknál újabb aranyérmét szerezte Major Zsófia, Süle ezüstérmes lett.

A 4x33 m gyorsváltóban mind a fiúknál, mind a lányoknál a Vízmű csapata nyerte a megyei bajnokságot.

B. A.

B. A.

Dobogós helyezettek Kranjban

A szakosztály immár évek óta nagyszerű és eredményes együttműködést valósít meg a szlovéniai Kranj város korcsoportos úszóival. Hagyományosan részt vesznek egymás nemzetközi versenyén, s így volt ez legutóbb is, amikor a kanizsai úszók vendégeskedtek a szlovén klubnál, amely nagyszabású korosztályos

meghívásos nemzetközi versenyt rendezett népes mezőnyökkel.

A nemzetközi versenyen a kanizsai úszók közül az élen végzett Süle Orsolya (100 m pillangó), második lett Tátrai Zsolt (100 m pillangó) és Major Zsófia (100 m gyors), harmadik helyet szerezett Major Zsófia (100 m pillangó), Kovács Roland (50 m gyors), míg negyedik lett Németh Katalin (100 m mell) és Kovács Roland (50 m mell).

Zárlat a lakásban

Július 16-án a Városkapu körút hármasszámú házából jeleztek elektromos zárlat miatt keletkezett tüzet a lakók, melyet önerőből eloltottak. Ugyanezen a napon Bagola és Pogány-szentpéter között előzés közben karambolo-

zott egy Wartburg. A baleset sérültjét a mentők kórházba szállították, a tűzoltók a benzinfolyás megszüntetésében, a roncsok eltakarításában segítettek.

K. R.

55 877

Tovább fogyott az elmúlt két héten városunk állandó lakosainak száma, mivel tizenegy polgárhunyt el, és csupán négy újszülött sírt fel a kórházban. Örök hűsége a Vasemberház házasságkötő termében hét fiatal pár fogadott az anyakönyvvezető, a rokonok és az ismerősök előtt.

K. R.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS KOLLÉGIUMI FÉRŐHELYRE

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata a Janus Pannonius Tudományegyetemmel kötött szerződés alapján öt férőhelyet biztosít a pécsi felsőoktatási intézményekben tanuló nagykanizsai diákok számára.

A kollégiumi hely elnyerésére pályázhat az a hallgató:

- aki állandó nagykanizsai lakos,
- tanulmányait valamelyik pécsi felsőoktatási intézmény nappali tagozatán folytatja,
- akinek a kollégiumi férőhely iránti kérelmét helyhiány miatt elutasították.

A kollégiumi férőhelyre a jelentkezés pályázati formában történik. A pályázathoz szükséges adatlap a Polgármesteri Hivatal Művelődési Osztályán átvehető.

A pályázatokat 1995. augusztus 20-ig kell benyújtani a hivatal Művelődési Osztályán.

KANIZSA D. Z. Hetilap

FEDEZTETÉS ÚJ HELYEN

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata tájékoztatja az érintetteket, hogy az állami tulajdonú apaállattartás (méntartás) helye megváltozott.

AZ ÚJ HELY:

HERÁN TECHNIK KFT.

Ifj. Dobri Lajos

Nagykanizsa-Miklósfa,

Szentendrei u.

A FEDEZTETÉSI DÍJ VÁLTOZATLAN.

KANIZSA D. Z. Hetilap

Cserhátisok Angliában

A Cserhát-szakközépiskola öt diákja – Paksa Zsuzsa tanár vezetésével – tíznapos angliai cseréidülésen vett részt a Londontól nyolcvan kilométerre található Schuttleworth College meghívására. Mint már lapunkban hírt adtunk róla, a külföldi iskolából júniusban voltak Nagykanizsán mezőgazdász tanulók, s most – a kapcsolat folytatásaként – utaztak a cserhátisok a szigetországba.

Programjukban szerepelt Canterbury, Windsor, Eton, Cambridge, valamint London nevezetességeinek megtekintése. S hogy a „szakma” se maradjon ki a látnivalók sorából, a kirándulók megnézték az iskola számítógépparkját és farmját, továbbá ellátogattak egy magánfarmra is.

H. I.

ÁLLATBARÁTOK, FIGYELEM!

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata a városban mindinkább elszaporodó kóbor ebek, macskák állatbarát, humánus elhelyezéséhez, gondozásához, a lakosság részéről önszerveződéssel létrejövő állat- és természetvédő egyesület létrehozásához segítséget nyújtana, amennyiben erre igény jelentkezik.

Kérjük, aki számára ez a probléma nem közömbös, Nagykanizsa, Erzsébet tér 7. sz. II. emelt II. sz. irodájában július 19-től 25-ig 8–12 óra között jelentkezni szíveskedjenek. Telefon: 313-080/177.

LAKÓTELKEK

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala nyilvános versenytárgyaláson értékésíti a Nagykanizsa-Miklósfa városrészben, Csiky Gergely utcában található lakótelkeit.

A versenytárgyalás helye: Polgármesteri Hivatal alagsori tárgyalóterme (Nagykanizsa, Erzsébet tér 7.)

A versenytárgyalás ideje: 1995. augusztus 3. 9.00 óra.

Részletes kiírás a Polgármesteri Hivatal 1. emelet 9-es és 10-es irodájában vehető át.

VERSENYTÁRGYALÁS BONTÁSRA

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala nyilvános versenytárgyaláson bontásra értékésíti a Nagykanizsa, Kinizsi utcában (Izzós ABC-vel szemben) található pavilonját.

Kikiáltási ár: 5.000 Ft + ÁFA

A versenytárgyalás helye: Polgármesteri Hivatal alagsori tárgyalóterme (Nagykanizsa, Erzsébet tér 7.)

A versenytárgyalás ideje: 1995. augusztus 3. 10.00 óra.

Részletes kiírás a Polgármesteri Hivatal 1. emelet 9-es és 10-es irodájában vehető át.

KANIZSA Dél-Zalai Hetilap

Főszerkesztő: Dórá János. **Munkatársak:** Dukát Éva, Gombás Imre, Kovács Rita, Lukács Ibolya. **Titkárságvezető:** Bencze Ildikó. **Szerkesztőségi titkár:** Fischer Judit. **Külső munkatársak:** Balogh Antal, Balogh László, Bodor Béla, Buki Erzsébet, Horváth Iлона, Lencsés Gábor, Pungor Attila, Szírovcza Miklós, Tóth Ferenc. **Szerkesztőség:** Nagykanizsa, Terv u. 3. Leveleim: 8801 Nagykanizsa, Pf.: 154. Tel.: 93/310-540 Tel./fax: 93/312-305. **Computertechnika:** Antal Lívia, Borda Menyhért és Foga Kálmán Zalaegerszeg, Kossuth u. 45-49. Tel.: 92/315-800. **Kiadja a Szociális Foglalkoztató Nagykanizsa,** Terv u. 3. Tel.: 93/311-457. **Felélős vezető:** Soós Sándorné. **Gazdasági vezető:** Metzger Istvánné. **Nyomja a Zalai Nyomda Rt.** Zalaegerszeg, Gorkij u. 1. Tel.: 313-550. **Felelős vezető:** Somogyi Tibor ügyvezető igazgató. **Terjeszti a Magyar Posta és a Szociális Foglalkoztató Nagykanizsa.** Előfizetési díj: egy hónapra 100 Ft. **Lapzárta:** A megjelenést megelőző kedd 12 óra. **ISSN 0865-3879**

KANIZSA OSTROMA

Az 1600. szeptember 8-tól október 22-ig tartó időszak szomorú eseményeket jelez Nagykanizsa történelmében. A török megostromolta, tönkretette és elfoglalta a várat.

A szeptember 11-én elkezdett és tíz napig tartó tüzéségi tűz még nem okozott nagy kárt, ezért az ellenség elhatározta a mocsár feltöltését, hogy közelebb jusson a falakhoz. Ezt a munkát a környékről összehajtott parasztek meg is kezdték. A vár tüzérpáncsnoka, Török András ennek a tiltásnak a felrobbantását készítette elő, amikor szerencsétlenség következett be: a lőszerraktár a levegőbe repült. Ezután kevés lópor maradt, s közben a jancsárok derékiig a mocsárban gázolva egyre közelebb jutottak a falakhoz. Az őrség harci szelleme ekkor még nem ingott meg, a létszám is elfogadható volt: mintegy nyolcszáz katona és sok várha menekült használható paraszt adta a védők seregét. Élelmiszer is volt legalább két hónapra elegendő. Paracicer a lóportorony felrobbanása miatti aggodalmában Zrínyi György-höz küldött segítségét kérve. Ekkor Kanizsától mintegy ötven kilométerre volt a felmentő sereg: kétezer német lovas, valamint Nádasdy Ferenc és Batthyány Ferenc magyar huszárai. Október 2-án ez a sereg egyesült a horvát és stájer hadakkal, így közel 13700 főnyi katonától várhatta Kanizsa felmentését. Mivel az október 7-i döntő csata kimenetele kétesen alakult, a felmentő sereg megkezdte a visszavonulást.

Október 21-re a török gyakorlatilag a falak aljáig jutott, és bármikor megkezdhetné a végső rohamot. A kétségbeesett őrség – nem minden vita nélkül – a kapituláció mellett döntött. Negyvenöt napos ostrom után Ibrahim nagyvezér diadalmasan bevonulhatott a Karinthis és Stájerország kapuját őrző erődítménybe, majd hozzálátott a negyedik magyarországi vilajet megszervezéséhez.

A várkapitány néhány főtisztjével együtt a vár feladása vétkével böhér kezére került.

B. E.

KANIZSA

MEGJELENIK: MINDEN PÉNTEKEN

VII. évf. 30. sz. 1995. júl. 28.

KÉPESLAPOK
KANIZSÁRÓL

A gyűjtő vallomása

12. oldal

ETIKA
MINT
MAGASABB-
RENDŰ
INDENTITÁSLehota János
nyilatkozata

13. oldal

HÁRSFA
ÁGA
KIFARAGVAEgy idős cigányember
a világ dolgairól

13. oldal

MÁDÉ
KÁROLYKötetlen beszélgetés
a DKG-EAST RT.
vezérigazgatójával

14. oldal

NEM LESZ SZÚNYOGIRTÁS

Ki ne ismerné azt az idegesítő, halk zümmögést, mely a lámpák eloltása után lassan uralni kezdi az egész lakást. A röpke csendek beköszöntését – ezeket többnyire a vérszomjas nőstényszúnyogok támadásba lendülése előzi meg – nyugtalan mocorgás, majd elkese-

redett csapkodás szakítja meg. Az otthonokban és a tópartokon e vérszívókkal hadakozóknak sajnos rossz hírrel szolgálhatunk. Mint Erdős Pétertől, a Környezetvédelmi Információs Iroda vezetőjétől megtudtuk, nem lesz szúnyogirtás az idén városunkban. Egyelőre

ugyanis senki sem jelentett be a Hivatalnak ilyen irányú igényt, melyet ma finanszírozni is bajos lenne, lévén e célra jelenleg a városnak nincsen elkülönített kerete. Marad tehát a kisipari módszer: két tenyerünk és a rovarirtó sprék.

K. R.

(LE)BILINCSELŐ FELÜGYELET

Nem mindenkinek volt felhőtlen az öröme, hogy a Környezetvédelmi Felügyelet autója ismételten üzemképes állapotban rója Kanizsa utcáit. Éjszakai kerékbilincselés során két teherautót bénítottak meg, míg a heti munka folyamán harmincöt személyautó gazdáit válthat-

ták meg járműveiket némi bírság ellenében.

* * *

Az elmúlt hét csütörtökön tovább folytatódott a helyi ebtartási rendelet betartását célzó befogási akció. Ennek keretében Miklós-

fán az esti órákban egy kutya nyakába került hurok, további öt póráz nélkül tekerdő jószág gazdáit pedig figyelmeztetésben részesítették.

K. R.

KOMBÁJN- ÉS SZALMATÚZ

Palin és Kanizsa között aratás közben gyulladt ki, valószínűleg elektromos hiba miatt egy kombájn július 18-án a délutáni órákban. A keletkezett kár közel háromszázezer forint. Július 22-én változatos feladatok megoldása várt lánglovagjainkra. Délélt a Kosuth téri parkban a gyalogosokat veszélyeztető száraz hársfaágakat

távolították el. Nem sokkal később a petriventei elágazónál, a hetes műút melletti erdőben egy tarvágáson hulladék fát égettek. A száraz, meleg időben a lángok elharapóztak, s már a közeli akácost veszélyeztették, mikor tűzoltóink közbeleptek. Ezt követően a Király utca 11. számú ház előtt egy, a járdaszegélyen fennakadt német személy-

autót segítettek kiszorult helyzetéből. A nap utolsó riasztása Felsőrajkra szólt, ahol a renden lévő erpaszalma kapott lángra és égett el mintegy öt hektárnyi területen. Szintén a gyors beavatkozásnak köszönhetően ezen a helyszínen is megmenekült a közeli erdőseg.

K. R.

NAGYKANIZSA SZENZÁCIÓJA
ÖNÖKNÉL ELŐSZÖR A VILÁGHÍRŰA „CIRKUSZTÉREN” – A MOL-BENZINKÜT
MÖGÖTTI HELYEN AUGUSZTUS 1-TŐL 4-IG

CSAK 4 NAPIG!

5 világrészen ismert szállóige:
VAN MÁÁÁSIK!!! EÖTVÖS GÁBOR

Jászai-díjas, ERDEMES MŰVÉS.

a Magyar Köztársaság Csillagrend kitüntetésje,
világhírű zenebohóc és változatos nemzetközi SZTÁR MŰSORA
AZ OKOS MEDVÉK – MAJOMREVÜ – „A BESZÉLŐ LÓ”Monte-carlói és párizsi fiatalok fesztiválja, díjnyertesei.
A cirkusz területén ÉLŐ CÁPÁKAT, PIRANHÁKAT és TROPUSI
HÜLLŐKET tekinthetnek meg.

Mottó: CSALÁD A CSALÁDOKÉRT

Cirkuszunk területén különböző szórakozási lehetőségeket kínálunk. Minden
előadáson MATCHBOX, ESKIMO, IGLÓ, PIGNA, FUNDY ajándékokat sor-
solunk ki.A megvásárolt jegyük biztosítja Önöket, hogy a sorsoláson részt vegyenek.
Ha felejtethetlen élményt akar családjának, már most biztosítsa jegyét.
Legyen vendégünk, usztelelletl várja Önöket az Eötvös Produkció Kft.Előadások időpontja: Augusztus 1-jén kedden 18.00 óra, 2-án szerdán
18.00 óra, 3-án csütörtökön 15.00 és 18.00 óra, 4-én pénteken 18.00 óra.Jegyek a cirkusz pénztáránál válthatók elővételben is
Pénztárnyitás 10 órától. Telefon: 06-60/325-939

A közelmúltban adtunk hírt arról, hogy néhány kanizsai fiatal elhatározta, egy levelező klubot hoznak létre. Céljuk, hogy barátokat, társakat találjanak, akikkel szívesen töltik szabadidejüket. Levelező partnerekként megosszák egymással örömeiket, bánatukat, közös rendezvényeket szerveznek. A tervet tett követte, melynek folytán az elmúlt héten megtartották a klubnyitó rendezvényt. A klubvezető, Molnár Ferenc irányításával támogatókat találtak, akik biztosították a nagy esemény sikerességét. A legtöbb támogatást az Erkel Ferenc Olajipari Művelődési Ház adta a fiataloknak, ugyanis nemcsak a helyet biztosították, de a szervezés gondjait is megosztották velük. *Hajdúné Domján Ibo-lya* a megnyitón hangsúlyozta az ilyen önszerveződő csoportok fontosságát. Elmondta, hogy nap mint nap tapasztalja mindenki, hogy mennyi a csellengő fiatal a városban. A klub megalakítását kezdeményezők nem akarnak

ezek közé tartozni, társakra vágyunk a városban élők és más-
hol lakó fiatalok köréből egyaránt. Nagy terveikhez sok támogatót sikerült megnyerniük. A népművelő elmondta, ahhoz, hogy tartós közösséggé váljon a klub tagsága, komoly munkára van szükség. Rajtuk múlik, milyen tartalommal tudják megtölteni a klub programterveit. A felnőttek figyelnek arra, amit a fiatalok létrehozhatnak, már csak ezért is következetes munkát kell produkálniuk.

A klub vezetője, *Molnár Ferenc* köszönetet mondott a művelődési ház igazgatójának, *Fehér Imrének* és *Hajdúné Domján Ibo-lyának* a nekik nyújtott segítségért, majd külön kiemelte azokat az intézményeket, magánszemélyeket és vállalkozásokat, akik a szervezésben segítséget nyújtottak. Elmondta, hogy amellet, hogy a klubtagságnak fontos lépés a nyitórendezvény, neki magának is nagy esemény a saját életében, hiszen húszévesen magányosnak érzi magát, ahogy bizonyára sok fiatal a városban. Reméli, hogy a szerveződő közösségben társakra, barátokra talál ő is és mások is, akiknek eddig nem sikerült. A

klubprogramról elmondta, hogy a levelező partnerekkel való kapcsolattartáson kívül rendszeresen tartanak összejöveteleket, amelyek keretében vidáman, együtt kívánják eltölteni a szabadidejüket. Ha sikeresen működik a klub, sztárvendégek meghívását is tervezik, az Eddát, a Sing-Singet, a Republic-ot említette többek között. A sok kapcsolat megszületésének reményében nyitotta meg az Ifjúsági Levelező Klubot. A nyitóéneket is a klubvezető és partnere mutatta be. A megterített asztalok mellett gondoskodtak a díszvendégeknek kijelölt helyről is. A jó hangulatú buli programjainak sorában megválasztásra került a nyitórendezvény szerepe is. Első helyezett lett *Barbély Eszter*, tizenhét éves hölgy. *Udvarhölgyei* – azonos pontszámmal – *Pálfi Réka* és *Major Zsuzsa*. A szépségkirálynő szép virágcsokrot kapott, és mindhárman értékes jutalomban is részesültek. A zsűri – a Kanizsa Dél-Zalai Hetilap munkatársai – a tizenegy benevezett versenyző közül a nem helyezetteknek is ajándékot adott. Az ajándékozásnak azonban nem volt még vége, hiszen az egyik klubtag, *Varga Brigitta*

éppen tizenhatodik születésnapját ünnepelte, így a felköszöntés nem maradhatott el. A tombolatárgyak kisorsolása nagy izgalmat és derűtséget hozott, hála a támogatók felajánlásainak. A fődíjat – kazettából, könyvből és *Bonbonetti*-ajándékból összeállított ajándéksomagot – *Karádi László* nyerte. A szervezők igényességét jelzi, hogy biztonsági személyzet ügyelt a rendre, nem is történt semmilyen oda nem illő dolog, amiért köszönetet mondott *Nagy Józsefnek* és *Szántó Lászlónak*.

Az Erkel Ferenc Olajipari Művelődési Ház ígérete szerint – amennyiben életképes lesz a klub – továbbra is helyet adnak a fiatalok rendezvényeinek.

A klub létrejöttében segítettek és a nyitórendezvényt támogatták: a *ZALAHÚS Rt.*, a *Coca-Cola Amatil Hungary Kft.*, a *Bonbonetti Rt.*, az *Ady úti Natura Bolt*, *Horváth Jánosné* vállalkozó, a *Családsegítő Központ*, az *Erkel Ferenc Olajipari Művelődési Ház* és a *Kanizsa Dél-Zalai Hetilap*.

L. I.

55 877

Nem változott az elmúlt hét végén városunk állandó lakosainak száma, mivel ugyanannyian – heten – születtek és hunytak el. Örök hűséget az anyakönyvvezető színe előtt kilenc fiatal pár fogadott.

K. R.

FELHÍVÁS!

Nagykanizsa közigazgatási területén lévő temetőkben az 1970. évben váltott sírhelyek használati ideje ez évben lejár.

Felhívjuk a hozzátartozók, rendelkezésre jogosultak szíves figyelmét, hogy a 12/1991. sz. önkormányzati rendelet szerint – amennyiben a sírhelyre továbbra is igényt tartanak – az ismételt megváltás elmulasztása esetén a sírhely újraértékesítésre kerül.

Ügyintézés hétfőtől péntekig 8–15 óráig a központi temető irodájában. (Tel.: 93/311-530)

N.S.R. Kft.
Temetőgondnokság
Nagykanizsa,
Tripammer u. 1.

Pályázati felhívás kollégiumi férőhelyre

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata a Janus Pannonius Tudományegyetemmel kötött szerződés alapján öt férőhelyet biztosít a pécsi felsőoktatási intézményekben tanuló nagykanizsai diákok számára.

A kollégiumi hely elnyerésére pályázhat az a hallgató:

- aki állandó nagykanizsai lakos,
- tanulmányait valamelyik pécsi felsőoktatási intézmény nappali tagozatán folytatja,
- akinek a kollégiumi férőhely iránti kérelmét helyhiány miatt elutasították.

A kollégiumi férőhelyre a jelentkezés pályázati formában történik. A pályázathoz szükséges adatlap a Polgármesteri Hivatal Művelődési Osztályán átvehető.

A pályázatokat 1995. augusztus 20-ig kell benyújtani a hivatal Művelődési Osztályán.

Az embernek az a gyanúja, hogy az ellenőrök és az ellenőrzöttek egymás pompás kiégésítői. Minél több az ellenőr és az ellenőrzés, annál gyakoribb a csalás, a simlizés, az átejtés. Mert ellenőriz a fogyasztóvédelmi felügyelőség, a volt KÖJAL, a mai ÁNTSZ, a munkaügyi hivatal, a munkavédelmi felügyelőség, és még sok más szerv, például a tűzoltóság, a polgármesteri hivatal, meg az APEH.

Épp egy hete, lapunk múlt heti számának megjelenési napján indult el megyeszerte egy jó szakaszra való APEH-ellenőr. Utolsó csapatuk szombaton a késő délután órákban érkezett vissza a zalaegerszegi Mikes utcai APEH-székházba. A hadműveletet ketten irányították: *Csutora Erzsébet*, a megyei igazgatóság helyettes vezetője és *Hajdú Miklósné* budapesti főosztályvezető. Ő tájékoztatta lapunkat azon frissiben az első tapasztalatokról. Megtudtuk, hogy Zala nem az első, de nem is az utolsó az országot átfogó ellenőrzés-sorozatnak, amelynek célja az eladások bizonylatolása. Vagyis annak földériteése, hol mennyi bevételt akarnak elsummantani és milyen módszerekkel.

Derűsen jegyezte meg, hogy eleinte az esetek nyolcvanöt százalékában meg sem kísérelték nyugta vagy számla adását – az előbbi kötelező, az utóbbit kérésre állítják ki –, viszont visszatértükkor a legkülönbözőbb helyekről, például szobafenyő mögül kerültek elő a nyugtatombók. Azok tehát vannak, legtöbbször megkezdetlenül. Az is kiderült az ellenőrzések során, hogy a dörszöltebb kereskedők már azt is tudják, hogyan lehet eltüntetni a bevételi bizonylatokon, szigorú elszámolási iratokon szereplő összegeket.

Boltokat, diszkókat, éjszakai mulatóhelyeket látogattak végig a nemcsak a zalai, hanem más megyékből érkezett APEH-ellenőrök: vásároltak, vacsoráztak és mintegy tizenöt millió forintos mulasztási bírságot szabtak ki. Három boltot máris ott a sárga szalag, amely tudtul adja, hogy három

Boltosok és ellenőrök

napig nem nyithatják ki nyugtaadás elmulasztása miatt. A negyediknek is csupán egy dobása van, ugyanis háromszor már rajtakapták a csaláson.

Jártak piacokon is, ahol ötven százalékban nyugtát nem adtak az árusok, hatvanöt százalékban pedig származási bizonylatot nem tudtak fölmutatni. Nem a saját, hanem az árujuk származását kellett volna igazolniuk. Egy árusnál az árukészletet foglalták le a bíróság erejéig, mert a másét kínálta engedély nélkül.

Van a vizsgálatnak egy jó és egy rossz megállapítása is. Zala semmivel sem rosszabb az országos átlagnál. Ez a jó megállapítás. De nem is jobb – ez a rossz.

Az ellenőrzés mindenütt rendőri biztosítással zajlott le.

Nemrég összesítették a megyei fogyasztóvédők első féléves vizsgálatainak tapasztalatait. Egyébiránt ők is megnézik, adnak-e és hol nem adnak nyugtát, számlát a kedves vevőnek. Nem egyszer már ők is más megyei munkatársakkal együtt járnak a megyét. Nehogy már gyanút fogjanak a madarak és elröppenjenek. Ennek ellenére a piacokon pillanatok alatt híre megy megérkezésüknek, s erre a jelenségre panaszkodnak a zsaruk is.

Node a lényeg: közel ötszáz vizsgálat zajlott le. A kifogsolt üzletek száma mintegy háromszáz, első helyen a kocsmák, éttermek, diszkók szerepelnek, majd az élelmiszerboltok következnek a műszakiak előtt. A vásárlóvédők ugyancsak előkérték a származási okmányokat, a magyar nyelvű használati útmutatókat. Próbavásárláskor kétszázhusz üzletből tizenegyben találtak kifogásolni valót, a legtöbbet vendéglátó helyeken. Itt már az árfeltüntetést, a számolást is megfigyelték az éberszemű ellenőrök, akik kétszáznyolcvanezer forint helyszínbírságot szabtak ki, határozatra pedig kilencvenezretet fizettettek be. Az értékesítést megtiltó dön-

tésük négy-, az eladást feltételhez kötő pedig 10,6 millió forint értékű árut érint.

Az első félévben közel ötszáz panaszos kereste föl a felügyelőséget, amelyet Süme-gi Pál vezet.

Aki fölívta a figyelmet néhány idegkímélő megoldásra. Gyakori például, hogy az üzletben csak az eladó van, aki a tulajdonos vagy főnök nélkül hozzá sem mer nyúlani az irattartókhoz. Jelentősen megkönnyítené ellenőrök és ellenőrzöttek dolgát is, ha fénymásolat kerülne elő például az áru beszerzéséről, a működési engedélyről. A kedves vásárlóknak pedig azt ajánlja, hogy alaposan nézzék meg, mire adják ki a pénzüket, s mindig

kérjenek az eladásról hitelt érdemlő bizonylatot, például névre szóló számlát. Még az üzemanyagtöltő állomásokon is, ott még a rendszám feltüntetése sem árt.

Kiváló tapasztalatokkal tért vissza ellenőrzéseiről az a csapat, amely a fényképezőgépek eladásának körülményeit vizsgálta. Mindenütt szakszerű kiszolgálással találkozott. Olcsó géppel viszont nem. Sajnos, lejárt a Szmenák, Ijubityelek és a pár száz forintos diavetítők ideje. Van viszont egy használható, kétezer forintos gép, amelyben film is található. Az utántöltés már lehetetlen – erre érdemes fölfigyelni.

Ferenc Győző

ZALA VOLÁN RT. UTAZÁSI IRODA

AJÁNLATUNK

TÁRSASUTAZÁSOK LUXUS AUTÓBUSSZAL RÓMA-NÁPOLY-CAPRI-SORRENTO-FIRENZE

Időpont: augusztus 18–26.
Részvételi díj 35.200,- Ft/fő

PÁRIZS

Időpont: szeptember 23–28.
Részvételi díj 30.300,- Ft/fő

TENGERPARTI ÜDÜLÉSEK

GÖRÖGORSZÁG (OLYMPICH BEACH)

10 nap 7 éjszaka apartmanokban
Időpontok: augusztus 23., 30., szeptember 06.
Részvételi díj 19.900,- Ft/fő

HORVÁTORSZÁG (DUBROVNIK)

8 nap 7 éjszaka szállodákban (félpanzióval)
Időpontok: július 24., 31., augusztus 7., 14.
Részvételi díj már 29.900,- Ft/fő-től

Jelentkezés, részletes felvilágosítás irodáinkban:

Zalaegerszeg, Kovács Károly tér 1. 92/311-330
Nagykanizsa, Ady E. u. 14. 93/311-514
Keszthely, Kossuth L. u. 43. 83/312-733
Hévíz, Deák F. tér 4. 83/340-158

TÉRJEN BE HOZZÁNK EGY PROGRAMRA!

Tüttő István, városunk alpolgármestere a közelmúltban bajorországi tanulmányúton vett részt. Tapasztalatairól az alábbiak szerint számolt be.

– A bajorországi tanulmányút gyakorlatilag Budapesten kezdődött. Ez év május 29. és június 1. között a Belügyminisztériumban tartott előadássorozaton vettem részt, amit bajor szakemberek tartottak. Megismertettek bennünket a bajor közigazgatás szervezeti felépítésével, majd az önkormányzatok szervezeti felépítésével és működésével. Ez a háromnapos kurzus azt a célt szolgálta, hogy elméleti ismeretanyaggal lássanak el minket. Július másodikán utaztunk el Bajorországba. München mellett egy Starnberg nevű helységben volt a szállásunk, onnan indultunk a gyakorlati bemutatók helyszíneire. Először a müncheni állami főhivatalba – a tartományi minisztériumba – vittek el bennünket, ahol elmondták, hogy milyen a minisztérium kapcsolata a járásokkal és közvetve a községekkel. A második napon Starnberg nagyközségben – ez tizenöt-húsz ezer lakosú helység – a járási szintű, a harmadik napon pedig egy kisebb község szintjén mutatták be a hivatalok és az önkormányzatok működését és kapcsolatrendszerét.

Mint az alpolgármester elmondta, a felállásból is arra lehetett következtetni, hogy a felső, tartományi szinten rendkívül centralizált a hatalom. Például a járási jogú városka – ez nagyon hasonlít a mi megyei jogú városunkhoz jogositványok szempontjából – költségvetését az önkormányzat elfogadja, de addig nincs igazán elfogadva, amíg a felettes hatóság, ebben az esetben a tartomány bélyegzője rá nem kerül. A kisközségeknél ezt a szerepet az úgynevezett landkreise, a járás tölti be. Egy felettes hatóság beleegyezése a feltétele egy hitelfelvételnek is, ennek hiányában a bankok nem is állnak szóba semmilyen szintű közigazgatási szervezettel. A centralizált hatalom abban is megnyilvánul, hogy az ottani polgármesterei hivatalokban – főleg középszinten, a járásokban – az osztályvezetőket nem a helyi testület vagy a helyi hivatalvezető bízza meg, hanem felülről nevezik ki őket két-három évre. Az osztályok élén mindenütt egyetlen végzett jogászok dolgozhatnak csak, kivétel az építési-beruházási-környezetvédelmi szakterület. Felvetődhet az olvasókban a kérdés, hogy vajon nem okoz-e feszültséget, hogy a polgármestert választják, a középszintű vezetőket pedig felülről nevezik ki.

A bajor utat követi Európa?

Tanulmányúton az alpolgármester

– Megkérdeztük, hogy mi a jogi kapcsolat a polgármester és az osztályvezetők között – folytatta Tüttő István. – Munkáltatónak számít-e egyáltalán ebben az esetben a polgármester? Ők is érzik a dolog visszasságát, de egyelőre nem változtatnak, mert így az állam felé megvan az igazi visszajelzés, a kontroll. A középvezetőknél a polgármester a feladataikat szabhatja meg, esetleg fegyelmi, jutalmazási téren lehet javaslatot, de nem mentheti fel őket.

A középiskolák fenntartási-működtetési rendszere is a centralizmusra épül. Az önkormányzatok feladata, hogy üzemeltessék az intézményeket. Nekik kell működtetnéssé tenni ezeket, hogy azok oktatásra alkalmasak legyenek, fogadhassák a diákokat és a nevelőtestületet. A tanárok, az igazgatók kinevezéséhez az önkormányzatoknak semmi köze nincs, a fizetésüket is a felső szervezettől kapják. Ez nagyon jelentős tényező, hiszen Magyarországon a helyi költségek nagy részét ezek a kiadások teszik ki. Emellett a szülőktől tandíjat is szednek, aminek egy része az önkormányzathoz folyik be fenntartási költségekre. Az adókból is visszajuttatnak az önkormányzatoknak. Az adózás ellenőrzése is szigorú, nem okoz gondot a valós jövedelmek feltárása. Csak nagyon bravúros megoldásokkal lehet manipulálni, az adóhatóság még a nagyon növekedését is figyelemmel kíséri.

– Nagyon érdekesnek találtam, és ez a magyar Parlamentet is megfontolásra készítheti, hogy milyen jellegű racionalizálást hajtottak végre a közigazgatásban. 1993-ig Bajorországban mintegy ötezernegyszáz önkormányzat működött, hozzánk hasonlóan szinte minden település önállóvá vált. Az intézkedéseket követően 1995-re ezernegyvenháromezre csökkent az önkormányzatok száma. Úgy tűnik, a bajor mintát más német tartományok is követik. Mivel az Európai Unió nagymértékben támaszkodik a német tapasztalatokra, valószínűleg a bajor minta lesz a legáltalánosabb forma a tagországokban is.

Németország északi tartományaiban igazgatók állnak az önkormányzatok élén, Bajorországban azonban közvetlenül választják a polgármestert, igaz, bonyolult számításmóddal. Listás választás nincs. Mint az alpolgármes-

ter elmondta, nyomom követhető, milyen nagy figyelmet fordítanak a bajorok a környezetvédelemre. Rájöttek, hogy a tavak elszennyeződtek, mert szinte mindenki bevezette a szennyvizét a nyílt vizekbe. A közelmúltban azonban az egész világon követsére méltó programot valósítottak meg.

– Minden feladatra célszervezeteket hoznak létre, ahova a belépés kötelező. A Starnbergertől esetében ez azt jelentette, hogy minden, a távol határos önkormányzatnak be kellett lépni a célszervezetbe, hozzá kellett járulniuk a vízvezetékrendszer és a szennyvíztisztító költségeihez. A lakosságtól a beruházási költségek kilencven százalékát előre beszedték. Nem is nagyon vetődik fel ellenállás, mert ott ilyen dolgokban nincs demokrácia. A másik ok pedig az, hogy ahol a közmű található, akinek a háza előtt elmegy a vezeték, annak a telke értékesebbé válik. Jellemző a pozitív tudati viszonyulás, de a kivételesen nem fizetőkkel szemben kemény büntetéssel lépnek fel. Őt év alatt a töből eltűnt minden szennyező befolyás, sőt még azt is megoldották, hogy a már tisztított vizet nem a tóba vezetik vissza, hanem annak egy kifolyó vízrendszerébe.

A bajorok szigorúan veszik a természet megőrzését, nem adnak építési engedélyt oda, ahova a rendezési tervek parkokat, zöldövezetet, játszótérterveztek. Ott nem lehet tervet módosítani, korrigálni, az éppen aktuális igényekhez igazítani. Az építési hatóság rendkívül szigorú és lassú. Ez utóbbinak az az oka, hogy egy-egy ügy sok fórumot jár be, a felsőbb szervekhez is eljut. A manipuláció nagyon nehéz.

– Nagyon ritka az engedély nélküli építkezés, mert az egy öngyilkos dolog a németeknél. Vagy azonnal lebontatják az engedély nélkül épített objektumot, vagy akkor büntetést szabnak ki, ami elretentő erejű. A büntetést nem kerülhetik el azok sem, akik illegálisan rakják le a hulladékokat, ilyen esetekben huszonötezer márkára büntetnek. A személtalakkó kérdésében forradalmi változásokra került sor a bajoroknál. Ma már meg sem építik azokat a lerakókat, amit korábban terveztek. Én magam bele-belenéztem a gyűjtőkonténerbe. Bárhol, bármilyen edényt vizsgáltam, ha arra az volt írva, hogy barna üveg, akkor az volt

benne. A zöld üveg közé nem került fehér és viszont, alumíniumdobozokat, üdítőket, sörösdobozokat sem találtam másutt, mint a saját gyűjtőkonténerjében – esetleg elvitte. Még azt is megszállták, hogy mikor dobhatja be a lakosság a hulladéközeget. Ezzel azt akarják megakadályozni, hogy valaki mondjuk éjjelkor dobálja be nagy hanggal az üveget. Az üvegviszaváltást nem úgy kezelik, mint mi. Számolnak. Rájöttek, hogy sokba kerül a raktározás, a tisztítás, inkább újrahasznosított az üveget. A hulladék – legyen az bármilyen eredetű – el sem jut a hulladéklerakókig, ugyanis iparágak alakultak a feldolgozásra, újrafelhasználásra. Egyébként nem lehet má már elhelyezni hulladékot semmilyen lerakóban előzetes elégetés nélkül. De ez sem igaz, ugyanis a regionális égetőművek – a hőhasznosítás mellett – továbbadják azoknak, akik már sorbanállnak a salakanyagért. A lerakás tehát nem nagyon jelent vállalkozást, inkább a bérégetés.

Bajorországban is van vagyonuk az önkormányzatoknak, ha nem is olyan jellegű, mint idehaza. Vannak bérlakások is, amelyek szociális jellegűek és bizottság dönt arról, ki kapja meg ezeket. Jellemző ott is, hogy az önkormányzatok kénytelenek vagyonuk egy részét felélni, ugyanis csak ezután ad az állam hozzájárulást, avatkozik be önkormányzati kérdésekbe. A földnek hatalmas értéke van, ezer márka alatt nem lehet egy négyzetméter földhöz jutni. A magas telekárak miatt nincs építményadódó, de – ha nem meghatározó mértékben is – az építmény nagysága befolyásolja a telekadót. A bankok viszont könnyen adnak hiteleket, mert ott a föld, amit jelzáloggal lehet terhelni.

– A feladataink sokban azonosak, még a hivatal létszámát tekintően is nagy a hasonlóság Nagykanizsa és a hasonló szintű bajor helységek között. Amit követni kellene: ami nem kerül pénzbe, azt legalább nem akadályozzuk akár oda nem figyeléssel, cselekedetekkel. Véleményem szerint az ország törvényhozóinak is szükséges lenne, hogy megismerjék a bajor közigazgatást, mert lehet, hogy akkor egy-két törvényalkotás nem abba az irányba menne, amerre most tart.

HIBAEELHÁRÍTÁS

„Pillér-I” Kft.

- ÉPÜLETKÁROK,
TETŐBEÁZÁS STB.
- DUGULÁS,
CSÓTÖRÉS STB.
- ÉPÜLETFELÚJÍTÁS,
ÁTALAKÍTÁS,
KARBANTARTÁS

Nagykanizsa,
Zrínyi M. u. 42.

93/313-272

(16 óra után üzenetrögzítés)

KANIZSA IZ. HIRDETŐ

A JÁRGÁNYJAVÍTÓ KFT.

Vállalja

- minden típusú tehergépkocsi javítását
(kamion méretűt is)
- a vizsgára való felkészítést és vizsgáztatását
- az ABS fékrendszer beszerelését
- Shell és MOL olajok forgalmazását
- gázolaj forgalmazását (80 Ft/l)

Továbbá felvételt hirdet:

- 2 fő gyakorlott autószerelő
- 1 fő karosszerialakatos
- 1 fő autófényezői állásra

Felvétel esetén útiköltség-térítést és 1200 Ft ebédjegyet biztosítunk.

Jelentkezni lehet: Járgányjavító Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.

Nagykanizsa, Csengery u. 89.

Telefon/fax: 93/314-357;

30/476-678

KANIZSA IZ. HIRDETŐ

Fekete Rózsa

FEKETE RÓZSA TEMETKEZÉSI BT.

8800 Nagykanizsa, Széchenyi tér 3.

Telefon: 93/317-768

SZOLGÁLTATÁSAINK NAGYKANIZSÁN
ÉS VIDÉKEN:

- Temetkezési kellékek
- Koporsó
- Hamvasztás, exhumálás
- Halotyszállítási ügyelet (éjjel-nappal)
- Temetésszervezés, -lebonyolítás
- Sírásás

Tisztelt Olvasó!

Szolgáltatásaink, melyeket kínálunk, sajnos szomorúsággal fonódnak össze: az ember életpályájának befejezésével. E nehéz napokban szeretnénk a szeretteinktől való búcsúzást megkönnyíteni, s az akkor felmerülő gondokat, utánajárást levenni a hozzátartozók válláról. Célunk diszkrétan segíteni, jelszavunk az észrevétlenség.

ÜGYELETES GÉPKOCSIVEZETŐK

8-17 óráig: Széchenyi tér 3.

17 óra után: **FARKAS TIBOR**

Nagykanizsa, Csengery u. 28.

Tel.: 311-572

SZEVER ATILA

Nagykanizsa, Petőfi u. 92.

HORVÁTH TIBOR

Nagykanizsa, Bartók B. u. 8.

IX. em. 2. ajtó

HORVÁTH FERENC

Nagykanizsa, Bartók B. u. 8.

IX. em. 2. ajtó

KANIZSA IZ. HIRDETŐ

Talajerőgazdálkodási Vállalat

Nagykanizsa, Magyar u. 162.

Telefon: 93/311-027

**Vállaljuk közületi,
lakossági
kommunális
szennyvíz,
veszélyes hulladék
szállítását.**

Virágföld-értékesítés:

50 L 330 Ft

KANIZSA IZ. HIRDETŐ

A Grácia üzletház 1991. július 16-án nyitotta meg a Balaton Fűszért Rt. a lakosság számára. Abban az időben nagy jelentősége volt, már csak azért is, mert akkoriban még megszokott jelenség volt a hiánycikk a kiskereskedelemben – étolaj, margarin, ecet és a többi – s a Gráciában ezeket is kapni lehetett. De ez már történelem! Ma, a piacgazdaságra való áttérés korszakában a választék bővítésre, a kínálat színesítésére esik nagyobb hangsúly. A Grácia azóta komoly bevásárlóközponttá fejlődött. S nemcsak azért, mert a hatszáz négyzetméteres eladótérben közel kilencezer féle árucikket kínálnak, hanem azért is, mert a korszerűsítésben is élenjáróknak számít. Az árukészlet nyilvántartása, a számlázás villámgyorsan, naprakészen, számítógép segítségével történik.

Az áruház vezetője Pálffi Norbert, akinek nem kis része van a vonalkódos nyilvántartási és értékesítési rendszer meghonosításában. Ez az adatfeldolgozás ma már begyakorlott rendszer. Előnyeiről a vezető szívesen tájékoztat bennünket.

– A vállalat átszervezése előtt hagyományos pénztárgépek segítségével történt a vásárlók kiszolgálása. A gépesítéssel azonban nemcsak ez szűnt meg. A készletek, árak nyilvántartása és az egyéb adatfeldolgozás megkönnyítése volt a fő cél. Ma nálunk egy ár kikeresése tizenöt másodpercbe kerülhet. Nem kell ha-

talmas bizonylattömeget átlapozni, böngészni ahhoz, hogy egy árucikknek az árát megkeressük. Egyet beviszünk az adott árucikkből, s a rajta lévő azonosító kódok alapján azonnal le lehet olvasni az árát a számítógépről, s nemcsak az árát, a kiszerezési egységet, a minőséget is. A pénztárosok munkája is egyszerűbb lett általa, a gép a vonalkódok alapján számláz. Az üzletházunk számára azonban más előnyöket is jelent a számítógép. Minden este, valóban napra készen tudjuk, a 8972 féle árucikkből milyen volt a napi „mozgás”, miből mennyi fogyott, mennyi van raktáron. Képet kapunk a napi forgalomról, úgy is, hogy hány tételt, úgy is, hogy milyen értékben vásároltak. Készletgazdálkodási szempontból felbecsülhetetlen értéke van a számítógépes nyilvántartásnak, adatfeldolgozásnak.

– Kik vásárolhatnak itt?

– Mindenki, minden vállalkozói igazolvány vagy kártya nélkül. A nyolc százalékos árengedmény mindenkinek jár, akár száz kilogramm cukrot, akár egy szem rágót vásárol. – Úgy gondolom, nemcsak ez az árengedmény csalja ki ide a város szélére az embereket.

– Az óriási áruválaszték is – reagál most a megállapításomra Polai György, a Balaton Fűszért Rt. raktárházának igazgatója. – Úgy tapasztalom, általában vannak a vásárlói szokások. Egyre többen vannak, akiknek a mindennapi fogyasztási cikkek megvásárlása nem gépies rohamunka,

hanem élmény. Nem sajnálják az időt arra, hogy megkeressék, hol nagyobb a választék, alacsonyabbak az árak és így tovább... Fontosnak tartjuk, hogy ehhez az élményszerűséghez megteremtjük a feltételeket: új ötleteket, különlegeségeket, modern termékeket, újdonságokat is kínálunk. Természetesen legalább ilyen fontos a tiszta, kényelmes környezet, az udvarias, gyors, pontos kiszolgálás is.

– A vásárlók megnyerésében jelentős szerepe van akcióinknak is – veszi át ismét a szót Pálffi Norbert. – Tulajdonképpen folyamatos az akciónk a stratégiai árucikkekből. Ezeket – liszt, cukor, étolaj stb. – folyamatosan mérsékelt áron kínáljuk, s ez a nyolc százalékkal együtt már hatalmas árengedmény a lakosság számára a vállalat részéről. S ehhez jönnek még azok az akciók, melyeket a szállítók, a gyártók kérésére továbbtünk a vásárlóink felé. Ezeknek az akciós áruknak a köre havonta változik. Viszont nem luxuscikkekről van itt sem szó! Mégis, akár hatvan-hetven, sőt néha százféle árucikk is rákerülhet erre a listára. Úgy tervezzük, hogy ezekről szórólapon tájékoztatjuk a lakosságot, mégpedig úgy, hogy lehetőleg mindenkihez eljusson, levelesládka helyezzük.

– Július 16-án tehát illő módon megünnepezték a születésnapot. Volt vendég elég, szórakoztató műsor is, és sok-sok ajándék is, melyet az ünnepeket osztogatott a megjelent vendégsereg körében. Közülük sokan már bizonyára a következő születésnapot várják. De mi lesz addig? Azaz, számíthatunk-e valami újdonságra a hétköznapokon is? – fordulok kérdésemmel Polai György-höz.

– Mi is a jövőbe tekintünk. Növekedni akarunk, a tavalyinál nagyobb forgalmat tervezünk. Legújabb fejlesztésünk egy hűtőraktár kialakítása. Ez lehetővé teszi majd, hogy vásárlóinkat friss, hűtött áruval is ellássuk. Ez is az árukínálat szélesítését szolgálja.

Gombás Imre

INTERKER

- * HÍRADÁSTECHNIKAI TERMÉKEK
- * HÁZTARTÁSI GÉPEK
- * GÁZTŰZHELYEK, PÁRAELSZÍVÓK
- * FÜRDŐSZOBAI FELSZERELÉSEK

FÜRDŐSZOBASZALON

- * CSEMPÉK, PADLÓLAPOK
- * RAGASZTÓ ÉS FUGAANYAGOK
- * MOSDÓK, KÁDAK, ZUHANYTÁLAK
- * CSAPTELEPEK, KIEGÉSZÍTŐK

VÍZ- ÉS FŰTÉSTECHNIKA

- * CSŐVEZETÉKI RENDSZEREK
- * RADIÁTOROK, KAZÁNOK, VÍZMELEGÍTŐK
- * SZERELVÉNYEK

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

Az Ady út 13. szám alatti Fotoszerviz hirdetései már több alkalommal felfigyeltünk. A helyszínen győzöttünk meg az üzlet választékáról, az eligazodásban Török László üzletvezető volt a segítségünkre.

- Az üzlet egy budapesti cégből alakult 1984-ben. A szakképesítésemet érettségi után a Magyar Optikai Művek Budapesti Gyárában szereztem tizennyolc éve. Dolgoztam a Tungsram Rt. Kanizsai Gyárában műszerészként, majd az IKV Antenna Szerelő részlegénél. A fotós területre tizenegy éve váltottam. Vastagh Zoltán fényképész mester személyesen javasolta, hogy vállaljam el a fényképezőgépek, vettők, vakuk javítását. Jól döntöttem! Ezen a területen nem lehet leállni, állandó megújulásra van szükség, ezt bizonyítja az a sok-sok technikai eszköz, amely az elmúlt tíz évben forgalomba került.

- A javításon kívül végez-e egyéb tevékenységet is?

- A javítás mellett kereskedéssel is foglalkozom. Fotócikkek, filmek, videók, magnók, porszívók eladása is a profilba tartozik, sőt bizomá-

Fotoszerviz

nyosi feladatokra is vállalkozom.

- Hány nap a vállalt munkák javítási ideje?

- Átlag tíz-tizenkét nap, de ez véleményem szerint nem sok, mivel a budapesti szervizek is ennyi napra vállalják a munkát, vagy húsz napra, pedig egy-egy szervizükben nyolcan-tizen dolgoznak, szakosodtak a szakembereik, csak egy műveletkörben járatosak, itt viszont sokrétűbb a feladatom. A gépekre jellemző a szép kivitel, az is igaz, hogy a műanyag tartozékok olcsóbbá teszik az előállítását, de javításuk határfoka, a műanyag-tartozékok időállósága, a fémalkatrészekből készült fotótechnikai eszközökkel nem vetekszik!

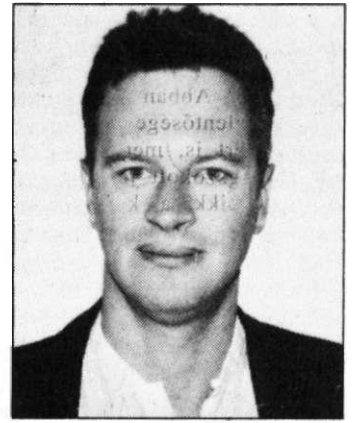
- Munkájával milyen kört elégit ki?

- Közületeket, magánszemélyeket, sőt Ajka és Pécs váro-

sából is sok megrendelőm van. Talán érdekesség, hogy a budapesti Minolta képviselőt hozzámm küldi a munkák egy részét. Előfordult, hogy a bécsi Minolta szerviz nem tudta a javítást végrehajtani, de nekem sikerült. Ennek talán az lehet az oka, hogy apróbb feladatok elvégzésére nem vállalkoznak, a nagyszervizek számára célszerűbb egy-egy elem cseréje... Az alkatrészutánpótlás a Budapesten létesített európai szervizekből viszonylag zökkenőmentesnek mondható, megbízhatóak a szállító partnereim.

- Mi a szép ebben a szakmában?

- A finom, precíz munkához rendelkezem a szükséges bemérő műszerekkel, ez gyorsítja és garantálja a pontosságot. Számomra minden gép új kihívást jelent. Nincs két azonos munkám. Hamar felismerem, hogy az elektronika

fejlődése a másik szakmai területek megismerését is indokolttá teszi nálam... enélkül nem boldogulnék.

A fiatal műszerész-szakember a beszélgetésünk utolsó felében elmondta, annak ellenére, hogy a munkákra nincs reklamáció, érződik annak hatása, hogy az üzlet nem a Fő úton van. A vásárlók zöme Fő út-centrikus itt Nagykanizsán. Ez a másik városokra nem jellemző, a centrumtól nyolcvan-száz méterre lévő üzletek forgalma szinte vetekszik a központban lévőkkel, pedig árai esetenként jóval alacsonyabbak az exponáltabb helyen lévő üzletek árainál.

Bödör Béla

KANIZSA

Egyhetilap,
amit szem előtt
kell tartani!

KANIZSA

Lap a városban.

Keresse péntektől

az

újságárusoknál!

A nagykanizsai Thury György Múzeum tájékoztatja kedves látogatóit, hogy 1995. július 20-tól augusztus 20-ig az állandó kiállítás szerdától vasárnapig 14-18 óráig tart nyitva. Előzetes bejelentés alapján csoportokat más időpontban is fogadunk.

KANIZSA D-Z. Hirdetés

ESZ

biztos tipp

Nagykanizsai

Szuperinformáció

Hirdessen,
hogy megismerjék:

Tel.: 93/313-919

KANIZSA D-Z. Hirdetés

ÉTKEZZEN A FORTUNÁBAN!

Különleges ételek bő választéka, egyéni ízek, gyors kiszolgálás várja Önt.

Csoportos étkezésnél 10% engedmény. Sportolóknak 20% engedmény.

Köszönjük, hogy nálunk tölti szabadidejét és választ ajánlatunkból!

RESTAURANT
FORTUNA

Rákhely - Horváth, Fortuna Vendéglő
Nagykanizsa, Zemplén Gy. u. 2/a.
(7-es főközlekedési út bevezető szakaszán)
Tel.: 06/93/317-375

SZERETETTEL VÁRJUK KEDVES VENDÉGEINKET
A HÉT MINDEN NAPJÁN.
Nyitva tartás: 11.00-24.00 óráig.

KANIZSA D-Z. Hirdetés

A név már régóta ismerősen cseng... Tulajdonképpen már öt éve lesz decemberben, hogy léteznek. Annak idején, mikor a Patyolatot a Kossuth utcán bezárták, sokan bosszankodtak, de ha jól belegondolunk, egy nem éppen környezetbarát tevékenység a város központjában?! Ma már más a helyzet. A ruhafélét tisztítani akarók találnak más lehetőséget. De az egy másik történet! Nézzünk most utána, hogyan kezdődött a zalaegerszegi INTERKER története! A segítséget ebben a legilletékesebb, Rakos István nyújtja:

– Megpróbálom a kezdeteket röviden összefoglalni. 1990 decemberében alakult meg a vállalkozás. '91 márciusában kezdtük el a tényleges munkát a Berzsényi utcában egy adatfeldolgozóból kialakított üzletben. S azután következett csak a „Patyolat”. Az előprivatizáció során pályázat útján nyertük el a helyiségek bérleti jogát. Először is nagy munkával az igen lerobbant épületet kellett rendbehozni. Itt nyitottuk meg azután 1992 márciusában műszaki üzletünket. Azóta évről évre növekszik a forgalom, s ezzel együtt az eredményeink is. De minden sikerért sokat kell dolgozni, küzdeni, másképp nem megy.

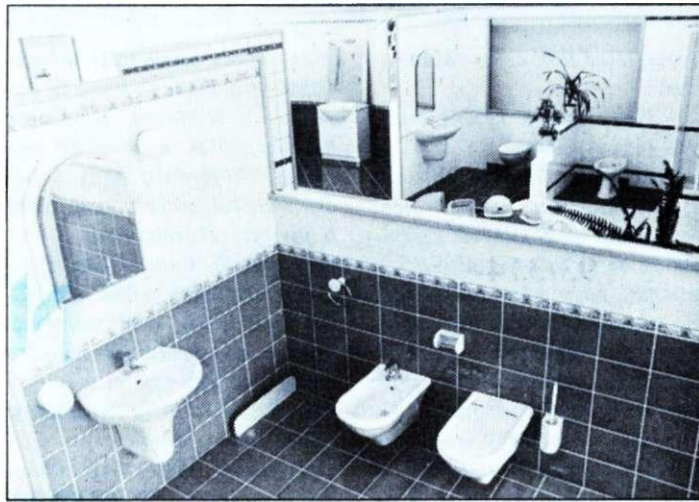
– Sokan szóltak elismerően már a Kossuth utcai üzlet színvonaláról is. Most pedig már a Vágóhid utcai fürdőszobaszalon „lekörozi” a város központjában lévő. A Ságvári-gimnázium szomszédsága csábította ide az INTERKER-t?

– Nem... A vastelepünk helyét árvuták miatt nem sikerült megvásárolnunk, így egy másik tervünket kezdtük el megvalósítani. Az Építőipari Szövetkezetnek voltak itt műhelyei, raktárai. A szövetkezet bomlásakor vettük meg ezt az épületet. Majd a város általános rendezési tervével összhangban döntöttünk úgy, hogy itt egy üzletházat alakítsunk ki. 1994 októberében nyitottuk meg.

– Úgy hallottam, az építkezés, átépítés megkezdése előtt Veszprémből hozatott statikusokat...

– Való igaz! Meg kellett vizsgáltatnom az épületet statikailag, hiszen emeletráépítést terveztem. A kivitelezési munkákat viszont zalaegerszegiek végezték. Maga a kétüzlőhelyiség hatszáz négyzetmé-

LÁTOGATÓBAN AZ INTERKER-NÉL

Fotó: Zavilla

ter alapterületű, s tekintélyes méretű, ezer négyzetméteres raktár egészíti ki.

– Az új üzlet megnyitásával változott a korábbi, Kossuth utcai üzlet profilja? Hiszen, ha jól tudom, ott is lehetett fürdőszobaberendezést vásárolni.

– Lényegében igen. A Kossuth utcai üzletből ide kerültek a szaniter áruk, a csempek, a járólapok. Ez a fürdőszobaszalon profiljába tartozik, ahol azt is megtekinthetik az érdeklődők, milyen lesz a kész fürdőszoba. A másik üzletünkben viszont korszerű szerelési anyagokat is kínálunk. Ezen kívül fűtéstechnikai eszközök, készülékek – radiátorok, kazánok, gázkészülékek – is kaphatóak. Minden árucikk esetében gondosan ügyelve a legjobb minőségre, az esztétikai megjelenésre, az energiatakarékosságra.

– Az igényesség árban is jelentkezik?

– Lehet. Az árak a minőségnek megfelelőek, de egyáltalán

nem túl magasak. Széles a vásárlói köröm. És ne higgye, hogy csak a vastagabb pénztárcájúak. Sőt. Szerintem is igaza van annak, aki úgy gondolkodik, inkább megfizetem a jó minőséget, melynek tartóságában biztos lehetek. Ha jó minőségű anyagokból jól készítenek el valamit, az a gazdaságosabb, mert csak egyszer kell megfizetni, és a bosszúságot is megspórolja az ember.

– Bizonyára ön is így gondolkozott, mikor az üzleteit berendezte. Hol talált ilyen szakemberekre?

– Szlovén szakemberek, akik egyébként üzleti berendezések gyártásával foglalkoznak, segítettek az üzletek kialakításában, berendezéseinek tervezésében. A megvalósításban azután német szakemberek is segítettek.

– Az igényesség nemcsak az üzletek berendezésében mutatkozik meg. Úgy tűnik, ez az elv a munkatársak megválasztásában is érvényesült.

– Nagyon sok kiváló mun-

katársam van, akik részesei a vállalkozás sikerének. Kezdetől fogva sikerült kialakítani azt a légkört, ahová a vevő szívesen jön be, ahol – a legkevesebb, hogy – köszönéssel fogadják, ahol jó tanácsokat kap, ahol jó minőséget kap. Itt legfontosabb a vevő, őt kell kiszolgálni a legteljesebb mértékben. Teljesen mindegy, hogy egy csaptelepre, egy hűradástechnikai apróságra vagy egy teljes fürdőszobaberendezésre van szüksége. Ha bizonytalan, tanácsot kap, ha pontosan tudja, mit akar, teljesítjük a kérését.

– És ez az elv érvényesül az árukészlet kialakításában is. Csak közepesenél jobb minőségű árut tartunk. Ez érvényes bármelyik üzletünkre. Ezért a nálunk vásárolt árukkal, készülékekkel nem igen szokott probléma lenni, s ez a törvényes garancián túl az üzlet garanciája...

– Abban bizonyos vagyok, hogy Rakos István itt nem áll le! Hallhatnánk valamit elsőkézből az INTERKER terveiről?

– Ez igaz. Az előbb említettem, hogy a jó minőségű eszközöket, anyagokat jól is kell beépíteni... Ennek terén még vannak hiányosságok. S itt szeretnénk valamit tenni, pontosabban lépéseket tenni a szolgáltatás irányába. Tanácsadásról, kivitelezésről van szó, melynek terén szeretnénk az építetöket, építkezőket megnyerni a jó minőségnek, az igényességnek.

Gombás Imre

TOVÁBBTANULÁSI LEHETŐSÉG ÉRETTSÉGIZETTEKNEK

A nagykanizsai Batthyány Lajos Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola (8800 Nagykanizsa, Rozgonyi u. 23.) 1995-ben indítja az érettségire épülő 3 éves ápolóképzés programját.

A képzés nappali tagozatos formában történik, a felvett tanulók a szakmai elmélet és gyakorlat mellett idegen nyelveket, informatikát is tanulnak.

Sikeres záróvizsga esetén a végzetek ápoló szakképesítést kapnak, amelynek birtokában az egészségügyi és szociális ellátás bármely területén elhelyezkedhetnek. Az iskola fiúk jelentkezését is várja.

Az iskola jelentkezéseket még 1995. augusztus 10-ig fogad el levélben. A jelentkezés feltétele érettségi bizonyítvány. Vidéki tanulóknak kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

Igazgatósgás

Nagykanizsa Megyei
Jogú Város
Polgármesteri Hivatala

nyilvános
versenytárgyaláson
bontásra értékesíti

a Nagykanizsa,
Kinizsi utcában

(Izzós ABC-vel szemben)
található pavilonját.

Kikiáltási ár:
5.000,- Ft + ÁFA

A versenytárgyalás
helye:

Polgármesteri Hivatal
alagsori tárgyalóterme
(Nagykanizsa,
Erzsébet tér 7.)

A versenytárgyalás
ideje:

1995. augusztus 3.
10.00 óra.

Részletes kiírás
a Polgármesteri Hivatal
I. emelet 9-es és 10-es
irodájában vehető át.

KANIZSA D.Z. HIRDETŐ

Nagykanizsa Megyei
Jogú Város
Polgármesteri Hivatala

nyilvános
versenytárgyaláson
értékesíti

a
Nagykanizsa-Miklósfa
városrészben,
Csiky Gergely
utcában található
lakótelkeket.

A versenytárgyalás
helye:

Polgármesteri Hivatal
alagsori tárgyalóterme
(Nagykanizsa,
Erzsébet tér 7.)

A versenytárgyalás
ideje:

1995. augusztus 3.
9.00 óra

Részletes kiírás
a Polgármesteri Hivatal
I. emelet 9-es és 10-es
irodájában vehető át.

KANIZSA D.Z. HIRDETŐ

A nyári forróságban
a Centrál Szálloda légkondicionált étterme
egy hűvös sziget az Ön számára.

Tartsa nálunk: lakodalmát, érettségi találkozóját,
családi és baráti összejöveteleit és
üzleti rendezvényeit.

Telefon:
93/314-000

Telefax:
93/310-111

CENTRAL
NAGYKANIZSA hotel

KANIZSA D.Z. HIRDETŐ

A város
belterületén
100 nm-es
raktárhelyiség
kommunális
létesítményekkel
kiadó.

Érdeklődni lehet
a 93/310-330-as telefonszámon

ALKOTMÁNY TSZ
Nagykanizsa

A Csemege Julius Meinl tekintélyes összeget fordít reklámra

A forgalomcsökkenés áruházunknál nem érzékelhető

Régen jelentkezett lapjuk a „Márványból” – kaptuk a finom figyelmeztetést több törzsvásárlótól. A kanizsaiak tudják, hogy a „Márvány” alatt a Csemege Julius Meinl kanizsai áruházát kell érteni. Ezzel a figyelmeztetéssel a tarsolyunkban kértünk információt Gerencsér László áruházvezetőtől.

– Vevőkörzetünket két részre bontanám. Kanizsai és Kanizsa környéki vásárlókra, és a bevásárló turizmusból résztvevő horvát és szlovén vevőinkre. Őket jól egészítik ki a Zalakarosból bejövő – főleg hétvégeken – német és osztrák turisták. Érdemes említést tennem a dél-somogyi terület rendszeres vásárlóiról is.

– Az áruház az átalakítással megújult, rendezettebbé, áttekinthetőbbé vált. Érződik-e ez a forgalom növekedésében?

– Érződik, de megbontani a választ nehéz, mivel arra az időszakra tehető (két évvel ezelőtti) a jelentős idegenforgalom indulása is. Vállalati elhatározással az volt a cél, hogy az összes Csemege Julius Meinl üzletet átalakítsák,

felújítsák, és egységes külsővel, belsővel jelenjünk meg vásárlóink előtt. Így alakult át a zalaegerszegi, a keszthelyi üzletünk is többek között.

– Néhány áruházunknál tapasztaljuk, hogy az árufeltöltés csúcsidőben történik. Önöknél mi a megoldás?

– Ha nem alapvető élelmiszerről van szó, akkor a zárás után pótolják munkatársaim a hiányt, élelmiszernél, gyorsan fogyó áruknál azonnal, de a vásárlók zavarása nélkül. Szállítóink egy része a hozott terméket az állványokon elhelyezi, finoman fogalmazva, segíti, gyorsítja munkánkat.

– Az ismert gazdasági megszorítások miatt csökkent-e a forgalom? Milyen termékek irányában toldott el a vásárlási hullám?

– A forgalomcsökkenés áruházunknál kevésbé érzékelhető. Hogy ennek az idegenforgalom az oka, vagy valami más, erre nincs pozitív válaszom... Az tény, hogy az alapvető élelmiszerekből: tejből, tejtermékekből, zsemleből, kifliből kevesebb fogy, de a nyári időszak is velejárója a mér-

sékeltebb fogyasztásnak. Véleményem szerint a kisebb boltok „beindulása” is befolyásolja a forgalmunkat, mivel a lakáshoz közelebb helyezkednek el, és több terméket olcsóbban tudnak adni a kisebb árrésük miatt. Összességében nincs lényeges eltérés az árainkban... Keresett a Pápai Hűsüzem sonkája, ebből hente kétezerező száz kilogrammot, a Pick szalámiból kettő száz kilogrammot adunk el, az említett termékek zömét horvát szomszédaink vásárolják. A helyi vásárlóink a közepes árfekvésű kolbászokat, felvágottakat keresik és vásárolják. A Zalahus Rt. termékei közül július 21-től augusztus 20-ig kilenc félélt kínálunk olcsóbban. A Kópé és Kölyök szeletet, a Zalahusit, a Zalai Finom Parizert, a normál előállítású parizert, a krinolint, a szafaládét, a műbelyes virslit, az Olasz, a Soproni és a Zala felvágottakat, valamint a lecsókolbászt adjuk kedvezményesen.

– Az eladók külseje, hangneme meghatározó. Van-e teendő ezen a területen?

– Az tény, hogy a vásárlót

meg kell nyerni. Az otthoni gondok bizony az eladóinknál is lecsapódnak, de ebből a vásárló nem vehet észre semmit! A rossz hangulat ronthatja az áruház ársióját. Az eladóink formaruhája egységes, a három váltás köpenyt sállal a cég adja. Szólnom kell arról is, hogy kedvezőtlennül hat a termékek árrésére az energiaárak emelkedése, a gépkocsik szállítási költségének változása, ezt a vevők nekünk tulajdonítják, holott ez a negatív hatás már az üzemből indul ki. Az indulatos vásárlói hangnem nem jó ajánlólevél...

– A reklámtevékenységük javult, van-e teendő ezen a területen?

– Részvénytársaságunk tekintélyes összeget fordít reklámra, főleg az akciók idején. Minden hónapban megjelenik az akciós termékeket ismertető katalógusunk. Ezt mi az eladótérben elhelyezzük, onnan a vásárlóink egy-egy példányt magukkal vihetnek, tájékozódhatnak belőle, és a következő vásárlásnál már a kiválasztott árut olcsóbban vehetik meg.

Bödör Béla

Nagyszerű dolog, ha a gyerekek nyáron munkát vállalnak. Jól jön a pénzkereset, de nagyobb haszna van annak, amit a munkavégzés során tanulhatnak. Mostanában a felnőtteknek sem igen jut munka, hát még a gyerekeknek! Így aztán nem is nagyon lehet válogatni. Ismerőseim gyerekei között van, aki pincérkedik, mások újságot árulnak, balatoni játékboltban segítőknek. A nagylányok komoly munkát kaptak: gépsor mellé ültek a fagyaltüzemben. Ők mindnyájan középiskolások, tudják, hogy mit vállaltak, s mi-

ért. Zolika azonban csak egy tízéves kisfiú.

A júliusi – már korán is rekkenő meleget produkáló – délelőttön az Erzsébet téren munka közben találkoztam vele. Dolgozott, s nem is akármit. Nyakába akasztva elől, hátul reklámtábla lógott, amelyiken a már ismert sárga alapon piros betűkkel a Sooter's hirdette a szuperminőséget, a helyet, ahol a pénz töb-

bet ér, s ha kettőt veszek, három kapok, nyerhetek, nem csak egyszer, kétszer is.

Zolikát sokan megbámulták, meg is fordultak utána, mert hát nem mindennapi nézni való volt rajta. Az élő hirdetőtábla, az úgynevezett szendvicsember külföldön elég gyakori látvány, Budapest belvárosában is többször találkozhatunk vele, de Kanizsán még nem bevett szokás a reklámnak ez a fajtája. Pláne, ha egy ilyen kisfiú az alanya. Megállítottam, s beszélgetni kezdtünk. Elmondta, hogy a munkát ő vállalta, s szívesen végzi, a napi két óra sétálást a táblákkal egyáltalán nem tartja megerőltetőnek. Szépen fogalmazott, a pénz értékét ismerte, és elmesélte azt is, hogy mennyire örült az első keresményének kapott ezeröttszáz forintnak. Nyári zsebpenzének szánja. Komolyan vette, hogy ez most a feladata, csak néhány felnőtt viselkedésére panaszkodott, akik csúnya meg-

jegyzésekkel illették. Mert ugye, ami rendkívüli, azt néhány ember nem tudja megemészteni, ami nem megszokott, vagy netán idegen, azt cikizni kell. Ha kisfiú, akkor meg pláne.

Zolika – mint egy kicsi, élő reklám elballagott, én meg morfondírozni kezdtem. Jó ez? Kinek kell ez? A Sooter's cégnek, amelyik számtalan szolgáltatásával berobbant életünkbe, amelyik úgy is hirdeti magát... „ha hajlandó nehéz, törekvő, önfegyelmzett munkával sikereket, karriert, anyagi biztonságot, tekintélyt elérni, akkor... Partnerként dolgozzunk együtt!...”? Zolikának biztosan jó, hiszen ő maga vállalta, hogy tízévesen „önfegyelmzett munkával” zsebpenzt szerez. Mi pedig dicsérjük meg a Zolikát, tartsuk tiszteltben a munkát, még akkor is, ha nem a megszokott, a hagyományos, ha szendvicsemberke végzi is.

B. E.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Gondozóház I. vezetői állásának betöltésére

FELTÉTELEK:

- Szakirányú felsőfokú végzettség
- Szakmai önéletrajz
- Vezetői elképzelések
- Érvényes erkölcsi bizonyítvány
- 5 éves egészségügyi vagy szociális területi gyakorlat

A pályázatokat az ESZI igazgatójához kell benyújtani 1995. augusztus 15-ig, bővebb felvilágosítást is ott lehet kérni. (Nagykanizsa, Szent Imre u. 3.)

Munkába állás időpontja: 1995. szeptember 1.

Közösségi szállás Kanizsán?

Július tizenötödike után nem fogad újabb kitoloncolásra váró külföldieket a kerepestarcsei tábor, s ez új helyzet elé állítja az országban mindazokat a határőr igazgatóságokat, melyek közösségi szállásokat működtetnek. Így vannak ezzel a végek őreinek kanizsai képviselői is, akik sajtótájékoztatót hívtak össze az elmúlt hét szerdáján, hogy az őket érintő hatásokról teljes képpel szolgáljanak. Ez év első félévében 155-en – e szám az igazgatóság által ellenőrzött szakaszon jogellenes cselekményt elkövetők mennyiségének több, mint tizenöt százaléka – érkeztek úgynevezett harmadik országokból. Őket eddig Kerepestarcásra szállították, mivel a Muraszemenyeni lévő közösségi szálláson csupán a szomszédos országok polgárai – akiket a pécsi határőr igazgatóságról, valamint a somogyi, zalai, baranyai rendőrkapitányságról is ide szállítanak – várhatták a döntést jövővendő sorsuk felől. A változás következményeként azonban valamennyi náció képviselői elhe-

lyezést nyernek majd hivatalos irataik, útiokmányaik megérkezéséig a jelenlegi helyszínén. Mivel már ebben az évben is huszonhét ország képviselői fordultak meg határainknál, ezért a legfőbb gondot a tolmácsihiány – a Dunántúlon két arab tolmács dolgozik, de kínai például egy sem – okozza, lévén az idegenrendészeti törvény értelmében az elfogott személyekkel anyanyelvükön vagy az általuk megértett más nyelven lehet csak kommunikálni. A ritka nyelvek tudóinak utaztatása ezért elég sokba kerül, ám a migráció összetételének változása révén mind gyakrabban van rájuk szükség. Gazdasági indokok igazolnak egy másik döntést is, melynek értelmében előreláthatólag a jövő év tavaszán elköltöztetik Szemenyéről a közösségi szállást, mégpedig az igazgatóság kanizsai, Erdész utcai székhelyére az utcára nyíló főbejárattal. A kiképző század egykori épületének e célból történő tíz-tizenötmillió forintba kerülő átalakítása valószínűleg már az ősszel kezdetét veszi, s átadása

után hatvan – emeletes ágyak esetén százhusz – külföldi utas szállásolását teszi majdán lehetővé a nyugat-európai normáknak megfelelően, ahol az eljárás alá vontakat jobban tudják őrizni, ellátni, s jogaikat biztosítani. E pozitívumok mellett azonban, mint azt Cziffra József alezredes is elismerte, akad egy súlyos negatívum is. A közösségi szálláson elhelyezett külföldiek – mivel nem bűnözők, hanem csupán anyagi okok késztették őket a határon jogsértésre –, ha legálább hetvenkét órát eltöltöttek, ott kimenőt kapnak, amely a közeli kertvárosi részen és Kanizsán egyaránt valószínűleg a bűncselekmények – ezen belül is a prostitúció, lopások, rablások – számának emelkedését, valamint a közbiztonság romlását vonja maga után. Hozzáfűzte azonban, hogy ennek megakadályozása és csökkenése érdekében a rendőrséggel kívánnak hatékony együttműködést kialakítani még a közösségi szállás kanizsai megnyitása előtt.

K. R.

ROMÁNOK OLASZBA

Harmincyolc jogellenes cselekményt elkövető külföldivel szemben intézkedtek július 17. és 23. között a Nagykanizsai Határőr Igazgatóság által ellenőrzött magyar-szlovén szakaszon. Valamennyien a szomszédos országba akartak eljutni a zöldhatáron át. (Az elkövetők zömét kitevő románok úticélja ezt követően Olaszország lett volna.) Hatukat a szomszédos

szervek fogták el és adták át magyar kollégáiknak. A magyar-horvát határ csendesnek bizonyult. Gyékényesen és Murakeresztúron összesen öt román próbált a vagonok padlásterében, ülései alatt és kapcsolószekrényében megbújva idegen földre jutni.

Határforgalmi ellenőrzés során a magyar-szlovén átkelőhelyeken 112 423 utast, 35 052 közúti

járművet léptettek át, míg a magyar-horvát pontokon 151 662 utast, 49 347 közúti járművet és 6458 vagont. Sármelléken az ideiglenes légi átkelőhelyen 75 utas és nyolc repülőgép fordult meg. Nemesnépnél, a hétvégén ideiglenesen megnyitott közúti átkelőt 337 utas és 114 jármű vette igénybe. Beutazási feltételek hiánya miatt hetvenhárom külföldit irányítottak vissza.

K. R.

Mi, hol, mennyiért?

A magyar államnak 1995-ben több mint huszonkilenc és fél millió forintjába került a muraszemenyei közösségi szállás fenntartása. Ebből hatmillióra rúg az az összeg – ez tartalmazza az élelmezés, elhelyezés, szállítás, orvos, gyógyszerek, mosatás, telefon, tolmács stb. díját – melyet az ideiglenes otlakóknak kellett volna megtéríteniük, ám ebből csupán egymillió-hatszázkilencvenöt-ezer forint folyt vissza az államkasszába. (Aki helyben nem képes kifizetni számláját, csekket kap, melyen az őt terhelő összeget hazánk valamely külképviseletén befizetheti. Amennyiben ezt elmulasztaná, adóssága törlesztéséig nem kap beutazási engedélyt országunkba.)

A muraszemenyei közösségi szállás lakóinak naponta háromszori étkezést biztosítanak. (Ennek nagysága megegyezik a legénységi normáéval.) Zsebpénzként karitatív szervezetektől heti ezer forintot kapnak. Ezen kívül számos egyéb dolog mellett joguk van az elszállásoláshoz, orvosi ellátáshoz, szabad vallásgyakorláshoz, sportoláshoz és kimenőhöz is. (Ez utóbbival a falu lakói nem kimondottan szimpatizálnak.)

Korábban készültek már tervek – ezt annak idején a polgármesteri hivatal hatósági osztálya jóváhagyta – egy új kanizsai közösségi szállásról, ám a hatvanmilliósi beruházás anyagi okokból nem valósulhatott meg. Ezért döntöttek az olcsóbb épületátalakítás mellett, mely után a szállás önálló utcára néző főbejárattal rendelkezik majd. Elkészült a polgármesteri hivatalban az a tervezet, mely szerint más városrészekkel együtt az olajlakótelep is, ha ennek a közgyűlés zöld utat ad, csatlakozik az eddig már meglévő lakó-pihenő övezetkehez.

Mivel az átalakításra kerülő épület a határőrség tulajdonát képezi, ezért tervük megvalósításához, azaz a muraszemenyei közösségi szállás Kanizsára költöztetéséhez nincs szükség Nagykanizsa Megyei Jogú Város közgyűlésének hozzájárulására.

K. R.

FÉLÉV HATÁRESETEI

A Nagykanizsai Határőr Igazgatóság által ellenőrzött 199,1 km hosszú szakaszon az előző év hasonló időszakához képest huszonöt százalékkal, 1016-ra csökkent a jogellenes cselekmények száma. Bár a hazánkból illegálisan kifelé tartók mennyisége is csökkent, ám ennek ellenére a végek őrei továbbra is inkább belülről (91,44%) védik határainkat. Tiltott határátlépést az elfogottak közül 239 személy követett el, így a határőrizet is eredményesebb (76,47%) mérleget zárt, mint tavaly (73,61%). Változatlanul a határra törvénytelen úton kerülők zöme, 67,72 százaléka román állampolgárságú. A jogsértő cselekmények kö-

zött – melyeknek kilencven százaléka a zöldhatáron és tíz százaléka a határátkelőhelyeken történt – egy esetben fedtek fel kábítószerrel, de közokirat-hamisításért harminchat, embercsempészséért hat, árucsempészséért egy, lopott autó behozatal miatt egy, és lőfegyver illegális behozatala miatt szintén egy személyt fogtak el. Javuló tendenciát figyelhető meg a határrendésérték terén is. Magyar horvát vizeken horgászok, halászok tévedtek magyar földre három alkalommal, míg a magyar szlovén szakaszon a szomszédok részéről egy légtérsértés fordult elő.

Dinamikusan növekedett az

értékelt időszakban a határforgalom, mely előreláthatólag ez év végére megdönti majd a tavalyi rekordot is. (12 millió személy, négy millió jármű.) Az átkelőhelyeken 6.578.200 utast ebből 4,4 millió horvát és szlovén – és 2.252.648 járművet léptettek át. Ez a személyforgalomban huszonhét, a járműforgalomban pedig huszonkilenc százalékos növekedést jelentett. Új tendenciaként jegyezték fel, hogy idén a határforgalom – az előző évektől eltérően – nem évszakokhoz kötött volt, hanem ettől függetlenül emelkedett. Köszönhető ez a beutazó turizmusnak, mely eddig nem látott méreteket öltött.

K. R.

Képeslapok Kanizsáról

Vége a munkaldőnek. Kiki hazafelé tart, hogy családjának vagy hobbijának élhessen. Így van ezzel Pordán László, a DKG művezetője is, akit Csergery úti otthonában kerestünk meg, hogy gyűjtőszendélyéről kérdezzük.

– Mi indította a régi kanizsai képeslapok gyűjtésére?

– Az egész megértéséhez tudni kell, hogy családomnak én vagyok az egyetlen Nagykanizsán született tagja. Édesanyám miskolci, édesapám Fejérmegyei és kezdetektől fogva az olajiparban dolgozott. Ennek köszönhető családomnak állandó vándorlása valamint az, hogy testvéreim is máshol látták meg a napvilágot. Amit őta itt élek – s ennek már bizony jópár éve – nagyon megszerettem ezt a várost.

– Hogyan kezdődött? Melyik volt az első darab?

– Édesapánk után küldtük Budapestre az elsőt, amely a Szabadság teret ábrázolta egy régi, francia gyártmányú autóbusszal. Ezzel a lappal indult a gyűjteményem. Később volt szerencsém megismerni Sabján polgármester úr nővérét, aki megajándékozott egy Barbarich féle monográfiával és számos képeslappal. Ennek is köszönhető, hogy szépen

lassan, de nőni kezdett az anyag. Majd az érdeklődésem hosszú időre másfelé kalandozott és nem foglalkoztam e témával. Felnőtt fejjel vettem újra elő, s szerettem bele a gyűjtésükbe. Igazából az tetszett meg, hogy nálam lévő lapokon még megvannak azok az épületek, az a milió, melyet az eltelt évtizedek szele elsodort. E képek megőrizték valamennyit, s nekik köszönhetően felidézhető a város hajdani varázslatos hangulata.

– Melyik a legrégebbi darab?

– A képeslap születése körüli időből származik a legöregebb, 1898-ból. Ez a postai dátum szerepel rajta, de természetesen maga a lap lehet ennél idősebb is.

– Miként jut hozzá egy-egy darabhoz? Hírét veszi, ha valakinél feltűnik egy, találkozik hasonló gyűjtőkkel vagy valami más módon?

– Rettenő nehéz dolog a gyűjtés. Nem vagyok tagja egyetlen ilyen jellegű egyesületnek sem, ám időnként valóban előfordul, hogy felbukkan valahol egy lap és ez a fülembe jut. Aki gyűjt ilyent az az igazság, a világ minden kincséért meg nem váltana tőle még akkor sem, ha három ugyanolyan darab díszleg az albumában. Magam is jártam így. Már mindent felajánlottam annak az úrnak, aki birtokolta a képeslapokat, de nem volt hajlandó kötélni, de nem volt hajlandó kötélni állni. A gyűjtés azért is nehéz,

mert van, akit ezek a lapok teljesen hidegen hagynak és ha mégis talál ilyent eldobja. Megint egy másik eset, amikor az illető azért nem hajlandó megválni a képeslaptól, mert érzelmi szálak fűzik a feladó személyéhez vagy más hozzá kapcsolódó emlékekhez. A gyűjtemény bővítésének módja volt az is, mikor hirdetéseket adtam fel a nagy országos lapokban. Az adta ehhez az ötletet, hogy a kanizsai üdvözlőlapok oroszlánrészét – mivel ez a szerepe – elküldték az ország vagy a világ számtalan pontjára. Erre jelentkezett egy Pécsre költözött kanizsai tanárnő is, aki két értékes lappal örvendeztetett meg. Meglepő dologgal is találkozok az ember egy ilyen hobbi kapcsán. Egy volt kollégám édesanyja például beköltözött a városba és az új lakásban talált öt ritka darabot, amit elküldött nekem ajándékba. Természetesen nemcsak szíveségből jutok képeslapokhoz, hanem ha mód nyílik rá vásárolok is.

– Az Ön gyűjteménye más szempontból is egyedülálló.

– Igen, ugyanis én közkinccsé teszem ezeket a régi, szép képeslapokat. Többször kiállítottam, ám annak akit érdekel szívesen megmutatom itthon is. A legutóbbi kiállításom, mikor a város írásos emlékének 750. évfordulója kapcsán állítottam ki a lapokat, egy úrtól kaptam egy cí-

met, aki segített majd a gyűjtemény bővítésében.

– Hány lap van jelenleg a birtokában?

– Körülbelül százötven darab.

– Csak a régi üdvözlőlapok érdeklí, vagy az újak is?

– Az újak is, lévén emberi számítás szerint belőlük is valamikor majd régi lesz. Ám ezenkívül nem dobom el a más városokról készített lapokat sem, mivel ezek más gyűjtők-nél jó cserelapot jelenthetnek.

– Mekkora egy ilyen régi képeslap értéke?

– Nem tudom megmondani, mert ezzel nem foglalkoztam. Arra viszont emlékszem, hogy amikor egy forgalomban lévő lap két forint volt, akkor én – az akkor még pici lányom legnagyobb csodálkozására – húsz forintért vettem egy régi képeslapot.

– Ismer valamilyen forrást, mely számon tartja mikor és hány fajta kanizsai képeslapot adtak ki?

– Nem tudok ilyenről.

– Szívesen látná ma is olyanok a várost, amilyenek ezek a lapok ábrázolják?

– Igen, mert nagyon szép fő utcája volt Kanizsának. Nem rontotta el egyetlen modern kockaépület sem, mint például a régi városháza helyén emelt Kanizsa Áruházé. (Aki ismeri a diákok mellett épületet, a díszek alapján elképzelheti milyen volt a régi városháza, amelyet sajnálatos, hogy leégése után lecsákyáztak. Nem igaz, hogy a tervek alapján ne lehetett volna újjáépíteni.) Ha egy idegen téved a városba bárki szívesebben mutatja meg a régi építészeti értékeket.

– Van-e kedvenc épülete?

– A Biztosító társaság épülete, ezenkívül a Zrínyi keresztződés.

– Gyűjt-e mást is, ami a város múltjához kötődik?

– Ebben korlátoz a lakás mérete is. De birtokomban van a vár sáncából néhány kő és pár törökkori ágyúgolyó is. Ezenkívül van egy eredeti, pergamenra rajzolt térképem is, amit húsz éve ötszáz forintért vettem, egy hozzám betérő úrtól.

– Van, aki örökölte e szenvedélyt és továbbviszi a gyűjteményt?

– A lányunk, aki időközben felnőtt nem árult el különösebb érdeklődést ez iránt. De talán majd az unokám, aki hamarosan megszületik...

Etika, mint magasabbrendű identitás

Az Identitás Szabadegyetem záróelőadását Lehota János, a Batthyány-gimnázium tanára tartotta. Az előadás címeként meghirdetett téma, Zrínyi etikája azonban – ahogy az előadó is hangsúlyozta – csupán egy gondolat volt a sok közül, ami mondandó felépítését szolgálta. Vajon milyen szerepe van az etikának a társadalomban, hogyan kapcsolódik Lehota tanár úr korábbi előadásaihoz, a Bánk Bánhoz és az Ember tragédiájához a Zrínyi-féle etika? Mit mond a mának, hogyan értelmezzük ma? Lehota János lapunk olvasóival is megosztotta ezzel kapcsolatos fel-fogását.

– Alapvetően a legfontosabb gondolati rendszerem kiindulópontja, hogy mi a gondolkodásunkban csak az egyik igazságot ismerjük. Ez a gondolkodásmód szembekerül olykor irodalmi művek értelmezésével, vagy magával az írói szándékkal, akik esetleg egy más gondolkodási rendszerből építették fel gondolataikat. Meggyőződésem, hogy Katona vagy Madách a párizsi színen polgári demokráciában, annak egyetlen lehetséges változatában, egy megosztható uralkodási rendszerben gondolkodtak. Ugyanakkor a befogadó, néző, olvasó egy abszolutisztikus, diktatórikus szemléletnek engedve, egysíkú gondolkodásmódot engedhetett csak meg magának.

– A körülmények, a történelmi változások hatására ezek az értékítéletek meg kell, hogy változzanak?

– Ma ez nagyon komoly előjelváltoztatásokat jelenthet. Én a saját értelmezésemben például Gertrudisnak nem adtam egyértelműen negatív szerepet, de Bánknak sem egyértelműen pozitívot, hiszen egy diktatórikus, kisajátító rendszer képviselője. Madáchnál Isten és Lucifer a jó–rossz ellentéte volt sokáig, ugyanakkor egyre többen – hivatkozhatnék Ruszt József rendezésére, de már Byron értelmezésére is – a rossznak a jó oldalait is megvilágították. Az ellentétek megjelenítése nagyon fontos, hiszen ezek mozgására épül a világ, ezek nem kizáró ellen-

tétek, mint ahogy régebben értelmezték.

– Hogyan illeszkedik be ebbe a rendszerbe Zrínyi Miklós?

– Ennek a gondolkodásnak egy előképe lehet Zrínyi. Ő még annak a kornak az embere, amikor egypólusú a világ, amiben egyetlen abszolutum létezik, és ami vele szemben áll, az egyértelműen rossz. Ilyen értelemben foglaltam én állást, hogy a történelmi korokban a változások következtében előjöhetnek olyan történelmi helyzetek, amikor szükségyszerű az egypólusú világ. Amikor viszont ez nem áll fenn, akkor a történelmi helyzeteket és az irodalmi hősokeket is igazítani kell.

– Lehet azt mondani, hogy az emberi társadalmat az etika viszi előre legalább úgy, mint a fajfenntartás az állatokat?

– Nagyon örülök ennek a kérdésnek. Azon kívül, hogy irodalomtanár vagyok, olvasó is vagyok, nem több. Én az irodalmi művészetet nyolcvan százalékban etikának, húsz százalékban filozófiának tartom. Az etika az, ami a magatartásainkat, cselekvéseinket, az emberi lényegét alapvetően meghatározza, amiből nekünk következtetéseket kell levonnunk.

– Manapság kétpólusú az etika?

– Nem, inkább azt mondanám, hogy a kétpólusúság mindig egy kicsit veszélyben van. Pedig ezt példaértéknek fenn kell tartani. Azért mondom ezt, mert az egypólusúságnak vannak olyan veszélyei, hogy abba valaki behelyettesíti magát. Az isten abszolutumként létezik, ezt én elfogadom filozófiailag, esetleg vallási értelemben is, de most nem erről van szó. Az emberi társadalomban ez úgy jelentkezik, hogy ezt mindig megtestesíti valaki. Vagy elfogadják, vagy elfogadtatja magát. Ami pedig ezzel ellentétes, az kizáródik: rossz.

– Az előadásában is említett szerzők vajon hogyan írnának a máról? Az ember tragédiájában volt szó a Falanszterről, de napjainkról nem...

– Nagyon nehéz kérdés, de talán van rá válasz. Amit Madách elkezdett, annak folytatását Mikszáthnál vélem felfedezni. Bölcsen, ironizálva, önmagán felülemelkedve tudta nézni a világot, a magyarságot. Móriczot, Németh Lászlót is egyenes folytatásnak gondolnám. Ami ezután következett? Én az a fajta magyarta-

nár vagyok, aki be merem vállalni, hogy eddig terjed az az ismeretem, amiért vállalni tudom a felelősséget. Talán Sánta Ferenc „Örödi Pecsét”-je még ebbe a gondolatmenetbe tartozik: ha egy adott szituációban egy adott erkölcsi rendnek megfelelően viselkedem és ezt jónak minősítem, az nem biztos, hogy egy másik szituációban is jónak minősíthető.

– Egy éthoszhoz való viszonyulás magasabb rendű, mint egy nemzethez való identitás?

– Tanítványaim a megmondható, hogy a magyarság kérdéséit tekintve elérékenyülten magyar vagyok. Amiről eddig beszéltem, azért ennél egy kicsivel több. Anélkül, hogy bármilyen érzést sértenék, ez az identitás egyetemesebb. Nem mondanám, hogy európai, mert nem örülök ennek a szónak, inkább örök érvényű, egyetemes emberi, magasabbrendű identitás, több egy – ugyancsak rendkívül nem elhanyagolható – nemzeti identitásnál.

L. I.

Hársfa ága kifaragva

László György sok éve nyugdíjas. Feleségével kétszobás kis családi házban él a Búzavirág utcában már évtizedek óta. Gyuri bácsi a Városgazdálkodási Vállalattól ment nyugdíjba, de előtte éveket dolgozott a bútorgyárban, és a költségvetési üzemben is. Négy gyereket nevelt fel, ketten közülük szakmát is tanultak, a lányok meg korán férjhezmentek. Tizenegy unokája és két dédunokája van az idős házaspárnak, akik még ma is munkával töltik hétköznapjaikat.

– Hogyan kezdődött a fakanálkészítés?

– Már kicsiny gyermekkoromtól kezdve nap mint nap figyeltem későbbi feleségem apját, aki fajaragással foglalatzkodott. Persze akkor még nem tudtam, hogy az apósom lesz, csak egy férfi volt, akit jó volt figyelni mert csoda dolgokat tudott művelni a fával. Abban az időben még nem volt merszem, s talán kedvem sem a fajaragáshoz, csak a nyugdíjas hétköznapok adták kezembe a kést.

– Mi mindent farag?

– Elsősorban fakanalakat

minden méretben, de más fából készíthető konyhai eszközök is, például nokedliszaggatót – s már mutatja is a fából készült lapátot, amely nem rozsdásodik, és pont kézre áll. Persze készítek apró melencét, teknőt is, ezekkel örömmel játszanak a gyerekek.

– Honnan a fa, amelyből a kanalak készülnek?

– A régi munkatársaim mindig jó szívvel gondolnak rám, s amikor ágakat vágnak, fákat pucolnak, mindig elhozzák a volt VGV-sek a felesleges ágakat.

– Melyik fából lesz a legjobb kanál?

– A hársfa ágából. A hársfát könnyű faragni, a belőle készített kanál habfehér, és könnyű, öröme válik minden háziasszonynak. Szép a körisből faragott is, hiszen a fa erezetét megőrzi a kanál is, jó ránézni. Tulajdonképpen minden fa alkalmas kanálkészítésre, kivéve a fenyőt.

– Kiknek készít kanalat?

– Mindenkinek aki csak megkér, havernak, barátnak. Legutóbb a kisebbségi önkormányzatnak faragtam jónéhányat, hogy adják ajándékba azoknak, akik jók hozzájuk, akik megérdemlik. Múltkor egy méteres kanalat faragtam, gondolom üste kellett. Nagyon nagy örömem telt benne, amíg elkészült, büszke is voltam rá, s úgy vettem észre annak is tetszett, aki kérte.

– Pénzért is készít kanalat?

– Á, nem. Nincs énnekem ahhoz bátorságom, hogy kiálljak a piacra. Ha valaki megkér, szívesen megcsinálom. Meg az az igazság ahhoz, hogy eladásra faragjak, jóval több fa is kellene.

– Több mint négy évtizednyi munka után nem fura a nyugdíjas élet?

– Bőven van tennivalóm. A ház körüli kiskert ad elfoglaltságot bőven, de szívesen dolgozunk ott a mamával. Mert kettőnknek nincs hűszezer a nyugdíja, s abból tartjuk fenn a házat. Muszáj megfogni minden garast, mert nem várhatunk a gyerekekre, hiszen nekik is van családjuk, eltartandó gyerekük. Az egyik menyem három hónapja munkanélküli, és ott is van két gyerek. A kisunokám fodrásztanuló szeretne lenni, de hát honnan gyűjtsék össze a mesternek fizetendő százezer forintot. Nem tudom mi lesz belőle.

– Nem fiatalok már, mégis úgy látom mindent megtesznek azért, hogy szépen rendben legyen ez a kis ház...

– Nézze, mi cigányok vagyunk, nekünk mindent meg kellett tenni azért régen is, ma is, hogy szó ne érje a ház eljött. Az én házam előtti nem lehetett egy eldobott papír. Egy lehullott ág sem, mert akkor már szájára vett volna az utca. Hozzánk soha nem jött ki a rendőrség, mert a gyerekek loptak, igaz óvtuk is őket attól, hogy galeribe keveredjenek. Mi mindig csendben, jó szomszédságban igyekeztünk élni, s mitagadás sikerült is ebben a majdnem harminc évben. Igaz akkor, amikor mi ehhez a telekhez jutottunk, még jobban tudták segíteni a szegény embert, de akkor is sokan voltak, akik lenéztek a cigányt. Ezt a telket úgy kaptuk meg, hogy Mózes Pál elhozott a maga kociján, és megmutatta, ez lesz a miénk, csak előbb a két szomszédot jelölik ki, s csak utána kezdhethük el az építkezést, mert, ha megtudják hogy cigányok vagyunk, senki sem akar majd mellénk költözni. Azt mondom én magának, gazember van a cigányok, és a magyarok között egyformán...

– Hogyan sikerült felépíteni a házat?

– A munkahelyem is segített, meg mindenki aki csak tudott. Meg dolgoztunk a mama is meg én is, spóroltunk, és ez lett belőle. A spórolás nem idegen egyikünkől sem, régen arra takarékoskodtunk, hogy becsületesen felneveljük a gyerekeket, ma arra, hogy ne szoruljunk senkire. Régen cigarettáztunk mind a ketten, ma már leszoktunk, mert drága. Régebben lottóztunk, de egy lottó árán egy kiló kenyeret adnak, s a kenyér fontosabb. Ráérünk, nyugdíjasok vagyunk, lejárunk a városba, ott vásárolunk, mert ott olcsóbb minden, mint a mi boltunkban. Ilyenkor nyáron, meg tavasszal füveket gyűjtünk, megszártjuk a napon, összekeverjük, s abból főzünk gyógyteát a télen. Így azután nem kell elmenni a drága patikába. Névről ugyan nem ismerjük a füveket, de kint a mezőn tudjuk melyik mérgező, melyik nem, miből lesz olyan tea, ami ha megfázunk segít. Így nyáron kevesebb a fűtés, mi a maradék pénzt félrerakjuk télire, hogy legyen miből kifizetni a számlát, ha majd többet kell.

– Ennyi lemondás mellett telik-e valami luxusra?

– Hallottuk, hogy a kisebbségi önkormányzat olasz utat szervez. Jó lenne elmenni, még az útköltségre telne is, de

a költségek gondot okoz. De majd meglátjuk. Tavaly Kanadában voltunk, a bátyám hívott meg bennünket egy hónapra. Ő ott kint egy vasutas cégnél dolgozik, és csodálatos vidéken lakik, gyönyörű házikóban. Egészen más világ az, mint a miénk. Az a tisztaság, az a rengeteg szépség, mindmind elmondhatatlan. Jó lenne úgy élni, mint ők. Mi sem szeretnénk többet, mint némi megbecsülést a sok évtizedes munka után.

D.É.

Négyszemközt:

MÁDÉ KÁROLY

A DKG EAST Részvénytársaság a DKG Jogutódja, a város egyik jelentős és meghatározó ipari bázisa, ezerkétszáz dolgozó-jából kilencszáznyolcvan nagykanizsai. Kétfélecsős privatizáció során alakult ki a jelenlegi tulajdonosi struktúrája, mely szerint 68 százalékban az orosz GASPROM, 14 százalékban az állam, 13 százalékban a maradék öt százalékban Fonyód és Nagykanizsa város osztozik a tulajdoni részekben. Elsősorban olaj- és gázipari berendezéseket gyártanak: kútfejeket, gömbcsapokat, tolózárszakokat, nyomástartó edényeket. A részvénytársaság vezérigazgatója Mádé Károly, aki szombathelyi születésű, majd a Budapesti Műszaki Egyetem elvégzése után került Nagykanizsára fiatal mérnökként, s azóta itt él és dolgozik.

– Hogyan lesz valakiből vezérigazgató?

– A DKG Rt. és a DKG EAST egyesítésekor, 1994. október elején választottak vezérigazgatónak, előtte fokozatosan lépegettem előre, haladtam a ranglétrán.

– Nem könnyű Önt elérni, feszített a munkatempója?

– Igyekezem beosztani pontosan az időmet, sőt ma már a pontosságra kényes is vagyok, ami korábban nem volt jellemző. Nem illik a tárgyalófeleket megvárakoztatni, s nem szeretem, ha ezt velem megieszik.

– Gyakran látni autóban.

– Igen. Sokat autózom, egy évben negyvenezer kilométer körüli utat teszek meg a válsalati Mercedes 200-assal. A

magyarországi megrendelők-höz és a közeli országok cégeihez személygépkocsival járuk.

– Türelmes vezető?

– Betartom a KRESZ előírásait, a tempót is igyekezem, nem kockáztatok.

– Az üzleti életben viszont igen?

– Ott van, amikor kockáztatni is kell!

– Családjáról mondana valamit?

– Feleséggel – már általános iskolában is együtt jártunk Szombathelyen – és két nagy fiammal élek, akik közül az egyik fogorvos, a fiatalabb biztosítási üzletkötő, aki még mindig tanul. Jelenleg egy számítástechnikai felsőfokú rendszerszervező iskolába jár. Igyekeztünk a családi programokat együtt szervezni, összehangolni, ezért nem viszek haza hivatali munkát, anyagot. Nincs annál rosszabb, mint úgy elővenni egy anyagot a táskából, mint ahogy az ember azt hazavitte.

– Mennyire kényes az étkezésére?

– Nincsenek különleges igényeim, nem válogatok a munkahelyem és otthon sem, ugyanakkor szeretem a különlegességeket is. Szívesen fogyasztok a csigától a langusztáig sokmindent. Az italok közül, amikor dolgozom, az üdítő és az alkoholmentes sör dominál, vendégségben pedig inkább bort iszom.

Saját maga is termel?

– Van egy kis kertem, szőlőm – így saját borom is, de ez a világ legdrágább bora...

– Sportol?

– Nálunk az egész család sportol, a kosárlabda a szerelmünk. Versenyszerűen a Szombathelyi Haladás NB I-es csapatban játszottam, majd egyetemi tanulmányaim alatt a Csepel Autó egyesítésében. Van egy dédelgetett álmunk, hogy újra minőségi férfi kosárlabda legyen Nagykanizsán. Ebben természetesen én már nem mint játékos, hanem, mint segítő tevékenykedem, a csapat az idén már indult az NB II-ben.

– A DKG EAST támogatója, szponzora volt az Olajbányász NB I-es labdarúgócsapatának.

– Komoly fegyvertény volt az, hogy negyvennégy év után feljutott a labdarúgócsapat az első osztályba. Úgy éreztük, hogy akik tudják segíteni a város sportját, azoknak kötelességük is, s ezt az EAST meg is tette. A tanulságokat azért

leszűrjük, ma már jobban fel-tételhez kötnénk a támogatást.

– A családnak mennyi ideje jut a szórakozásra?

– Amikor külföldön vagyunk is, beiktatunk a programba egy-egy tárlat megtekintését, vagy színházi, operai előadást. Én odahaza, ha pihenni akarok, akkor szívesen nézek tévét, olvasok vagy fejtek keresztrejtvényt.

– Gyűjt valamit?

– Nem. Édesapám nagy bélyeggyűjtő volt, de én nem örököltem ezt a fajta szenvedélyt.

– Szokott vásárolni, boltba járni, mennyire ismeri az árat?

– A közelmúltban jöttem rá egy vásárlásnál, hogy én még leragadtam a kilenc hatvanas cukorárnál, ezért mostanában már a piacra is elmegyek zöldséget venni. A ruhaneműek vásárlásában, a divat figyelemmel kísérésében a feleségemre támaszkodom, ő gyakran rám is szól, ha nem a legszerencsésebb a nyakken-dő az ingemhez.

– Szeretik, tartanak állato-kat?

– Van egy nyolc éves macskánk, a Cirmi, aki már családtagnak számít, volt egy skót juhász kutyánk, aki vagy megszökött, vagy elvitték. Egyben bizakodom azért, hogy jó gazdára lelt.

– Hol töltik idén a szabadságukat?

– Amikor szabadságra megyek, akkor szeretek egyszerre hosszú időre menni, hogy valóban kipihenjük magunkat, ez általában három hét. Az idén Spanyolországba utazunk feleséggel, nagyobbik fiammal és barátnőjével augusztusban.

– Sikeres embernek tartja magát?

– Alapjában véve szerencsém volt eddig az életben, hiszen azt csinálhatom, amit szeretek, s bízom benne, hogy gyermekeim is megtalálják a helyüket és számításait ebben a világban.

Deregi László

Nyaryl a család

Hogyan, hol nyaryl ma egy család? Van-e lehetősége egyáltalán elutazni üdül-ni – akár csak egy hétre? Lehetővé teszik-e mindezt anyagi körülményei?

Néhány évvel ezelőtt ezek a kérdések még ritkábban merültek fel. Különösen ag-

A KANIZSA Dél-Zalai Hetilap támogatói:

Minden héten
AKCIÓ
a GRÁCIA
ÜZLETHÁZBAN.
Sok árucikket
az olcsó árainknál
is olcsóbban kínálunk.

Nagykanizsa,
Eötvös tér
28.

DÉL-ZALAI HETILAP

KANIZSA

MEGJELENIK: IMMÉN PÉNTEKEN

Egy hetilap, amit szem előtt kell tartani!

Kanizsa Trend

Az életrevaló
bútorok gyártója!

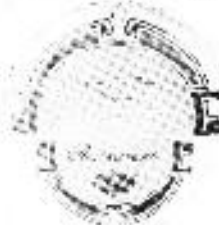
Érdeklődésüket a 93/310-505-ös
telefonon, illetve személyesen a
Nagykanizsa, Ady u. 45. szám
alatti Bútorszalonunknál várjuk.

KÖZÉPDUNÁNTÚLI GÁZSZOLGÁLTATÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
8800 Nagykanizsa, Király u. 2. Tel.: 313-140, 313-040

Hibabejelentés: 311-442

Gázzolgáltatás; gázólmékek elhárítása; gázkészülékek javítása;
gázelosztó vezetékek tervezése, építése, üzembe helyezése;
belső gázszervelek.

– Akar Ön kulturált
körülmények között étkezni,
fagyizni?

Térjen be hozzánk!

Légkondicionált, 40 férőhelyes
reprezentatív vadásztermünkben
külön rendezvények tartására is
rendelkezésre állunk.

KREMNER RESTAURANT

Nagykanizsa, Deák tér 11. Telefon: 93/313-057

MAGYAR GAZDASÁGI CÉGMUTATÓ TÁRSASÁG

1033 Budapest, Kaszásdűlő u. 2. II. em.

Postacím: 1519 Budapest, Pf.: 248

Telefon: 250-0020, 250-0311

Telefax: 185-1268

ÉGRÓDEX

ÉGMUTATÓ a holnap

INFORMÁCIÓ még ma...

LEGYEN A PARTNERÜNK!

VÁLLALJUK:

- társaságok, vállalkozók, magánszemélyek könyvvizetését, adóbevallásának elkészítését,
- adótanácsadást, könyvvizsgálatot, vagyonértékelést, belső ellenőrzést,
- vállalkozásszervezést, szoftverfejlesztést – szaktanácsadást – oktatást, piacutatót, pénzügyi-üzleti tanácsadást.

PANNONCONSULT KFT.

Nagykanizsa, Széchenyi tér 3.

Tel./fax: (93) 310-461 Westel: (60) 399-196

NAGYKANIZSA
MEGYEI
JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA

*Nálunk biztosan nyer,
ha rendel!*

MUNKARUHÁZATI TERMÉKEK
TELJES VÁLASZTEKA TERMELŐI ÁRON!

Szociális Foglalkoztató

8800 Nagykanizsa

Tel.: 93/311-457 vagy 312-277 Fax: 93/310-279

gasztó e téren a helyzet, ha nagycsaládról van szó. A vöröskői Bacsa-házaspár hét állami gondozott gyermeket nevel. Arról, hogyan oldják ők meg a nyaralást, Bacsa Istvánné beszél:

– Zalaapátiban táboroztunk a nővéremnél, közel a Zalához, a Kis- és „Nagy”-Balatonhoz, nagyon szép környezetben. A férjemmel és a hét gyermekemmel töltöttünk el ott két hetet. Nagy gyalogtúrákat tettünk, s ha az időjárás megengedte, fűrödtünk a Zalában. Közben Keszthelyre is szerveztünk egy szép kirándulást. Most pedig készülünk az újabb nyaralásra. A Tornyiszentmiklósi Általános Iskola, ahová öt gyermekem jár, a Vadása-tóhoz szervezett táborozást, oda megyünk nyolc napra. Faházakban lesz a szállásunk, az étkezést pedig önellátóan oldjuk meg, főzni fogunk. Nagy öröm számomra, hogy a lovászi iskolában tanuló két kicsi is velünk lehet. Az üdülés létrejöttében sok köszönhető a GYIVI-nek és a tornyiszentmiklósi plébános úrnak, az ő anyagi támogatásukkal sikerül elmennünk a Vadása-tóhoz. Ezt tulajdonképpen jónak mondható bizonyítványukért – nem volt bukás – meg is érdemlik a gyermekek.

– Hogyan telik a nyár további része?

– Itthon vagyunk, kicsit átalakítjuk, bővítjük a lakást, sok a kerti munka is, de azért nap mint nap lejárunk a Murára fűrödni, csónakázni. Ez sem kevés pénz, hiszen kettőt kell fordulni a kocsival, s ez bizony sokba kerül.

Sajnos ma már nagyon sok család nem engedheti meg magának, hogy a nyarat vagy annak egy részét nyaralással töltsék, sőt azt sem, hogy legalább a gyermek menjen el valahová néhány napra. Talán majd jövőre?

Horváth Ilona

Szabó Szilárd a csúcsra tör

Úszni, kerékpározni és futni, mindezt folyamatosan, egymás után úgy, hogy csak annyi ideje van a versenyzőnek, hogy a vízből kikászálódva cipőt és pólót húzzon magára, s máris biciklire pattanva rója a kilométereket. Amikor már úgy érzi, hogy elszibbadt minden végtagja, s levegőt

sem kap, a depóban hagyja a kétkerekűt, és fusson, amíg a lába bírja, de legalább a célig. A triatlon tulajdonképpen három sportág ötvözte, melynek üzől el sem tudnak ettől csodálatosabbat képzelni, mivel a versenyeknek a hangulata, a környezet, a közeg olyan, hogy ha valaki egyszer kipróbálta, nehezen szabadul tőle. A triatlonisták száma fokozatosan nő Nagykanizsán is, a TRICO Triatlon Klub – országos elismerést vívott ki magának – már két országos ranglistaversenynek volt házigazdája. A Csögör János által vezetett kis csapat egyik legismertebb versenyzője Szabó Szilárd, aki az elmúlt hetekben eredményeivel hívta fel magára a figyelmet. A rövidtávú országos bajnokságon csupán másodperceken múlt, hogy ne verekedje be magát az EB-re utazó junior válogatottba, a fonyódi középtávú OB-n viszont fantasztikus sikert ért el, és Gyékényesen is remekelt.

– Szilárd még a katonai szolgálatodat töltöd, ennek ellenére szállítod a sikereket.

– Hamarosan leszerelvek, s akkor már a triatlonnak szentelhetek minden időt, de most sem panaszkodhatom, hiszen valóban eljutok a versenyekre. – Kezdjük a rövidtávú országos bajnoksággal.

– Nagyon sajnálom azt a versenyt, éreztem, hogy jó formában vagyok. Ez egy válogató verseny volt, s csak a végén derült ki, hogy csupán tizenhét másodpercen múlt, hogy nem lettem csapattag. Mégpedig az Európa-bajnokságra utazó junior válogatott csapat tagja.

– Mégsem törtél le olyan nagyon, hiszen Fonyódon harmadik lettél.

– Végre, sikerült! Országos bajnokságon a dobogóra állhattam! Nekem is az a célom, mint minden sportolónak, hogy a legjobbak közé tartozzam, triatlonos pályafutásom eddigi négy éve alatt állandóan ez lebegett a szemem előtt. Eddig azonban még nem szereztem érmet OB-n.

– Jelenleg junior korú vagy, jövőre azonban átkerülsz a felnőttek közé. Nem lesz ez túl nagy próbatétel?

– De, nagyon nagy lesz, ezért is készültem már tavaly december óta erre a fonyódi versenyre, a rangsoromban az első helyre tettem. Úszni ket-

tőezeröttszáz métert kellett, kerékpározni nyolcvan, míg futni húsz kilométert.

– Nem izgultál?

– De, nagyon. Aztán, ahogy vízbe csobbantunk, elszállt minden feszültség, s a huszonhárom fokos Balaton vizében hamar szétszakadt a mezőny. Én egy tizenöt fős boly élén úsztam, s ötödikként értem a parthoz. A közönség lelkes biztatása mellett pattantam kerékpárra, s együtt tekertem a későbbi győztesrel: Áldott Gáborral, a Honvéd versenyzőjével. Erős volt nekem a tempó, s ez a futás első kilométereiben érezte később a hatását. A végén már mint „hegymászók” birkóztunk a fonyódi emelkedőkkel, fáradtan, de boldogan értem célba, s a junior „A” kategóriában a harmadik lettem. Fantasztikus érzés volt, hogy megcsináltam, amit december óta terveztem. Ezért érdemes volt küzdeni.

– A klub többi tagja is kitett azon a versenyen magáért?

– Alaposan. Kálovics Tamás a junior „B” kategóriában a negyedik lett, Ács László negyven helyet lépett előre a futásban, ami számára rendkívül biztató a nagyatádi Ironman – hosszútávú OB – előtt. A duatlon-specialista Kiskó Gábor, aki ezúttal is gyengén úszott, 105. helyen jött ki a Balatonból, végül a huszonhetedik helyre tornázta fel magát.

– Az országos bajnokságon elért sikered után sem pihentél sokáig, s legutóbb a gyékényesi versenyen – igaz, hogy nem OB-n – első lettél kategóriádban.

– A fonyódi szereplésem újabb lökést adott, megerősített engem abban, hogy érdemes kintlódni, edzeni, hajtani. Beszéltünk már arról, hogy jövőre felnőtt leszek, most már elhiszem, hogy alkalmas lehetek a felnőttek világában is a legjobbak közé kerülni, s ezért mindenre hajlandó vagyok. Kicséréltem a kerékpárom vázát is, a technikai kérdések is meghatározók ebben a sportágban, egy jó bicikli nélkül már nem lehet feljutni a csúcsra. Jól ment Gyékényesen.

– Ezek szerint nem adod fel?

– Nem, egy pillanatra sem.

Deregi László

KÁLOVICS JÓZSEF

gazdajegyző

fogadóórái páratlan heteken

Székhely:

Nagykanizsa – Kiskanizsa
Polgármesteri Hivatal
Kirendeltsége
Szent-Flórián tér 30.
Tel.: 319-206

Hétfő: 8–9-ig

Bajcsa Polgármesteri Hivatal Kirendeltség
Tel.: 369-347

9.15–12-ig

Kiskanizsa Polgármesteri Hivatal Kirendeltség
Tel.: 319-206

13.30–16-ig

Bagola, Kisfakos, Nagyfakos, Sánc

Kedd: 8–9.45-ig

Belezna Polgármesteri Hivatal
Tel.: 377-101

10–11.40-ig

Surd Polgármesteri Hivatal
Tel.: 377-001

11.55–13.35-ig

Nemespátró Polgármesteri Hivatal

13.50–16-ig

Palin, Korpavár Polgármesteri Hivatal Kirendeltség

Szerda: 8–9-ig

Nagybakónak Polgármester Hivatal
Tel.: 60-399-288

9.15–10.20-ig

Kisréce Polgármesteri Hivatal
Tel.: 371-338

10.35–12-ig

Nagyréce Polgármesteri Hivatal

12.15–13.15-ig

Zalasárszeg Polgármester Hivatal
Tel.: 60-399-136

13.30–15-ig

Kiskanizsa Polgármester Hivatal Kirendeltsége
Tel.: 319-206

Csütörtök: 8–10-ig

Liszó Polgármesteri Hivatal
Tel.: 377-202

10.15–15-ig

Nagykanizsa-Kiskanizsa

Péntek:

értekezlet, adminisztrációs ügyek intézése, gazdakör

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

**1995. JÚLIUS 31-
AUGUSZTUS 4.
hétfőtől péntekig**

Fogható 5.55-től 9.00-ig a 873 kHz kh-on, valamint a 71,03 és 71,81 MHz URH-n. 5.55-9.00 „Hajnaltól reggelig” – zenés hírmagazin. Benne 6.00 – Kossuth krónika. 6.15 – Dél-dunántúli krónika, regionális lapszemle. 6.30 – A BBC reggeli magyar műsora. 7.00 – Kossuth krónika. 7.15 – Dél-dunántúli krónika, regionális lapszemle. 7.30 – Közlekedési információk. 8.00 – A nagyvilág és a régió hírei, országos lapszemle. 8.10 – Hétköznapi történetek. Szerkesztők: Németh Károly, Molnár László, Dán Tibor, Nagy Gábor, Kovács Imre. **12-től 19.30-ig csak a 873 kHz-es kh adón.** 12.00-13.30 – Szerb nyelvű nemzetiségi műsor. 13.30-15.00 – Horvát nyelvű nemzetiségi műsor – 15.00-16.00 – Dél-du-

nántúli Magazin – a Pécsi Rádió közszolgálati műsora. 16.00-18.00 – A Pannónia Rádió szolgáltató és kereskedelmi műsora. 18.00-19.30 – Regionális német anyanyelvű műsor. 19.30-20.00 – „In der Muttersprache” – az MR német anyanyelvű műsora Pécsről. 20.00-20.30 – „Na maternjem jeziku” – az MR horvát anyanyelvű műsora Pécsről. 20.30-21.00 – „Na maternjem jeziku” – az MR szerb anyanyelvű műsora Pécsről.

**1995. AUGUSZTUS 5.
SZOMBAT**

Fogható 9-től 11-ig a 873 kHz kh-on, valamint a 71,03 és 71,81 MHz URH-n. 9.00-11.00 „Jó pihenést!” – szórakoztató magazinműsor. Szerkesztő: Somogyvári Gabriella. **12-től 19.30-ig csak a 873 kHz-es kh adón.** 12.00-13.30 – Szerb nyelvű nemzetiségi műsor. 13.30-15.00 – Horvát nyelvű nemzetiségi műsor. 15.00-16.00 – Dél-dunántúli hírmagazin – a Pécsi Rádió közszolgálati műsora. 16.00-18.00 – A Pannónia Rádió szolgáltató és kereskedelmi műsora. 18.00-19.30 – Regionális német anyanyelvű műsor. 19.30-20.00 – „In der Muttersprache” – az MR német anyanyelvű műsora Pécsről. 20.00-

20.30 – „Na maternjem jeziku” – az MR horvát anyanyelvű műsora Pécsről. 20.30-21.00 – „Na maternjem jeziku” – az MR szerb nemzetiségi anyanyelvű műsora Pécsről.

**1995. AUGUSZTUS 6.
VASÁRNAP**

8.30-10.00 Vasárnapi telefonok. Szerkesztő: Gungl László. 12.00-13.30 – Szerb nyelvű nemzetiségi műsor. 13.30-15.00 – Horvát nyelvű nemzetiségi műsor. 15.00-16.00 – Dél-dunántúli magazin – a Pécsi Rádió közszolgálati műsora. Benne: zenés kívánságok. 16.00-18.00 – A Pannónia Rádió szolgáltató és kereskedelmi műsora. 18.00-19.00 – Regionális német nyelvű nemzetiségi műsor „Gruss und Kuss” ismétlése. 19.00-19.30 – magyar nyelvű zenés sportmagazin. Szerkesztő: Felső Pál. 19.30-20.00 – „In der Muttersprache” – az MR német anyanyelvű műsora Pécsről. 20.00-20.30 – „Na maternjem jeziku” – az MR horvát nyelvű nemzetiségi anyanyelvű műsora Pécsről. 20.30-21.00 – „Na maternjem jeziku” – az MR szerb nyelvű nemzetiségi anyanyelvű műsora Pécsről.

Pénztár nyitva: 15-18 óráig
Pénztár tel.: (93) 311-468
Telefon: (93) 311-454

Heti programajánló

- **Július 31-én 21 órakor: BAZÁR UDVARI ZENEI ESTEK '95** – MIKÓ ISTVÁN zenés estje
- **Augusztus 2-án 20 órakor: A MAGYAR CONTINENTAL SINGERS** koncertje a HSMK előtti téren
- **Augusztus 3-án 19 órakor: CSÜTÖRTÖKI RANDEVÚ** – a HSMK előtti téren DISCO
- **Augusztus 18-ig** (hétfőtől péntekig): **VAKÁCIÓZZ VELÜNK!** – programjainkra továbbra is várjuk az érdeklődő gyermekeket.

Magyarázat

Beküldési határidő: augusztus 4.

Lapunk 28. számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: De nem olyankor,

ha az embernek nincs horgászengedélye.

A sorsoláson Horváthné Fiszter Judit, Inkovics Péter, Lefter Ágnes, Mihálka Rita és

Piskor József olvasóink nyertek ajándékutalványt vagy nyerteséves Kanizsa újság előfizetést, melyet szerkesztőségünkben vehetnek át.

KÉT RAB BESZÉLGET, MAGÁT MI JUTTATTA BORTONÁÉ 7-A KONKURRENCIA-???	LAKÁST BERENDEZ KÖZÉPISK TRÉFÁSÁN	SAKKFIGURA AZ ALJÁRA TEKINT	HÁZABA INVITÁLJA ENKLÁVE RÉSZE!	„GROS /NAGYBAN/ AZONOSAK	KEREK IDŐPONT ANG VILÁGOS SÖR	NŐI NÉV BÓR ÉS KÉN	KELTEZŐ STRAND RÉSE	GYERE RÉGISEN	SPÓROLÓ
NEM FOGYASZT SZESZT									G
				OROSZ-ORSZÁGI FOLYÓ				HATÁROZATLAN NÉVELŐ ESTEFELE!	
			JAPAN TV-MÁRKÁ		ILYEN ÁLLAT A RÁK VERSENYT MEGHIRDE	NYÍLTAN AZ ASZTALRÓL LE SODOR		FEL ALAKI SZÖVEGÍRÓ /ANNA/	
CSILLAG KÉP			RAKOSGATÁ	KIVALÓAK SARJAD A NOVÉNY /NEPIESEN/		A VÉGÉN MEŐZ! ELEKTROMOSSÁG		ÉSZAKI FÉRFINEV AZONOS LETÜK	
	MAGINA HAZASPART O SZÉAD	AZ EGYIK PROFÉTA OLÁSZ PÉNZNEM	AZ UTCÁRA DRESSZ		BUENOS OZONLYUK RÉSZE!		ELEGY TAKARMÁNYTÁROLÓ	RANI ROMVÁROS HAAG	
	SÁL VÉGEI! ABNORMÁLIS LESZ!				BÉCSI CSAPAT SPANYOL LAP			OROSZ ŪR ALLOMÁS ZENEI HANGOK	
					TRÉNING RUHA RÓMAI 1000				
VÍZILABDÁBAN GYAKORI!						DARABOK RA ZÚZ			

Nagykanizsa Megyei
Jogú Város
Önkormányzata
támogatásával
jelenik meg
a **Keserű ifjúság című
könyv szerzőjének,
Rózsás Jánosnak
újabb regénye,
a DUSZJA NŐVÉR**

Rózsás János: Duszja nővér (Egy ápolónő életmentő embersége a Gulagon). A magyar Szoltsenyicin, Rózsás János Keserű ifjúság című kötete elsőként adta hírül az országnak, hogy hogyan élt és halt százezer magyar a Gulagon. Mostani kötete, a Duszja nővér szépirodalmi élményt is nyújtó dokumentum-próza. Ha valaha a Gulag rabjainak történetét meg akarja írni valaki, akkor csak a hamis vádakot olvashatja, a valóságos történet nem rakható össze a hivatalosan fennmaradt iratokból, csak az emlékezők írásából. A szerző – rendkívüli emlékező képessége révén – hitelesen, a napi frissesség élményével írja le az egykori eseményeket. A Duszja nővér külön értéke, hogy az emberi megértésről szól, arról, hogy a legsanyarúbb és legembertelembb viszonyok között is megterem a segítség. Rózsás János, a Gulag egykori foglya két éve díszpolgára Nagykanizsának. A díszpolgári cím átadásának évfordulójára, 1995. október 23-ra – szép emlékként – régen megírt, de nyomtatásban még meg nem jelent önéletrajzi regényt – a Duszja nővér – az olvasók kezébe kívánjuk adni. (Kedves karácsonyi ajándék is lehet belőle.)

A Duszja nővér-t UTÁNVÉTELE e levelezőlap kitöltésével és postára adásával rendelheti meg.

Megrendelő:
Neve:

Címe:

Megrendelem a Duszja nővér c. könyv példányát.
Az utánvétellel érkező könyv átételét és kifizetését vállalom.

aláírás

Amennyiben ELŐRE FIZET, akkor egyszerűen a Posta rózsaszínű utalványán fizetheti be a példányszám x 490 Ft-ot. Ezen a befizető neveként az a név és cím szerepeljen, ahova a kötetet, ill. köteteket küldelnünk kell. Ekkor a kötet Önhöz juttatása a mi költségünkön történik.

A cím, ahova az összeget utalni kell: Czupi Gyula 8801 Nagykanizsa, Rózsá u. 14/A. Pf.: 484

Kúria a város közepén

Ezen írás keretében egy olyan épülettel ismerkedhetünk meg, mely mellett a szó szoros értelmében eljárunk nap mint nap anélkül, hogy észrevennénk, habár a város kellős közepén helyezkedik el. Ezt a szép épületet egy nem kevésbé impozáns másik épület takarja el előlünk az Erzsébet téren. A köztudatban úgy él az utcafront felőli épület, mint a nyomda háza. Ez a kis kúria pedig a nyomda udvarában található.

Mindkét épület mára elég szánalmas képet nyújt annak ellenére, hogy felújítások történtek rajtuk. Maga a kúria kora eklektikus lakóépület. Leromlott állaga ellenére homlokzata meglehetősen impozáns képet nyújt. Három részre osztott egységből áll. Mindhárom építészeti rész három ablakot tartalmaz. Még ma is jó állapotban vannak az ornamentikák.

Érdekesekek azok az elemek,

mint például terasz, illetve a középső hármás ablaktengelyes boltíves záródásai, melyek nem mentesek a klasszicista, romantikus hatásoktól. A bal, illetve jobboldali rész armírozott sarkokkal lágyítja az épület szögleteit. Az itt található ablakok ma is épségben lévő, úgynevezett kiskiülésű kompozit oszlop keretetéssel bírnak, záradékuk egyenes.

Sokkal szomorúbb kép fogadja a betérőt az épületben. Szinte mindenütt nyomon követ minket a mennyezet alátámasztása. Mindenütt szemét, piszok. Az épület közepén egykor átrium jellegű, úgynevezett télikert állt tele növényekkel, s ide vezettek a hangulatos folyosók. A szemmel látható aljzatleszakadás miatt 1992-ben életveszélyes állapot következett be. Az aljzatleszakadás a törött vízcsövek által kimosott alap hiánya miatt jött létre. Figyelemre méltó a pince, méretei miatt is, ám sajnos

az előtérnél beljebb a szemét miatt itt sem jutottunk. Elkecsesítő képet nyújt az épület hátsó része. Az egykori kertnek nyoma sincs.

Eredeti tulajdonos Schertz Albert kereskedő. A telek házból, udvarból és kertből állt 2250 négyszögöl területen. (A telekjegyzőkönyvből nem tudni meg, hogy a telek mikor került S. Albert tulajdonába, illetve, hogy volt-e rajta ingatlan.)

Az épület feltételezhetően az 1860-as években épült. Státikai elemek vizsgálatából feltételezhetően később, mint az utcafronton elhelyezkedő épület, melyben ma a nyomda üzemel.

1873. április 26. A telek a badeni Krausz család birtokába kerül 42.000 forint értékben. 1882. szeptember 30. Lang Henriknéé lesz az épület. 1892. A tulajdonjog megszülik a Sceimann család közt. 1919. december. 1.100.000 koronáért Strém Mór és felesége, Slézinger Katalin tulajdonába kerül. 1927-ben a Mezősek birtokolják. 1931. január 31-től a Weisz család részesedik belőle. Egyes értesülések szerint 1945-ben katonai segélyhelyként működött. 1952-ben lakóépületként került az IKI jogelődje kezelésébe. Az államosítási listán nem szerepel, tulajdonba vételére az „Elhagyott javak” kategóriájában került sor. Ma tulajdonjogot a Polgármesteri Hivatal gyakorol, védnökséget pedig a Műemléki Felügyelőség.

Babati Csaba

Illusztráció: Babati Csaba

Igen örülök annak, hogy ebben a kánikulai időjárásban is volt, aki megtekintette a Hevesi Sándor Művelődési Központban a gyűjteményemből rendezett kiállítást. Körülbelül öt éve kezdődött ez az egész. Akkorra én már az utazásaimról összegyűjtöttem jó pár darab szappant, nem tudva, hogy mi is lesz majd velem. Elterjedt a rokonságban, az ismerőseim között, hogy mi a bogaram, és ettől kezdve ajándécsomagban, baráti szívességgént mindenki szappant hozott. Később a magas árak miatt én már egyáltalán nem is vásároltam, de a gyűjteményem egyre csak szaporodott.

Jelenleg kétszázharminc darabból áll, s hirtelen meg nem

A SZAPPANGYŰJTŐ VALLOMÁSA

tudnám mondani, hogy hány márkát, fajtát tartalmaz. A világ minden részéből van szappanom: Ausztráliából, Afrikából, Amerikából, Svájcban, német és francia nyelvterületről egyaránt. A Lilien Milch, a Coconut, a Banner, a Lavender, a Chloé márka éppen olyan értékes számomra, mint kedvencem, a Fenjan. Van a gyűjteményben gyógyszappan, fürdőszappan, babaápoló és apró hotelszappan, lilától a fekete színig, a szív alakútól az illatozó rózsáig minden,

hétköznapi csomagolásban és luxuskivitelben egyaránt. Értékét tekintve az egész gyűjtemény bizonyára már szép összegre rúghat.

Más gyűjtővel még nem találkoztam, habár hallottam róla, hogy az országban akad társam, akinek ugyanez a hobbi. Ezúton is szeretném megköszönni azoknak, akik a kiállításra bevitték ajándékszappanaikat, hogy ezekkel is bővítssem a gyűjteményemet.

Elmondta: Vass Rózsa
Lejegyezte: Büki Erzsébet

EÖTVÖS-CIRKUSZ

A megyében Nagykanizsán tartja utolsó fellépését az Eötvös-cirkusz. A több mint harminc országban, az öt kontinensen sikert sikerre halmozó társulat nemcsak a saját, de a magyar cirkuszművészet hírnevét is öregbítette. Az Eötvös-szülők cirkuszát a második világháború után államosították, nem volt könnyű újrakezdeni – mondta Eötvös Tibor, az igazgató. Ki ne ismerné ma már a világhírű Eötvös-mondást: „Van másik!” A papa művészi ereje és a család elhivatottsága behizonyította, hogy nemcsak zeneszerszámból lehet mindig újabbat elővarázsolni, de meg tud újulni a cirkusz is. Három évvel ezelőtt a család újra életre hívta az Eötvös-cirkuszt. A múlt eredményeiből, a híres Eötvös-bohócpapa tehetségéből táplálkozva, a magukkal szembeni magas követelményeknek megfelelően egy közönségcentrikus cirkuszt hoztak létre, amelynek ars poeticája: A közönséggel együtt szórakozni. Céljuk, hogy a magyar cirkuszművészetért is sokat tevé, a közönségnek igazi, minőségi produkciókat adjanak. Hogy ez nemcsak terv, de gyakorlat is, mi sem bizonyítja jobban a sok taps és nevetés mellett, mint hogy a Monte Carlóban megrendezett cirkuszfesztivál nyerteseiként felléptek a világ legdrágább, leglátványosabb cirkusz-show-jában is. A műsorszámok összeválogatásánál

nagy figyelmet fordítanak arra, hogy rangos művészeket hívjának meg fellépőnek. Eötvös Gábor mellett fellépnek a csatlátag művészek is, köztük Eötvös Chily illuzionista és hulahop-számmal. A külföldi vendégművészek között német medveidomár éppúgy látható, mint bolgár légtornászok. A fiatal akrobatagenerációt a Richter-testvérek képviselik. Az állatok között „fellép” egy beszélő ló, láthatók tengeri kigyók, piranhák és egy élő cápa is állandó tagja a társulatnak. A cirkuszba látogatók a világviszonylatban is egyedül majomidomítást láthatnak, ha az ezerhatszáz főt befogadó cirkuszátor és az Eötvös-cirkusz vendégei lesznek. Az ötvenöt fős társulat mintegy hetven járművel érkezik Kanizsára. Mint az

igazgató elmondta, a két rendszer által is elismert, Jászai-díjas és a Magyar Köztársaság Csillagrendjével kitüntetett Eötvös Gábor – a Papa – mindenképpen fel akart lépni Zalában, hiszen Balatonmagyaródon született.

Az Eötvös-cirkusz minden helyen, ahol fellép, karitatív tevékenységet is végez. Nagykanizsán a polgármesteri hivatalnak ajánlottak fel száz jegyet az előadásra, hogy az illetékesek olyanokhoz is eljuttassák a cirkuszlátogatás lehetőségét, akik szociális helyzetük miatt nem jutnának el a csillogó-izgalmas világba. A cirkuszművészetet kedvelők augusztus 1-4. között találkozhatnak az Eötvösökkel a szokásos helyen, a cirkusz-téren.

L. I.

AKÁCOS ÚT...

Vélhetően a legnagyobb sikerű rendezvény volt – bár Mikó István és Kovács Kati műsora még ezután következik – a Bazár Udvari Zenei Esték második előadása, amikor magyar nótákat hallgathatott meg a közönség.

A programot Csányi János nyitotta meg, aki az operettgála egyik szereplője is volt, majd az est alaphangulatát Takács Béla adta meg, igaz, hogy néha nem találta meg a ritmüst ifj. Oláh Kálmán cigányzenekarával.

A legszínvonalasabb produkciót a „Ki mit tud?”-on feltűnt Hatvani Kiss Gyöngyitől láthattuk, ő már kontaktust tudott teremteni a közönséggel, s mű-

sorát – többszöri ráadás után – cigánydallal fejezte be.

Ezután ismét Csányi János következett, elénekelt a címadó nótát, sőt operettet is csempészett számai közé. A nótáestet Szentendrei Klára zárta. Kvalitásán nem lehet vitatkozni, számtalanszor bizonyított már, s bizonyított most is: szép hangjával, életrevalóságával, a közönség iránti szeretetével és alázatával. De: hogyan engedheti meg magának egy ilyen kitűnő képességű és tehetségű művész azt, hogy rossz hangnemből kezdje el a nótát, hogy a primás figyelemzetesse arra, melyik szám jön, s nem utolsó sorban, hogy önmagát – és kazettáját – rek-

lámozza. Természetesen ez is belefért az estbe, mert a magyar nőta az mégiscsak magyar nőta, s oly ritkán van ilyen előadás városunkban. És még az is belefért, hogy Szentendrei Klára szalondalokat adjon elő – új kazettájáról – többek között cimbalomkísérettel (...).

A művészek végül operett-szlágerekkel (!) – Szép város Kolozsvár, Hajmási Péter – búcsúztak a nagyon lelkes, ünneplő nézőseregtől.

A magyarnóta-est osztatlan sikert aratott Nagykanizsán, pedig eddig nem szerepelt egy évben sem a programban. Nos, a Bazár Udvari Zenei Estéken volt már operett, volt nőta. Jöhet Mikó István, Július 31-én.

Horváth Ilona

KANIZSA MŰSOR

JÚLIUS 29. SZOMBAT

Apollo mozi: 16, 18 és 20 óra:
A préda
Stúdió mozi: 16.30 és 19.00 óra: Ha a férfi igazán szeret

JÚLIUS 30. VASÁRNAP

Apollo mozi: 16, 18 és 20 óra:
A préda
Stúdió mozi: 16.30 és 19.00 óra: Ha a férfi igazán szeret

JÚLIUS 31. HÉTFŐ

21 óra: Bazár Udvari Zenei Esték '95: Mikó István zenés estje
Apollo mozi: 16, 18 és 20 óra:
A préda
Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: Könnyen vedd a halált!
20.15 óra: Black Jack city 2.
UHF 55-ös csatormán és a C2-es kábelen KANIZSA TV: 19.00 óra: – Híradó; – Értékeink; – Halló – telefonos játék; – LMS rockfesztivál.

AUGUSZTUS 1. KEDD

Apollo mozi: 16, 18 és 20 óra:
A préda
Stúdió mozi: 16.20 és 18.15 óra: Könnyen vedd a halált!
20.15 óra: Black Jack city 2.

AUGUSZTUS 2. SZERDA

20 óra: Magyar Continental Singers koncertje a HSMK előtti téren
Apollo mozi: 16, 18 és 20 óra:
A préda
Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: Könnyen vedd a halált!
20.15 óra: Black Jack City 2.

UHF 55-ös csatormán és a C2-es kábelen KANIZSA TV: 19.00 óra: – Homokóra; – Hívjon, nyerjen! telefonos játék; – Mókagyár; – Reformtáplálkozás; – Jelkép.

AUGUSZTUS 3. CSÜTÖRTÖK

19.00 óra: Csütörtöki Randevő a HSMK előtti téren – DISCO
Apollo mozi: 16, 18 és 20 óra:
Vírus
Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: Halálos mánia
UHF 55-ös csatormán és a C2-es kábelen KANIZSA TV: 19.00 óra: – Híradó; – Hétvégi sportajánló; – Telefonos játék; – Jövő hét.

AUGUSZTUS 4. PÉNTEK

Apollo mozi: 16, 18 és 20 óra:
Vírus
Stúdió mozi: 16.30 és 18.15 óra: Halálos mánia

POMPEI FORRÓSÁGA

Teljesen átlagos nyári reggel köszöntött az időszámításunk szerinti 79. esztendőben augusztus 24-én Pompei lakóira. A kereskedők e napon is kinyitották üzleteiket, Stephanus mosodájában és Modestus pékségében serényen folyt a munka, a posztó-ványolók, halszószygályók, lakadatlannal tették dolgukat, akár csak a szobrászok, gemmavésnökök, illatszerárúsok, vargák, borbélyok és ki tudja ki még. Ekkor még nem sejtették, hogy tíz és tizenegy óra között majd maga a pokol lángol fel és a Vezúv évezredekre eltemeti majd városukat és Herculaneumot. Ekkor érkezett Misenumba, a római hadiflotta támaszpontjára a hajóhid parancsnoka, a jeles tudós Caius Plinius Secundus. A természettudóssal tartott unokaöccse, akit az emlékezet ifjabb Pliniusként tart számon, valamint a fiatal ember édesanyja. Különös felhőt pillantottak meg az öböl keleti részén, mely a kráter fölé emelkedett lombos fa formájában. A férfiú rendkívül izgalmasnak találta a jelenséget, és közelebbről kívánta tanulmányozni. Amellett másik szándéka az volt, hogy segítséget vigyen a bajbajutottaknak négy evezősoros hajóin Stabiae-ba. A kitérés másnap érte el csúcsát. A városra hamueső és lapiliszipor zúdult – ekkor Pompeji már vastag hamuréteg fedte –, ezen kívül a szél mérges gázokat is sodort a menekülőkhöz. Ezekből lelte halálát a súlyosan asztmás idősebb Plinius. Hamarosan a szél megfor-

dult, így a gázok már Nápolyt és Misenumot fenyegették. Az ifjabb Plinius levelei szerint, melyeket a történetíró Tacitusnak küldött, e napon – azaz augusztus 25-én – nem virradt fel a hajnal. Előző éjszaka a földrengés fenekestül felforgatott mindent. A pirkadat helyett iszonyú sötétség szakadt Stabiae-ra, a vulkánról leereszkedő, koromfekete felhőnek köszönhetően. Ekkor menekült el az ifjú Plinius édesanyjával. A lávaömlés csak 26-án kezdődött, és lakatlan vidékek felé vette útját. Így sikerült Herculaneum polgárainak egérutat nyerniük, még mielőtt betemette volna városunkat a 13–15 méter vastag iszap, mely idővel kemény kőzetté szilárdult. Pompei közel húszezer lakosából ötezer vált a tűzhányó áldozatává. Többségük feltételezések szerint a szegények rétegeiből került ki, a leletek alapján a tehetősebbek még az először jelentkező földrengések idején elmenekültek. Az ásások a helyszínen 1748-ban kezdődtek néhány szórányos lelet nyomán, s csak száz évvel később jött rá Fiorelli, korának neves archeológusa, hogy miként készítheti el az elhunyt áldozatok élethű szobrát. A várost belepő hamura ugyanis a katasztrófa után forró záporosó hullott, mely lágy péppé alakult és tökéletesen körbefolyta a holttesteket, behatolva a ruhák redőibe és az arcok ráncába is. Hamarosan ez a massa megszilárdult és pontos mását őrizte meg az időközben elporladnak.

Fiorelli gipszszel töltötte ki az ily módon keletkezett üregeket és megkapta ezzel a haláltusájukat vívók szobrai, melyeknek arcvonásai hűen ábrakodnak az átélte iszonyatról. Erről tanúskodik a gladiátor-kaszárnya börtönében rekedt két fogoly, a Diomedész villában megtalált polgár és házanépe, egy egymást átölelő szerelmespár, a fórum melletti utcában lelt kislány édesanyjával és egy terhes nővel vagy Vesonius Primus el nem oldott kutyája, mely minden erőfeszítése ellenére belefulladt a forró hamuba. A Vezúv kitérése teljesen eltemette a campaniai kisvárost, mely így roppant nagy árat fizetett azért, hogy a régészet tudománya oly pontos képet kapott a Római Birodalom hétköznapijairól, melyet nem szerezhetett meg az antik szerzők munkáiból vagy a Rómában látható maradványokból. Sajnos ma már nem abban az állapotban tekinthetik meg a romvárosba látogatók Pompei utcáit, házait, mint ahogy azt a kutatók feltárták. A második világháborúban ugyanis hadszíntérré változott a megkapóan szép város. Maurie – ő ötven évig irányította a helyszínen az ásásokat – minden erőfeszítése ellenére a szövetségesek 1943. augusztus 24-én, pont az első századi kitérés évfordulóján százhatvanöt bombát dobtak Pompeire, óriási kárt okozva ezzel mind a tudománynak, mind az egész, kulturális örökséget védő emberiségnek.

Királyi szakácsverseny

A szakértők szerint gasztronómiai kultúránk a 14–15. században élte fénykorát. Ez a korszak 1490-ig tarott – úgy látszik, Mátyás halála után a szakácművészet is háttérbe szorult.

Az idén is megrendezésre kerülő királyi szakácsversenynek ennek a kornak a történelmi konyhatechnológiai kultúrájára alapozva szervezik. A verseny színhelye hol lehetne másutt, mint Nagyszakácsiban. A mestereknek nevezni kell, két kuktával, vagy konyhai segítő legénnyel vehetnek részt a versenyben – amennyiben nevezését a rendezők elfogadják. A versenyzőknek a megadott öt kategória közül legalább kettőben kell produkálni valamit, a kiírást szigorúan be kell tartani. Amennyiben ettől eltérnek, a versenyből kizárják a renitenseket, s csak bemutató jelleggel értékelik munkájukat. Az öt nevezési kategória: 1. Hideg ételek; 2. Főzött készítmények (lábasedény, bogrács stb.); 3. Zárttéri kemencés, harang alatt készült; 4. Spizek, nyárson-roston sült; 5. Étek végi fogások (édességek).

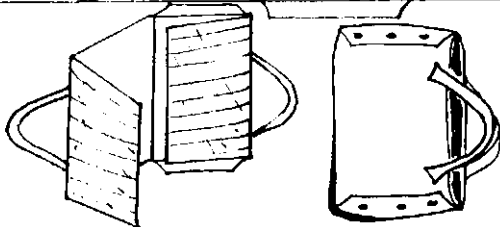
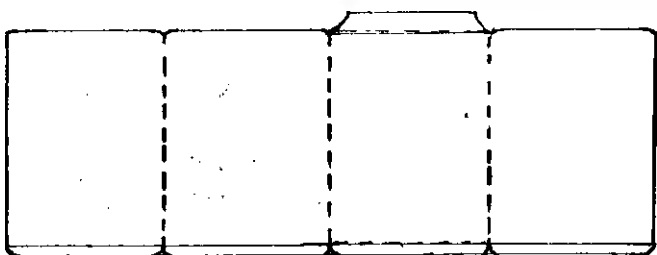
Nyersanyagként a versenyzők kizárólag az 1490-ig ismert és Magyarországon használatos erdei, mezei, folyami tavi, növényi és állati termékeket használhatják fel. A kiírás azt is tartalmazza, hogy az elkészített étkek ízlésvilágának és a történelmi kultúrának harmonikus egységet kell képeznie úgy, hogy a jelenkor emberének is élményt jelentsen.

A tálalás is korhű jelleggel kell megoldani, dekorációról, mindennemű nyersanyagról a versenyzőknek kell gondoskodniuk. A tálaló, főző, sütő edényeket, készítségzámokat is a mesterek maguk biztosítják. A királyi asztalon minden szakácsnak 120x80 centiméteres terület áll rendelkezésére. A nagyszakácsi rendezőbizottság hűtési lehetőséget, egy darab fa munkaasztalt, tűzrakó helyet, tüzelőanyagot és egy, a helyszínen kisorsolásra kerülő lombsátrat biztosít. A versenyzőknek korhű szakácsöltözékben kell végezni a munkálataikat, a nyitó felvonulásra, bemutatásra cégért, zászlót is vihetnek.

Táska és napozó

Praktikus dolog így a nyári nagy strandolások idején egy

olyan „szerkezet”, amelyet kiterítve napozóként, összehajtogat-

va strandszatyorként használhatunk. Duplaszélű anyagból vegyünk két méter textíliát. Húsz centimétert vágjunk le, az így kapott szálnyolcvan centi hosszú anyagot először a két végén, majd négy egyenlő részre osztva varrjuk össze. Vékony szivacsot csúsztassunk mind a négy rekeszbe, majd oldalt is varrjuk össze az így kapott „harmonikát”. A külső felére, az első és a második részek törésvonalához varrjuk mindkét oldalon a táska füleit, amit a levágott húsz centis anyag egy részéből készítünk. Hogy a napozó táskaként is funkcionáljon, a maradék anyagból „füleket” varrunk a második harmonikarészre, azt patenettel kapcsolhatjuk hozzá a táska hátoldalához. Így a beleszűrt strand-holmik nem esnek ki a napozóból lett táskából.

Nyalni csak úgy lehet...

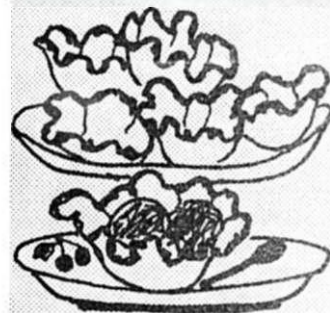
Mármint a dal szerint – ha élvezük az ízeket. A fagyalt-szezonban azonban bármennyire is vágyunk néha a jeges édességre, előfordul, hogy csalódásban van részünk. Vagy folyik vagy túl jeges, esetleg íztelen vagy kellemetlen ízű. Felvetődhet a kérdés, vajon miért nem tud a cukrászok nagy része jó fagyaltot készíteni? Felgyomániai vannak, alapanyagokban sincs hiány. Már a 19. század első harmadában árusítottak fagyit Magyarországon. Különböző eljárásokkal, hűtési technológiával, eltérő alapanyagokból készült a nyalnivaló – egy ideig nem is volt ildomos nyalogatni, ordenárenak tartották. Ma kapható dobozban, előre-gyártott tömegcikként, de az igazi fagyit frissen készülni. Három alapvető fagyaltkészítési technika uralkodik. A különböző porokból vízzel kevert változatot a szakma nem igen be-

csüli, tömegcikként kezeli. Olcsó alapanyagú, kevés gond van vele, ám egyéni eljárással és adalékanyagokkal nem változtatható meg. A főzött fagyalt már igazi cukrászteljesítmény. Általában régi vagy újabb változatú, de titkos recept alapján készül. Vajjal, tejszínnel, megfelelő zsírtartalmú tejjel és cukorral készül, amihez idehaza általában tojást és stabilizátort használnak. A nagyobb fagyikultúrával rendelkező országokban a tojást mikrobiológiai hátrányai miatt általában egy jellegzetes pasztával, a Jilk-kel váltják ki. Az alapkeverékhez aromákat, főzött diót, pörkölt mogyorót, mákot kevernek, rosszabb esetben gyümölcsöket is. Ez azért nem előnyös, mert a vajjal alaptól a gyümölcs teljesen elveszíti frissességét. A gyümölcsfagyihoz inkább azt ajánlják a hozzáértők, hogy azt vízből, cukorból, stabilizá-

lóból, Jilk-pasztából és friss gyümölcsből vagy velőből készítsék. Így gyorsan olvadó, valamennyire krémes jeges finomság lesz a fagy. Újfajta olasz alapanyagok segítségével hideg eljárással is készíthetők korszerű összetételű, ízletes fagyaltok. Ezek jobb állagúak a honi főzött változatoknál, de a hideg eljárás mellett főzött formában is elkészíthetők. Jól elkülöníthetők a tejes és vizes alapú fagyik, és eredendően úgy vannak összeállítva, hogy tej vagy víz hozzáadásával kellemesen krémes, sima, haraphatóak legyenek és az ízeknek megmaradjon a karakterük.

Hogy mégis miért nem tud minden cukrász jó fagyit készíteni? Egyrészt, általában nem cukrászokra bízzák a vállalkozók a fagyaltkészítést, másrészt a nevesebb cukrászok számára a költemény a süti, a fagyit csak a próza.

Fagyalt-kehely – sütve

Aki emlékszik még azokra az időkre, amikor a cukrászdában nemesak tölcsérbe, de tölcsérsanyagú tálkába, sőt kagyló alakú tölcsérbe is mérték a fagyit, most maga is készíthet hasonló fagyaltkelet tésztából.

Hozzávalók (8–10 kelet-helyhez): vaj vagy margarin, tojásfehérje, finomliszt, porcukor – minden összetevőből 100 g. Fontos, hogy minden adalékanyag azonos súlyú legyen.

Elkészítés: A vajat felolvasztjuk, majd hűtjük. A liszthez adjuk a porcukrot, a felveretlen tojásfehérjét, és ezt simára keverjük. Végül apránként hozzáadagoljuk a langyosra hűlt vajat. Sütőpapírra egy 12–15 centiméter átmérőjű csészealj segítségével köröket rajzolunk. A tepsi megkenjük vajjal, a papírt fonákjával felfelé belesimítjuk, majd ezt is alaposan megvajazzuk. Minden körbe két püpos kanál masszát teszünk, vékonyra elsimítjuk. Előmelegített sütőben csak addig sütjük, amíg a korongok széle aranybarnára pirul, de a belseje világossárga marad. Gyorsmozdulattal – sütőlapát segítségével – leemeljük a korongokat, majd ráhelyezük egyenként egy kompótos tálkára. Pohár segítségével a még puha tésztát a tálkába nyomkodjuk úgy, hogy a széleket nem simítjuk a tálka oldalához. Így szép fodros kelyheket kapunk. Sietve kell dolgozni, mert a tészta 20–30 másodperc múlva megkeményedik. Dekoratív tálalási mód a finom fagyihoz.

VODKA

Vajon a névrokonságon kívül mi köze van a peresztrojka atyjának a Gorbacsev vodkához? Bizonyára nem utasít vissza a valaha-nagy Mihail sem egy pohárkát, azt viszont világ-szerte tudják, hogy utódja, Borisz cár – Jelcin – felettlőbb kedveli... más káros nedűkkel egyetemben. Nem voltak ezzel másként több száz éve visszamenőleg sem koronás fők, sem egyszerű pórok. Eredete vitatott, vagy Lengyelországból vagy Oroszországból származik a vizecskének, az élet vizének nevezett itóka. A fennmaradt írásos emlékek szerint először a 12. században állították elő gyógyhatás reményében. Hogy mennyire volt sikeres mint gyógyszer, nem tudni, de a 15–16. században már nagy népszerűségnek örvendett mindkét országban. Valószínűleg az akkori élvezők is magukévá tették a mondást: kismértékben gyógyszer, nagymértékben orvosság. A 17. században Nagy Péter cár modernizálta a vodkagyártást, rá utal a gyűjtőnév: petrovszkaja. Az igazi vodka burgonyából készült, de később mindenfajta gabonából is előállították. A lényegyet tekintve szinte mindegy, miből készül a párlat, ugyanis a vodka más italtól eltérően nem az ízesítéstől, hanem az ízek kivonásától válik jellegzetessé. A Starka vodka kivételével az italt nem érellek, azonnal palackozzák. A gyártási technológián kívül a vodka minőségét a hozzáadott víz minősége határozza meg.

Nyári italreceptek

Egg-nogg

Az erősítő, frissítő, laktató ital elnevezése a skótok tojásos lábosára utal. Koktéلكeverő pohárba teszünk pár jégkockát, ráütünk egy egész tojást, majd hozzáötünk 5 cl narancslét, 2 cl cukorszirupot, 1 cl kakaót és 15 cl tejet. Az egészet alaposan összerázzuk, aztán teaszűrőn át hosszú poharakba töltjük.

Paradicsomos kobbler

Amerikai a kobblerék őse, mely az első világháború után hódította meg Európát. Kehelyalakú kobbleres pohárban vagy pezsgőspohárban tálaljuk erősen díszítve. Mixerpohárba töltjük a 4 cl paradicsomlét, 3 cl almalét, 2 cl citromos cukorszirupot, majd az egészet hosszúnyelű kanállal elkeverjük. A tálalópoharakban egy-egy jégkockát teszünk és erre öntjük a keveréket hűtött, magozott cseresznyebefőttel vagy almabefőttel kínáljuk.

Fagyiszóda

A szintén amerikai eredetű ital elkészítése roppant egyszerű. Pohárba teszünk két-három kanál gyümölcs-fagyaltot, az egészet feltöltjük szódavízzel, végül az

italt tejszínhabbal díszítjük. Szívószállal fogyasszuk, öblös pohárból.

Citromos szörbet

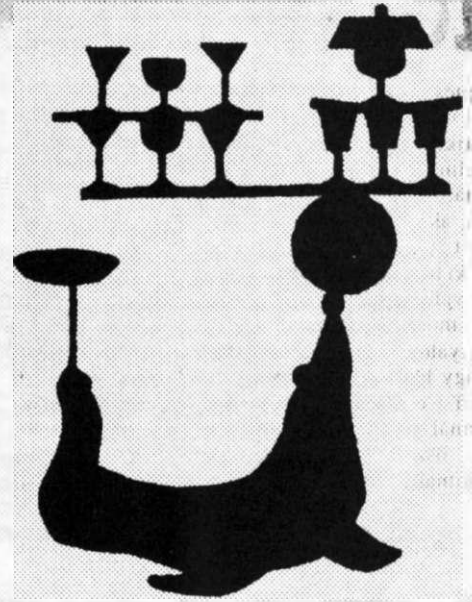
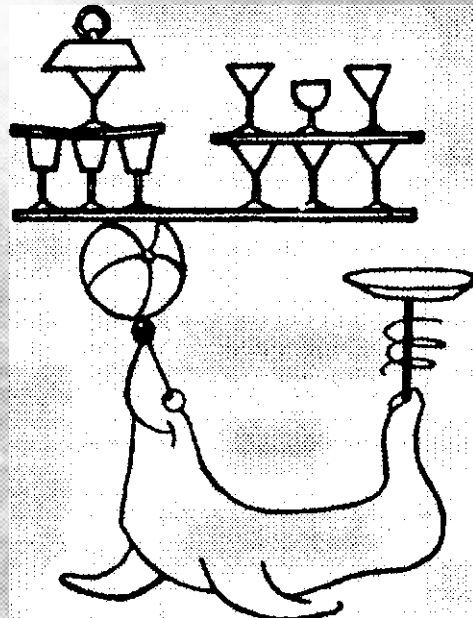
Török eredetű frissítő, melyek általában kétharmadrész gyümölcsből és gyümölcsfagyaltból állnak. Pezsgős vagy egyenes szörbetes pohárban tálaljuk szívószállal és kanállal. A poharat töltjük fel kétharmadig nem túl keményre fagyott citrom fagyalttal, tegyük rá pár szem ananász- és cseresznyebefőttet és egy szelet narancsot. Öntsünk hozzá 2,5 cl citromszörpöt, egy kávéskanál narancsszörpöt és annyi szőlőlevet, hogy a pohár megteljen.

Arany fizza

A fizzaek szülőhazája is Amerika, ahol többnyire turmixgépekben keverik jéghe-deg szódával. Az arany fizza-hez szükséges egy citrom leve, 3 kanál málnaszörp, 1 kanál cukor, 1 tojás sárgája, 25 g folyékony tejszín. Háromperces keverés után egyharmadig töltjük a tálalópoharakat, majd feltöltjük valamennyit hideg szódával.

Madarak a kertben

Orsiék az ősszel új házba költöztek. Mint a mesében, a gyönyörű, zsalugáteres ház a domb tetején állt, kertjében ezernyi kék virággal, gyümölcsfákkal. A telek mögött kis erecske csordogált és gyönyörű tájra nyílt kilátás. Orsi egyedüli gyerek volt, testvére nem született. Szülei, nagyszülei azonban igyekeztek feledtetni vele az egyedülletet, igazán boldog családként éltek. Orsi édesanyja azonban allergiás volt mindennemű állatszőrre, sem kutyusa nem lehetett, de még egy kis aranyhörcsögöt sem vihettek be a házba. Amióta kedvencük, Lóri papagáj kissé megöregedve elhagyta ezt az árnyékvilágot, nem volt kedvük új madarat beszerezni. Lóri pótolhatatlan volt. A kislány szíve nagyon fájt, vágyott volna egy kicsiny állatra, magához szorította volna buksi fejét, megszorította volna vele titkait. Néha szomorúan ücsörgött szobája ablaka előtt. Észrevette, hogy a kert fáin mennyi kismadár énekel, mennyire élvezik az őszi napsütést. Sok fajtát meg tudott különböztetni, már dalukról megismerte mindegyiket. Aztán eljött a tél, és egyre kevesebben lettek. A fázósabbak délebbre költöztek, hogy el ne pusztuljanak a nagy fagyok idején. A kicsi cinkéssel azonban Orsi nagyon összebarátkozott. Már kora hajnalban kopogtatták az ablakereteket, követelve a reggeli napraforgóadagot. Más hálás tekintetű madarak is állandó látogatói lettek Orsi ablakának. Aztán lassan elolvadt a hó, kibújtak az első virágok, kirügyeztek a fák, megelégnél a természet. A teletők is visszajöttek, a fiatalok új családot alapítottak. A régi ismerősök bemutatják a kislánynak fiókáikat. A nyár derekára már az ifjabb madárnemzedék is vígan röpködött a kert fái, meg-megpihent Orsi ablakában. Nem lehetett sokáig lustálkodni reggel sem, hiszen már pítymallatkor megszólalt a még ébredő madárhang, majd egyre erősebbé vált a reggeli koncert. A nyár nagy munkát jelentett a madaraknak, meg kellett erősödniük, fel kellett nevelni a kicsinyeket, a fákat féregteleníteni kellett. De azért jutott idő boldozásra, víg dalolásra is és Orsi úgy érezte, neki nem egy állata, de egy egész kertnyi saját madara van, és mind csak neki énekel.

Olyan-e a fóka mint az árnyéka?

- Mikor állt három hétből egy esztendő?
- I. sz. 777-ben.
- Hol sütik a fánkot csak az egyik oldalon?
- Ott, ahol az utca másik oldalán nincsenek házak.
- Hogy lehet a disznóhúst jelelés, füstölés és minden egyéb tartósító eljárás nélkül hosszú ideig frissen tartani?
- Ha életben hagyjuk a disznót.
- Miért sápadtabb a Hold a Napnál?
- Mert sokat éjszakázik.

- Ki foglalkozik mutató dolgokkal?
- Az óras.
- Mi az, ami feldobva leesik, ledobva felugrik?
- A labda.
- Miben hasonlít egymáshoz a katonai őrség és az ötézes?
- Előbb-utóbb mind a kettőt felváltják.
- Milyen útjelzőtábla illik egy nyitott könyvre?
- Behajtani tilos.

K.R.

A VICC POÉNJA A SZÁMOZOTT SOROKBAN OLVAS- HATÓ		TÖRTÉNE- TET FEL- IDÉZ HÁZÓRZÓ	120 ÓRA 2/3 TÖK VÍZI ÁLLAT		EGYIPTOM FŐVÁRO SÁBA VALÓ
	1				K
EURÓPAI ORSZÁG	2				
FÉMTÖRE- DÉK!		NÉMET FÉRFINÉV NÖVENYTÁ- MASZTEK			
			APÓ BETŰI		
			TILTÁS		
SAKK- KIFEJE- ZÉS VICCHŐS				PIPA RÉSZE! CSÉPLÉSI TERÜLET	
AZ EGYIK BANKJEGY					FÉLIG ÚJ MAUGLI FARKASA
KALÁCS TÖLTÉLÉ- KE IS LEHET!			NESZ		
			NAGYON LÁTSZIK		
MONOK HATÁRAI!		NYÍLÁS			ERŐS ONHITT- SÉG
		TÖRÖK FŐTISZT			
SPANYOL AUTÓJEL		SZABOLCS SZATMÁR- NYEL KÖZEPE!			
ERŐSEN					
RITKULÓ	R			AZ EZÜST VEGYJELE	

Kovácsné megkérdi a férjétől:

- Mit szólsz az új kalapomhoz?

- Nem illik a fejedre.

- Miért?

Beküldési határidő: augusztus 4.

Lapunk 28. számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: Kormorán

A sorsoláson Fonódi Csilla, Gerlics Tamás, Lencsés Kálmán, Németh Kolos és Szűcs Tünde olvasóink nyertek ajándékutalványt vagy negyedéves Kanizsa újság előfizetést, melyet szerkesztőségünkben vehetnek át.

HOGY MIK VANNAK...

Jacques Louis David előszetettel örökítette meg heroikus, romantikus pózokban korának történelmi személyiségeit. Közéjük tartozott Bonaparte Napoleon is, aki egy ágaskodó lovon ábrázolt teljes díszben, amint éppen kiadja a parancsot az Alpokon való átkelésre. A valóság persze most is kicsit szürkébb a szárnyaló képzeletnél, ugyanis a nagy hadvezér nem egy sötétszörű csataménen, hanem egy annál jóval célszerűbb jószágon, ösvéren vágott neki a hegyi útnak.

Hihetetlen, de igaz, hogy a fővárosban akad legalább két olyan ember, akiknek ugyanannyi hajszálat borzol a fején a szél. Matematikai úton roppant egyszerűen bizonyítható ez az állítás, amihez elsőként tudnunk kell azt, hogy egy-egy embernek legfeljebb néhány százezer hajszála van, s csak az igazán dús hajzatban éri el ez a szám az egymilliót. Eszerint az emberek hajszálai nulla és egymillió közötti számban nőnek. Budapestnek pedig mára több, mint kétfélmillió lakója van, így nagy a valószínűsége, hogy akad két olyan ember, akinél ez a szám megegyezik. Mivel hajszálaink száma valójában néhány tíz- és néhány százezer között mozog – nagyon ritka a teljesen kopasz és a rendkívül dús haj –, így szinte biztos, több tucat azonos hajszálszámú ember is él a fővárosi forgatagban.

Nagyon régi időkre nyúlik vissza az emberiségnek az a kísérletezése, hogy vérártómlesztés útján mentsen meg egy-egy beteget. Eleinte azzal próbálkoztak, hogy állatok vérével pótolják – például a sebesültek – vérvesztését, ám ez minden esetben az alanyok halálához vezetett. Később embereket választottak donornak, de néhány sikeres véletlentől eltekintve ezek a kísérletek is tragédiába torkolltak, mivel csupán a századfordulón fedezte fel Karl Landsteiner a vércsoportok és az Rh faktorok jellegzetességeit. A történetírók által feljegyzett szó szerint is legvéresebb tragédia, mely a vérártómlesztéshez kapcsolódik, a XVI. században zajlott. Ekkor IX. Ince pápa orvosa akarta ilyen módon meggyógyítani kenyéradó gazdáját. Az eredmény? Nemcsak a legyengült egyszájú, hanem va-

lamennyi véradó elvérzett a beavatkozásnak „köszönhetően”.

Számos olyan állat él Földünkön, mely méreteivel ejt ámulatba minket. Ezek közé tartozik a selyem- vagy oroszlán majmocska is, mely nevével ellentétben egyáltalán nem félelmetes, hiszen ki ijedne meg egy felnőtt ököl nagyságú emlőstől. Szintén természetével nyűgözi le a kutatókat egy kagylófajta is, mely nem kimondottan a miniatűrök közé tartozik. Az óriáskagyló néven számontartott állat ugyanis akár kétméteresre is képes megnőni.

A Mennyei Birodalomban már jónéhány száz éve gyönyörködtek a gyűjtők a ritkaság kedvtelést a XVII. században elhozták Európába az ott használatos szűkszájú, csodálatos mívű porcelán haltartó tállakkal együtt. Akkoriban kontinensünkön csupán a főurak hődoltak e kedvtelésnek, ami nem csoda, ha belegondolunk, micsoda összegeket emésztett fel e hobbi. Egy düledt szemű teleszkóp halért például képesek voltak a jóság súlyának háromszorosát adni aranyban.

Kaliforniai kutatók vizsgálták a nyomdászat atyjának, Gutenbergnek munkáit. Érdeklődésüket az keltette fel, hogy a fél évezrede nyomtatott Bibliának mind a mai napig nem halványultak el sorai és ugyanolyan jól olvashatóak, mind kiadása idején. A laboratóriumi vizsgálatok kimutatták, hogy a világ első nyomdása úgy érte el ezt a csodálatos eredményt, hogy kiváló festéket használt, melyben nagy mennyiségű ólmot és rezet mutattak ki a tudósok.

Elsősorban Dél-Európában, a Földközi-tenger vidékén gyakoriak a piros esők, melyek a tájékozatlan turistából bizony olykor-olykor rémületet váltanak ki. E jelenség oka roppant egyszerű, a Szaharában felkeveredett homok keveredik az esőfelhőbe. A párizsi Tengeri Biokémiai Intézet kutatói is tanulmányozták a különleges színű csapadékot egy éven keresztül Korzikán. Megfigyeléseik szerint hatvan esetből tizenkilencszer fordul elő piros eső. Kimutatták azonban azt is, hogy kaliumkarbonátot tartalmazó siva-

tagi homok, mely a felhőjáráttal érkezik, jótékony hatással van a növényzetre, ugyanis semlegesítik a mind több kárt okozó savasesők hatását.

Az első képregény – eredeti nevén comics – váratlanul zúdult sokmillió amerikai gyerekre. A tréfás, kockákba rajzolt történetek őse 1896. október 18-án pénteken látott napvilágot a New York-i Journal mellékleteként, természetesen színeshen.

Kossuth Lajos miután elhagyta Magyarországot, több cikket publikált az angol sajtóban Ramway álnéven. Ez az írói álnév valójában nem volt más, mint saját nevének tükörfordítása. Ram=kos, míg a way=út, így összeolvasva a két szó, nem más, mint kosút.

Égészen a XVIII. század közepéig az akkori „sportolók” csupasz ököllec harcoltak egymás ellen, ahogy ez mára napjainkban – bár nem sportkörökben – ismét divatba jött. Ennek eredményeként rengeteg volt a kézsérülés a hajdani versenyeken. A feljegyzések szerint Jack Braughton volt az első, aki párnázott kesztyűvel kezdett gyakorolni, hogy teljes erővel üthessen. Példája csak százötven év múltán vált követendővé a mérközéseken.

Irigyelt udvari méltóság volt a régi Angliában a királyi palacknyitogató. Ha valaki a szigetország partjainál lezárt palackot talált a tengerben, halálbüntetés terhe mellett kellett szolgáltatni, ám kinyitnia csak a királyi palacknyitogatónak volt szabad. A rendeletet nem más indokolta, mint hogy a hajótöröttek nem egyszer fontos üzeneteket továbbítottak a tengerre bízva, s heláthatatlan következményei lehettek volna, ha az információk illetéktelen kezébe kerülnek.

Egykoron a fából készült farkascsapdát egyszerűen csak fának hívták. A farkast pedig számos településen toportyánféregként tisztelték. Ha összekapcsoljuk e két mondat lényegét, bizony egy szólásunk eredetere bukkanunk. A csapdába esett farkas ordításáról született ugyanis az „ördít, mint a fába szorult féreg”.

HOROSZKÓP A 31. HÉTRE

Kos: III. 21–IV. 20.

Amilyen az adjon isten, olyan a fogadj isten is. Erőről nem kellett volna megfélemedned. A hiba újfent is a te készülékedben van.

Bika: IV. 21–V. 20.

Feljethetetlen élményben lesz részed hamarosan, ha elfelejtésed visszavárat az ajándékot, amit közeli rokoni körből kapsz. Most fölösleges habozni.

Ikrek: V. 21–VI. 21.

A féltékenység a bizalmatlanság jele és nem a nagy szerelemé. Ha bizonytalan vagy, és valaki felébresztette benned a gyanút, egyszerűbb azonnal tiszta vizet önteni a pohárba.

Rák: VI. 22–VII. 22.

Arra engednek következtetni a jelek, hogy benőtt végre a fejed lágya. Csak így tovább. A célt pedig továbbra se téveszd szemed előtt. Ez a hét még a tiéd.

Oroszlán: VII. 23–VIII. 23.

Közleg születésed jeles napja és a bulin csak és nem lesz jelen, akire a legjobban szomjazik a szemed és a lelked. Már csak azért is jobb lenne őt elfelejtened.

Szűz: VIII. 24–IX. 23.

Ismertősid mindig sejtették. De most már bizonyos, hogy a kámforral állsz rokonságban. Csak az játszik ilyen, akinek van miért bújkálnia. Az őszinteség barátai fülekre talal.

Mérleg: IX. 24–X. 23.

Tévedsz, a kánikula mindenkire gyárosan hat. Még a tiedre is. Egy kiadós pihenés azonban enélkül is éppen eléggé aktuális. Ne a tettek, a pihenés mezejére lépj hat.

Skorpió: X. 24–XI. 22.

Sok beszédnek sok az alja, ám a lényeg, ismét olyan játékba mentél bele, aminek nem látod a végét. Alkalmazd a „ne szólj szám” elvet, ha nem győződ agysejtjével.

Nyilas: XI. 23–XII. 22.

Haláltan feladat a tiéd, de hiába, a családban egyedül csak te vagy alkalmas arra, hogy megfélemlő lelkifürcöscsel szolgálj az arra méltónak. A válalatat és zsebkendőt készítsd ki.

Bak: XII. 23–I. 20.

Ne csüggedj, ezek csak átmeneti nehézségek, melyekkel majdnem mindenkinek meg kell birkóznia ebben az állapotban. Nálad ezek kicsit hamarabb jelentkeztek, de képes leszel leküzdeni.

Vízöntő: I. 21–II. 20.

Szemesepek nélkül is kinyíthat a szemed, de ha nem akarod, és kényelmesebb neked a vakság, maradj tudatlannak. Pedig kár a napokat fecsérelni, mert elúszik a te idő.

Halak: II. 21–III. 20.

A befőzési szezon miatt kár aggodnód, mert háziamod e téren is jeleskedik. Csomagolásához nem árt, ha listát készítesz, így nem érhet meglepetés az előtéd álló hosszú úton.

Eb-ezüst Verdunban

A franciaországi Verdunban bonyolították le a sakkozók, a fiatal tehetségek korcsoportos Európa-bajnokságát.

A tizenégy éves lányok mezőnyében a magyar színeket Kiss Judit, a Hevesi-iskola tanulója, a Tunggram sakk szakosztályának kitűnősége képviselte, aki korosztályának legjobbjá.

A kanizsai tehetség ragyogóan vette a kezdeti akadályokat, aki sorozatban győzte le a riválisokat. Az ötödik forduló után százszázalékos eredménnyel hívta fel magára a figyelmet, aki pontelőnnyel volt listavezető, s úgy tűnt, hogy megállíthatatlanul haladt az Eb-arany felé.

A hatodik fordulóban aztán az esélyes kislány megtorpant, vereséget szenvedett a lengyel riválistól. Radziewicz-től, majd döntetlent ért el az orosz Polovnyikova ellen. Az utolsó előtti fordulóban rangadót vívott az aranyra pályázó moldavai Mosiu ellen, akitől vereséget szenvedett, s ezzel a rivális átvette a vezetést.

A kilencfordulós, svájci rendszerben lebonyolított Európa-bajnokság befejező fordulójában javított a kanizsai kislány, legyőzte az osztrák Mosert, ami egyben azt jelentette, hogy 6,5 ponttal zárta első Eb-szereplését, ami meghozta az Eb-ezüstöt (Eb-bajnok: Mosiu, 7 ponttal).

Kiss Judit, a nagy sakk-tehetség a megingástól eltekintve kitűnő eredményt ért el, a magyar válogatottak legjobbjának bizonyult, s egy kis szerencsével aranyos is lehetett volna a tizenéves reménység.

Mindenesetre az Eb-ezüst fényesen csillog, dicséri a tehetséget az edző-apa Kiss László a kanizsai minőségi és utánpótlás sakkosztály nagyszereplését, fejlődését.

B. A.

ÚJRA AZ NB II-BEN

A labdarúgó NB II-re és a Magyar Kupa országos küzdelmeire készülő Olajbányász csapata kezd összeállni és lassan kialakul az a játékoskeret, amellyel megoldhatók lesznek a kanizsai elvárások.

A piros-kékek új csapata az első előkészületi mérkőzését hazai környezetben vívta. Ellenfelük az NB III-as Hévíz együttese volt, amelyet 4:0 (2:0) arányban győztek le.

A találkozón Szabó Imre edző a következő játékosokat szerepeltette: Vlaszák (Czigóth) – Szalai, Svélecz, Visnovics (Kercsmár), Koller –

Farkas, Vidóczi, Hegedűs, Balogh – Szócze (Kis F.), Filipovics (Fazekas). A gólokat Filipovics (2), Balogh és Hegedűs szerezte.

– Amint az összeállításból is kiderült, már a csapattal készül az egykori vasutas-olajos Visnovics, aki legutóbb a Budocsnost Hodosan (horvát) csapatában játszott. A játékosokkal megállapodtunk, akinek várjuk a játékgengelyét, és remélem, hogy a papírok mielőbb megérkeznek – kezdte Baranyai István, az SE elnöke –, majd így folytatta: – A Hévíz ellen szerepelt játékosokon

kívül bevetésre vár Kiss I., Iványi, Gyulai, Kovács, Pécsi és Hoffmann is. Ugyanakkor tovább folynak a tárgyalások annak érdekében, hogy frissítsük a csapatot.

Az viszont végleges, hogy Csáki, Kepe és Fuisz megvált az Olajtól, Tóth Péter befejezte pályafutását, Elment Fehér és Agics az NB I-es Haladás VSE-hez, illetve a győriekhez, Bulatovics az NB II-es siófokiakhoz, de oda tart Keszeg is. Ugyancsak távozott Dudás, Hornyák és Róth is.

B. A.

NÉPSZERŰ A MÓRICZ KUPA

Ha nyár, akkor Kiskanizsán nincs szünet, ahol immár huszonkét éve igazi fociélményt jelent a Móricz Kupa, az utcák-terek kispályás labdarúgó-bajnokság küzdelemsorozata, a népszerű versengés.

A kiskanizsai kezdeményezés, Kápolnás Zoltán és lelkes aktívaserege példás munkája, kiváló szervezése ezúttal is igazolt. Igazolta a foci szeretetét, a tenniakarást, a nemes versengést, a sportbarátságot. A helyzet pedig egyre nehezebb, az idő egyre kevesebb, ám a megszállottak, a focibarátok hétvégeken nem a kiskerteket, a szőlőhegyet (a jobb

megélhetést biztosító pluszmunkákat) választották, hanem a pályákat, a barátságot, az újabb megmérettetést.

A főszervező Kápolnás Zoltán és az általa irányított bizottság jól előkészítette és rendben bonyolította le a korosztályos kispályás bajnokságot. A serdülők mezőnye ezúttal egy kicsit foghíjas volt, mindösszesen csak három csapat kapcsolódott be a küzdelmekbe, vagyis úgy néz ki, hogy a srácokból még hiányzik a focivarázs. A szervezők mindenesetre több csapatot vártak.

Az ifjúsági korosztályban öt csapat versengett, viszont népes volt a felnőttek mezőnye, akik többszakaszos rendszerben, több csoportban mérköztek, majd a legjobbak küzdöttek a kupadíjért, a jobb helyezésekért. Izgalmakban bővelkedő, változatos játékokban alakultak ki a csoportvégeredmények, a helyosztók.

A serdülőknél a Bajesai úti csapat végzett az élen a Homokkomáromi útiak és a Rozmaring előtt. A legtöbb találatot Horváth Balázs, a kupagyőztes gólvágója érte el, aki társaival együtt a Puncs fagyizó, Horváth Ferenc vendége volt.

Az ifjúságiak mezőnyében jeleskedtek a Kőrösi úti fiatalok. Nemcsak azzal, hogy

két csapattal jelentek meg a huszonkettedik kupaversenyen, hanem az eredményességben is, hiszen két csapatuk állhatott fel a dobogóra. A kupagyőztes a Kőrösi I. csapata lett a Kossuth előtt, míg a harmadik helyen a Kőrösi II. csapata végzett. Ebben a mezőnyben a gólkirály Kősek László (Kőrösi I.) lett.

A felnőtteknél, a legnépesebb mezőnyben nagy sikert aratott a kupaverseny. Az eredményekért, a győzelemért alaposan meg kellett küzdeni, s a nagy küzdelemre jellemző volt, hogy a múlt ismétlődött. Nevezetesen a döntőben nem bírtak egymással a küzdő felek, csak hétméteresekkel dönt el a kupa sorsa.

A kupagyőztes a Kőrösi I. csapata lett, megvédte kupaelőbőségét a Szent Flórián és a Pivári előtt. A gólkirályi címet a Pivári-csapatot erősítő Kovács Tamás szerezte meg.

A XXII. Móricz Kupa, a kiskanizsai utcák-terek bajnokság ünnepélyes eredményhirdetéssel zárult, melynek ezúttal a „pengés” Törőcsik András, a volt sokszoros magyar válogatott volt a vendége, aki átadta a díjakat és készsággal válaszolt az érdeklődők kérdéseire.

B. A.

Magyar Kupa

A labdarúgó Magyar Kupa befejező csoportmérkőzését augusztus 2-án (szerdán) rendezik meg a Zárda úti stadionban, ahol az NB I-es Győri FC alakuló csapata lesz az NB II-es olajosok vendége. A találkozó 17 órakor kezdődik. A legjobb harminckettő közé a csoportgyőztes, valamint a csoportmásodik helyezett csapat kerül be.

B. A.

BOGÁCSON IS RADÁK

Eger közelében, az újonnan épített bogácsi pályán rendezték meg az autókrossz OB első osztály és az ifjúsági MAMSZ Kupa harmadik bajnoki fordulóját.

A pályavaaton felsorakozott a teljes hazai élmezőny, amelyen a kanizsaiakat Radák Attila, a kiskategória (1600 kcm alatt) elmúlt évi magyar bajnoka és a fiatal Horváth Péter képviselte (mind a kettő Honvéd Thury SE). A kanizsai fiúk jelesre vizsgáltak, hiszen Radák megnyerte a bajnoki fordulót, míg Horváth az előkelő második helyet szerezte meg.

Az új pályán Radák a legjobb edzésidőt futotta Audijával, s ezzel a kanizsai fiú a legjobb helyről rajtolhatott, aki aztán élt is a kiharcolt lehetőséggel. A riválisok közül „kilőtt” a bajnok, majd a második kör elején egy kanyarban kisodródott. Az autó rakoncátlankodott, de az ügyeskezű szakmai team jól dolgozott. A döntőre összejött a technika, melynek során nagy küzdelemben nyerte a bajnoki fordulót a kis-Radák a rutinos Darázs Antal és Farkas Tibor előtt.

Az ifjúsági MAMSZ Kupában, a trabantosok versenyé-

ben remekelt Horváth Péter. A kanizsai tehetség okos, taktikus versenyzéssel tűnt ki, s a győztes dömsödi Keresztes Gábor mögött megszerezte a nagy sikert jelentő második helyet, megelőzve több nagy riválist.

Az országos autókrossz-bajnokság soron következő fordulóját Dömsödon bonyolítják le, amely egyben nagyszabású nemzetközi verseny is lesz. Ugyanis az OB futam a FIA közép-európai zónaverseny egyik állomása, amely a hazai bajnoki pontok mellett pontszerző a zóna-kupában is.

B. A.

Kanizsai úszók a B-döntőben

Székesfehérváron bonyolították le az úszók országos utánpótlás-bajnokságának döntőjét, amelyen a Vízmű SE úszói közül többen is elindultak.

– *Népes mezőnyök, magas színvonal jellemezte a háromnapos országos döntőt, amely jó erőfelmérést adott. A mi tehetséges versenyzőink ezúttal a B-döntőben igazolták, hogy fokozott munkával sikerülhet az előrelépés* – összegezett Meiszerics László, a kanizsai úszók edzője.

A kanizsai versenyzők jobb eredményei a B-döntőben.

200 m mellúszásban Kovács Patricia harmadik helyen végzett (3:13,85 mp), a fiúknál Németh Péter az ötödik helyet szerezte meg (3:08,08 mp). Ugyancsak ötödik lett Papp Viktória. Ideje: 3:15,79 mp.

100 m mellúszásban Kovács Patricia ötödik (1:30,86 mp). Papp Viktória hetedik helyen végzett (1:31,62 mp).

50 m mellúszásban Németh Péter (38,71 mp) és Kovács Patricia (42,55 mp) egyaránt a hatodik, míg Papp Viktória a nyolcadik helyet szerezte meg (43,02 mp).

B. A.

RONCSDERBIS SIKEREK

Az országos roncsderbi bajnokság legutóbbi fordulóját Szentkirályszabadján bonyolították le, amelyen a galamboki Autó SC kitűnősegei újabb futamgyőzelmeket arattak.

A széria kisgéposztályában

Tóth Ferenc folytatta a hagyományokat, ismét az élen végzett, a közép kategóriában Srágli György harmadik lett, míg a nagygéposztály favoritja, Tóth Sándor ezúttal is futamgyőzelmeket aratott a klubtárs Kustán

István előtt. Az épített kisgéposztályban Endrődi Boldizsár második lett, a szuperfutamban Papp Sándor a negyedik helyen végzett.

B. A.

TÚRA A ZALAI KISVASUTAK MENTÉN

Az Olajipari Természetbarát Egyesület augusztusi túrái közül a számos munkátúra mellett kiemelkedik a hónap elején sorra kerülő két jelentős rendezvény, amely nagyszerű lehetőséget biztosít a természetbarátoknak.

– *Nagyon szép és gazdag, tartalmas programot szervezünk augusztus 4-6-a közötti időszakban, amikor többnapos túrát bonyolítunk le a zalai kisvasutak mentén. A program negyedikén*

indul, amikor az autóbussz-állomásról 16 óra 15 perckor autóbusszal indulunk és könnyű, hét kilométeres sétával érünk el a Várfölde-tó környékére, ahol sátorozunk. Másnap huszonöt kilométeres túrát bonyolítunk le a Várfölde-Pusztamagyaród-Szentpéterföldre-Pördefölde-Kámaháza-Várfölde útvonalon. A túra befejező napján, augusztus 6-án Várfölde-Bánokszentgyörgy-Oltárc-Bucsuta-Bánokszentgyörgy

útvonalon huszonkét kilométeres túrával zárul a program, majd autóbusszal 20 óra 30 perckor érkezünk vissza Kanizsára – ismertette a részletes programot Szűcs Rózsa egyesületi elnök.

Az Olajipari TBE vezetősége hívja és várja a természetbarátokat egyrészt a jövő pénteki hangulatos túrára, másrészt az egyesület tagjai sorába.

B. A.

VETERÁNOK EGERSZEGEN

Az országos veterán teniszbajnokságot első alkalommal rendezik meg Zalaegerszegen, amelyre szeptember 12-e és 16-a között kerül sor.

A bajnokságra az egyesületek nevezhetik a versenyzőket, illetve az egyesületi tagságtól függetlenül is bekapcsolódhatnak a bajnokságba a veteránok, akik nevezésüket augusztus 27-ig eljuttatják a Városi Tenisz Szövetségre (Zalaegerszeg, Széchenyi tér 5.).

Korosztályos versenyszámok. Férfi egyesben és párosban 35-45, 45-55, 55-65 évesek mezőnyében rendeznek versenyeket, míg női egyesben 35-45, 45-50, 50-55, 55-60 évesek versengenek az egyes korosztályokban. Vegyespárosoknál 35 évtől felfelé tízévenként ugrik egy-egy kategória.

Az egerszegi rendezők egyes kiesést határoztak meg. Minden mérkőzés két nyert játszma-ig tart.

Zalaegerszegen, a ZTE Tenisz Klub rendezésében országos ranglistás és korosztályos leány versenyt bonyolítottak le a Heraklith-Villas Kupáért.

A tizenkét évesek mezőnyében szerepelt Farkas Judit, az Olajbányász tehetsége, aki az előkelő harmadik helyen végzett.

B. A.

- * REDŐNY
- * RELUXA
- * HARMONIKA-AJTÓ
- * SZALAG-FÜGGÖNY

KEDVEZŐ ÁRON!

Telefon: 06/30-361-396

Helytállás a B-mezőnyben

A MÁV NTE női kosárlabdacsapata évek óta stabil részese az élvonal B-mezőnyének, amely az előző bajnoki évben éppenhogy lemaradt az igazi minőséget jelentő A-csoportos szereplési lehetőségtől.

Jobb

Az ismert kanizsai körülmények, a pénztelenség, az utánpótlás megosztottsága, a szűkös keret ezúttal sem tette lehetővé az előrébb lépést, sőt az új bajnoki évad előtt összekuszálódtak a sorok. Végül is maradt a szakvezető, Simonné sem ment el az eger-szegiekhez, viszont eltávozott Keresztény és Bogyay, befejezte pályafutását Szabó Ica is.

Közben a kanizsai tárgyalások, a sportcsoporthoz aktív közreműködésével, eredménnyel jártak, hiszen az NB I-re érett Mayer, Bedő és Radics is a vasutasokhoz került az NB II-es KDKK csapatától. Meghatározó játékosok viszont nem sikerült hozni, sőt sérülések gátolták a formabahozási időszakot, meg aztán a bajnoki kezdeti szakaszt.

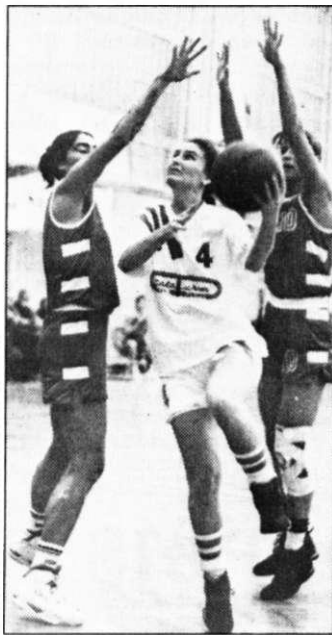
VÁGVÖLGYI TAMÁS

A gondok ellenére az alapszakaszt, a kétfordulós körmérkőzéses alpbajnokságot nagyszerűen vették a lányok. Sorozatban nyolc mérkőzést nyertek, majd az Ikarus SC megállította a nagyszerűen haladó vasutasokat. A folytatásban sem voltak gondok, bár komoly problémát okozott Ivanova, Toma sérülése, Lackner betegsége.

A MÁV NTE jó ajánlólevellel érkezett a rájátszásra, miközben a sérültek mellett két fiatal visszament az utánpótlás-iskolába. Nos, a rájátszásban a meggyengült vasutasok nem sok vizet zavartak, akik nem tudták felvenni a versenyt az A-csoportos alsóháziakkal. Nagy volt a különbség, bár egy jó kanizsai együttes ezt a mezőnyt megleckéztette volna, de most nagy lemaradásban voltak.

A kanizsaiak a rájátszást csupán egy győzelemmel zárták, s így aztán a bajnoki befejezésben már csak az volt a tét, hogy megszerezzék az előző bajnoki évben kivított tizenhetedik helyet. Nos, a playoffon, az Egis-OSC ellenében jutottak, majd a 17-18. helyosztón újra a szegediekkel csaptak össze. A terv nem sikerült, a csapat veszített, s ezzel az 1994-95. évi bajnoki küzdelmeket a tizennyolcadik helyen zárta.

A bajnokság során Vágvölgyi Tamás edző a következőket szerepeltette. Toma, Simonné, Petényi, Pintér, Ivanova, Lackner, Mayer, Bedő, Radics, Vágvölgyi és néha beszállt néhány tehetséges fiatal, akik a jövő emberei lehetnek. A játékosok szeszélyes

TOMA ZITA (4-es) akció közben

szerepléssel tűntek ki az alpbajnokságot követően. Főként sérülések, betegségek, családi elfoglaltságok gátolták a jobb eredmények elérését. Mindenesetre a rájátszás, a playoff rámutatott arra is, hogy az előrelépéshez városi, egyesületi támogatás kell, hiszen a szegényes körülmények, feltételek nem hozhatnak minőségi fejlődést.

A csapat kosárkirálynője Toma Zita lett (547 pontot szerzett), Ivanova (530) és Simonné (454) előtt. Az irányító Lackner 406 pontot szerzett, aki a B-mezőny legeredményesebb hárompontosának is bizonyult.

A MÁV NTE női együttese a B-mezőny törzsgárdistája, amely ebben a mezőnyben hozta magát, helytálltak azon a szinten, amire vezényelték őket.

Balogh Antal

Több mint harminc évvel ezelőtt vette kezdetét a minőségi csapat alapjainak lerakása a sörgyáriknál, ahol egyre többen bábáskodtak a születéskor. A helyi összefogás a női mezőnyben gyors sikereket hozott, majd a férfiaknál is beindult a gépezet. Már akkor ott szorgoskodott a csapat körül Németh Sándor, aki meghatározó szerepet játszott a kibontakozó tekesportban. Az utóbbi években aztán elcsábította fiát, Norbertet, akivel több éve együtt küzdenek a minél jobb eredményekért.

Az elmúlt bajnoki évben aztán meglelt a nagy álom, amikor a törzsgárdistának számító, immár NB I-es újonc apa mellett a srác is debütált az élvonalbeli csapatnál. Igaz, hogy ma még inkább a fiú vesz leckét a rutinos apától, ám esetenként megtörtént ennek a fordítottja is.

Apa és fia elválaszthatatlan. A családi egység mellett a tekesport is szilárdítja az összetartozást. Segítik egymást, közben egészséges rivalizálást folytatnak. Az apa a nagyok között jeleskedik, fia többségében az NB I-es ifjúsági csb-n döntögette a bábukat, de a bajnoki hajrában a nagycsapatban is „pontosnak” bizonyult.

Az elért eredmények értékét növeli, hogy mind a ketten rendkívül elfoglaltak. A több műszakban dolgozó Németh Sándor villanyszerelő, Norbert családi vállalkozásban vesz részt. Így aztán a munkahelyi elfoglaltság erősen megnehezíti a helyzetet, a fel- és rákészülést. A sport, a teke szeretete azonban mindig átsegítette őket a nehézségeken.

– Közel harminc évvel ezelőtt kötöttem örök barátságot ezzel a sportággal és örülök, hogy a tekét választottam. Kérem, ez egy érdekes szakág, amelyben a csapateredmény és az egyéni sikerélmény együtt jelenik meg. Így aztán csak akkor születnek nagy eredmények, ha a kollektívában az egy mindenkiért, mindenki egyért gyakorlat érvényesül. No, nálunk ez megvan és egy ilyen közösségben nem lehetnek komoly gondok – kezdte Németh Sándor, az NB I-es Sörgyár csapatának egyik erőssége, majd így folytatta: – Én még a dicső Gömöri-korszakban kezdtem, amikor a minőségi teke alapjai kerültek lerakásra. Óriási volt a varázs, a tenniakarás. A lányok

Zalában először Nagykanizsán!

telinformix®

93/310-751

Reggel 8-tól este 8-ig
az év minden napján.

LAKOSSÁGI SZOLGÁLTATÁS

Üzleti partnert keres... Elromlott a tv-je...

Nem tudja hol van akció...

Hívjon, hogy segítsünk, a 93/310-751-en!

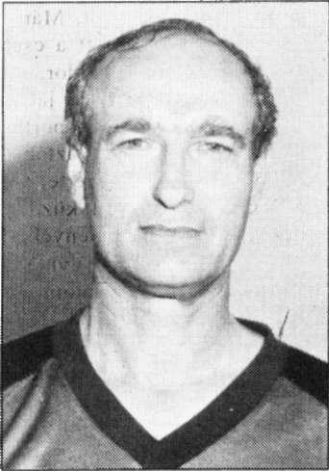
ÚJ SZOLGÁLTATÁS:

– Ha Ön lakossági apróhirdetését címünkre – Pf.: 456 – elküldi, és 600 Ft-ot befizet, 30 napig szerepel adatbankunkban.

– Meglepetően olcsó külföldi utakhoz juthat – igényének megfelelően – a pécsi ATLANTIS TRAVEL ajánlataiból. Részletes felvilágosítás, propagandaanyag, kedvezmény, ha a Telinformix-nál rendel meg pihenését. Hétvégén is érdeklődjön!

– Tagjainknak 20%-os árengedmény a WESTEL 900-as készülék áraiból.

APA ÉS FIA A SÖRÖSÖKNÉL

ugyan előbb célba értek, de mi sem télenkedtünk. Dolgoztunk, rengeteget gyakoroltunk, s ebben a család is nagyban segített, hiszen ez a sportág igen időigényes. A család segített és segít ma is, azaz joggal osztoznak az elért sikereken. Annak meg külön örülök és jellemző volt, amikor fiammal együtt gurítottunk az NB I hajrájában. Figyeljük, segítjük, hátorítjuk egymást. Szorítok a gyerekeknek, aki már beérett és erőssége lehet az élvonalbeli csapatnak.

– Profi lett a Sörgyár!
– *Eredményekben igen, de mi valamennyien igen keményen dolgozunk. A többség két és három műszakban dolgozik, s így aztán még nagyobb a súlya az eredményeknek. A többi NB I-es rivális nálunknál sokkal jobb feltételek mellett szerepel az élvonalban. Bízunk benne, hogy az új sportköri vezetés az elnök, Simon Imre vezetésével javítja a feltételrendszert.*

– Hűségese versenyző?
– *A teke elkötelezettje vagyok. A klubszínek ugyan változtak, de a sportági hűség megmaradt. Én szerepeltem az anyaegezesületben tizennyévesen át, majd a Bútorgyár, meg az Üveggyár csapatában is, de ezelőtt három évvel visszakerültem a sörösökhöz, ahol összejött a kanizsai minőség, majd meglelt az élvonal. Mi valamennyien azért küzdünk, hogy ez tartós legyen – magyarázta Németh Sándor.*

Norbertről, a szakágban még ifjúsági versenyzőről

Tóth Ferenc, a sörgyáriak edzője így összegezte:

– *Szorgalmas, tehetséges és fegyelmezett, küzdőképes teke. Áldozatkész játékos, aki erőssége lehet az NB I-es felnőtt csapatnak.*

– *Kezdetben az asztalitenisz vonzott, majd „tekefertőzést” kaptam. Apunak sok mérközésen szorítottam. Lementem egyszer az edzésre és ott maradtam.*

– Mikor és hol volt ez?
– *Nyolc évvel ezelőtt és a sörgyári csapatnál, ahol megkezdtem tekés pályafutásomat.*

– Mindig sörös voltál?
– *Nem. Két éven át az üveggyáriaknál gurítottam, majd a szakosztály felszámolását követően én is visszakerültem a sörgyáriakhoz, ahol ugyancsak jól érzem magam.*

– Vannak-e jegyzett eredményeid?

– *A városi és megyei sikerek mellett jelentősnek tartom, hogy eljutottam a korosztályos országos bajnokság döntőjéig. A legnagyobb sikernek pedig azt tartom, hogy az NB I-es felnőtt csapatnál a hajrában bedobtak a mélyvízbe és nem okoztam csalódást.*

– Terveid?
– *Mindent megteszek annak érdekében, hogy rászolgáljak a további bizalomra. Szeretnék állandó csapattag lenni és úgy erősítem magam, hogy megfeleljek az elvárásoknak – mondta végezetül a fiatal versenyző.*

Balogh Antal

Az elmúlt két hét két jelentős országos úszórendezvényén szerepeltek a legjobb úszók, amikor sor került a kilencvenhetedik országos felnőtt bajnokságra a fővárosban és az utánpótlás-bajnokság döntőjére.

A Vízmű legkiválóbb úszói mind a két jegyzett minőségi versenyen kiharcolták az indulás jogát, akik nagyszerű eredményekkel, előkelő helyezésekkel hívták fel magukra a figyelmet. Meiszterics László edző versenyzői mind a két versenyen jeleskedtek, igazolták tehetségüket, az elvégzett munkát, a hozzáállást, a szakosztályi törődést.

A Budapesten sorra került felnőtt országos döntőben ragyogóan szerepelt és sporttörténelmet írt Révész Katalin, a Vízmű SE kiválósága és Holló Adrienn, akik elsőként voltak részesei a felnőtt döntőnek.

A tizenöt éves Révész Katalin, valamint a tizenhat éves Holló a magyar válogatottakkal, a kiváló Egerszegivel és társaikkal versengett. A legjobbak mezőnyében Révész

A kanizsai úszók eredményei a felnőtt országos bajnokságon

100 m pillangó: 4. Révész Katalin, 1:05,84 mp (új megyei felnőtt és ifjúsági csúcs).

100 m mell: 8. Holló Adrienn, 1:18,39 mp.

50 m gyors: 6. Révész Katalin, 28,63 mp (előfutamban: 28,26 mp, ami új megyei felnőtt és ifjúsági csúcs).

100 m gyors: 6. Révész Katalin, 1:01,00 mp.

200 m gyors: 5. Révész Katalin, 2:10,21 mp (új megyei felnőtt és ifjúsági csúcs).

200 m mell: 8. Holló Adrienn, 2:49,77 mp.

400 m gyors: 5. Révész Katalin, 4:39,28 mp (új megyei felnőtt és ifjúsági csúcs).

200 m vegyes. B-döntőben: 5. Révész Katalin, 2:34,47 mp (új megyei felnőtt és ifjúsági csúcs).

Révész kitűnt az országos döntőben

alaposan kitett magáért, aki hat számban indult, s ebből öt számban az A-döntőben szerepelt.

– *Maximálisan elégedett vagyok versenyzőinkkel, akik közül Révész egy negyedik, két ötödik és két hatodik helyezést szerzett a legjobbak mezőnyében, miközben négy számban alaposan megjavította a megyei felnőtt és ifjúsági csúcsot. A legeredményesebb versenyzőnk mellett két számban volt döntős Holló, aki két nyolcadik helyezést ért el – újságolta nagy örömmel Meiszterics László, majd így folytatta: – A versenyéből még egy jelentős verseny van vissza. Nevezetesen az országos serdülő bajnokság, amelyet a hét végén bonyolítanak le, és a háromnapos évzárón négy versenyzővel képviseltetjük magunkat.*

– *Tavasztól foglalkozom az FTC-től visszakerült Katalin, aki sokoldalú versenyző, nagy tehetség, és töretlen munkával, hozzáállással és fejlődéssel nagy értéke lehet a magyar úszósportnak – összegezte jelenlegi edzője.*

B. A.

TÖRÖDÉS AZ IDŐSKORÚAKKAL

Jehova Tanúi „Örvendező Dicsérők”
kerületkongresszusai

„Előregedik a világ” – mondják. Egyre több az idős ember. (Magyarország lakosságának pl. 25–30%-a öreg.) Sok a nyugdíjas, panaszkodik a honatyák. Mi lesz velük? Ki segít rajtuk? A jótékonyági intézetek?

Jehova Tanúi között is vannak idősök. De ők a bibliai útmutatást tartják szem előtt: „Ha pedig valamely özvegyasszonynak gyermekei vagy unokái vannak, tanulják meg, hogy elsősorban a maguk háza iránt legyenek istenfélők, és adják meg szüleiknek a viszont tartozást” (1Timóthéus 5:4). Ha nincs hozzátartozója az idősnek és istenfélő cselekedetéről ismert, a gyülekezet felkarolja, s szervezeten gondot visel rá. Ezt mutatták be színpadi jelenetben a „Tiszteletük időskorukban az arra érdemeseket” című programban.

A gyülekezet előjárói időről időre felméri a gondjaikra bízottak helyzetét ebből a szempontból és gyakorlati intézkedéseket tesznek az idősök megsegítésére. A színpadi jelenet kitért az intézkedések gyakorlati eredményeire is. Jó volt látni a szeretetteljes gondoskodás építő hatását. A szeretet alapelve érvényesül e téren is, megszokott otthonukban igyekeznek gondozni az idősöket. Indokolatlanul nem helyezik el őket szociális intézményekben.

Mivel a házasságot és családot isteni intézménynek tartják, ragaszkodnak a házasság Szerzőjének tanácsaihoz. A család fő igyekszik kielégíteni az egész család anyagi és érzelmi szükségleteit, kikapcsolódásról is gondoskodik; például együtt látogatnak múzeumot, állatkertet, erdőséget, ami élvezetes a gyerekeknek.

A kongresszusokra is együtt jön a család apraja-nagyja. A 80 éves nagypapa botra támaszkodva, a legkisebb unoka babakocsiban cumival a szájában.

A főleg Dunántúlról és Budapest környékéről érkező vendégeknek három kollégium adott szállást, a Koós, a Váci és a Czóbel Kollégium.

Akik nem akartak Budapesten megszállni, bérelt buszokkal utaztak oda-vissza. A Hungexpo parkolója a nemzetközi vásárok alkalmával sem volt így zsúfolva buszokkal. A kongresszus vendégeinek útipoggyászából nem hiányzott a Biblia és az énekeskönyv. A gyermekek is derűs arccal énekeltek saját énekeskönyvükből, és bámulatos gyorsasággal keresték ki az előadó által említett bibliaiszöveget. Egy 102 éves testvér is részt vett a 2. budapesti kongresszuson családja segítségével, ő 80 éve hűségesen szolgálja Jehovát, és örvend, hogy itt lehetett.

Magyar Continental Singers

Mint már lapunkban hírt adtunk róla, augusztus másodikán, azaz jövő hét szerdán este nyolc órakor a Hevesi Sándor Művelődési Központ előtti téren ad koncertet a Magyar Continental Singers. A program kanizsai szervezője változatlanul várja azokat a zene-

szertető családokat, akik az evangéliumot hirdető együttes néhány tagjának szállást tudnának biztosítani. Jelentkezni lehet Rózsahegyi Zsófiánál a Kossuth tér 5. szám alatt, illetve a 311-913-as telefonszámon. Segítségüket előre is köszöni:

K. R.

Reikis tábor nyitja meg kapuit augusztus 5-én Zalakaroson, ahol tizenharmadikáig oktatók az ezoterikus tanokra az ez iránt érdeklődőket. Jelentkezni – már csak korlátozott számban lehet – a 340-214-es telefonszámon.

KANIZSA D.-Z. Hetilap

MEGHÍVÓ

Nagykanizsa
Megyei Jogú Város
Cigány Kisebbségi
Önkormányzata
tisztelttel meghívja Önt
a HOLOCAUST
51. ÉVFORDULÓJÁRA
RENDEZETT
EMLÉKNAPRA

Helyszín: Vár utcai Cigány Holocaust Emlékszobor
Időpont: 1995. július 29., 18 óra

Program:

1. A magyar és a cigány Himnusz elneklése
2. Emlékeztető beszédet mondanak:
Telesi László, a nagykanizsai CKÖ elnöke;
Tüttő István, Nagykanizsa város alpolgármestere;
Gellért Kiss Gábor, az Emberi Jog, Kisebbségi és Vallásügyi Bizottság elnöke;
Farkas Flórián, az Országos CKÖ elnöke;
Varga László, a Zala Megyei Önkormányzati Közyűlés elnöke;
Rajnai Miklós, MOIM tudományos munkatárs.
3. Vers
4. Koszorúk elhelyezése
5. A cigány Himnusz elneklése
6. Virrasztás
Szeretettel várjuk Önt és érdeklődő ismerőseit!

KANIZSA D.-Z. Hetilap

A török közigazgatás kiépülése

A törökök Kanizsa várának elfoglalása után a vár körüli területen kialakították a negyedik török vilajetet. Egy ilyen dunántúli közigazgatási terület létrehozásával már régóta kísérleteztek, de erre tulajdonképpen csak az ezerhatszáz-as esztendő végén került sor. A vilajetet közigazgatásban, pénzügyekben, külpolitikában, hadi és vallási dolgokban pontosan úgy kormányozták, mint a török birodalom egészét. Elő a beglerbeg állt, aki rendszerint a pasa címet is viselte. Divánnal, vagyis tanácsadó testülettel irányított, s döntésétől függött, hogy mikor és milyen ügyekben hívja össze tanácsadóit. A kanizsai vilajet kialakításakor a Dunántúlon jelentős átszervezések mentek végbe, s ezeket a területrendezéseket pontosan fel is jegyezték a bevételi és kiadási kimutatásokban. A feljegyzések szerint a kanizsai vilajet váraiban 3821 fő tartózkodott, akik döntően katonák voltak, de éltek itt papok, tanítók, mesteremberek és rak-tárnokok.

Az ezerhatszáz-as évek második felében újabb területi átszervezés következett be, s Eszlia Cselebi közlése szerint idetartozott Pécs, Szigetvár, Kaposvár, Sikkös, Pozsega, Koppány székhelyű szandzsák is. Helységenként három év eredményei alapján számították ki az adók és a szolgáltatások mértékét, de ezen kívül minden birtoknak meg kellett fizetnie a harácsot. Működött ezen kívül a vásárpénz, bírság és büntetéspénz fizetése is. Cselebi véleménye szerint a kanizsai pasa anyagilag elég jól állt, jövedelme 1664 körül 600 890 akce volt.

A magyar államhatalom, nemesség és egyház ugyan kiszorult a török területekről, de nem mondott le róla, hogy korábbi birtokviszonyait érvényesnek tekintse. Az adókat lehetőleg ők is behajtották, így mintegy százhusz éven át ezen a területen is kétféle adó sújtotta a falvaikba lassan visszaszivárgó magyar és a beáramló délszláv lakosságot.

B. E.

KANIZSA Dél-Zalai Hetilap

Főszerkesztő: Dórá János. **Munkatársak:** Dukát Éva, Gombás Imre, Kovács Rita, Lukács Ibolya. **Titkárságvezető:** Bence Ildikó. **Szerkesztőségi titkár:** Fischer Judit. **Külső munkatársak:** Balogh Antal, Balogh László, Bódor Béla, Büki Erzsébet, Horváth Ilona, Lencsés Gábor, Pungor Attila, Szirovicza Miklós, Tóth Ferenc. **Szerkesztőség:** Nagykanizsa, Terv u. 3. **Levél cím:** 8801 Nagykanizsa, Pf.: 154. Tel.: 93/310-540 Tel./fax: 93/312-305. **Computer technika:** Antal Livia, Borda Menyhért és Foga Kálmán Zalaegerszeg, Kossuth u. 45-49. Tel.: 92/315-800. **Kiadja a Szociális Foglalkoztató Nagykanizsa, Terv u. 3. Tel.: 93/311-457. Felelős vezető:** Soós Sándorné. **Gazdasági vezető:** Metzger Istvánné. **Nyomja a Zalai Nyomda Rt.** Zalaegerszeg, Gorkij u. 1. Tel.: 313-550. **Felelős vezető:** Somogyi Tibor ügyvezető igazgató. **Terjeszti a Magyar Posta és a Szociális Foglalkoztató Nagykanizsa.** Előfizetési díj: egy hónapra 100 Ft. **Lapzárta:** A megjelenést megelőző kedd 12 óra. **ISSN 0865-3879**

KÖRNYEZET- VÉDŐ

A nagykanizsai környezetvédők kiadványa,
a KANIZSA Dél-Zalai Hetilap ingyenes melléklete

1995. június 28.

Környezetvédelem, környezeti nevelés

A Petőfi Sándor Általános
Iskola programja
2. oldal

A vizuális környezetszeny- nyezés dilemmái

Főépítési gondolatok
4. oldal

Reklám- korlátozás Kaliforniában

Santa Barbara-i példa
8. oldal

Tömegközlekedés vagy autó

Egy amerikai
békebiztos nézetei
10. oldal

A köztisztaság – közügy

Erdős Péter írása
a város köztisztaságáról
12. oldal

Regionális személtalrakó Marcaliban

A jó példa
19. oldal

Nagykanizsa város

zajhelyzete

Schmidt László
a zajszennyezésről
22. oldal

Teremtés szellemisége

Déri Zsuzsa összeállítása
30. oldal

Stamler Lajos: Lovél

A KIADVÁNY MEGJELENÉSÉT TÁMOGATTÁK

- Nagykanizsa Környezet-
védelméért Alapítvány
- Nagykanizsa Városvédő
Egyesület
- Független Ökológiai Központ,
Budapest
- Regionális Környezetvédelmi
Központ (REC), Budapest
- Ökolárs Alapítvány, Budapest

Támogatónk a környezet- és természetvédelem ügye iránti mély elkötelezettségükről tettek tanúbizonyságot. Példájuk, példánk remélhetőleg maradandó marad és követésre, követésünkre ösztönzi azokat, akik most még nem vettek részt munkánkban.

A szerkesztők, a szerzők honorárium felvétele nélkül, pusztán elkötelezettségüktől hajtva dolgoztak ezen melléklet létrehozásán.

Városunk egyik legpatinásabb intézménye a Petőfi Sándor Általános Iskola jövőre ünnepli fennállásának 60. évfordulóját. Az elmúlt évek társadalmi kihívása egyértelművé tette, hogy a környezeti nevelés és környezetvédelem nélkül a ma iskolája nem felelhet meg a jövő elvárásainak. Felismerve a helyzetet, négy éve a környezeti nevelést és környezetvédelmi feladatokat állítottuk tevékenységünk központjába, mely áthatja az iskolánk egész munkáját.

A környezeti nevelés átfogja a természet- és társadalomtudományok igen széles körét. Multidiszciplináris, hiszen az ember egész életvitelét, szokásait, magatartását a környezet-tudatosság minőségi kontrollja alá rendeli. Az intézményesített környezeti nevelés a tanulók által végzett tevékenységeken keresztül jeleníti meg követelményeket, formál értéket, attitűdöket. A környezeti nevelés átjutja valamennyi tantárgyat és a tanórán kívüli tevékenységet, így széles ívű átfogó folyamat, amely mint nagyzene-kari hangzás alkot melódiát.

A környezeti nevelési dokumentum meghatározza az iskola egész éves tevékenységét, mely figyelembe veszi az életkori sajátosságokon túl a környezet adta lehetőségeket a szülők, családok elvárásait. „Nézz körül a világban és láss munkához aztán” szól a fontos gondolat.

A nevelés jövőorientált tevékenység. A jövőképeink a jelen döntéseitől kap meghatározást.

Ennek szellemében tervezve munkánkat, néhány kiemelkedő eseményt szeretnénk bemutatni. Ősz folyamán az egész iskolát mozdíró környezetvédelmi túrát akadályversennyel bonyolítottunk le. A Nyugat-Magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőség és a Petőfi Sándor Általános Iskola közösen szervezi a város és

Erdel Iskola, Zánka

KÖRNYEZETVÉDELEM, KÖRNYEZETI NEVELÉS

Petőfi Sándor Általános Iskola

városkörnyék oktatási intézményeiben a veszélyes hulladékoknak minősülő szárazelem- és akkumulátorgyűjtést.

Ezt a tevékenységet sikerült jelentős akcióvá bővítenünk a Rynosaubermacher Hulladékgyűjtő Kft., a Park Kft., és a Polgármesteri Hivatal Környezetvédelmi Információs Irodájával közösen. Ehhez az akcióhoz óvodák, általános és középiskolák diákjai kapcsolódtak szép számmal.

A gyűjtők a szelektív hulladékgyűjtés kezdeti lépéseit tették meg, mikor külön rakták a feleslegessé vált papírt és üvegeket, valamint a szárazelemeket. Ezért a tevékenységükért sorsjegyet kaptak, melyből az

első sorsoláson száznál több nyeregmény találta meg szerencsés gazdáját. Az év végéig gyűjtők a decemberi sorsoláson várhatják a különböző jutalmakat.

Tavaszi során került reflektorfénybe a Föld Napi megemlékezés. Az idén 25. alkalommal rendezték meg szerte a világon a Föld ünnepét. Iskolánk városi rajzpályázatot hirdetett, melynek a Helyőrségi Művelődési Otthon Mini Galériája biztosította a lehetőségét, hogy az érdeklődők megtekinthessék. A hagyományos faültetés mellett, biciklis demonstrációra is sor került. Felhívásunkat a Városi TV is közvetítette. Mindezzel a figyelem felkeltése

volt a célunk. Május végi „Környezetvédelmi hét” keretében túrázással emlékezünk a madarak és Fák Napjára. Szabadtéri programokkal színesítjük az eseményeket. Erdei iskolát szervezünk, amely kiváló színteret biztosít környezetvédelmi, környezeti nevelési feladatok ellátására.

Tevékenységeink széles társadalmi kapcsolatokra épülnek, melyekben jelentős szerepet játszik a család. Tagjai vagyunk a magyar-amerikai környezetvédelmi projectnek, a „Körláncnak”.

Munkánk segítése érdekében létrehoztuk a Petőfi Sándor Általános Iskoláért Alapítványt.

Számlaszáma: OTP 8800-0030-61-6

Civil szerveződéssel környezetvédelmi egyesületet alapítottunk: Kaán Károly Környezetvédelmi Egyesület.

Számlaszáma: OTP Nagykanizsa 8800-000506-7

Bármilyen támogatást örömmel fogadunk. Címünk: Petőfi Sándor Általános Iskola Nagykanizsa, Zrínyi Miklós u. 33. szám.

Szeretnénk, ha erőfeszítéseinket mind többen megismernék és segítenék, ezzel is tevékenyen hozzájárulnának városunk környezeti állapotának fejlesztéséhez.

KÖRNYEZET-LÁTÁSMÓDOK

Az alábbi állításokhoz tegyen I, N, vagy ? jelet aszerint, hogy egyetért vele, nem tartja igaznak, vagy eldönthetetlennek látja.

□ □ □

1. A környezeti problémák megoldásának legfontosabb lépése a természet törvényének megismerése...

□ □ □

2. Egy virágra rácsodálkozni

ugyanolyan fontos, mint számba venni a sajátsgált és jellemző adatait.

□ □ □

3. Egy ökológus ne az érzelmeire hallgasson, hanem az összefüggéseket keresse.

□ □ □

4. A Föld megóvását a művészek is segíthetik, de a feladat mégiscsak a tudósoké.

□ □ □

5. Optimális esetben a gondolkodás mindig megelőzi a cselekvést.

□ □ □

6. Ne keverjük össze a játékot és a tanulást! A tanulás komoly dolog.

□ □ □

7. Nem szabad sokkolni az embereket a környezeti apokaliptikus rémképpel.

HÉTKÖZNAPI KÖRNYEZET- VÉDELEM

A környezetvédelemlről azt tartjuk, hogy sok anyagi erőforrást igényel, ezért ezt a passziót csak a gazdag országok engedhetik maguknak. Jóllehet Nyugat-Európában jut igazán pénz a vegyiparok környezetszennyezésének felszámolására és az új ipari környezetkímélő technológiák bevezetésére, de az éremnek van egy másik oldala is, amiről úgy tartjuk, hogy nálunk is könnyen bevezethető, hiszen nem kíván nagy befektetést, hanem csak némi odafigyelést és érzékenységet.

Tulajdonképpen semmiség az egész. Arról van csupán szó, hogy az egyes embereket kell rávenni arra, hogy környezettudatos módon cselekedjenek. Hiszen mi sem könnyebb, mint kijavítani egy csepegő vízcsapot, vagy etetni télen a madarakat. Esetleg fát ültetni a panelház környékén, vagy összegyűjteni a használt újságpapírt.

A Föld megmentéséhez kedvet érző embereket már régóta segítik a nyugatról adoptált, csupán magyar nyelvre átültetett kiadványok. Nem kellett túl sok érdeklődést, nem találnának kiadóra a kialakuló piaci viszonyok között. Alapítványok és más környezetvédelmi szervezetek próbálnak meg-megújuló erővel részt venni az érdektelenség falán. Legalábbis úgy néz ki: ötleitek használhatóak, a lendületes stílusú fejezetek pedig lebilincselik az olvasót.

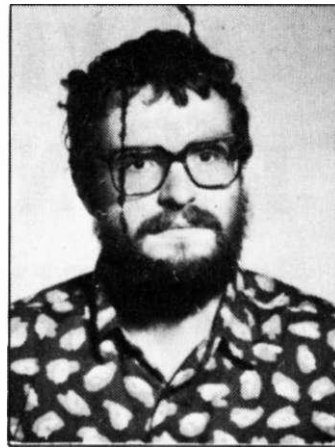
Mégis, olvasásuk közben úgy érezzük, hogy egy másik világba cseppentünk. Nem a környezetbarát életvitel megvalósulásáról nevezetes utópikus Ökotópiába, hanem egy földi valóságba, amely azért teljesen más,

mint amivel nap nap után saját magunk találkozunk.

A magyarországi környezetvédelmi kampányokra jellemző, hogy egyszeri befektetés után hamar kifulladás, néhány rendezvény és látványos akció után elhalnak. Ebben a csekély eredményességben nemcsak a szervezőket más irányba fordító tényezők a ludasak.

Mifelénk – immár hagyományosan – a kívánatos motiváció kialakítását egy tanfolyamszerű tanításnak képzelik el. Társadalmunk ezen vonásában talán mindenkor megkétszerezhetünk kísérletet. Nekünk mindenkor szorgos magolással kellett elsajátítanunk a korszerű ismereteket, persze korszerűtlen viszonyaink közepette, hogy egy kicsit is felzárkózhassunk. Gyors igyekeztünkben csak külsőlegesen tehetjük magunkévá a tananyagot anélkül, hogy valaha is átérztük volna a lecke fontosságát. Eljutottunk oda, hogy külsőleg „európainak” nézünk ki, de a divatos viselet mögül örökölt barbárságunk minduntalan kikandikál. Ha nem volt eredményes a kurzus, mindig volt más lehetőség kialakítani a látszatot. Megfelelő szankcionálással gyorsan elérhető, hogy ne vétsünk az illendőség ellen, de cselekvésünket ekkor sem a belátás, hanem a büntetéstől való félelem irányítja.

A környezetet védő hétköznapi magatartás kialakítása kívánatos lenne, de a nem így cselekvés megtorlására a szankciók hatástalanok. Ki hallott arról, hogy meg lehetne büntetni valakit azért, mert nem víztakarékos WC-tartályt használ, vagy nem tesz fedőt a lábasra vízfóralásakor? (A pénztárcánkat ért kár elenyésző, csupán a háztartások összességét nézve lesz tetemes. Nem is beszélve arról, hogy mi van akkor, ha a vízdíjat átalányban fizetjük.)

Nálunk az ember a meggyőzést szolgáló programok lecsengése után magára marad. Nincsen olyan szervezet akiktől segítséget tudna kérni tanácstalansága esetén. A kéménybe nálunk beköltöző állatokat rendszerint kifüstölik. Kanadában a kéménybe költöző mosómedvéket a Természetvédelmi Szolgálat díjtalanul távolítja el, majd elengedik őket valahol a szabadban. Az Egyesült Államokban telefonon meg lehet tudakolni a helyi vízzolgáltató vállalatától, hogy a gyp hetente végzett locsolásához a terület milyen vízborítottsága optimális. De ugyanúgy lehet felvilágosítást kérni egy áruházi eladótól az ügyben, hogy az ő osztályán melyek a leginkább környezetbarát termékek. Elképzelhetjük, hogy nálunk milyen zavart pislogás, vagy sértődött felelet lenne a válasz a nem mindennapi kérdéseinkre.

Az előbb leírtak fényében nagyon valószínű, hogy ugrásszerűen megnőne környezetvédelmi kampányaink hatékonysága, ha nálunk is sikerülne kialakítani a felelős állampolgárokat segítő szervezetek hálózatát. El kellene értenünk, hogy mindennapos környezetvédelmi problémáinkkal bátran fordulhassunk a gáz-, víz-, villanyszolgáltató stb. ügyfélszolgálat irodájához. Persze, ehhez szükséges lenne az is – a dolgozók speciális továbbképzésén túl –, hogy az említett hivatalok pragmatikus, gyors ügyfélcentrikus módon működjenek, a hatalom és bürokratikus érdektelenség karkai rémképeinek reprodukálása helyett.

Ebben sokat kell még haladnunk. De tanulni ugye: mi nagyon szeretünk!

• Lencsés Gábor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a
KÖRNYEZETVÉDELMI
ÉS
TERÜLETFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM
Természetvédelmi
Hivatala

pályázatot hirdet

a természetvédelmi oltalom alatt *nem álló* területek természeti értékeinek feltárására, azok védelmét szolgáló társadalmi kezdeményezések ösztönzésére, tevékenységeik támogatására.

A negyedik év óta minden évben meghirdetett *pályázat célja* a kevéssé feltárt, nem védett természeti területek értékeinek számbavétele, természeti környezetünk megővésének elősegítése minél szélesebb körű társadalmi részvétellel.

A pályázatot elsősorban helyi társadalmi szerveződések (önkormányzatok, tanár-diák szervezetek, állampolgári csoportok és magánszemélyek) számára hirdetjük meg, műkedvelő és szakember (egyéni és csoportos) kategóriákban.

A pályázatok beadási határideje: 1995. október 10.

A részletes pályázati kiírásért és adatlapért 1995. június végéig lehet levélben vagy személyesen jelentkezni a következő címen:

Környezetgazdálkodási
Intézet portája
Budapest, V.

Alkotmány u. 29.

Levél cím: Miskolczi Mária
1369 Budapest, Pf.: 352

Telefon: 1329-940

Fax: 1115-826

Természetvédelmi Hivatal
1121 Budapest,

Költő u. 21.

Levél cím:

dr. Vajna Tamásné

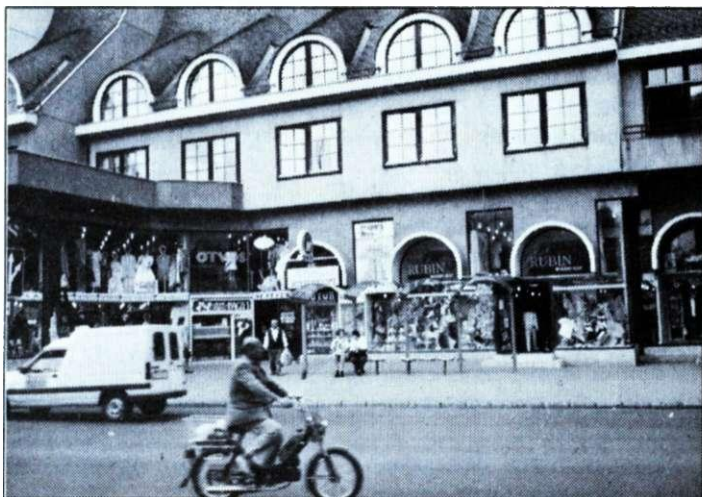
Tel.: 1562-133, 1757-457

„Vajon miért van az, hogy annyira sietünk fel-tápaszkodni, amikor elesünk. Hiszen akár fekvő is maradhatnánk, hogy pihenjünk egy kicsit” – idézhetjük környezeti kultúránk bottlásairól szólva Max Eastman amerikai író.

Ezzel jelezni lehet annak vitathatatlan tényét, hogy a városkép, az utcaképek, közterületeinek állapota és az épületek homlokzatai, de a tájvédelem is kritika alá vonható. Nem lehet kétséges e kritikai vizsgálódásnak az eredménye sem. Ugyanakkor reálisan kell megítélni lehetőségeinket, ennek sorában a sokszor „kényszerítő” körülményeket és adottságainkat, melyek némiképpen elnézővé kell, hogy tegyenek bennünket mások hibái iránt. Ugyanezt kevéssé tehetjük a saját magunk által elmulasztottak miatt.

Ezek után csak annyi a feladatunk, hogy eldöntsük ki is a felelős a városképért, hogyan tudjuk – és lehet-e? kell-e? –

A küszöb problémája... Kinn sem vagyok, benn sem vagyok.

A VIZUÁLIS KÖRNYEZET- SZENNYEZÉS DILEMMÁI

különválasztani mások hibáit és magunk mulasztásait.

E sokrétű feladatban is érvényes a középkori angol fohász: „...add meg az erőt, hogy változtassunk mindazokon a dolgokon, amelyekeken képesek vagyunk, de add meg az erőt arra is, hogy elfogadjuk mindazokat, amelyekeken nem tudunk változtatni. És add meg az érzéket ahhoz, hogy tudjuk: melyik melyik.”

Nagykanizsán pedig kevés a helyhez illő utcabútor, még kevesebb az ízlésesen mértéktartó, de mégis célszerű telitalálat, éppen a város centrumában kell kutatni szemet gyönyörködtető portált. Az építész vagy a belsőépítész képességeit kevesen igénylik a leglátványosabb, de határterületnek számító feliratozáshoz.

A két, ma külön kezelt szakterülethez csak annyit, hogy Hamvas Béla szerint: „voltak idők és vannak népek, ahol val-

lás, tudomány, filozófia és költészet egy volt, és ma is egy.”

A közízlést a többé-kevésbé önállóan készített, házilag barokcsolt üzleti feliratok tükrözik. Szaporodnak a harsány színekből tákolt feliratok, a futófények, a kevéssé gusztusos formákból előállított cégtáblák.

Minél rikítóbb, csillogóbb egy-egy portál, annál könnyebben kiütözköznek hibái, hiányosságai, esetleg silány volta.

Alig van egy jó jel, jelzés, jegy, ismérv, cégtábla, utcajelzés, cégjelzés. Olyan jel, ami a szemnek szóló jó információ.

Az ízléses jel szép példái legtöbbit régi fényképeken, múzeumban láthatók. Ez a cégér. A cégérek tervezői – ha voltak ilyenek – nem ismerték, mégis következetesen alkalmazták a

Szimbólum + Funkció + Szerkezet + Anyag = építészeti forma képletet.

Mostanában sok hagyományos jel eltűnt. Meguntuk (?), vagy

egyszerűen szégyelljük (?), amikor a hagyománykövetés nem volt sikk.

Bizonyára a mai jelek is részesei mai környezeti kultúrának, az is a kultúra egy fajta tükröke, hogy sok az idegen szóhasználat.

(Finnországban minden másnyelvű, idegen feliratú szó mellett kötelező finn megfelelő fel tüntetése)

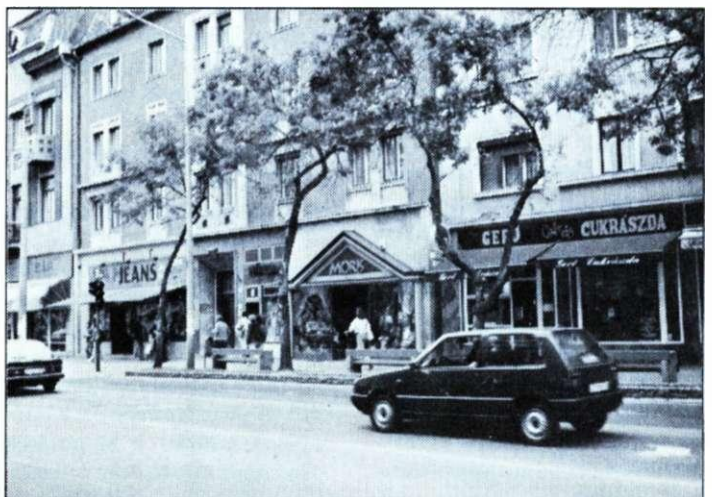
A kereskedelem színterei kivonultak az utcákra, terekre, járdákra. Annak a hamis párhuzamnak a hangsúlyozásával, hogy a mediterrán vidékeken is így szokás. A példa csak azért sántít, mert sem a klíma, sem települési adottságaink, sem ennek a kereskedelemnek a „színfalai” nem összevethetők.

A néhány szép – egyszerűségével elegáns – cégérnek mi a titka?

Mi vezethetett a mai állapotokhoz?

A hatóság türelmének vagy szépérzékének a hiánya? A tervezőtől elvárható teljességszemlélet hiánya? (mely a részleteket már nem érzi a feladathoz tartozónak?), vagy az építető-megbízó igény szintje, anyagi lehetőségei? Jogszabályok segítik, segíthetik a feliratozás ügyét:

- az Országos Építésügyi Szabályzat,
- az engedélyezési eljárásról szóló rendelet,
- az Építésügyi Törvény, vagy akár a helyi szabályok,
- a rendezési tervek építésügyi előírásai,
- a komplex környezetvédel-

A jó is lehet rossz és a rossz is lehet jó...

mi rendelet városképvédelmi fejezete, vagy

– a helyi építészeti értékek védelméről szóló rendelet, hogy csak a legfontosabbakat említsem.

Bármilyen rossz feliratozás már homlokzatváltoztatás és egyben bármelyik városképet érintő, így az engedélykötelezettség akár általános is lehet: helytől, mérettől függetlenül.

Az is igaz, hogy e téren mást, – nevezzük fejlődésnek – elérni nem csak a jog útján kell, ennél fontosabb lehetőség az általános szemlélet, a létünk minden elemét átható igényesség.

Van ország, ahol évente díjaznak a jól sikerült „jeleket”, akár több kategóriában is.

Ebből persze az is következik, hogy nem mind nyertes, sőt talán van utolsó helyezett is, de mind tervezett módon valósult meg.

Mi is indíthatnánk ilyen versenyt, kampányt, akár harcot, a portálok, a cégek területén összefogva a változtatásra fogékony építetőkkel.

Anélkül, hogy elméleti oktatásnak szánám, mit ír a jel fajtáiról a szakma?

Kültéri:

– közúti jelzőtáblák

– építészeti jelek: bejáraton lévő információs jelek, lehetőleg tükrözve az épület stílusát, hangulatát. Cél a rövid, tömör tájékoztatás. (Izd. „BKK” jel a – Budapesti Kongresszusi Központ előtt)

– homlokzati jelek: a számítástechnika ma már a felirati be-

tűk típusának szinte végtelen formagazdagságát kínálja.

Fontos az anyagismeret, anyaghasználat. (kerülendő a gyenge minőség, a harsogó színek, az áttekinthetetlen „mindent elmondani” akarás)

– Kirakat: az ablakon, szerkezeten, ajtón, üvegen lévő jel homlokzatformáló elem. (E területen teljes az anarchia, sok a szín, a szöveg, a forma; és tervezés nélkül.)

– fényreklám

Beltéri:

– feliratozás, belső inforatika: névtábla, piktogram, irányítóábla összhangja most van fejlődésben. (Fontos: egyértelműség, cserélhetőség).

– dekoráció: önmagában is lehet jel. Igényesen megtervezett embléma (logó), arculattervezés során elért feliratozás és világítástechnika az igazi jó reklám.

Ma már több hazai stúdió foglalkozik ezekkel a feladatokkal. A számítástechnika alkalmazása, a művészek közreműködése eredményezheti a követendő megoldásokat.

A „jel”-alkotás szakmáknak éppúgy határterülete, mint összefonódása.

Kinek a feladata tehát mindezek tervezése, készítése? Építészé, belső építészé, grafikusé dekoratőrre, szakiparosé?

Mindazoké, akiknek feladata és érdeke a környezet, a környezeti kultúra óvása.

A rendetlenség nem annyira a rend hiánya, mint inkább kiegészítője, más megjelenési formá-

ja. A rend teljes hiánya a káosz és nem a rendetlenség.

A kérdés úgy is felmerülhet, hogy miért változnak az emberi rendformák? Miért változik saját rendünk, és miért zavar bennünket mások rendje?

Olyan véleményt is feljegyez-

tek, mely szerint van szubjektív rendetlenség, és van abszolút – ez az aránytalanság, a diszharmonia.

Még bonyolítja a helyzetet, hogy önmagában rend-rendetlenség nem létezik, az „csak” fogalom; az ember és a tárgy

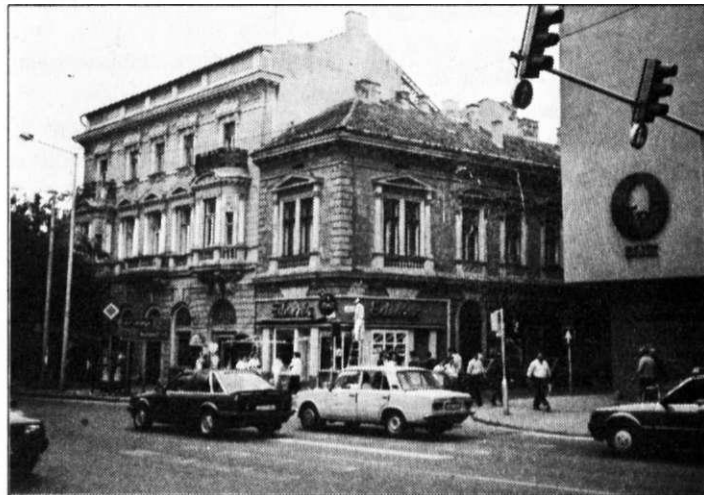
Megtervezték...

Mértéktartó, színével és szerkezeti megoldásával a helyhez illő...

Forgó, gigantikus, rendszertelen és még falragasz is...

Ha kedd, akkor sárga... plusz egy cégér.

Csak ennyi... és mégis megy a bolt?

közötti viszony meghatározására.

Egy építész kutató az embernek a belső terekkel kapcsolatos élményeit egy építészet előtti korszakból eredezteti. A természetes barlang akkoriban csak a belső teret jelentette, a visszahúzó biztonságát, egyben pihenést, a felkészülést és erőgyűjtést a kaotikus külvilág fenyegető veszedelmeivel szemben.

Maga az architektúra akkor jött létre, amikor képes lett mesterséges „barlangok” megalkotásával az „exteriőr”, a külső tér létrehozására.

Ha figyelemmel vagyunk a külső és a belső közötti átmenet jelentőségére, nem könnyen fogadható el az üzletek esetében érzékelhető „kifelé-fordulásra” törekvés, melynek szélsőséges formája a bódéárusítás, vagy a tákolt vasasztal fóliával fedve.

Az ősi időkben a „küszöb” jelképezte egyik tér-struktúrából a másikba való átlépés során az ember az égi erőkhöz fordult. Az újtól, az ismeretlentől való félelmének, szorongásának leküzdéséhez segítséget kérve a küszöb órének jóindulatát igyekezett megnyerni; áldozattal, imával, meditációval.

Ma nemcsak e küszöb átlépésének szimbolikus jelentősége csökkent, hanem a „modernizmus” egyik jellemzőjeként az elválasztás jelentősége háttérbe szorult. A külső-belső tereknek egymásba folyó, egymásba ható új fajta rendje válik általánossá.

A külső-belső térkapcsolódá-

sok, a határfelületek, a küszöbök csupán néhány lehetőségét jelzik annak a tágabb szimbólum-rendszernek, amely éppen elhanyagoltsága miatt válik egyre fontosabbá.

A bevezető idézet mindezen „tudományos” magyarázatokat hivatott elbizonytaltatni, hiszen a rend és a rendetlenség fogalmak tartalmi összefüggései ugyancsak alátámasztják annak igazát.

Biztos, hogy minden megnyilvánulásunknak sajátos rend a jellemzője, de mindezt országonként, koronként sőt egyénenként is másképp tesszük.

Füst Milán szerint „a dolgokat csak akkor tudjuk tapasztalni, ha valamilyen formában átéljük őket; az amorfi és kaotikus dolgok nehezen átélhetők, ezért a struktúrálatlant igyekszünk struktúrálni, a formátlannak formát adni.”

„Vajon miért van az, hogy annyira sietünk feltápaszkodni, amikor elesünk. Hiszen akár fekvő is maradhatnánk, hogy pihenjünk egy kicsit”, mondta az idézett író.

Mindezek után elismerve objektívitásunk sérülékenységét, elfogadva mások rendjét, környezeti kultúránk botlása során pihenve egy kicsit előbb-utóbb fel kell tápaszkodnunk, és mindannyiunknak segíteni kell abban, hogy az „exteriőr” visszanyerje lényegét, a „sign” a jel – javítsa közérzetünket, betöltve igazi szerepét.

Karmazin József

A MARKETING-MUNKA TRÜKKJEI

A reklám legrégebb és legalapvetőbb célja, hogy felvilágosítást adjon az egyes fogyasztási cikkek legelőnyösebb tulajdonságairól. A szocializmus dühöngése idején piacra kerülő reklámok is csupán ennek a funkciónak kielégítésére szolgáltak. Közben már Nyugat-Európában és Amerikában a reklámtól már azt is elvárták, hogy ne csak meggyőzze a potenciális vásárlókat a termékek jóságáról, hanem rejtetten rá is beszélje őket az egyes márkák előnyben részesítésére.

Ha nem tudnánk, hogy az erőszakos rábeszélés nemcsak szimpátiát, hanem ellenszenvet is tud a fogyasztóban kelteni, tiltakoznánk a szükségletek diktatórikus megtervezése ellen. Csakhogy a két, műsor közé ékelt kis filmek korántsem arról szólnak csak, amit először látunk, értünk meg belőlük. Mert nem csak konkrét márkákat, hanem egy egész életstílust közvetítenek felénk. Ha ellen is próbálunk állni egyszer-egyszer a kísértésnek, annyira

gyakran és váratlan helyzetekben találjuk magunkat szembe a csábítás ezen formájával, hogy hatását már kiküszöbölni nem lehet.

Az eladás egyik legrafináltabb trükkje az árengedmény. Az akciós árak igencsak meg tudják ígézni a legtöbb fogyasztót. Az év végi leárazásokkor, szezonvégi kiárusításokkor jövünk rá, hogy folyamatosan átverték minket. Akkor, amikor rávettek, hogy teljes áron vásároljak.

Az akciós ár: jótétemény, szinte már kegy. Ami bármikor visszavonható. Vásárlásra, gondolkodásra csak néhány perc marad. Hiszen nem lehetek biztos abban, hogy holnap tart-e még az árengedmény, vagy ha lesz is, kapható-e majd az a termék, amelyet éppen most nézegetünk.

A vásárolni, vagy nem vásárolni sarkítottan jelentkező dilemmája igen beszűkíti a lehetséges alternatívákat. Az olcsóság ígérete pillanatnyilag még az árucikk szükségességénél is fontosabbá válik (ennyiért nem megéri?).

Egyet fizet, hármat kap – szól a vevőcsalogató szlogen. Ki tudna ellenállni a csábításnak, egy életben nem sokszor adódik alkalom arra, hogy „ingyen” vásárolhassunk. Persze nincsen belőle szükség háromra, de vásárolnunk kell, hogy az ajándékot ingyen megkaphassuk. Az öröm rózsaszín kódének eloszla-

sa után szoktunk rácsmélgni, hogy azt az egy cikket, amit meg kellett vásárolnunk (mert hozzá szerettünk volna jutni az ajándékokhoz) annyira adták, amennyi legalább négy termék valós értéke. Lehull az ajánlatról minden feltételezett nagylelkűség álarcája, amikor kiderül: valójában négyet fizettünk és háromat kaptunk csak.

Őn nyert, ha vásárol katalógusunkból! – hirdetik a postládákba bedobott prospektusok. Rendszeresen megküldik címünkre azokat, akár rendelünk belőlük, akár nem. Ha ismerőseinket megkérdezzük, akkor kiderül, hogy minden címre ugyanazt a szívhez szóló értesítést küldik. A csomagküldő szolgálatok ezzel a módszerrel

igen egyszerű pszichológiai trükköt vetnek be. Sok vásárló fejében megfordul, hogy hátha az övé lesz a nagy értékű nyeremények egyike, vagy éppen a fődíj, ezért rendelkeznek a prospektusból. Nehogy elszalasszák ezt a kivételes alkalmat (persze legtöbbször csak egy száz forint értékű nyereményhez jutnak).

Az említett technikák segítségével kicsikart vásárlások nem valós szükségleteket elégítenek ki. E javak fogyasztói nem saját jólétükhöz, hanem a gyártó és forgalmazó cégek tevékenységének folytatásához járulnak hozzá. Ami az egyén szintjén pénz, globális szinten pedig nyersanyagok pazarlásaként jelentkezik.

• Lenés Gábor

A FOGYASZTÁSI CIKKEK CSÁBÍTÁSA

Óriásplakátok. Melyiket válasszam?

Azt talán mindenki érzí, hogy társadalmunk a javak fogyasztására épül. Mindenhol gyakorta záporozó kis trükkökkel el tudják érni, hogy egyre többet vásároljunk. Hogy akkor is részesítsük előnyben a piacra újonnan bevezetett terméket, amikor a régivel is tökéletesen meg vagyunk elégedve.

A televízió nemcsak az amerikai szappanoperák átvételével nevel minket gátlástalan fogyasztóvá. Ezt a célt ugyanis jól

szolgálják a műsoridő egyre nagyobb hányadát kitevő reklámfilmek is. Van aki számára bosszantó, ha műsorszórás miatt elmarad várva-várt programja, de ennek ellenére az időt mégis reklámmal mulatják. De arról is tudok, hogy családok apraja-nagyja várja a reklámfilmeket, hogy megtudják, milyen újdonsággal is lehet találkozni a boltokban.

Gyakorta látunk a képernyőn fiatalos külsejű, vidám, mindig mosolygó háziasszonyokat, akik egy könnyed zene lágy ritmusára végzik a hús-vér háziasszo-

nyok rémálmát: az éppen időszerű nagytakarítást. Persze nem a filmbeli hölgy bírja jól a különleges terhelés okozta fáradalmakat. Folytonos jókedvét, csupán az új súrolószereknek köszönheti, amelyek jelentősen megkönnyítik a háztartásban folyó munkákat. Ez az érzés mindenki számára elérhető, aki kitartó fogyasztója lesz az új szereknek.

Persze az is megér legalább egy bekezdést, hogy mennyire is újak ezek a szerek. A reklámozott nyugati termékek zöme évek óta kapható Európa gazdagabb felében, s velük már régóta találkozhattak az égi adókat möhön figyelő honpolgáraink.

némely esetben pedig egészen feltűnő, hogy divatjamúlt ruhában, mosollyal és elavult fazonú berendezési tárgyak között ugrabugrálva kínálják a „korszerű” portékákat az öröklét számára filmszalagon megőrzött arcok.

Nem lenne gond akkor, ha az új, kívánatosá tett termékek valóban jobbakk lennének azoknál, amiket helyettesíteni szeretnénk. Ha a kicsit módosított, de jóval drágább szerek valóban megkönnyítenék a mi életünket is. No nem annyira, hogy takarítás közben táncra perdüljünk. Hiszen mindenki meglegedne csupán azzal, ha egyszerűbbé tennék mindennapjainkat. De a hétköznapi tapasztalatai miatt nem oszthatjuk a reklámok feltétlen optimizmusát.

Gyakori eszköze az új kellecsének az eddig használatos termékekkel való körülményes bánásmód kifigurázása. Ki ne emlékezne arra, amikor egy régi cipőkrémmel és kefével lábbelijét tisztító férfi nyakig összekoszolja magát, míg az új termékkel dolgozó sorstársa tiszta marad e kényes művelet közben is. Ja kérem, ő olyan cipőtisztítót használ, ami a tubusra ragasztott szivacska jövöltából egyesíti az eddig különálló eszközök jó tulajdonságait.

Csak hogy az ötletes újdonságok – nyilván a haszon fokozása érdekében – korántsem készülnek jó minőségben. Emiatt gyakran megesik, hogy leesik a tubusról a szivacska. És mit tehet ilyenkor az a pórul járt fogyasztó, aki hitt a reklámoknak és kidobta az utolsó cipőkeféjét? Foghatja két ujjá közé a párányi

szivacsdarabkát és megpróbálja befejezni a kényes műveletet. Garántáltan tetőtől-talpig össze fogja kenni magát.

Nem járunk jobban a folyékony súrolószerekkel sem. Ha néhány napig nem használtuk azokat, akkor biztosak lehetünk benne, hogy nehéz lesz a dobozokból bármit is kibányásznunk, ugyanis a beszáradó anyag eltömíti a lyukat a flakon fedelén. Ha ilyenkor nyomkodjuk könnyen előfordulhat, hogy magunkat spricceljük le.

A rendeltetészerűen nehezen használható termékek további alkalmazása épp azt a természetünkben fakadó fortélyos ügyességet kívánja meg, aminek a kiküszöbölését hirdették meg. További használatukhoz törni kell a fejünket és leleményesnek kell lennünk. Rossz ötleteinket pedig ezek a „segédeszközök” nagyon huncut módon hálálják meg.

Ha megvizsgáljuk, hogy a ciklikusan piacra dobott termékek hasznossága és ára hogyan alakul, akkor úgy tapasztaljuk, hogy nem feltétlenül lesznek jobbakk, tartósabbakk, könnyebben használhatóakk. Ezek a szempontok érdeklők a háziasszonyokat, de áruk az folyamatosan emelkedik.

Mert igaz, hogy sok esetben mondjuk a palack formája és a színes, figyelemfelkeltő címke lesz csak más (a jóhiszemű háziasszony itt felháborodhat), de akkor mi indokolja az ár növeledését? Tévedünk, ha azt hisszük, hogy a fogyasztás világa van annyira tisztességes, hogy csak az indokolt költségnövekedést fizetteti meg. Nem, az áruházak amerikai álma nem a valaminél megtestesüléséről szól. Hanem arról, hogy hogyan lehet felkelteni egy termék iránt a potenciális vásárlók érdeklődését úgy, hogy gondolkodás nélkül megadjanak érte egy magasabb árat.

Nem marad a végére más csak egy jó tanács. Ha bemelegünk egy áruházba és éppen engednénk a reklámfilmek csábításának, előbb gondoljuk meg, hogy valóban ér nekünk egy új termék annyit, amennyiért kínálják. Mert arra kell gondolnunk, hogy az emberek túlzott fogyasztásba hajszolásával első sorban minket csapnak be.

• Lenés Gábor

A piaczgazdaság előretörésével a kereskedelmi hirdetések fokozatosan a városkép meghatározó elemeivé válnak. A közterületeket elárasztó reklámok kezdik értelmetlenné tenni a környezettervezők városképalakító erőfeszítéseit, és egyre inkább értelmezhetlenné teszik a környezetkultúra fogalmát, ha a környezetkultúra egyetemes „kereskedelmi kultúrává” alakul át. Ez az átalakulás azonban, mint az alábbi Santa Barbara-i példa mutatja, egyáltalán nem megállíthatatlan folyamat.

Néhány évvel ezelőtt magyar művészeti hetet rendeztek a kaliforniai Santa Barbarában, s a rendezvényről beszámoló Szegvári Katalin a tévé egyik stúdióműsorában arról is tudósított, hogy ebben a városban nincsenek az utcán kereskedelmi reklámok. Kiderült, hogy nemcsak a szépségét féltve óvó Velence vagy a Le Corbusier-tervezte indiai Chandigarh képes ellenállni a kereskedelmi reklámhadjáratnak, hanem a reklám hazájában, Amerikában is vannak olyan települések, amelyek tudatosan korlátozzák a közterületen elhelyezhető hirdetéseket. Santa Barbara polgármestere, Sheila Lodge asszony nemrég kéresemre elküldte a város ügyvezető jelszabályzatát, s egyúttal arra is felhívta a figyelmet, hogy az Egyesült Államokban már sok városnak van hasonló rendelete, s a kaliforniai Carmel városáé még az övékénel is szigorúbb. Ismerkedjünk meg a Santa Barbara-i reklámkorlátozás fontosabb alapelveivel.

A rendelet (Sign Ordinance of the City of Santa Barbara, Chapter 22.70) abból indul ki, hogy a közterületen elhelyezett jelek feladata egy adott hely/pont felismerésé-

nek megkönnyítése. A jelek ilyen funkciója megfelel a történeti jelhasználatnak, amennyiben egy jel – a régi cégekhez, feliratokhoz hasonlóan – csak egyszer fordul elő, mert csak egyetlen helyet jelöl. (A rendelet ugyan nem említi, de nyilvánvaló, hogy a jelek régi funkciójának visszaállítása azért lehet ma időszerű, mert a nyomtatott és elektronikus média a kereskedelmi hirdetések számára olyan mérhetetlenül sok és változatos lehetőséget kínál, hogy semmi szükség újabb közeg: a közterület elfoglalására. A kereskedelmi hirdetések megfelelő helye a sajtó/rádió/televízió és nem a közösségi tér.)

A közterületi jelek erős vizuális hatást gyakorolnak a település jellegére és minőségére – állapítja meg a rendelet. A környezet látványának meghatározó elemeiként vonzzák vagy taszítják a szemlélődő közönséget, befolyásolják a járműközlekedést és ötletes, találó formáikkal segítenek abban, hogy egy városrész megtalálhassa sajátos hangját. Santa Barbara országos és nemzetközi hírnevét a település természeti szépségei, kiemelkedő modern és történeti építésze- te, valamint történeti hagyományai alapozták meg, ezért a város számíthat arra, hogy látványa, városképének szépsége vonzza a turistákat és a vállalkozókat, így a környe-

zetesztétikai megfontolások gazdasági értékévé válhatnak. Santa Barbara városának az a szándéka, hogy az érdekes és esztétikus jelhasználatra vonatkozó rendeletével védje és erősítse a város történeti jellegét, lakályosságát és gazdasági értékét.

Ezen túlmenően az is szándéka a városnak, hogy a jelek méretének, típusának és elhelyezésének korlátozásával csökkentse a jeleknek az autóvezetőkre gyakorolt figyelemelvonó hatását, s így módon javítsa a közlekedés biztonságát. E szempontok alapján Santa Barbara városa azt a politikát vallja, hogy a jelek elsősorban egy létesítmény, szervezet vagy vállalkozás azonosítását kell szolgálja. A jeleknek – megkülönböztető, azonosító eszközként – nem szabad a város polgárainak figyelmét túlságosan lekötniük, viszont összhangban kell lenniük az épületekkel, a környezetükkel és a közterületen lévő egyéb jelekkel.

A rendelet értelmében a város területén elhelyezendő, közterületről látható, azonosító jelekre általában engedélyt kell kérni, de vannak engedély nélkül elhelyezhető jelek is. Ilyenek többek között az ideiglenes, hivatalos szövetségi, állami vagy helyi önkormányzati hirdetések (legfeljebb 5 napig); az egyéb ideiglenes, nem kereskedelmi hirdetések: építést,

veszélyt jelző jelek (az építkezés adatait feltüntető tábla családi házas övezetben legfeljebb 6 négyzetláb, egyéb területen legfeljebb 24 négyzetláb lehet), választási hirdetés (az előbbi méretben legfeljebb 100 napig), zászló (legfeljebb 25 láb magas oszlopon. 8 láb hosszan), éttermi étlap (maximum 24x18 hüvelyk méretben), tömegközlekedési hirdetések (19 utasnál több személyt szállító járművön oldalanként maximum egy hirdetés).

Vannak olyan hirdetési típusok, amelyeket a város egyáltalán nem engedélyez. Generálisan tilos olyan jelet elhelyezni, amely nem az adott telek (a telken lévő létesítmény) rendeltetését hirdeti (a szöveg nem magyarázza részletesebben ezt a tiltást, de a rendelet e pontja értelmében egyetlen telken sem szabad elhelyezni sorozatban gyártott hirdetéseket, például plakátokat). A kereskedelmi reklám távoltartását szolgálja a rendelet azon pontja is, amely tiltja a háztetőre, padokra szerelt reklámokat, de nem szabad szállítható, állítható (mobil) hirdetéseket sem alkalmazni. Változtatható tartalmú hirdetési kereteket kizárólag színházak, templomok, múzeumok, éttermek, benzinkutak használhatnak, illetve vállalatoknak engedélyezik a nyitva tartást feltüntető táblákat. Közterületi oszloponon, pöz-

REKLÁM- KORLÁTOZÁS KALIFORNIÁBAN

nákon semmilyen hirdetés sem helyezhető el. S végül egy formai megkötés: nem használható olyan jel, amely eltakarja vagy zavarja az épülethez tartozó építészeti elemeket.

A rendelet az engedélyezhető jelek méretére, számára és elhelyezési módjára különböző feltételeket állapít meg. Nézzünk meg ezekből néhányat. Közintézmények (például templomok, iskolák) csak egy jelet helyezhetnek el (maximum 18 négyzetláb méretben, a betűk maximum 3 hüvelykesek lehetnek, és lakóterületen a táblát nem szabad belülről kivilágítani). Ha egy épület 2 vagy több emeletes, a 2. emelet fölött nem szabad hirdétést elhelyezni. Ablakba (kirakatba) helyezett állandó jel az ablaknak legfeljebb 25 százalékát foglalhatja el. Az alkalmazott betűk általában legfeljebb 12 hüvelykesek lehetnek.

Lakóház vagy lakásszövetkezeti együttes megjelölésére mindössze egyetlen jelet helyezhetnek el, amelyik 25 lakásig maximum 10 négyzetláb, 25 lakásnál nagyobb együttesnél maximum 25 négyzetláb méretű lehet – belső kivilágítás nélkül. Az irodák nyilvános bejáratonként egy-egy táblát használhatnak, ennek nagysága az épület méretétől függ. Több egységből álló irodacsoportnak egységes jelprogramot kell készítenie, amelynek használata – jóváhagyás után – minden egységre kötelező. A kereskedelmi és ipari létesítmények jelei ugyancsak az épületek nagyságától függenek. A több egységből álló létesítménycsoportnak az irodákhoz hasonlóan – egységes jelprogramot kell kidolgoznia.

Santa Barbarának van egy spanyol eredetű, védett ne-

gyede (El Pueblo Viejo), ahol szigorúan őrzik a városrész történeti jellegét, ami többek között a jelhasználatban is megmutatkozik: a színeknek, formáknak alkalmazkodniuk kell a spanyol hagyományhoz (a betűmagasság például legfeljebb 10 hüvelyk lehet, és általában nem alkalmazhatnak belülről megvilágított táblákat).

Az anyagok megválasztását a kérelmezőre bízják, de a város itt néhány anyagot előnyben részesít (például a fából kifűrészelt betűket vagy a kovácsoltvas jeleket; ajánlják továbbá az üvegből vagy a fából készült, gyalult, sima felületű, történeti formájú jeleket, az épület színére festett, falból kidomborodó elemeket és ösztönzik az épületek korához illő, historizáló világítótestek készítését).

Ezen a területen egyáltalán nem engedélyeznek a hirdeté-

seknél új anyagokat (például műanyagot, alumíniumot, rozsdamentes acélt), műfát, műmárványt, foszforeszkáló festéket, szabadon szerelt reflektorokat, neoncsöveket, villanygököket és látható villanyvezetékeket.

A jelek engedélyeztetéséhez a város településfejlesztési osztályához kell kérelmet benyújtani. A kérelem elbírálásában egy „jelbizottság” is közreműködik. Igen érdekes a rendeletnek az a része, amelyik a szabálytalanul elhelyezett vagy időközben szabálytalanra vált jelek esetével foglalkozik. A város ellenőrzi a jelek elkészítését, és rendszeresen felülvizsgálja a város területén lévő jeleket, s a szabálytalan, elavult vagy a biztonságot veszélyeztető jelek kezelőit felszólítja a jelek javítására vagy eltávolítására (ha egy jel – felállításakor – még szabályos volt, de

az időközben bekövetkezett rendeletmódosítás után szabálytalanra vált, a városi tanács kötelezi a kezelőt a szabályos állapot előállítására).

Ha a tanács felszólítására a kezelő nem intézkedik, a városi tanács végzi el a javítást vagy leszerelést, s ennek költségét az érdekelttel megterítetteti, akinek ezenkívül a törvényesen megállapított büntetést is meg kell fizetnie.

* * *

Amikor a polgármester asszony 1987-ben Budapesten járt, a jelszabályozásnak nálunk még a nyomát sem fedezte fel, de bízik benne, írja levelében, hogy a rosszul tervezett, csúf reklámokból származó vizuális szennyezés nem fog mindent elborítani ebben a szép városban. Bár-csak igaza lenne!

☛ József Dénes

(Megjelent a FALU, VÁROS, RÉGIÓ 1994. június-júliusi számában.)

HILD JÁNOS ÖRÖKÖSEI

A Magyar Urbanisztikai Társaság (MUT) tavalyi első konferenciáján határozták el a településtudomány művelői, hogy évenként szakmai tanácskozáson cserélik ki tapasztalataikat. Az idei síófoki tanácskozást a MUT-tal közösen a Környezetvédelmi és Településfejlesztési Minisztérium (KTM) szervezte.

A konferencián adták át – öt év szünet után – a településtudomány kiemelkedő munkásai részére 1968-ban alapított díjat. A kitüntetést Hild Jánosról, a hazai urbanisztika nemzetközi hírnő művelőjéről, Budapest múlt századi első átfogó városrendezési tervének megalkotójáról nevezték el. A plakettet, oklevelet és a vele járó százezer forintot ezúttal dr. Bors Zoltán, Vas megye

nyugdíjas tanácselnöke, Németh Miklós főtanácsos, Komárom-Esztergom megye nyugdíjas főépítésze, valamint dr. Winkler Gábor, Pápa város főépítésze nyerte el.

A MUT tagjai és a meghívott előadók két fő téma köré csoportosították mondanivalóikat. Az épített környezetről, illetve a településfejlesztésről és -rendezésről szóló leendő törvénnyel és annak előkészítésével kapcsolatban fejtették ki véleményüket a szakmai fórum résztvevői. A kétnapos tanácskozás plenáris ülésén Paksy Gábor, a MUT elnöke; dr. Kemény Attila, a KTM politikai államtitkára; dr. Baráth Etele, az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottságának elnöke; Németh Éva, a

Győr-Moson-Sopron Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője; dr. Scharle Péter, a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium (KHVM) helyettes államtitkára; Dr. Szaló Péter, a KTM helyettes államtitkára tájékoztatta a megjelenteket.

A két témának megfelelően két szekcióban vitatták meg a településfejlesztés és -rendezés, illetve az épített környezet szabályozásának időszerű problémáit. A szekcióüléseket plenáris ülés követte. A MUT-nál a konferencia teljes anyagát feldolgozzák és ennek megfelelően summázzák az elhangzottakat, teszik meg ajánlásaikat. Az összefoglaló elkészülte után a konferencián elhangzottakra még visszatérünk.

☛ Sz. M. J.

A gépkocsigyártás gyorsan fejlődik a világon, így a vásárlás is egyre könnyebbé válik. Utakat építenek és javítanak, hogy az igényeknek eleget tudjanak tenni. Ennek következtében a vasúti közlekedés egyre inkább háttérbe szorul Magyarországon is.

A közép- és nagyvárosok belvárosai egyre zsúfoltabbak. A parkolás egyre nagyobb problémát jelent, nő a levegő szennyezettsége, melynek részbeni oka a gépkocsik nagy tömege.

Az Egyesült Államokban a tervezők és mérnökök megpróbálják visszaforgatni az időt és megerősíteni a tömegközlekedési hálózatot a városokban (például autóbuszok, vonatok, földalattik). Az autó egyre inkább

TÖMEGKÖZLEKEDÉS VAGY AUTÓ

problémává válik az amerikai városokban. Az emberek könnyen hozzájutnak az autóhoz, több autót épül, mint járda.

Magyarországon a tömegközlekedési hálózat jól kiépült, sok ember használja. Mégis egyre többen részesítik előnyben az autóhasználatot, így a tömegközlekedési rendszer kihasználtsága lassan csökken.

Autóba ült-e már, hogy kenyérért menjen 1 km távolságra? Autózott-e már munkába 1,5 km-t, mert esett az eső? Sok ember teszi. Mennyivel lett volna nehezebb, ha a tömegközlekedést használja, vagy sétál egyet? Azzal, hogy kevesebbet használjuk gépkocsinkat, védjük a környezetünket. Álljunk a gyaloglók és környezetbarátok oldalára, szavazzunk az autóáradat ellen.

Mit lehet tenni? Rövid úton használja az autóbust, kerékpárt, esetleg sétáljon. Fedezze fel az Önt körülvevő világot: Ha nagyobb városokba utazik, kér-

dezze meg ismerőseit, nincs-e valakinek szintén ott dolga. Ha igen, akkor fele költséggel teheti meg az utat. Amikor dolgozni megy, vegye fel kollégáit, szomszédait, ismerőseit útközben. Értelmetlen, ha egy helyről ugyanoda mindannyian kocsival mennek. A városban használja az autóbust, vagy sétáljon. Ezzel lecsökkenhet a belvárosi zaj- és levegőszennyezés.

A gépjárművek fontosak, de sok ember ellustul, szívesen választja a minimális fáradság helyett a tökéletes kényelmet. A tömegközlekedés nagyon fontos. Lehetőséget ad az embereknek, hogy a környezet kisebb károsítása mellett jussanak el céljukhoz. Ha legközelebb a belvárosban sétál, nézzen körül, hány autó parkol az utcákon és mennyi közlekedik az utakon. Ha nem hangsúlyozzuk a tömegközlekedés fontosságát, a jövőben a belváros még zsúfoltabbá válik.

Don Holub

„NE LEGYEN MÉRGES - FOGLALKOZZON VELE”

Vannak Önnek hét közben parkolási problémái a belvárosban? Vannak környezeti problémái lakóhelyén (például a zajjal)? Ne legyen mérges – foglalkozzon vele!

Amikor Ön ilyen és ehhez hasonló problémákkal kerül szembe, hogyan reagál? Mérges lesz? Mit tesz? Ha a válasz az, hogy semmit, akkor nem fog változni semmi sem. Ezért sokszor Önön múlik a megoldás.

A környezet lehetséges definiálása: minden, ami körülveszi és befolyásolja az embereket. A fizikai környezet lehet az, Önöket körülvevő föld, víz, épületek, utcák, erdők. Fontos tudnivaló, hogy véleményével

befolyásolhatja a környezetéhez kapcsolódó döntéseket.

A környezet nagyon fontos mindenkinek. A koszos, igénytelen környezet nagyon zavaró lehet. Sok munkába kerül saját környezetünk rendbetétele és védelme. Ezért nagyon fontos, hogy biztosítsuk magunk és a jövő generációk számára a környezet épségét és szépségét.

Feltehető a kérdés: mivel tudok segíteni a környezeten?

Igyekezzon befolyásolni a döntéseket. Bármilyen hatással van Önre. Lépjen kapcsolatba a helyi Polgármesteri Hivattal, megyei hivatalokkal, vagy országgyűlési képviselővel. Mondja el problémáját, vagy ötletét. Csak egy levél, vagy te-

lefonhívás a kormányzati hivatalokhoz, hogy elmagyarázza dilemmáját. Továbbá joga van ahhoz, hogy részt vegyen a döntéshozatalban. Kérdezze meg, mit tehet érdekelt városlakóként. Hogy véleményét, álláspontját erősítse, szövetkezzen hasonló érdeklődésűekkel (szomszédok, ismerősök, munkatársak).

Kapcsolatba léphet nem hivatalos környezeti szervezetekkel, információkat szerezhet, tájékozódhat.

A környezet védelme egyénileg kezdődik és az Ön véleménye is fontos a döntéshozók számára.

Mielőtt belenyugodna a rosszba, próbáljon meg változtatni rajta.

Don Holub

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A Családi Ház, a Lakáskultúra és az Otthon meghirdetik az

AZ ÉV LAKÓHÁZA '95

országos, nyilvános egyfordulós építészeti pályázatot. (Az országos pályázaton a budapesti és megyei pályázatok legjobbjai is automatikusan részt vesznek.) A pályázat célja az építészeti és környezetkultúra fejlődésének elősegítése és saját erőből megépült példás házak bemutatása.

A pályázat nyilvános, azon a kész lakóház dokumentációjával részt vehet az épület tervezője és építetője együtt vagy egyedül, a másik belecselező nyilatkozatával.

A pályázók lehetőséget nyújtanak a bírálóbizottságnak az épület megtekintésére, és vállalják, hogy nevük, a ház tervei és képei a sajtóban megjelenjenek. A pályázatot **Családi Ház szerkesztőségébe** kell postán beküldeni, címe: **1026 Budapest, Trombitás út 26., 1995. szeptember 18-ig.** Részletes információ és kiírás a szerkesztőségben, a főépítési hivatalokban, és a 212-2376 telefonszámon kérhető.

A bírálóbizottság a szakfolyóiratok, a KTM, a BME és az Építésszak Kamarája és Szövetsége képviselőiből áll. Az eredményes résztvevők pénzdíjakat, plaketteket, illetve okleveleket kapnak a november 24-i eredményhirdetésen.

A nyertes pályaműveket a sajtó ismerteti.

A pályázati anyag tartalma: M=1:100 léptékű alaprajzok, metszetek, homlokzatok, műleírás, a beépített anyagok és szerkezetek leírása, helyszínrajz, térkép-vázlat a helyszíni szemléhez, pontos cím irányító számmal és a házról készült min. 4 db levelezőlap nagyságú fénykép (színes xerox nem felel meg).

Részletes leírás és jellemzési lap a Polgármesteri Hivatalban a Városi Építészeti Irodánál igényelhető.

A környezet védelméért aggódók gyakran örülhettek az elmúlt húsz évben. Magas szintű delegációk sokszor dugták össze okos koponyáikat azért, hogy kitalálják, hogyan is számolható fel a globális ökológiai válság, amely az éghajlatváltozáshoz, környezetszennyezéshez, az esőerdők, állat- és növényfajok kipusztulásához vezetett. Az 1972-es stockholmi ENSZ Emberi Környezet Konferenciával kezdődött találkozók lajstroma igen hosszú. Az ENSZ egy sor szakmai konzultációt rendezett az élmezés, népességnövekedés, településfejlesztés, elsvatagosodás, a megújuló energiaforrások, stb. témakörében.

A környezet felett érzett aggodalom elharapózásának következő jelentős állomása az 1985. évi Éghajlati Világkonferencia volt, amelynek már a II. jelzővel ellátott folytatására (a kommersz sikerfilmekhez hasonlóan) is sor került.

A sorozat végén, a XXI. századba mutató út végén, pedig az emlékezetes Rio de Janeiro-i Föld Csúcstalálkozó helyezkedik el.

A konferenciák végtelenbe nyúló sorának fontosságát méltató ENSZ-tisztviselők azzal kérkednek, hogy sikerült megoldást találni környezeti problémáinkra. Mégpedig a fenntartható fejlődés stratégiájának felvázolásával, amely pozitív hangú bizakodással hallgattatja el a vészmadarak fals károghását. A megbíráltak között vannak a zöld alternatív mozgalmak képviselői (akik nem hisznek az ipari világ céljai átranzformálásában) ugyanúgy, mint a Római Klub intellektuális beállítottságú tudósai.

Az Aurélio Peccei nevével fémjelzett „A növekedés határai” című tanulmány a század vég messiásainak szemében túlságosan borúlátó. Csupán azért, mert az emberi életlehetőség közeli szűkülését prognosztizálta, főleg a fejlett országok által folyamatosan kibaszni harmadik világban. A jövő sötét tónusát az ipari világ mozgatórugói állandóságának feltételezése mellett rajzolta meg. Igaz, ezt valóban megteheti, hiszen nehezen

A XXI. SZÁZADBA VEZETŐ ÚT?

Févezredvegi autófolyam?

képzelhető el az, hogy kizárólag a profitra rámozduló világgazdasági rendszer pénz-urái (mammonjai) minden külső kényszer nélkül anygallá vedlenek.

„Az élet fenntartásának stratégiája” című kiadvány bővelkedik az olyan kitételekben, amely szerint a „szegény országoknak fejleszteniük kell az iparukat, hogy megszabaduljanak a szegénységtől.” Ez a ma is megfigyelhető tendencia éppen attól lesz fenntarthatóvá, hogy olyan gyakorlatot kell kialakítanunk, amely „a Földért való gondoskodást beépíti az üzlet, a kereskedelem és az ipar struktúrájába... A racionális cselekvés és az erkölcsi felelősség társításának ríkató kotyvalékával csupán az a baj, hogy naivan elhiszi, hogy a gazdaság átalakítható a jótékony segélyezés szférájává, amely csupán akkor lenne valószínű lehetőségünk, ha képesek lennénk a semmiből előállítani valamit. Persze hétköznapi tapasztalataink egészen mások. A világ szerencsétlenebb felén olcsó nyersanyagból és munkaerővel, korszerűtlen eljárásokkal folytatott termelés hoz bús hasznot a multinacionális cégek tulajdonosainak.

A bezsebelt extraprofitból bőven telik a fejlett világnak a szociális ellátás színvonalának emelésére és jut valamennyi a környezetvédelemre is. A világban megfigyelhető egyenlőtlenségek felszámolása gazdagságuk létalapját semmisítené először meg.

Persze, az eddig ócsárolt vállalatok számára jól jöttek a fenntartható fejlődés meghirdetett elvei. A brazilai hamburgermarhák tenyésztőinek

szánt segélyek feltűntethetők úgy, mint a szegénység felszámolására tett kísérletek, s kit is érdekel már az, hogy a legelőket az amúgy is pusztuló esőerdők-ből hasítják ki, s végső soron az egész program arra szolgál, hogy az Egyesült Államok gyorsbüféinek olcsó hamburgerhús-alapanyagát könnyen biztosíthassák.

A világ nagyvállalatai mindent elkövettek azért, hogy az ő tevékenységüket „környezetvédelmi” elkötelezettségük bizonyítékaként legitimáló Riói Konferencia jól sikerüljön. A harmadik világbeli táplálkozási szokások káros átalakulásáért felelős Coca-Cola, és a fakitermelőket képviselő néhány cég állta a költségek 1/8-át. Cinikusan mosolyoghatunk: olcsón megúszták az egész produkciót. Ez az igazi üzleti érzék!

Némi környezetvédelmi attrakcióval megspékelve, de az ipari termelés világcirkusza gátlástalanul haladhat tovább. A természet pusztítása miatt tényleg fájdalmat érzök számára csak a düh tehetetlensége és a jólneveltség határát túllépő akciók maradtak. Rióban is megéreztek ebből valamit.

A biztonságért felelős rendőri erők a bűnözőkön kívül a mindenki által kiközösített alternatív környezetvédőket is távol tartották, őrült képzelgéseikkel! nehogy megzavarjanak valamit.

Most már tudjuk, milyen út is az a széles sztráda, ami a XXI. századba vezet. Mi, környezetvédők viszont egy keskeny ösvényen szeretnénk haladni, amely sokak által megvetett.

• Lenés Gábor

EGYESÜLET A GYERMEKEKÉRT, A KÖRNYEZETÉRT

A környezetet tisztelő és minden lehetséges módon oltalmazó nemzedékek nevelése. Olyan nevelési, oktatási-módszerek kidolgozása és alkalmazása, amelyek megismertethetők, megantíthatók a sérülékeny természeti környezet elemei. Olyan magatartás kialakítása, amely bírságok, korlátozások nélkül, önként is vállalt felelősséggel használja fel a környezet anyagait – anélkül, hogy tönkretenné a forrást, magát a természeti környezetet. Az eddig bekövetkezett környezeti károk, ökológiai veszélyek tudatosítása a felnőtt társadalom minél szélesebb rétegeiben és cselekvésre buzdítás a károk helyrehozatalára, illetőleg az újabbak megelőzésére. Ezek a legfontosabb törekvései az 1991-ben alakult Természet- és Környezetvédő Tanárok Egyesületének.

Az önálló jogi személyként kiadói joggal is bíró Egyesület céljait a kiadványai, rendezvényei segítségével valósítja meg. A természeti, környezeti nevelés bevezetésének segítésére országos konferencia-sorozatot szervez. (1992. Környezeti nevelés, ökológiai kultúránk; 1993. Rácsodálkozás, rácsodálkoztatás a természetre. 1994. Legyenek az iskolák lakóhelyük természeti, környezeti értékeinek védelmezői. A sajtó jelentősége a nevelés megújításában. 1995. Természetisítelő gondolkodási és cselekvési rendszer kialakítása. Természet-Társadalom-Technológia.) Ezen kívül számos értékes kiadványaival, de főképp tagjainak és pártolójának munkájával járul hozzá a környezettudatos ember formálásához.

Az egyesület szellemi szervező kapacitásához – mint mindenütt – szűkösek az anyagi feltételek, ezért bármely csekély támogatást szívesen fogad (számlaszám: 21898-055 VK-OTP Bp. 42564-7 Közérdekű kötelezettség vállalás).

"Nem az a város tiszta, ahol sok az utcaseprő, hanem az, ahol kevesen szemetelnek."

(Moldova György: Magyarország szennybejelenetele)

Az alábbi írásban Nagykanizsa város köztisztaságának nem annyira műszaki, mint inkább emberi problémáit szeretném felvillantani. Teszem ezt azért, mert gyakran találkozom e sommás megjegyzéssel: „Piszkos a város.”, anélkül hogy a miértekkel foglalkoznánk. Pedig ha valami, akkor az úgynevezett köztisztaság a mindennapi környezetvédelem frontvonala.

Hogyan állunk a különböző területeken, mik okozzák a legnagyobb gondokat? A fenti leegyszerűsített megállapításra

persze kézenfekvő a szintén leegyszerűsített válasz: „Piszkos, mert lépten-nyomon szemetelünk.”, de azért az árnyaltabb válasz ennél bonyolultabb.

A köztisztaság különböző területein ma a városban egymástól független vállalkozások dolgoznak a város vagy a városlakók megrendelésére. Sajnos a szűkülő anyagi erőforrások miatt éppen ezek a megrendelések csökkennek, aminek következtében a legtöbb feladatra reálértékben ma kevesebb pénz áll rendelkezésre, mint 5–10–20 évvel ezelőtt. Mégis jobb lehetne a helyzet, ha a köztisztaság javítása, s folyamatos fenntartása érdekében közösen tennék meg mindent.

Nem pénzkérdés, mennyire becsüljük meg azt, ami van, mennyire tesszük hanyagságunkkal, nemtörődömségünkkel, ne adj Isten, szándékos rongálásainkkal sziszifuszi munkává másoknak a város tisztábbá, szebbé tétele érdekében végzett munkáját. Nem elég szidni az „illetékeseket”, tenni, segíteni is kellene igyekezetüket. Ehelyett manapság sajnos gyakran

éppen az ellenkezőjét tapasztalhatjuk. Úgy tűnik vannak, akik köztisztaság helyett „közpiszkoságban” érdekeltek. Néhány elrettentő példa a jó szándékú törekvésekkel szembeni hatásokból.

A szemétszállítás területén lényeges a javulás, a színvonal-emelkedés. Képtelenség azonban abszolút szeméttmentes városképet biztosítani ott, ahol a szemét bele sem kerül a kukába, ott, ahol a kukaröcs alkalmatlan a szemét elszóródás-mentes tárolására, ott, ahol a lomtalánítás időpontját semmibe véve rakják ki a lomokat stb.

Megengedhető-e, hogy háztartások, üzletek a szemétszállításon takarékoskodva szétszórják szemétüket?

Az út- és járdatisztítás területén dolgozók száma valóban pénzkérdés. De pénzkérdés-e, hogy ki-ki a saját területén rendet tartson, hogy a nem a város kezelésében lévő járdákat, parkolókat feltakarítsák és ne az úttestre letakarítsák, vagy ami még rosszabb, a szél által takarítassák.

Nem volna-e valamennyiünk

nek kellemesebb, s gyanítom még olcsóbb is, ha saját lakókörnyezetünket rendben tartanánk „küszöbön kívül” is, nem csupán a városra várva, még ha az ő feladata is?

Nem csak odafigyelés kérdése-e, hogy a különböző szállítások során a tehergépkocsik ne szórják szét rakományukat?

A parkok, zöldterületek gondozása esztétikai, s hovatovább egészségügyi kérdés is. Lehet-e azonban színvonalas eredményt felmutatni ott, ahol a zöldfelületet nem tisztelik, összejárják, parkolásra használják, ahol a virágokat ellopják, virágágyakat tönkretesznek, a kis műtárgyakat, ivókutakat, szobrokat, szemégyűjtőket, buszvárókat stb. rendszeresen rongálják, összetörik?

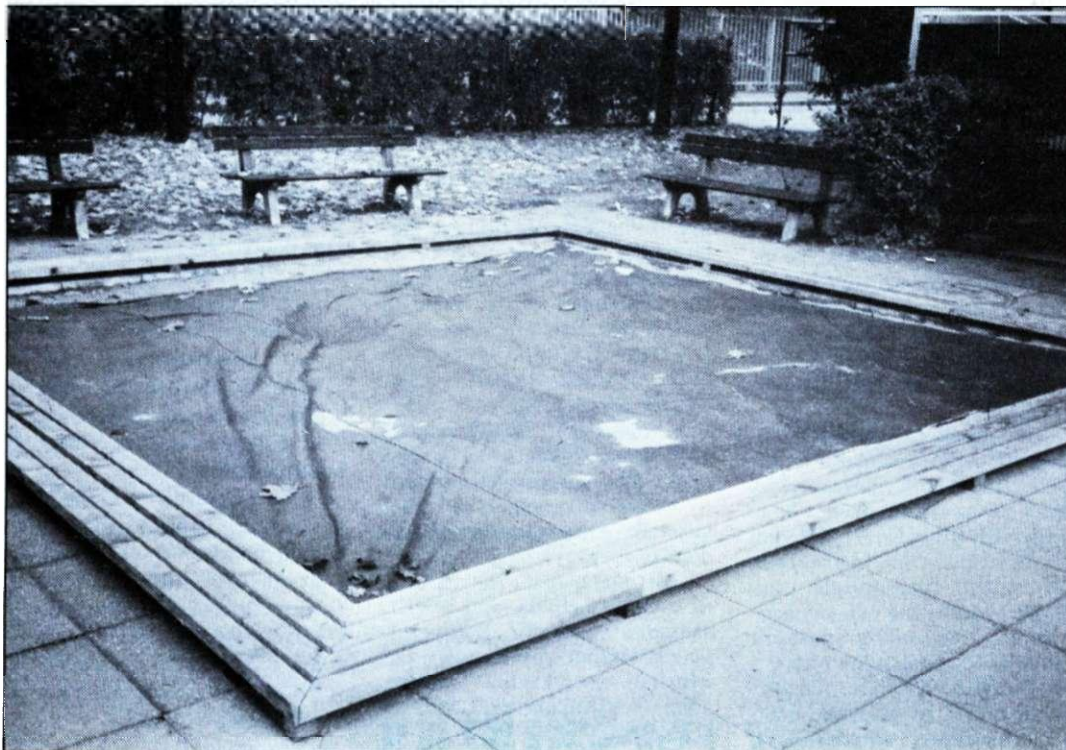
Folytathatnám a sort az illegális hulladéklerakókkal, a roncsautókkal, az esztétikai környezetszennyezés példáival, mint a városra zúdított reklámhordozók, hirdetések stb., de azt hiszem ennyi is elég annak belátásához, hogy a város illetékes szakembereinek igyekezete, a vállalkozók munkájának színvonala, a rendelkezésre álló pénz csak az érem egyik oldala.

A város lakosságának környezeti kultúrája, a saját magunkkal szemben támasztott igény vagy igénytelenség, a meggyőződés szerint csak kis létszámú, ám a többiek közömbössége miatt annál hatékonyabban tevékenykedő barbár rongálók csoportja van az érem másik oldalán.

A város köztisztaságának, környezeti minőségének színvonala pedig e két oldal együttes hatásának eredőjeként alakul ki.

Nem szeretném a környezetvédelem különböző területeit rangsorolni, de a város köztisztaságának ügye úgy gondolom messze kiemelkedően a legfontosabb, hiszen legtöbb embertársunk mindennapi közérzetét alapvetően ez határozza meg.

Nagyon remélem sokan egyetértenek velem abban, hogy nem elég lakásunk küszöbén belül magas környezeti kultúrát elérnünk, hiszen e küszöböt gyakran át kell lépnünk s akkor nem mindegy hova lépünk!

Van ahol a gondosságból erre is futja. Teltetett homokozó Grazban.

A város megítélése szempontjából az átutazó, vagy a városba érkező emberek számára az első kép nagyon sokat jelent. E képbe sajnálatos módon beletartozik az „illegális hulladéklerakók” látványa is.

E témakörben első lépésként a lerakók kialakulásáról célszerű szót ejteni. Örökérvényű, hogy a szemét szeméthezgyet szül. Elég lehet egy „véletlenül leesett” kisebb kupac és máris megjelenik mellette a többi, mígnem rendszeressé válik a hulladék kiürítése. Másrészt, ha nem az én kertemben van, akkor már nem is az enyém. Legyen más gondja, mit tesz vele, zavarjon másokat a büze, a látványa, a jelenléte.

Jelenleg a városban biztosított a hulladékok elhelyezése. Több fórumon megjelent, hogy a bagolai lerakón a lakossági beszállítások 1 m³-ig ingyenesen helyezhetők el.

Sajnos a tapasztalat az, hogy a lakosság nem kíván élni ezzel a lehetőséggel, inkább a saját környezetét romboló „eltávolítást” vállalja. A városban készített felmérések nagyon szomorú képet mutatnak. Az illegális lerakók száma mintegy 30-ra tehető. Az itt lerakott hulladékmennyiség kb. 35–40 ezer m³. Ekkora hulladékmennyiség megmozgatása, szakszerű elhelyezése hatalmas költségvonzatú, hiszen a számok szerint mintegy 10 ezer teherautónyi mennyiségről van szó.

A város lakosságában megfogalmazódik a kérdés, mit tesz az önkormányzat ezek megelőzésére, felszámolására. A probléma azonban kettős, hiszen a hulladék elszállítását vélhetően az önkormányzattól várja a lakosság, viszont fegyelme és figyelme már nem terjed ki arra, hogy végig gondolja azt is, hogy saját magának okoz közvetve gondot.

A számok alapján becsülhető, mi mást lehetne e költségen megvalósítani. Például közelíti a költség a Temetői

(Kossuth téri) híd építésének költségét, a zöldterületek állandóan kritizált állapota hosszabb távon lényegesen jobb lehetne, egy új korszerű hulladéklerakó beruházását könnyebbé teheti.

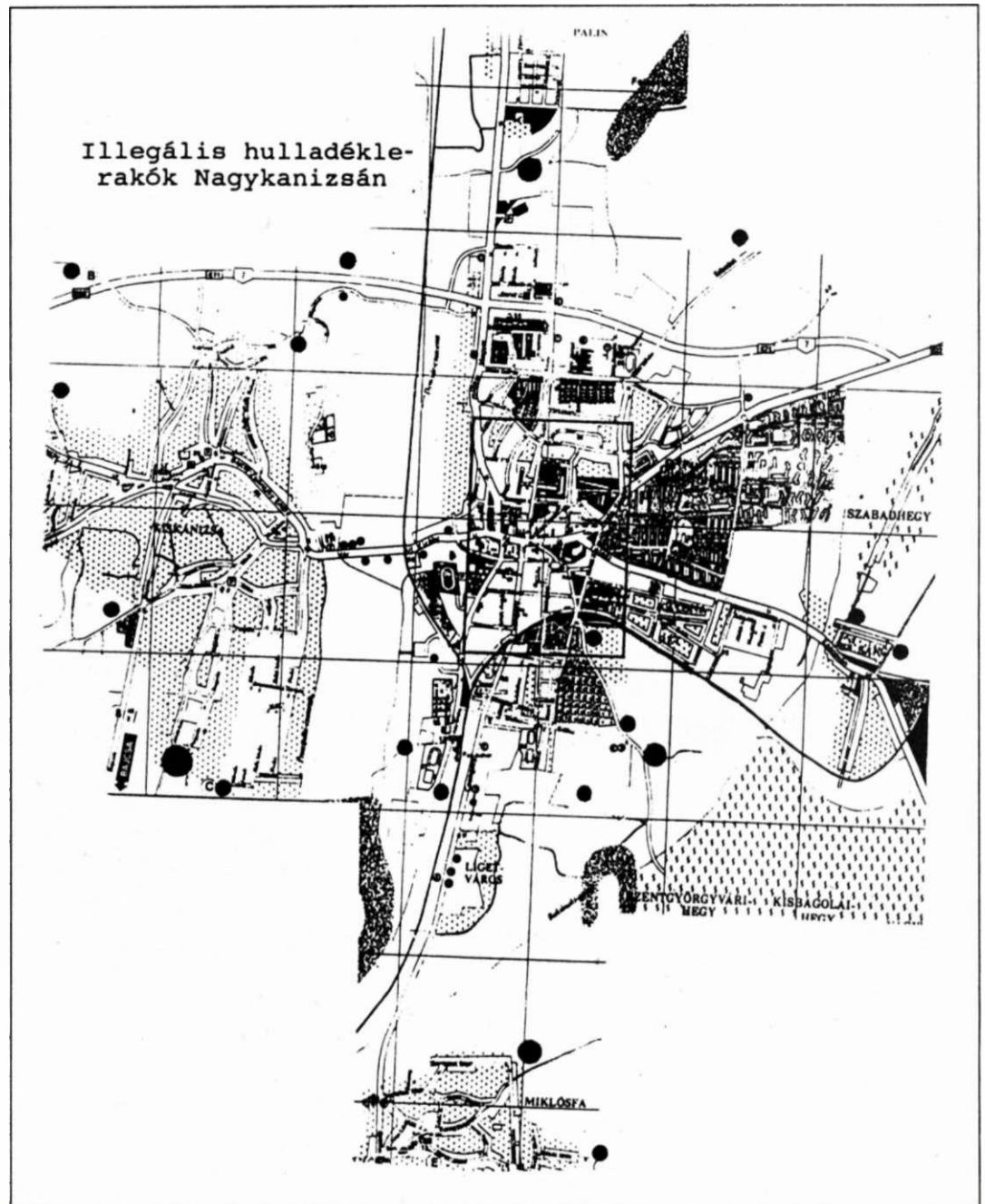
A kialakult állapoton most már javítani kell, lehetőség szerint azt visszafordítani és megszüntetni. Ehhez a lakosság együttműködése szükséges elsősorban. Másrészt a tevékenység fokozottabb ellenőrzése és kiemelt szankcionálása. Az 1994. évi 167 tettenérés esetében ez nem működött hatékonyan, mivel a kis összegű bírságtételek visszatartó ereje csekély. En-

FELELŐSSÉG ÉS FEGYELEM

nek alapján várhatóan ezen esetekben a lehetséges legmagasabb tétel kiszabása célszerű mérlegelés nélkül, minden esetben.

A visszatartó erő és a fegyelem kényszere azonban a lefolytatott eljárás után a médiában való közzététel után

jelentkezik elsősorban. A tervezett intézkedések célja nem a lakosság háborgatása, az önkormányzat bevételeinek növelése, hanem ösztönzés arra, hogy ne csak a közvetlen környezetünket, hanem az egész város területét tekintsük sajátunknak.

KOMPOSZTÁLJUNK!

Többségünk, akik érzékenyek vagyunk mindennapi környezetünk állapotára, talán legbátróbbnak azt a látványt érezzük, ami a várost, a tájat, az országot előntő szemét eredményeként tárul elénk.

Az egyébként is kevés kapacitást biztosító, de mert elavult, gyakran ráadásul környezetkárosító régi lerakóhelyek helyett nehéz újakat építeni, mert senki sem szeretne depóniát a közelében. A meglévő szeméttelpek működtetése is egyre drágább annak érdekében, hogy elviselhetőek legyenek. Az új, korszerű, ártalmatlan lerakás pedig már több ezer forintba is kerülhet köbméterenként. Mindezt mi, a fogyasztók vagyunk/leszünk kénytelenek megfizetni, ha nem akarjuk, hogy gyermekeink még nagyobb árat fizessejenek.

Az egyetlen elfogadható módszer, magatartás ezért a hulladékgazdálkodásban is a megelőzés. Azaz mindent meg kellene tennünk, hogy elkerüljük a feleslegesen keletkező hulladékokat, de legalább azért, hogy a még hasznosítható anyagokat, a papírt, az üveget és a biohulladékot ne a szemétkosárba juttassuk.

Mint azt az ábra is mutatja a háztartási hulladéknak legalább

vagyis nem szennyezzük a levegőt.

✓ kevesebb műtrágyára, tözre lesz szükség,

✓ a komposztálás révén megtapasztalhatjuk a természet csodálatos önfenntartó körforgását, s nem utolsó sorban minden nap teszünk valamit a környezet védelméért, példát mutatva gyermekeinknek.

A jó komposzthoz persze nemcsak megfelelő nyersanyag, azaz szerves hulladék kell. A megfelelő eredmény elérésében egész sor tényező játszik szerepet: a levegő (oxigén), a szén-nitrogén arány, a nedvességtartalom, a hőmérséklet és a baktérium-flóra. Mindezek miatt nem mindegy, hogyan gyűjtjük, tároljuk és kezeljük a komposztálandó biohulladékot.

A biokémiai folyamat tudományos részleteit itt most mellőzve tekintsük át a legfontosabb gyakorlati tapasztalatokat.

Hogyan Komposztáljunk a saját kertben?

A tárolóhely sokféle lehet: deszkából, cölöpök közé feszített dróthálóból, lyukacsos fémlapból készített stb. Van aki maga készíti el a tárolóhelyet,

Mindig arra törekedjünk, hogy minél alaposabban keverjük a szárazat a nedves hulladékkal, a durvát a finommal, és tartsuk nedvesen. A megfelelő nedvességet úgy állapíthatjuk meg, hogy ha egy maréknyi jól megkevert komposztot kezünkben összeszorítunk, csak nagyon enyhén csepegjen belőle a víz. Gyorsíthatjuk az érlelést, ha 6-12 hetente átrakjuk a komposztot. Ezzel egyúttal átlevégőztetjük, fellazítjuk az anyagokat, a külső réteg belülré kerül.

A lekaszált fűvet, mielőtt a komposztra kerül, rostos, durvább anyaggal kell keverni, hogy ne kezdjen el rothadni. Jó erre a célra a szalma, az ágnyesedék, vagy a felaprított újságpapír – de nem jó a színes magazinok papírja!

A komposztálandó hulladékot lehetőleg 5 cm-nél nem nagyobb darabokra kell aprítani. Ezt megtehetjük metszőollóval, aprítóbárdal és villanymotoros aprí-

tóval. Az utóbbi egy családnak többnyire túl drága beruházás.

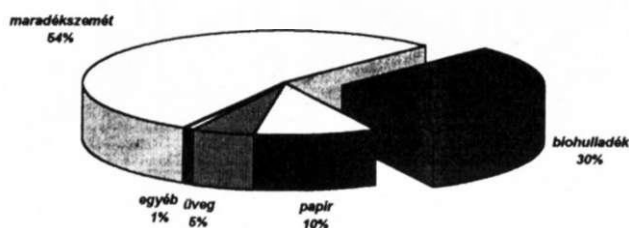
Ausztriában több településen, városban például az önkormányzat vásárol ilyen gépet és szolgáltatásként működteti. Nem ritka az sem, hogy több család, lakóközösség együtt veszi meg a szükséges eszközöket és úgynevezett kisközösségi komposztálókat létesítenek.

Ilyen megoldással Grazban több helyen is találkozni lehet.

Komposztálás városi szinten

A saját kertben történő komposztálás a szerves konyhai és kerti hulladékok legésszerűbb hasznosítása. Természetesen erre városunkban nincs mindenkinek lehetősége, ezért a szelektív hulladékgyűjtés bevezetésével nyílik mód a komposztálás városi szintű elvégzésére. A biohulladék-gyűjtőedény elterjesztésével és a lakosság együttműködésével a háztartási konyhai hulladék és a kerti hulladék nagy része a komposztáló telepre kerülhet. A komposztáló telep kialakítása, az alkalmazott technológia a begyűjtött biohulladék

A háztartási hulladék átlagos összetétele

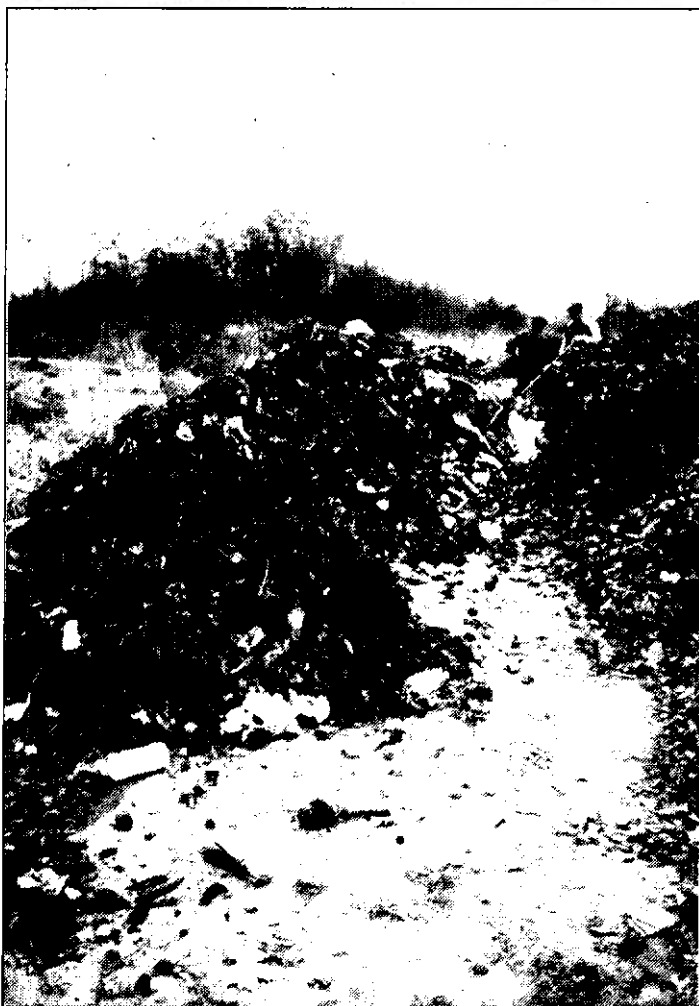
30 százaléka szerves anyag, amelyből humusz lehetne, ha komposztálnánk. Miért nem tesszük? Sok előnnyel jár pedig az egyén és a közösség számára egyaránt, így

✓ kevesebb lesz a szemét, olcsóbb a kezelése,

✓ aki komposztál, az javítja a talaj minőségét, az szinte ingyen jut jó minőségű humuszhoz, a vegyipar közreműködése nélkül,

✓ nem kell elégetni a feleslegessé vált ágakat, nyesedéket,

de vannak készen kapható, tet-szetős komposztáló keretek is. Alulra laza szálás hulladékot teszünk, majd erre kb. 20 cm vastag biohulladék-réteget. Tegyük rá néhány lapát földet, majd újra rétegezzük rá az alkalmas szerves anyagokat. Így folytassuk, míg a rendelkezésre álló tárolóhely megtelik, majd néhány cm vastagon fedjük be földdel, száraz fűvel vagy lombbal. Időnként locsoljuk meg, hogy ne száradjon ki.

Háztartási biohulladék.

mennyiségétől, minőségétől és a komposzt felhasználásától függ. Az egyszerű prizmás komposztálástól a magas fokon gépesített, automatizált rendszerekig számtalan megoldás létezik.

Figyelembe véve a szelektív hulladékgyűjtésben Nagykanizsán eddig elért eredményeket, a biohulladék mennyiségéhez és minőségéhez igazodva jelenleg a szeméttelp mellett kezdtük meg a komposztálást. A városi parkfenntartásból származó zöldhulladékkal együttes komposztálás a depónia takarására alkalmas végeredményt eredményez, csökkentve az e célból máshonnan kitermelendő takaróföld mennyiségét.

Magasabb színvonalú komposzt előállításának városi szinten ma még több feltétele nem adott. Termőföldként, virágföldként való hasznosításához például több és egységesebb (értsd alatta kevésbé szemetes) összetételű biohulladékra, a komposzttelepen lényegesen magasabb színvonalú és költségesebb technológiára, gépesítésre lenne szükség. Előfeltétel továbbá egy engedélyezett eljárás,

amelyben költséges kémiai, mikrobiológiai vizsgálatokat kell elvégezni hosszabb időtávon át, amelyre sort keríteni csak a siker reményében érdemes.

A lakosság szempontjából, hogy előrelépünk, nagyon fontos annak ismerete, hogy mit és hogyan kell gyűjteni biohulladékként.

Leegyszerűsítve az mondható, hogy minden növényi és állati eredetű szerves anyag, hulladék biológiai úton hasznosítható. Miután azonban mind egyéni, mind városi komposztálásnál az alapkérdés az, hogy mit gyűjtünk, tekintsük át külön azon anyagokat, amelyeket nem szabad a komposztba tenni. Ezek főleg az üveg, a fém, a műanyag, a szövet, a gumi, a bőr alapanyagú tárgyak, a vegyszerek, a gyógyszerek, az olajfélék, valamint a bébipelenka, hogy a háztartásokban leggyakrabban előforduló komposztálás szempontjából káros anyagokat említsük.

Városi szinten csak akkor van remény magas színvonalú komposztálási technológia bevezetésére, ha a lakosság megértve en-

nek fontosságát nem teszi ezeket a biohulladék-gyűjtőedénybe. Utólagos kiválogatás – talán mondani sem kell – szóba sem jöhet. S ami itt nagyon lényeges, egy-két ember oda nem figyelése több tucat társunk gondos szelektálását teheti értelmetlenné.

Mivel fontos kérdés, szólni kell néhány szót még arról a problémáról is, amit a gyűjtőedények tisztasága, szaghatása okoz, noha ez az úgynevezett „szemetelési kultúra” kérdése.

Teljesen szagmentes biohulladék-gyűjtőedény – mint ahogy maradék szemétygyűjtőedény sem – nem képzelhető el. Sokat tehetnek azonban az edény használói a bűz és a rovarok ellen, ha az alábbi néhány jótanácsot megfogadják és ezek az egyébként egyszerű intézkedések szemetelési szokásaink részévé válnak.

Az edények rendszeres mosása mellett a tisztántartás problémái minimálisra csökkenthetők, ha

✓ mindig papírt teszünk az edény aljára, ami a nedvességet felszívja, és rovarok, kukacok elszaporodását csökkenti,

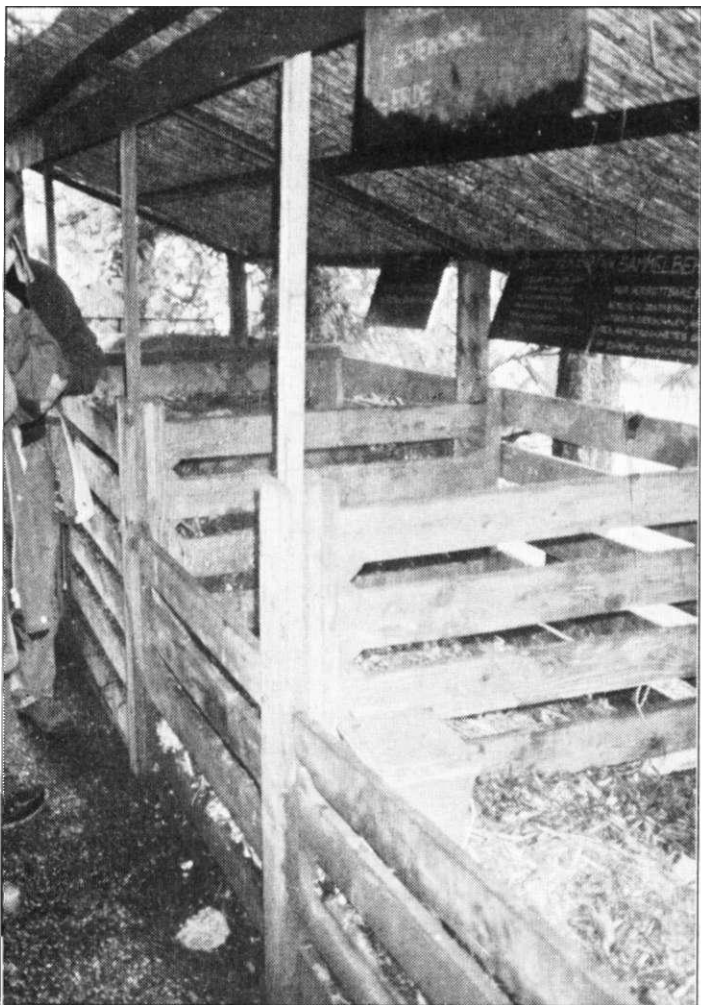
✓ a biohulladékokat már a konyhában papírba gyűjtjük, illetve újságpapírba csomagolva dobjuk a kukába,

✓ lehetőségeinktől függően fűrészpont, köport vagy mészpont szórunk szükség szerint az edénybe, amely anyagok úgy a nedvességet, mint a szagképződést csökkentik és távol tartják a legyeket,

✓ figyelünk arra, hogy gyűjtőedényünk lehetőleg árnyékos helyen és ne a napon álljon.

Végezetül kiemelném még egyszer a komposztálás gazdasági hasznát. Nagykanizsán jelenleg évente hozzávetőleg 80–100 ezer m³ hulladékot „termelünk”. A gyűjtés színvonalától függően ennek 20–40%-át biohulladékként lehetne feldolgozni. Nyilvánvaló, hogy 60 ezer vagy 100 ezer m³ hulladék deponálási költség-különbséget egyre inkább megérezzük háztartásaink költségvetésében. Nem mindegy tehát, hogy a címben tett felszólításnak eleget teszünk-e, vagy semmi sem drága alapon ragaszkodunk elavult, bár berögződött szokásainkhoz.

→ Erdős Péter

Városi zöldhulladék-aprítás.

GYEREK- JÁTÉK

Érdekes kezdeményezéssel jelentkezett az Eseden marketing iroda. Elnöke – Frank Aponyi, aki több napilapban is egyszerűen megvalósítható ötletekkel szolgált a vállalkozni kívánóknak.

Ez alkalommal egy játékot hirdettek meg. Elsősorban olyan hazai cégeket kerestek fel, amelyek gyártnak környezetbarát, széles körben forgalmazott termékeket – a tejtől az elektromos égőig. A játék lényege: a résztvevő cégeknek a marketing iroda által környezetbarátnak minősített termékeiről kicsiny műanyag hasonmásokat készítenek. Ezeket az üzletek a termékkel együtt adják oda a gyerekeknek. Aki összegyűjt bizonyos számú darabot belőlük – ajándékot kap. Aki nem, az csak játszik vele.

Az elv, a gyermekek szokják meg a környezetbarát termékeket, azt kérjék szüleiktől. Ha a termékek valóban megfelelnek ezeknek a követelményeknek – üdvözljük a kezdeményezést.

KANIZSA, D. Z. HELLER

TARVÁGÁS

Tudjuk, hogy a tarvágás a véghasználatok egyik legrégebbi és leg-egyszerűbb módszere. A tarvágás során a munkálatokat kis területre koncentrálják, ahol a termelés és a szállítás a legolcsóbban megoldható. A tarvágásos véghasználat feltételezi az erdők fái koreloszlásának homogén tételét, amelyet a fatermelés közbeni mesterséges beavatkozások biztosítanak.

A nagyfokú gépesítés szintén a tarvágások kialakulásának kedvezett, mivel a gépi fakitermelés csak koncentráltan lehet gazdaságos.

A környék erdeit járva nem ritkán találkozunk nagy, többszáz méteres oldalhosszúságú négyszögben kivágott erdővel. Nem nyújt felemelő esztétikai élményt az utolsó fáig letarolt, katonás rendű farakásokba halmozott erdő látványa, de elfogadható, hogy a hőn áhított gazdasági haszon eléréséhez ez a legegyszerűbb lehetőség.

Nem is óhajtók a tarvágások ellen úgy általában átgálni. Azokon a területeken,

ahol nincsen értékes aljnövényszete az erdőknek, meg lehet hajolni a gazdasági szükségszerűségek előtt. Legfeljebb a kirándulók fogják majd elkerülni a tájat egy-két évtizedre.

De azon erdők esetében, ahol védett növények, vagy veszélyeztetett fajok találhatóak, már nem lenne szabad tarvágással kitermelni a fákat. Pedig találunk a megyében példát bőven arra, hogy kivágták az erdőt a tőzike (védett, eszmei értéke: 2.000 Ft) és a kockás kotuliliom (védett, eszmei értéke: 10.000 Ft) élőhelye fölül.

Márpedig egy ezer tövet számláló kockás kotuliliom populáció együttes eszmei értéke tízmillió, egy háromezer tövet számláló tőzike értéke pedig hatmillió forint. Jókora érték ez, ami össze sem hasonlítható az egyetlen hektáron egyszerre kitermelhető fatömeg értékével. Pedig az említett növények aránylag kicsi foltjai nem foglalnak el még ennyi helyet sem.

Az értékes növényeknek árnyat adó erdő kivágása bar-

bár cselekedetnek, természeti rablógazdálkodásnak tűnik. A fák kivágása után a talaj felszínéig akadálytalanul eljutó napsugárzás kiégeti, kiszáradítja a termőhelyet, megsemmisítve a védett, törvény által oltalmazott növényeket. Holott kellő körültekintéssel, az erdőművelés, fakitermelés különböző módszereinek rugalmas alkalmazásával elkerülhető lenne az esztelen pusztítás és emellett nyílva mód az értékes növények feletti fatömeg kitermelésére is.

A ritka növényeket rejtő erdők művelése során inkább a fokozatos felújító vágás módszereit kellene alkalmazni. Így 10 év alatt lenne kitermelhető az erdőrészt teljes fakészlete, miközben mindvégig biztosítva lennének a védett növények életfeltételei.

Az előbb említett módszer több figyelmet, szaktudást és időt igényel, mint a tarvágás. Talán ezért nem használják erdőgazdaságaink szívesen az erdősültség csekélyebb bontásával járó technikákat.

Pedig az erdőgazdaságok tehetnének a legtöbbet a természet védelméért. Sajnos, megfelelő jogszabályok híján, a tarvágások létesítését nem korlátozza más, mint a gazdálkodók lelkiismerete. Ez mai, profitéhes korunkban: igen kevés.

A kíméletlenül végzett erdőgazdálkodásra tekintve nem minősíthető túlzónak azok véleménye, akik a természetes élővilág legnagyobb pusztítóinak az erdészeti vállalatokat, vállalkozásokat látják.

Azt hiszem nem járok messze az igazságtól, ha kijelentem, hogy a tisztán piaci alapokon végzett erdőgazdálkodás csak fokozza erdeink kizsigerezését. Attól tartok, hogy a védett növények élőhelyének művelésből fakadó megszüntetésének új, minden eddiginél nagyobb hulláma: még hátravan.

Tarvágás után.

Azt gondolom kétség sem fér hozzá, hogy az egyik legmeghittebb, legszebb ünnepünk a Karácsony. Legfőbb kelléke a karácsonyfává díszített fenyőfa hosszú évekig tartó növekedés után két hétre otthonunk legnagyobb becsű díszévé, gyermekeink szemének ragyogása révén boldogságunk forrásává válik.

A karácsonyfa rövid tündöklő pályafutása azonban az

KARÁCSONYFA-SORS

ünnep elmúltával hamar véget ér, és egy csapásra feleslegessé válva igyekszik mindenki rövid úton megszabadulni tőle. Az addig oly kedves fát most már sokan

annyira sem becsülik, hogy a kijelölt gyűjtőhelyekre tegyék, helyette nem egyszer az ablakon kidobva, úton-útfélen elszórva hagyják sorsára.

Környezetvédelmi szempontból noha nincs még minden rendben fenyőfa ügyben, jelentős előrelépésről lehet beszámolni. A szakirodalom adatai szerint hazánkban a karácsonyi ünnepek táján kb. 1,5 millió db fát kínálnak eladásra amelynek ma már 70-80%-át nem erdőterületen, hanem kifejezetten e célra termesztik. Súlyos környezetkárosítással azonban sajnos évről-évre találkozunk. A nem e célból termesztett fák engedély nélküli barbár kivágása úgy tűnik,

ahogy a nagykorú fák elvágásakor a fák nemcsak a törzsüket, hanem a gyökereiket is eltávolítják, így a fák nemcsak a földfelszínre, hanem a környező területre is káros anyagokat juttatnak. Történt ilyen fazonkivágás az éj leple alatt Nagykanizsa közterületein lévő fák esetében, de például a Hevesi Általános Iskola kertjében is.

Nagykanizsán 1994 végén összesen 68 500 db fa kivágására adtak ki engedélyt, ennek nagy része azonban az ország más városaiba került. Mindenütt jelentős gondot és anyagi ráfordítást igényel az ünnepek elmúltával leszedett fák kulturált összegyűjtése. Nagykanizsán ezt a feladatot egyre kulturáltabb módon a Hulladékgyűjtő Kft. végzi el.

Úgy gondolom annak érdekében, hogy a város lakossága a jövőben a maga módján még jobban segítse e tevé-

kenységet, nem árt a fenyőfák okozta feladat súlyát számokkal is érzékeltetni.

A feleslegessé vált közel 20 ezer db karácsonyfa összegyűjtése Nagykanizsán 1994 december végétől 1995. február 6-ig tartott, összességéber közel 1,4 millió Ft-ot emésztett fel a város költségvetéséből. Négy ember 6 héten át hordta össze a szanaszét szórt fákat, amelyek ledarálása mintegy 47 órán át tartott. A darálék elszállítása a Thury térről – ahol a darálást végezték – gazdaságos módszerrel, tömörítve történt és a szelektív hulladékgyűjtésből származó biohulladékkal együtt, mint keverőanyag, komposztálással került feldolgozásra. Nehezítette a feldolgozást sajnos, hogy a folyamatos kérdés ellenére a legkülönbözőbb helyekről kellett összegyűjteni a

kidobott fákat és a korábbi díszítés maradványait gyakran utólag kellett a fákrol leszedni a gép védelme érdekében. Mindez sok-sok többlet munkát, időt s így költséget okozott.

Mindent egybevetve megállapíthatjuk, hogy sokat javult a nagykanizsai fenyőfa-probléma megoldása a korábbi évekhez hasonlítva. A jövőre vonatkozóan valószínűsíthető, hogy noha a műfenyőt állítók száma némileg gyarapodik, a valódi fenyő nem fog kiszorulni a piacról. A karácsonyfák felszámolására így évről-évre ismétlődő figyelmet és nem kevés pénzt kell fordítanunk. Költségeinket viszont csak az csökkenthetné, ha nem csak Karácsony este lenne fontos számunkra a fenyőfa!

Kiszorgált karácsonyfák utolsó úja.

Fenyődarálék a komposzttelepen.

1995 A Természetvédelem Éve Európában

KÖRNYEZET- VÉDELEM ÉS POLITIKA

Magyarországon a környezetvédelemre már a kezdet kezdeténél ránehezedett a nagypolitika.

A pártállami időkben, nyugati konjunktúrájának hatásaként, nálunk is megjelent az igény a természet maradványainak megőrzésére, a szocialista iparosítás káros hatásainak a felszámolására. Az állampárt az igazi tömegeket, a társadalmat megmozgató kezdeményezések támogatása helyett a Hazafias Népfontra testálta a környezetvédelem felvállalását. Természetesen, a helyi kezdeményezések ekkor csak a pártbizottságok támogatásával juthattak a döntéshozók elé, a mindenkor hatalmas kötelhúzás erőviszonyainak megfelelően. Ha voltak is konkrét problémameg-

oldó egyeztetések, azok a nyilvánosság teljes zárás mellett zajlottak. Az autonóm állampolgári tiltakozás ellenzéki tevékenységnek minősült. Az alulról jövő érdekek képviselőit csak a nehézkos pártállami szokás-jog szolgálati útja nyújtott lehetőséget, ahol mindig kéznél volt az önkritikára buzdító gyözködés: „Nem jól látják az elvtársak”. Ilyen körülmények között nem alakult ki a társadalomban sem a konfliktusok kezelésének technikája és kultúrája.

A nyolcvanas évek egyre mélyülő gazdasági, társadalmi válsága viszont egy furcsa helyzetet szült. Megteremtette ugyanis a rendszer burkolt bírálóit igényét. A szinte csak imitált konfliktus a környezetvédelem semleges területére terelődött, hiszen itt nyílt mód a csak a ter-

mészet megerősöklése (és nem a társadalom kiskorúság állapotában tartása) miatti tiltakozásra, és itt volt alkalom arra, hogy a kormány először fújjon, színpadias és csekély következményekkel járó, csak gesztusértékű visszavonulót (az ökológiai ésszerűség ürügyén) a társadalmi kezdeményezések előtt. A vízlépcsővíta éveiben az építkezés támogatása vagy ellenzése, egyben az ellenzéki értelmiség törekvéseinek (a politikai szféra demokratizálása) a megítélését is jelentette.

A tiltott protestálás rendszer-váltás utáni nimbusza, és a Bős-Nagymaros körüli konfliktus kohójában körvonalazódó különböző politikai álláspontok azt eredményezték, hogy szinte minden valamirevaló új párt programjában túlsúlyos volt a környezetvédelem részaránya. A túlzott hangsúly és a történelmi előzmények azt sugallták, hogy a környezetvédő fellépése végső soron pártpolitikai szerepvállalás.

A választások után a pártok súlyát nem az egykor vívott illegális harc dicsősége, hanem a szavazatok részaránya határozta meg, amely szinte az egyik napról a másikra tette lehetővé a hagyományos politikai témák (gazdaság, ideológia) képviselőit.

Ekkor a környezetvédelem csak egy téma volt a sok közül. A kormány és ellenzéke között dúló éles, kirekesztésektől sem mentes küzdelem a környezetvédelmi döntésekre is rányomta a bélyegét. Mint minden más po-

litikai konfliktusterületen a szembenállókat nem lelkiismeretük, tárgyi vagy laikus tudásuk, hanem a pártfegyelem megtartó ereje motiválta. A környezetvédelem ezzel végképp eltávolodott saját fogalmi jelentésétől.

Napjainkban az a sajátos helyzet van kialakulóban, hogy a civil társadalom a nagypolitika pártrendszerének tükörképe lesz. A környezetvédelmi kérdésekről alkotott vélemények magyarázatához – a helyi szinten is – ideologikus előfeltevések társultak. A gyanakvós légkörben teljesen elhomályosult, hogy a konkrét problémák nem a politikai viszonyulás különbözőségeiből, hanem az egyes beavatkozások tényszerűen mérhető hatásaiból fakadnak.

Pedig a környezetvédelmi konfliktusoknak pártok felettiük kellene lenniük, hiszen a lakosságot politikai beállítottságtól függetlenül érintik a beavatkozások negatív hatásai.

A fejtett civil társadalom ismérve lehet az, hogy az egy övezetben élő, különböző meggyőződésű emberek tudnak-e, akarnak-e együttműködni egymással. Nálunk, kisebb jelentőségű esetekben még nem tapasztaljuk ezt az együttműködési készséget.

Nagy kár, mert emiatt a civil szféra nem tud az egyre inkább túlsúlyba kerülő pártszféra politikai ellensúlya lenni – a helyi kérdések megvitatásában sem. Inkább úgy tűnik, hogy a demokratikus lehetőségek ellenére, kiszolgáltatottsága fokozódik.

Bizakodhatunk, hogy a politikai elit – mivel elkötelezett híve a társadalom tényleges demokratizálásának – önmaga jóindulatától vezérelve, egyre többször, tudatosan vonja be a civil társadalmat helyi vagy esetleg országos döntések előkészítésébe azért, hogy az megerősödhessen. Ezzel a lépéssel hozzájárulna túlsúlyának csökkentéséhez, a társadalmi igazságosság kialakításához. De azért ne keressünk ábrándokat, a politika nem az egyetemes erkölcsösség, hanem a mindenkor kiharcolt erőviszonyok érvényesülésének a területe.

A környezeti konfliktusok során tapasztalt együttműködési készség jó indikátor lehet annak, hogy a társadalomban megindult-e a civil kurázi felhalmozódása. Amíg azt tapasztaljuk, hogy csak a lét veszélyeztetettségének megsemmisítő érzése tolja egy táborba az embereket, addig nem beszélhetünk kívánatos elmozdulásról. Bármilyen más történjen: már eredménykedhetünk.

Lakossági fórum. Csekély érdeklődés.

REGIONÁLIS SZEMÉTLERAKÓ MARCALIBAN

Szinte minden település határában sok szétszórt, apró szemétkupac, legtöbb helyen azonban hatalmas szemétdomb terjeszkedik, amely nagy veszélyt jelent az ott élő emberek egészségére, a levegő tisztaságára, a talaj és a talajvíz összetételére.

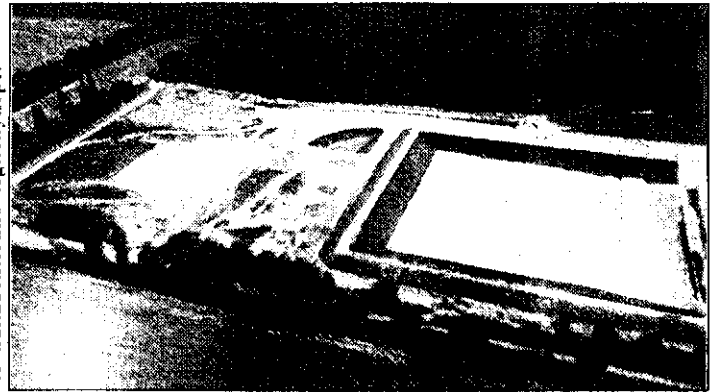
Úgy tűnik, az önkormányzatok nehezen tudnak megbirkózni a hulladékkal. A települések határában épített szemétkupacok sem jó megoldás, mert talaj- és vízszennyező lehet a nagy területen, amely a mezőgazdasági művelés alatt.

Az ország szorongatott pénzügyi helyzete ellenére hulladéklerakók építésére volna pénz. Miért nem épül több belőlük? Mert a közel kétezer kistelepülés számára pazarlás volna – és annyi pénz nincs is – egyenként korszerű hulladékot tárolót építeni. Ezt a fejlett országokban is regionális, tehát egy helyütt több település kiszolgálására építik. A szállítást körjárat szerűen kor-

szerű szállító járművekkel oldják meg.

MIÉRT NINCS TÖBB?

A miénkhez közlálló nagyságú országokban is mindössze pár tucat hulladékot tároló van. Ezzel nemcsak az ország pénztárcáját, hanem a környezetet is kímélik. Nem kell apró településeinket megépíteni a drága kiszolgáló (szivárgóvíz-elvezető és -tisztító, gázmentesítő stb.) berendezéseket és kevesebb szállító járművel, kisebb levegőszennyezéssel oldható meg a hulladékkezelés. A környezetvé-

A hulladéklerakó légfényképe.

delmi tárca szakemberei Magyarországon is korszerű regionális tárolók építését támogatják és szorgalmazzák. Sajnos azon-

ban, hogy a kistelepülések ilyenféle együttműködése még alig mozdult ki a holtpontról. Pedig bizonyára mindegyik település vezetői és lakói szívesen megszabadulnának a lakóhelyük körüli szélhordta szemétkupacoktól.

A JÓ PÉLDA

A megfelelő megoldás a regionális szemétkupacok építése, amelynek jó példája a február 6-án Marcaliban átadott, újonnan épített szemétkupac. Ez a Balaton déli településeinek hulladékát fogadja, vagyis biztonságosan tárolja 100-150 ezer lakos évi 50 tonna szilárd háztartási hulladékát. A lerakó az európai normáknak megfelelő műszaki védelemmel – földszigeteléssel – készült. A csurgalékvízkezelés és elvezetés zárt rendszerben történik. A telepen gyűjtődvar épül a szelektíven gyűjtött hulladékok átmeneti tárolására is.

A marcali hulladéklerakó a környező települések önkormányzatainak hozzájárulásával és a Központi Környezetvédelmi Alap támogatásával épült meg.

Az önkormányzatok a jövőben is számíthatnak az alap támogatására – ha nem apró, településekenkénti, hanem összefogva korszerű regionális hulladéklerakót építenek.

NEM HIVATALOS ÁLLAMPOLGÁRI NYOMÁSGYAKORLÁS A KÖRNYEZETVÉDELMI TÁMOGATÁSA ÉRDEKÉBEN

Módszerek

Az állampolgárok és állampolgári szervezetek bojkottálják vagy más módon befolyásolják a környezetvédelmi jogszabályok előírásainak nem megfelelően működő iparágakat.

Az állampolgárok és állampolgári szervezetek demonstrációkat szerveznek.

Az állampolgárok és állampolgári szervezetek levélíró kampányt szerveznek, aminek a címzettjei a döntéshozók.

Az állampolgárok és állampolgári szervezetek hirdetéseket és nyílt leveleket jelentetnek meg.

Az állampolgárok és állampolgári szervezetek kapcsolatba lépnek a médiákkal (pl. levelet írnak újságok és folyóiratok szerkesztőinek stb.)

Az állampolgárok és állampolgári szervezetek negatív kampányt szerveznek a környezetvédelmi jogszabályokat megsértők ellen, valamint az önkormányzat ellen, ha nem tesz eleget környezetvédelmi kötelezettségeinek.

Az állampolgárok és állampolgári szerveze-

tek lobbiznak a törvényhozásban ülő képviselőkkel.

Az állampolgárok és állampolgári szervezetek kapcsolatba lépnek a nemzetközi egyezmények bizottságaival és titkárságaival.

Az állampolgárok és állampolgári szervezetek koalícióra lépnek más csoportokkal (egyház, szakszervezetek stb.) és együtt gyakorolnak nyomást.

Az állampolgárok és állampolgári szervezetek tudományos szimpóziumokat és tanfolyamokat szerveznek.

Mechanizmusok

Ismereti jog

Széles körű tájékoztatás

Független elemzések készítése az ipar környezetvédelmi tevékenységeiről.

A meghallgatást biztosító jog

Alkotmányos jogok: sajtószabadság, gyűlékezési szabadság.

A döntések befolyásolását biztosító jog

A termékek választható vagy kötelező jelölése, amely környezetvédelemre vonatkozó információkat tartalmaz.

Több éves előkészítő munka után végre testet öltött az új környezetvédelmi törvény, amely megpróbál az eddig különböző rendeletekben meglévő környezetvédelmi jogszabályok egységes rendszerben való értelmezéséhez egy átfogó szabályrendszert alkotni.

Noha a nemrég elkészült és a parlamenti képviselők, valamint a társadalmi mozgalmak tagjai elé terjesztett kódexszerű javaslat nem tartalmazza a konkrét konfliktusokban eligazító részletszabályok seregét, mégis korszakalkotó jelentősége van a hazai jogalkotásunkban. Miután az országgyűlés (a szükséges módosítások után) elfogadta a tervezetet, immár hazánkban is megnyílt(?) a lehetőség a környezetbarát gondolkodásnak az egész jogrendszerünkben való érvényesítése előtt.

Az eddigi környezetvédelmi jogszabályokhoz képest úttörő gondolat, hogy a törvény új utakon jár a hatályban lévő rendelkezések alapvető megközelítéséhez képest. Szakít az emberközvetű felfogással, azaz nem az emberi környezet védelmét, hanem az élő szervezeteket általában helyezi a védelem középpontjába. Így a jogszabály-ter-

ELKÉSZÜLT AZ ÚJ KÖRNYEZETVÉDELMI TÖRVÉNY

vezet alapvető kategóriája környezethasználat lett, amely az ember természetétalakító tevékenységének szabályozásán keresztül próbál meg eredményt elérni.

E megközelítés következtében nemcsak a durva környezetkárosítások szennyezések szankcionálása lett egy kerettörvényben megalapozva, hanem a technika mindenkorai szintjének megfelelő leghatékonyabb megoldások támogatásával, mód nyílik a környezet állapotának javítására is. Eddig erre a pozitív hatású tevékenységre egyetlen jogszabályunk sem ösztönzött.

Ha a részletes szabályozást lehetővé tevő természet- és tájvédelmi, valamint a hulladéktörvény is hasonló szellemben fog elkészülni, akkor e törvényrendszer hatalmas változásokat fog előidézni társadalmunkban és a gazdaságban.

Nem hanyagolhatjuk el, hogy a környezet állapotának minősítésére, felmérésére alkalmas paraméterek, mérési eredmények

közérdekűvé nyilvánításával az állampolgári kezdeményezések sokkal megalapozottabbak lehetnek, így félelmek és félreértések helyett egzakt mutatók ismeretében tehetik majd meg javaslatukat a helyi környezetvédelmi mozgalmak. Legalább ugyanilyen fontosak tartjuk a szemünk előtt megjelenő törvénycsomag hatását a gazdaságra. Köztudomású, hogy a hazánkban működő ipari létesítmények többsége elavult technológiák felhasználásával üzemel, melyek energiaigénye és szennyezőanyag-kibocsátása egyaránt nagy. A gazdaságosság hatását súroló tevékenységüket könnyen versenyképtelenné tehetik a különböző környezet-igénybevételi és terhelési díjak.

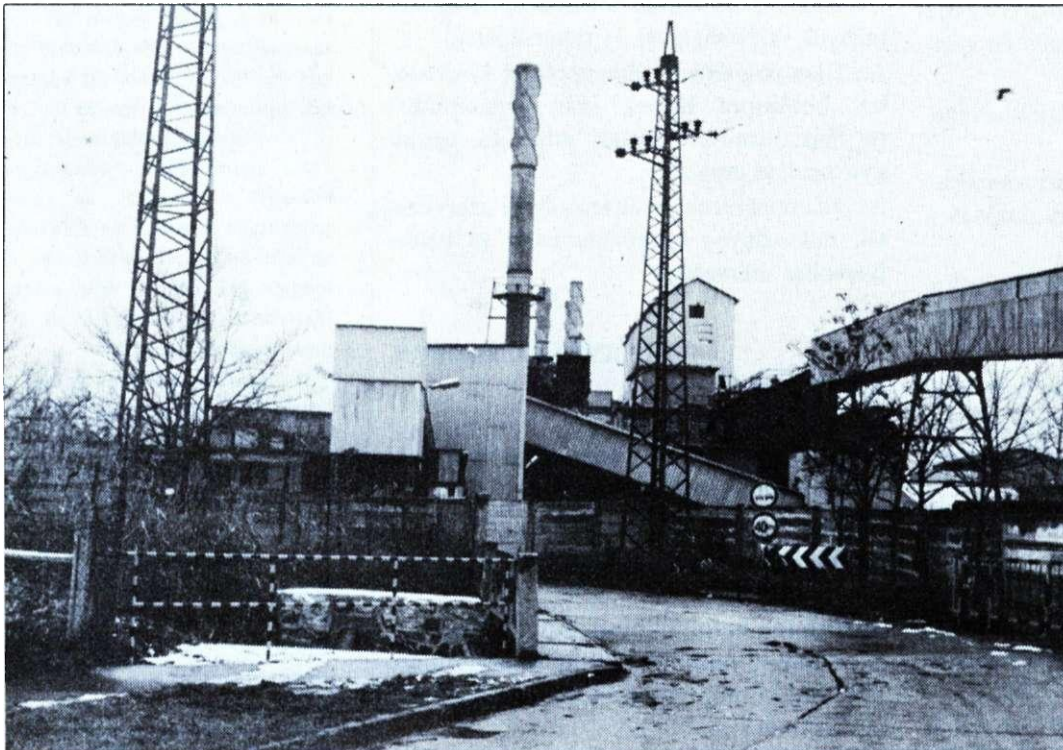
Enyhén szólva kérdéses, hogy még a „szocializmustól” örökölt üzemeket, gyárakat működtető vállalkozók hajlandóak, illetve tudnak-e pénzt áldozni a környezetterhelés csökkentésére? A korszerűsítések végrehajtása persze nemcsak hajlandóság

kérdése, hanem szigorúan vett pénzkérdés is. A szinte kilónkénti áron folyó privatizáció során kerültek újdonsült „gyáriparosaink” tulajdonába a termelőberendezések, akik – megfelelő anyagi háttér hiányában – a leharcolt géppark minél kevesebb befektetés melletti üzerneltetésében, és a tőke most kezdődött felhalmozásában érdekeltek. Tőrekvésüket derékban szelné keresztül ha a megszerzett profitot nem produktív környezetvédelmi beruházásokra kéne költeni. Bizonyára minden eszközt fel fognak használni arra, hogy a tevékenységi körüket érintő jogszabályok ne szülessenek meg.

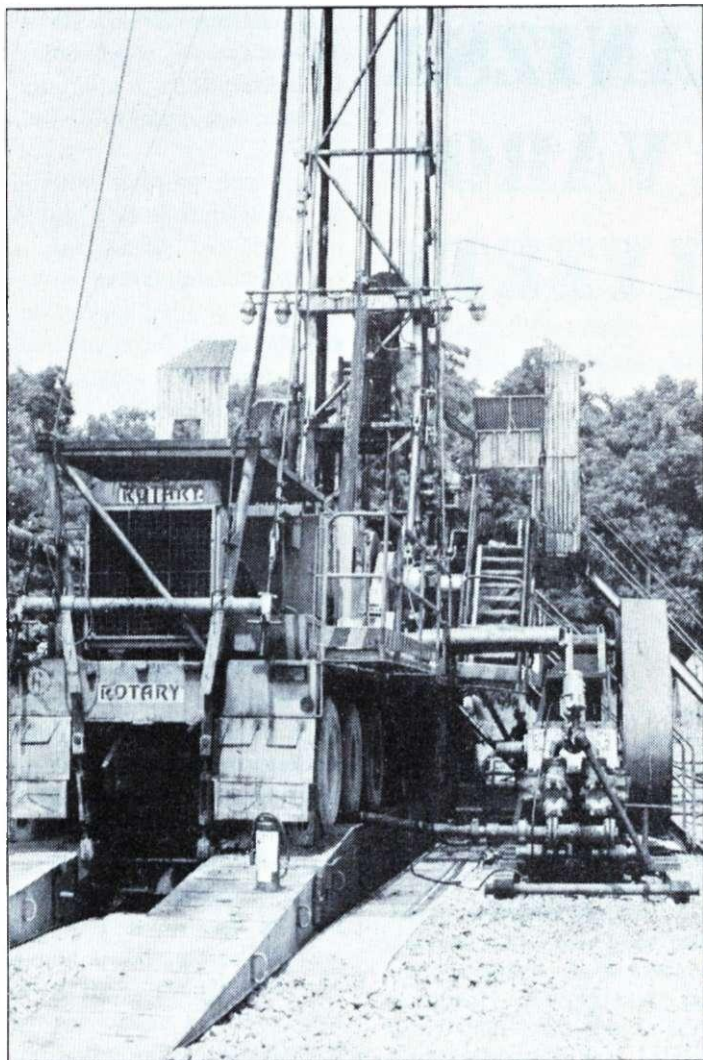
A termelés volumenének növelése emellett közérdek is, mert a szigorú környezetvédelmi szabályok bevezetésének lehetnek a foglalkoztatásra is kihatásai. Ha olyan környezetterhelési díjtételeket állapítanak majd meg, amelyek komolyan ösztönzik a gazdálkodókat a kibocsátások csökkentésére, akkor számolni kell a korszerűtlen termelőeszközök kényszerű leállításával, a régi üzemek csődbe menetelével. Jelképes díjak esetén pedig a szankcionálás válna súlytalanabb. Nem kerülnék sokkal előrébb, ha a szankciókat fokozatosan vezetnék be, mivel éppen akkor jutnánk el a szigorú követelményekig és retorzióig, a mikor ezt a gazdaság teljesítőképesége lehetővé tenné.

A bizonytalanság ebben az esetben is kísérőnké szegődik. Mikorra érheti el az ipar ezt a színvonalat? Derülátó jóslatok szerint is legalább 10 év kell a kívánatos szintre való felzárkózásunkig, de jövőnköt ennél pesszimistikusabban, örökre perifériára szorítottak is elképzelhetjük.

Mindenesetre nagy fába vágta fejszét a kormány. Egy, a saját kora elé mutatni kívánó, ámde csonka, és ebben a formájában használhatatlan törvény megalkotásával kivívhatja ellenzéke haragját. Ha pedig a részletszabályok bevezetése is napirendre kerülne, biztos felerősödnének azok a hangok, melyek szerint az élőlények védelme mellett elszikkad az ország gyors talpra állításának kívánalma. A dilemma adott és reméljük csupán, hogy a környezetbarát megoldás fog diadalmaszkodni. Ugyanis hosszabb távon az hozhatja számunkra a legtöbb hasznot. Ma még csak álmodunk erről. Hiszen nemcsak a fenntartható fejlődés, de Európa is túlságosan messze van.

Ipartelep. Megvéd-e minket a törvény?

A szénhidrogén-kutatás, mint minden más bányászati tevékenység a természeti környezetünk képződményeit tárja különböző formában fel.

A mindennapi életünkben fontos szerepet játszó nyersanyagok kihozatala jelentős környezeti kockázattal jár, mert olyan anyagok kerülnek így módon felszínre, amelyek természetes körülmények között ott nem megtalálhatók. A föld kőzetburkának megbontása során nemcsak haszonanyagok, hanem hulladékok is keletkeznek, amelyek elhelyezése, ártalmatlanítása nem kis feladat. Az előbbi felsorolásból is látszik, hogy a szénhidrogén-kutatás során milyen sokrétű tevékenységet kell folytatni ahhoz, hogy a környék ne váljon roncsolt, ipari tájjá.

Régen, a környezetkárosítás megelőzésére nem sok figyelmet fordító szocializmus időszakában lett meg-

alapozva a mélyfúrásos ásványkutatás rossz híre. A fúráshoz szükséges használt öblítőiszapok a berendezés mellett létesített iszapödrökben kerültek elszikkasztásra és végleges elhelyezésre. Beláthatjuk, hogy ez a

gyakorlat mennyire környezetszennyező volt, mivel az öblítőiszapok akkoriban jóval több veszélyes vegyi anyagot tartalmaztak, mint mostanság. A munkálatok befejeztével sem fektettek sok energiát a terület használhatóságának helyreállítására.

Acélkábelek, vascsövek és beton-darabok garmadája maradt legtöbbször vissza az elhagyott fúrásponatok környékén. Nyolc-tíz éve az Alföldön sűrűn találkozhattunk az emberi tevékenység nem túl felemelő mementóival. A környezettel való nemtörődöm bánásmód termékei voltak azok az egykori kukoricaföldek, amelyeken a mélyfúrások területfoglalása helyén már nem lehetett termelést folytatni. Persze, ezért nemcsak az olajvállalatot terhelte a felelősség, mivel a terület akkori gazdája sem állították vissza az eredeti körülményeket, hanem egyszerűen lenyelték, más célra hasznosították a rekultiváció elvégzésére kapott pénzt.

Azóta tanúi lehetünk egy szemléltetvé váltásnak, amely az egészséges környezet, valamint a természet javainak felértékelődésével járt együtt. Ezek a változások járultak hozzá a környezetvédelmi előírások megszigorításához, de az ipari eljárások környezetkímélőbbé tételét is maguk után vonták. Természetes, hogy a

mélyfúrásos kutatást sem hagyták érintetlenül az említett folyamatok.

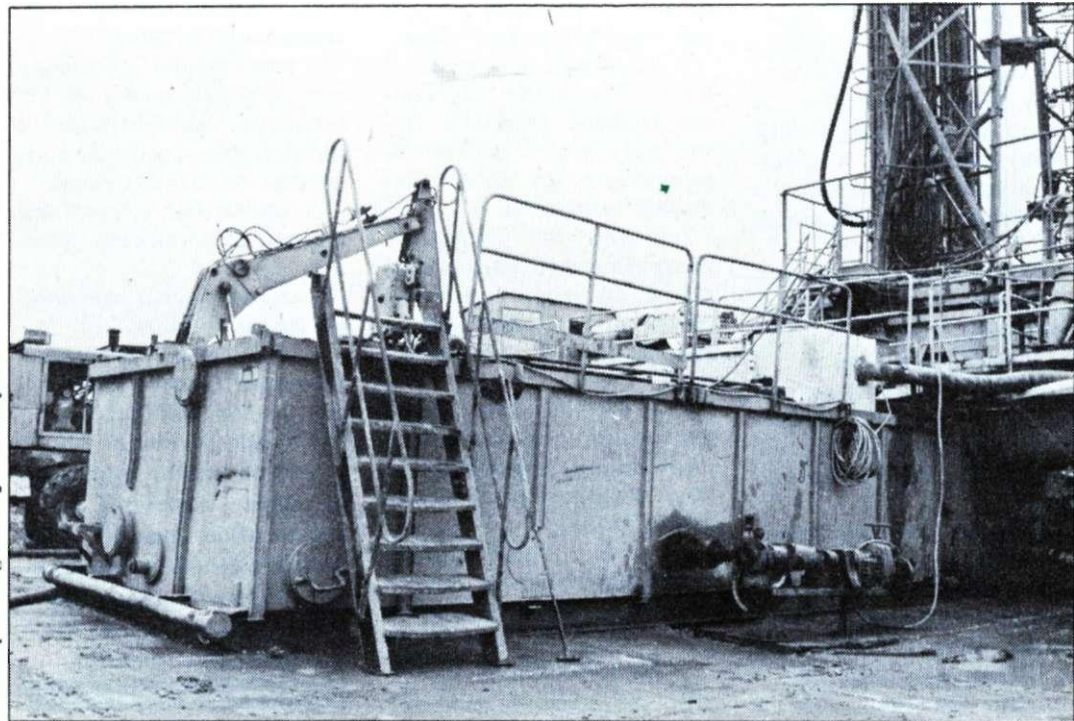
A fúrások környékén mind jobban ügyelnek a környezeti idegen - olaj - hulladékok összegyűjtésére. A legtöbb kárt okozó fűrőiszapot is zárt rendszerben áramoltatják, fémtartályokban tárolják. A használt iszapot pedig a fúrás helyszínéről biztonságos szikkasztó- és tárolóhelyekre szállítják. A tökéletesebb rekultivációt segíti elő az is, ha a fúrótorny alapozásakor csak minimális mennyiségben használnak fel betont - az újrafelhasználható elemek ugyanúgy megteszik - aminek a szétbontása embert próbáló feladat.

A természetes viszonyok gyorsabb helyreállításának lehetőségét teremti meg, ha az alapozási munkálatok megkezdése előtt a talaj magas humusztartalmú rétegét összegyűjtik - majd a környezet helyreállításának végső fázisában - a humuszt a bolygatott talaj tetején szétterítik.

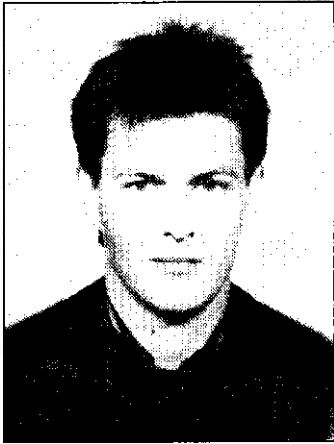
Az előbb leírt módszerek nem iskolapéldák, hanem a hazai gyakorlatban is alkalmazott eljárások. Használatukkal környezetkímélőbbé tehető az a technológia, amely a köztudatban egykor éppen a természet károsításával véste be a nevét.

Lenés Gábor

A gép a természetben.

NAGYKANIZSA VÁROS ZAJHELYZETE

A város általános környezetállapotának vizsgálata során elengedhetetlen, hogy a „zajszennyezéssel” is foglalkozzunk. A probléma feltárása során a települési struktúra kapcsán megállapítható, hogy az ipari területek viszonylag jól elkülönülnek a lakóterületektől. Ennek alapján elsődlegesen a közlekedésből származó zajjal kell számolni. E megállapítást támasztják alá az 1993-ban végzett mérések eredményei is.

A Közlekedéstudományi Intézet által nyilvántartott adatok és a már említett kontrollmérések alapján az alábbiak állapíthatók meg.

A közlekedés zajhatása különösen a belvárosban rendkívül zavaró. Az egyenértékű A-hangnyomásszint a Fő út, Magyar utca, Király utca, 7-es főútvonal mentén a legnagyobb, míg kisebb forgalomnál (Sugár út, Zrínyi utca stb.) a zaj terhelés is csökken. A nappali és éjszakai zajszintek közötti különbséget is a forgalom nagysága, ezen belül a nehézármű arány határozza meg.

A forgalomból származó zajterhelés során érdekes annak időbeli elosztása is. Megállapítható, hogy a zaj mértéke jól követi az intézmények, üzemek munkarendjét, érezhető a tömegközlekedés kapcsán az ipari üzemek műszakbeosztása is.

A lakótelepek zajterhelésének időfüggvényére jellemző, hogy a reggeli és délutáni időszakban maximális az érték, éjszaka pedig a belvárosénál jóval kedvezőbb a helyzet.

Vasúti zajterhelés csak a

Budapest felé vezető vonalszakaszon számottevő. Az éjszakai nagyobb teherforgalom miatt alig tehető különbség a nappal jellemző értéktől.

Repülési zaj a lakosság környezeti zajterhelésében nem játszik szerepet.

Zaj ellen védendő létesítmények között elsődlegesen a Városi Kórház emelendő ki, ahol a közlekedés a megengedettnél nagyobb szintű zajterhelést okoz. A lakossági zajterhelést illetően a főközlekedési útvonalak mentén élők helyzete a legrosszabb, a többi területen a helyzet kedvező, megfelelő. A főútvonalaktól távolabb (50–100 m-re), ahol az épületek árnyékolnak, a zajhelyzet megfelelőnek minősíthető.

A helyzet javításának lehetőségei

A közlekedési zaj csökkentésére alapvetően két különböző lehetőség van:

- a forgalomban lévő járművek műszaki állapotának javítása.

- forgalomtechnikai beavatkozások (átszervezés, korlátozás, elterelés) megvalósítása.

A közelmúltban fogadta el a város Közgyűlése Nagykanizsa Általános Rendezési Tervét, mely a közlekedésre vonatkozóan a következő változásokat vetíti előre:

- Az M7 autópálya Zamárdi-Letenye közti szakaszának elkészítése, várhatóan fizetődíjas használattal (Nagykanizsát Palintól D-re keresteti).

- A 61-es és 74-es számú főútvonalak nyomvonalának megváltozása kapcsolódva a 70-es úthoz a város körül körgyűrűt alkotva.

- A teherforgalom városközpontból való kizárására DK-i elkerülő út létesítése.

- Tömegközlekedés fejlesztése elsősorban a járműálló-

mány rekonstrukciójára vonatkozóan.

- A kerékpáros közlekedés fejlesztése.

A járművek műszaki állapotát illetően kedvező változás csak hosszú folyamat eredményeként várható. E megoldás tulajdonképpen a járműállomány „megfiatalodását” jelenti.

A személygépkocsik által okozott zaj csökkentésére várhatóan a zajmérés bekerül a zöldkártyához szükséges vizsgálatok sorába. Sajnos ez a „vezetési stílusból” adódó zajproblémákra nem jelent megoldást.

A tömegközlekedési eszközök, helyi autóbuszok műszaki állapota által okozott többlet-zaj (csikorgó fék, nyikorgó ajtó stb.) nemcsak a főútvonalak mentén élők zajterhelését növeli, hanem csendesebb környezetben is olyan impulzus jellegű zajeseményt okoz, melynek objektív megítélése rendkívül kedvezőtlen. E problémára megoldás lehet a szokásos kétnaponkénti műszaki vizsgálat sorába a zajszempontok felvétele.

A valós helyzet javítására a már említettek pontos és következetes megvalósításához a körültekintő szabályozás megalkotása is elkerülhetetlen.

A szabályozás célszerű kategóriái a következők lehetnek:

- zajszempontból különlegesen kezelt területek,
- zajvédelmi szempontból fokozottan védett területek,
- zajgátló védőövezetek,
- csendes övezetek.

A problémákra azonban a megoldást elsődlegesen az országos főutak elkerülő szakaszainak kiépítése, a teherforgalom céljellelűvé tétele, tehát a forgalom okozta terhelés lényeges csökkentése jelentheti.

☛ Schmidt László

A rendszerváltás kapcsán az önkormányzatok megalakulásával átértékelődött a környezetvédelem jogi szabályozó rendszere is.

Egy adott település esetében ez a polgármester és a jegyző megnövekedett feladataiban, a hatáskörök telepítésében nyilvánul meg. Túl azon, hogy az önkormányzatokat felkészületlenül érte a feladatok sokasága, hatékonyabb feladatellátás biztosítható, ha nem egy központi, a település adottságait nem igazán ismerő hatóság foglalkozik a helyi adottságok vizsgálatával.

A zaj esetében az egyik legjobban kidolgozott és áttekinthető szabályozó rendszer áll rendelkezésre. Fontos ez azért, mert az utóbbi időszakban jelentősen megnövekedett a kisipari tevékenységhez szükséges telephely engedélyezési kérelmek száma. E tárgykörben szolgáltatott tevékenységet ellátó létesítmény esetén a környezetvédelmi hatósági feladatokat a jegyző látja el. A szolgáltatások köre a 9025/1991 (Sk. 12.) KSH közlemény szerint a mező-, vad- és erdőgazdálkodási szolgáltatástól a szórakoztató, kulturális és sport szolgáltatásig terjed.

Jogszabály határozza meg a különböző rendeltetésű területek adott pontjain megengedhető zajterhelési határértéket, meglévő üzemi létesítmények esetében. (lásd! 23. old., 1. táblázat)

Jelentős zajterhelést okozhatnak az egyes építési tevékenységek is. A szabályozás a tevékenység időtartamát veszi figyelembe. (lásd! 23. old., 2/a, 2/b, 2/c táblázat)

Az építésre vonatkozóan a munkák megkezdése előtt a kivitelezőnek, míg meglévő létesítmény felújítása, bővítése esetén az építendőnek kell kérni a zajkibocsátási határérték megállapítását.

A kérelemben célszerű leírni a létesítmény helyszíni viszonyait, a zajforrásokat. A helyszíni viszonyok vizsgálatánál a kérelem elbírálása során a telepítési területre vonatkozó rendezési tervi előírások és a helyi sajátosságok az irányadóak.

ZAJVÉDELEM A LAKOS- SÁG ÉRDEKÉBEN

Területi funkció (táblázat 1.)	Megengedett egyenért. A- hangnyomás (dB)	
	nappal 6-22 h	éjjel 22-6 h
1. üdülőterület, üdülőhely, gyógyhely, kórházi negyed, védett természeti terület	45	35
2. Lakóterület és intézmény- terület laza beépítéssel	50	40
3. Lakóterület és intézmény- terület tömör, városias beépítéssel	55	45
4. Iparterület lakóépületekkel és intézményekkel vegyesen	60	50

Területi funkció (táblázat 2/a)	Megengedett egyenért. A- hangnyomás (dB), ha a munka időtartama	
	1 hónap alatt	
	nappal 6-22 h	éjjel 22-6 h
1. üdülőterület, üdülőhely, gyógyhely, kórházi negyed, védett természeti terület	60	45
2. Lakóterület és intézmény- terület laza beépítéssel	65	50
3. Lakóterület és intézmény- terület tömör, városias beépítéssel	70	55
4. Iparterület lakóépületekkel és intézményekkel vegyesen	70	55

Területi funkció (táblázat 2/b)	Megengedett egyenért. A- hangnyomás (dB), ha a munka időtartama	
	1 hónaptól 1 évig	
	nappal 6-22 h	éjjel 22-6 h
1. üdülőterület, üdülőhely, gyógyhely, kórházi negyed, védett természeti terület	55	40
2. Lakóterület és intézmény- terület laza beépítéssel	60	45
3. Lakóterület és intézmény- terület tömör, városias beépítéssel	65	50
4. Iparterület lakóépületekkel és intézményekkel vegyesen	70	55

Területi funkció (táblázat 2/c)	Megengedett egyenért. A- hangnyomás (dB), ha a munka időtartama	
	1 évnél több	
	nappal 6-22 h	éjjel 22-6 h
1. üdülőterület, üdülőhely, gyógyhely, kórházi negyed, védett természeti terület	50	35
2. Lakóterület és intézmény- terület laza beépítéssel	55	40
3. Lakóterület és intézmény- terület tömör, városias beépítéssel	60	45
4. Iparterület lakóépületekkel és intézményekkel vegyesen	65	50

TÁJÉKOZTATÓ A „NAGYKANIZSA VÁROS KÖRNYEZETVÉDELMEÉRT” ALAPÍTVÁNY MŰKÖDÉSÉRŐL

Az alapítvány kuratóriuma legutóbb 1994 októberében döntött a beérkezett pályázatok támogatásáról.

K é r e l m e z ő	tárgya	összeg
- Környezetvédelmi Információs Iroda	reklám	15 E Ft
- Zrínyi M. Általános Iskola	segédeszköz	15 E Ft
- Hevesi S. Általános Iskola	kerti szerszám	50 E Ft
- Kaán K. Környezetvédelmi Egyesület	rendezvény	25 E Ft
- Zsigmondy-Winkler SZKI	műszer	150 E Ft
		555 E Ft

Az előírt feltételek teljesítése után az alábbi kifizetések történtek:

- Kaán K. Környezetvédelmi Egyesület	25 E Ft
Zrínyi Miklós Általános Iskola	15 E Ft
- Zsigmondy-Winkler SZKI	150 E Ft
	190 E Ft

A pályázatokon kívül került kifizetésre Szeged Megyei Jogú Város Közgyűlésének Nagykanizsa város köztéri címere restaurálására a FIX-Pont Bt. által adományozott 50 E Ft.

Összességében az alapítvány vagyona nem csökkent. Törekvéseink, mely szerint a helyi adóbefizetésekre kedvezmény biztosítható, nem érvényesültek (az önkormányzat ezt a lehetőséget a rendeletéből törölte). Másrészt az önkormányzat üzemi koordinációban megvalósuló beruházásainak finanszírozásába az alapítvány nem volt bevonható.

Céljellegű alapítványi támogatások miatt a rendelkezésre álló összeg az adományozó által megjelölt feladatokkal terhelt (összesen 560 E Ft):

- ÖKO Rt: légtisztító készülék
- Saubermacher-Ryno Hulladékgyűjtő Kft.:
 - eszközbeszerzés
 - képzés.

Az alapítványi támogatásra 1995-ben is érkeztek pályázatok:

- Kanizsa Újság környezetvédelmi melléklet megjelentése
- Humánökológiai Szabadegyetem támogatási igénye, melyek elbírálását az újjáalakított Kuratórium a közeljövőben végzi el.

METEOROLÓGIAI VISZONYOK NAGYKANIZSA KÖRNYÉKÉN

mm (1940), a 70 év átlaga 766 mm. A csapadék maximuma májusra esik az óceáni légtömegek behatolása miatt, de a Földközi-tenger hatása következtében ősszel is kialakul egy másodmaximum. A havas napok száma megegyezik az országos átlaggal. Magas a levegő relatív nedvességtartalma (76% évi átlagban).

Megemlítem, hogy jelenleg egy aszályos évtized van mögöttünk, összefüggésben egy esetleges globális éghajlatváltozás regionális következményével. Egyébként probléma a nagykanizsai meteorológiai főállomás esetében az, hogy a mérőhely a várostól részben elűtő mikroklimájú helyen van.

← Balogh László

Korunk egyik legösszetettebb társadalmi-gazdasági vonatkozású jelensége az urbanizáció. Ennek morfológiai vonatkozásával foglalkoznék itt röviden – Nagykanizsát illetően –, mert egy város arculatának kialakításában fontos szerepe van a településszerkezeti, településesztétikai, műemlékvédelmi tényezőknek, ezért része kell, hogy legyen az ember és környezete viszony feltárásának is.

A város alaprajzi kifejlődése: a város morfológiája hosszú folyamat eredményeként dinamikusan alakult a város történelme során, többek között és meghatározóan a természeti adottságok függvényeként. A térbeli jellemzők Nagykanizsán kevésbé jelentik az épületek városformáló hatását, inkább a terep adta lehetőségeket.

Nagykanizsán adott volt egy ősi városmag, melyből mint adottságból a város keveset használt ki. A városközpont kevés műemléképülete nem hozott létre egyedi, jellegzetes hangulatot, viszont nagyon érdekes és értékes a városkeretet közismerten szép téréndszere. A városközpontozó csatlakozó területek napjainkig megőrizték „kisvárosi” jellegüket. A K-i városrész lakótelepe viszonylag kevésbé sematikus. Kiskanizsa napjainkig megőrizte beépítési módjának falusias jellegét. A városkörnyéki településekre jellemző, hogy vízfolyások mentén, dombháton vagy völgyekben, utak mentén keletkeztek. A régi időkben inkább csak a telkek fésűs beépítési módja maradt meg, sajnos, mára a sátozott kockaházakból nagyon sok lett.

Nagykanizsa földrajzi fekvésénél fogva lett jelentős közlekedési, így kereskedelmi, kulturális központ. A város beépítettsége nem tömör: ez hátrányokkal és előnyökkel is jár. Adódik ez a város ikertelepülés jellegéből (Kis- és Nagykanizsa). De a hajdani mocsárvilág és a Principális is meghatározta a város terjeszkedését. Így a városmag excentrikus elhelyezkedésű lett.

Nagykanizsán a Magyarországon elforduló legtöbb beépítési mód elfordul, így a település arculata igen változatos. A tendencia az, hogy a jövőben a beépítési módok száma csökkenni fog. El fog tűnni a félig zárt földszintes és a fésűs be-

A terület éghajlata átmeneti jelleg: kontinentális klímán belül óceáni és szubmediterrán hatások is érvényesülnek. Az évi csapadékösszeg 700–800 mm, a középhőmérséklet 10,2 °C fok körüli. A Zalai-dombság Magyarország egyik legcsapadékosabb vidéke, s egyben éghajlatilag legkiegyensúlyozottabb része. A hűvös, csapadékos alapjelleg mellett különösen a szélsőségeknek a többi országrészhez viszonyított hiánya teszi egyedülállóvá ezt a területet. A városkörnyék a mérsékelt meleg, nedves illetve mérsékelt nedves, enyhe

telű éghajlati körzethez tartozik.

A hőmérséklet nem nagy ingadozása mellett a ritkán forró nyár, a nem túl hideg tél, az ugyancsak ritka tavaszi és őszi fagyok, a nagyobb borultság, az Alföldhöz képest kevés, de a mezőgazdaság szempontjából kielégítő tartamú napfény is adja az éghajlati kiegyensúlyozottságot.

A felhőzet évi átlaga 65–55%, évi 110–120 borult nap van egy évben, csupán 1800–1900 óra az évi napsütés. A tél viszonylag enyhe: -2, -1 °C fok, a nyár viszonylag hűvös: 19,5–20,5 °C fok. Így a hőmérséklet évi közepes ingadozása: 21,7 °C fok - országosan a legkisebbek között van. Az ÉK-i és DNY-i szelek a leggyakoribbak (30–30%), a szélcsendes napok száma 5%. Az 1901 és 1970 közötti mért évi csapadék-szélsőségek: 483 mm (1921), 1216

Álljanak itt összefoglalva a domborzat, közet és szeizmicitás tényezői Nagykanizsa környékére vonatkozóan.

Egyébként Nagykanizsa fejlődése legfontosabb tényezőjének éppen a földrajzi fekvését tekintetjük, ezért lett például nagy jelentőségű kereskedelmi gócpont. Nagykanizsa és környéke a Zalaegerszegi-Letenyei-dombság és a Zalaapáti-hát között a Principális völgyében, a Mura bal parti síkság közelében fekszik. Így Nagykanizsa környékén dímbes-dombos táj bontakozik ki, s a dombok aljában sok a vizenyős rét.

A város a pannonia táblák barázdált térszínén helyezkedik el: agyagos, homokos pannon üledékben inkább vályogos, kevésbé löszös hátaikon. A tektonikai működés É-D irányú törésvonalakat véselt a felületbe. A fővölgyben a lassú lefolyású víz a csekély esés miatt mocsártengert hozott létre. Érdekes, hogy a város K-i része löszön épült, NY-i része homokon. Az agyagos lejtők a környéken nedves esztendőknél meg-megsuvadnak.

A Zalai-dombságban a Principális-csatorna völgye a meridionális hátaikat két nagy csoportra osztja. A Principális és a Felső-Válicka között húzódó NY-i-hát

GEOMORFOLÓGIAI TÉNYEZŐK

nem egységes; süllyedékek, nyerges tagolják: pleisztocén-kori erős kiemelkedései miatt völgyei mélyek, a hátaik keskeny gerincek. A pleisztocén vályog a keskeny gerinceken maradt meg inkább. A csatornától K-re van a terjedelmesebb Zalaapáti-hát, ezt D-en a Letenye-Nagykanizsa-Komáromi árok szakítja meg, melytől D-re következik még a háthoz tartozóan a Zákányi-rög. A K-Zalai-dombság széles, teraszos völgyeiben a folyóvíz és a szél által homok, lösz és folyami iszap egyaránt föllehet.

A Zalai-dombság legjellegzetesebb, meridionális völgye az 50 km hosszú Principális. Két részre tagozódik: az É-i völgyszakasz egészen fiatal (új-pleisztocén): ez a Foglár-völgy. A tulajdonképpeni tényleges Principális-völgyemede Zalaszentmihály térségében kezdődik. Itt az ó-holocénban a Principális- és Szévíz-völgyi hordalékkúpok anyagából futóhomok-felszín is kialakult. A gyen-

ge lefolyású mélységekben a lápi, mocsári növényzet tőzegképződést is lehetővé tett.

Nagykanizsa a fentebb már emlegetett két, árkos süllyedék kereszteződésében alakult ki, melyek komoly szerepet játszottak a város (a vár) kialakulásában, mert alacsonyságuk miatt nem szabadultak fel olyan mértékben, mint a tőlük távolabb lévő területek. Ezért vezethetnek itt fontos utak, terjeszkedhet a város, jobb minőségű a talaj.

Tehát a Nagykanizsa környéki táj mai képe egy változatos dombosági felszín. A völgyek „kitakarítása” és a domboldalak pusztulása most is tart, sőt felgyorsult az ember környezet-átalakító tevékenysége nyomán.

Megjegyzem, hogy a város számára fontos lehetne egy, a környéket mutató úrfelvétel, mert az is segíthetne a környezeti problémák feltárásában és azok megoldásában.

← Balogh László

építés, s helyüket a családi, a tömbös vagy a társasház foglálja el. Remélhetőleg ezek a változások nem teszik majd homogénné, sablonossá a városképet.

Az ipari területek szerkezetileg, közlekedés-földrajzilag jól kapcsolódnak a városhoz. A külső lakóövekben új, prosperáló városrészek adnak teret a magánépítkezéseknek (például Sánc, Miklósfá, Palin).

Nagykanizsa pihenő-üdülő övezete részint szétszórtan, a belső lakóövekben található (Kemping, Sétakert, sportpályák). A várostestől viszonylag távol van a Csónakázó-tó és az Alsóvárosi-erdő, mely a Soproni Erdészeti Egyetemtől megrendelt komplex környezetvizsgálati tanulmány által is támogatva, megfelelő infrastrukturális fejlesztéssel, a tó vegyes hasznosításának megszűntetésével – a távolság ellenére – képes lesz ezután még inkább lakossági rekreációs funkcióját teljesíteni. A havi 3000 fős átlagforgalmat magának mondó tó talaj és vízminőségi helyzete (ezt vizsgálták) mára már kedvezőbb, de a tó vízének szellőztetése bizonyos időszakokban indokolt.

Az általános tájvédelem részeként szükséges az egyedi tájértékek kataszterezése is. Az egyedi tájértékek típusai: 1. településsel kapcsolatos emlékek, 2. közlekedéssel kapcsolatos emlékek, 3. termeléssel kapcsolatos emlékek, 4. történelmi eseménnyel vagy személlyel kapcsolatos emlékek, 5. természeti emlékek (természetvédelem keretében nem védett). A számunkra legfontosabb természeti emlékek fajtái:

- idős fa, facsoport, mesterséges biotóp,
- földtani alakzat, kőzetfeltárás, talajszelvény,
- forrás, láp, tó, holtág, morotva,
- fészkelőhely, táplálkozóhely, migrációs útvonal. Ezek részletes feltárására jó lenne, ha sor kerülne a közeljövőben Nagykanizsa környékén.

1987-től működik a városban eredményesen a Városvédő Egyesület, melynek célja az építészeti, környezeti és természeti értékek őrzése, ápolása, fejlesztése. Bizonyára ennek is szerepe volt abban, hogy Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlése 20/1992. (XI. 23.) számú rendelete megszületett az építészeti értékek védelméről, melyet a 2/1993. (II. 25.) és a 22/1993. (IX. 20.) számú rendelettel módosítottak és kiegészítették. Tehát a tágabb értelemben vett műemlékvédelem jó úton halad városunkban (környékén?), ezt jó lenne megtoldani a természeti értékek őrzésével, ápolásával is.

Mind az ÁRT, mind annak felülvizsgálata a városfejlesztés kapcsán foglalkozik a településszerkezettel,

NAGYKANIZSA TERÜLETÉNEK BEÉPÍTETTSÉGE

terület-felhasználással, értékvédelemmel és a zöldfelületi rendszerrel. Ez utóbbit az ÖKO Rt. „Belterületi öko-kataszter” című tanulmánya is részletesen tárgyalja: „Városi zöldfelületek, utcai sorkák környezeti értékelése” című fejezetében. Így ez bőven megfelel egy ilyen szempontú környezeti alapállapot képnak.

Az ÁRT (1979-ben) még arról beszélt, hogy Nagykanizsa zöldterületi adottságai kedvezőtlenek, a véderdőket nem tartja számottevőnek. Már akkor is a környezetvédő fásítást elsőrendű feladatnak tartották. A város-környék tájpotenciáljának fejlettsége, illetve a tájhasználat nem érte el 1979-ben a korszerű rekreációs ellátási szinteket. Ezért jelentős táj- és környezetrendezést, benne zöldterületi rendezést javasol az ÁRT. Az ÁRT felülvizsgálata (1993-ban) még inkább alapelvnek tartja a tájjal, természettel harmonizáló, nyílt városszerkezet létrehozását: a város és környéke zöldfelületeit az urbánus élettel járó környezetterhelő hatások kiegyenlítőjének tekintik. Az ÁRT felülvizsgálatára azért is szükség van, mert fel kell oldani a régmúlt rendszer hatalmi politikája által a településszerkezetben létrehozott torzulásokat.

Ez a tanulmány már pozitívabban

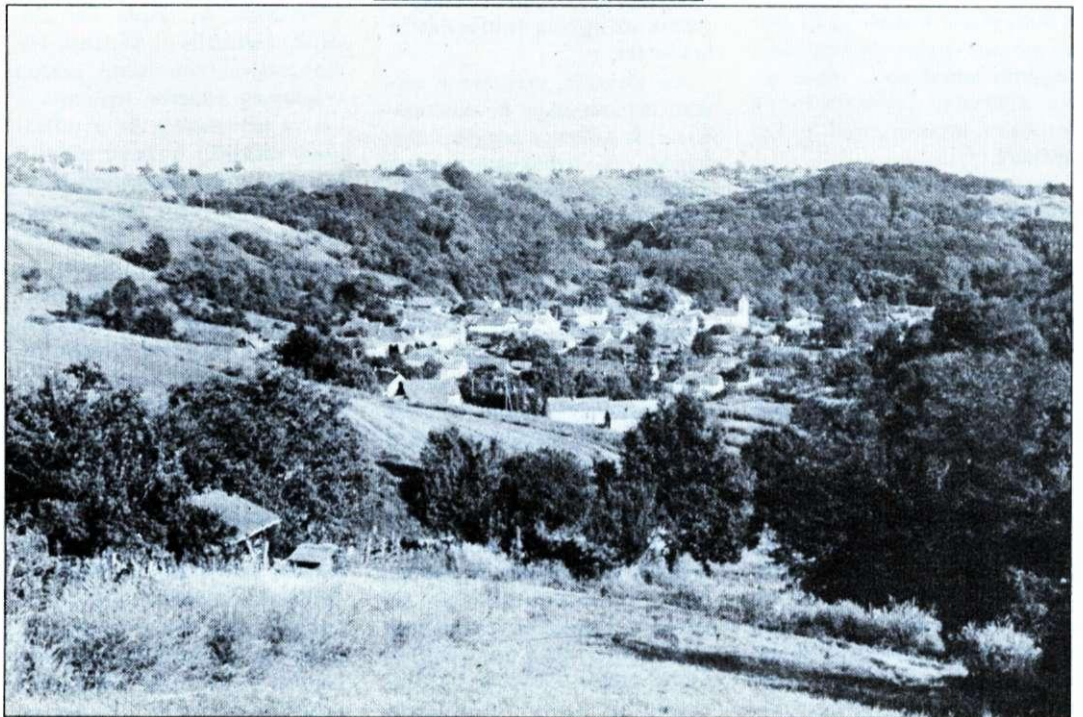
beszél a város karakteres építészeti, park- és kertkultúrájáról, az országban is ritkaságszámba menőnek tartja a lombos fák és örökzöldek gazdagságát a városban. Az önkormányzat 1991. XII. 31-i kimutatással 1.523.700 m² parkfelületet tartott számon (ugyanakkor a VGV adat 1.066.000 m² - ?!), a fajlagos zöldfelületi mutatószám 25 m²/fő fölé nőtt; a fajlagos költség: 11,25 Ft/m²/év, ugyanakkor jóval kevesebb, mint más hasonló városban. Persze a pénzhány és a megrögzötten maradó szemlélet masszív visszahúzó ereje miatt bőven vannak hiányosságok. Mert még ez a mai, megnövekedett zöldfelületi rendszer is elégtelen, a közterületek minősége kívánivalót hagy maga után, a védőzónák hiányosak, az elszemetedés növekvő tendenciát mutat.

Nem feledhető, hogy a zöldfelületek nem csak a környezetkondicionálásban van szerepe, hanem még inkább emocionális szerepe is van: Ezért is örülhetünk annak, hogy Nagykanizsa a magyar viszonyok között zöldfelületi szempontból viszonylag jól ellátottnak mondható. Azaz csak jól kellene bánni vele, s ez nem kevés!

Balogh László

KÖRNYEZET- VÉDELMI SZAKKÖNYV- VÁSÁR

A népszerű csomagküldő szolgálatok módszerét használja a Környezetgazdálkodási Intézet a természet- és környezetvédelmi szakkönyvek terjesztésére. Kívánságra listát küldenek, amelyből nem csak könyveket, hanem ismeretterjesztő filmeket is választhatnak az érdeklődők. A videokazetták bemutatják hazánk természeti értékeit, a nemzeti parkokat, valamint a jellegzetes élőlény-együtteseket. A kiadványok között megtalálhatóak az aktuális környezetpolitikai, környezetgazdálkodási kérdésekkel foglalkozó írások is. Az elszabadult könyvtárhoz szokott vásárló számára üdítőleg hatnak a mérsékelt, 30-300 Ft-os árak. Iskolák, közintézmények frissíthetik fel könyvtárukat ebből a repertoárból. Középfokú tanintézetek diákjainak is hasznos – a tankönyvek kiegészítő ismereteket nyújthatnak – órai segédanyagként vagy szakmai foglalkozáson a színvonalas oktatófilmek. A kiadványok megrendelhetők a Környezetgazdálkodási Intézetben Budapest, V., 1369 Alkotmány utca 29. A borítékra ne felejtse el ráírni: Szakkönyvendelés!

A védelem tárgya, a természetszemélet terepe, a harmonikus emberi környezet.

A környezeti konfliktusok szereplői között immár nálunk is megtalálhatók az alternatív-környezetvédő mozgalmak. A konfliktusok fő frontonala köztük és a technológiai berendezéseket telepítő beruházók között húzódik. Magukról azt állítják, hogy módszereik, álláspontjuk általánossá tételével találhatunk kiutat az ipari civilizációt sújtó ökológiai válságból, aminek létrejöttéért a modern társadalmak gépekre épülő mechanizált világát okolják. A kibékíthetetlen ellentét miatti kompromisszumképtelenség fokozottan veti fel azt a kérdést, hogy az ellentétes szélsőségeket képviselő felek közül vajon kinek van igaza? A dilemma súlyához mérhető válaszadáshoz kissé mélyebben kell betekintenünk a szembenálló érvei mögé.

Minden bizonnyal az iparosítás jócskán hozzájárult mostani környezeti gondjainkhoz. A mai ipartelepítők pusztán korszerűbb technológiát ajánlanak, amely segítségével elkerülhetők a nagyobb környezeti károk. Az ipari fejlődés keltette negatív hatások ipari eszközökkel történő kiküszöbölése persze fából vas-akarika. Az ipari termelés és kereskedelem racionalitása ugyanis öntörvényű módon gyűri maga alá az egyéni beleegyezés, megértés lehetőségét, végső soron kiüresítve, elidegenítve a társadalmi tevékenységet a civil szférától.

Az alternatívok természetrel való hivatkozásának alapja nem a sokszor fejükhez vágott reprimítíválás (bár közülük egy kisebbségnek vannak ilyen álmai) igénye, hiszen a környezetet kevésbé veszélyeztető primitívnek kikiáltott kisparszti társadalmat ők is csak hírből, kulturális áttételen keresztül ismerik.

Fel nem adott városi életformájuk is mutatja, hogy hangos fellépésüknek más alapja kell hogy legyen. Azt sem állíthatjuk, hogy a princípiumként választott természetet bárki másnál jobban ismerik, hiszen tőlük éppen annyira idegen, csak a természettudományok absztrakció-

ján keresztül létező, mint bármely más huszadik századvégi ember számára (vezérlő elvük az ökológia is manapság divatos szaktudomány).

Persze az alternatív mozgalmak nem egy tudományág népszerűsítése céljából születnek, hanem új azonosságtudatot kívánnak teremteni. Nem mondhatjuk róluk, hogy – a retorika szintjén túl gyökeresen tagadják a fennálló ipari társadalmat, mivel annak technikai avagy társadalmi vívmányait (például: telekommunikációs infrastruktúra, a civil társadalom demokratikus önszerveződésének elve) mozgalmuk szervezése közben széles körben felhasználják. Noha azt hirdetik magukról, hogy ők a modern államiság sírásói, ez a prófétikus jóvendülés korántsem igaz. Az alternatív mozgalmak fellépése miatt kialakult új természetesség-igényt kihasználva öltött testet az ipari termelési rendszerrel szervezett biotermék-előállítás és a környezetbarát fogyasztási cikkek piaca. Úgy látszik, hogy az alternatív törekvések nem képesek egy konkurens társadalomképet felrajzolni, így társadalmi szerepük csupán arra korlátozódik, hogy az értékek belső átrendeződése árán lehellenek új életerőt a fejlett ipari demokráciák jelenlegi formáiba.

Noha az alternatívok nem tudják megakadályozni a mechanizált termelési rendszerek alattomos, meg-megújuló előretörését, szerepük mégis jelentős.

Azon túl, hogy részt vállalhatnak az iparosítás túlkapasainak felszámolásában, a mozgalmakban részt vevők számára megteremtik az egyéni azonosulás lehetőségét.

Az identitás keresése a modern demokratikus társadalmakban élők számára nagyon nehéz feladat. A demokrácia csak a diktatúrához viszonyítva értéke-esebb, önmagában véve nem garantálja az azonosulás feltétlen bekövetkezését, főleg azokban az országokban nem, ahol a vívmányai természetesebbek. Az egyén meghirdetett szabadsága és a többség által támogatott döntések mindenkire nézve kötelező hatásai közti feszültség meglehetősen nagy. Az alternatívok ennek a szakadéknak a közös cselekvésben való feloldhatóságát hirdetik. A választás formalizált és közvetett aktusa helyett a közvetlen részvételre helyezik a hangsúlyt. Akcióikban a kítűzött cél és a megvalósítást segítő egyéni aktivitás egysége mutatkozik meg. Világunkban,

AZ ALTERNATÍV KÖRNYEZET- VÉDŐ MOZGALMAKRÓL

Fakín. Zöld alternatíva?

ahol a politikusi erkölcs nem azonos a hétköznapi ember erkölcsével, próbálkozásuk mindenképpen szimpatikus. Hozzájárulhatnak a társadalmi élet kiüresedő fórumainak új tartalommal való megtöltéséhez.

Az alternatív mozgalmak fellépésének van egy árnyoldala is, amely szintén a modern társadalmak egy jellegzetességéből következik. Az egyén életmódjának, kulturális arculatának létrehozásában eluralkodó szabad tudatosság előtérbe nyomulásával, a névtelenség és a reflexszerű működés mélyére süllyedt le az azokról a társadalmi determinánsokról való tudás, amelyek a szabad élet lehetőségét megteremtik, de lényegében az ipari társadalomhoz tartoznak.

A szabadság ugyan megteremtheti a választott értékek irányította morális cselekvés lehetőségét, de ez az egyén belső tulajdonságaitól függő választás nem biztos, hogy a társadalmi haladás jövőbeli irányát rajzolja ki mindenki előtt.

Tévednek az alternatívok, amikor az igazság letéteményeseiként kompromisszumképtelen arroganciával lépnek fel mindenemű természetelakítás ellen. Akkor hát mégis, mint tévelygőket, ki kellene őket zárni a környezeti

konfliktusok megvitatásából? Dehogy; az önszerveződés szabadsága automatikusan kell hogy szelektálja a tömegbázissal nem rendelkező elképzeléseket. Az alternatív környezetvédők nyugat-európai tevékenységének tapasztalata az, hogy csak akkor számíthatnak sikerre, amikor igazán jelentős társadalmi bázisú akaratot fejtenek ki. Hozzájárulnak ahhoz, hogy növekedjen a problémák megoldására kigagylt tervek választéka, de a közakaratot direkt módon nem képviselhetik. Ideológiájuk pezsdítő kovászának feltűnésekor rögtön kinyilvánítják véleményüket a velük egyetértő és az ellenpólust képviselő, ad hoc összeálló vagy valamelyest intézményesült civil szervezetek, leképezve az egyes javaslatok valódi támogatottságát.

Az alternatív természet- és környezetvédő mozgalmak nélkülözhetetlen szereplői közéletünknek. Nem az adminisztratív kizsorításokra kell törekedni, hanem arra, hogy a társadalomban formálódó más civil szervezetek méltó ellenfeleik, ellensúlyaik legyenek. Ezzel biztosítva, hogy az alternatívoknak se legyen társadalmi tekintélyüknél nagyobb befolyása.

Az „igazinak” tartott tudományoktól elvárjuk, hogy néhány egyszerű alaptétel segítségével adjanak magyarázatot a világ dolgaira. Ezért becsüljük az egzakt módszereket mondjuk a matematikában és a fizikában, és ezek hiánya miatt nem tartjuk sokra például a filozófiát. Persze, azért fel-felbukkannak új messiások a tudomány mostanában is elég mozgalmas piacán, hirdelve a világproblémák felhasználásuk nélkül történő megoldásának lehetetlenségét. Gondolom sokak számára, még a nagyszerű kanizsai előadássorozat után sem világos, hogy mi az a humánökológia? Talán egyike a burjánzó áltudományosságoknak, vagy esetleg a világmegváltás profán eszköze?

A humánökológia törekvései mindenesetre dicséretesek. Megkísérli az egész földre kiterjedő, globális problémává dagadó ökológiai válságra megtalálni a gyógyírt. Az állat- és növényvilág pusztulása mögött a modern ipari civilizációt okolják, amely kialakulása hozzájárult ahhoz, hogy az emberiség „kigondolkodta” magát a természet gondoskodó világából. Ezek után nem meglepő, ha a humánökológia saját gyökereit, történelmi előképeit a modernség előtti társadalmak gazdálkodásában találja meg. A középkori parasztok földművelési módszerei, a nagyipari termelés rendszerei felől nézve, igazi idillikus képet varázsolnak elének. Az „intuitív humánökológiának” nevezett múlt életünkbe már sohasem visszacsempészhető. Az áhítat csupán egy olyan kor gyermekének romantikus szemléldése, aki csak gondolatban képes megtalálni a régen elszakított kapcsolatot az ember és a természet között.

Sokan nem tudják, de az európai civilizációs út sosem volt annyira szelíd, mint amilyenek tűnik az idő mindent megszépítő távlatából. A történeti ökológiai kutatások már régen feltárták, hogy évezredekkel ezelőtt is folyt a természet gigantikus méretű átalakítása. Némely békésnek látszó bronzkori telep eltűnésének is az volt az oka, hogy

a lakosok kizsartolták a környék földjeit, ami miatt kénytelenek voltak otthonukat elhagyva továbbállni. De a nyugat-európai, kora középkori népességnövekedést is azért követték nagy éhínségek, mert a természettől erdőirtással elhódított területek nem voltak képesek az élelem hosszútávon történő biztosítására. Ilyenformán az emberi történelem nem eltávolodás a paradicsomtól, hanem az éden folytonos, de sikertelen, környezeti problémákkal is kikövezett keresése.

De ne csak a múlt felé tekintünk, hanem inkább azt vizsgáljuk, hogyan képzelik a humánökológusok korproblémáink megoldását? Válaszuk igen egyszerű: különböző szakterületek tudósainak aktív részvételével. De vajon lehet-e demokratikus az elme előbb felvázolt teokráciája? Nyilvánvalóan nem. Mert hiába kiváló szakember az ökológus, a botanikus, a szociológus és a többi, tudományos ízü megállapításai nem alkalmasak közvetlenül a társadalom irányítására. Az ilyen módon szervezett élet ahhoz a falanszterhez lenne hasonlatos, amelynek gépezete tökéletesen működik ugyan, de a benne élők kedveszegetten, elidegenedve dolgoznak. Tekintetbe kell vennünk: a laikusok – egyébként valamilyen nézőpontból mindenki az – tömegei egyszerű, felfogható és az egyén szabad akaratából támogatandó célokra vágnak. Ezt figyelembe nem venni: diktatúrához vezetne. De még az ökológus, környezetvédő elképzelések sem szentesítik ezt az eszközt.

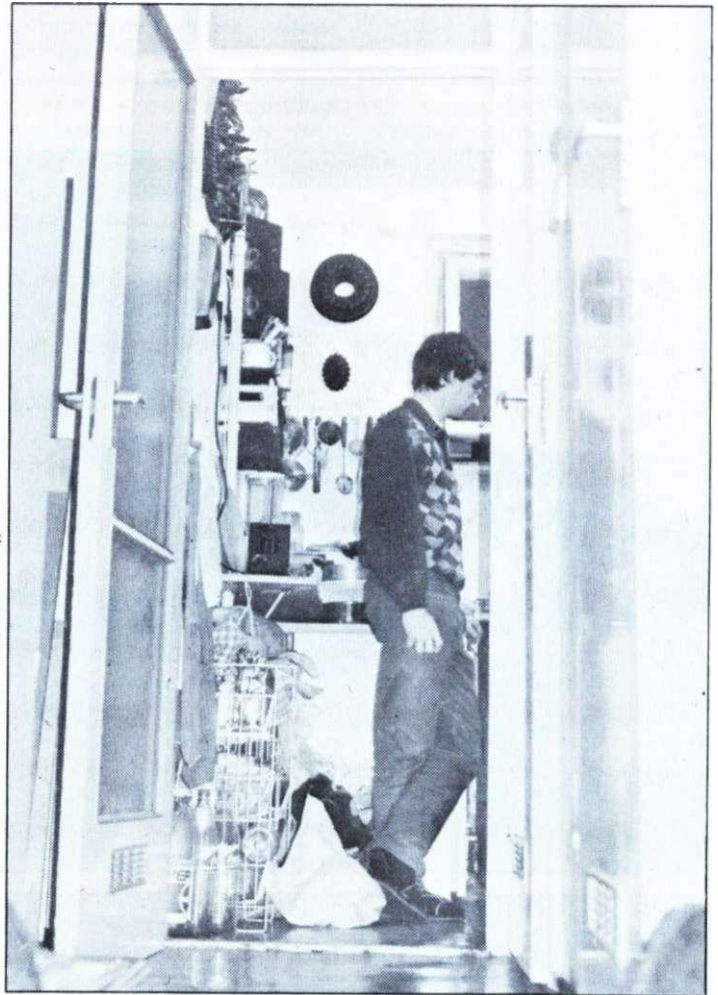
Az egészséges környezetért folytatott harcnak nem a tömegek feje fölött kell lezajlania.

A humánökológiának éppen ebben a felvilágosító munkában lehetne a legaktívabban részt venni. A világ azonnali megváltásának szimpatikus, de már sokszor, sokaknak kudarcot hozó gondolata helyett a folyamatos, apró lépésekkel való céltudatos haladásra kellene helyezni a hangsúlyt. Hogy az emberek ne csak saját érdekeiket követve éljenek, hanem legyenek tekintettel másra, és a környezetükre.

Ez az eredmény biztosan nem sok, mert nem lehet általa megvédeni a trópusi esőerdőket, de még mindig több, mintha irreális vágyaink miatt szalasztanánk el a valódi lehetőségeinket.

● Lencsés Gábor

A HUMÁNÖKOLÓGIA, MINT SZIGORÚ TUDOMÁNY

Panellakásban. Erről is szól a humánökológia!

A SZENTSZÉK KÖRNYEZET- VÉDELEMRŐL ÉS TÁRSADALOMRÓL

A II. János Pál pápa irányította római katolikus világegyház mind gyakrabban hallatja véleményét napjaink olyan égető környezeti problémáiról, amilyenek az ózonréteg-ritkulás, a légköri felmelegedés, az állat- és növényvilág pusztulása. Mivel az egyház az embert és a Földet Isten teremtményének tekinti, s azt vallja: Isten a Földet az egész emberi nemnek adta, érthető az aggodása mindkettő sorsának alakulásáért.

A Kis-Balaton Tájvédelmi Körzet szélén nemrég adták át a hivatalos természetvédelem legújabb kutatóházát. Az avatáson megjelent illusztris vendégek rendre kihangsúlyozták az élővilág védelmének életünkben különleges feladatát betöltő feladatát, amelyben nyilván hatalmas szerepet tulajdonítanak önmaguknak, a természetvédelmi hatóságoknak.

Az új kutatóház mindenesetre gyönyörű, ékes példája annak a törekvésnek, hogy a természetvédelem így képzelet el a tájba illő, esztétikus építményeket. A Balaton partját csúfító betonkuckók látványa után mindenképpen üdítő színfolt a népi építészet elemeit felhasználó piros tetős, tornácos

épület. Persze ebben az esetben a látvány hatásossága és a bekerülési költségek egyenes arányban vannak egymással. A költségvetés nem túl irigylésre méltó helyzetben egyáltalán nem mindegy, hogy milyen hatékonysággal használják fel az adófizetők pénzét. Az állami intézmények reprezentatív célú költségezése a jelenlegi gazdasági válság közepette taszít minden jóérzésű embert. A kutatóházban bárkivel hamarabb találkozhatunk, mint a tájvédelmi körzet munkatársaival, pedig ez az épület a tájvédelmi körzet költségvetéséből épült, névleg azoknak, akik ma csak egy aprócska irodáját használhatják.

Az elmondottak fényében már

A TERMÉSZET- VÉDELEM KÉTARCÚSÁGA

most sem látjuk olyan rózsaszínűn a kutatóház felépülését, mint ahogy azt az avatáskor hallottuk, pedig még nem említettük: az építkezés annyira megterhelte a tájvédelmi körzet költségvetését, hogy a mindennapos, az élővilág megőrzése érdekében végzett fel-

adatok ellátására alig maradt pénz.

A ház belsejének kialakítása is megerősíti bennünk azt az érzést, hogy abban gumicsizmás kutatóknak nincsen sok keresnivalójuk. A drága burkolólapokkal borított hatalmas terek mindegyike a kényelmet és a luxust szolgálja. A konyhában az elektromos késétől a korszerű teafőzőig minden kívánatos háztartási gép megtalálható. A berendezés is hasonlóan színvonalas, egyáltalán nem a napi munkában megfáradt terepi kutatók igényeit tükrözi. Valószínű, hogy e drága – és az avatás óta eltelt időben kihasználatlan – építmény a Környezetvédelmi Minisztérium reprezentatív üdülőházainak számát gyarapítja. Néhány kilométerrel odébb, a Balaton nádasos partján találjuk meg a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület tábort, ahol sátrakban és egy ócska lakókocsiban tanyáznak az egész éves megfigyeléseket végző, lelkes aktivisták. A szűkös költségvetésből gazdálkodó amatőr természetvédők a létükért küzdenek, a kapott támogatásokból programjuk finanszírozására is alig telik. Érthető, hogy miért zaklatja fel őket, ha szóba kerül az előbb bemutatott új kutatóház építésének témája.

Szerintük hatékonyabban kellett volna felhasználni a rendelkezésre álló pénzüsségeket. Mondjuk, a természetvédelmi területek létrehozásának támogatására. Nagyon örültek volna, ha a ház minden fényűzést mellőzve, ténylegesen is kutatóházként üzemelne, és akkor talán ők is helyet kaphattak volna benne.

A ház építése kiélezte az amatőr és a hatósági szerepet betöltő természetvédők között eddig megbújva feszülő ellentéteket. Az előbbieket úgy gondolják, a hatóság drágán és nem a fő feladatra koncentráltan működik, míg ők saját pénztárcájukba is mélyen benyúlnak ha kell. A hivatásosok pedig azt állítják, az amatőrök nem látják át az állami pénzekhez való hozzájutás zerguzos útvonalait, s ők nem tehetnek arról, ha kutatóházat könnyebb építeni, mint az élőhelyeket megvédeni.

A természetvédelem koldusai bizonyára még sokáig berzenkedni fognak, de ez nem sokat változtat azon a tipikus magyarországi helyzeten, hogy a pénz általában nem oda kerül, ahol a legélszerűbben lenne felhasználható.

Madárvédők sátorútáborára.

Hivatalos természetvédők kutatóháza.

A lakossági, állampolgári kezdeményezéseknek óriási jelentősége van. A különböző csoportosulások aktivistái munkájának értéke súlyos milliókban mérhető. Önzetlenül, évről-évre végzett tevékenységükkel „támogatják” a költészetet. Hiszen bért, munkadíjat nem számítanak fel, csupán az eszközök, anyagok biztosítását várják el a hivatalos szervektől.

Azt gondolnánk, hogy a hivatásos szervezetek és az állampolgári szerveződések kapcsolata felhőtlen, mivel az a kölcsönös előnyökre van alapozva. De nem egy esetben hallunk konfliktusokról, amelyek az egyazon területen működő különböző jogállású szervezetek között jönnek létre. A hivatásosok általában laikusoknak tartják az öntevékeny szervezeteket, fordítva pedig arról hallhatunk, hogy az állami szervezetek, hatóságok bürokratikus, még a kitűzött cél érdekében is nehezen mozduló képződmények.

Nemrég esett meg, hogy Fenékpusztán jártam, ahol két helyszínen, egymástól nem túl messze dolgoztak a Közép-dunántúli Természetvédelmi Igazgatóság veszprémi, és a Magyar Madártani Egyesület Zala Megyei Csoportjának munkatársai. Amikor a „hivatásosok” megtudták, hogy az amatőrök is megyek, elmondták, hogy Fenékpusztán a gyűrűzőtelepen csak az időt

fecsérlik és a pénzt költik (dobják ki az ablakon) a madarászok, mert a sok munka mellett már látszani kellene a tudományos közleményekben testet öltő eredményeknek.

Míg az igazgatóság szakemberei a természetvédelem lényeges kérdéseivel foglalkoznak, addig az egyesületi tagok csupán passzióikat nevezik jogosulatlanul nagyzolva – tudományos kutatásnak és természetvédelemnek.

Fenékpusztán, a Keszthelyre vezető főútvonal Balaton felőli oldalán találjuk meg a Madártani Egyesület sátrait. A minden kényelmet nélkülöző táborban végzik az önszántukból ide látogatók a madármegfigyelés, gyűrűzés embert próbáló munkáját.

Az itt dolgozók jól érzik magukat, tudják mit miért tesznek, de ismerik a hivatásosok, munkájukról alkotott véleményét is.

– Nézzenek körül a táborunkban és utána mondjanak véleményt. Most is több programunk folyik – mondta a madarászok inkognitóban maradni kívánó szóvivője. Rendszeresen szervezünk a gyerekeknek nyári táborozást, és megismertjük velük – itt a parton – a természet és környezetvédelem, valamint az ökológia alapjait. Ezzel is hiányt pótolunk. A nagyobbacska gyerekeket viszont már a madarászat rejtelmeibe is bevezetjük.

MADÁRVÁRTÁN FENÉKPUSZTÁN

Beszélgetőpartnerünk szavainak különös nyomatékot adott a tábor lakóinak szemünk előtt zajló élete.

Középiszkolás fiúk indultak a nádasban lévő hálókhoz, hogy a csapdába esett madarokat kiszabadítsák, meghatározzák.

– Milyen programokban dolgoznak a Kis-Balatonon kívül?

– Zala megyében részt veszünk a gólyáállomány rendszeres felmérésében

– Aktivistáink minden ismert fészket felkeresnek és így pontosabban tudjuk regisztrálni az állomány alakulását.

– Csökken vagy nő a gólyák száma?

– A sok éve vezetett statisztikák szerint nő, de a rideg számok hamar félrevezetnek. Régebben nem végeztek ilyen részletességű megfigyeléseket. Az akkori számok inkább becslést értek. Érzéseim szerint a növekedés kimutatása mögött csak a módszerek egzaktabbá válása bújik meg. Én már régóta járom a megyét. Tíz-húsz évvel ezelőtti fészkeknek ma már a hőmöndejő is alig van meg. Ezekből már végérvényesen kipusztul-

tak a madarak. Úgy veszem észre, hogy azóta már ritkábban találkozni röptében, vagy a táplálkozóhelyén a fehér gólyával. Csak a vizes, mocsaras élőhelyek megvédésével fog stabilizálódni, vagy nőni az állomány. Erre pedig az utóbbi években alig fordítottunk energiát. Azért sem vagyunk túl népszerűek, mert mindenkinek elmondjuk, hogy véleményünk szerint mi van a számok mögött. De vannak, akiknek egyszerűbb és kényelmesebb a munkájuk, ha nem néznek a statisztikák mögé...

– Milyen a kapcsolatuk a lakossággal?

– Van akik szeretnek minket, de ennek az ellenkezője is gyakori. Főleg mostanában. Kevesen tudják, hogy a régen kedvelt molnárfecskek is nagy veszélynek vannak kitéve. A fészkeket rendszeresen leverik, mondván, hogy sokat piszkítanak

Nem sok emberrel lehet megértetni, hogy egy lemez felszerelésével és hetenkénti tisztításával ezen a bajon lehet segíteni. Aki ezt a kevés munkát is sajnálja a madaraktól az kerül bennünket, de nem ritka az sem, hogy színes műanyag meg fólia-csíkkal szerelik fel a nyaralók falát. Nem éppen egy esztétikus megoldás. Ha nem sikerül elérniük egy radikális szemléletváltozást, akkor a molnárfecskek állománya is radikálisan fog lecsökkenni.

– Naiv kérdés, de miben bíznak?

– Elsősorban abban, hogy nem fognak azok ellenfelüknek tekinteni minket, akikkel a legjobban kéne együttműködni. Néha kemény kritikát fogalmazunk meg a természetvédelmi hatóságokkal szemben, de ezt is meg lehet érteni csak tudni kell, hogy a természetvédő számára a legkeservesebb érzés, ha a jogszabályok által lekött kezű szakhivatalok csak kevesebbet tudnak tenni a természetpusztítás felszámolásáért, mint reméljük. Változni talán csak akkor fog valami, ha felnőnek azok a gyerekek, akiket a természet szeretetére, védelmére nevelünk.

Amíg az állami intézmények jó hogyha azokat a feladatokat elvégzik, ami a tevékenységük körük meghatározásában szerepel, addig a spontán vagy már valamelyest intézményesült civil szervezetek rugalmasabbak. Felvállalnak olyan feladatokat is, amelyek tevékenységi területük határmezsgyéjén foglalnak helyet.

A fenékpusztai madarásztáborban sem csupán a klasszikus gyűrűzés folyik. A madártaniskolák, nem is csupán szárnyas kedvenceikre ügyelve végzik az állatmentő tevékenységüket.

Rendszeresen szállást adnak a kicsapott, kóborlásra ívelt kutyáknak, akik azután a tábor őrző, védő állatai lesznek mindaddig, míg nem tetszenek meg annyira valakinek, hogy az magával vigye őket. Ottjártunkkor éppen egy puli ugrándozott, csaholt a tábor meglátogató idegenek közepét. Ki gondolná, hogy ezt a kedves jószágot is valószínűleg egy autóból rakták ki a közelben.

A Keszthelyen lakók is ismerik a madarásztábor, valamint az ott lakók jószívűségét. Rendszeresen idehozzák a sérült, legyengült áll-

ÁLLATMENHELY A MADARÁSZOKNÁL

latokat, madarokat. Volt a táborban gólyája is, amely most már visszatért a természetbe. Egy molnárfecske is sokáig volt itt befogadott vendég. Fiatalon került ide, egy fészkből pottyant ki. A gondos ellátásnak köszönhetően a nyár végére már röpképes lett.

Neki a környéken gyűjtött „hangyatojásokat” szervírozták alkalmi gondozói. De láthattunk igazi ragadozót is, egy fiatal réti héja képében. A legyengült, zsákmányolásra képtelen madárra az éhhalál küszöbén találtak rá. Friss hússal etetve, gyorsan visszazáratott bele a lélek.

Nem csak a sérült madarokat, hanem az élőket is kell védeni.

Nemegyszer a kitöméstől. Múzeumok rendszeresen kapnak engedélyt, gyűjteményük kiegészítése végett arra, hogy kitömjenek védett madarokat. A madártaniskolák szeretnék, ha nem a még élő példányok kerülnének tartósításra, ezért rendszeresen gyűjtik és mélyhűtve tárolják az elhullott madarak tetemeit. Amikor pedig valamely intézmény preparálás-hoz igényel madarokat, ezekből válogatnak nekik.

Akik komolyan veszik a maguk elé kitűzött célokat, hivatásukat, azok minden alkalmat megragadnak, hogy teljesítsék küldetésüket.

☛ Lencsés Gábor

☛ Lencsés Gábor

TEREMTÉS SZELLEMISÉGE

Amikor mi megöltük a bölényt, tudtuk, mit tesszünk. Bocsánatot kérünk a szellemétől, megpróbáltuk elmagyarázni neki, miért kellett így cselekednünk, imát mondtunk a csontjai fölött, hiszen a húsát adta, hogy mi élhessünk, imádkoztunk érte, hogy újjászülessen, ugyanúgy imádkoztunk testvéreink, a bölények népének életéért, akár a saját népünkért.

SÁNTA ŐZ

SATISH KUMAR: AZ ÖKOLÓGIA ELEMELI

A Teremtés szellemisége nem függ egyetlen szervezett vallástól sem. Ez egy érzés a szívünkben, hogy az élet sokkal több, mint ami látható belőle, hogy nagyobb csoda annál, hogy megismerhetnénk; a látható világ mögött nagyobb jelentés rejtőzik. A fény bennünk ég. Csak be kell csuknunk a szemünket, és befelé nézni. Nem a templomban, a mecsetben, a zsinagógában, vagy máshol. A fény nem kívül van. A szellemiség fénye a lelkünkben van.

A Teremtés szellemisége a minden élet iránti tisztelet érzését fejleszti, nemcsak az emberi élet iránti tiszteletet. A legtöbb ember elfogadja, hogy az emberi élet szent; nem vehetjük el az emberi életet. Értékeljük az embert, pusztán, mert

ember. Hiszünk az emberi élet szentségében; ezt kell kiterjesztenünk minden életre. Az emberi kapcsolatokon belül elfogadjuk mások segítségét, szolgálatát. Ilyen alkalmakkor azt mondjuk, „köszönöm”, kifejezve a hála érzését – ez a hála a Teremtés szellemisége.

Ugyanígy, ha gyümölcsöt szakítunk a fáról, vagy fát törünk tűzrakáshoz, mondhatnánk, „köszönöm, fa”. Ha nem is öntjük szavakba, ha nem is mondjuk ki, nem baj. De ha a szívünk mélyén érezzük ezt a hálát, az a Teremtés szellemisége. Ha megvan ez az érzésünk, sose leszünk képesek beszennyezni, lerombolni, megcsonkítani a természetet tisztelet tudásunk miatt.

Leginkább lényegre törően Hajnal István fejezte ki, hogy a természettel együtt élés felfogása az a bonyolult viszony, ami az embert lelkileg, társadalmilag és érzelmiileg környezetéhez köti. Már „a letelepedés sem gazdasági kérdés – írja –, oka mélyebben fekszik. A tagozott (társadalmi) együttes nem a pillanat ingerei szerint igazodik a természethez, vagy szokja meg környezetét, hanem formákkal fejezi ki viszonyulását hozzá. Már nem a földet, fát, virágot látja bennük, hanem önmaga és

mások élményeit. Ezért érzi magát otthon a környezetben. Az alkalmi búvóhely keresése helyet a természet rendjében az emberi lét tényeire ismer rá. Kapcsolódik hozzájuk, de már emberi függetlenséggel: sajátos módokat fejleszt ki ennek szolgálataira, beleértve a hasznos megmunkálást is.”

(EURÓPA HÍRES KERTJE)

Lassan hajóztunk ár ellen, s nem minden nehézség nélkül találtuk meg az utat a homokpadok közt. A száraz évszakban voltunk. Gondolataimba mélyedve ültem az egyik uszály fedélzetén, nem érdekelt, ami körülöttem történik, minden erőmmel azon voltam, hogy megragadjam az erkölcs alapvető és általános fogalmát, amit egyetlen filozófia sem tár elénk. Egyik lapot a másik után írtam tele, csak azért, hogy erre az újra meg újra tovatűnő problémára összpontosítsam gondolataimat. Két nap telt így el. A harmadik nap estején, amikor a lenyugvó nap fényében haladó hajónk éppen egy vízilócsordát kergetett szét, hirtelen anélkül, hogy megsejttem vagy kerestem volna, megjelentek előttem a szavak: „Az élet tisztelete”. A vasajtó engedett. Feltárult az ösvény a sűrű erdőben. Végre megnyílt előttem a világ és életigenlés meg az erkölcs találkozásához vezető út.

A. SCHWEITZER:
ÉLETEM ÉS GONDOLATAIM

Buddha tanítása tiszteletteljes és erőszakmentes magatartásra int nemcsak az összes érző lényel, ha-

nem – és erre nagy hangsúlyt fektet – a fákkal szemben is. A Buddha minden egyes követőjének pár évente egy-egy fát kell ültetnie és gondját viselni mindaddig, amíg biztonságosan meg nem gyökeredzik és a buddhista közigazgató különösebb nehézség nélkül képes bemutatni, hogy ennek a szabálynak a következetes betartása minden idegen segítség nélkül nagyarányú, valódi gazdasági növekedéshez vezetne.

E. F. SCHUMACHER

A gondolkodó ember szükségét érzi annak, hogy ugyanolyan tisztelettel adózzék minden rajta kívül álló életakaratnak, mint a magáénak.

Átérti ezt a másik életet a sajátjában. Jónak tekinti az élet fenntartását és minden fejlődőképes élet lehető legmagasabb értékszintre emelését. Rossznak tekinti az élet megsemmisítését, az élet veszélyeztetését, a fejlődőképes élet növekedésének akadályozását. Ez a gondolati alapon álló erkölcs abszolút alapelve.

Minden eddigi erkölcs tan hiányossága, hogy azt hitte, csak az embernek emberhez való viszonyával kell foglalkoznia. Valójában arról van szó, hogyan viszonyuljunk a világmindenséghez és minden benne élő teremtményhez. Az ember csak akkor erkölcsös, ha magát az életet tartja szentnek, a növényekét és az állatokét épp úgy, mint az emberét.

E. F. SCHUMACHER

• Válogatta: Déri Zsuzsa

IRODALOMJEGYZÉK

NAGYKANIZSA

KÖRNYEZET- ÁLLAPOTA KAPCSÁN

- Nagykanizsa településcsoport általános rendezési terve (VATI, 1979.)
- Nagykanizsa általános rendezési tervének felülvizsgálata (VATI, 1993.)
- Belterületi ÖKO-kataszter (Alapállapot vizsgálat I. - ÖKO RT., 1993. október)
- Nagykanizsa. (Panoráma, 1984.)
- Dr. Cseke Ferenc: Nagykanizsai Honismereti Füzetek 5. (Nk., 1993.)
- A lakosság egészségi állapota és befolyásoló tényezői I. - Zala megyei helyzetkép (Zalaegerszeg, 1992.)
- Magyarország nemzeti atlasza (Bp., 1989.)
- Dr. Gerlách György (szerk.): - Környezetminőség és környezetvédelem Magyarországon (Műszaki Kk., 1984.)
- Moser, Pálmai: A környezetvédelem alapjai (Tankönyvkiadó, 1992.)
- Dr. Nádai Magdolna: Gyümölcs a tudás fájáról (Aqua, 1992.)
- Dr. Kerényi Attila: Környezetvédelem (Tankönyvkiadó, 1991.)
- Stefanovits Pál: Talajtan (Mezőgazdasági K., 1981.)
- Szabó István Mihály: Az általános talajtan biológiai alapjai (Bp., 1992.)
- Növényföldrajz, társulástan és ökológia (Tankönyvkiadó, 1991.)
- A környezetszennyezést jelző és mérő élőlények (Mezőgazdasági Kiadó, 1986.)
- Zala megyei vadászterületek 1990. évi gazdálkodása és a vadászterületek hasznosításának értékelése (Zalaegerszeg, 1991.)
- Danszky István (szerk.): NY-Dunántúl erdőgazdasági tájcsoport (Bp., 1963.)
- Lencsés Gábor: Újudvar község közigazgatási területén belüli természeti értékek feltárása és ajánlás egyes területrészek természetvédelmi oldalról alá helyezésére (kézirat) (Nk., 1993.)
- Dr. Páll Miklós: A budafai arborétum (Nk., 1983.)
- Szociológiai tanulmányok Nagykanizsáról (Nk., 1986.)
- Környezet és fejlődés Magyarországon (Bp., 1992.)
- Földünkért... Az élet fenntartásának stratégiája (Bp., 1992.)
- Műhely - tanulmányosorozat (Bp., 1992. 1., 4., 10., 11., 12. szám)
- A Magyar Köztársaság beszámolója, az ENSZ Környezet és Fejlődés Konferenciájára (in.: Környezet és Fejlődés, 1992/2-3.)
- Dr. Csokonay Józsefné: A települési környezet állapota a Felső-Tiszavidéken (in.: Környezet és Fejlődés 1992/1.)
- Ádám László - Marosi Sándor (szerk.): A Kisalföld és Ny-magyarországi peremvidék (Akadémiai Kiadó, 1975.)
- Fűzi Ferenc: Zala megye védett természeti értékei (Zalaegerszeg, 1980.)
- Kakas József (szerk.): Magyarország éghajlati atlasza (Bp., 1967.)
- Makoviczky Gyula: Nagykanizsa város településföldrajza (Nk., 1934.)
- Városkultúra (folyóirat, 1935/4-5. szám)
- Lovász György: A Zalai-dombság főbb morfológiai problémái (különnyomat, Bp., 1970.)
- Páll Miklós: A D-zalai bükk-táj ismertetése (in.: Nagykanizsai Thury György Múzeum jubileumi emlékkönyve, 1972.)
- Károlyi Árpád: D-Zala érdekes és gyógyító növényeiről (in.: Nagykanizsai Thury György Múzeum jubileumi évkönyve, 1972.)
- Magyarország vízföldtani atlasza (Bp., 1972.)
- Magyarország tervezési-gazdasági körzetei: VI. - A D-Dunántúl atlasza (Bp., 1974.)

- Kaposi Lajos, Marton György, Szekeres Jánosné: A környezet állapota és védelme Zala megyében (in.: Területi Statisztika, 1987. 4-6. szám)
- Mezősi G. és társai: A geoökológiai térképezés néhány elvi és gyakorlati kérdése (kézirat, Szeged, JATE Természeti Földrajzi Tanszék)
- Dr. Pécsi Márton: A földrajzi környezet új szemléletű értelmezése és értékelése (in.: Földrajzi Közlemények, 1979.)
- Az erdő - Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa (Bp., 1987/3.)
- Lukács T., Udvari Gy., Rodler I.: Inmszió-mérő tevékenység Zala megyében (in.: Egészségtudomány 28. 401-406. (1984.)
- Csapó Tamás: Nagykanizsa funkcionális morfológiája (Földrajzi Értesítő, 1990. 1-4. füzet, pp. 151-173.)
- Agrometeorológiai Tájékoztató és mellékletei
- Károlyi Árpád: Botanikai megfigyelések Nagykanizsa környékén (in.: Borbásia, 1949. p. 18-21.)
- Károlyi Árpád és Pócs Tamás: Adatok DNY-Dunántúl növényföldrajzához (in.: Botanikai közlemények, 1954. p. 257-267.)
- Károlyi Árpád és Pócs Tamás: Újabb adatok DNY-Dunántúl flórájához (in.: Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici, 1957. p.: 197-204.)
- Károlyi Árpád és Pócs Tamás: DNY-Dunántúl flórája I. (in.: Az Egri Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei VI., Eger, 1968.)
- Bakány K., Molnár L., Magyar M.: Az ólom okozta egészségkárosodás Zala megyében (in.: Zala megye közegészségügye. Tájékoztató Zalaegerszeg, 5. évf. 1. sz. 1980.)
- Udvari Gyöngyi: A Zala megyei ivóvizek minősége, különös tekintettel az MHB-ás megbetegedések előfordulására (in.: Zala megye közegészségügye, 1984/2.)
- Salamonné Ódor Zsuzsanna: Víz és levegőtisztaságvédelem Zala megyében (in.: Zala megye közegészségügye, 1985/2.)
- Kresz Gáborné: Zala megyében végzett környezet-radiológiai tevékenység (in.: Zala megye közegészségügye, 1986/1.)
- Egészséges Városok projekt építés 20 lépésben WHO-Pécs, 1992.)
- Lencsés Gábor: Az újudvari Csibiti-völgy természeti képződményei és élővilága (Nagykanizsai Honismereti Füzetek 8/1994.)
- Balogh László: Nagykanizsa város és környéke környezetállapot alapfelmérése (Nagykanizsai Honismereti Füzetek 7/1994.)

KÖRNYEZETVÉDŐ

A KANIZSA Dél-zalai Hetilap ingyenes melléklete

A szerkesztés munkájában részt vettek: **Balogh László** tanár, **Dóró János** újságíró, **Erdős Péter** környezetvédelmi információs irodavezető, **Holub, Don** (USA) békeszolgálatos, **Karmazin József** városi főépítész, **Lencsés Gábor** geológus, **Schmidt László** környezetvédelmi munkatárs, Főépítészeti Iroda

A MODERN KÖRNYEZETVÉDŐ MAGATARTÁS EREDETE

Ha a polgári környezetvédelem eredetét szeretnénk megtalálni, akkor nem mehetünk el a felvilágosodás hagyományai mellett. A felvilágosodás eszméi között nagyon jelentős szerepet játszott a természetfilozófia. A természet szerinti egyenlőség tanával próbálták megalapozni a polgári jogokat, az arisztokrácia örökletes jogai ellenében. A józan észsel elővezetett természetfilozófiai okoskodások valóságosan kasztrálták a régi rend ideológiáját, de a kezdeti lelkesedés utáni kudarcok felszínre hozták a felvilágosodás belső ellentmondásait is. Az eredeti tökefelhalmozás a többség számára nem szabadságot, hanem nyomort és ipari rabszolgaságot hozott. Megfogalmazódott a javak szűkössége között folyó emberi élet tana, amely úgy próbálta meg fenntartani az egyenlőséget, mint a „barbár” természeti állapot, amely nem lehet az emberiség új aranykora.

A XIX. században viszont a polgári életforma egyre több ember számára lett elérhető. Az új polgárok elbűvöli felémelkedésük kézzelfogható bizonyítéka: egy gipszaltás vagy éppen a márványt utánzó falburkolat. Kellékszerűségük jól kirajzolja a társadalmi demokratizálódás folyamatát: a születési arisztokrácia formakincsének széles körű elterjedésében.

Legtisztabban az Egyesült Államokban mutatkozott meg a termelés és a fogyasztás egymásra épülő szerkezetének megváltozása. A javak és az életstílusok megjelenésének válaszként az amerikai álom képével kecsegtetett, amely tulajdonképpen nem más, mint a felvilágosodás ígéretének a beteljesülése. Ezzel az a természetfilozófia, amely hirdette az emberek közti egyenlősé-

get, ismét, immár megkérdőjelezhetetlenül a felszínre került.

Ahogy a természetből levezethetőek voltak a célul kitűzött tételek, úgy a célban követelménnyé vált a természetnek, a liberális társadalom metaforájának a megőrzése. Jefferson elnök is úgy érvelt a Yellowstone Nemzeti Park létrehozásának időszakában, hogy a mammutfenyő-erdő az, amely jelképezheti az amerikai társadalmat, hiszen a széles, mély gyökerek jelentik az alulról építkező amerikai demokráciát, az egyenes, magasba törő törzs pedig megjeleníti azt a távlatokban bővelkedő utat, amelyre a nemzetnek be kell járnia.

Az amerikai példa nyomán Európa fejlett országaiban is, szinte mindenhol megalakultak azok a természetvédő egyesületek, amelyek a hagyományos polgári értékrend talaján próbálták megőrizni a természet produktumait. A természet tisztításának, a városi környezet egyre egészségtelenebbé válásának felismerése vezetett oda, hogy a természetvédelem mellett felvállalták a települési környezetvédelem problémás kérdéseinek képviselését is. A polgári környezet- és természetvédelmi mozgalmak a magán- és közjavak feletti elvitathatatlan szuverenitás gyakorlati megvalósulásának követelésében teremtették újjá, töltötték ki tartalommal a „zoón politicon” már számtalanszor kiüresített fogalmát.

Mindezek alapján a lakossági természet- és környezetvédelmi kezdeményezésekre tekinthetünk úgy, hogy olyan folyamatok felszíni megnyilvánulásának tartjuk őket, amelyek utalnak arra, hogy megindult a civil társadalom regenerációja, amelynek bár lehetnek kényelmetlen vadhajtásai, de támogatásuk – meghirdetett nemzeti céljainkkal összhangban – mindenképpen indokolt.

• Lencsés Gábor

TERMÉSZET- SZENMLÉLET AZ ÓKORTÓL A ROMANTIKÁIG

A környezetvédelmi tevékenység ősförmáját manapság sokan a régi korok társadalmában találják meg. Jóllehet, taláunk olyan periódusokat a történelemben, amikor a gazdálkodás a természettel nagyobb összhangban volt, mint ma, de ezek nem a tudatos védelem, hanem a kevésbé hatékony eszközök, módszerek használatának a következményei.

Az ókori természetpusztításról Platon szemléletesen számol be a Kritiászban. Hellász hegyeiről a vastag földtakarót hamar lemosták az esőzések azután, hogy letermelték róluk az erdősegeket. A pusztulás képei csak számunkra félelmetesek. A görög elme számára nem voltak ilyen világosak az összefüggések, a változásokat kikerülhetetlen isteni büntetésnek tudták be.

A középkor kisparaszti gazdaságai a kapcsolatban szintén nem beszélhetünk természetvédeletről. Akkoriban vált nagyobb volumenűvé az irtásföldek kialakítása. Ott, ahol nagyobb eszközállomány koncentráldott, maradandóan átalakult a földfelszín. Gondoljunk csupán az ércbányászatra, amely következtében egész vízrendszerek szennyeződtek máig mérhetően nehézfémekkel.

A reneszánsz humanistáink vágya az volt, hogy az isteni világtól elszakadt emberiséget visszavezessék Teremtőjéhez. Ennek a folyamatnak segítő eszköze lehet a természet, amely szintén Isten teremtésének, de művészi ábrázolhatósága, megismerhetősége garanciát jelent a közvetlen kinyilatkoztatáson túli ismeretszerzésre, a Teremtővel fenntartott kapcsolat eddigi csatornáinak megújítására. A természet, csakúgy mint a régi Róma épületei, a csodálat tárgyai, de ez nem akadályozza meg az emberi munkát, az épületek köveinek kitermelését.

A természet az örök harmónia szimbóluma, de az ember keze alá rendeltetett.

Descartesnál még érezhető a reneszánsz programadásának hatása. Kozmogóniáját még csak annyiban tartja érvényesnek, amennyiben a teremtés folyamatának történetiségét szemlélteti, „bár tudjuk, hogy nem így keletkezett”. Elméletének

egészen máig mutató értéke mégsem ez, hanem inkább az az elhatározás, hogy „a természeti okokat úgy rendezzük el, hogy az általunk kívánt hatást szolgáltsák”. Az emberi elme szabadságának újfajta definíciójából a felvilágosodás és a romantika nőtt ki.

A történelem menete nem igazolta a felvilágosodás lelkesedését kíváltó, az emberiség teljes egyenlőségét megcélzó programját. A humanizmus évezredek hagyományának megtörése a vad világ korlátain felkeltette a világból való kilépés igényét, ami az elvesztett aranykor megkeresésének egyéni öröme iránt gerjesztett szükségletet. A romantikus lélek nem véletlenül fordult a táj felé. Kiismerhetetlensége, embertől független léte alkalmassá tette arra, hogy segítségével váljon megfoghatóan kommunikálhatóvá a létező érzelmi meghaladása. A természetes formák a szabadság szimbólumai, amelyek alapvetően különböznek a társadalom minden egyéni világot gyarmatosító determinációjától. A természet itt a megszabadulás mitológiájának allegorikus szimbóluma.

A romantikus magatartás nem a világban való cselekvésre készült fel, hanem a bensőséges, az ember teremtő intellektusának megfelelő környezet megalkotására, szinte berendezését tűzi ki célul. Mindig a környezetben található elemekből építkezik, de az összeállítás mi-kéntjé a fantázia és a képzelet törvényadó módon befolyásolja. A korszak lényegét legjobban az angol parkok „tájképi” facsoportjai szemléltetik. Emóciókat váltanak ugyan ki, de nem a természetes ökoszisztémák fennmaradását, hanem a szubjektív emberi rendet jelenítik meg.

Láthatjuk, a modern természetvédelem nem a romantikában gyökerezik, bár a lakossági kezdeményezésekről szólva, gyakran ezt a vonást emelik ki – tévesen. Lehet, hogy a konkrét megfogalmazás nem ment a romantikától, de a természet és környezetünk felértékelődésének háttérben, leginkább évszázadunk társadalmi változásai állnak.

• Lencsés Gábor